

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**41/2 NUMARALI KAYSERİ ŞER'İYYE SİCİLİ
(H. 1048/ M. 1638 – 1639)
TRANSKRİPSİYON ve DEĞERLENDİRME**

**Tezi Hazırlayan
Bayram ÜSTÜN**

**Tezi Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Özen TOK**

**Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Nisan-2009
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**41/2 NUMARALI KAYSERİ ŞER'İYYE SİCİLİ
(H. 1048/ M. 1638 – 1639)
TRANSKRİPSİYON ve DEĞERLENDİRME**

**Tezi Hazırlayan
Bayram ÜSTÜN**

**Tezi Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Özen TOK**

**Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Nisan-2009
KAYSERİ**

Yrd. Doç. Dr. Özen TOK danışmanlığında Bayram ÜSTÜN tarafından hazırlanan “41/2 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili (H. 1048/ M. 1638-1639) Transkripsiyon ve Değerlendirme” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı’nda **Yüksek Lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

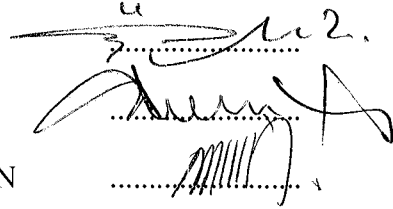
24. / 04. / 2009

JÜRİ:

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Özen TOK

Üye : Prof. Dr. Ali AKTAN

Üye : Prof. Dr. Mustafa KESKİN

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu’nun 24.04.2009 tarih ve ..13... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

24. / 04. / 2009

Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Köklü devlet geleneğine sahip olmayan devletlerin, siyasi yaşamlarının da uzun olmadığını görmekteyiz. Tarih boyunca dünya siyasi tarihini derinden etkileyecek devletler kurmuş olan Türk Milletinin, kurduğu en büyük devletlerden biride Osmanlı Devleti'dir. İdarî, askerî, ekonomik ve hukuki alanda kurmuş olduğu sistemle, bu gün bile, dünya devletlerinin pek çoğuna örnek olan Osmanlı Devleti, kadim bir devlet geleneğini bünyesinde barındıran önemli bir devlettir. Dünya siyasi tarihinde yer almak isteyen bütün devletlerin şüphesiz ki Osmanlı Devleti'nden öğreneceği çok şey vardır.

Osmanlı Devleti'nin mirası üzerinde kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ise bu devletin kurumlarını, müesseselerini bilimsel çalışmalar ışığında ortaya çıkarması ve elde edilen bu verilerle geleceğine ışık tutması inkâr edilemez bir hakikattir.

Bu sebeple bir memba niteliğinde olan Osmanlı Devleti kayıtlarının; öncelikle günümüz Türkçesine çevrilip, bilimsel araştırmalara kaynaklık edilmesinin sağlanması hiç şüphesiz büyük bir öneme haizdir. Bu kayıtlardan biri olan Şer'iyye (Kadı) Sicilleri de Osmanlı Devletinin idari, sosyal, iktisadi ve askerî yaşamı hakkında bilgi sunan eşsiz kaynaklardan biridir.

Gerek Osmanlı Devleti'nde, gerekse günümüzde Anadolu'nun önemli merkezlerinden biri olan Kayseri'de kurulan KAYTAM vasıtası ile Kayseri Şer'iyye Sicillerinin pek çoğunun bilimsel araştırmalarla ortaya konması hiç şüphesiz sevindirici bir gelişmedir.

Yüksek Lisans tezimizin konusu olan 41 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili, uzun ve hacimli olması hasebiyle iki eşit parçaya ayrılmıştır. Biz bu parçalardan defterin ikinci bölümünün önce transkripsiyonunu yapıp sonra günümüz Türkçesiyle özetlerini çıkardık. Buradan elde ettiğimiz verileri Osmanlı Devleti'nin genel yapısı içinde değerlendirmeye çalıştık.

Bu çalışmamızın Osmanlı Devleti'nin gelecek nesillere daha sağlıklı bir şekilde tanıtılması hususunda, küçük de olsa bir faydasının olmasını umut ediyoruz.

Tezimizin hazırlanmasında bilgi ve deneyimlerini bizden esirgemeyen başta saygı değer hocam Yrd. Doç. Dr. Özen TOK Bey'e, desteklerinden dolayı aileme ve mesai arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Bayram ÜSTÜN

41/2 NUMARALI KAYSERİ ŞER'İYYE SİCİLİ (H. 1048/ M. 1638/1639)**TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRME****Bayram ÜSTÜN****ÖZET**

Hüküm sürdüğü dönemde dünya devletlerinin en önemlilerinden biri olan Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal, iktisâdi, askerî ve hukuki hayatını daha yakından tanıyabilmemiz için kadı sicilleri çok büyük önem arz etmektedir. Kazaların hukuki işlerinden sorumlu olan kadılar, aynı zamanda buldukları yönetim birimlerinde, devletin yürütme faaliyetlerini de yerine getirmişlerdir.

Osmanlı Devletinin önemli sancaklarından biri olan Kayseri'nin, sosyal yaşamının daha iyi tanınmasına yönelik olan bu çalışmamızın, asıl kaynağını teşkil eden Kayseri Kadı Sicilleri'nin mikrofilmleri, Ankara Milli Kütüphanede ve Kayseri ve Yöresi Tarihi Araştırmalar Merkezinde yer almaktadır. Bizim çalışmamız olan 41/ 2 numaralı Kadı Sicili'nin bir nüshası fotokopi olarak KAYTAM'dan alınmış, bir nüshası da cd olarak Ankara Merkez Kütüphaneden temin edilmiştir. Öncelikle transkripsiyonu yapılan Osmanlıca metinlerin özetleri çıkarılmış ardından yapılan kaynak taraması sonucu belgelerde ki tarihi bulgular değerlendirilmiştir.

Belge çeşitliliği açısından zengin olduğunu düşündüğümüz bu sicilde ferman, berat, buyrultu, tezkere, hüccet, i'lam, mektup, mürasele ve tereke kaydı gibi pek çok belge mevcuttur. Sicilin 1635 Revan Seferinden hemen sonraya ve 1638 Bağdad Seferi yıllarına denk gelmesi ise Osmanlı Devleti'nde ki o dönem askerlik müessesesini daha yakından tanımamıza olanak sağlayacak belgelerin var olmasına sebebiyet vermiştir.

Yine bu çalışmamızda 1630'lu yıllar Kayseri'sinin toplum yaşantısı hakkında pek çok bilgiye ulaşılabilmektedir. Sicilde, vasî tayini, miras paylaşımı- ihtilafı, alım-satım, vergi, emlak anlaşmazlığı, yaralama v.b iktisadî ve içtimaî konulara dair belgeler yer almaktadır. Kadı Sicilinin 41/ 2 diye adlandırdığımız ikinci bölümü 109 sahife, 55 varak ve 274 belgeden oluşmaktadır.

Böylesine zengin bir kadı sicili üzerinde çalışmış olmaktan ve bilim dünyasına küçüçükte olsa bir katkıda bulunmaktan ayrıca mutluluk duyuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Kayseri, Şer'iyye Sicili, Mahkeme, Kadı, Kaza

**THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF KAYSERİ ŞER'İYE
REGİSTER (COURT REGISTERS) NUMBER 41/2 (M. 1638/ 1639/- H.1048)**

Bayram ÜSTÜN

ABSTRACT

To be able to understand political, social, economical, military and legal life of Ottoman Empire which is one of the most important world states during the period it reigned; judicial records of Moslem Judge have a great importance. The Moslem Judges who were responsible for legal Works of districts have also carried up government's application activities in the part of administrations where they worked.

The microfilms of Judicial Records of Moslem Judge in Kayseri, which is the basis of this work which will help us understand the way of social life in Kayseri that is among the important sanjaks of Ottoman Empire, are in "Ankara National Library" and "Historical Reserch Center of Kayseri and Its Environment". A copy of Judicial Records of Moslem Judge numbred 41/2 which is our mainwork is obtained from KAYTAM as photocopies and another copy is obtained from Ankara Central Library as a cd. First of all, The sumerise of The Ottoman Texts, the transcriptions of which are done, are prepared and then, at the end of source resorches historical findings.

In this judicial record, which is rich in terms of documents varieties, there are a lot of documents such as firman, patent, proff, permit, judicial and estate. The judicial records are composed during The Baghdad Voyage in 1638 and during The Revan Voyage in 1635 and this detail composed the documents which will help us to be able to learn the military institution in that period of Ottoman Empire.

And in this studies we can optain a lot of information about the social life of Kayseri in 1930s. In the Judicial Records, there are documents dealing with economical and social subject such as tax, appointment of guardiyan, inheritance sharing-dispute, purchase and sale, estate disagreement, wound e.t.c. The second part which we name 41/2 of the Judicial Recors of Moslem Judge is composed of 109 pages, 55 sheet and 274 documents.

We are happy that we have studied such as rich Judicial record of Moslem Judges and that we have contributed a little to the science world.

Key words: Kayseri, Judicial record, Court, Moslem Judge, District

İÇİNDEKİLER

ONAY	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER	V
KISALTMALAR	VIII

GİRİŞ

A. OSMANLI HUKUK SİSTEMİ	1
a. Şer’i Hukuk	2
b. Örfi Hukuk	2
B. KADILIK MÜESSESESİ	3
C. ŞER’İYYE SİCİLLERİ	4
a. Tanımı ve Muhtevası	4
b. Şer’iyye Sicillerinin Kapsadığı Belgeler	5
1. Kadıların İfadesiyle Kaleme Alınan Belgeler	5
2. Dışarıdan Geldiği Halde Sicile Kaydedilenler	6
D. KAYSERİ ŞER’İYYE SİCİLLERİ	7
a. Sicillerin Durumu	7
b. 41/2 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili	7
c. Metin Transkripsiyonunda Takip Edilen Metod	8
d. Belgelerin Tasnifi	9
1. Belgelerin Türlerine Göre Tasnifi	9
2. Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	10
3. Belgelerin Konularına Göre Yüzdelik Dağılımı	11

4. Belgelerin Müslim- Gayrimüslim Açısından Tasnifi	12
5. Belgelerin Müslim- Gayrimüslim Açısından Yüzdellik Dağılımı	13

I. BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ.....	14
---------------------	----

II. BÖLÜM

BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU	85
----------------------------------	----

III. BÖLÜM

DEĞERLENDİRME	387
A. OSMANLI DEVLETİ'NDE İDARİ TAKSİMAT.....	387
B. KAYSERİ'NİN İDARİ DURUMU	389
a. İdare ve İdari Görevliler	389
b. Sicilde Yer Alan İdari Birimler.....	392
1. Eyalet Sancak İsimleri.....	392
2. Kaza, Kasaba, Nahiye İsimleri.....	393
3. Kayseriye Bağlı Köyler (Karyeler)	394
4. Kayseri Mahalleleri	395
C. SOSYAL YAPI.....	395
a. Kayseride Sosyal Durum	396
b. Müslim- Gayrimüslim İlişkileri	397
c. Kadınların ve Çocukların Sosyal Hayattaki Yeri.....	398
1. Mehir, Nafaka, Boşanma Da'valarının Analizi.....	398
2. Çocukların Sosyal Hayattaki Yeri.....	399
d. Halkın Kullandığı Eşyalar	399

e. Önemli Yapılar	400
f. Çarşı Sokak Meydan İsimleri	401
g. Meslek Çeşitleri	401
D. EKONOMİK DURUM	402
a. Parasal Durum	402
b. Ekonomik Faaliyetler	403
c. Toplanan Vergiler	406
E. ASKERİ DURUM	407
SONUÇ	409
KAYNAKÇA	411
DİZİN	412
EKLER	417
ÖZGEÇMİŞ	

KISALTMALAR

B. : Belge numarası

C. : Cilt

H. : Hicrî

KAYTAM : Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi

M. : Miladî

OSAV : Osmanlı Araştırma Vakfı

s. : Sayfa

TDAV : Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı

GİRİŞ

A. OSMANLI HUKUK SİSTEMİ

Türk toplumunun oluşturduğu kendine özgü devlet düzeni sayesinde Osmanlılar, kısa zamanda bir cihan devleti halini almıştır.¹ Hükümdarın mutlak hâkimiyetine dayanan Osmanlı Devlet sisteminde, otorite sahibinin halka adaleti, kuvvetlinin zayıfa zulmünü ve yolsuzluklarını önleme anlamında anlaşılan bir adalet, hükümdarın en önemli görevi sayılmıştır.² Devletlerin bekâsı için gerekli olan hukuk sisteminde devamlılık hadisesi, Osmanlı Devletinde itina ile uygulanmıştır.³

Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren bağlı bulunduğu dinin icaplarına göre bir hukuk sistemini kabul etmiştir.⁴ İslam dininde hukukun sadece Kur'an ve Sünnete dayanması gerektiğini belirten sıkı yorumlar olduğu gibi, Örfün de, şer'i hükümlerin yetersiz kaldığı noktalarda devreye girmesini savunanlar olmuştur.⁵ Tamamen özel koşullar altında gelişen Osmanlı Devleti, Şeri'atın sıkı yorumunu aşan bir hukuk sistemi geliştirmiştir. Buna imkân veren temel prensip ise, hükümdarın yalnız kendi iradesine dayanarak, kanun koyma yetkisinin olmasıdır.⁶ Bir taraftan şeyhülislam vasıtasıyla şer'i hükümler yürürlüğünü etkin bir biçimde sürdürürken, diğer taraftan, Padişahlar, devletin bekâsı için kanunlar çıkarmaktadır.

Osman Gazi bağımsızlığını ilan ettikten sonra kanunlar koymuştur. Osmanlı İmparatorluğunun gerçek kurucusu Fatih Sultan Mehmet biri reâyâ için, diğeri devlet

---

¹ Yaşar Yücel; Osmanlı Devlet Teşkilatına Dair Kaynaklar, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1988, s. IX.

² Halil İnalçık; "Türk Tarihinde Türe ve Yasa Geleneği", Doğu Batı Dergisi, Sayı 13, F S K Yayınları, Ankara 2000, s. 158.

³ B. No: 503.

⁴ Yusuf Halaçoğlu; "Osmanlı Devlet Teşkilatı", Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, Kombassan Yayınları, İstanbul 1989, s. 390.

⁵ İnalçık; a.g.m., s. 163.

⁶ İnalçık; a.g.m., s. 167.

teşkilatı için iki kanunnâme çıkarmıştır. Nihayet İmparatorluğu bir cihan devleti haline getiren Kanuni Sultan Süleyman'da bir kanunnâme yaymıştır.⁷

Osmanlı hukuk sistemini bu çerçevede değerlendirdiğimizde, şer'i hukuk ve örfi hukuk olmak üzere birbirini tamamlayan iki hukuk sisteminden oluştuğu söylenebilir.

a. Şer'i Hukuk

Kaynağını Kuran, Sünnet, İcmâ ve Kıyasdan alan şer'i hukuk fıkıh kitaplarında yazılı halde bulunan normlar manzumesidir. Şer'i hukuk mevzuatı, mahkemelerin de müracaat kaynakları olan fıkıh ve fetva kitaplarından oluşmaktadır.⁸

“Devletin dini din-i İslam'dır”, diyen Osmanlı Devleti'nde hiç şüphe yok ki hukuk sisteminin esasını teşkil eden İslâm hukukudur.⁹ İslam Hukukunda ise asıl kanun koyucu Allah'tır. Ancak, Allah ve Peygamberinin va'z ettiği prensipler ışığında, yöneticilere de bazı yetkiler tanınmıştır. Şer'i hükümler hiçbir şahıs veya kurumun tasdikine gerek olmadan bütün Müslümanları bağlar. Şer'i hükümlerde icra, yürütme kuvvetini elinde tutan ulü'l-emre, yani yöneticilere aittir.¹⁰

b. Örfi Hukuk

Osmanlı'da örf terimi bu gün anladığımız manadan uzaktır. Bu gün anladığımız manada ki örf terimi Osmanlı'da adet kelimesi ile ifade edilmektedir. Osmanlı'da ki kullanımı ile örf-i sultânî, hükümdarın siyasi icraî otoritesi demektir. Bilhassa idare ve teşkilat sahası ile âmme müesseseleri sahasında, eski Türk devletlerinden gelen bir idarecilik geleneği ve ya fethedilen memleketlerde ki bazı vergi teşkilat ve usullerinin, yöneticiler tarafından uygulanması örfi hukuk sistemini ortaya çıkarmıştır.¹¹ İslam'ın özellikle devlet yönetimi ve teşkilatlanması sahasında detaylı açılama getirmemesi, hükümdarları bu alanda çıkacak problemleri eski devlet geleneğine müracaat ederek çözme yoluna itmiştir. Bunu yaparken ki en büyük amaç devletin bekâsını sağlamaktır.

⁷ İnalçık; a.g.m., s. 161.

⁸ Halil Cin; Ahmet Akgündüz; Türk-İslam Hukuk Tarihî, C. I, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınlan, İstanbul 1990, s. 143.

⁹ İnalçık; a.g.m., s. 167.

¹⁰ Ahmet Akgündüz; “Osmanlı Kanunnâmelerinin Şer'î Sınırları”, Osmanlı, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s. 401.

¹¹ Halaçoğlu; a.g.m., s. 391.

İslam dinine en fazla bağlı olan hükümdarlar bile devlet otoritesini ve bekasını her şeyin üstünde tutmuşlardır. Şeyhu'l-İslam Ebussuûd Efendi para vakıflarına cevaz verirken, bu vakıflardan fakirlerin, öğrencilerin, imaretlerin faydalandığını gerekçe göstermiştir.¹²

Örfî hukuk, yalnızca Osmanlı Devleti'nde değil, farklı adlarla diğer İslam devletlerinde de uygulanmıştır.¹³

B. KADILIK MÜESSESESİ

İslam hukukçuları insanlar arasındaki anlaşmazlıkları, Kur'an ve Sünnetten alınan hükümlere göre halletmeye kaza demişlerdir. Kaza görevini yerine getiren kişiye ise kadı denmektedir.¹⁴ Osmanlı Devletinde çok geniş kapsamlı yetkileri bulunan ve şer'îye mahkemelerinde yargı görevini ifa eden kişilere hakim¹⁵, hakimü's-şer'¹⁶ ve ya kadı¹⁷ denmiştir.

Osmanlı adli teşkilatının temel taşı olan kadılar buldukları yerin hem hakimi, hem belediye başkanı, hem emniyet amiri, bazen hem mülkî amiri hem de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamıydı.¹⁸

Osmanlı Devleti'nde ilk kadı, Osman Gazi'nin 1300 yılında Karacahisar'a tayin ettiği Dursun Fakih'tir. Osmanlı'nın ilk dönemlerinde kadıları yetiştirecek bir kurumun olmaması nedeniyle kadılar daha çok İran, Suriye ve Mısır gibi bölgelerden getirilmiştir.¹⁹ Medreselerin kurulması ile kadıların sayıları da artmaya başlamıştır. Kadı yetiştiren en önemli iki medrese hiç şüphesiz Sahn-ı Seman ve Süleymaniye medreseleridir.²⁰ Medreseden mezun olarak adaylık (mülazımlık) hakkını kazanmış olanlar, ilgili kazaskerin defterine kayıt yaptırarak, sıra beklemeye başlamaktadırlar. XIV. yüzyılda Kazaskerin arzı, padişahın onayı ile, Fatih döneminde ise Kazaskerin önerisi ve Veziriazamın onayı ile göreve başlamışlardır.²¹ Osmanlı Devleti'nin kuruluş

¹² İnalçık; a.g.m., s. 163.

¹³ Ali Bardakoğlu; "Osmanlı Hukukunun Şer'îliği Üzerine", Osmanlı Ansiklopedisi, C. 6, Yeni Türkiye Yayını, Ankara 1999, s. 415.

¹⁴ Ahmet Akgündüz; Said Öztürk; Bilinmeyen Osmanlı, OSAV Yayınları, İstanbul 1999, s. 407.

¹⁵ B. No: 502

¹⁶ B. No: 461

¹⁷ B. No: 555

¹⁸ Akgündüz; Öztürk; a.g.e., s. 407

¹⁹ Cin; Akgündüz; a.g.e., s. 266.

²⁰ Halil Cin; Ahmed Akgündüz; Türk Hukuk Tarihi, 3. Baskı, C. 1, OSAV Yayını, İstanbul 1995, s. 272.

²¹ Hasan Tahsin Fendoğlu; "Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı", Osmanlı Ansiklopedisi, C. 6, Yeni Türkiye Yayını, Ankara 1999, s. 455.

yıllarında en büyük kadılık, önce İznik, sonra Bursa kadılığı olup, zabt edilen yerlerde de ikinci ve üçüncü derecelerde kadılıklar oluşturulmuştur.²²

Kadı'nın; müslüman, bâliğ ve hür olması, yerli yerinde hüküm verebilen, anlayışlı, dürüst, güvenilir, şahsiyet sahibi, sağlam iradeli, hukuki konulara hâkim olması yanında küçük, bunak, kör, dilsiz ve sağır olmaması gerektiği belirtilmektedir.²³

Kadıların yargılama esnasında; şakalaşmaması, iki taraftan birinin hediyesini kabul etmemesi, hasımlar arasında ki din, dil ve ırk ayrımı yapmaması gibi yargılama usullerine uyması gerekir.²⁴

Osmanlı Devleti'nde kadıların maaşları değişmiştir. Bazıları 150 akçe almış, bazıları ise 500 akçe almışlardır. Bu durum kadılara merkezden gelen emirlerde yazılan elkâba kadar yansımıştır.²⁵

Osmanlı hukuk teşkilâtı kapsamında, kadılar haricinde diğer adliye görevlileri de yer almaktaydı. Nâibler, muhızrlar, çavuşlar, subaşılar, mübâşirler, müşâvirler, kassâmlar, kâtipler ve hademeler gibi. Bunlar arasındaki muntazam işleyiş sosyal hayata da yansımıştır.²⁶

C. ŞER'İYYE SİCİLLERİ

a. Tanımı ve Muhtevası

“Şer’î” veya “Şer’iyye” kelimesi mana itibarıyla şeriata, yani İslam dininin esaslarına ve İslam dininin emrettiği dünya nizamına mensup ve müteallik veya muvâfık olan²⁷ anlamına gelmektedir.

Osmanlı devlet teşkilatının çeşitli kalemlerinde tutulan defterler dışında, memleketin her tarafında görev yapan kadıların tuttuğu defterlere şer’iyye sicilleri denir. Bu defterlerde devletin hukuki, idari, askerî, sosyal ve iktisadi müesseseleri hakkında önemli bilgiler bulunmaktadır.²⁸

²² Said Öztürk; İstanbul Tereke Defterleri, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1995, s. 45.

²³ Ahmet Akgündüz; Şer’îye Sicilleri, TDAV Yay., İstanbul 1988, C. I, s. 70.

²⁴ Akgündüz; Şer’îye Sicilleri, s. 71.

²⁵ Ali Aktan; Osmanlı Paleografyası ve Siyasi Yazışmaları, Osmanlılar İlim ve İrfan Vakfı, İstanbul 1995, s. 101-102.

²⁶ Akgündüz; Şer’îye Sicilleri, s. 68.

²⁷ Şemseddin Sami; Kâmûs-i Türkî, Çağrı Yayınları, İstanbul 2002, s. 774.

²⁸ Aktan; a.g.e., s. 175.

Siciller üzerine ilk çalışmalar 1930'lu yıllarda dönemin halkevi dergilerinde yapılmıştır. İ. Hakkı Uzunçarşılı sicilleri hazine-i evrak mesabesinde bir membâ olarak değerlendirmiştir. O dönemde çeşitli tarih yaklaşımlarıyla bakılmayan bu siciller, günümüzde Osmanlı tarihini en önemli kaynaklarındanındır. Özellikle halkın yaşam tarzı konusunda eşsiz bilgiler sunmaktadır.²⁹

Şer'iyeye Sicilleri ait oldukları bölgenin yaşam tarzını yansıtan mahkeme kararlarının yanı sıra pek çok belgeyi de ihtiva eder. Çünkü Osmanlılarda herhangi bir konuda kadınlara gönderilen fermân, buyrultu, tezkere, berat vesairenin bir sureti mutlaka sicile kaydedilmiştir.³⁰

b. Şer'iyeye Sicillerinin Kapsadığı Belgeler

1. Kadıların İfadesiyle Kaleme Alınan Belgeler

Hüccet: Kadının hükmünü ihtiva etmeyen taraflardan birinin ikrarını ve diğerinin de tasdikini içeren belgelere hüccet denir.³¹

İlâm: Şer'i bir hükmü ve altında kararı veren kadının imzasını ve mührünü taşıyan yazılı belgeye denir.³²

Maruz: Kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir dururnun tesbiti açısından yazılı bir delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icra makamlarına idari bir durumu arzettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamlarına yahut kadıya hitaben yazdığı şikayet dilekçelerine denir.³³

Müraseleler: Şer'iyeye sicillerinde yer alan ve kadının kendisine denk veya daha aşağı rütbedeki şahıs veya makamlara hitaben kaleme aldığı yazılı belgelere mürasele veya çoğulu olan müraselat adı verilmektedir.³⁴

²⁹ Yunus Uğur; "Mahkeme Kayıtları (Şer'iyeye Sicilleri)", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, Sayı 1, Bilim ve Sanat Vakfı Yayınları, İstanbul 2003, s. 305-307

³⁰ Aktan; a.g.e., s. 176.

³¹ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 21.

³² Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 29.

³³ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 37.

³⁴ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 38.

2. Dışarıdan Geldiği Halde Sicile Kaydedilenler

Kadılar adlî görevlerinin yanında, yürütmeye ait görevlere de sahip olduklarından, kendilerine devletin çeşitli makamlarından belgeler gönderilmekteydi. Bu tür belgeler de, şer'iyeye sicillerine kaydedilmekteydi. Bunlardan bazıları ise şunlardı:

Fermân: Padişahın İslam hukuku tarafından kendisine tanınan yasama yetkisine dayanarak veya icra kuvvetinin başı olarak kaleme aldığı veya şer'iyeye sicillerinde "evamir ve feramin" diye zirkedilen hükümlerdir. Padişah ya ihtilafli olan bir şer'i meselede mevcut görüşlerden birini tercih ettiğini kadıya bildirir; ya şer'î hükümlerin icrasını teyit için yazılı emirler gönderir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda bazı düzenleyici kaideleri Divan-ı Hümâyun'un telhisi üzerine tanzim eder ve durumu kadıya bildirir.³⁵

Berat: Yine padişahın sadır olan ancak fermânlar gibi umumi değil hususi şahısları ilgilendiren ve vazife tevcihi, tımar tevzii, ticaret imamet müezzinlik v.s. konularda sadır olan belgelerdir.³⁶

Buyrultu: Şer'iyeye sicillerinde bulunan kayıtlardan biri de sadrazamların yazılı emirleri demek olan buyrultulardır. Kadılara sadrazamlardan ayrı olarak kadı asker, beylerbeyi veya valilerden de buyrultular gelebilir.³⁷

Tezkere: Osmanlı Devleti yazışmalarında, daha ziyade üstten alta veya aynı seviyedeki makamlar arası yazılan ve resmi bir konuyu ihtiva eden belgelere tezkere denmektedir.³⁸

Temessükler: Miri arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir. Yani temessük tasarruf vesikası demek olur ki, sonraları tapu tabiri bunun yerine geçmiştir. Yetkili makam ve şahıslar, vakıf mütevellileri, mültezimler, muhassıllar veya muhasebe kalemlerinin biri olabilir.³⁹

Bu zikredilenler dışında da Şer'iyeye sicillerinde kayıtlar mevcuttur. Ancak Bu belgeler azınlıktadır.

³⁵ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 39.

³⁶ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 42.

³⁷ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 45.

³⁸ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 46.

³⁹ Akgündüz; Şer'iyeye Sicilleri, s. 48.

D. KAYSERİ ŞER'İYYE SİCİLLERİ

a. Sicillerin Durumu

Kayseri'nin Osmanlı idaresine geçişi Fatih Sultan Mehmet döneminde, 1464 senesinde vuku' bulmuştur. Şehir bundan önce Karamanoğulları Beyliği yönetiminde bulunmakta idi. Osmanlı Devleti Kayseri'yi, Karaman Eyaleti'ne bağlı olarak idare etmiştir. Kayseri, 1864 yılında Osmanlı idari düzenlemesinde, merkezi Yozgat olan Bozok Eyaleti'ne, 1868 yılındaki Vilayet Nizamnâmesi'ne göre, Ankara Vilayeti'ne bağlanmıştır. 1908'de II. Meşrutiyet'in ilânından sonra müstakil bir sancak olmuştur.

Kayseri Şer'iyye Sicili olarak, elimizde 289 adet defter bulunmaktadır. Bu defterlerin 1 numaralı olanı Hicri 895-988 (M. 1489-1492) tarihlidir ve 118 sayfadır, 386 belgeden oluşmaktadır. 289 numaralı defter ise Hicri 1327-1333 (M. 1903-1914) tarihli olup, 176 sayfa, 220 belgeden meydana gelmektedir. Dolayısıyla Kayseri Şer'iyye Sicilleri, yaklaşık dört yüz yıl gibi bir döneme ışık tutmaktadır. Kayseri Şer'iyye Sicilleri, Ankara Etnoğrafya Müzesi'nde muhafaza edilirken, daha sonra Ankara Milli Kütüphane'ye nakledilmiştir. Şu anda ise bütün sicillerin Başbakanlık Osmanlı Arşivinde toplanması için çalışmalar devam etmektedir. Kayseri Şer'iyye sicilleri, Bursa'dan sonra en eski olan sicillerdendir. Defterlerin birçok olumsuz faktöre rağmen, genel olarak iyi muhafaza edildiği söylenebilir.

b. 41/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili

Tezimizin konusu olan 41 numaralı Şer'iyye Sicili, Ankara Etnoğrafya Müzesi'nde iken, Ankara Milli Kütüphane'ye nakledilmiştir. Milli Kütüphane Arşivi'nde 7793 numara ile kayıtlıdır. Sırtı siyah meşin, satırları kül renginde mukavva ciltlidir. Boyutu 15.8 x 48 santimetredir. Defter, 216 sayfa ve 655 belgeden oluşmaktadır. Her ne kadar son belge numarası 555 ise de belge numaraları verilirken yapılan bir yanlışlıktan dolayı 570. belgeye gelindikten sonra tekrar 467. belge numarasından devam edilmiştir. Bu yüzden sicildeki belge sayısı 655'tir. Sicil 1992 yılında mikro filme alınmıştır. 41 numaralı defter, geniş hacminden dolayı iki eşit çalışma kısmına ayrılarak, 41/1 ve 41/2 diye adlandırılmıştır. Bizim çalışma alanımız olan 41/2 numaralı sicilde yer alan belgeler, H. 1048 yılına ait olmakla birlikte, 1047 yılına ait birkaç belge de vardır. Sicilde ki 503 numaralı belge ise H. 892 tarihli olup Sultan II. Bayezid Han dönemine aittir. Sicil 109

sahife, 55 varak ve 274 belgeden oluşmaktadır. Belgeler M. Temmuz 1637 ile Nisan 1639 yılları arasına tarihlendirilmiştir.

Sicil, görevliler tarafından günümüz rakamlarıyla numaralandırılırken, bazı belgeler sehven numaralandırılmamış, bazı belgelere de mükerrer rakamlar verilmiştir.

c. Metin Transkripsiyonunda Takip Edilen Metod

Belgelerde silik ve okunâmayan kelimeler (...) şeklinde, okunâmayacak derecede bozuk olan yerler (bozuk) şeklinde ifade edilmiştir. Okunuşunda tereddüt hissedilen kelimeler (?) şeklinde belirtilmiştir. Konusu anlaşılamayacak kadar bozuk olan belge yoktu. Belgelerin günümüz harflerine çevrilirken, uzun okunması gereken harfler (^) işareti ile Arapça ayn ve hemze harfleri (') işareti ile gösterilmiştir.

Tezimizde kaynağa ulaşımı kolaylaştırmak için, görevlilerce verilen günümüz rakamları esas alınmıştır. Mükerrer numara verilen ve ya numara verilmeyen belgenin ilkinde 'a', ikincisine ise 'b' işareti verilmiştir. (Örnek 486/a, 486/b).

d. Belgelerin Tasnifi

1. Belgelerin Türlerine Göre Tasnifi

BELGE TÜRÜ	BELGE NUMARALARI
HÜCCETLER	492, 493, 384, 496, 385, 497, 386, 387, 499, 388, 500, 389, 390, 501/a, 391, 501/b, 503, 504, 394, 505, 506, 396, 397, 398, 508, 509, 400, 510, 402, 512, 403, 515, 406, 516, 517, 518, 409, 519, 411/a, 411/b, 523, 415, 414, 526, 527, 417, 528, 529, 420, 421, 533, 422, 423, 534, 424, 535, 425, 536, 426, 538, 539, 428, 540, 429, 541, 430, 432, 543, 433, 546, 435/a, 435/b, 548, 436, 550, 438, 439, 552, 440, 553, 554, 444, 555, 556/a, 558, 446, 559, 447, 560, 561, 449, 562, 450, 563, 452, 565, 453, 454, 567, 455, 262, 464, 457, 473, 464/a, 476, 464/a, 476, 464/b, 465, 479/b, 467, 480, 468, 469, 482, 470, 471, 484, 472, 485, 473, 474, 486/b, 487, 476, 488, 477, 489, 478/a, 490, 478/b, 479, 492, 480, 493, 481, 494, 495, 483, 484, 486, 488, 509/b, 510, 489
İ'LAMLAR	381, 382, 494, 383, 495, 498, 392, 393, 395, 507, 509, 399, 401, 502, 511, 513, 404, 514, 405, 407, 408, 520, 521, 412, 524, 525, 416, 417, 418, 419, 530, 427, 542, 525, 416, 417, 418, 419, 530, 427, 542, 544, 437, 547, 549, 437, 551, 441, 443, 557, 445, 448, 451, 564, 456, 570, 458, 471, 459, 472, 460, 461, 474, 462, 475, 477, 479/a, 466, 481, 483, 486/a, 475, 491, 482, 485, 487, 490, 491
TEZKERE	499/a, 499/b, 502, 509/a, 511, 514, 530, 533, 534, 543, 544, 550
FERMÂN	498, 500, 503, 506, 507, 508, 512, 513, 515, 532, 545, 546, 547, 548, 549, 555
BERAT	497, 504, 516, 517, 526, 528, 535, 553, 554
BUYRULTU	496, 531
TEREKE	551
MEKTUP	540, 541, 542
MÜRÂSELE	496

2. Belgelerin Konularına Göre Tasnifi

KONULAR	BELGE NUMARALARI
Alım-satım, Takas, Müzayede ve Alım-satım Anlaşmazlıkları ile İlgili Konular	496, 386, 387, 390, 506, 398, 400, 511, 518, 523, 413, 527, 528, 420, 421, 425, 429, 435/a, 435/b, 550, 439, 440, 556/a, 560, 561, 562, 453, 454, 567, 262, 464, 457, 473, 464/a, 464/b, 470, 471, 486/b, 487, 476, 488, 477, 490, 479, 493, 494, 495, 487, 510
Evlenme- Boşanma ile İlgili Konular	381, 493, 498, 408, 412, 559
Vergi, Vergi Anlaşmazlığı	382, 502, 501/a, 501/b, 399, 401, 404, 405, 520, 542, 437
Tımar	492, 383, 491
Sulh Beyanı/ İbra ve İskat	384, 500, 538, 432, 433, 438, 558, 450, 467, 481, 410, 414, 532, 432, 546, 548, 478/b
Kavga, Yaralama, Ölüm, Ölüm Keşfi ve Darb, Gasb, Ev basma	385, 389, 392, 503, 396, 397, 508, 512, 403, 406, 407, 517, 409,411/b, 540, 546, 554, 555, 446, 563, 455, 465, 479/a, 473, 478/b, 484, 488
Vasi Tayini	505, 526, 424, 430, 452, 468, 478/a
Askerlik Hizmeti ve Da'vaları	388
Mülkiyet Hakkı ve Anlaşmazlığı	494, 498, 510, 519, 521, 529, 427, 432, 437, 551, 443, 448, 570, 458, 471, 459, 472, 460, 462, 475, 483, 489, 490
Ticaret ve Anlaşmazlıkları	441, 449, 466
Vakıf Da'vaları ve Vakıf Görevlileri Tayini	495, 395, 509, 511, 447, 564, 481, 485, 491
Eşya Kaybetme ve Eşya Anlaşmazlıkları	479/b, 489
İfk ve İftira	444, 456, 469, 472, 480
Fiil-i şen'i	391, 516
Nafaka Da'vası ve Vasi Tayini	392, 504, 566
Alacak Verecek Da'vaları, Borç da'vaları	497, 525, 416, 417, 419, 529, 530, 544, 553, 451, 461, 476, 477, 480, 481, 486/a, 482, 533
Mehir Hakkı	393
Köle Alım-satımı ve Köle Azat Etme	507, 513, 423
Hırsızlık, Eve girme	394, 534, 536, 475
Vekalet Da'vası	499, 541, 484
Şahitlik, Yalancı Şahitlik	485,483
Miras Paylaşma	402, 524, 418, 426, 428, 547, 548, 436, 549, 557, 445, 558, 565, 474, 492, 486
Tayin	499/ a, 500

Vekil Tayini, Savunma	474, 539
Kefil Olma	415, 422, 411/b
Kur'an Tilaveti	535, 485
Kar Payı	514
Hamam İcarlama	509/ b
Emaneti İade Etme	543, 479/ a, 482
Hibe Da'vası	552, 557
Hakaret Da'vası	417
Hizmet Ehline İyi Davranılması	499/ b

3. Belgelerin Konularına Göre Yüzdelerlik Dağılımı

KONULAR	BELGE ADEDİ	YÜZDESİ
Alım-satım, Takas, Müzayede ve Alım-satım Anlaşmazlıkları ile İlgili Konular	49	% 17
Evlenme- Boşanma ile İlgili Konular	6	% 2
Vergi, Vergi Anlaşmazlığı	11	% 4
Tımar	3	% 1
Sulh Beyanı/ İbra ve İskat	17	% 6
Kavga, Yaralama, Ölüm, Ölüm Keşfi ve Darb, Gasb, Ev basma	27	% 9
Vasi Tayini	7	% 2,5
Askerlik Hizmeti ve Da'vaları	1	% 0,3
Mülkiyet Hakkı ve Anlaşmazlığı	23	% 8
Ticaret ve Anlaşmazlıkları	3	% 2
Vakıf Da'vaları ve Vakıf Görevlileri Tayini	9	% 3
Eşya Kaybetme ve Eşya Anlaşmazlıkları	2	% 0,7
İfk ve İftira	5	% 1,8
Fiil-i şen'i	2	% 0,7
Nafaka Da'vası ve Vasi Tayini	3	% 2
Alacak Verecek Da'vaları, Borç da'vaları	18	% 6,5

Mehir Hakkı	1	% 0,3
Köle Alım-satımı ve Köle Azat Etme	3	% 2
Hırsızlık, Eve girme	4	% 1,5
Vekalet Da'vası	3	% 2
Şahitlik, Yalancı Şahitlik	2	% 0,7
Miras Paylaşma	16	% 5,8
Tayin	2	% 0,7
Vekil Tayini, Savunma	2	% 0,7
Kefil Olma	3	% 2
Kur'an Tilaveti	2	% 0,7
Kar Payı	1	% 0,3
Hamam İcarlama	1	% 0,3
Emaneti İade Etme	3	% 2
Hibe Da'vası	2	% 0,7
Hakaret Da'vası	1	% 0,3
Hizmet Ehline İyi Davranılması	1	% 0,3

4. Belgelerin Müslim- Gayrimüslim Açısından Tasnifi

Müslümanlarla İlgili Belgeler	381, 502, 445, 475, 503, 446, 504, 447, 477, 384, 505, 448, 479, 506, 448, 479, 506, 449, 479, 507, 450, 480, 387, 509, 451, 481, 388, 508, 482, 389, 453, 483, 390, 510, 454, 484, 391, 455, 485, 512, 456, 486, 393, 513, 486/b, 458, 487, 395, 515, 488, 396, 516, 489, 517, 461, 398, 518, 462, 399, 519, 492, 400, 493, 401, 465, 494, 522, 466, 495, 403, 523, 466, 496, 524, 496, 405, 525, 468, 497, 406, 526, 469, 449/ a, 408, 470, 499, 409, 500, 472, 501, 530, 473, 502, 531, 474, 503, 412, 532, 475, 504, 413, 533, 504, 414, 477, 506, 415, 535, 478/a, 507, 416, 536, 478/ b, 590, 417, 479, 510, 418, 538, 480, 419, 538, 480, 539, 481, 421, 540, 482, 541, 483, 423, 424, 485, 486, 427, 546, 488, 547, 489, 548, 490, 549, 431, 432, 493, 494, 553, 554, 435/ b, 555, 497, 436, 498, 437, 438, 558, 559, 560, 441, 561, 442, 443, 444, 565, 566, 567, 472, 473, 474, 502, 473, 474
Gayrimüslimlerle İlgili Belgeler	385, 386, 452, 392, 394, 514, 459, 460, 463, 520, 402, 467, 527, 411/ a, 411/ b, 476, 534, 422, 426, 428, 429, 430, 550, 552, 496, 556/ a, 556/ b, 557, 499, 500, 262, 464, 470,
Müslümanlarla-Gayrimüslimler Arasındaki Da'valarla İlgili Olan Belgeler	382, 383, 509, 457, 521, 498, 528, 410, 529, 537, 420, 484, 543, 491, 543, 433, 434, 495, 435/a, 439, 440, 564, 571, 476, 511, 397, 490, 491, 464/b, 404, 471, 542, 544, 487, 492, 551, 562, 563

5. Belgelerin Müslim- Gayrimüslim Açısından Yüzdelerik Dağılımı

	SAYI	YÜZDE %
Müslümanlarla İlgili Belgeler	173	70,90
Gayr-i Müslimlerle İlgili Belgeler	33	13,52
Müslümanlarla-Gayr-i Müslimler Arasındaki Da'valarla İlgili Olan Belgeler	38	15,57
Toplam	244	100

I. BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ

Sayfa 108

Belge No: 381

Kayseri'nin Lala Mahallesi'nden Akile adlı kadın, kocası Ali'nin bir sene önce Şam'a giderken, nafakasını vermek üzere Mustafa adlı kişiyi vekil tayin ettiğini, ancak bu kişinin nafakasını üç ay ödeyip, daha sonra ödemediğini iddia edip adı geçen kişiden şikayetçi olduğuna dair verilen i'lamdır. H. Evâil Şaban 1048/ M. Aralık 1638.

Sayfa 108

Belge No: 382

Kayseri'nin İspile köyü sipahisi Yusuf'un vekili Ömer Ağa, Harput Mahallesi'nden Yoseb adlı gayrimüslimin İspile köyü raiyyeti olduğunu, raiyyet vergilerini vermediğini iddia edip, şikayetçi olmuştur. Yoseb adlı gayrimüslimin ise dedesi ve babasının Kayseri'de sakin olup, vilayet yazıcısının Kayseri'ye kaydettiğini bildiren i'lamdır. H. Evâsıt Şevval 1048/ M. Şubat 1639.

Sayfa 108

Belge No: 383

Kayseri'nin Keçibiringöz köyü tımarı mutasarrıfları, Ağırnas köyünde timarları olan bağı, adı verilen gayrimüslimlerin yirmi seneyi aşkın zamandır işlemeyip, harap halde bıraktıklarını, tamir etmediklerini, vergilerini vermediklerini iddia edip, şikayetçi olmuşlardır. Konu ile ilgili mahkemenin verdiği i'lamdır. H. 17 Şevval 1048/ M. 21 Şubat 1639.

Sayfa 109**Belge No: 384**

Kayseri'nin Glk Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hızır adlı kişinin ölümünden sonra geriye kalan mirasının, zevcesi Emine ve oğlu Ali arasında paylaşılması konusuna dair hüccettir. H. 17 şevval 1048/ M. 21 şubat 1639.

Sayfa 109**Belge No: 385**

Kayseri'nin Selman Mahallesi sakinlerinden Kirkor'un, aynı mahalleden Serkis adlı kişinin kendisini sol omzundan bıçakla yaraladığını iddia etmesi ve şahitlerin de aynı yönde ifade vermesine dair hüccettir. H. 16 şevval 1048/ M. 20 şubat 1639.

Sayfa 109**Belge No: 386**

Kayseri'nin Tatar Mahallesi'nden Yazgül adlı gayrimüslim kadının, kendisine babasından intikâl etmiş olan menzilin, Beşe adlı kişiye satışına dair hüccettir. H. 17 şevval 1048/ M. 21 şubat 1639.

Sayfa 110**Belge No: 387**

Kayseri'nin Hunat Mahallesi'nden Seyyit Abdülkadir çelebi ile kardeşleri Hacı Ali, Mustafa çelebi ve şerife adlı kişilerin Kayseri Kalesi'nde bulunan menzillerini 30 esedi kuruş nakit ve iki matla dülbende Sefer adlı kişiye satışlarına ilişkin hüccettir. H. 20 şevval 1048/ M. 24 şubat 1639.

Sayfa 110**Belge No: 388**

Kayseri'nin Mancusun köyü Kethüdası Babek adlı gayrimüslim, Yeni Saraycık köyünden Hüseyin adlı kişiyi sefer için lağımıcı yazdırıp, 90 kuruş ücret verdiğini, bu kişinin hizmet eda etmeden parayı kullandığını iddia etmiştir. Konuyla ilgili ihtilafa dair hüccettir. H. 20 Şevval 1048/ M. 24 Şubat 1639.

Sayfa 110**Belge No: 389**

Kayseri'nin Dadasın köyünden Saire adlı kadın ile Mustafa adlı oğlu, aynı köyden İsa adlı kişiden şikayetçi olmuştur. Saire adlı kadın İsa adlı kişinin evine girdiğini ve kendisini darp ettiğini iddia etmiştir. Konu ile ilgili ihtilafa dair hüccettir. H. 15 Şevval 1048/ M. 19 Şubat 1639.

Sayfa 111**Belge no: 390**

Kayseri'nin Mükremin Mahallesi'nden Mustafa adlı kişinin, aynı mahalleden Ayşe adlı kadına mülk satışına dair hüccettir. H. 10 Şevval 1048/ M. 14 Şubat 1639.

Sayfa 111**Belge No: 391**

Kayseri'nin Musa Gazi Mahallesi'nden Dilaver adlı köle, Seydiyargazi Mahallesi'nden Şaban adlı kişinin Ömer, İbrahim ve Mustafa adlı kişilerle kendisine tecavüz ettiğini iddia etmiştir. Delil getiremeyince, sanıkların durumu mahalle ahalisine sorulduğunda, sanıkların lehine ifade verilmesini bildiren hüccettir. H. 6 Şevval 1048./ M. 10 Şubat 1639.

Sayfa 111**Belge No: 392**

Kayseri'nin Selman Mahallesi'nden Kirkor'un babası Vartan adlı gayrimüslim, oğlu Kirkor'u Turik oğlu Serkis'in bıçak ile yaralamasından dolayı, hasta olan oğlu iyileşinceye kadar Serkis'ten nafaka alınmasını talep etmiştir. Mahkemenin günlük 12 akçe nafaka tayin etmesini bildiren i'lamdır. H. 25 Şevval 1048./ M. 1 Mart 1639.

Sayfa 111**Belge No: 393**

Kayseri'nin Eski Bezzazistan Mahallesi'nden iken vefat eden Pir Mehmet'in karısı Cennet'in mehr-i müeccelinin, ölen kocasından kalan mirastan tahsil edilmesi talebi ve bununla ilgili ortaya çıkan ihtilafa dair i'lamdır. H. 17 Şevval 1048/ M. 21 Şubat 1639.

Sayfa 112**Belge No: 394**

Kayseri'nin Mermerli Mescit Mahallesi'nden Yagob adlı kişinin, evinden bazı eşyalarının çalındığını, eşyalarını Hatır, Uğurlu, Yagob adlı kişilerin aldığını, da'vasının bu kişilerle olduğunu, adını verdiği diğer kişilerle bir da'vasının olmadığını bildirdiği hüccettir. H. 17 Şevval 1048/ M. 21 Şubat 1639.

Sayfa 113**Belge No: 395**

Kayseri'nin Alibey Hacılı karyesi sakinlerinden Abdulfettah isimli şahıs kuran tilaveti karşılığında kendisine ödenmesi gereken ücretin ödenmediğini söylemiş durum şahitlerden sorularak Hâtun Beşe isimli kadının ödeme yapması gerektiğine karar verilmiştir. Bu durumu bildiren i'lamdır. H. 25 Rebiyyülahir 1048/ M. 5 Eylül 1638.

Sayfa 113**Belge No: 396**

Kayseri'nin Argıncık köyünden Abdulhâdi Efendi, Kayseri Sancakbeyi Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmet Ağa'nın adamı Mehmet'in, kardeşinin cenaze merasimi sırasında kendisini darp ettiğini iddia etmiştir. Şahitlerin aynı yönde beyânı ile olay bu şekilde sabitlemiştir. Mahkeme tarafından verilen hüccettir. H. 22 Şevval 1048/ M. 26 Şubat 1639.

Sayfa 113**Belge No: 397**

Kayseri'nin Selman Mahallesi'nden Emin adlı gayrimüslim kişi, aynı mahalleden Hasan adlı kişinin sarhoş halde evini bastığını ve halen sofası içinde olduğunu iddia edip şikayetçi olmuş, keşif yapılmasını istemiştir. Şahitlerin şikayetçi lehine ifade vermeleri üzerine verilen hüccettir. H. 24 Şevval 1048/ M. 28 Şubat 1639.

Sayfa 114**Belge No: 398**

Kayseri'nin Güllük Mahallesi'nden Mustafa adlı kişinin, aynı mahallede bulunan menzilini beşbin ikiyüz akçeye Hasan adlı kişiye satışına ilişkin hüccettir. H. 25 Şevval 1048/ M. 1 Mart 1639.

Sayfa 114**Belge No: 399**

Kayseri'nin Çukur Kışla karyesi sakinlerinden Şaban ve İbrahim isimli şahıslar develeriyle sürsat ve iştirâ arpası çekmelerinin bedelini Argıncık kariyesinden alamadıklarını belirtmişlerdir. Yapılan soruşturmada kira bedelinin Salur, Cevril ve Taşan ahaliyelerinden alınması gerektiğine karar verilmiştir. Bu durumun bildirildiği i'lamdır. H. Evâsıt Şevval 1048/ M. Şubat 1639.

Sayfa 114**Belge No: 400**

Kayseri'nin Kürtler Mahallesi'nden iken vefat eden Ahmet adlı kişinin mirasçuları olan yeğenleri Süleyman ve Ayşe'nin kendilerine intikâl eden menzili Emine adlı kişiye satışlarına dair verilen hüccettir. H. 22 Şevval 1048/ M. 26 Şubat 1639

Sayfa 115**Belge no: 401**

Kayseri'nin Zamantı Perakendesi'nin çift vergisini toplamaya memur olan Veli Bey, Kürtler Mahallesi'nden Hacı Hüseyin adlı kişinin Zamantı Perakendesi'nden olduğunu ve çift resminin alınmasını mahkemeden talep etmiştir. Bununla ilgili ihtilafa dair i'lamdır. H. Evâsıt Şevval 1048/ M. Şubat 1639.

Sayfa 115**Belge No: 402**

Kayseri'nin Rumiyan Mahallesi'nden Tanrıverdi adlı kişi, oğlu Semyun'un elinde olan sermaye ve nakit paraların kendi malı olduğunu, kendisinin bu kazançta bir katkı ya da hakkının olmadığını, ölmesi durumunda, mirasçılarının bundan hak iddia edemeyeceğini beyân etmiştir. Mahkeme tarafından konuya dair verilen hüccettir. H. 24 Şevval 1048/ M. 28 Şubat 1639.

Sayfa 115**Belge No: 403**

Kayseri'nin Argıncık köyünden İbrahim adlı kişi, Kayseri Sancakbeyi'nin mütesellimi Mehmet Ağa'nın adamlarından Mehmet ve Cafer adlı kişilerin aynı köyde olan kaynatası Osman'ın evine geldiklerini, kendisi de oraya geldiğinde, kendisinden aynı köyden Hüseyin'i getirmesini istediklerinde, ben getirmeye kadir değilim deyince kendisini kılıç ile darp edip, bir cepken, tulum, iki kılıç ve hamrı bırakıp gittiklerini

beyân edip, bu kişilerden şikayetçi olmuştur. Bununla ilgili verilen hüccettir. H. 22 Şevval 1048/ M. 26 Şubat 1639

Sayfa 116

Belge No: 404

Kayseri'nin Zamantu Perakendesi'nin çift vergisini toplamaya memur olan Veli Bey'in vekili Hüseyin Bey, Germir köyü sakinlerinden bir gayrimüslimin, Zamantu Perakendesi'nden olduğunu, çift resminin alınmasını mahkemeden talep etmiştir. Bununla ilgili ihtilafa dair verilen i'lamdır. H. Evâsıt Şevval 1048/ M. Şubat 1639

Sayfa 116

Belge No: 405

Kayseri'nin Kebe İlyas Mahallesi'nden İbrahim, Ahmet, Kasım v.s. kişiler aynı mahallede evi olan Hacı Hanifi adlı kişinin mahallede olan menzilden doğan nüzül, avarız, tekalif-i örfiye ve şakka v.s vergilerini ve diğer malları için saliyane vergisi alınmasını talep etmişlerdir. Bununla ilgili ihtilafa dair verilen i'lamdır. H. Evâsıt Şevval 1048/ M. Şubat 1639.

Sayfa 116

Belge No: 406

Kayseri'nin Taşan köyünden Hamza adlı kişi, aynı köyden Musa adlı kişinin sarhoş halde iken kendisini yaraladığını iddia etmiştir. Yarasının keşf ve kayda geçirilip, hukuki işlemin görülmesini talep etmiştir. Şahitlerin de aynı yönde beyânı ile verilen hüccettir. H. 26 Şevval 1048/ M. 2 Mart 1639.

Sayfa 117

Belge No: 407

Kayseri'nin Hasanlı köyünden Zemane adlı kadının, oğlu Ebu Bekir'in Abdalbaki adlı kişinin yanında talebe olduğunu; oğlunun Abdalbaki'den izin alıp, eve geldiğini; iki gün

sonra Abdalbaki'nin evine gelip, oğlu Ebu Bekir'i zorla götürüp, ayaklarını bağlayıp, darp ettiğini; oğlunun hastalanıp, yirmi beş gün sonra öldüğünü; Abdalbaki adlı kişiden şikayetçi olduğunu bildirmesi üzerine mahkemenin verdiği i'lamdır. H. 17 şevval 1048/ M. 21 şubat 1639.

Sayfa 117

Belge No: 408

Kayseri'nin Hasbek Mahallesi'nden bir kişi, karısı Fatma'nın evine gelmekten imtina ettiğini iddia etmiş, şikayetçi olmuştur. Bununla ilgili ihtilafa dair verilen i'lamdır. H.17 şevval 1048/ M. 21 şubat 1639

Sayfa 118

Belge No: 409

Kayseri Sancakbeyi Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmet Ağa'nın subaşısı Mustafa Subaşı, Hunad Mahallesi'nden bir sarhoş gayrimüslimin bir miktar akçemi aldılar diye feryat ettiğini belirtmiş, adı geçen akçeleri aynı mahalleden Mehmet, Halil ve Hüseyin adlı kişilerin almış olduğunu haber aldığını ifade etmiştir. Olayın açığa çıkarılmasını mahkemeden talep etmiştir. Konuya dair mahkemenin verdiği hcettir. H. 18 şevval 1048/ M. 22 şubat 1639

Sayfa 118

Belge No: 410

Kayseri'nin Zamantı Perakendesi'nin çift vergisini toplamaya memur olan Veli Bey'in vekili Hüseyin Bey, Germir Köyü sakinlerinden Gücük adlı gayrimüslimin, adı geçen perakendeden olup, çift vergisini vermemekte inat ettiğini iddia edip, şikayetçi olmuştur. İlgili ihtilafa dair verilen i'lamdır. H. 18 şevval 1048/ M. 22 şubat 1639

Sayfa 119**Belge No: 411/ a**

Kayseri'nin Bektaş Mahallesi'nden Kanber adlı gayrimüslim, yaralı olarak mahkemeye gelip, kardeşi Meyrik ile Agop'un kendisini sağ küreği altından bıçak ile yaraladıklarını iddia etmesini bildiren hüccettir. H. 24 Şevval 1048/ M. 28 Şubat 1639

Sayfa 119**Belge No: 411/ b**

Kayserinin Bektaş Mahallesi sakinlerinden Kamber isimli şahıs da'valı olduğu kardeşi Meyrik'in getirilmesi hususunda ki kefil talebi üzerine Meyrik'in babası Murat ve Sehim isimli şahısların kefil olduğunu bildiren hüccettir. H. 25 Şevval 1048/ M. 1 Mart 1639.

Sayfa 119**Belge No: 412**

Kayseri'nin Belek Saraycık köyünden Satılmış, aynı köyden Emine adlı kadınla ilgili şu şikayette bulunmuştur: “ Emine adlı kadın, on beş gün önce adını verdiğim kişiler huzurunda benimle evlenmeye rıza gösterip, kardeşi Ahmet'i vekil tayin etmiş, ben de babam Ali'yi vekil tayin edip, iki bin beş yüz akçe mehr-i müeccel ile nikah yaptırmış idim. Ancak adı geçen kadın, nikahlım olduğu halde bana gelmek istememektedir.” Bu durum üzerine Emine'nin Satılmışın nikahlısı olduğunu bildiren i'lamdır. H. 24 Şevval 1048/ M. 28 Şubat 1639.

Sayfa 119**Belge No: 413**

Kayseri'nin Yalman Mahallesi'nden Ahmet adlı kişinin, adını verdiği köy ve mezralar malikanesinde babasının hissesi olup, kendisine intikâl eden dört yüz dirhem hisseyi, üç yüz kuruşa Abdülmümin'e sattığını beyân ettiği hüccettir. H. 23 Şevval 1048/ M. 27 Şubat 1639.

Sayfa 120**Belge No: 414**

Kayseri'nin ezki Bezzazistan Mahallesi sakinlerinden Rahime isimli kadının vekili ve zevci olan Ömer hanımının tarlasını Himmet isimli kişiden istemesiyle oluşan problem da'va aşamasındayken sulh edici Müslümanların araya girmesiyle oniki kuruşa sulh olmuştur. Bu durumu bildiren hüccettir. H. 25 Şevval 1048/ M. 1 Mart 1639.

Sayfa 120**Belge No: 415**

Kayseri'nin Hisardiye köyünden Ferhat ile, ölmüş olan Seydi adlı kişinin kölesi Perviz arasındaki alacak-verecek meselesine dair hüccettir. H. 19 Şevval 1048/ M. 23 Şubat 1639.

Sayfa 121**Belge No: 416**

Kayseri'nin Hacı Abdullah Mahallesi sakinlerinden Seyit İbrahim Çelebi'nin zevcesi Aişe ve kızı Ümmühan ve kızkardeşi Cennet tarafından Ferhat isimli kişiye alacak da'vası açılmıştır. Ferhatın parayı Seyit İbrahimin hizmetkarı Perviz'den aldığı tesbit edilmiş Perviz'in verdiği bu paranın ise kendisine ait olduğu saptanmıştır. Ve da'vacı taraf da'vadan men edilmiştir. Bu durumun bildirildiği i'lamdır. H. 19 Şevval 1048/ M. 23 Şubat 1639.

Sayfa 121**Belge No: 417**

Kayseri'nin Gömeç köyünden Abdunnebi adlı kişi, Hasan adlı kardeşinden iki kile nakdî alacağı olduğunu, talep eylediğinde kendisine küfür ettiğini iddia etmiştir. Delil gösteremeyince mahkeme tarafından aleyhine verilen i'lamdır. H. 19 Şevval 1048/ M. 23 Şubat 1639

Sayfa 122**Belge No: 418**

Kayseri'nin Yalman Mahallesi sakinlerinden Mehmet ve Ebubekir isimli kardeşlerin vefat eden Rahime isimli kadın ile akraba olduklarını iddia edip varislerinden miras haklarını istediklerinde, Rahime'nin varisleri Aişe ve Hatice'nin vekilleri tarafından durum inkâr edilmiştir. Mehmet ve Ebubekir Rahime ile akraba olduklarını kanıtlayamadıklarından da'vadan men edilmişlerdir. Bu durumu bildiren i'lamdır. H. Evâhir Şevval 1048/ M. 23 Şubat 1639.

Sayfa 123**Belge No: 419**

Kayseri'nin Hasbek Mahallesi'nden Nuslu adlı kişi, kayınbabası Veli adlı kişiye düğününden sonra on altı kuruş verdiğini ve geri alamadığını iddia etmiştir. Bununla ilgili ihtilafa dair i'lamdır. H. Evâhir Şevval 1048/ M. Mart 1639

Sayfa 123**Belge No: 420**

Kayseri'nin Sultan Hamamı Mahallesi'nden Ahmet Çelebi, babasından miras kalan menziline, diğer mirasçılarının onayı ile Mevrad adlı gayrimüslim şahsa satışına ilişkin hüccettir. H. Evâhir Şevval 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 123**Belge No: 421**

Kayseri'nin Haseki Mahallesi'nden iken vefat eden Sinan Beşe'nin karısı Esm'e ve küçük oğlu Mehmet'e, küçük kızları Safiye ve Neslihan'a miras kalan tarlanın, nafaka ihtiyaçlarından dolayı müzayede ile Abdulhalim adlı kişiye satışına ilişkin hüccettir. H. 22 Şevval 1048/ M. 26 Şubat 1639

Sayfa 124**Belge No: 422**

Kayseri'nin Sisliyan Taşra Şehri Mahallesi'nden Artun adlı gayrimüslim kişi, Selman Mahallesi'nden Vartan adlı kişi, sefer-i hümayun için lağımca yazıldığında, kendisine kefil olduğunu, ancak hasta oldum deyip, hizmet etmeden döndüğünü iddia etmiştir. Bununla ilgili ihtilafa dair hüccettir. H. Evâhir Şevval 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 124**Belge No: 423**

Kayseri sakinlerinden Seyit Mehmet adlı kişinin Gürcü asıllı Dilaver adlı kölesini âzat etmesine dair hüccettir. H. 2 Zilkade 1048/ M. 7 Mart 1639.

Sayfa 124**Belge No: 424**

Kayseri Kalesi mustahfızlarından iken kaybolan Ahmet adlı kişinin küçük oğlu İbrahim ve kızları Asiye ile Kafile'ye anneleri Sultan'ın vasi tayin edilmesine dair hüccettir. H. 1 Zilkade 1048/ M. 6 Mart 1639.

Sayfa 125**Belge No: 425**

Kayseri sakinlerinden iken vefat eden Süleyman adlı kişinin kızı olup, bülüğa eren Belkıs'ın, kendisine miras kalan menzilinün müzayede usulü ile ikiyüz kuruşa Mehmet Çavuş adlı kişiye satılmasına dair hüccettir. H. 2 Zilkade 1048/ M. 7 Mart 1639.

Sayfa 125**Belge No: 426**

Kayseri'nin Eslem Paşa Mahallesi'nden iken ölmüş olan Uğurlu adlı gayrimüslim kişinin mirasçıları arasındaki ihtilaflara dair verilen hüccettir. H. Evâhir Şevval 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 126**Belge No: 427**

Kayseri'nin Kumcu köyünden Hüseyin ve Hasan adlı kardeşler ile diğer kardeşleri Abdunnebi arasında babalarından kalan çiftlik hissesi ve onunla ilgili tapu ihtilafı ile ilgili da'vaya mahkemece verilen i'lamdır. H. Evâsıt Şevval 1048/ M. Şubat 1639.

Sayfa 126**Belge No: 428**

Kayseri'nin Eslem Paşa Mahallesi'nden iken ölmüş olan Uğurlu adlı gayrimüslim kişinin mirasçıları olan oğlu, karısı, gelini, torunları arasında miras paylaşımına dair hüccettir. H. Evâhir Şevval 1048/ M. Mart 1639..

Sayfa 127**Belge No: 429**

Kayseri'nin Molu köyünden iken ölmüş olan Iraz adlı gayrimüslim kişinin mirasçıları olan oğulları, kızı, karısı, torunları arasındaki miras paylaşımı ve aralarındaki miras hissesi satışını konu edinen da'vaya mahkemenin verdiği hüccettir. H. 27 Şevval 1048/ M. 2 Mart 1639.

Sayfa 127**Belge No: 430**

Kayseri'nin Molu köyünden iken ölmüş olan Şirin adlı gayrimüslim kişinin küçük oğulları Beyzade ile Saferin'e, kardeşleri Sayebalı'nın vasi tayin olunmasına dair hüccettir. H. 27 Şevval 1048/ M. 2 Mart 1639.

Sayfa 127**Belge No: 431**

Kayseri'nin Kürtler Mahallesi'nden Saliha adlı kadın kocasını vekil tayin edip, kardeşi hayatta iken annesinden satın almış olduğu tecemmülethanesine kardeşi Abdulkerim'in hak iddia ettiğini iddia etmiş, şikayetçi olmuştur. Konuya dair hüccettir. H. 15 Cemaziyevvel 1048/ M. 24 Eylül 1638.

Sayfa 128**Belge No: 432**

Kayseri Kalesi sakinlerinden Seyit Halil Çelebi ile Cırlavuk Köyü'nden İskender adlı kişi arasında mülk anlaşmazlığı konu olmuş, daha sonra aracılar vasıtasıyla sulh olmuşlardır. Bununla ilgili mahkemenin verdiği hüccettir. H. Evâhir Şevval 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 128**Belge No: 433**

Kayseri'nin Şatırban Mahallesi'nden Abide adlı kadın ile Talas köyünden iken ölmüş olan Kutlu Bey adlı gayrimüslimin oğlu ve kızı arasında mülk anlaşmazlığı ortaya çıkmıştır. Abide adlı kadının, daha sonra araya giren kişiler vasıtasıyla sulh olduklarını beyân ettiği hüccettir. H. Evâil Şevval 1048/ M. Şubat 1639

Sayfa 128**Belge No: 434**

Kayseri'nin Develû'ye tâbi Müslüman Everek Köyü halkından Abdusselam, İbrahim ve Kafir Everek köyünden Yunus, Gömdüs adlı köyden Şaban, Yağdı köyünden Himmet v.s. kişiler ile Erkilet köyünden Mustafa, Muharrem, Maksut, Ebutalip ve Recep v.s. kişiler arasında hane vergisi ile ilgili ihtilaf çıkmıştır. Konunun suret-i defter-i hâkânî'ye bakılarak açıklığa kavuşturulduğu i'lamdır. H. 6 Zilkade 1048/ M. 11 Mart 1639.

Sayfa 129**Belge No: 435/ a**

Kayseri'nin Tus Mahallesi'nden Esmer Ana adlı kadın, vekili babası Hasan Bey aracılığıyla, Mevrad adlı gayrimüslime bağ satışını konu alan hüccettir. H. 4 Zilkade 1048/ M. 9 Mart 1639.

Sayfa 129**Belge No: 435/ b**

Kayseri'nin Akgün köyünden Nur Ali adlı kişi, karısı Zeyni'nin mehr-i müecceli olan beş yüz akçesini borç aldığı, buna karşılık aynı köyde bulunan mülk bahçesinin yarısını karısına beş yüz akçeye sattığını, daha sonra borcuna karşılık takas eylediğini beyân etmiştir. Bununla ilgili verilen hüccettir. H. 10 Zilkade 104/ M. 15 Mart 1639.

Sayfa 129**Belge No: 436**

Kayseri'nin Çukur Kışla köyünden iken ölmüş olan Recep adlı kişinin mirasçıları olan boşamış olduğu Selcan ile, ibn-i ammi Hüseyin arasında miras paylaşımı. Selcan adlı kadın miras hakkını aldığı ve da'va ve şikayetinin söz konusu olmadığını beyân etmesiyle ilgili hüccettir. H. 6 Zilkade 1048/ M. 11 Mart 1639.

Sayfa 130**Belge No: 437**

Kayseri'nin Tepecik Mahallesi'nden iken Bağdat seferinde ölmüş olan Osman Bey adlı kişinin oğlu Ömer, babası Osman'a ait iken kendisine intikâl etmiş olan bağ üzerinde Ayşe ve Beyzade adli kişilerin hak iddia ettiğini beyân edip, şikayetçi olmuştur. Adı geçen Osman lehine verilen i'lamdır. H. Evâil Şevval 1048/ M. Şubat 1639

Sayfa 130**Belge No: 438**

Kayseri'nin Tepecik Mahallesi'nden iken ölmüş olan Hasan adlı kişinin varisi ve kızı olan Sultan adlı kadın, babasından kendisine intikâl etmiş olan menzilde dayılarının hak iddia ettiğini, ancak daha sonra aracılar vasıtasıyla sulh olduklarını, dayıları Yusuf ve Sefer ile da'va ve ihtilafı kalmadığını beyân etmiştir. Mahkemenin ilgili konuya dair verdiği hüccettir. H. 6 Zilkade 1048/ M. 11 Mart 1639.

Sayfa 131**Belge No: 439**

Kayseri'nin Merkezçi Mahallesi'nden Sefer Ağa'nın mülk bağı otuz dört kuruşa Ağya adlı gayrimüslime satışına ilişkin hüccettir. H. 6 Zilkade 1048/ M. 11 Mart 1639.

Sayfa 131**Belge No: 440**

Kayseri'nin Argıncık köyünden Hacı Bayram ve Ali adlı kardeşler, babalarından miras kalan mülk tarlanın diğer iki kardeşleri Mustafa ve İbrahim ölünce tamamı kendilerine kaldığını ve bu tarlayı on beş sene önce yirmi esedi kuruşa Hudeyk adlı gayrimüslime sattıklarını beyân ettikleri hüccettir. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 131**Belge No: 441**

Kayseri'de olan Penbeci taifesinden Hacı Ramazan, Abdünnebi, Ahmet ve Ali oğlu Ahmet isimli şahısların Pazar şeyhi Ali, Yiğit Baş İsmail ve diğer Ali isimli şahıslardan pazarda tuttıkları yer itibarı ile rahatsız olmaları üzerine da'va açmışlardır. Durumun soruşturulması üzerine pazar sorumlularının haklı olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun kayıt altına alındığı i'lamdır. H. 9 Zilkade 1048/ M. 14 Mart 1639.

Sayfa 132**Belge No: 442**

Kayseri'nin Glk Mahallesi'nden iken lm olan Pir Dede adlı kişinin oğulları mer ve Osman için cedleri Teslime adlı kadının vasi, Teslime'nin üzerine de Aliyar adlı kişinin nzır tayin edilmesine dair hüccettir. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 132**Belge No: 443**

Kayseri'nin Bozatlı Mahallesi'nden Veli adlı kişi ile İbrahim adlı kii arasında bir menzilin mülkiyet hakkına dair ihtilafla ilgili da'vaya mahkemenin verdiği i'lamdır. H. 2 Zilkade 1048/ M. 7 Mart 1639.

Sayfa 132**Belge No: 444**

Kayseri'nin Glk Mahallesi'nden Sultan Balı ve Hacı Abdurrahman, aynı mahallenin yiğitbaısı Mehmet adlı kişinin kendilerine zina fiili ile ilgili iftirada bulunduğunu iddia etmişlerdir. İlgili ihtilafla ilgili verilen hüccettir. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 133**Belge No: 445**

Kayseri'nin Yalman Mahallesi'nden Ali adlı kii kendisine ait olduğunu iddia ettiği bağa, kendisi düşmana esir dp de döndüğü vakit, adı geçen bağın Kasım Beşe'nin tasarrufuna geçmiş olduğunu beyân etmiş, durumdan Ŗikayeti olmuştur. İlgili mülk anlamazlığına dair verilen i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 134**Belge No: 446**

Kayseri'nin Taşan Mahallesi'nden Hamza adlı kişi, Güllük Mahallesi'nde kendisini Musa adlı kişinin bıçak ile yaraladığını, da'vasının onunla olduğunu, ondan başkası ile da'va ve şikayeti olmadığını beyân etmiştir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 27 Şevval 1048/ M. 3 Mart 1639.

Sayfa 134**Belge No: 447**

Kayseri'nin Cırlavuk Köyü'nden İskender, Yusuf, Ali, Cuma, Abdulkerim v.s kişiler, köy imamı İbrahim Halife'nin köy mescidinin vakıf akçesi olan toplam yüz altmış iki ak altını olduğunu, bu meblağa İbrahim Halife'nin müteveli tayin edilmesini talep etmişlerdir. İlgili kişinin müteveli tayin edilmesine dair hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 134**Belge No: 448**

Kayseri'nin Merkezçi Mahallesi'nden Hatice adlı kadın. Abdulkerim adlı kişiden üç sene önce kendi malı ile satın aldığı mülk bağında, ölen kocasının kızı Meryem'in hak iddia ettiğini söyleyip şikayetçi olmuştur. İlgili da'vaya dair verilen i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 134**Belge No: 449**

Kayseri'de Merhum Bayram Paşa'nın vakıflarına müteveli olan Şeyh Ramazan Efendi, fermân gereği penbeciler çarşısından başka yerde penbe (pamuk) satılmaması gereğine rağmen, Yusuf adlı kişi, Boyacıkapısı dışında olan dükkanında penbe satmakta olduğunu iddia edip, şikayetçi olmuştur. İlgili ihtilafa dair hüccettir. H. 9 Zilkade 1048/ M. 14 Mart 1639.

Sayfa 135**Belge No: 450**

Kayseri'nin Lala Mahallesi'nden iken İstanbul'da ölmüş olan Müderris Hamza Efendi'nin kızı Şakire adlı kadın, aynı mahallede bulunan menzili, merhum Hamza Efendi'nin 1014 senesinde kendisine hibe ettiğini, ancak burada Şeyh İbrahim Efendi adlı kişi de hak iddia ettiğini, sonra aracılar vasıtasıyla sulh olduklarını beyân ettiğine dair hüccettir. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 135**Belge No: 451**

Kayseri'nin Gürcü Mahallesi'nden Mustafa adlı kişi Kayseri Sancakbeyi mütesellimi Mustafa'da yirmi beş kuruş alacağı olduğunu iddia etmiştir. Adı geçen Mustafa da borcunu kabul etmiştir. Bununla ilgili verilen i'lamdır. H. Evâsıt Ramazan 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 136**Belge No: 452**

Kayseri'nin Selman Mahallesi'nden iken ölmüş olan Ağzad adlı gayrimüslimin oğulları Karakuş, Asatur ve Abrah ile kızları Altun ve Hâtun'a amcaları Hatır Beşe'nin vasi tayinine dair hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 136**Belge No: 453**

Kayseri Kalesi mustahfızlarından Sinan adlı kişi, mülk ahırını Mustafa adlı kişiye üç sene evvel kırkbeş kuruşa sattığını beyân etmiştir. Buna dair verilen hüccettir. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 136**Belge No: 454**

Kayseri'nin Bekçi Mahallesi'nden Ahmet adlı kişi, annesinin kendisine hibe ettiği bağı, üç bin sekiz yüz akçeye Osman Çelebi'ye satmıştır. Kardeşleri Mehmet, Fatma, Esm'e ve Hatice'de bu bağda kendilerinin hakkı olmadığını onaylamışlardır. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 136**Belge No: 455**

Kayseri'nin Taşan köyünden Hamza adlı kişi, Güllük Mahallesi'nde Musa adlı kişinin bıçaklı saldırısına uğrayıp, yaralandığını, da'vasının bu kişi ile olduğunu, eğer bu yara sebebiyle ölürsem, varislerinin Güllük Mahallesi ahalisinden dem ve diyet talep etmesin diye beyânda bulunmuştur. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 17 Şevval 1048/ M. 21 Şubat 1639.

Sayfa 137**Belge No: 456**

Kayseri Subaşı Mustafa Subaşı, Güllük Mahallesi Yiğitbaşı Mehmet adlı kişinin, Sultan Balı, Himmet, Hacı Abdullah v.s. kişilerin mahalle ahalisi karılarına küfürlü sözler söylediğini haber etmiştir, diye durumun ortaya çıkarılmasını talep etmiştir. İlgili konuya dair i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 137**Belge No: 457**

Kayseri'nin Hasbek Mahallesi'nden Osman adlı kişi, Çaldıryan Nahiyesi'nde bulunan mülk bağını, Yuvan adlı gayrimüslime satışına dair hüccettir. H. 4 Zilkade 1048/ M. 9 Mart 1639.

Sayfa 13708**Belge No: 458**

Kayseri'nin Bozatlı Mahallesi'nden iken ölmüş olan Salime adlı kadının amca kızı ve varisi Şazıman adlı kadın, kendisine Salime adlı kadının hayatta iken hibe ettiğini söylediği menzilin mülkiyeti ile ilgili Halil adlı kişiyle ihtilafa düşmesini konu alan i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 138**Belge No: 459**

Kayseri'nin Mermerli Mescit Mahallesi'nden Yuvan adlı gayrimüslim ölen kardeşi Pavlus'tan kendisine ve kardeşinin eşi Sofya'ya miras kalan bağın kendi hissesini Sofya'dan talep ettiğinde eda etmediğini iddia etmiştir. Bununla ilgili anlaşmazlığa dair verilen i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 138**Belge No: 460**

Kayseri'nin Mermerli Mescit Mahallesi'nden Yuvan adlı gayrimüslim kişi ile ölen kardeşi Pavlus'un karısı Sofya arasında, Pavlus'un mirasının paylaşımında ortaya çıkan ihtilafa dair da'va. Mahkemenin Yuvan aleyhine verdiği i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 139**Belge No:461**

Kayseri'nin Hacı Abdullah mahallesi sakinlerinden Pir Veli isimli şahıs ile Seyyid Sadık Şeyh isimli kişi arasındaki alacak verecek da'vasıdır. Görülen da'va sonucunda Seyyid sadık Şeyh'in 156 esed-i guruşu Pir Veli'ye vermesine karar verilmiştir. Bu durumu bildiren i'lamdır. H. 10 Zilkade 1048/ M. 15 Mart 1639.

Sayfa 140**Belge No: 462**

Kayseri'nin Güllük Mahallesi'nden Abdunnebi adlı ile boşadığı karısı Gülana arasında Obruk Nahiyesi'nde vaki bağın mülkiyet hakkına dair anlaşmazlıkla ilgili da'vaya mahkemenin verdiği i'lamdır. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 140**Belge No: 463**

Kayseri'nin Merkezçi Mahallesi'nden Hacı Mehdi Efendi'nin Boyacı Kapısı Taşrası'nda bulunan mülk bağını Hüseyin Efendi'ye yüz on kuruşa sattığına dair mahkemenin verdiği hüccettir. H. 15 Zilkade 1048/ M. 20 Mart 1639.

Sayfa 140**Belge No: 464/ a**

Kayseri'nin Mermerli Mescit Mahallesi'nden Suva adlı gayrimüslim kişi aynı mahallede bulunan mülk menziline beş yüz kuruşa Kurayil adlı gayrimüslim kişiye sattığına dair mahkemenin verdiği hüccettir. H. 14 Zilkade 1048/ M. 19 Mart 1639.

Sayfa 140**Belge No: 464/ b**

Kayseri'ye tabi İslamlı Nahiyesi'nde Harsenir adlı köy sakinlerinden bir gayrimüslimin Himmet adlı kişiye üç kıta bağını yirmi beş esedi kuruşa sattığına dair verilen hüccettir. H. 25 Şaban 1048/ M. 1 Ocak 1639.

Sayfa 141**Belge No: 465**

Kaplan adlı kişi yaralı halde mahkemeye gelip, arkadaşı Mehmet ile ordudan gelip, İstanbul'a giderken, iki gün önce Maraş'ta olan Palas Kazası'na Tabi Tekkiyeli köyünde

Kara Ali Bey adlı kişi, iki askeri ile bize saldırıp, darp etti diye şikayet edip, keşf ve adli işlemin yapılmasını istemiştir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 16 Zilkade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 141

Belge No: 466

Kayseri Çulha taifesinden Tanrıverdi, Sultan, Arzuman, Kesir, Tekir ve Kayser adlı gayrimüslim kişiler, Penbeciler Şeyhi Ali, yiğitbaşları İsmail ve Penbeci taifesinden Ali Dede, Hacı Ramazan, Abdulbani, Ahmet adlı kişilerden şikayetçi olup, Kayseri’de satılan penbenin satış ve satış öncesi konusunda Penbeciler taifesinin uygulamasından şikayetçi olmuşlardır. İlgili ihtilafa dair i’lamdır H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 142

Belge No: 467

Kayseri’nin Mermerli Mescit Mahallesi’nden iken ölmüş olan Sefer’in mirasçıları olan aile fertlerinin, miras paylaşımını konu alan hüccettir. H. 16 Zilkade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 142

Belge No: 468

Kayseri’nin Tus Mahallesi’nden iken Bağdat Seferi’nde ölmüş olan Murat Beşe adlı yeniçerinin çocuklarına, Murat Beşe’nin annesinin vasi tayin edilmesine dair hüccettir. 16 Zilkade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 142

Belge No: 469

Kayseri’nin Mülki Meracık köyünden Teslime adlı kadın, Hüseyin adlı kişinin yolunu kesip, sol omzunu kılıç ile yaraladığını, kendisine iftirada bulunduğunu iddia edip,

şikayetçi olmuştur. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 143

Belge No: 470

Kayseri'nin Kayan Mahallesi'nden Ahmet adlı kişinin Kaytas Ağa adlı kişiye yüz on iki buçuk kuruşa menzil satışını konu alan hüccettir. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 143

Belge No: 471

Kayseri'nin Haseki Mahallesi'nden iken ölmüş olan Necaşi'nin mirasçıları olan aile fertleri arasında, mirasın paylaşımı ile ilgili konulara dair, ibra ve iskat da içeren hüccettir. H. 16 Zilkade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 144

Belge No: 472

Kayseri'nin Mülki Meracık köyünden Teslime adlı kadın, aynı köyden Hüseyin adlı kişinin yolunu kesip, sol omzunu kılıç ile yaraladığını iddia etmiştir. Hüseyin ise yaraladığını inkâr etmiş, fakat adı geçen kadınla ile “Başım hoş olup, birbirimizi sever idik” demiştir. Teslime adlı kadın ise bunun kendisine bir iftira olduğunu, kendisinin ve Hüseyin'in halinin köy halkından sorulmasını talep etmiştir. Köy ahalisi Hüseyin'in su-i hâli, Teslime'nin hüsn-i hâli yönünde şehâdet etmiştir. İlgili hüccettir. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 144

Belge No: 473

Kayseri'nin Tepecik Mahallesi'nden Hasan, Hacı Dede, Pir Ali, Abdurrahman v.s kişiler, Tepecik Mahallesi'nde bir duvar dibinde Mehmet Beşe adlı kişinin yaralı halde

yattığını beyân edip, keşf ve adli işlemin yapılmasını talep etmişlerdir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 144

Belge No: 474

Kayseri'nin Baldöktü Mahallesi'nden Mehmet adlı kişi, Öksüz Mehmet adlı kişinin kendisini kılıç ile yaralaması olayı ile ilgili da'vada Hacı İsa Beşe adlı kişiyi vekil tayin etmesini konu alan hüccettir. H. 14 Zilkade 1048/ M. 19 Mart 1639.

Sayfa 144

Belge No: 475

Kayseri'nin Kürtler Mahallesi'nden Fatma adlı kadın, iki ay önce evinin açılıp, bazı eşyalarının çalındığını, kocası Ramazan bahçeliğe gittiği zaman Abdulaziz adlı kişiyi evini gözetmesi için sipariş ettiğini söyleyip, Abdulaziz'den şikayetçi olmuştur. İlgili ihtilafa dair i'lamdır. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 145

Belge No: 476

Kayseri'nin Harput Mahallesi'nden Sefer adlı gayrimüslim, mülk menzilini yedi yüz kuruşa, oğulları Bahadır, Arakil, Çuhadır, Meyrik'e sattığına dair hüccettir. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 108

Belge No: 477

Kayseri'nin Talas köyünden Necaşi adlı kişi, aynı köyde bulunan cami vakfına altmış yedi kuruş borcuna karşılık mülk menzilini takas etmesine dair hüccettir. H. 16 Zilkade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 146**Belge No: 478/ a**

Kayseri'nin Tus Mahallesi'nden iken ölmüş olan Himmet adlı kişinin küçük oğulları Himmet ve Mehmet, küçük kızı Güzel'e anneleri Aydan'ın vasi tayinine dair hüccettir. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 146**Belge No: 478/ b**

Kayseri'nin Selman Mahallesi'nden Kara Ali Çavuş, Merkepçi Mahallesi'nden Ömer ve Osman adlı kardeşlerin saldırısına uğrayıp, darp edilip, eşyalarının alındığı, daha sonra aracılar vasıtasıyla elli kuruşa sulh olduğunu ifade edip, bu kişiler ile da'vasının kalmadığı beyânını içeren hüccettir. 14 Zilkade 1048/ M. 19 Mart 1639.

Sayfa 146**Belge No: 479**

Kayseri'nin Cami-i Kebir Mahallesi'nden Osman adlı kişinin tarla hissesini altmış kuruşa Hacı Ramazan adlı kişiye satışına dair hüccettir. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 147**Belge No: 480**

Kayseri'nin Musa Gazi Mahallesi'nden Fatıma adlı kadının, Hacı Kılıç Mahallesi'nden Mustafa adlı adamın beş gün önce evine girip, kaçtığını, bu olay üzerine kendisine kötü yakıştırmalar yapıldığını ifade edip, mahalle halkından halinin sorulmasını talep ettiğine dair hüccettir. H. 19 Zilkade 1048/ M. 24 Mart 1639.

Sayfa 147**Belge No: 481**

Kayseri'nin Eslem Paşa Mahallesi'nden iken ölmüş olan Ali Kaya'nın mirasçıları olan aile fertleri arasındaki miras paylaşımını konu alan hüccettir. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 147**Belge No: 482**

Kayseri'de oturan Ömer adlı kişinin, Kasım Beşe adlı kişinin kendisinden zorla yirmi kuruş aldığını iddia edip, şikayetçi olması üzerine paranın edasının tenbih edildiği i'lamdır. H. 15 Zilkade 1048/ M. 20 Mart 1639.

Sayfa 147**Belge No: 483**

Ali adlı kişi kendisine babası, annesi, halası tarafından hibe edilmiş olan mülk bağında, Kasım Beşe adlı kişinin hak iddia ettiğini belirtip, şikayetçi olmuştur. Bununla ilgili anlaşmazlığa dair hüccettir. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 148**Belge No: 484**

Kayseri'nin Selman Mahallesi'nden Murat adlı kişi, aynı mahalleden İvedik adlı kişinin, Şaban adlı cebeci, Ali Çavuş adlı alay çavuşu, Abraham adlı gayrimüslim kişilerle kendisine saldırıp, darp ettiklerini iddia edip, adli işlemin yapılmasını istemiştir. İlgili konuya dair hüccettir. H. 19 Zilkade 1048/ M. 24 Mart 1639.

Sayfa 148**Belge No: 485**

Kayseri’de İbrahim Paşa’nın Kur’an okuma bedeli olarak vakfelediği parayı Himmet’in kendi isteği ile Ahmet isimli şahsa verdiğini bildiren i’lamdır. H. 18 Zilkade 1048/ M. 23 Mart 1639.

Sayfa 148**Belge No: 486**

Kayseri’nin Nefsi Karahisar Mahallesi’nden Nahile adlı kadın, kendisine miras kalan mülk bağı zabt ettiğini iddia ettiği İbrahim Çelebi arasındaki anlaşmazlık ve bu anlaşmazlığın sulh ile sonuçlanmasından sonra ibra ve iskatı konu alan hüccettir. H. Evâhir Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 149**Belge No: 487**

Kayseri’nin Bektaş Mahallesi’nden Nezir adlı gayrimüslim ile Semyun adlı gayrimüslim arasında bir menzilin alım- satımından sonra, menzilin vakıf malı olduğunun anlaşılması üzerine Semyun’un satış bedelini iadesine karar verilen i’lamdır. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 149**Belge No: 488**

Kayseri’nin Selman Mahallesi’nden Murat adlı kişi, Şaban adlı kişinin kendisi evine giderken, Akar Ali Çavuş, İvedik ve İbrahim adlı kişilerle kendisine saldırıp, pek çok yerini yaraladıklarını, eşyalarını ve kırk kuruşunu aldıklarını iddia edip, keşf ve adli takip talebinde bulunmuştur. İlgili da’vaya dair hüccettir. H.19 Zilkade 1048/ M. 24 Mart 1639.

Sayfa 150**Belge No: 489**

Kayseri Sancakbeyi Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmet Ağa'nın subaşı Mustafa Subaşı, Kürtler Mahallesi'nden Ayşe adlı kadının saç bağının zayi edildiği ve bunu yapanın Fatma adlı kadın olduğu haberini aldım diyerek şikayette bulunmuştur. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 2 Zilkade 1048/ M. 7 Mart 1639.

Sayfa 150**Belge No: 490**

Kayseri'nin Kürtler Mahallesi'nden Veli adlı kişi ile onun karısının amcası kızı Ümmühan arasında bir odanın mülkiyet anlaşmazlığını konu alan ve Ümmühan'ın olduğuna karar verilen i'lamdır. H. 19 Zilkade 1048/ M. 24 Mart 1639.

Sayfa 150**Belge No: 491**

Kayseri'nin Oduncuoğlu Çeşmesi Vakfının mütevellisi olan Hacı Ali'nin oğlu Osman'ın vakıf malını Semyun isimli kişinin icarlayıp mülk edindiğini söylemesi üzerine durum şahitlerden sorularak vakıf malı olduğuna hükmedilmesi ile ilgili i'lamdır. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 151**Belge No: 492**

Kayseri'nin Endürlük karyesi sakinlerinden Harmancı, Kroki, Kurayil isimli şahısların tımar sahiplerinin kendilerinden kanunsuz tekalif aldıklarını iddia etmesi üzerine görülen da'vada tımar sahiplerine ahaliyi rencide etmemesinin tenbih olunduğu i'lamdır. H. 21 Zilkade 1048/ M. 26 Mart 1639.

Sayfa 151**Belge No: 493**

Kayseri Kalesi sakinlerinden Esmâ adlı kadının vekili olan kardeşi Şah Hüseyin, Esmâ'nin kocası olan Hidayetullah'ın karısını boőadıđını, bu durumun Hidayetullah'ın ifadesi alınarak sabitleőtirilip, adı geçen kadının halinin kale ahalisinden sorulmasını talep etmiştir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 20 Zilkade 1048/ M. 25 Mart 1639.

Sayfa 151**Belge No: 494**

Kayseri'nin Musa Gazi Mahallesi'nden iken vefat eden Mehmet'in k uk oğlu Ahmet'in vasisi İsmail adlı kişi, Ahmet'e miras kalmıő olan menzil hissesine diğer Ahmet adlı kişinin el koymuő olduğunu belirtip, Şikayetçi olmuştur. Bunun  zerine görülen da'vada diğer Ahmet'in menzilden el çektirilmesinin karara bağlandığı i'lamdır. H. 19 Zilkade 1048/ M. 24 Mart 1639.

Sayfa 152**Belge No: 495**

Kayseri'nin Tepecik Mahallesinde bulunan Oduncuoğlu eŐmesi Vakfının m tevelliisi olan Hacı Ali isimli Şahsın vekili Osman' ın vakfa ait bir miktar paranın Hacı Hayrettin isimli Şahısta olduğunu iddia etmesi üzerine durumun araőtırılıp, paranın vakfa teslim edilmesine dair karar verilen i'lamdır. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 152**Belge No: 496**

Kayseri'nin Sisliyan Taşra Mahallesi'nden iken ölmüş olan Tatur adlı gayrimüslimin mirasçıları olan aile fertlerini miras paylaşımını konu alan hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 153**Belge No: 497**

Kayseri'nin Hisayünlü Mahallesi'nden Habil ile Mehmet adlı kişi arasındaki alacak verecek meselesine dair hüccettir. H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 153**Belge No: 498**

Kayseri'nin Bozatlı Mahallesi'nden Gülana ile onun oğlu Hasan Bey'in karısı Fatıma arasında Canfeda adlı cariye'nin mülkiyet hakkı konusundaki anlaşmazlığı konu alan ve Fatıma'nın mülki olduğuna karar verilen i'lamdır H. 12 Zilkade 1048/ M. 17 Mart 1639.

Sayfa 154**Belge No: 499**

Kayseri'nin Şehreküstü Mahallesi'nden Herdem adlı gayrimüslim kadın, kocası Asar adlı kişiyi, mülk sorunu ile ilgili da'vada vekil tayin ettiğine dair hüccettir. H. 24 Zilkade 1048/ M. 29 Mart 1639.

Sayfa 154**Belge No: 500**

Kayseri'nin Kiçi Kapu dahilinde olan Emirim Mahallesi'nden iken ölmüş olan Sefer adlı gayrimüslim kişinin mirasçıları olan aile fertleri arasında miras paylaşımını konu alan hüccettir. H. 25 Zilkade 1048/ M. 30 Mart 1639.

Sayfa 155**Belge No: 501/ a**

Kayseri Sancak Beyi Merdan Ali Bey'in huzurunda nüzul akçesinin toplayıcılar tarafından kime teslim edildiği ile ilgili görülen da'vada toplayıcı Kayseri Kethüdası Yusuf Kethüda paranın Ali isimli şahıs tarafından deveçilere verildiğini belirtmesi,

bunun sonunda artan paranın tespit edilmesi ile ilgili hüccettir. H. 3 Zilkade 1048/ M. 8 Mart 1639.

Sayfa 156**Belge No: 501/ b**

Bir önceki belgede zikredilen hususun araştırılması için gönderilen emir çerçevesinde hangi kariyeden ne kadar akçe alındığının tesbitine dair ahaliden yapılan soruşturmanın kayda alındığı hüccettir. H. Evâil Zilkade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 156**Belge No: 502**

Kayseri'nin Mirahor isimli karye sakinlerinden Abdusselam ve Nasuh isimli kişilerin devecilerden alınan bâc-ı bazar vergisinin eskiden iki akçe alınırken şimdi dört akçe alınmasına itirazları üzerine durumun şahitlerden sorulması ile Muhtesip Ahmet Çelebi'nin eskiden beri vergiyi dört akçe aldığının belirlenmesine dair i'lamdır. H. 23 Zilkade 1048/ M. 28 Mart 1639.

Sayfa 156**Belge No: 503**

Kayseri'nin Baldökdü Mahallesi sakinlerinden Mehmet Beşe isimli şahsın vekili Hacı İsa Beşe'nin, müvekkili Mehmet'in Sultan Ağılı Mahallesi'ne giderken Öksüz Mehmet isimli şahıs tarafından yaralandığı iddiası üzerine, Öksüz Mehmet'in inkâr edip ve yemin etmesine dair hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 157**Belge No: 504**

Kayseri'nin Kebe İlyas Mahallesi sakinlerinden Şakire isimli kadına ve küçük oğlu Yusuf'a ihtiyaçları için nafaka takdir olunmasına dair hüccettir. H. 23 Zilkade 1048/ M. 28 Mart 1639.

Sayfa 157**Belge No: 505**

Kayseri'nin Musa Gazi Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmet isimli şahsın oğlu Ahmet'e, İsmail isimli şahsın vasi tayin edilmesine dair hüccettir. H. 15 Zilkade 1048/ M. 20 Mart 1639.

Sayfa 157**Belge No: 506**

Kayseri'nin Musa Gazi Mahallesi sakinlerinden vefat eden Mehmet isimli şahsın oğlu Ahmet'e vasi olan İsmail'in, Ahmet'e ait bir gayrı menkulün, yine Ahmet isimli başka bir şahsa Hacı Ali isimli şahıs tarafından usulsüz satıldığına dair mahkemeye bilgi vermesinden oluşan hüccettir. H. 19 Zilkade 1048/ M. 24 Mart 1639.

Sayfa 157**Belge No: 507**

Kayseri'nin Şeyh Taceddin Mahallesi sakinlerinden Seyyid Abdi'ye Çorum Şehri sakinlerinden Satılmış tarafından üç yük penbe karşılığında satılan kölenin yaralı çıkması üzerine tekrar iadesi hakkında i'lamdır. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Not: Orijinal metnin numaralandırması yapılırken 507'den sonra gelmesi gereken 508 belge numarası atlanmış aşağıdaki belgeye 509 belge numarası verilmiş, bu belgeden sonraki belgeye ise tekrardan 508 belge numarası verilmiştir. Daha sonraki belgeye ise 509 belge numarası tekrardan verilmiştir. Biz numaralandırmayı orijinalinde olduğu gibi bırakıp düzeltme yapmadık.

Sayfa 158**Belge No: 509**

Kayseri'nin Cami-i Kebir Mahallesi sakini iken vefat eden Hayrunnisa isimli kadının oğlu Mustafa'nın annesinden kalma Talas 'da ki bağı kız kardeşi Asiye'nin hissesi ile

birlikte, annesinin kız kardeşi Emine'ye vekili Mehmet Çelebi huzurunda sattığına dair i'lamdır. H. 23 Zilkade 1048/ M. 28 Mart 1639.

Sayfa 158

Belge No: 508

Kayseri'nin Tepecik Mahallesi sakinlerinden Hasan, Hacı Dede Bekir, Pir Ali ve Abdurrahim isimli şahısların, Tutkal isimli kişinin yaralı bir şekilde mahallelerinde Kasap Hamza'nın duvarı dibinde yattığını haber vermeleriyle yapılan keşif ve soruşturmaya dair hüccettir. H. 13 Zilkade 1048/ M. 18 Mart 1639.

Sayfa 159

Belge No: 509

Kayseri'nin Tepecik Mahallesinde olan Oduncu Oğlu Çeşmesi Vakfından sorumlu Hacı Ali'nin vekili-oğlu Osman isimli şahsın, Arzuman isimli şahısta vakfın parasının olduğunu iddia etmesiyle, paranın Arzuman'dan İskender'e geçtiği ve oradan da Çeşmenin tamirinde harcandığına dair hüccettir. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 159

Belge No: 510

Kayseri'nin Hacı Bekir Mahallesi sakinlerinden Sakine isimli kadının babasından kalma mülkinü vekili-oğlu Kasım aracılığı ile Yusuf isimli şahıstan istediğinde; Yusuf, bu gayrimenkulün kendisine Sakine'nin babası tarafından satıldığını söylemesi üzerine da'va aşamasında iken araya giren sulh edici kişiler vasıtasıyla belirlenen ücreti Yusuf'un, Sakine'ye ödemesini karara bağlayan i'lamdır. H. 28 Zilkade 1048/ M. 2 Nisan 1639.

Sayfa 159

Belge No: 511

Kayseri'nin Bektaş Mahallesi sakinlerinden Semyun isimli gayr-i müslime Şehri isimli gayr-i müslim tarafından satılan gayrimenkulün aslında Oduncu Oğlu Çeşmesi Vakfına

ait olduğunun vakıf sorumlusu Hacı Ali'nin vekili-oğlu Osman tarafından ispat edilmesi üzerine satış bedelinin şehri'nin oğlu Mevrad tarafından Semyun'a iade edilmesine dair i'lamdır. H. 23 Zilkade 1048/ M. 28 Mart 1639.

Sayfa 160

Belge No: 512

Kayseri'nin Salkoma köyü sakinlerinden Fatıma isimli kızın babası Ebubekir'in, yine aynı köy sakinlerinden Fethullah, kardeşi Pir Budak ve Pir Budak'ın oğlu Hasan'ın, kızı Fatma'yı yaraladıklarını iddia ve da'va etmesine dair hüccettir. H. 17 Zilkade 1048/ M. 22 Mart 1639.

Sayfa 160

Belge No: 513

Yusuf isimli köle mahkemeye müracaat edip, sahibi Kayseri'nin Ulubürüngüz köyünden Ahmet Ağa'nın kendisini sağ iken a'zâd etmesine rağmen, Ahmet Ağa'ın oğlu Mehmet'in babasının vefatından sonra hâlâ Yusuf'ta hak iddia etmesi üzerine şahitlerin dinlenmesiyle Mehmet'in men edilmesine dair i'lamdır. H. 27 Zilkade 1048/ M. 1 Nisan 1639.

Sayfa 161

Belge No: 514

Kayseri'nin Gürcü Mahallesi sakinlerinden Sefer isimli gayrimüslim şahsın Yoseb'e işletmesi için altı aylığına verdiği parayı, iki sene sonra alması sebebiyle, aradaki bir buçuk yıllık farkın, Sefer'e teslim edilmesine dair i'lamdır. H. Evâhir şevval 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 161

Belge No: 515

Kayseri'ye bağlı Nefis Karahisar sakinlerinden Köse Mehmet isimli şahsın kızları, kardeşleri Hasan tarafından satılan babalarından kalma gayrimenkuldeki hisselerini,

gayrimenkulün satıldığı Ferhat'tan satın alan Ali'den istediklerinde da'va aşamasına gelmişken, aralarına sulh edicilerin girmesiyle belirlenen bedel üzerine anlaşıp sulh olduklarına dair hüccettir. H. Evâhir Zilkade 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 162

Belge No: 516

Kayseri'nin Şeyh Taceddin Mahallesi sakinlerinden Ömer isimli şahsın oğlu Ali'ye Hüseyin isimli şahıs tarafından kötü fiilde bulunulduğunu iddia etmesi üzerine, Hüseyin'in inkâr edip yemin etmesini konu alan hüccettir. H. 16 Zilkade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 162

Belge No: 517

Kayseri'nin Selman Mahallesi sakinlerinden Murat isimli şahsın vekili Durmuş Beşe, İvedik, Şaban, Ali ve Abraham isimli şahısların müvekkilini darb ve gasp ettiğini iddia etmesi üzerine bu kişilerden İvedik'in inkâr edip yemin etmesini bildiren hüccettir. H. 28 Zilkade 1048/ M. 2 Nisan 1639.

Sayfa 162

Belge No: 518

Kayseri'nin Lala Mahallesi sakinlerinden Rabia isimli kadının vekili Kasım Bey aracılığı ile bazı gayrimenkullerini, Ümeyye isimli kadına vekili Yusuf huzurunda sattığına dair hüccettir. H. 18 Zilkaade 1048/ M. 23 Mart 1639.

Sayfa 163

Belge No: 519

Kayseri'nin İncesu karyesi sakinlerinden vefat eden Ramazan isimli şahsın varisi Ali'nin, Ramazan'ın karısı olup vefat eden Bahar'ın sonraki kocası Halil'den,

Ramazan'dan kalma gayrimenkule ait hissesini istemesi üzerine da'va aşamasına gelmişken araya sulh edici kişilerin girmesiyle bağın bir kısmının Ali'ye verilmesini bildiren i'lamdır. H. Evâsıt Zilkaade 1048/ M. Mart 1639.

Sayfa 163

Belge No: 520

Kayseri'nin Venik Karye Perakendesinden olan Yağob, Arzuman vesair gayrimüslimler, aynı perakendeden olup beş senedir Kayseri'nin Selman mahallesinde oturan Gücük isimli şahıstan perakende avarızını istemeleri üzerine, iki yere vergi vermeye gücünün yetmediğini söyleyen Gücük'ün karyede ki mülkleri için salyane ve cizye, Kayseri'de ki menzili için de salyane vermesinin tenbih olunmasına dair i'lamdır. H. 27 Zilkaade 1048/ M. 1 Nisan 1639.

Sayfa 164

Belge No: 521

Kayseri'nin Hunad Mahallesi sakinlerinden Mehmet isimli şahsın, babasından kalma olduğunu iddia ettiği evin Talas'ta sakin Kıraki isimli gayrimüslim tarafından alıkondüğünü söylemesi üzerine şahitlerin dinlenmesiyle evin Kıraki'nin baba malı olduğunun tespitine dair i'lamdır. H. Evâhir Zilkaade 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 164

Belge No: 522

Kayseri'nin Kebe İlyas Mahallesi sakinlerinden Hacı Ali isimli şahsın mahkemeye evine girildiğini söylemesi üzerine mahallede ve komşu mahallelerde yapılan araştırmada Hacı Ali'nin iyi haline şahitlik edildiğine dair hüccettir. H. 20 Zilkaade 1048/ M. 25 Mart 1639.

Sayfa 164**Belge No: 523**

Kayseri’de sakin olan alızkade’nin vefat etmesiyle varislerinin Hacı Hanefi isimli şahısta alızkade’nin beş devesinin olduğunu iddia etmeleri üzerine Hacı Hanefi’nin develerin parasını alızkade’nin karısı Esmahan’a verdiğini söylemesiyle ilgili hüccettir. H. 27 Zilkaade 1048/ M 1 Nisan 1639..

Sayfa 165**Belge No: 524**

Kayseri’nin Tus Mahallesi sakinlerinden Himmet, Mehmet ve Güzel isimli küçük çocukların vasisi ve annesi olan Ayda isimli şahsın, kocasının dedesi olan Himmet isimli şahsın yeğeni Murat Beşe’nin vefat etmesiyle, Murat’ın mallarını elinde bulunduran annesi Aişe’den çocuklarının miras hakkını istemesi üzerine görülen da’vada Ayda’nın haklı bulunup Aişe’nin çocukların paylarını vermesine tenbih olunan i’lamdır. Tarih yok.

Sayfa 165**Belge No: 525**

Kayseri’nin Talas karyesi sakinlerinden Mehmet Beşe isimli şahsın, Kapan Mahallesi sakinlerinden Hacı Bayram’ın validesi Canfeda’dan oğlunun vefatı esnasında cenaze işlemleri için alınan borç parayı istemesi üzerine, Canfeda’nın borcu kabulü sonrasında, borcun verilmesinin tenbihine dair i’lamdır. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 166**Belge No: 526**

Kayseri’nin Emir Sultan Mahallesi sakinlerinden vefat eden Rabia’nın çocukları Mustafa, Abdurrahim, Ali, Mümine ve Havva’ya babaları İsmail’in vasi tayin edilmesine dair hüccettir. H. 2 Zilhicce 1048/ M. 6 Nisan 1639.

Sayfa 166**Belge No: 527**

Kayseri'nin Selman Mahallesi sakinlerinden Merderus isimli gayrimüslimin gayrimenkulünü Avanos isimli gayrimüslime sattığına dair hüccettir. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 166**Belge No: 528**

Kayseri'nin Çukur Kışla karyesi sakinlerinden Himmet ve Ümmi Mustafa isimli şahıslara ait gayrimenkulün Ümmi Mustafa'nın vekili Rıdvan'ın da hazır bulunmasıyla, Mihail isimli gayrimüslime satılmasına dair hüccettir. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 166**Belge No: 529**

Kayseri'nin Zincidere karye'si sakinlerinden Emine isimli kadının, zevcesiyle birlikte Kırşehir'e gitmeleriyle bazı gayrimenkullerine Gökçe isimli bir gayrimüslim tarafından el konulduğunu iddia edip, da'va aşamasına gelmişken araya giren sulh ediciler vasıtasıyla belirlenen ücreti iki tarafında kabul etmesine ve Emine'nin da'vadan vazgeçmesine dair i'lamdır. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 167**Belge No: 530**

Kayseri'nin Talas karyesi sakinlerinden Mehmet Beşe isimli şahsın, vefat eden Hacı Bayram isimli şahsa altı buçuk kuruş borç verdiğini iddia edip bu parayı Hacı Bayram'ın annesi Canfeda'dan istemesi üzerine, Canfeda'nın borcu inkâr etmesiyle şahitlerin şahadeti ve Mehmet Beşe'ni yeminiyle Canfeda'nın borcu vermesinin tenbih olduğuna dair i'lamdır. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 168**Belge No: 531**

Kayseri'nin Talas karyesi sakinlerinden Mehmet Beşe isimli şahsın, vefat eden Hacı Bayram isimli şahsa yetmiş üç kuruş borç verdiğini iddia edip bu parayı Hacı Bayram'ın annesi Canfeda'dan istemesi üzerine, Canfeda'nın borcu inkâr etmesiyle şahitlerin şahadeti ve Mehmet Beşe'ni yeminiyle Canfeda'nın borcu vermesinin tenbih olduğuna dair i'lamdır. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 168**Belge No: 532**

Kayseri'de sakin Ali Beşe isimli şahıs, Mancusun'da bulunan bir menzil ve güvercinliğin kendisine hibe yoluyla temlik edildiğini daha önceden isbat etmekle, Hacı İbrahim Efendi'nin ev üzerindeki rehini kaldırdığına dair hüccettir. H. 23 Zilhicce 1048/ M. 27 Nisan 1639.

Sayfa 168**Belge No: 533**

Kayseri'nin Talas karyesi sakinlerinden Mehmet Beşe isimli şahsın, vefat eden Hacı Bayram isimli şahsa elli beş kuruş borç verdiğini iddia edip bu parayı Hacı Bayram'ın annesi Canfeda'dan istemesi üzerine, Canfeda'nın borcu inkâr etmesiyle şahitlerin şahadeti ve Mehmet Beşe'ni yeminiyle Canfeda'nın borcu vermesinin tenbih olduğuna dair i'lamdır. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 169**Belge No: 534**

Kayseri'nin Sayacı Mahallesi sakinlerinden, Yoseb isimli gayrimüslim, kız kardeşinin kocası Ağzar'ın dört sene önce Yoseb ve annesi Egatis ile birlikte oturduğu dönemde, annesinden; on sikke altın, elbise ve bir ev hücceti çaldığını iddia etmesine rağmen, Ağzar, elbise ve altından haberinin olmadığını ancak ev hüccetini Egatis'in kendisine

borcuna karşılık verdiğini söyleyip şahitlerle ispat etmesine dair hüccettir. H. 29 Zilkaade 1048/ M. 3 Nisan 1639.

Sayfa 169

Belge No: 535

Kayseri’de sakin Bayram Paşa isimli şahsın Cami-i Kebirde okunmak üzere yevmiyesi bir akçeden Ömer Halife ile Kur’an tilaveti için yaptığı antlaşmaya dair hüccettir. H. 2 Zilhicce 1048/ M. 6 Nisan 1639.

Sayfa 169/ 170

Belge No: 536/ 537

Kayseri’nin Kerkeme sakinlerinden Suva Keşiş isimli gayrimüslim, Sarımsaklı karyesi sakinlerinden Ebussuud Çelebi’nin yanında bulunan bazı elbiselerin kendisine ait olduğunu iddia etmesiyle, Ebussuud Çelebi’nin bu elbiseleri Rumeli askerlerinden aldığını şahitleri ile ispat ettiği hüccettir. H. 4 Zilhicce 1048/ M. 8 Nisan 1639.

Sayfa 170

Belge No: 538

Kayseri’nin Nefis Karahisar sakinlerinden Nahide isimli kadının, dedesi Derviş Çelebi’den kalma bağı, Seyyid İbrahim Çelebi ve Veli isimli şahısların usulsüz ellerinde tuttuklarını iddia etmesiyle, taraflar da’va aşamasındayken araya sulh edicilerin girmesi üzerine bağın üçe ayrılıp şahıslara taksim edildiğini bildiren hüccettir. H. Evâhir Zilhicce 1048/ M. Mayıs 1639.

Sayfa 171

Belge No: 539

Kayseri’nin Kebe İlyas Mahallesi sakinlerinden Abdurrahman isimli şahsın mahkemeye müracaat edip kendi hakkında ev bastığına dair iddialar olduğunu ve durumunun

mahalleliden sorulmasını istediğini belirtmesi üzerine Kayseri Subaşı huzurunda yapılan soruşturmada şahsın iyi haline şahitlik edildiğini bildiren hüccettir. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 171

Belge No: 540

Kayseri'nin Hacı İvaz Mahallesi sakinlerinden Abdi isimli şahsın mahkemeye gelip, babası Mahmut, Mehmet Beşe, Hasan Çelebi, Mehmet Çelebi, Hacı Ali, Süleyman Çelebi ve Fethullah Çelebi isimli şahıslarla bağa gidip, dönerken Fethullah Çelebi'nin babası Mahmut'u yaraladığını haber vermesi üzerine Mevlana Abdurrahim Efendi'nin keşfi ile durumun kayd altına alınmasına dair hüccettir. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 171

Belge No: 541

Kayseri'nin Hacet Mahallesi sakinlerinden Emine isimli kadına İstanbul'da oturan oğlu Halil'in şahitler aracılığıyla, havale yöntemiyle vekalet gönderdiğine dair hüccettir. H. 26 Zilkaade 1048/ M. 31 Mart 1639.

Sayfa 172

Belge No: 542

Kayseri'nin Kerkeme karyesi ahalisinden bazı kişilerin tımar mutasarrıfı Ahmet Çavuş'un kendilerinden kanunda öngörülenden fazla vergi aldığını hatta kanunda olmayan vergiler aldığını, adamlarının halka kötü davrandığını iddia etmesi üzerine, Ahmet Çavuş cevabında kırk kuruş fazla vergi aldığını i'tirâf etmesiyle, aldığı bu fazla verginin iadesinin tenbihi ve halka kötü davranılmayacağına söz verilmesinin bildirildiği i'lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 172**Belge No: 543**

Kayseri'nin Etkilet Karyesi ahalisinden Adana'da ölen Pir Civan isimli gayrimüslimin yanındaki malları Hacı Ali Çelebi isimli şahsın, Pir Civan'ın karısı ve kızlarının vekili olan Senbil'e teslimine dair hüccettir. H. 16 Zilkaade 1048/ M. 21 Mart 1639.

Sayfa 173**Belge No: 544**

Kayseri'nin Mancusun Karyesi sakinlerinden Gülistan isimli gayrimüslim kadın, Abdülkerim Efendi isimli şahsın, kadının ölen kocasının kendisine beş yüz riyali kuruş borcu olduğu iddiasıyla bazı gayrimenkullerini ispatsız borç karşılığı rehin aldığını söylemesi üzerine, Abdülkerim Efendi'nin hüccettir göstermesi ve şahitlerle borcu tekrar ispat etmesiyle, borcu teslim edinceye kadar gayrimenkullerin rehin kalmasının kararlaştırılması ve kadının da'vadan men edilmesini bildiren i'lamdır. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 174**Belge No: 545**

Kayseri'nin Selman Mahallesi sakinlerinden Mevrad isimli gayrimüslim şahsın, Bektaş mahallesi sakinlerinden Anasdas'ın kendisini darb edip köpek dediğini iddia etmesi ancak durumu ispat edememesi üzerine Anasdas'ın yapmadığına yemin etmesinin bildirildiği hüccettir. H. 3 Zilhicce 1048/ M. 7 Nisan 1639.

Sayfa 174**Belge No: 546**

Kayseri'nin Hacı İvaz Mahallesi sakinlerinden yaralama sonucu vefat etmiş olan Mahmut'un Zevcesi Saliha ve oğlu Abdi, babasının ölümünden sorumlu tuttıkları Fethullah, Mehmet Beşe, Mehmet Çelebi, Süleyman ve Hasan isimli şahıslardan da'vacı

olacak iken araya sulh edicilerin girmesiyle yüz elli kuruşa sulh olmalarının bildirildiği i'lamdır. H. 6 Zilhicce 1048/ M. 10 Nisan 1639.

Sayfa 174

Belge No: 547

Kayseri'nin Mükremin Mahallesi sakinlerinden Şakire isimli kadının babasından kalan mirası ölümünden önce vekâleten elinde bulunduran Musa Bey'in kendisine telsim etmediğini iddia etmesi ve oğlu Mustafa Çelebi'den istemesi üzerine, durumun şahitlerden sorulup, şahitlerinde Musa Bey'in kadının mirasını teslim ettiğini bildirmesiyle, kadının da'vadan men edildiğine dair i'lamdır. H. Evâil Ramazan 1048/ M. Ocak 1639.

Sayfa 175

Belge No: 548

Kayseri'nin Mükremin Mahallesi sakinlerinden Sakine isimli kadının kocasından kalan mirası ölümünden önce vekâleten elinde bulunduran Musa Bey'in kendisine telsim etmediğini iddia etmesi ve oğlu Mustafa Çelebi'den istemesi, Mustafa Çelebi'nin de inkâr edip babasının teslim ettiğini söylemesi üzerine, da'va aşamasına gelmiş iken araya sulh edicilerin girmesiyle, kadına dört bin akçe para ve bazı değerli eşyaların verilmesiyle sulh olunduğunu bildiren i'lamdır. H. 10 Zilkade 1048/ M. 15 Mart 1639.

Sayfa 176

Belge No: 549

Kayseri'nin Tepecik Mahallesinde sakin olan Mustafa Halife'nin, Güllük Mahallesinde sakin iken vefat eden amcaoğlu Hüseyin Bey'in kızlarına vasi tayin olup, Hüseyin Bey'in muhalefatını elinde bulunduran Mehmet'ten kendi hissesine düşen mirası istemesi üzerine, Mehmet'in akrabalıklarını inkâr etmesiyle görülen da'vada, Hüseyin Bey'in akrabası olduğu şahitlerin şahadeti ile kabul edilen Mustafa Halife'ye mirastan hissesine düşenin verilmesine dair i'lamdır. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 176**Belge No: 550**

Kayseri'nin Tavukçu Mahallesi sakinlerinden Mevrâd isimli gayrimüslim kişinin, bir gayrimenkulünü anne bir kızkardeşi Şah Sultan'a sattığına dair hüccettir. H. Evâsıt Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 177**Belge No: 551**

Kayseri'nin Talas karyesi sakinlerinden Yoseb isimli gayrimüslim şahıs, Yusuf isimli şahıstan kırk dört kuruşa bir bağ almıştır. Daha sonradan Meryem isimli bir kadın bağın kendilerine ait olduğunu ispat etmiş ve Yoseb'e yetmiş kuruşa tekrar satmıştır. Yoseb ise mahkemeye başvurmuş ve Yusuf'tan kırk dört kuruşu istemiştir. Yusuf'un parayı edasının tenbih olunduğu i'lamdır. H. 8 Zilhicce 1048/ M. 12 Nisan 1639.

Sayfa 177**Belge No: 552**

Kayseri'nin Eslem Paşa Mahallesi sakinlerinden Akgül isimli kadın, kendisinin ölene kadar bakımını üstlenmesi karşılığında, bazı eşyalarını ve elli kuruş değerindeki altın topunu kardeşinin oğlu Şehriyar'a hibe etmiştir. Bu durumun kayda alındığı hüccettir. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 177**Belge No: 553**

Kayseri'de sakin olan Süleyman Ağa'nın vekili Seyyid Molla Hayrullah Efendi, nüzul naibi olan Ali Çelebi'nin müvekkiline iki yüz aded riyali kuruş borcu olduğunu ve bunu eda etmesini istediğini söylemiş, Ali Çelebi ise borcunu kabul edip parayı Süleyman Ağa'ya kendisinin vereceğini ifade etmiştir. Bu durumun kayda alındığı hüccettir. H. 20 Zilkade 1048/ M. 25 Mart 1639.

Sayfa 178**Belge No: 554**

Kayseri'nin Akçakaya karyesinde oturan Sefer isimli şahıs mahkemeye gelerek zevcesi Aişe camiden yemek almaya gittiği esnada kızı Rahime'nin tandıra düşerek yandığını haber vermiş, bu olaydan mahalleden kimsenin mesul tutulmaması gerektiğini bildirmiştir. Yapılan keşifle durumun anlatıldığı gibi olduğunun kayda geçirildiği hüccettir. H. 10 Zilhicce 1048/ M. 14 Nisan 1639.

Sayfa 178**Belge No: 555**

Kayseri'nin Sasık Mahallesi ahalisinden Ali, Mustafa ve İmam Mustafa Halife mahkemeye gelerek Ebu Bekir isimli şahsın üzerine duvar yıkılıp vefat ettiğini bildirmişlerdir. Yapılan keşifle durumun anlatıldığı gibi olduğunun kayda geçirildiği hüccettir. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 178**Belge No: 556/ a**

Kayseri'nin Selman Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Natil isimli gayrimüslimin miras kalan bir gayrimenkulünün zevcesi Kadim ve çocukları vasıtasıyla, müzayede yoluyla, altı bin akçeye, Kıymet isimli gayrimüslim kadına satıldığına dair i'lamdır. H. 8 Zilhicce 1048/ M. 12 Nisan 1639.

Sayfa 179**Belge No: 556/ b**

Kayseri'nin Sasık Mahallesinde sakin üzerine duvar yıkılarak vefat eden Derviş Ebu Bekir isimli şahsın üzerinden çıkan eşyasının bildirildiği hüccettir. Yukarıda geçen tarih.

Sayfa 179**Belge No: 557**

Kayseri'nin Tavukçu Mahallesi sakinlerinden Mevrad isimli gayrimüslim şahıs amcaları Ba'dad ve Merdin'den ataları Tevriiz'den kalan altıntop ve peçe'yi istemiş ve da'va açmıştır. Merdin ise bu eşyaların Tevriiz'i ölene kadar infak koşulu ile kendilerine hibe edildiğini söylemiş ve bunu şahitlerle ispat etmiştir. Bunun üzerine Mevrad'ın da'vadan men edildiğini bildiren i'lamdır. H. 1 Zilhicce 1048/ M. 5 Nisan 1639.

Sayfa 179**Belge No: 558**

Kayseri'nin Kürtler Mahallesi sakinlerinden vefat eden Safiye isimli kadının veraseti kızı Saliha ve kardeşi Abdulkerim'e kalmıştır. Mal paylaşımı hususunda aralarında tartışma çıkmış, araya sulh edici kişiler girmiş ve bir bağ ile on beş kuruşa sulh etmişlerdir. Saliha sulh bedelini Abdulkerim'e ödemiş ve taraflar da'vadan vazgeçmiştir. Bu durumun kayda geçirildiği i'lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 180**Belge No: 559**

Kayseri'nin Güllük Mahallesi sakinlerinden Emine isimli kadın mihir, nafaka ve zevciyete müteallik her şeyden vaz geçerek, zevci İbrahim'den boşanmak istemiştir. İki tarafında bu durumu kabul ettiği hüccettir. H. 3 Zilhicce 1048/ M. 7 Nisan 1639.

Sayfa 180**Belge No: 560**

Kayseri'nin Emir Sultan Mahallesi sakinlerinden İsmail isimli şahı, oğulları, kızları ve vefat eden hanımının validesi; Şatırban mahallesinde ki gayrimenkullerinin kendi hisselerine düşen hisselerini müzayede yoluyla Abdulkadir Efendi'ye satmışlardır. Bu durumun kayda geçirildiği i'lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 181**Belge No: 561**

Kayseri’de sakin Abdulkadir Efendi isimli şahsın, Şatırban mahallesinde ki gayrimenkulünü üç yüz elli kuruşa Hacı Ali isimli şahsa sattığına dair i’lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 181**Belge No: 562**

Kayseri’nin Talas karyesi sakinlerinden Yoseb isimli gayrimüslim şahıs, Yusuf isimli şahıstan kırk dört kuruşa bir bağ almış ancak Meryem isimli bir kadın bağın kendilerine ait olduğunu ispat etmiş ve Yoseb’e bağı tekrar yetmiş dört kuruşa satmıştır. Bunun üzerine Yoseb, Yusuf’tan kırk dört kuruşunu istemiş ve almıştır. Bu durumu bildiren hüccettir. H. 4 Zilhicce 1048/ M. 8 Nisan 1639.

Sayfa 182**Belge No: 563**

Kayseri’nin Selman Mahallesi sakinlerinden Uğurlu isimli gayrimüslim şahıs yaralı bir şekilde mahkemeye gelip, kendisini Şaban isimli kişinin yaraladığını söylemiştir. Şaban’ın durumu mahalle ahalisinden sorulmuş, mahalle ahalisi Şaban’ın yaramaz olduğunu bildirmiştir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 4 Zilhicce 1048/ M. 8 Nisan 1639.

Sayfa 182**Belge No: 564**

Kayseri’nin Tepecik Mahallesinde bulunan Oduncu Oğlu Çeşmesi Vakfından sorumlu olan Hacı Ali’nin vekili/ oğlu Osman, Arzuman ve İskender isimli gayrimüslim şahısların zimmetinde vakfa bağışlanan paralar olduğunu, alınmasını istemiş, ancak bu şahıslar bu paraların Çeşmeye harcandığını şahitlerin şahadeti ile ispat etmişlerdir.

Bunun üzerine Osman'ın da'vadan men edildiği i'lamdır. H. Evâhir Zilkade 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 182

Belge No: 565

Kayseri'nin Merkepçi Mahallesi sakinlerinden Ahmet isimli şahsın mirası oğullarına, kızına ve zevci Hatice'ye kalmıştır. Ahmet'in kızının ve zevci Hatice'nin vekili olan Hacı Ali'nin huzurunda oğullarının vasisi olan Ali Beşe vasıtasıyla; gelir getiren mülk ve ev dışında kalan hayvanat ve çift aleti ve köle bedeli olan yetmiş beş buçuk kuruş, Hatice ve kızına teslim edilmiştir. Tarafların durumu kabul ettiği hüccettir. H. 7 Zilhicce 1048/ M. 11 Nisan 1639.

Sayfa 183

Belge No: 566

Kayseri'de sakin Ümmügülsüm isimli kadın Kocası Abdulalim'in kendilerini nafaka ve kisvesiz bırakıp başka diyara gittiğini bildirmiş ve nafaka talep etmiştir. Bunun üzerine yevmi yedi akçe nafaka belirlendiğini bildiren i'lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 183

Belge No: 567

Kayseri'nin Yalman Mahallesi sakinlerinden Asiye isimli kadının zevci ve vekili Hüseyin, Asiye'nin babasından kalma gayrimenkulünü Seyyid Hüseyin isimli şahsa satmıştır. Bu durumun kayda alındığı i'lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Not: Buraya kadar olan belge numaraları sistematik olarak 567'ye gelmiş ve bundan sonraki belgelerde 568 ve devamı şeklinde olması gerekirken; 262, 464, 470 şeklinde sistematik olmayan bir biçimde tasnif edilmiştir. 470'den sonra yine

**sistematik olarak 555’de son bulmuştur. Biz orijinal tasnifi bozmamak için metnin
aşlndaki numaraları olduğu gibi verdik.**

Sayfa 184

Belge No: 262

Kayseri’nin Mancusun karyesinde sakin olan Ayvaz isimli gayrimüslim şahıs oğlu Fermân’a vekili Sayacı huzurunda bazı gayrimenkullerini elli kuruşta satmıştır. Bu durumun kayda alındığı i’lamdır. H. 14 Zilhicce 1048/ M. 18 Nisan 1639.

Sayfa 182

Belge No: 464

Kayseri’nin Selman Mahallesi sakinlerinden Kadim isimli şahıs, kendine ait bir gayrimenkulünü Arzuman ve Zevcesi Nazlı isimli gayrimüslim şahıslara seksen kuruşta satmıştır. Bu durumun kayda alındığı i’lamdır. H. 15 Zilhicce 1048/ M. 19 Nisan 1639.

Sayfa 184

Belge No: 470

Kayseri’nin Gesi karyesi sakinlerinden Nefise isimli gayrimüslim kadın kız kardeşi Elena’nın, kendine ait gayrimenkullerde yolu olduğunu iddia ettiğini, bu talepten vazgeçirilmesini istemiş, Elena ise bu talebinden vazgeçtiğini söylemiştir. Bu durumun kayda alındığı i’lamdır. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 185

Belge No:471

Kayseri’nin Güllük Mahallesi sakinlerinden Seyyid Hanifi isimli şahıs, dedelerinden kalma mülk tarlanın Arakil isimli gayrimüslim kişi tarafından usulsüz tasarruf edildiğini söylemiş, durum Arakil’e sorulduğunda Arakil tarlayı kendisine Abdulkadir isimli kişinin belirli bir bedel karşılığında bıraktığını söylemiştir. Bunun üzerine durum tarlayı

Seyyid Hanifi'nin dedesine tapulayan Hüseyin Çavuş'a sorulmuş, Hüseyin Çavuş da tarlayı Seyyid Hanifi'nin dedesine tapuladığını haber vermiştir. Tarlanın Seyyid Hanifi'ye teslimini tenbihleyen i'lamdır. H. 15 Zilhicce 1048/ M. 19 Nisan 1639.

Sayfa 185

Belge No: 472

Kayseri'nin Kebe İlyas Mahallesi sakinlerinden Göher isimli kadın, zevcesi Ramazan vefat ettikten sonra hissesine düşen mirasını eşinin kardeşinin oğlu Müstecab'dan almış, ancak paylaşımın adaletli olmadığını iddia ederek, aldığı paya havludan biraz daha yer katmış ve bağdan da on beş sırık daha almıştır. Ancak bağdan yirmi sırık alması gerektiğini iddia etmektedir. Şahitleri şahadeti ile hakkının on beş sırık olduğu tespit edilmiş ve da'vadan men edilmiştir. Bu durumun kayda geçirildiği i'lamdır. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 186

Belge No: 473

Kayseri'nin Hacet Mahallesi sakinlerinden Halil isimli şahsın mülk menziline validesi ve vekili olan Emine'nin Ali isimli şahsa sattığına dair i'lamdır. H. 13 Zilhicce 1048/ M. 17 Nisan 1639.

Sayfa 186

Belge No: 474

Kayseri'nin Bozatlı Mahallesi sakinlerinden Salman isimli şahıs, dedesinin kardeşi olan ve kayıp olan Ali isimli şahsın muhallefatının, Ali'nin emmi oğlusu olan muhallefatını elinde bulunduran diğer Ali'den alınıp kendisine verilmesini, bu hususta elinde fetvayı şerife olduğunu söyler. Fetvayı şerifenin Salman'ın bahsettiği gibi olduğu görülür, ancak Ali Salman'ın, kayıp Ali'nin kardeşinin torunu olduğunu inkâr eder. Bunun üzerine dinlenen şahitler Salman'ın kayıp Ali'nin kardeşinin torunu olduğunu

söyleyince, Ali'ye, kayıp Ali'nin muhallefatını Salman teslim etmesi tenbih edilir. Bu durumun kayda geçirildiği i'lamdır. H. Evâil Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 186

Belge No: 475

Kayseri'nin Köse Danişmentli Mahallesinde sakin Hacı Mustafa Dede isimli şahıs, elli seneden beri tasarrufunda olan bazı malikânelere, Pervane Bey Medresesinin müderrisi olan Ali Efendi'nin müdahalede bulunduğunu söyler. Ali Efendi ise bu malikânelerin medresenin vakfı olduğunu iddia eder. Ancak iddiasını ispat edemez. Hacı Mustafa Dede ise malikânelerin kendilerinin olduğuna yemin eder. Bunun üzerine malikâneler Hacı Mustafa Dede'nin kaydına geçirilir. Bu durumun kayda alındığı i'lamdır. H. 13 Zilhicce 1048/ M. 17 Nisan 1639.

Sayfa 187

Belge No: 476

Kayseri'de sakin olan Emin isimli gayrimüslim şahıs, o an mahkemede bulunmayan Veli Çelebi isimli şahsın, borcuna karşılık rehin aldığı eşyaların bir kısmını satıp bir kısmını inkâr ettiğini söyleyip şahitlerin dinlenip kayda geçirilmesini istemiştir. Dinlenen şahitlerin Veli Çelebi'nin yedinde bu eşyaların var olduğunu söylemesini bildiren hüccettir. H. 16 Zilhicce 1048/ M. 20 Nisan 1639.

Sayfa 187/ 188

Belge No: 477/ 478

Şarki Karahisar Sancağının mutasarrıfı olan Dilaver Paşa'nın vekili olan İsmail Ağa, Gömeci Karyesi sakinlerinden vefat eden Abdulgaffar Çelebi isimli şahsın, müvekkiline altı yüz riyali kuruş borcu olduğunu, validesi ve varisi Emine'den bu paranın alınmasını talep etmiştir. Abdulgaffar Çelebi'nin muhallefâtından olan bir atı, kölesini vesair istemiştir. Emine ise bu kölenin kendisine hibe edildiğini şahitlerle ispat etmiştir. Bunun

üzerine araya sulh ediciler girmiş ve iki at karşılığında taraflar sulh olmuşlardır. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. Evâsıt Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 188

Belge No: 479/ a

Kayseri'nin Güllük karyesi sakinlerinden Hüseyin isimli şahıs, değirmenden gelirken Türkmen taifesinden Hamza tarafından yolunun basılıp, develerinin alındığını, sonradan bir kısmını aldığını ancak diğerlerini alamadan Hamza'nın firar ettiğini, bu firar esnasında Hamza'ya ait devenin ise yanında olduğunu ve mahkemeye arz ettiğini söylüyor. Bunun üzerine Murat isimli şahsa yevmi sekiz akçeye emanete verilmesi kararlaştırılıyor. Dört ay içinde Hamza'nın bulunmaması durumunda ise mütesellim Mehmet Ağa'ya teslim edilmesi kararlaştırılıyor. Bu durumun kayda geçirildiği i'lamdır. H. 24 Zilhicce 1048/ M. 28 Nisan 1639.

Sayfa 189

Belge No: 479/ b

Misafirlerden Mustafa isimli şahıs, Yusuf isimli şahısta bazı eşyalarının olduğunu iddia etmiş ancak iddiasını ispat edememiştir. Yusuf ise eşya olmadığına yemin etmiştir. Bu durumun kayda alındığı hüccettir. H. 4 Zilkade 1048/ M. 9 Mart 1639.

Sayfa 189

Belge No: 480

Mardin Şehri sakinlerinden Yusuf isimli şahsın, Kayseri'nin mütesellimi olan Mehmet Ağa'da at, elbise vesair mal ve eşyadan bir şeyi olmadığını söylemesinin kayda alındığı hüccettir. H. 20 Zilhicce 1048/ M. 24 Nisan 1639.

Sayfa 189**Belge No: 481**

Kayseri'nin İncesu karyesi İmamı Abdulfettah Halife, Hacı Mehmet isimli şahsı da'va edip, Kur'an tilaveti bedeli olarak Hacı Taştemur'un vakfettiği parayı kendisine az verdiğini iddia etmiş ancak iddiasını ispat edememiştir. İmam Abdulfettah'ın da'vadan men edildiği i'lamdır. H. Evâhir Zilkade 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 190**Belge No: 482**

Kayseri'nin Kebe İlyas Mahallesi sakinlerinden Şehzade isimli kadın, erkek kardeşi Mustafa'nın askere giderken Hacı Yusuf isimli kişiye bıraktığı malları istemiştir. Yusuf'ta bu emanetleri kabul edip kendisine vermiştir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 18 Zilhicce 1048/ M. 22 Nisan 1639.

Sayfa 190**Belge No: 483**

Kayseri'nin Sarımsaklı Mahallesi sakinlerinden Cennet isimli kadının, vefat eden babası tarlasının Mehmet isimli bir kişi tarafından sürüldüğünü, alınıp kendisine verilmesini istediği belirtmesi üzerine elindeki fetvayı şerife mucibince Mehmet'e müdahalenin men edildiği i'lamdır. H. 15 Zilhicce 1048/ M. 19 Nisan 1639.

Sayfa 191**Belge No: 484**

Kayseri'de sakin olan İsmail Ağa isimli şahsın, Şarki Karahisar Sancağının mutasarrıfı olan Dilaver Paşa'nın, Abdulgaffar isimli kişinin vefat etmesi sebebiyle zimmetinde kalan altı yüz riyali kuruş parasını muhalefatından almaya yetkili kılınmasını Abdulgaffar'ın annesi Emine'nin inkâr etmesiyle, vekâletini şahitlerin şahadeti ile ispat etmiştir. Bu durumun kayda alındığı hüccettir. H. 7 Zilhicce 1048/ M. 11 Nisan 1639.

Sayfa 191**Belge No: 485**

Kayseri’de sakin olan Hacı Mustafa Dede isimli şahsın bazı mezralarını Pervane Bey Medresesinin Vakfıdır diye elinde bulunduran Ali Efendi’nin ihbar-ı hüccettir almak için isimlerini yazdırdığı kişilerin durumdan haberlerinin olmadığını belirtmelerini konu alan hüccettir. H. 17 Zilhicce 1048/ M. 21 Nisan 1639.

Sayfa 191**Belge No: 486/ a**

Şarki Karahisar Sancağına mutasarrıf olan Dilaver Paşa, Gömeci karyesi sakinlerinden Abdulgaffar Çelebiye Şiran nahiyesini ber vech-i arpalık bin iki yüz riyali kuruşa vermiş, Abdulgaffar Çelebi bu paranın altı yüz kuruşunu ödemiş, altı yüz kuruşu ise Dilaver Paşa’nın vekili İsmail Ağa tarafından Müslümanların huzurunda kendisinden istenmiş, Abdulgaffar ise borcunu kabul edip zimmetinde baki iken vefat etmiştir. Validesi Emine ise bu durumu külliye inkâr edince, şahitlerin şahadeti ile Dilaver Paşa lehine hüküm verilip Emine’ye borcu edası tenbih olunmuştur. Bu durumu bildiren i’lamdır. H. Evâsıt Zilhicce 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 192**Belge No: 486/ b**

Kayseri’de sakin Seyyid Hüseyin Efendi’nin, Köstere nahiyesinde Şahmelik karyesi ve mezrasında Sebatlı ve Karakaya isimli mezralar malikânelerini, Ali Efendiye sattığını bildiren hüccettir. H. Evâsıt Zilkade 1048/ M. Nisan 1639.

Sayfa 192**Belge No: 487**

Kayseri’nin Güllük mahallesinde sakin iken vefat eden Şerife Ümmi Seleme isimli kadının veraseti zevci Şeyh İbrahim Efendi ve kardeşinin oğlu Seyyid Ahmet Efendi’ye intikâl etmiş iken, Seyyid Ahmet Efendi’nin Güllük Mahallesinde ki evden hissesine

düşeni Şeyh İbrahim Efendi'ye sattığını bildiren hüccettir. H. 22 Zilhicce 1048/ M. 26 Nisan 1639.

Sayfa 193

Belge No: 488

Kayseri'nin Hasbek Mahallesi sakinlerinden Ali Dede isimli şahsın babasından kalma ev ve müştemilatını, Dilaver Paşa Hazretlerine vekili İsmail Ağa aracılığıyla sattığına dair i'lamdır. H. 21 Zilhicce 1048/ M. 25 Nisan 1639.

Sayfa 193

Belge No: 489

Kayseri'nin Çukur Kışla karyesi sakinlerinden Mustafa isimli şahıs, Yuğalu karyesi sakinlerinden Musa isimli şahsın tarlasını ekmesine mani' olduğunu söylemesi üzerine durum Musa'dan sorulmuş Musa ise tarla babam ve dedem tarlasıdır. Yirmi beş senedir Mustafa icarlamıştır deyince, ispat etmesi istenmiş, O da üç gün mehil almış ancak ispat edememiştir. Bu durumun kayda alındığı i'lamdır. H. 12 Zilhicce 1048/ M. 16 Nisan 1639.

Sayfa 193

Belge No: 490

Kayseri'de sakin Eymen isimli gayrimüslim şahıs, Veli çelevi'ye altı yüz kuruş borcu olduğunu, bunun mukabelesinde kendisine ait bazı malların ise rehin bırakıldığını, Veli Çelebi'nin inkâr etme ihtimali sebebiyle sorulup kaydedilmesini istemiştir. Bunun üzerine Veli Çelebi'ye sorulmasıyla durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. 13 Zilhicce 1048/ M. 17 Nisan 1639.

Sayfa 194**Belge No: 491**

Kayseri'nin Venik karyesi ahalisinden Balı, Hatır, Kirkor, Semaven vesairleri, Venik karyesinde bin akçe tımara mutasarrıf olan Hüseyin Çelebi'nin babası ve vekili Ahmet Çavuş'un kendilerinden kanundan fazla vergi aldığını ve ücret vermeden ahaliyi çalıştırdığını, adamalarının da ahaliye zulüm ettiğini söylemişlerdir. Durum Ahmet Çavuş'a sorulduğunda aldığı fazla paranın bir kısmını ikrar etmiş, bunu edası tenbih olunmuş iken, karye ahali kendilerine zulüm edilmeyeceği hususunda söz verilmedikçe da'vadan vazgeçmeyeceklerini söylemeleri üzerine Ahmet Çavuş kendinden ve adamlarından kendilerine zulüm edilmeyeceğine dair söz vermiştir. Bu durumun kayda alındığı i'lamdır. H. 5 Zilhicce 1048/ M. 9 Nisan 1639.

Sayfa 195**Belge No: 492**

Kayseri'nin İslamlu Nahiyesine bağlı Karacalar Karyesi sakinlerinden Hacı Durak isimli şahıs, Mahmut Halife isimli şahıs ile birlikte Töre isimli muhallefatından olduklarını, Töre'ye ait on beş kuruş alınacak parayı Mahmut Halife'nin aldığını, hissesine düşeni vermesini istediğini söyler. Mahmut Halife ise bu paranın Töre sağ iken Kur'an hatmi karşılığında kendisine hibe edildiğini şahitleri ile ispat eder. Bu durumun kayda alındığı hüccettir. H. 21 Zilhicce 1048/ M. 25 Nisan 1639.

Sayfa 195**Belge No: 493**

Kayseri'nin Musa Gazi Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Süleyman isimli şahsın zevcesi ve çocuklarının aynı mahallede bulunan ev ve müştemilatını müzayede yoluyla Ahmet'e on bir bin akçeye sattıklarına dair i'lamdır. H. 22 Zilhicce 1048/ M. 26 Nisan 1639.

Sayfa 196**Belge No: 494**

Kayseri'nin Güllük Mahallesi sakinlerinden Şeyh İbrahim Efendinin, iki adet tarlasını Seyyid Abdusselam Çelebi'ye sattığına dair i'lamdır. H. 22 Zilhicce 1048/ M. 26 Nisan 1639.

Sayfa 196**Belge No: 495**

Kayseri'de sakin olan Kasım Ağa isimli şahsın, Ahmet Bey'den bir ev ve müstemilatını aldığı ancak ödeme zamanı geldiğinde ödeyemediğinden dolayı Ahmet Bey'in vekili Hüseyin Çavuş'a teslim ettiğini söylemiştir. Bu durumun kayda alındığı hüccettir. H. 17 Zilhicce 1048/ M. 21 Nisan 1639.

Sayfa 197**Belge No: 496**

Anadolu Kazaskeri İsa tarafından, Mehmet Çavuş isimli şahsın Anadolu vilayetine atılı kassamı tayin olunduğuna dair buyrultu. H. Evâhir Cemaziyülevvel 1048/ M. 4 Ekim 1638.

Sayfa 197**Belge No: 497**

Kayseri'nin Talas karyesinde bulunan Cami-i şerifin İmamı Mehmet'in azledilip yerine Mevlana Abdulkadir'in tayin oluşuna dair berat. H. 20 Şevval 1045/ M. 28 Mart 1636. Kayıt: H. 21 Şevval 1048/ M. 25 Şubat 1639.

Sayfa 197**Belge No: 498**

Sivas hasları türkmeni Akçazade Mustafa'nın arzına binaen, Yave cizyesi toplayıcılarının hilaf-ı defter cizye toplamamaları hususunda varid olan fermân. H. 7 Safer 1047/ M. 1 Temmuz 1637. Kayıt: H. 10 Şevval 1048/ M. 14 Şubat 1639.

Sayfa 108**Belge No: 499/ a**

Defterdar Mehmet Paşa tarafından, Ebu Talip isimindeki şahsa Kayseri'de ki bazı dükkânlar ve Develili bahçenin bin kırk sekiz ve bin kırk dokuz yılları için verildiğine dair tezkere. Kayıt: H. 13 Muharrem 1049/ M. 16 Mayıs 1639.

Sayfa 197**Belge No: 499/ a**

Padişahın hizmetini yerine getirmek için ordu-yu hümâyuna gönderilen Mustafa Bey ve Mehmet Bey'e yardımcı olunmasına dair tezkere. H. 24 Rebiyülâhır 1048/ M. 4 Eylül 1638. Kayıt: H. 7 Cemaziyülevvel 1048/ M. 16 Eylül 1638.

Sayfa 198**Belge No: 499/ b**

Mustafa Bey ve Mehmet Bey isimli şahısların orduya kapucu olarak gönderildiğine dair tezkeredir. H. 24 Rebiyülahir 1048/ M. 4 Eylül 1048.

Sayfa 198**Belge No: 500**

Şıkkı Sani Defterdarı olan Hasan Efendi'nin Anadolu caniblerinde olan hazinenin toplanması için görevlendirildiğine dair fermân. H. Evâsıt Safer 1048/ M. Temmuz 1638 Kayıt: H. 13 Cemziyelula 1048/ M. 22 Eylül 1638.

Sayfa 198**Belge No:501**

Karaman Beylerbeyi Yakup'un arzına binaen barut kârhanesinde kullanılmak üzere tahta ve eyiğ ve kereste nakli için varid olan fermân. H. Evâhir Cemaziyülevvel 1048/ M. Ekim 1638. Kayıt: H. 10 Cemaziyelahir 1048/ M. 19 Ekim 1638.

Sayfa 199**Belge No: 502**

Karaman Defterdarı'nın, Karamanda ki barut kârhanesine lazım olan mühimmat için gönderdiği tezkere. H. Evâhir Cemaziyülevvel 1048/ M. Eylül 1638. Kayıt: H. 10 Cemaziyelahir 1048/ M. 19 Ekim 1638.

Sayfa 199**Belge No: 503**

Maraş Sancağında, Hınzır Nahiyesinde, Balasun karyesinin (Sultan II. Bâyezid döneminde) Alaüddeve Bey'e mülkiyet vechi ile verildiğine dair fermân. H. Evâil Zilkade 892/ M. Ekim 1487.

Sayfa 199**Belge No: 504**

Alaüddeve Bey'in soyundan gelen Mehmet, Mahmut, Ali ve Hamza isimli kardeşlerin arzına binaen, Maraş Sancağında ki, Zamantu Nahiyesinde olan Palas karyesi ve Gökin mezrası divanisinin; Sultan II. Bâyezid tarafından, Alaüddeve Bey'e verilen fermân mucibince, ismi geçen kardeşlere verilmesi ve başka kimsenin müdahil olmaması ve maliyeden de bir berat verilmesi için varid olan berat. H. 21 Zilhicce 1045/ M. 27 Mayıs 1636.

Not: Metnin orijinal tasnifinde 505 numaralı belge yoktur.

Sayfa 199

Belge No: 506

Alaüddevlle Bey'in soyundan gelen Mehmet, Mahmut, Ali ve Hamza isimli kardeşlerin arzına binaen, Palas karyesinden toplanacak vergilere aherden kimsenin müdahil olmaması için gönderilen fermân. H. 17 Rebiyülevvel 1048/ M. 29 Temmuz 1638.

Sayfa 200

Belge No: 507

Alaüddevlle Bey'in soyundan gelen Mahmut isimli kişinin arzına binaen, daha önce defaatle görülmüş olan bu da'vanın fermân-ı şerif mucibince halledilmesi ve bu kişilerin rencide ettirilmemesi, hala müdahalede bulunanlar olur ise isim ve resimleriyle yazılıp gönderilmesi hususunda varit olan fermândır. H. Evâsıt Zilhicce 1044/ M. Haziran 1635. Kayıt: H. 27 Cemaziyülevvel 1048/ M. 6 Ekim 1638.

Sayfa 200

Belge No: 508

Kayseri Sancak Beyi Merdan Ali Bey'in arzına binaen, Faraş isimli sarrafın kefere cizyesini toplamakla görevlendirilmesine dair fermân. H. 24 Rebiyülâhır 1048/ M. 4 Eylül 1638. Kayıt: H. 10 Cemaziyülâhır 1048/ M. 19 Ekim 1638.

Sayfa 200

Belge No: 509/ a

Defterdar Mehmet Paşa tarafından kadı hamamının Handan isimli kadına icar tezkeresidir. H. 16 Cemaziyülâhır 1048/ M. 52 Ekim 1638.

Sayfa 201**Belge No: 509/b**

Handan ve Ali isimli kişiler Osman tarafından yapılan harcamaların kendilerince karşılanacağını söylediği hüccettir. H. Evâhir Cemaziyülevvel 1048/ M. Kasım 1638.

Sayfa 201**Belge No: 510**

Bundan önce Akdağ Kadısı olan Seyyid Mahmut Efendi ve kardeşlerinin kendilerine dedelerinden kalma tarlaları Hacı Abdi Bey, Hacı Hamza ve Hacı Ahmet'e mukabelesinde başka yerler almak koşulu ile vermişlerdir. Bu durumun kayda geçirildiği hüccettir. H. Evâil Zilhicce 1047/ M. 20 Nisan 1638.

Sayfa 201**Belge No: 511**

Baş Pusak karyesinde iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Sinan vefat edip, yerine geçen İbrahim bu göreve layık olmadığından, Ali isimli şahsın Baş Pusak karyesi tımarına mutasarrıf olduğuna dair tezkere. H. Evâil Cemaziyülâhır 1048/ M. Ekim 1638. Kayıt: H. 27 Cemaziyülâhır 1048/ M. 5 Kasım 1638.

Sayfa 202**Belge No: 512**

Cami-i şerif ve hamamda ücretleriyle çalıştırılmak üzere taşçı ve kârhaneci gönderilmesine dair fermân. H. Evâhir Safer 1048/ M. Temmuz 1638. Kayıt: H. 8 Recep 1048/ M. 15 Kasım 1638.

Sayfa 202**Belge No: 513**

Cami-i şerif ve hamamda ücretleriyle çalıştırılmak üzere tekrar taşçı ve kârhaneci gönderilmesine dair fermân. H. Evâhir Safer 1048/ M. Temmuz 1638. Kayıt: H. 8 Recep 1048/ M. 15 Kasım 1638.

Sayfa 202**Belge No: 514**

Karaman Beylerbeyi Yakup tarafından Kayseri’de var olan güherçile mermisini Bursa Kar hanesi Emîni Süleyman Bey’e acilen gönderilmesine dair tezkere. H. Evâhir Cemaziyülâhır 1048/ M. Kasım 1638. Kayıt: H. 10 Receb 1048/ M. 17 Kasım 1638.

Sayfa 203**Belge No: 515**

Hasan ve Üveyis isimli vergi toplayıcıları tarafından Rumeli ve Anadolu Ermenilerinden ve Rumlarından olup, Kayseri’de ticaret için mermer işleyen kişilerin her birinden üç yüz altmış akçe vergi alınmasını bildiren fermân. H. 9 Cemaziyülevvel 1048/ M. 18 Eylül 1638.

Sayfa 203**Belge No: 516**

Daha önceden Zaim adlı kişinin uhdesinde iken divan-ı hümâyun kethüdası Üveyis ve Kethüda Hasan’a 1049 yılı yave cizyesi cem’inin emanet usulü ile verildiğine dair berattır. H. 11 Şaban 1047/ M. 29 Aralık 1637.

Sayfa 204**Belge No: 517**

Hünkâr Kızılcaın isimli karyenin tımarının Abdi isimli şahıstan alınıp Hasan isimli şahsa verilmesine dair fermân. H. Evâil Cemaziyülâhır 1048/ M. Ekim 1638. Kayıt: H. 13 Receb 1048/ M. 20 Kasım 1638.

Sayfa 205**Belge No: 518**

Sadrazam Hazretleri ordu ile Amasya'ya kışlağına giderken İncesu isimli menzilde levazım için Yusuf ve İsrail kethüda tarafından harcanan meblağın belirtildiği belgedir. H. Evâhir Cemaziyülâhır 1047/ M. Kasım 1638.

Sayfa 205**Belge No:519**

Padişah Hazretlerinin sefer-i hümâyuna çıktığı esnada Çiftehan ve Tekirbeli isimli menzillerde iştirâ ve sürsat zahiresi gönderilmesi esnasında sarf olunan meblağın belirtildiği belgedir. H. Evâsıt Safer 1048/ M. Temmuz 1638.

Sayfa 206**Belge No: 520**

Asker gönderilmesi için emr-i şerifle gelen Şahbaz Ağa'ya dört günde sarf olunan masrafı bildiren belgedir.

Sayfa 206**Belge No: 521**

Şahbaz Ağa geldiği gün asker göndermeye gelen kapucu başlarından Ali Ağaya dört günde sarf olunan masrafı bildiren belgedir.

Sayfa 206**Belge No: 522**

Daha önce ismi geçen asker göndermek için gelmiş yeniçeriler ve kapucular ile gelen sabuncu başıya on günde sarf olunan masrafı bildiren belgedir.

Sayfa 206**Belge No: 523**

Çeşitli kişilere harcanan masrafları bildiren belgedir.

Sayfa 206**Belge No: 524**

Vezir Hüseyin Paşa Hazretleri geldiğinde sarf olunan eşyaları bildiren belgedir. H. Evâsıt Cemaziyülâhır 1048/ M. Ekim 1638.

Sayfa 206**Belge No: 525**

Emr-i şerif ile şikk-ı sani defterdarı tarafından görevlendirilip hazine ile Kayseri'ye gelen Mehmet Ağa'ya iki günde sarf olunan meblağı bildiren belgedir. Yukarda geçen tarih.

Sayfa 207**Belge No: 526**

Hevace ve Tur zaviyesinin şeyhi ve mütevellisi olan Seyyid Ali isimli şahsın arzına binaen, ismi geçen zaviyelerin tevliyyeti ve zabt ve tasarrufu için verilen berattır. H. Evâhir Safer 1048/ M. Temmuz 1638.

Sayfa 207**Belge No: 527**

Kayseri’de sakin olan Hacı Mustafa Dede isimli şahsın, Kadir Çavuş Mahallesinde ki dükkânının kiracısı Avanos isimli gayrimüslim şahsın firar etmesi üzerine Hacı Mustafa Dede dükkânı başkasına kiraya vermek istediğinden, kendi isteği üzerine dükkânda bulunan eşyanın kayd olunduğu belgedir. H. 5 Şaban 1048/ M. 12 Aralık 1638.

Sayfa 207**Belge No: 528**

Kayseri’de bulunan Seyyid İbrahim Vakfının sorumlusu olmak isteyen Rıdvan’ın arzına binaen, vakıf şartlarını ve hizmetin gereğini yerine getirmek koşuluyla verilen berattır. H. 20 Zilkade 1047/ M. 5 Nisan 1638. Kayıt: H. 13 Şaban 1048/ M. 20 Aralık 1638.

Sayfa 207**Belge No: 529**

Karaman Beylerbeyi Yakup tarafından Hacı Hanifi oğlu için gönderilmiş tezkeredir. H. 26 Receb (10)48/ M. Aralık 1638. Kayıt: H. 12 Şaban 1048/ M. 19 Aralık 1638.

Sayfa 208**Belge No:530**

Karaman Beyler Beyi Kaim-i Makamı Ali tarafından Mehmet Ağa’ya, Bidaklu Hassa Emmini olan Hüseyin’den altı bin altı yüz otuz üç akçe tahsil etmesi için verilen tezkeredir.

Sayfa 208**Belge No: 531**

Bidakluca Emmini olan Hüseyin Bey’in Mehmet Ağa’ya bir aylık salyane akçesi olan on üç bin üç yüz otuz üç akçeyi teslim etmesine dair buyrultudur. Kayıt: H. 12 Şaban 1048/ M. 19 Aralık 1638.

Sayfa 208**Belge No: 532**

Bağdat'a gidecek gemilere lazım olacak bin nefer yoldarın Birecik'te Beyler Beyi Osman'a teslimine dair fermân. H. 6 Rebiyülevvel 1048/ M.18 Temmuz 1638. Kayıt: H. 5 Şaban 1048/ M. 12 Aralık 1638.

Sayfa 208**Belge No: 533**

Ulubürüngüz'de çıkan mahsulden gönderilmesi gerekenin Hasan Çelebi ve Hacı Murat'a teslim edilmesine dair tezkere. H. Rebiyülevvel 1048/ M. Temmuz- Ağustos 1638.

Sayfa 208**Belge No: 534**

Bin kırk dokuz senesinin mart mahsulünün ve harman mahsulünün vergisinin otuz beş adet kuruşa verildiğini bildiren tezkeredir. Kayıt: H. Zilkade 1048/ M. Mart- Nisan 1638.

Sayfa 209**Belge No: 535**

Derviş Çelebi isimli şahsın Kayseri'de cami imamı olarak yevmi bir akçeden görevlendirildiğine dair berattır. H. Evâil Cemaziyülâhır 1048/ M. Ekim 1638. Kayıt: H. 17 Şaban 1048/ M. 24 Aralık 1638.

Sayfa 209**Belge No: 536**

Birecik'te Osman Paşa Hazretlerine gönderilen lağımcılardan firar edenlerin yerlerine kefillerinin gönderilmesine dair belgedir. H. 18 Şaban 1048/ M. 25 Aralık 1638.

Sayfa 209**Belge No: 537**

Ölen, firar eden, yaralanan üç neferin kefillerinin olmadığına dair belgedir. Yukarıda geçen tarih.

Sayfa 209**Belge No:538**

Rumilinde Tatarbazarcığı isimli kasabadan olup Kayseri’de Sultan Hamamı Mahallesinde yaralanan Yusuf isimli şahsın üzerindeki eşyayı bildiren belgedir. H. Ramazan 1048/ M. Ocak- Şubat 1639.

Sayfa 210**Belge No: 540**

Yeni il haslarından Zamantu ve Kayseri’de olan perakendenin bin kırk senesine ait resm-i çift ve resm-i bennakın toplanması için Tunuslu Ali Bey’in görevlendirildiğine dair Yenil Kaim-i Makamı Ahmet tarafından gönderilen mektup.

Sayfa 210**Belge No: 541**

Kayseri’de olan perakendenin bin kırk sekiz senesine ait cizyelerin toplanması için İbrahim Bey’in görevlendirildiğine dair i’lamdır. H. 12 Ramazan 1048/ M. 17 Ocak 1639.

Sayfa 210**Belge No: 542**

Kuyucu başlıardan Ahmet Ağa’nın kardeşi Mehmet’in vefatı üzerine karısının ve çocuklarının Mehmet Beşe ile İstanbul’a gönderilmesi hususunda mektup. Kayıt: H. 9 Şevval 1048/ M. 13 Şubat 1638.

Sayfa 210**Belge No: 543**

Hunad Mahallesinden Ramazan isimli neferin Bağdat kalesi tamirinde bulunması sebebiyle verilen ücrete kimsenin müdahil olmaması için verilen tezkeredir. H. 29 Şevval 1048/ M. 5 Mart 1639.

Sayfa 210**Belge No: 544**

Hunad Mahallesinden Ali isimli neferin Bağdat kalesi fethinde ki görevinden dolayı verilen tezkeredir. H. 26 Şevval 1048/ M. 2 Mart 1639.

Sayfa 211**Belge No: 545**

Ordu-yu hümâyuna gönderilmesi fermân olunan barkır, arpa vesair zerzevatın gönderilmesi hususunda gerekli ihtimamın gösterilmesine dair fermândır. H. Receb 1048/ M. Kasım- Aralık 1638. Kayıt: H. Şaban 1048/ M. Aralık- Ocak 1638- 1639.

Sayfa 211**Belge No: 546**

Ordu-yu hümâyuna gönderilmesi fermân olunan barkır, arpa vesair zerzevatın getirilmesi için görevlendirilen iki nefer meşalecilerin ihtiyaçlarının karşılanmasında gerekli ihtimamın gösterilmesine dair fermândır. H. 19 Receb 1048/ M. 26 Kasım 1638.

Sayfa 211**Belge No: 547**

Kayseri Kadısı Seyfullah tarafından gönderilen mektuba binaen, Yusuf isimli şahsın penbe satışına izin verildiğine dair fermândır. H. Evâhir Safer 1048/ M. Temmuz 1638.

Sayfa 211**Belge No: 548**

Kayseri’de ki ekmekçi taifesinin arzı üzerine, peksimedcilerin vermek istemedikleri vergilerin alınmasına dair fermân. H. Evâhir Muharrem 1047/ M. 19 Haziran 1637. Kayıt: H. 11 Ramazan 1048/ M. 16 Ocak 1639.

Sayfa 212**Belge No: 549**

Kayseri’de ki Güherçile emini tarafından gönderilen arza binaen, Güherçile Kâr hanesine odun ve toprak çekilmesinin sağlanmasına yönelik fermândır. H. 3 Rebiyülevvel 1047/ M. 26 Temmuz 1637. Kayıt: H. 12 Ramazan 1048/ M. 17 Ocak 1639.

Sayfa 212**Belge No: 550**

Kayseri’de Köstere Nahiyesinde Sekban Karyesinde tımara mutasarrıf olan İvaz sefere katılmadığından, tımarın elinden alınıp halen Karaman Beylerbeyi Arslan tarafından; berat mucibince; Mustafa’ya verilmesine dair tezkeredir. H. 24 Receb 1048/ M. 1 Aralık 1638.

Sayfa 213**Belge No: 551**

Kayseri’nin Mancusun Karyesinde sakin olan Süleyman Bey isimindeki şahsın tereke kayıdır. H. Evâil Ramazan (104)8/ M. Ocak 1639.

Sayfa 214**Belge No: 552**

Irak seferine katılan bir kişinin vefat etmesiyle, geride bıraktığı terekenin eşi ve çocuklarına teslimi için bir vasi’nin ta’yin edildiğine dair Arapça yazılmış belgedir. H. 17 Receb 1048/ M. 24 Kasım 1638.

Sayfa 214**Belge No: 553**

Mehmet isimli şahsın Mevlevihane'ye vakf olunan Hanın kâtipliğine görevlendirildiğine dair berattır. H. Evâsıt Safer 1047/ M. Temmuz 1638. Kayıt: H. 21 Zilkade 1048/ M. 26 Mart 1639.

Sayfa 215**Belge No: 554**

Kayseri vilayetinde ki zîmmî reyanın bin kırk dokuz senesi hesabından cizyelerini toplamaya yetkili olan bir önceki Karaman Beyler Beyi ve Defterdarı Yakup peşini olmadığından bu hizmetten al çektilmiş, bu görev ödemeyi peşin yapan orduda kuyût emini olan Şaban'a verilmiştir. Şaban'a yardımcı olunmasına ve başka kimselerin müdahalesinin engellenmesine dair berattır. H 27 Cemaziyülâhır 1047/ M. 16 Kasım 1637. Kayıt: H. 14 Ramazan 1048/ M. 19 Ocak 1639.

Sayfa 216**Belge No: 555**

İstanbul Patriği'nin arzına binaen, Patrikhaneye ait olan vergilerin toplanması hususunda Mahal isimli rahibin görevlendirildiğini gerekli kolaylığın sağlanmasını ve başka kişilerce müdahil olunmasının engellenmesini bildiren fermândır. H. 3 Rebiyülâhır 1048/ M. 14 Ağustos 1638. Kayıt: H. 16 Ramazan 1048/ M. 21 Ocak 1639.

II. BÖLÜM

BELGELERİN TRANSKRİPSİYONU

Sayfa 108

Belge 381

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Lala Mahallesi sakinelerinden Akile bint-i El-Hâc Ramazan nâm hâtun mahfil-i kazâyâ mahmiye-i merkûme mahallâtından Cami-i Kebir Mahallesi sükkânından Mustafa bin Ali nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb zevcim gaib-i ani'l-meclis olan Ali bin Mehmed nâm kimesne tarihi kitâbdan bir sene mukaddem Mahruse-i Şam safâ-i encama gider oldukda ben dahi nafakamı talep eylediğimde nafakamı edâyâ merkûm Mustafa'yı tarafından vekil-i nasb idûb ol-dahi vekâleti hasebiyle üç aylık nafakamı virub teslim itmişdi. Hâlâ nafakam aliverilmek talep iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Mustafa cevabında fi'l-vaki' merkûm Ali minval-i meşrûh üzere mesfûre hâtunun nafakasını edâyâ beni vekil nasb idûb ben dahi üç aylık nafakasını virüb teslim etmiş idim. Lakin merkûm Ali tarih-i kitâbdan bir sene mukaddem mahruse-i mezbûreye gitdiği esnada eğer ben bu seferden üç ay tamamına değin gelmezsem zevcem mersume hâtun benden talak-ı selase ile tâlika olsun deyü şart idûb üç ay tamamına değin gelmemekle mesfûre hâtun tâlika olmuşdur didikde, merkûm hâtun inkâr iderek mezbûr Mustafa'dan takrîrine muvafık beyyine talep olundukda Güllük Mahallesi sükkânından Musa bin Hızır ve Mumcu Halil Mahallesi sakinlerinden Ali bin Abdullah nâm kimesneler lî- ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fi'l-hakîka merkûm Ali tarihi kitâbdan bir sene mukaddem Mahruse-i Şam safâ-i encama gittiği esnada eğer ben bu seferden üç ay tamamına değin gelmezsem zevcim merkûme Akile benden talak-ı selâse ile tâlika olsun deyü bizim huzurumuzda şart idûb üç ay tamamına değin gelmemekle mesfûre hâtun minval-i muharrer üzere tâlika olmuşdur. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz

deyü eda-i şehâdet-i şer'iyeye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evaîl Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyân

Mehmed Efendi bin El-Hâc Süleyman

İbrahim Efendi bin Veli an Yuvalı

Ramazan Beşe bin Abdullah

Ali Çelebi bin Sinan

Sayfa 108

Belge 382

Mahmiye-i Kayseriyye muzâfaatından İspile nâm karye sipahisi olan Yusuf'un vekil-i şer'isi Ömer Ağa mahfil-i kazâya, mahmiye-i mezbûre mahallâtından Harput Mahalle sakinlerinden Yoseb veled-i Avanos nâm zımmîyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûrun babası mukaddema karye-i mezbûreden olub müvekkilimin rai'yyeti ve kendi dahi rai'yyeti oğludur. Hâlâ resm-i rai'yyet aliverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr zımmî cevabında; dedem Timur ve babam Avanos Kayseriyye'de sakin olmağla muharrir-i vilayet mahmiye-i mezbûreye kayd idûb ben dahi Kayseriyye'de doğub büyüyüb cizyemi Kayseriyye keferesi ile ve nüzul ve avarız vesair tekalifi sâkin olduğum mahalle ahalisi ile maan virûb eda idegeldiğimizden maada, babamın mahmiye-i mezbûreye kayd olduğuna yedimde suret-i defteri cedîdi hâkânî ve mucibince emr-i âli vardır. Nazar olunsun deyü ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda Avanos veled-i Timur an Cemaat-i Ermeniyan Nefs-i Kayseriyye deyû musarrah bulunub emr-i şerîfde fi'l-vaki' eban an ced Kayseriyye'den oldukları ve defter-i cedîd-i hâkânîde mukayyid iken hâliyen karye-i merkûme sipahileri hilaf-ı defter-i mücerred ol-vecihle dahl idûb rencide iderler ise caiz değildir. Min ba'd bunu ol-vecihle rencide itdirmeyub men' ve def' eyleyin deyu buyurulmağın suret-i defter-i cedîd-i hâkânîyi emr-i âli mucibince müdde'i merkûm muârizadan men'

birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Kara Veli bin İskender

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Şeyh Ali Çelebi bin Hızır Halife

Mustafa Beşe bin Abdullah

Sayfa 108

Belge 383

Mahmiye-i Kayseriyye kal'ası muhâfızlarından olub Keçibiringüz nâm karye tımarına mutasarrıf olan Mehmed Çelebi bin Sinan ve İsa Balı bin Şa'ban ve Mustafa bin Sinan ve Musa Ali bin Abdurrahim mahfil-i kazâyâ gelüb takrîr-i kelâm idûb Ağırnas nâm karye ahalisinden Mikail veled-i Mahi ve Tatar ve Mercan ve Cafioğlu ve Demircioğlu ve Yani ve Suva ve Kalender ve Marsegün nâm zımmîler vesairlerin tımarımız olan karye-i Keçibiringüz'de vaki' bağları yirmi seneden müteceviz harabe olub, tımar itmeyub evvelki gibi tarla oldukda birkaç def'a ta'mir eyleyin deyu tenbih eylediğimizde ta'mir itmeyub zira'at dahi itmemeğin zıkr olunan yerleri müstehak tapu olup âhere virmeğe kâdir olduğumuza yedimizde emr-i şerîf cihan muta' ve fetva-yı münife var iken yine taallül ve inad iderler. Hâlâ her biri ihzâr-ı şer'i olunmak taleb ideriz deyü yedlerinde olan emr-i şerîf nazar olundukda bağ sahipleri ba'de't-tenbih ta'mir itmeyub ve kadimden viregeldikleri üzere âid olan resimleri virmeyub adem-i kederet izhâr iderlerse ol-yerleri sahibü'l-arz olanlara hüküm eylesin. Dilediklerine tapuya vireler deyü buyurulub ve fetva-yı şerîfede vech-i meşrûh üzere tapuya vermeğe kâdir olurlar mı deyü buyurulmağın mezbûr zımmîlere ihzâr-ı şer'-i içûn kibel-i şer'den mirasla irsal olundukda her biri murafiadan imtina' itmegin emr-i âli ve fetva-yı münife

mucibince zikr olunan yerleri sahibü'l-arz her kime dilerse tapu ile virmeğe izin virülüb mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

İsmail bin İlyas

Kasım bin Menteş

Şa'ban Halife bin Mustafa

Yunus Ağa Cami' Cizye-i Perakende

Es-Seyyid Yusuf Çelebi bin Süleyman

Ve gayrihim

Sayfa 109

Belge 384

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinlerinden olub bundan akdem vefât iden Hızır bin Ali nâm kimesnenin veraseti zevcesi Emine bint-i Abdullah'a ve sülb-i kebir oğlu Ali'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkîk oldukdan sonra mezbûre Emine mahfil-i kazâda hâfız-ı hâze'l-kitâb merkûm Ali mahzârında tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idüb zevcim müteveffa-yı mezbûrun muhallefâtından olub mahalle-i mezbûrede vaki' Veli ve El-Hâc İsmail mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan menzilden ve nahiye-i Çaldıryan'da vaki' El-Hâc Kasım ve El-Hâc Muharrem ve Ali bin Sefer Dede ve Hasan'ın mülkleriyle mahdud olan bir kıt'a bağdan ve İncesu nâm karyede vaki' ma'lûme'l-hudûd olan bir kıt'a bağdan ve esas-ı beyt ve tecemmülâthâne ve nükûddan bi-ciheti'l-ırsi's-şer'i bana intikâl iden hisse-i şer'iyem mukabelesinde her adedi yüzer akçeye râic yetmiş guruş nakid ve Çaldıryan'da vaki' sâlifü'z-zikr bağın mezbûrân El-Hâc Kasım ve El-Hâc Muharrem mülkine muttasıl olan nisfını ve bir kuzu kürklü sof bu cümleyi merkûm Ali'nin

yedinden alâ tarikkü't-tehârîc alib kabul ve kabz idûb müteveffa-yı merkûm Hızır'ın cümle muhallelâtına ve mirasına müteallık olan âmme-i da'va ve münaza'âtdan mezbûr Ali'nin zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât eyledim ve zevcim müteveffa-yı mezbûrun mukaddema zimmetinde olan on bin akçe mehr-i müecceleli hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken mezbûr Hızır'a hibe-i sahiha ile hibe idûb ol-dahi kabul etmiştir zikr olunan mehr-i müecceleme mutaallık olan da'vadan dahi yine mezbûr Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim. Vechen mine'l-vücûh da'va ve niza'ım kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrenin vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh, el-merkûm Ali bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-ı ikrâr ve tasdîk ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Şevval li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-ârifin Şeyh Ömer Efendi

Musa Çelebi bin Ömer Şeyh

Süleyman bin Hocabalı

İsmail bin Halil

İbrahim bin Hamza

Hasan bin Abidin

Habib Dede bin Mansur

Es-Seyyid Hızır Çelebi bin Allahverdi

Sayfa 109

Belge 385

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sakinlerinden Kirkor veled-i Vertan nâm zımmî mahfil-i kazâya mahalle-i mezbûr sükkânından Serkis veled-i Turabik nâm zımmîyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Serkis tarihi kitâb gecesi nısfu'l-leyl girub kendi kapısı önünde sol omzum başında iki yerde bıçak ile mecruh itmiştir. Hâlâ nazar olunub eser-i cerahatim keşf ve tahrir ve mezbûra

su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe'n-nazar fî'l-hakîka merkûm Kirkor'un sol omuzu başında iki yerde bıçak yarası olub mecruh olduğu müşâhid olduktan sonra bi'l-muvâcehe mezbûr Serkis'e su'al olundukda inkâr ile cevap virerek müddeiye-i mezbûrun takrîrine muvafık beyine taleb olundukda Yağob veled-i Kirkor ve Meysir veled-i Sefer nâm zımmîler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişadi'ş-şer'i fî'l-hakîka merkûm Serkis tarihi kitâb gecesi nısfu'l-leyl girub kendi kapısı önünde mezbûr Kirkor'u sol omuzu başından iki yerde bıçak ile bizim huzurumuzda urub mecruh eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sadis-i aşer min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali bin Abdullah

Diğer Ali bin Şa'ban

Yusuf Kethüda-i Şehir

Hüseyin bin Yusuf an Mahalle-i Taşkıncık

İsmail bin İlyas

Üstad Ali bin Abdullah an Mahalle-i Hasbek

Sefer veled-i Çağır

Sayfa 109

Belge 386

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tatar Mahallesi sakinelerinden Yazgül bint-i Üvesiye nâm zımmî meclis-i şer'de hâfız-ı hâze'l-kitâb Beşe bint-i Yoseb nâm zımmîyye mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı İsa Balı veled-i Devlet mülki ile ve bir tarafı İsa veled-i Balı mülki ile ve bir tarafı Kayser veled-i Bünyad mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud bir sofa ve bir ahur ve bir bi'r-i mâ ve nısf-ı havluyu müştemil olub bana babamdan intikâl idûb mülk-i mevrusum

olan menzili ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ile her adedi yüzer akçeye râic altmış beş guruşa mezbûre Beşe'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idüd kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mesfûre Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleha, el-merkûme Beşe bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itdikten sonra bayi'-i mesfûre hârunun zevci Keşkek İsa veled-i Balı nâm zımmî dahi meclis-i şer'de zikr olunan menzil zevcem mesfûre Yazgül'ün babasından intikâl idûb mülk-i mevrusu olub vech-i meşrûh üzere bey' itmişdir. Menzil-i mezkûrda asla alaka ve medhalim ve da'va ve niza'ım yokdur deyu tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğin ba'de't-tasdîk mâ hûve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin bin Abdullah

Hasan Bey bin Abdullah

Ömer bin Abdullah

Ramazan Beşe bin Abdullah

Kabal veled-i Bünyad

Balı veled-i Mercan

Diğer Balı veled-i Bünyad

Mevrad veled-i Uğurlu

Sayfa 110

Belge 387

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hunad Mahallesi sükkânından Es-Seyyid Abdulkadir Çelebi ve Es-Seyyid El-Hâc Ali ibn-i El-Hâc Hasan nâm karındaşlar asâleten ve karındaşları Mustafa Çelebi dahi kendi tarafından asâleten ve karındaşları Şerîfe tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre Şerîfe'yi ma'rifeti şer'iyye ile arifân olan El-Hâc Süleyman bin

Murad ve Bidak bin Bayram şehâdetleri ile vekaleti sabite olduktan sonra vekâleten meclis-i şer'î şerîfi ahmedî ve mahfil-i din-i münif-i mustafîde hâfız-ı hâze'l-kitâb Sefer bin Hasan mahzârında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre kal'asında vaki' bir tarafı Osman bin Receb mülki ile ve bir tarafı Mehmed Çelebi bin Sinan mülki ile ve bir tarafı (...) Ali mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve bir kenefi müstemil olub bize ve müvekkile-i merkûmeye babamızdan intikâl mülk-i mevrusumuz olan menzili ba'de isbatü'l-yed otuz aded esedî gurus nakid ve iki mutalla dülbende mezbûr Sefer'e müvekkile-i merkûme Şerîfe ile her birimiz bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idüd kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûr Sefer'in mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve yehtar mutasarrıf olsun dediklerinde mukırrun-ı mezbûrunun bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh, el-merkûm bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu.Fî'l- yevmi'l-ısrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ramazan bin Mustafa

Mahmud Çelebi bin Pehlivan

Sevindik bin Musa

Ali Çelebi bin El-Hâc Mehmed

Mehmed Çelebi bin Hüseyin Ağa

Kara Ali bin Musa

Mehmed Dede bin Muharrem

Sayfa 110

Belge 388

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Mancusun nâm karye kethüdâsı olan Babek Kethüdâ nâm zımmî mahfil-i kazâyâ yine mahmiye-i mezbûre muzafaatından Yeni

Saraycık nâm karye sükkânından Hüseyin bin Halil nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde takrîr-i kelâm idûb iş bu sene-i mübarekede vaki' sefer-i humayunum içün lağımca ihracı fermân olundukda karye-i mezbûreden dahi lağımca taleb olunmağla mezbûr Hüseyin'e doksan guruş ücret virub lağımca tahrir etdirip irsal itmiş idik. Eda-i hizmet itmeden gelmiş bizden tekrar taleb olunmak ihtimali vardır. Hâlâ su'al olunub takrîri tahrir olundukdan sonra mezbûrdan kefil taleb iderim dedikde, gıbbe's-su'al merkûm Hüseyin cevabında fî'l-hakîka müdde-i mezbûr vech-i meşrûh üzere bana doksan guruş virub teslim idûb beni lağımca tahrir itdirmişdi. Lakin yolda sahib-i faraş olmağla yerime bedel tutub Kayseriyye'ye geldim deyu lağımca tahrir olunub müdde-i mezbûrdan doksan guruş aldığımı tav'an ikrâr ve i'tirâf itdikden sonra mezbûr Hasan'ın nefesine ve hin-i mutalebede meclis-i şer'e ihzârına ve malına karye-i Yeni Saraycık sükkânından Es-Seyyid Zeynelabidin Çelebi bin Emir Şeyh ve mezbûr Hasan'ın karındaşı Ahmed meclis-i şer'de kefil olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-ışrîn min Şevval li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Halil Şeyh an Zamantu

Es-Seyyid Abdulvehhab Şeyh an Kayseriyye

Es-Seyyid Mustafa bin Bayram Şeyh an Saraycık

Mehmed bin Ali an Mahalle-i Seydiyargazi

Sayfa 110

Belge 389

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Dadasın nâm karye sakinelerinden Saire bint-i Yahşi nâm hâtun ile sadri oğlu Mustafa bin Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâya karye-i merkûme sükkânından İsa bin Üveyis nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine evvela merkûm hâtun takrîr-i da'va idûb merkûm İsa tarih-i kitâbdan üç gün mukaddem temcid vaktinde evime girüb başıma yumruk ile bir kere urub ve yıkub başımı mecruh itmişdir deyub saniyen mezbûr Mustafa takrîr-i da'va idûb ben dahi yevm-i mezbûru vakt-i merkûmda şehre gitmek içün davarımı dışarı çıkarub şehre

gitmek üzere iken evimiz içinde bir feryad olub içeri girdiğimde merkûm İsa'yı evim içinde buldum. Suâl olunub şer'le lazım geleni talep ideriz dediklerinde gıbbe's-su'al merkûm İsa cevabında karye-i merkûmenin vakf akçesinden mezbûr Mustafa zimmetinde on iki guruş olub mezbûr Mustafa göçüb şehre gider deyü istima' itdukde yevm-i mezbûrda mescidde camaat ile salavat-ı sabahı eda itdikden sonra meblağ-ı mezkûreyi talep itmek içün kapısına varıb vakf akçesini talep eyledim evinin içerisine girmedim ve mesfûre hâtuna urmadım deyü inkâr iderek müddeiyân-ı mezbûrândan takrîrine muvafik beyine talep olundukda ityân-ı beyyineden âciz ve kâhir olub istihlâf itdiklerinde müddeiyân-ı mezbûrânın minval-i meşrûh üzere evine girmeyub ve mersume hâtunu darb eylemediğine mezbûr İsa'ya yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfün bi'l-lahi'l-aliyyi'l-âzîm itdikden sonra keyfiyet-i hâli ahali-i karye-i mezbûreden su'al olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Ali bin Kürkü ve Mehmed bin Sefer ve Ömer bin Musa ve Ramazan bin Ali vesairleri fî'l-hakîka mezbûr İsa vech-i meşrûh üzere mezbûr Mustafa'dan ba'de's-salati's-sabah zikr olunan vakf akçeyi kapıları önüne varıb talep itmişdir. Evlerine girdigini görmedik ve bu ana değin hilaf-ı şer'-i şerîf ahvaline muttali' olmadık kendi halinde salih ve mütedeyyin kimesnedir, deyü hüsn-i haline tarikü's-şehâde haber virmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî 15 Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdulkerim bin Ebubekir

Hüseyin bin Arzuman

Yusuf bin İbrahim

Osman bin Musa

Kara Veli bin İskender

Mustafa bin Mehmed

Sayfa 111**Belge 390**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mükremin Mahallesi sakinlerinden Mustafa Bey bin Mehmed meclis-i şer'-i hatır-ı lazimü't-tevkîrde mahmiye-i mezbûre sakinelerinden Aişe bint-i El-Hâc Yusuf nâm hâtun tarafından tasdîk-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâleti sabite olan zevci Yunus Ağa bin Abdullah mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb Nahiye-i Gedris'de vaki' bir tarafı Tuna nâm zimmî mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Yusuf mülki ve bir tarafı müşteri-yi mezbûre mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağı nısfı sülbiye kızım müteveffiyeye Fatıma'dan bana intikâl idûb ve nısfı aheri dahi kızımın kızları Ümmühan ve Gülağa bint-i Ahmed Beşe'ye intikâl idûb zikr olunan nısf-ı aherini dahi mezbûratan Ümmühan ve Gülağa'dan şîrâ-i şer'i ile ben iştirâ idûb cümlesi mülkim olduktan sonra zikr olunan bir kıt'a mülk bağı ba'de isbatü'l-yed içinde olan mülk evi ve cümle eşcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresi ve tevabi' ve levahik ile yedi bin nakd-i râic fi'l-vakt ile bir mutalla dülbende müvekkile-i mezbûre Aişe'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idüd kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan bağ müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ-yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikte mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârımı el-mukırrıleh el-merkûm Yunus Ağa bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğın sıhhatı bey' ve şîrâ ve kabz ve ikbâzına hüküm birle mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-aşer min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Hidayetullah Çelebi bin Kethüdâ-i Kal'a

Molla Şa'ban El-İmam

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Ve Gayrihim

Sayfa 111**Belge 391**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Musa Gazi Mahallesi sükkânından Dilaver bin Abdullah nâm abdi mahfil-i kazâya Seydiyargazi Mahallesi sakinlerinden Şa'ban bin Mehmed nâm kimesneyi Kayseriyye subaşı Mustafa Subaşı mübaşeretiyile ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Şa'ban tarihi kitâb gecesi ba'de'l-ma'rib salifü'z-zikr Musa Gazi Mahallesi'nden Ömer bin Yusuf Beşe ve İbrahim bin Hasan ve Mustafa bin Ali nâm kimesneler ile beni mezbûr Ömer'in odasına çekib urgan ile elimi bağlayıb bana fiil-i şeni' kasd itmiştir. Su'al olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Şa'ban inkâr ile cevap virerek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafik beyine talep olundukda ityan-ı beyyineden âciz ve kâhir olub istihlaf itdikde minval-i meşrûh üzere mezbûr Dilaver'i odaya çekmeyüb ve fiil-i şeni' kasd itmediğine mezbûr Şa'ban'a yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn bi'l-lahi'l-aliyyi'l-azim itdikden sonra keyfiyet-i hâli salifü'z-zikr Seydiyargazi Mahallesi ahalisinden su'al olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan İmam Yusuf Halife bin Mehmed ve El-Hâc Hüseyin bin Abdi ve Mustafa bin Mehmed ve Mehmed bin Musa ve El-Hâc Kasım bin İlyas vesairleri fî'l-hakîka mezbûr Şa'ban'ın bu ana değin bu mukavele hilaf-ı şer'-i şerîf ahvaline matlu' olmadık kendi halindedir deyü hüsn-i haline alâ tarikü's-şehâde haber virmeğın mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Ahmed Çavuş bin Derviş Çavuş

Abdülkerim bin El-Hâc Gücük

El-Hâc Şıhı bin Himmet

Kasım

Osman bin Musa

Hasan bin Hüseyin

Molla Mahmud bin El-Müezzin

Sayfa 111**Belge 392**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sükkânından Kirkor veled-i Vartan nâm zımmî tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâlet-i sabite olan babası Vartan nâm zımmî mahfil-i kazâyâ gelüb takrîr-i kelâm idûb sülb-i oğlum müvekkil-i mezbûru, Turik oğlu Serkis nâm zımmî sol omuzu üzerine iki yerde bıçak ile urub mecruh itdiği meclis-i şer'de isbat olunub mezbûr Kirkor sahib-i faraş olmağla kâr ve kisbden kalub nafakaya külli zarure ve ihtiyacı vardır. Merkûm Kirkor ifakat buluncaya değin mezbûr Serkis üzerine nafaka takdir olunmak taleb iderim dedikde tarih-i kitâbdan mezbûr Kirkor'a ifakat buluncaya değin mezbûr Serkis üzerine kîbel-i şer'den yevmi on ikişer akçe nafaka takdir olunub istidana ve sarfa izin verilmeğın mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmed

Fahrü'l-kuzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

El-Hâc Ali bin El-Hâc Hamza

Mahmud Halife El-Müezzin

Kasım El-Muhzır

Sayfa 111**Belge 393**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Eski Bezzazistan Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Pir Mehmed bin El-Hâc Mustafa nâm kimesnenin veraseti zevcesi Cennet bint-i Süleyman ve lî-ebeveyn kızkarındaşı Hatice'ye ve lî-ebeveyn âmmi Ebu'l-Müslim'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Cennet tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mezbûr Cennet'i marifet-i şer'iyye ile ârifân olan Hüseyin bin

Abdurrahman ve Hasan bin Abdurrahman şehâdetleri ile vekâleti sabite olan karındaşı Es-Seyyid Yusuf mahfil-i kazâyâ mezbûr Ebu'l-Müslim'e ve mersume Hatice tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâlet-i sabite olan zevci Süleyman nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb müvekkile-i mezbûre Cennet'in zevci müteveffa-yi mezbûr zimmetinde otuz bin akçe mehr-i müeccel olub müteveffay-ı mezbûr Pir Mehmed ve babası müteveffa El-Hâc Mustafa hâl-i hayatında iken müvekkile-i mezbûre Cennet zikr olunan otuz bin akçe mehr-i müeccelenin on beş bin akçesini zevci mezbûr Pir Mehmed'e hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe idûb ol-dahi kabul itdikden sonra mukabele-i hibede babası mezbûr El-Hâc Mustafa Karye-i Sakar'da vaki' evli bağ dimekle ma'ruf bir tarafı Abdullah mülki ile ve bir tarafı İbrahim Çelebi mülki ile ve bir tarafı diğher El-Hâc Mustafa mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağı ile fedun bağı dimekle ma'ruf bir tarafı tarîk-ı âmm ile ve bir tarafı Ebu'l-Müslim mülki ile ve bir tarafı (bozuk) mülki ve bir tarafı Yusuf mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağını mezbûr Cennet'e îvaz virüb ol-dahi ahz ve kabz ve mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegelüb zikr olunan mehr-i müeccelenin on beş bin akçesini müteveffay-ı merkûm Pir Mehmed'in zimmetinde baki kalmağın muhallefatından bi-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al merkûmân Ebu'l-Müslim ve Süleyman husus-ı mezkûru bi'l-külliyen inkâr ile cevap virerek vekil-i merkûm Es-Seyyid Yusuf'dan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Es-Seyyid Veli bin İsa ve Es-Seyyid Ahmed bin Ali nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gibbe'l-istişhadi'ş-şer'i fi'l-hakîka müvekkile-i mezbûre Cennet'in zevci müteveffa-yi mezbûr Pir Mehmed zimmetinde otuz bin akçe mehr-i müecceli olub mezbûr Pir Mehmed ile babası müteveffa-yi merkûm El-Hâc Mustafa hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde mezbûr Cennet zikr olunan otuz bin akçe mehr-i müeccelenin on beş bin akçesini zevci mezbûr Pir Mehmed'e bizim huzurumuzda hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe idûb ol-dahi kabul itdikden sonra mukabele-i hibede babası mezbûr El-Hâc Mustafa zikirleri sebk iden iki kıt'a mülk bağını yine bizim huzurumuzda merkûme Cennet'e îvaz virub teslim idûb ol-dahi ahz ve kabz idûb mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' oldukda salifü'z-zikr otuz bin akçe mehr-i müeccelenin minval-i muharrer üzere hibe etdiği on beş bin akçeden maada olan on beş bin akçeyi dahi müteveffa-yı mezbûra hibe itmeyub taraf-ı şer'iyyeden bir tarikle zimmetini ibrâ

eylemediğine merkûme Cennet'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn billahi'l-aliyyi'l-azim itmeğin mezbûre Cennet'in zikr olunan otuz bin akçe mehr-i müeccelenin on beş bin akçesini hibe ve mukabelesinde zikri sebk iden iki kıt'a bağ îvaz virilüb maada olan on beş bin akçe mehr-i müecceli müteveffa-yi mezbûr Pir Mehmed'in zimmetinde baki kaldığı mukarrer ve muhakkik olmağın muhallefatından edâya tenbih birle mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Hasan bin Abdurrahman

Nasuh bin Yusuf

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Kara Veli bin İskender

Hasan bin Abidin

Veli bin Abdulkadir Halife

Abdulgaffar bin Hoca

Sayfa 112

Belge 394

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mermerlu Mescid Mahallesi sakinlerinden Yağob veled-i Kaya nâm zımmî mahfil-i kazâda civarında vaki' Sisliyan İçeri Mahallesi ahalisinden Aslan veled-i Düre ve Semaven veled-i Sipar ve diğer Semaven veled-i Yabis nâm zımmîler vesairleri ve Sasık maa Tavukçu Mahallesi ahalisinden İsa Uğurlu ve Anasdas veled-i Bederus ve Artun veled-i Mekamin nâm zımmîler vesairleri mahzarlarında tav'an ikrâr ve i'tirâf idüb tarihi kitâbdan bir gün mukaddem zevcem Meryem ile Kayınanâm Altun nâm zımmîyenin evine gittiğimde evim açılıb bazı esbabım sirka olundukda mazınnem Tatur Mahallesi'nden Hatır veled-i Necaşi ve

Selman Mahallesi'nden Uğurlu veled-i Karakoç ve Yağob veled-i Temur nâm zimmîler alub da'vam dahi anlar iledir. Onlardan gayri zikr olunan mahalleler ahalilerinden husus-ı mezkûra muteallık vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ım yokdur didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırlehüm el-merkûmûn zimmîler bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişin İbrahim Efendi bin Şa'ban Efendi

Ali Çelebi bin Veli El-Mülazım

El-Hâc Dede bin Beğendik

El-Hâc Receb Bey bin Mehmed

Hüseyin Çavuş bin El-Hâc Yusuf

Muhzır Mustafa

Sayfa113

Belge 395

El-emr-i kemâ der fihî (...) el-fakir ileyhi Subhanehû Es-Seyyid Derviş Mehmed El-Mevla Halife (...)

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Ali Bey Hacı nâm karye sakinlerinden Abdulfettah bin Fahrettin Halife meclis-i şerîfde Hâtun Beşe ibnet-ü Şa'ban nâm kimesne muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb karye-i merkûmdan Taştemur ve Ramazan nâm kimesne yüz otuz altun vakf idûb içinden hasıl olan meblağdan yüz yirmi akçesi mütevellî El-Hâc Mehmed, hakk-ı tevliyyetten maadasını yevmi iki cüz-i şerîf tilavet itmek içün babam Fahreddin tasarruf eyleyüb evlada şüruddur deyü ba'de vefat eyleyüb mezbûre Hâtun Beşe'nin zimmetinde otuz altun olub bu ana gelinceye değin eda iderdi. Şimdi ak altundur deyü virmede taallül ider. Su'al olunub aliverilmesin taleb iderim didikde mezbûre hâtuna su'al olundukda cevabında menkure ev içün mezbûr

Abdulfettah'dan sıdk-ı mekâline beyyine taleb olundukda udûl-i ricalden El-Hâc Hanifi bin Asi'nin ve Abdulcelil bin Sevindik lî-ecli'ş-şehâde hâzirân olub Şöyle eda-i şehâdet-i şer'iyye idûb merkûm Beşe'nin babası aynı ile otuz altun rehin eda iderdi. Babası vefat itdikden sonra Hâtun Beşe eda iderdi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz dediklerinde şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olunca merkûm Hâtun Beşe'nin zimmetinde olan otuz dinar aynı ile hüküm olunub bu huruf ber-sicil olunmak ketb olunub yed-i talibe def' olundu ki vakti hacette ihticâc idine. Fî'l-yemi'l-hamis ve'l-ısrîn min Rebiü'l-ahir li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdurrahman bin El-Hâc İsa

Ramazan bin Ağacık

Abdulalim bin El-Hâc Abdi

Ya'kub bin Yusuf

Ali bin Ömer

Ve Gayrihim

Sayfa113

Belge 396

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Argıncık nâm karye sakinlerinden Umdetü'l-Kuzât Abdulhadi bin Veli Hoca meclis-i şer'-i şerîfe hâlâ Mahmiye-i Kayseriyye Sancağı Beg'i Merdan Ali Bey -dâme îzzuhunun- mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın adamı Mehmed bin Murad nâm kimesneyi Mustafa Ağa mübaşeretiyle ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb tarihi kitâb günü karındaşım kızı Rabia merhume olub ba'de'-duha meyyitini karye-i merkûme imamı ve cemaati ile karye-i merkûmede defn ve üzerine Kur'an-ı Azim tilavet iderken mezbûr Mehmed atla yanına gelüb selam virub aleyke alındıktan sonra kimin adamısın dendiğinde bana niçin ta'zim için ayak üzerine kalkamadın kimin adamı olduğumu sana bildireyim deyü cim'a lafzı ile ağzıma ve imanıma şetm itmiştir. Su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim

dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed karye-i mezbûreye vardığını ikrâr ve minval-i meşrûh üzere müdde-i muma-ileyhin ağzına ve imanına şetm eylediğini inkâr iderek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Ya'kub bin Hüseyin ve El-Hâc Ebu Bekir bin El-Hâc Hızır ve Mahmud bin Pir Ahmed nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fi'l-hakîka tarihi kitâb günü mezbûr Abdulhadi Efendi karındaşı kızını merhume-i mezbûrenin meyyitini ba'de'd-duha karye-i mezbûre imamı ve cemaati ile karye-i mezbûreden defn ve üzerine Kur'an-ı Azim tilavet iderken mezbûr Mehmed ile yanına gelub selam virub ol-dahi aleyke alub kimin adamısın didikde bana niçin ta'zime ayak üzerine kalkmadın kimin adamı olduğumu sana bildiririm deyu mezbûr Abdulhadi Efendi'nin cem'i ağzası ile ağzına ve imanına bizim huzurumuzda şetm eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyye ittiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî 22 min Şevvali'l-mükerrem li-sene 1048.

Şuhudü'l-hal:

Umdetü'l-müderrişîni'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Yunus Ağa Cami'-i Cizye-i Perakende

Molla Ali bin Muzaffer Halife

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

Sayfa 113

Belge 397

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sükkânından Emin nâm zımmî gece ile meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idûb mahmiye-i mezbûre sakinlerinden Hasan nâm kimesne tarihi kitâb gecesı vakt-i i'şada alet-i harble serhoşla evim basub hâlâ sarhoş sofam içindedir. Hâlâ kibel-i şer'den üzerine varılıb keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde canib-i şer'den Fahu'l-kuzât Mevlana Abdurrahim Efendi irsal olunub ol-dahi hâlâ Kayseriyye Sancağı Beg'i mütesellimi Mehmed Ağa tarafından

Mehmed ve zeyl-i kitâbda mesturu'l-esâmi olan müslimîn ile üzerine varub nazar itdiklerinde fi'l-vaki' mezbûr Hasan serhoş ve merkûm zımmînin sofası içinde olduğu müşahede olunduktan sonra bi'l-muvâcehe mezbûr Hasan'a su'al olunduktan inkâr ile cevap virmeğin gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i udûl-i müslimînden Ali Bey bin Abdullah ve İsa bin Şa'ban nâm kimesneler fi'l-hakîka mezbûr Hasan serhoşla vakt-i mezbûrda alet-i harble bizim huzurumuzda müdde-i merkûmun evin basdı. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ittiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri makbule olmağın Mevlana muma-ileyhin mahallinde tahrir idûb gelüb meclis-i şer'-ide vuku'ı üzere haber virmeğin mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene 1048.

Şuhudü'l-hâl:

İsmail bin İlyas

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin Hızır

Mehmed bin Abdullah

(...)

Sayfa 114

Belge 398

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinlerinden Mustafa bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'de hâfız-ı hâze'l-kitâb Hasan bin Hasan mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı El-Hâc Abdurrahman mülki ile ve bir tarafı Piyale bin Abdullah mülki ile ve bir tarafı İsmail mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve bir örtme ve bir havlu-yu müştemil olub bana babamdan intikâl iden hisse-i şer'iyyeme isabet idûb mülk-i mevrusum olan menzili ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ve levahik ile beş bin ikiyüz nakdi râic fi'l-vakt fidde akçeye mezbûr Hasan'a bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûr Hasan'ın mülk-i müştêrâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun

dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Hasan bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmet

El-Hâc Abdurrahman bin El-Hâc Mustafa

El-Hâc Ömer bin El-Hâc Mustafa

Diğer Abdurrahman bin Himmet

Ca'fer bin Osman

Kara Mehmed bin Ali

Diğer Mehmed bin İsmail

Ali bin Halil Dede

Himmet bin Himmet

Sayfa114

Belge 399

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Çukur Kışla nâm karye sükkânından Şa'ban bin Hüseyin ve İbrahim bin Halil nâm mekârile mahfil-i kazâda Argıncık nâm karye ahalisinden El-Hâc Bayram bin Kasım ve Ca'fer bin Hüseyin ve Ali bin Kasım vesairlerinin vekil-i şer'isi olan fahrü'l-kuzât Abdulhadi Efendi mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb iş bu sene-i mübarekede Çiftahan nâm menzile nakl olunan sürsat ve iştirâ arpasından karye-i Argıncık ahalisi yüz yirmi iki kile arpaların her sekiz kilesin yedi rabi' guruş kira ile bizim develerimize tahmil ve Tekirbeli'ne nakl itmiş idik. Zikr olunan kira akçesi salifü'z-zikr karye-i Argıncık ahalisinden aliverilmek taleb iderim dediklerinde gıbbe's-su'al vekil-i mezbûr cevabında mahmiye-i mezbûreden iki defa iştirâ ve bir defa sürsat ihracı fermân olunub iştirânın biri ile sürsat Tekirbeli'ne ve iştirânın biri dahi Çiftahan'a fermân olunmuş iken Argıncık vesair ba'zı karye ahalisini

cümle arpalarını Çiftehan'a nakl itdikden ba'de arpanın bir mikdarı Tekirbeli'ne nakl olunmak fermân olundukda karye-i Argıncık ahalisi Tekirbeli'ne nakl olunacak kırk iki kile arpasını Kaşlızade Ebu Bekir Çelebi 'nin develerine tahmil idûb kazâ-i sabık Seyfullah Efendi'nin arpa üzerine ta'yin olunan naibi Ali Efendi ma'rifetiyle nakl olunan mezkûrlar ahil-i karyenin arpası nakl itmiştir dedikde hakikat-i hâl ol-mahalde hazır olan müslimînden su'al olundukda hâzirân-ı bi'l-meclis olan şehir kethüdası Yusuf bin Mustafa ve Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban nâm kimesneler fî'l-hakika zikr olunan iştirânın biri ile sürsat Tekirbeli'ne ve iştirânın biri dahi Çiftehan'a nakl itdikde ba'de arpalarının bir mikdarı Tekirbeli'ne nakl olunacak kırk iki kile arpalarını mezbûr Ebu Bekir Çelebi 'nin develerine tahmil idûb ve ahalisi ve kiracısı hazır bulunmayub iki buçuk hanesi olan Salur nâm karyenin Tekirbeli'ne nakl olunacak altmış kile ve bir buçuk hanesi olan Taşan nâm karyenin otuz altı kile ve bir hanesi olan Cevril nâm karyenin yirmi dört kile ki cem'an yüz yirmi kile arpa her sekiz kilesine yedişer rabi'den kirası üç pare ahalisinden alınmak üzere müddeiyân-ı mezbûrânın develerine tahmil olunmuştur. Zikr olunan kira akçesi Salur ve Cevril ve Taşan ahalipleri zimmetlerindedir deyü alâ tariki'ş-şehâde haber virmekden müddeiyân-ı mezbûrân kira akçelerini zikr olunan üç pare karye ahalisinden talep itmek üzerine tenbih ve Argıncık ahalisine muârızadan men' birle mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Kara Veli bin İskender

El-Hâc Mehmed bin Abdullah

Abdi El-Muhzır

İsmail bin İlyas

Mehmed bin Hazma

Sayfa114

Belge 400

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Ahmed bin Ali nâm kimesnenin veraseti lî-ebeveyn kız karındaşı oğlu

Süleyman bin Cafer'e lî-ümm kız karındaşı kızını Aişe bint-i Mehmed'e münhasıra olduğu zâhir ve mütehakkik olduktan sonra mezbûr Süleyman asâleten ve mesfûre Aişe tarafından bey'-i âti'ü'l-beyâna ve kabz-ı semene vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre Aişe'yi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Ahmed bin Seydi ve El-Hâc Ebu Bekir Abdullah şehâdetleri ile vekâleti sabite zevci Kasım bin Mustafa nâm kimesne mahfil-i kazâda Emine bint-i Mehmed nâm hâtun tarafından tasdîk-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında şâhidan-ı mezbûrân şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan Ahmed Beşe ibn-i Mustafa mahzârında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb müteveffa-yi mezbûrun muhallelfatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Halil mülki ile ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülki ile ve bir tarafı Alişah mülki ve bir tarafı El-Hâc Ali mülki ve tarîk ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve iki havlu-yu müstemil olub müteveffa-yi mezbûrdan merkûm Süleyman ile müvekkile-i mezbûre Aişe'ye intikâl idûb her birinin mülk-i mevrusu olan menzili ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ve levahik ile on iki bin nakd-i râic fî'l-vakt fidde akçeye müvekkile-i mezbûre Emine'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile asâleten ve vekâleten bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûre Emine'nin mülk-i müsterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dediklerinde mukırran-ı mezbûrânın bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârlarını el-mukırruleh el-merkûm Ahmed Beşe bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Osman Halife bin Şah Ali El-İmam

Hüseyin bin Abdullah

Osman bin El-Hâc Abdurrahim

El-Hâc Hasan bin Ali

Ali bin İshak

El-Hâc Ebu Bekir bin Abdullah

Ahmed bin Seydi

El-Hâc Habil bin Abdullah

İshak bin Mustafa

Ömer Bey bin Sevindik

Ve Gayrihim

Sayfa 115

Belge 401

İş bu sene-i mübarekede Zamantu Perakendesinin resm-i çift cem'ine me'mur olan Veli Bey'in vekil-i şer'isi Hüseyin Bey mahfil-i kazâda Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sükkânından hâfız-ı hâze'l-kitâb El-Hâc Hüseyin bin Ali nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr perakende-i merkûmeden olub resm-i çift aliverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm El-Hâc Hüseyin cevabında babam Ali ve dedem Veli Hüseyin tahrirde Kayseriyye'de bulunmağla muharer-i vilayet mahalle-i mezbûrenin hane-i avarızına kayd idûb ben dahi mahalle-i mezbûrede doğub büyüyüb alâ hinde vaki' olan nüzul ve avarız vesair tekalifi sakin olduğum mahalle-i mezbûre ahalisi ile maan virüb eda idegeldiğimden maada babamın mahalle-i mezbûreye kayd olunduğuna yedimde defteri cedîd-i hâkânî sureti vardır. Nazar olunsun deyü ibrâz idûb nazar ve kiraat olundukda Ali veled-i Veli an Mahalle-i Kürtler deyü musarrah bulunub mezbûrun babasının mahalle-i mezbûreye kayd olunduğu mukarrer ve muhakkik olmağın müdde-i mezbûr merkûm El-Hâc Hüseyin'den resm-i çift talebinden men' birle mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişin Mehmed Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Kalaycı İsmail bin İlyas

Şa'ban Dede an Mahalle-i Hacı Kılıç

Veli Dede bin Abdalbaki El-Muhzır an Mahalle-i Hacı Kılıç

Sayfa 115**Belge 402**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Rumiyan Mahallesi sakinlerinden Tanrıverdi veled-i Sista Beşe nâm zımmî meclis-i şer'-i hâtır-ı lazimü't-tevkîrde sülbi oğlu hâfızı hâze'l-kitâb Semyun nâm zımmî mahzârında bi't-tavi's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb oğlum mezbûr Semyun'un yedinde olan sermaye ve nukud kendi malve say' idûb arakçinde tahsil eylediği kendi malıdır, benim vichen mine'l-vücuha alaka ve medhalim yokdur. Eğer fevt olursam dahi sair varislerim merkûm Semyun'dan bir akçe ve bir habbe taleb ve rencide itmeye dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Semyun bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe itmeğın mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hasan bin İbrahim

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Hasan bin Abdullah

Veli bin Ali Penbeci

Musa bin El-Bezaz Abdunnebi

Kara Veli bin Habib

Mihail veled-i Satuh

Diğer Mihail veled-i Hablat

Sefer veled-i Afet

Sefer veled-i Yuvak

Yuvan veled-i Suvak

Ve Gayrihim

Sayfa 115**Belge 403**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Argıncık nâm karye sükkânından İbrahim bin Gazi nâm kimesne mahfil-i kazâya hâlâ mahmiye-i mezbûre sancağı begi Merdan Ali Bey –dâme îzzuhû- mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın adamlarından Mehmed bin Murad ve Cafer bin Ali nâm kimesneleri Mustafa Ağa mübaşeretiyile ihzâr ve muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da'va idûb mezbûrlar tarih-i kitâb günü ba'de'duha karye-i mezbûreye gelüb kayınatam Osman nâm kimesnenin evine nüzul idûb ben dahi mezbûr Osman'ın evine vardığımda karye-i mezbûreden Hüseyin nâm kimesneninde hizmetimiz akçesi vardır, Mezbûr Hüseyin'i getir deyüb ben dahi getirmege kadir değilim dediğim için her bir serhoşla üzerime seyl-i seyf idûb kılıç ile beni muhkem darb idûb iki yalın kılıçların ve bir köhne cebken ve bir tulum ile hamrların birağub gitmişlerdir. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim deyü zikr olunan iki yalın kılıç ile ve bir cebken ve tulum ile hamrı meclis-i şer'e ihzâr idûb bi'l-muvâcehe merkûmlara su'al olundukda zikrleri sebk iden kılıç ve cebken ve hamr kendulerin olduğun ikrâr ve minval-i muharrer üzere müdde-i merkûm seyl-i seyf ve darb itdiğini inkâr iderek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine talep olundukda udûl-i müslimînden Cafer bin Hüseyin ve bi'l-karın Musa nâm kimesne lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mezbûrân Mehmed ve Cafer vech-i meşrûh üzere merkûm Osman'ın evine nüzul idûb mezbûr İbrahim Hüseyin nâm kimesnede hizmetimiz akçesi vardır. Mezbûr Hüseyin'i getir deyüb ol dahi getirmege kadir değilim demekle her biri serhoşla bizim huzurumuzda merkûm İbrahim'in üzerine seyl-i seyf idûb ve kılıç ile muhkem darb idûb zikrleri sebk iden kılıç ve cebken ve hamrları birağub gitmişlerdir. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sani ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l- müderrisîni'l-kirâm Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Fahru'l-kuzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

El-Hâc Abdullah Halife El-İmam

El-Hâc Mehmed Ağa bin Mahmud

Yunus Ağa bin Cizye-i Perakende

Sayfa 116

Belge 404

İşbu sene-i mübarekede Zamantu perâkendesinin rabi' çifti cem'ine me'mur olan Veli Bey'in vekil-i şer'isi Hüseyin Bey mahfil-i kazâya Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Germir nâm karye sakinlerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb (bozuk) veled-i (...) nâm zımmîyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb (bozuk) Zamantu perakendesinden olub resm-i çifti alıverilmek taleb iderim dedikde (bozuk) mezbûr zımmî cevabında babam kadimden karye-i (...) olub ben dahi (bozuk) doğub büyüyüb vaki' olan cizye vesair tekalif-i karye ahalisi (bozuk) idegeldim deyü Zamantu perakendesinden olduğunu inkâr iderek (bozuk) defter-i cedîd-i hâkânî taleb olundukda ibrâza kadir olmayub (bozuk) resm-i çifti cem'ine ma'mur olan Süleyman Bey ve Mustafa Bey viregeldiği(?) (bozuk) zımmî yine inkâr iderek müdde-i mezbûrdan beyine taleb olundukda (bozuk) dahi aciz ve kahir olub istihlaf itdikde Zamantu perakendesi (bozuk) Süleyman Bey ve Mustafa Bey'e resm-i çift viregelmediğine mezbûr zımmî (bozuk) ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfun billahi'l-lezi enzele İncil ve İsa aleyhisselam (bozuk) itmeğin müdde-i mezbûr muârizadan men' birle mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Abdurrahim Çelebi bin Hasan Ali Efendi

İsmail bin İlyas

Abdullah Çavuş bin İshak

Muhzır Kasım

Ve gayrihim

Sayfa 116**Belge 405**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kebe İlyas Mahallesi ahalisinden İbrahim bin Ahmed ve Ahmed bin Cüneyt ve Kasım bin Abdurrezzak vesairleri mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûrede evi olan El-Hâc Hanifi bin Abdurrahman nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûrun mahalle-i mezbûrede vaki' menzilden nüzul ve avarız ve tekalif-i örfiyye ve şakka vesair emvali içûn dahi salyâne aliverilmek taleb iderim dediklerinde gıbbe's-su'al merkûm El-Hâc Hanifi cevabında ben defter-i cedîd-i hâkânîde mukayyid sipahizade olub üzerimize edası lazım gelen bedel-i güherçilemi cem'ine me'mur olana virüb eda idegelüb ve sakin olduğum menzil içûn nüzul ve avarız ahali-i mahalleye virüb eda itdikden sonra ahali-i mahalle aher-i tekalif talebine kadir olmadıklarına yedimde emr-i şerîf cihan muta' vardır. Nazar olunsun deyu ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda mezbûr sipahizade taifesinden olub üzerine edası lazım gelen güherçile ve beldar ve nüzul ve avarız eda eyledikden sonra aher-i tekalif talebi ile yedimizde hilaf-ı şer'i ve kanun rencide ve remide ittirmeyesiz deyü buyurulmağın mezbûr El-Hâc Hanifi menzil-i mezkûr içûn nüzul ve avarız vesair emr-i şerîfle fermân olunan tekalif ahali-i mahalle ile eda itdirdikden sonra müddeiyûn-i mezbûrun tekalif-i örfiyye ve şakka talebinden men' birle mâ-huve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

El-Hâc Osman bin Mustafa

Osman bin El-Hâc Mehmed

El-Hâc Hasan bin El-Hâc Çelebi

Kara Abdullah bin Ali

Üveyis bin Ebu Bekir

Sayfa 116**Belge 406**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Taşan nâm karye sakinlerinden Hamza bin Halil nâm kimesne mahfil-i kazâya mahmiye-i mezbûre sakinlerinden Musa bin Derviş Bey nâm kul oğlunu ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'de'l-asr kendi halimde Güllük Mahallesi'nde Yeniçeri Serdarı Mehmed Ağa'nın evine giderken mezbûr Musa elinde bıçak serhoşla karşımdan gelüb mezbûr Mehmed Ağa'nın evi karînde zikr olunan bıçak ile sağ dizim üzerine urub mecruh itmişdir. Hâlâ nazar olunub eser-i cerahatim keşf ve tahrir ve mezbûra su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe'n-nazar fi'l-vaki' merkûm Hamza'nın vech-i meşrûh üzere sağ dizinde bıçak yarası olub mecruh olduğu müşahede olundukdan sonra bi'l-muvâcehe merkûm Musa'ya su'al olundukda udûl-i müslimînden Haydar Beşe bin Hüseyin ve Sefer bin Mahmud nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mezbûr Musa tarihi kitâbdan bir gün mukaddem vakt-i ahirde elinde bıçak serhoşla mahalle-i mezbûrede merkûm Mehmed Ağa'nın evi karinde mezbûr Hamza'nın sağ dizi üzerini zikr olunan bıçak ile bizim huzurumuzda urub mecruh eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vakıa olub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmed

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Molla Mahmud bin El-Müezzîn

Ali Ağa bin Abdullah

Ramazân Beşe bin Abdullah

Es-Seyyid Abdulhay Çelebi bin Abdullah

El-Hâc Mehmed bin Resul

Abdulgaffar bin Ferhad

Hüseyin bin Abdullah

Sayfa 117

Belge 407

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hisayünlü Mahallesi sakinelerinden Zemane bint-i Abdullah nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîfe mahalle-i mezbûre sükkânından hâfız-ı hâze'l-kitâb Abdalbaki bin Mustafa nâm kimesneyi bi'l-fiil mahmiye-i mezbûre Sancağı Beg'i Umdetü'l-umerai'l-kirâm Merdan Ali Bey –dâme îzzuhû- mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın adamı olan Yusuf mübaşeretıyla ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb bundan akdem sadri oğlum Ebu Bekir bin Osman merkûm Abdalbaki'nin yanında şakird olub mezbûr Abdalbaki destur virub ol-dahi başka çıkub evime geldikten sonra tarihi kitâbdan iki gün mukaddem yine gelüb mezbûr Ebu Bekir'i cebren ve kahren evimden alub gidûb ayaklarını bağlayub dard idûb merkûm Ebu Bekir'in ezelden dahi hayası yarık ve sakat olmağla mezbûrun dahi huzurundan sahib-i faraş olub ve şişub yirmi beş günden sonra fevt olub hatta fevt olduğu hinde ağzından dem cereyan itmişdir. Hâlâ su'al olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Abdalbaki merkûm Ebu Bekir bi-emrillahi teala ecel isabet idûb eceliyle fevt olmuşdur deyü destur virdikten sonra evine alub gidûb darb itdiğini inkâr ile cevap virerek mezbûr hâtundan takrîrine muvafık beyine talep olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olduğundan gayri merkûm Ebu Bekir fevt olduğu hinde şiş olub ve ağzından kan geldiğini ma'rifet-i şer'ile keşf itdirdin mi? denildikde, keşf itdirmedim lakin mezbûr Abdalbaki'nin minval-i meşrûh üzere darb itdüğünü fevt olduğu hinde istima' itmeyüb sonra istima' itdim deyü istihlaf itdikde minval-i muharrer üzere merkûm Ebu Bekir'e destur virdikten sonra evine alub gitmeyüb ve darb itmedüğüne mezbûr Abdalbaki'ye yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn billahi'l-aliyyi'l-azim itdikde hakikat-i hâl ve mezbûr Abdalbaki'nin keyfiyet-i hâli ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan İmam Ebu Bekir Halife bin Abdullatif ve Musa Halife bin Mehmed ve Musa Dede bin Habib ve El-Hâc Veli bin Minnet ve Hızır bin Musa ve Nasuh bin Abdurrahim ve Mehmed bin El-Hâc Ali ve Hızır bin Murad ve Ebu Bekir bin El-Hâc Osman vesairihim ğafir ve cem'i kesir fî'l-hakîka merkûm Ebu Bekir bî-emrillahi teala

ecel isabet idûb eceliyle fevt olub cemaati müslimîn huzurunda ğasl ve defn olmuşdur. Ğasl ve defn olunduğu hinde şiş olduğun ve ve ağzından kan geldiğin görmedik. Ve mezbûr Abdülbaki'nin minvali muharrer üzere alub gidûb ve yahud darb itdüğün görmeyüb ve işitmeyüb ve bu ana değin hilaf-ı şer'-i şerîf ahval ve efaline matlu' olmadık. Kendi halinde salih ve mütedeyyin ve müstakim kimesnedir deyü hüsn-i halini alâ tarikü's-şehâde haber virmegin mesfûre hâtun muârızadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzât, Eş-Şerîf, Es-Sadat, Es-Seyyid Molla Hayrullah Efendi

Umdetü'l-müderrişîni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Fahru'l-kuzât Es-Seyyid Nuh Efendi

Es-Seyyid Zeynelabidin Çelebi bin Şeyh Habil an Saraycık

Umdetü'l-kuzât Ebu Bekir Efendi

Mahmud Halife el-Müezzin

Kara Veli bin İskender

El-Hâc Mehmed Tabi' Serdar-ı Yeniçeriyan

Çerkes bin Abdullah tabi' Şeyh Efendi

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

İsmail bin El-Hâc İlyas

Mikail El-Muhzır

Sayfa 117

Belge 408

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hasbek Mahallesi sükkânından (...) bin Seydi nâm kimesne mahfil-i kazâya zevci Fatma bint-i Veli nâm hâtunu ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb zevcem mesfûre Fatıma taht-ı nikahımda

benim evime gelmekden imtina' ider. Su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Fatıma cevabında tarih-i kitâbdan seksen gün mukaddem ben müdde-i mezbûr zimmetinde olan sekiz bin akçe mehr-i müeccele ve nafaka-i iddetden vesair zevciyete müteâllık olan da'vamdan fâriğa olub müdde-i mezbûr dahi (bozuk) mutâliğa eyleyüb bedel-i tâliğ ve bir gömlek ve bir gömlek işi ve bir yapuk ve bir rabi' gurus virüb ben dahi ahz ve kabz itdügümden sonra zevciyete müteallık olan cem'i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik dedikde müdde-i mezbûr inkâr iderek mesfûre hâtundan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Yusuf Halife bin İbrahim ve Pirali bin Hüseyin nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka tarih-i kitâbdan seksen gün mukaddem mezbûre hâtun müdde-i mezbûr zimmetinde olan mehr-i müeccelinden ve nafaka iddetinden vesair zevciyete müteallık da'vasından fâriğa olub ol-dahi mezbûre hâtun ile mutaliğa eyleyüb bedel-i tâliğ mesfûre hâtuna bir sade ve bir gömlek ve bir gömlek işi ve iki yapuk ve bir rabi' gurus virüb mersûme hâtun dahi ahz ve kabz idüb zevciyete müteallık olan cem'i da'vadan her biri aherin zimmetini ibrâ ve iskât eylediler. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vakia olub müdde-i mezbûr muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Kara Veli bin İskender

Hüseyin bin Cum'a

İsa Balı an Kal'a

Solak El-Kasab

Abdullah Çavuş

Sayfa 118

Belge 409

Hâlen Mahmiye-i Kayseriyye Sancağı Beg'i Merdan Ali Bey –dâme îzzuhû-nun mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın subaşısı Mustafa Subaşı mahfil-i kazâyâ mahmiye-i

mezbûre mahallâtından Hunad Mahallesi sakinlerinden Mehmet bin Kubat ve Halil bin El-Hâc Musa ve Hüseyin bin El-Hâc Ğazi nâm kimesneleri ihzâr ve muvâcehelerinden takrîr-i kelâm idûb mahalle-i mezbûre taşrasında vaki' dört ayaklıda bir serhoş zımmîye muttalimle bir mikdar akçemi aldılar deyu feryad eylemiş, zikr olunan akçeyi mezbûrlar aldığı mesmuâm olmuştur. Sual olunub takrîrlerini tahrir ve keyfiyeti halleri ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûrûn cevablarında hususu mezkûrun asla ilmim ve haberim yokdur deyu cevap verdiklerinde keyfiyeti halleri ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olundukda hâzırûn-u bi'l-meclis olan imam Halil Halife bin Arab Halife ve El-Hâc Mehmed bin Abdurrahim ve Abdusselam bin El-Hâc Gazi ve Ali ve sâirleri fi'l-hakîka mezbûrûn Mehmet ve Halil ve Hasan'ın bu âna deĝin hilaf-ı şer'-i şerîf ahvâl ve if'allerine matlu' olmadık kendi hallerindedir deyu hüsn-i hâllerine alâ târîki'ş-şehâde haber verdiklerinden sonra mezkûr subaşı zikr olunan akçeyi merkûmlar bulmayıb ber- vechle almaları lî-ask olmadığına yemin eylesunler deyub yemin teklif olundukda her biri alâ vekî'l-mes'ul halfûn bi'llahi'l-aliyyi'l-azim itmeĝin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî 18 Şevvali'l-mükerrerem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Katib Mehmed Çelebi bin Sinan

Es-Seyyid Abdurrahim Çelebi bin Hasan Efendi

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Abdullah Çavuş bin İshak

Sayfa 118

Belge 410

İş bu sene-i mübarekede Zamantu Perakendesinin resm-i çifti cem'ine me'mur olan Veli Bey'in vekil-i şer'isi Hüseyin Bey mahfil-i kazâya Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Germir nâm karye sükkânından Güçük veled-i nâm zımmîyi ihzâr ve muvâcehesiden üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr zımmî perakende-i merkûmeden olub resm-i çifti sabıkan cem'ine memur olan Süleyman Bey ve Mustafa Bey vesairlerine

virûb eda edegelmîş iken hâlen taallül ve inad eder. Sual olunub resm-i çifti aliverilmek taleb iderim dedikde; gıbbe's-su'al merkûm zımmî cevabında biz eben an cedd iki yüz seneden beri bu karye-i mezbûrede sakin olub cizye vesair tekalif-i ehl-i karye ile mâan virub eda idegeldim deyu Zamantu Perakendesinden olup resm-i çifti viregelmediğini inkâr iderek müdde-i mezbûrdan suret-i defter ve beyyine taleb olundukda suret-i defter ibrâza kadir olmayub ve ityan-ı beyyineden dahi aciz ve kahir olup istihlaf iddükde Zamantu Perakendesinden olmayup ve resm-i çifti viregelmeduğune merkûm zımmîye yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn bi'llahi'ilezi enzele'l-İncil alâ İsâ aleyhisselam itmeğın mezbûr Hasan Bey merkûm zımmîlere mal ve resm-i çift talebinden men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî 18 Şevval li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İshak Çelebi bin Hüseyin

Mehmet bin Hızır

Abdullah Çavuş bin İshak

Hasan bin Eyub

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Ve ğayrihim

Sayfa 119

Belge 411/a

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bektaş Mahallesi sükkânında Kanber veled-i Murad nâm zımmî mecruhan meclis-i şer'e gelûb takrîr-i kelâm idûb karındaşım Meyrik nâm zımmî tarihi kitâb gecesı ba'de'l-mukarrer Agob veled-i Yoğus ve (...) nâm zımmîler ile Beta Ağazı karînde şurub-u hamr idûb benim kuyum önünden geçub giderken sağ küreğim altından bıçak ile urub mecruh itmiştir. Hâlâ nazar olunub eser-i cerahatim keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde hâlâ Kayseriyye Sancağı Bey'i subaşısı Mustafa Subaşı huzunda nazar olundukda fî'l-hakîka merkûm Kanber'in vech-i

meşrûh üzere sağ küreği altındadır bıçak yarası olub mecruh olduğu müşahede olunmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Kara Veli bin İskender

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Hasan bin Abdurrahim

İshak Çelebi bin Hüseyin

Kasım

Sayfa 119

Belge 411/b

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bektaş Mahallesi sakinlerinden Kanber veled-i Murad nâm zımmî mahfil-i şer'ide karındaşı Meyrik nâm mahzârında takrîr-i kelâm idûb mezbûrun nefsine ve hin-i mutalebede meclis-i şer'de ihzârına kefil taleb iderim dedikde mezbûr Meyrik'in nefsine ve hin-i mutalebede meclis-i şer'e ihzârına babası mezbûr Murad ve Sehim veled-i Bulaç nâm zımmîler kefil olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hamis ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdurrahman Çelebi bin El-Hâc Abdulhayy

Yunus Ağa bin Abdullah

İsmail bin İlyas

Abdubaki bin El-Muhzır

Anderyas veled-i Serkis

İsa veled-i Bali

Sayfa 119

Belge 412

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Belek Saraycık nâm karye sakinlerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Satılmış bin Ali nâm kimesne mahfil-i kazâya karye-i mezbûre sakinlerinden Emine bint-i Halil nâm hâtunu ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb tarih-i kitâbdan on beş gün mukaddem mezbûre Emine, İbrahim Halife bin El-Hâc Cuma ve Sefer bin Hızır Balı nâm kimesneler huzurunda bana tezvice izin ve rıza virüb akde karındaşı hazır-ı bi'l-meclis olan Ahmed'i tarafından vekil nasb ve ta'yin idûb ve ben dahi babam Ali'yi vekil-i nasb idûb karındaşı merkûm Ahmet vekâleti ile kıbel-i şer'iden izin tezkeresi ile mahmiye-i merkûm sükkânından Es-Seyyid Abdulvehhab Şeyh bin Murad Şeyh ve müslümanlardan cem-i ğafir huzurunda iki bin beş yüz akçe mehr-i müeccel üzerine bana akd-i nikah olunub hutbesin dahi merkûm Abdulvehhab Şeyh okuyub mezbûre hâtun menkuham olmuş iken bana gelmekten imtina' ider. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al mesfûre hâtun hususu mezkûreyi bi'l-külliyen inkâr ile cevap virerek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine talep olundukda udûl-u müslimînden mezbûrân İbrahim Halife ve Sefer lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mezbûre Emine tarihi kitâbdan onbeş gün mukaddem müdde-i mezbûra tezvice bizim huzurumuzda izin ve rıza virub akde karındaşı mezbûr Ahmed'i tarafından vekil-i nasb idûb oldahi vekâlet-i merkûmeyi kabul eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'ie iddiklerinden sonra İsmail bin Derviş ve Hasan bin Derviş nâm kimesneler dahi lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mezfûre Emine tarih-i kitâbdan onbeş gün mukaddem karındaşı Ahmed vekâleti ile canib-i şer'iden izin tezkeresi ile bizim huzurumuzda ve merkûm Abdulvehhab Şeyh vesair müslimînin huzurunda merkûm Satılmış iki bin beş yüz akçe mehr-i müeccele üzerine ahd-i nikah olunub hutbesin dahi mezbûr Abdulvehhab Şeyh okudu. Mezbûre hâtun mezbûr satılmışın menkuhesidir. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'ie idûb ve mezbûr Abdulvehhab Şeyh dahi meclis-i şer'e hazır olub mezbûre Emine'yi vech-i meşrûh üzere ikibin beşyüz akçe mehr-i

müeccel üzerine mevbur Satılmış'a akd-i nikah idûb ve hutbesin dahi kıraat eyledi. Mezbûr Emine Merkûm Satılmış'ın menkuhesidir deyu eda-i şehâdet-i şer'iyeye iddikte ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye mezbûrûnun şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mezbûr hâtun merkûm Satılmış'ın menkuhesi olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' ve'l-ışrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kudât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Umdetü'l-kudât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

KaraVeli bin İskender

Hidayetullah Çelebi bin Kethuda-i Kal'a

Ali Ağa an Karye-i Yuvalı

Mehmed Çelebi an Kal'a

Hüseyin Ağa

Ve ğayrihim

Sayfa 119

Belge 413

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Yalman Mahallesi sakinlerinden Ahmed bin El-Hâc İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtir-i lâzimü't-tevkîrde hâfız-ı hâze'l-kitâb Abdulmü'min bin Ahmed nâm kimesne mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb Civril ve Taşan ve Erkilet nâm karyeler mezra'ında Karakuyu ve Ağcaasma ve Afşar kal'ası ve Ebekule ve Üçin ve Karacavıran ve Koncuk ve Sertsaray nâm mezralar malikanesinde iki bin dörtyüz dirhem hem de babamın hissesi olan bin dirhemden babamdan bana intikâl idûb mülki mevrusum olan dörtyüz dirhem hisseyi ba'de isbatü'l-yed her adedi yüzer akçeye râic üçyüz guruş mezbûr Abdulmümin'e bey'-i bâtı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim ba'del-yevm zikr olunan dörtyüz dirhem hisse mezbûr Abdulmümin'in mülk-i müşterâsıdır sair mülki

gibi mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Abdülmümin bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Kasım Çelebi bin Abdulfettah

El-Hâc Receb Bey bin Mehmed

El-Hâc Balı bin Sultan Balı

Kara Veli bin İskender

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ramazan bin Mehmed Halife an Mahalle-i Hisayünlü

Hasan bin Veli Mustafa bin Ebubekir an Mahalle-i Eskibezzazistan

Ebu Müslim bin Veli an Mahalle-i Eskibezzazistan

Ömer bin Salman

Es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Pîrî

Mehmed bin Abdullah

Abdulkerim bin Hayreddin

Molla Ali bin Mustafa

Ali Beşe bin İsa Balı

İbrahim bin Himmet

Abdurrahim bin Himmet

Ve Ğayrihim

Sayfa 120**Belge 414**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Eskibezzazistan Mahellesi sakinelerinden Rahime bint-i Hüseyin nâm hâtun tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre hâtunu ma'rifet-i şer'iyeye ile arifân olan Muharrem bin Musa El-Hâc Mustafa bin Ali şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan zevci Ömer bin Pîrî nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb Himmet bin Şeyh Minnet nâm kimesne mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiyye-i mezbûre muzafaatından Hacılar nâm karyede vaki' bir tarafı El-Hâc Abdulaziz mülki ile ve bir tarafı Abdunnebi mülki ile ve bir tarafı Zeki nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı Uğurlu mülki ile mahdud bir kıt'a bağı müvekkilem mesfûre Rahime'nin babası mezbûr Hüseyin mülki olub ba'de vefata mesfûreye intikâl itmiştir deyu mezbûr Himmet'ten talep ve da'va eylediğimde ol-dahi müvekkile-i mezbûre makeddema sağire iken validesi ve vasisi olan Cemile nâm hâtun zarureten nafakası içün bana onbeş ğuruşa vesaye-i bey' ve kabz-ı semân ve teslim-i mûbeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz eyledim deyub minval-i meşrûh üzere iştirâ eylediğini isbat sadedinde iken beynimize Muslihûn tavassut idûb on iki ğuruşa inşa-ı akd-i sulh eylediklerinde müvekkile-i mezbûre Rahime dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan mebleğ-ı mezkûr oniki ğuruşa merkûm Himmet yedinden bit-temam ahz ve kabz idüp zikr olunan bağı hususa müteallik olan cem'i da'vadan mezbûr Himmet'in zimmetini ibra-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât eyledi ve babası mezbûr Hasan'ın sair muhallefatına ve mirasına müteallik cem'i da'vadan dahi validesi mezbûr Cemile'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledi. Vechen mine'l-vücuha ilavede da'va ve niza'ı kalmadı dedikde mukırrı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Himmet kendi tarafından asâleten ve zevcesi olan mersume Cemile tarafından vekâleten tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ hûve'l-vaki' ğıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hamis ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişin İbrahim Efendi bin Şaban Efendi

Fahrü'l-Kuzat Emrullah Efendi bin Enbiya

Ali Çelebi bin Veli Efendi

Kasım Çelebi bin Şaban Efendi

El-Hâc Mustafa bin El-Hâc Ali

Ve gayrihim

Sayfa 120

Belge 415

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Hisardiye nâm karye sakinlerinden Ferhad bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'ide müteveffa Seydi El-Hâc İbrahim Çelebi'nin abd-i mu'takı Perviz bin Abdullah mahzârında takrîr-i kelâm idûb müteveffay-ı mezbûr merkûm Perviz'i cem'i malından azad itdikten sonra mezbûr Perviz'den istikraz itdiğim yüz ğuruş içün verasesi müteveffa-i mezbûrân malıdır deyu takriz idûb lakin bi-hasbi'ş-şer'i sabit ve zahir olmağın meblağ-ı mezkûru merkûm Perviz'e teslim eyledim verase-i mezbûre yeniden talep itmek ihtimali vardır. Mezbûrun nefesine ve hîn-i mutalebede meclis-i şer'e ihzârına kefil talep iderim dedikte El-Hâc Arab Mahallesi sükkânından hazırı bi'l-meclis olan Seydi Ali bin Selim nâm kimesne mezbûr Perviz'in nefesine ve hîn-i mutalebede meclis-i şer'de ihzârına kefil olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Abdurrahim Çelebi bin Hasan Ali Efendi

Ali Çelebi bin İlyas

İsmail bin İlyas

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 121**Belge 416**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından El-Hâc Abdullah Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Seyyid İbrahim Çelebi'nin zevcesi Ayşe ve sülbiye kızı Ümmühan tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâlet-i sabite olan Es-Seyyid Tâhir Çelebi vekâleten ve müteveffa-i mezbûrun lî-beveyn kız karındaşı ve varisesi Cennet nâm hâtun tarafından dahi husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâleti sabit olan zevci Es-Seyyid Süleyman Çelebi vekâleten mahfil-i kazâda Hisardiye nâm karye sükkânından Ferhad bin Mahmud nâm kimesne mahzârında üzerine her biri takrîr-i da'va idûb mezbûr Ferhad müteveffa-i mezbûrun abd-i mu'takı hazır-ı bi'l-meclis olan Perviz'den istikraz eylediği yüz ğuruş mü'teveffa-i mezbûr hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde kendi malıdır deyû mezbûr Ferhad'ın yedinden olub yine üzerine devr itmiştir. Meblağı mezkûrdan vekâletim hasebiyle müvekkilelerimiz merkûmat hâtunların hisseleri alıverilmek taleb ederim dediklerinde ğıbbe's-su'al merkûm Ferhad cevabında müteveffa-i merkûm İbrahim Çelebi hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde tarihi kitâbdan altı sene mukaddem merkûm Perviz'i cem'i malından azad idûb ol-dahi sair ahrar-ı aslîn gibi oldukdan sonra meblağ-ı mezkûr yüz kuruş merkûm Perviz'in malı olub mezbûr Perviz'den istikraz eyledim lakin müteveffa-i mezbûr zikr olunan akçe kendinin olduğunu şer'an sabit olmamış iken benimdir deyû benden hilaf-ı şer'-i şerîf alub yine bana teslim etmiştir. Meblağ-ı mezkûr-ı ibtida mezbûr Perviz'den istikraz eyledim. Yine âna teslim iderim didikde bi'l-muvâcehe mezbûr Perviz'e dahi su'al olundukta cevabında mezbûr Perviz'in benden istikraz eylediği meblağ-ı mezkûr kendi malım olub müteveffa-i mezbûr merkûm Ferhad'ın yedinden kendinin olduğun isbat itmeden hilaf-ı şer'i almıştır deyû müteveffa-i mezbûrun malı olduğun inkâr iderek müddeiyân-ı mezbûrândan takrîrlerine muvafık beyyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden her biri aciz ve kahir olub istihlaf itdiklerinde meblağ-ı mezkûr müteveffa-i mezbûrun malı olmayub ve sirran ve alenen malın saklamayub bî-vech-i mine'l-vücuhasıyla itmediğine merkûm Perviz'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn bi'llahi'l-aliyyi'l-azim idûb meblağ-ı mezkûr merkûm Perviz'in malı olub ve müteveffa-i mezbûr merkûm Ferhad'dan hilaf-ı şer'-i şerîf alub ruz ittiği tahrir ve muhakkık olmağın mezbûr Ferhad meblağı mezkûru merkûm Perviz'e teslimiyetine

olunduktan sonra meclis-i şer'ide bi't-temam mezbûr Perviz'e edâ ve teslim idûb ol-
dahi ahz ve kabz itmeğin mezbûr Ferhad'ın berat-ı zimmetine hükm olunub müddeiyân-
ı mezbûrân mezbûr Ferhad ve merkûm Perviz'e mua'rızadan men' birle mâ hûve'l-vaki'
gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân
ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Abdurrahim Çelebi bin Hasan Ali Efendi

Kalaycı İsmail bin İlyas

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

Ali Çelebi bin İlyas

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Molla Ali bin Muzaffer

Abdullah bin Ali

Hasan Çelebi bin Alaeddin

Muhzır Abdi

Sayfa 121

Belge 417

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Gömeç nâm karye sükkânından Abdünnebi bin
Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazaya karındaşı Hasan nâm kimesneyi Kayseriyye
Sancağı Beg'i mütesellimi adamı mübaşeretle ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i
da'va idûb mezbûr Hasan'da iki kile nakdim olub tarihi kitâbdan sekiz gün mukaddem
ba'de'z-zuhur karye-i merkûmda Bayram nâm kimesnenin kapusu önünde taleb
eyledüğümde merkûm Hasan bana avradımı filan ettiğimin gidisi senin ölümün benim
elimde deyü şetm itmiştir. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde, gıbbe's-
su'al mezbûr Hasan inkâr ile cevab virerek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık

beyyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdükde minval-ı meşrûh üzere müdde-i merkûm şetm eylemediğine mezbûr Hasan'a yemin teklif olundukda ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn bi'llahi'l-aliyyi'l-azim itmeğin müdde-i mezbûr muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzat Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Kara Veli bin İskender

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin Şaban

Abdi bin Mehmet

Mikail bin Şeref

Sayfa 121

Belge 417

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kalenderhane Mahallesi sükkânından Hasan bin Seydi Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâya mahmiye-i mezbûre mahallâtından Hisayünlü Mahallesi sakinlerinden Hüseyin bin Abdurrahim nâm kimesne tarafından vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında Hasan bin Ali ve Hazer bin Murad şehâdetleri ile vekâleti sabite olan babası mezbûr Abdurrahman'ı ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb bundan akdem ben İstanbul'da iken Tepecik Mahallesi'nde evim açılıb evimden bazı esbabım sirka olundukda sirka olunan esbablarımdan bir çakal kürklü çuka, cebkan ve bir mutalla dülbend ve bir sofdan zıra tozluğunu validemin karındaşı hazır-ı bi'l-meclis olan Pîri nâm kimesne müvekkil-i mezbûrun yedinden alub bana teslim idûb ben dahi kabz eyledim maa'dası dahi merkûm Hüseyin'dedir. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb ederim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Abdurrahim'de cevabında fil-vaki' zikr olunan üç pare esbabı mezbûr Pîri müvekkil-i mezbûr Hüseyin yedinden aldı. Lakin Tepecik Mahallesi sakinlerinden

hâzır-ı bi'l-meclis olan Abdülbani nâm kimesne bin kırk yedi saferinde Vezir-i azam hazretleri Kayseriyye'ye gelüb gittiği hinde müvekkil-i mezbûr Hüseyin'den altı guruş istikraz idûb zıkr-i sebk iden üç pâre esbabı mezbûr Hüseyin'e rehn-i vazi' itmişdir dedikde bi'l-muvâcehe merkûm Abdunnebiye dahi su'al olundukda minval-ı meşrûh üzere esbabları kendi rehn-i vazi' itduğunu inkâr iderek vekil-i merkûmdan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimden Hüseyin bin Yusuf ve Ahmed bin Derviş nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mezbûr Abdülbani tarih-i merkûmda vezir-i azam hazretleri Kayseriyye'ye gelub gitdüğünde müvekkil-i mezbûr Hüseyin'den altı guruş istikraz idûb zikirleri sebk iden bir çakal kürklü cuka cebkan ve bir mutalla dülbend ve bir sofdan zira tozluğunu merkûm Hüseyin'e bizim huzurumuzda rehn vazi' eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'detta'dil vet-tezkiye şehâdetleri hîn-i kabulde vakıâ olub müdde-i mezbûr hâlâ Kayseriyye Sancağı Beg'i mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın adamı huzurunda merkûm Hüseyin'e muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Yusuf Çelebi bin Süleyman an Mahalle-i Taceddin

Kara Veli bin İskender

Şaban an Kal'a

Veli bin Resul an Mahalle-i Haseki

Şaban an Mahalle-i Hacıklıç

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş İshak

Ali Şah bin El-Hâc Şaban

Sayfa 122**Belge 418**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Yalman Mahallesi sukkanından Mehmed ve Ebubekir ibn-i Ömer nâm karındaşlar meclis-i şer'-i şerîfe mahmiye-i merkûm sakinelere iken bundan akdem müteveffiyeye olan Rahime bint-i El-Hâc Yusuf nâm hâtun lî-ebeveyn hemşiresi ve varisesi olup muhallefatına vazî'etü'l-yed olan Aîşe nâm hâtun tarafından husus-ı âtî'ü'l-beyâna vekil olup nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında Rıdvan bin Abdullah ve Hüseyin bin Abdullah şehâdetleri ile vekâleti sabite olan Ezci Yunus Beşe bin Abdullah ve diğer hemşiresi ve varisesi Hatice nâm hâtun tarafından dahi husus-ı âtfü'l-beyâna vekil olup şehâdet-i mezbûrân şehâdetleri ile vekâleti sabit olan Ezci Es-Seyyid Ali Çelebi nâm kimesneleri ihzâr ve muvâcehelerine üzerlerine takrîr-i da'va idûb babamız müteveffi Ömer müteveffiyeye-i mezbûrenin lî-ebeveyn ibn-i ammi bi-ciheti'l-asabeti'n-nesebiyye varisi olup şol vecihle ki babamız merkûm Ömer Mahmud oğlu ve Mahmud El-Hâc Ca'fer oğlu ve El-Hâc Ca'fer Yörünece Kemal oğlu olup ve müteveffa-i mezbûre Rahime hâtun El-Hâc Yusuf kızı El-Hâc diğer Yusuf oğlu ve diğer Yusuf dahi Yörünece Kemal oğlu olup merkûm El-Hâc Cafer mezbûr diğer Yusuf ile lî-eb ve ümm karındaşları olup babalarının ismi Yörünece olup babamız merkûm Ömer müteveffiyeye-i mezbûreden sonra fevt olmağın muhalefat-ı mezbûreden babam mesfûr Ömer'e ve ba'de vefate bi-ciheti'l-ırs bize intikâl iden hisselerimiz alıverilmek talep ideriz didiklerinde gıbbe's-su'al merkûmân Yunus Beşe ve Ali Çelebi veraset-i mezbûreyi inkâr ile cevap virerek müddeiyân-ı mezbûrândan takrîrlere muvafık beyyine talep olundukda üç gün mehîl-i şer'i virilüb ba'de't-temam el-mehilü ityân-ı beyyineden aciz ve kahir olup tekrar istimhal itdiklerinde on gün dahi emhal olunub altmış güne değin şâhid getirmeyub ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olup istihlaf itdiklerinde müddeiyânı mezbûrânın babası Ömer müteveffiyeye-i mersume hâtunun ibn-i ammi ve varise olmayub varis olunduklarına ber-vechle ilmleri lî-ask olmadığına mezbûratan Aîşe ve Hatice'ye yemin teklif olunub onlar dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn bi'llahi'l-aliyyi'l-azim idûb müddeiyân-ı mezbûrânın babalarının ve kendilerin müteveffiyeye-i mezbûreye varis olmadıkları mukarrer ve muhakkik olmağın her biri muârizadan men' ve def' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişîni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Fahrü'l-müderrişîn Hüseyin Çelebi bin Alaeddin Efendi

Ömer Halife El-İmam

Osman Çelebi bin Hüsrev

Hüseyin bin Abdullah

Kara Veli bin İskender

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Yunus Ağa Cami-i Cizye-i Perakende

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Sayfa 123**Belge 419**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hasbek Mahallesi sakinlerinden Nuslu bin Seyyid nâm kimesne mahfil-i kazâya mukaddema kayın atası olan Veli bin Rasul nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb bundan akdem merkûm Veli Sülbiye kızı Fatıma nâm hâtun bana tezvic eylediği hinde cümle düğününün levazımını ben görüb kendi malından harç ve masraf itdikden sonra mezbûr Veli'ye şahitlik nâmiyle on altı guruş vermiş idim. Ol-dahi meblağ-ı mezkûr mukabelesinde îvaz virmemeğin meblağ-ı mezkûru talebe kadir olduğuna yedimde fetvay-ı şerîf vardır. Ber-mucib-i fetvay-ı şerîfe meblağ-ı mezkûr alıverilmek taleb ederim deyu fetva-i şerîfe ibrâz idûb nazar ve kiraat olundukda takrîrine muvafık bulunub bi'l-muvâcehe mezbûr Veli'ye su'al olundukda fi'l-vaki' müdde-i mezbûra kızım mesfûre hâtun-u tezvic eylediğim hinde on altı guruş aldım. Lakin düğüne sarf eyledim deyu düğünün mesarifini müdde-i mezbûr gördüğünü inkâr iderek gibbe'l-istişadi'ş-şer'i udûl-i

müsliminden El-Hâc Halil bin El-Hâc Çelebverdi ve Ali bin El-Hâc Salih nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzîrân olub fî'l-hakîka mezbûr Veli kızı mesfûre Fatîma'yı müdde-i mezbûre tezvîc eylediği hinde müdde-i mezbûre cümle düğününün mesarîfini kendi görüb ve mezbûr Veli'ye başlık nâmıyla verdiği meblağ-ı mezbûr onaltı guruşu düğünün cümle mesarîfin görüb tamam olduktan sonra vermişdir. Bu hususa şahitleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şeriye itdiklerinde ba'det-ta'dil vet-tezkiye şehâdetleri hin-i kabûlde vakıâ olub ber-muceb-i fetvay-ı şerîfe meblağ-ı mezkûr onaltı guruşu müdde-i merkûma teslimiyetine birle mâ hûve'l-vakî' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mükerrerem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Kara Veli bin İskender

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 123

Belge 420

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Sultan Hamamı Mahallesi sakinlerinden Ahmed Çelebi bin Sefer Bey nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb Mevrad veled-i Sefer nâm zimmî mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre mahallâtından Eslem Paşa Mahallesi'nde vakî' bir tarafı karındaşım Yalman Çelebi mülki ile ve bir tarafı diğerkarındaşım Mehmed Çelebi mülki ve bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı tarîk-ı hâs ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve bir kiler ve iki ahur ve bir havlu-yı müştemil olub babam müteveffî Sefer Bey'in mahallefatından Hüseyin iktisamda bana intikâl iden hisse-i şer'iyem isabet idûb mülki mevrusum olan menzili ba'de isbatü'l-yed içinde olan habbe-i anbar ve cem'i tevabi' ve levahıkı ve turabiği ile kırkbeş bin nakd-i râic fî'l-vakti fidde akçeye mezbûr Mevrad'a bey'-i bât-ı sahihi şer'-i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'del yevm zikr olunan menzil-i merkûm Mevrad'ın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf

olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mevrad bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idûb sıhhati bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hükümden sonra tabii mezbûrun karındaşları hazır-ı bi'l-meclis olan Süleyman ve Mustafa Çelebi zıkr olunan menzili minval-i meşrûh üzere merkûm Ahmed babamızdan intikâl iden hisse-i şer'iyesine isabet idûb müstakil emlakı olub mezbûr zımmîye minval-i meşrûh üzere bey' itmiştir. Menzili mezkûrda asla alakam ve müdahilim ve da'va ve niza'ım yokdur, deyu her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf ittiklerinde bade't-tasdîk ve'l-kabul mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Sınıkçızade El-Hâc Mustafa

Mehmed Çelebi bin Ali Bey

Mehmed Beşe bin Yusuf Bey

Çuhadır Ahmed Beşe bin Abdullah

Yunus Ağa bin Abdullah

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Emir Şaban

Sayfa 123

Belge 421

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Haseki Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Sinan Beşe bin Hüseyin Bey nâm kimesnenin veraseti zevcesi Esmé bint-i Ahmed'e ve sülbi-i sağır oğlu Mehmed'e ve sülbiye-i sağire kızları Safiye ve Neslihan munhasıran olduğu şer'ân zâhir ve mütehakkık olduktan sonra sağırûn-u mezbûrûna kıbel-i şer'den vasiy-yü nasb olunan mesfüre Esmé tarafından bey'-i âti'ü'l-beyânı ikrâra vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mersume hâtunu ma'rifet-i şer'iyeye ile arifân olan imam Müslihuddin Halife bin El-Hâc Hasan ve Müezzîn Mustafa bin Derviş Ali şahadetleri ile vekâleti sabite olan Ali Beşe bin Ahmet vekâleten meclîsi şer'î şerifte Umdetü'l-kuzzât, Eş-Şerîf, Es-Sâdât, Es-Seyyid

Abdalmüslim Efendi bin Abdi Çelebi tarafından tasdik-i âti'ü'l-beyâna vekil olup Ahmet bin Mustafa ve Sefer bin Bektaş şehâdetleri ile vekâleti sabite olan Abdulfettah bin Habil Beşe mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb müteveffa-i mezbûrün muhallefâtından olup mahmiye-i mezbûre taşrasında şehir yerinde Hızır İlyas'ın altında vaki' bir tarafı Umdeti'l-ulema-i a'zâm Müfti Es-Seyyid İnanetullah Efendi mülki ile ve iki tarafı Mukaddes Hakverdi nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı zımmî Sinan mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk tarla müteveffa-i mezbûrdan müvekkile-î merkûmeye ve sağırın-u merkûmuna intikâl idûb lakin sağırın-u mezbûrunun nafaka ve kisveye külli zaruret ve ihtiyacı olup menkulatdan ism-i mal itlaf olunur şeyi olmayub zaruret-i nafaka için mezkûr tarla bey' olunmak lazım geldikde suk-i sultanide beyne't-talibin ve'r-rağibin bey'-i mezid tarikiyle nice eyyam-ı müzayede olunub rağabât-ı nâs münkatı' olduktan sonra hak kararı ile her adedi yüzer akçeye râic yirmi dört guruşda mezbûr Abdulâlîm Efendi'ye üzerinde karar idûb ziyade ile aher-i taleb ve'r-rağib zuhur itmeyub semen-i mezbûr dahi vakt-i akdde semen misilli olmağın hâlâ müvekkilem mezbûre Esmâ asâleten veraseti hasebiyle zikr olunan bir kıt'a tarlayı zarureti nafaka için meblağ-ı mezkûr yirmi dört guruş müvekkil-i mûma-ileyh Abdülalim Efendi'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-î mübeyyi' eyledi. Ba'del yevm zikr olunan müvekkil-i müşarun-ileyh Abdülalim Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-u mezbûrun bi'l-vekâle vech-î meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Abdulfettah bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sani ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İmam Musa Alihuddin Halife bin El-Hâc Hasan

Mustafa bin Ali El-Müezzin

Kara Veli bin İskender

El-Hâc Osman bin Abdullah

Şaban ve Ahmed Çelebi ibn-i Hasan Beşe

Sayfa 124**Belge 422**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Sisilyan Taşra Şehri Mahallesi sükkânından Artun veled-i Sayacı nâm zımmî mahfil-i kazâda Selman Mahallesi sükkânından Vartan veled-i Yuğus nâm zımmî mahzârında takrîr-i kelâm idûb iş bu sene-i mübarekede sefer-i hûmayun mühimmatı içün kazâ-i Kayseriyye'de lağımcı ihracı fermân olundukta mezbûr Vartan lağımcı tahrir olunub ben kefil olmuş idim sahib-i faraş oldum deyu eda-i hizmet itmeden yoldan dönüb gelmiş. Sual olunub takrîri tahrir olunduktan sonra merkûm zımmîden kefil taleb iderim dedikde gibbe's-su'al merkûm Vartan cevabında fî'l-hakîka ben lağımcı tahrir olunub gitmiş idim. Lakin yolda sahib-i faraş olmağla yerime bedel tutub geldim dedikde merkûm Vartan'ın zevcesi İnci bint-i Husruf ve sülbi oğlu Pedrus ile Seydiyar Gazi Mahallesi sakinlerinden Tutkal oğlu dimekle ma'ruf Mehmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'îde merkûm Vartan'ın nefsine ve hin-i mutâlebede meclis-i şer'e ihzârına kefil olduktan sonra merkûm Vartan'ın gaybet iderse malına dahi merkûman İnci ve Pedrus kefil olmağın mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişîn Es-Seyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Ali bin Hızır an Mahalle-i Güllük

Hüseyin bin Abdullah

Kasım el-Muhzır

Sayfa 124**Belge 423**

İtkname

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Fahrü'l-meşâyihi'l-kirâm, Zideti's-salihai'l-fehhâm, Es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Seyyid Hüseyin Efendi meclis-i şer'-i

şerîfde rakımı mu'terif olan iş bu hamil-i huruf ve vasıtü'l-kameti asferü'l-vech ela gözlü alnın sağ tarafında yanık nişanı olan gürci el-asl Dilaver bin Abdullah nâm abdi memluki mahzârında takrîr-i kelâm idûb merkûm Dilaveri ibtiğâen li-vechi'l-kerim ve hürriyen ikâbeti'l-elim i'tak ve tahrir eyledim, ba'del yevm ğulam-ı mersum sair ahrar-ı aslîn gibi hür olub uhdesinde mevali içûn olan hakk-ı velâdan gayrı hak ve alakam kalmadı deyu bi't-tav'î'r-rıza i'tirâf eyledüğünde hacet-i itk ve i'take hükm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l yevmi's-sani min Zi'l-kaade li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Hayrullah Efendi bin Es-Seyyid Abdulmu'ti Efendi

Seyyid Nuh bin Ömer Efendi

Seyyid Mehmed Efendi bin Şa'ban Efendi

El-Hâc Abdulkerim Efendi bin Zahit Halife

Halil Çelebi bin Mustafa Bey

Mehmed Çelebi bin Ali Bey

Ali Ahizade

Davud Dede bin Hamza

Musa Dede ibn-i Habib

Ahmed bin Aydın Beşe

Süleyman Beşe bin Yusuf

Sayfa 124

Belge 424

Mahmiye-i Kayseriyye kal'ası mustahfızlarından olub mefkud olan Ahmed bin Sinan nâm kimesnenin sülbi-i sağır oğlu İbrahim ve sülbiye-i sağire kızları Asiye ve Kafiye'nin cümle ahvallarin hıfza ve sıyanet içûn bir vasi lazım ve mûhim olmağın kıbel-i şer'den valideleri hâfız-ı haze'l-kitâb Sultan Kaya bint-i El-Hâc Mehmed nâm hâtun vasi nasb

ve ta'yin olundukda ol-dahi vesayet-i mezbûreyi kabul ve hidmet-i lazimesin edâya taahhüd ve iltizâm itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî gurre Zilkadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Dizdar El-Hâc Malkoç

Mehmed Çelebi bin Dizdar Hüseyin Ağa

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Mehmed bin Hamza

Ve gayruhum mine'l-hâzirûn.

Sayfa 125

Belge 425

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden iken vefat iden Süleyman Bey bin Mustafa nâm kimesnenin sülbiye kızı olup mukırr-ı bi'l-buluğ olan Belkıs nâm bikr-i buluğa tarafından bey'-i âti'ü'l-beyânı üzere vekil olup nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârından mesfûre Belkıs'ı marifeti şer'iyye ile arifân El-Hâc Mehmed bin Hasan ve Müsli bin El-Hâc Hasan şehâdetleri ile vekâleti sabite olan karındaşı Mehmed Çelebi vekâleten meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i din-i münîfde dergah-ı âli -dame mahfufe-bi's-sultani çavuşlarından hâfız-ı hâze'l-kitab El-Hâc Mehmed Çavuş bin Abdullah mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûp müteveffa-i mezbûrun muhallefâtından olup mahmiye-i mezbûre mahallâtından Taceddin Mahallesinde vaki' Bekir Çavuş evi demekle ma'ruf bir tarafı ba'zan Mehmed bin Hüsam ve ba'zan Hüseyin bin El-Hâc Abdülkadir mülki ile ve bir tarafı ba'zan Musa Ali bin El-Hâc Hasan ve ba'zan Selam Çavuş evi demekle ma'ruf ev ile ve iki tarafı tarîk-ı amm ile mahdud olup dahiliyesi bir sofa ve iki tabhane bir havlu ve hariciyesi bir develik ile bir havluyu müştemil olan menzil müteveffa-i mezbûrun muhallefâtından müvekkille-i mezbûrenin hisse-i şer'iyesine isabet idûb mülk-i mevrusu olup lakin bey' murad

itmekin li-ecli'l-müzâyede dellâle virülüb, sûk-i sultânide beyne'l-tâlibîn ve'r-râğıbîn bey'-i mezîd tarikiyle nice eyyâm müzâyede olunub rağabât-ı nâs munkatı'a olduktan sonra her adedi yüzer akçeye râic tabir olunan ikiyüz seksen guruşa merkûm Mehmed Çavuş üzerinde karar idûb ziyade ile aher-i talib zuhur itmemeğin müvekkile-i mezbûr Belkis menzil-i mezkûru ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ve levahıkı ile meblağ-ı mezkûr ikiyüzseksen guruşa mezbûr Mehmed Çavuş'a bey'-i bât-ı sahih-i şer'-i ile be'y idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' eyledi. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil-i merkûm Mehmed Çavuş'un mülk-i müştêrâsıdır .Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mehmed Çavuş bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğin sıhhat-ı bey' ve şîrâ' ve kabz ve ikbâza hüküm birle, mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni min Zi'l-kâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ahmed bin El-Hâcî Ömer

Yusuf Bey bin Abdullah

Musa Bey bin Abdullah

Molla Ahmed bin El-Hâc Ali

Fethullah Çelebi bin El-Hâc Yusuf

Ömer Ağa bin Abdullah

El-Hâc Mehmed bin Hasan

Osman bin El-Hâc Müsli.

Sayfa 125

Belge 426

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Eslem Paşa Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Uğurlu nâm zımmînin varisi sülbi oğulları Yosef ve Kayabalıya ve zevcesi Temame münhasıra olup kıbelü'l-kasıma mezbûr Yosef dahi mürd oldukda

veraseti zevcesi Hâtun Yula'ya ve sülb-i kebir oğulları Abraham ve Artun'a ve sülbiye-i kebir kızları Kacirhan ve Selma münhasıra olub kıbelü'l-kasım mezbûr Temame dahi halika olub veraseti sadri oğlu merkûm Kayabalı'ya münhasıra olub kıbelü'l-kasım merkûm Kayabalı dahi mürd oldukda veraseti zevcesi Güllü'ye ve sülb-i kebir oğlu Meysure münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müttehakkık oldukdan sonra mezbûr Artun asâleten ve merkûm Abraham dahi kendi tarafından asâleten ve validesi Hâtun Yula ve hemşireleri merkûmatan Kalicahan ve Selma taraflarından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûrat Hâtun Yula ve Kacirhan ve Selma ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân olan Yoseb veled-i Baya ve Hatır veled-i Karaca şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olduktan sonra vekâleten meclisi şer'de kendi asıl ve validesi mesfûre Güllü tarafından tasdik-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârından Serkis veled-i Arakil ve Karakoc veled-i Kani şehâdetleri ile vekâleti sabite olan mezbûr Meysure münhasıra tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb mürd-i mezbûr Uğurlu'nun muhallefatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Tervis mülki ve bir tarafı Karakoç mülki ile ve bir tarafı Musa Bey mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir havlu-yu müştamil olan menzilden ve Nahiye-i Belbaşı'nda vaki' bir tarafı Musa Bey mülki ile ve bir tarafı Kaşlızade Ahmed Çelebi mülki ile ve bir tarafı Mahmud Çelebi mülki ile ve bir tarafı Halil ile mahdud olan evli bağ demekle ma'ruf bir kıt'a bağdan ve hudûd-ı mezbûr dahilinde vaki' fedun bağı demekle ma'ruf bağdan mezbûr Uğurlu'dan babamız merkûm Yoseb'e ve ba'de helake bi-ciheti'l-irsi' ş-şer'i bize müvekkillelerimiz mesfûratân Hâtun Yula ve Kacirhan ve Selma intilkâl iden hisse-i şer'iyemiz mukabelesinde evli bağ demekle ma'ruf salifü'z-zıkr bir kıt'a bağı içinde olan evi ve kapusu ve üç aded ceviz ağacı mezbûr Meysure ile mezbûre Güllü'nün yedlerinden alâ tarîku't-tehâric asâleten ve vekâleten alub ve kabz idûb zikrolunan menzile ve fedun bağa ve göl başında vaki' ceviz ağacına ve mürdü mezbûr Uğurlu ve Yoseb'in vesair muhallefatlarına ve miraslarına müteallık olan cem'i da'vadan merkûman Meysure ve Güllü'nün zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledik vechen mine'l-vücuha da'va ve nizamımız kalmadı didikde mukırrân-ı mezbûrânın bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Meysir bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkîk itmeğin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin bin Musa Bey

Yusuf Çelebi bin Yunus Ağa

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Emir Şaban

Süleyman Çelebi bin Sefer Bey

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Bidak veled-i Tanrıverdi

Mevrad veled-i Yuvan

Semaven veled-i Sefer İsrail Kethüda

Hatır veled-i Karaca

Minnet veled-i Bağcı

Yoseb

Kasım El-Muhzır

Sayfa 126**Belge 427**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Kumcu nâm karye sakinlerinden Hüseyin (...) Hasan evlad-ı Kara Mehmed nâm karındaşlar mahfil-i kazâya lî-ümm karındaşları Abdunnebi nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb babamız merkûm Mehmed fevt oldukda karye-i mezbûrede vaki inde'l-ahali ma'lûmü'l-hudûd olan çiftliğinin hissesinin hakk-ı tasarrufu bize ve merkûm Abdunnebi'ye ve diğer karındaşları Hamza ve Ali'ye intikâl idûb merkûm Hamza dahi fevt oldukda zikr olunan çiftlikten hissesinin hakk-ı tasarrufu bize ve mezbûr Abdunnebi'ye intikâl idûb mezbûr Ali dahi fevt oldukda hissesinin hakkı tasarrufu oğlu Mehmed'e intikâl idûb ol-dahi fevt olup evladı ve zükürü kalmayıb hisse-i mezbûre müstehak tapu oldukda karye-i mezbûre tımarına mutasarrıf olan Ali ve Hasan ve Musa Ali bize ve mezbûr Abdunnebi'ye tapu ile virüb resm-i tapusun yedimizden alub cümlesini her birimiz ale'l-iştirâk alub tasarruf itmek üzere yedimize dahi her biri imzaları ile mümza ve hatimleri ile mahtum ve bin

kırk dört Şevval tarihiyle mevruh tapu tezkeresi virmiş iken mezbûr Abdunnebi bir tarîkla karye-i mezbûre sipahilerinden bir beyaz kağud mûhûrledûb alub zikrolunan çiftliğin mezbûr Mehmed'in hissesi merkûm Hasan ile ikimize tapu ile verilmiştir deyû muhaddema mim tarihli tezkere peyda idûb mezkûr çiftliğin bir mikdarını fazla zabt idûb yed'imizde olan tezkere mucibince tasarrufumuza mani' olur su'al olunub takrîri tahrir ve her birimize ale'l-iştirâk olub zabt ittirmek taleb ederuz deyû yedlerinde olan tezkereyi ibrâz idûb nazar ve kiraât olundukda minval-i muharrer üzere musarrah bulunub bi'l-muvâcehe merkûm Abdunnebi'ye su'al olundukda merkûm Mehmed'in hissesi müstehak tapu oldukda sahib-u arz müddeiyûn-i mezbûruna virmezden mukaddem hisse-i mezbûreyi merkûm Hasan ile bana vermişlerdir deyû mukaddem tarihle tezkere ibrâz idûb ba'de ibrâz ittiği tezkereyi karye-i mezbûr sipahilerine beyaz kağıda mûhûrledûb kendi tahrir itdürdüğini tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb hisse-i merkûm mezbûrûnun birisine dahî verildiği tahrir ve muhakkik olmağın zikr olunan çiftliği mezbûr Abdunnebi karındaşları müddeiyûn-i mezbûrun ile her biri ale'l-iştirâk olsun mutasarrıf itmek üzere tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Şaban Efendi bin Mahmud

Molla Mahmud bin Seyyid El-Muezzin

Ahmed bin El-Hâc Yusuf bin tabi'-i Şaban Efendi

Musatafa bin İsrâfil

Osman bin Musa an Mahalle-i Haseki

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 126**Belge 428**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Eslem Paşa Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Uğurlu nâm zımmînin verasetini sülbi oğulları Yoseb ve Kayabalı'ya ve zevcesi Temame münhasıra olub kibelü'l-kasım mezbûr Yoseb dahi mürd oldukda veraseti zevcesi Hâtun Yula'ya ve sülbi-i kebir oğulları Abraham ve Artun'a ve sülbiye-i kebir kızları Kalcehan ve Selma münhasıra olup kibelü'l-kasım mezbûre Temame dahi helake olup veraseti sadri oğlu merkûm Kayabalı'ya münhasıra olub kibelü'l-kasım merkûm Kayabalı dahi mürd oldukda veraseti zevcesi Güllü nâm zımmîyeye ve sülbiye-i kebir oğlu Meysir'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mezbûr Meysir kendi tarafından asâleten ve validesi mesfûre Güllü tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre Güllü'yü ma'rifet-i şer'îye ile ârifân olan Serkîs veled-i Arakil ve Karakoç veled-i Kani şehâdetleri ile vekâleti sabite oldukdan sonra vekâleten meclis-i şer'îde kendi asıl olan merkûm Artun ve yine kendi asıl ve validesi Hâtun Yula ve hemşireleri merkûman Kalicehan ve Selma taraflarından tasdîk-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında Yoseb veled-i Baya ve Hatır veled-i Karaca şehâdetleri ile vekâleti sabite olan merkûm Abraham mahzârında tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb mürd-i merkûm Uğurlu'nun muhallelâfâtından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Musa Bey mülki ile ve bir tarafı Tervis mülki ile ve bir tarafı Karakoç mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir havlu-yu müştemil olan menzilden ve Nahiye-i Belbaşı'nda vaki' bir tarafı Kaşlızade Ahmet Çelebi mülki ile bir tarafı Musa Bey mülki ile ve bir tarafı Mahmud Çelebi mülki ile ve bir tarafı cebel ile mahdud olan evli bağ dimekle ma'ruf bağdan ve bağ evi ve kapusundan ve hudud-ı mezbûr dahilinden vaki' fedun bağ demekle ma'ruf bağdan dörd ceviz ağacından ceddîm mezbûr Uğurlu'dan ve ceddem mesfûre Temame'den babam merkûm Kayabalı'ya ve ba'de helake bi-ciheti'l-ırsı's-şer'i bana ve müvekkilem merkûm Güllü'ye intikâl iden hisse-i şer'îyyeler her birimiz mukabelesinde mahalle-i mezbûrede vaki' salifü'z-zikr menzili ve fedun bağ ve göl başında vaki' bir aded ceviz ağacını müvekkilem mezbûre Güllü ile her biri merkûman Abraham ve Artun ile müvekkileleri merkûman Hâtun Yula ve Kalecehan ve Selman'ın yedlerinden alâ tarîkü't-tehâric alub kabul ve kabz idûb merkûman Abraham ve Artun'un ve müvekkilelerinin yedlerinden

olan evli bağ ve evine ve kapusuna ve üç ceviz ağacına ve merkûmun Uğurlu ve Temame ve Kayabalı'nın sair muhallefatlarından yine ve miraslarına müteallık cem'i da'vadan mezbûrân Abraham ve Artun ve Hâtun Yula ve Kalicehan ve Selman zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledik vechen mine'l-vücûh da'va ve niza' kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-mezbûrân Abraham ve Artun bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkik itmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin bin Musa Bey

Ahmet Beşe bin Abdullah

Yusuf Çelebi bin Yunus Ağa

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Emir Şaban

Süleyman Çelebi bin Sefer Bey

Bidak veled-i Tanrıverdi

Mevrad veled-i Ayvaz

Semaven veled-i Sefer

İsrail Kethüda

Esedî'nin veledi Anderik

Hatır veled-i Karaca

Minnet veled-i Bağcı

Sayfa 127

Belge 429

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Molu Karye sakinlerinden iken bundan akdem mûrd olan Iraz veled-i İmran nâm zımmînin veraseti sülbi oğulları Yaseb ve Şirin'e ve sülbiye kızı Güldene'ye ve zevcesi Ayni'ye mûnhasıra olup kıbelü'l-kasım mezbûr

Aynı dahi halika olup veraseti sadri oğulları mezbûrân Yaseb ve Şirin'e ve sülbi kızı mezbûre Güldene'ye mûnhasıra olup kîbelü'l-kasım mezbûr Şirin dahi mûrd oldukda veraseti sülb-i kebir oğulları Sayebalı ve Semyune ve sulb-i sağır oğulları Sefer ve Beyzade ve sülbiye kızları İnci ve Meyrem ve Hâtun'a ve Sofya'ya ve zevcesi Sultan'a mûnhasıra olduğu zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mezbûr Yaseb mahfil-i kazâda kendi asıl olan merkûm Semyun ve yine kendi asıl ve sağiran-ı mezbûrân Sefer ve Beyzade kîbel-i şer'den vasi nasb olunan mezbûr Sayebalı mahzarlarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb babam mûrd-û mezbûr Iraz'ın muhallafatından olup karye-i mezbûrede vaki' bir tarafı Hamza Bey mülki ile ve bir tarafı Mustafa mülki ve bir tarafı Şaban mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan evlerden ve yine karye-i mezbûrede vaki' çay bağı dimekle ma'ruf bir tarafı çay ve bir tarafı merhum Ahmed Paşa mülki ile ve bir tarafı çeşme ve bir tarafı zimmîler makbaresi ile mahdud olan bir kıt'a bağdan ve değirmen bağı demekle ma'ruf bir tarafı Mehmed mülki ile ve bir tarafı Uzun Veli mülki ile ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı çay ile mahdud olan bir kıt'a bağdan ve yine karye-i mezbûrede dolay nâm mevzi'de vaki' Cilasun ve Şadıman mülkleri ile ve tarîk ve çayır ile mahdud olan kayadan kesme şirehaneden ve Karamahal Bağı dimekle ma'ruf ma'lumü'l-hudûd olan bir kıt'a bağdan beynimizde evsâf ve adedi ma'lum esas-ı beyt ve tecemmülathaneden beş sehimden babam merkûm Iraz ve validem mesfûre Aynî'den bi-ciheti'l-ırsi's-şer'i bana intikâl iden iki sehim hisse-i şer'iyemi ba'de isbatü'l-yed elli esed-i guruşa merkûmân Semyun ve Sayebalı ile sağiran-ı mezbûrân Sefer ve Beyzade bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idûb merkûmân Semyun ve Sayebalı asâleten ve sağiran-ı merkûman tarafından mezbûr Sayebalı vesayeten her biri aliyyü'l-iştirâk olsun iştirâ ve kabul itdiklerinden sonra kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim ba'de'l-yevm hisse-i mezbûre merkûman Semyun ve Sayebalı ile sağiran-ı mezbûrânın mülk-i müşteralarıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûman Semyun ve Sayebalı bi'l-asâle ve bi'l-vesaye vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' ve'l-ısrîn min Şevval li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid İbrahim Efendi bin El-Merhum Mustafa Efendi

Molla Mahmud bin Seydi El-Müezzîn

Ali Ağa bin Abdullah

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Sefer bin Mahmud

Hasan Çelebi bin Hüseyin Beşe

Sayfa 127

Belge 430

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Molu nâm karye sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Şirin veled-i Iraz nâm zımmînin sülb-i sağır oğulları Beyzade ve Sefer'in emvallerin hafza ve ahvallerin zabta bir vasi' lazım ve mühim olmağın kıbel-i şer'den karındaşları Sayebalı nâm zımmî vasi nasb ta'yin olundukda ol-dahi vesayet-i merkûmâyı kabul ve hizmet-i lazımesin edâya müteahhid ve iltizâm itmeğın mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min Şevvali'l- mükerrerem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Sâbikûn

Sayfa 127

Belge 431

Vech-i tahrir-i sicil budur ki: Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sakinelerinden Saliha bint-i Üveys nâm hâtun tarafından hasusu âti'ü'l-beyâna vekil olup nehc-i mu'teberi şer'i üzere vekâleti sabite olan zevci Mahmud bin Allahkulu nâm kimesne mahfil-i kazada müvekkile-i mezbûrenin validesi olup müteveffiye olan Hasibe nâm hâtunun varisi Abdulkerim bin İshak mahzârında takrîr-i da'va idûb müteveffiye-i mezbûre hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde beynlerinde evsâf ve adedi ma'lum tecemmülathanesini ve esas-ı beytini on beş guruşa kızı müvekkile-i mezbûreye bey'-i bât ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz itmiş

iken hâlâ merkûm Abdulkerim tevassî ider, su'al olunub şer'le men' ve def' olunmak taleb iderim dedikte gibbe's-su'al ve'l-inkâr ve gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i udûl-i müslimînden Ali Dede bin Güvendik ve Kelâmi Dede bin Hüseyin nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup fî'l-hakîka müteveffiye-i mezbûr hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde beynlerinde evsâf ve adedi ma'lum esas-ı beyt ve tecemmülat hanesi on beş guruşa kızı müvekkile-i mezbûr Saliha'ya bizim huzurumuzda bey'-i bât ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz eyledü deyü edâ-i şahadet-i şer'iyeye itdiklerinde şahadetleri makbule olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî 5 cemaziyel evvel li-sene 1048

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc İsa Beşe bin Sayacı

Emir Hasan bin Kürkçü Mehmed Efendi

Emir Çelebi bin Abdurrahim

Ahmed Çelebi bin Recep Çelebi

Sayfa 128

Belge 432

Mahmiye-i Kayseriyye Kal'âsı sakinlerinden Es-Seyyid Halil Çelebi bin Şeyh Ali meclis-i şer'-i şerîf-i ahmedi ve mahfil-i din-i münif-i mustafînde mahmiye-i mezbûre muzafaatından Cırlavuk nâm karye sükkânından hâfız-ı heze'l-kitab İskender bin Kasım nâm kimesne mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb karye-i mezbûrede vaki' Şeyh Ali Bağî demekle ma'ruf bir tarafı Yusuf bin El-Hâc Hüseyin mülki ile ve bir tarafı Murad bin Ahmed mülki ile ve bir tarafı Yusuf mülki ile ve bir tarafı Ali Bey mülki ve tarîk ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağı ve içinde olan evi vaki' ceviz ağaçları babam merkûm Şeyh Ali'nin mülki olup ba'de vefat bana intikâl etmiştir, deyu mezbûr İskender'den taleb ve da'va eyledükde ol-dahi bağı mezkûr mukaddema harabe iken nisf-i baban şeyh Ali'den kırk guruş ve nisf-ı ahirini dahi Abdi nâm himesneden otuz beş guruşa iştirâ eyledim cümlesi mülk-i müşterâmdır deyub ber-mülk-i müşterâsı oldur ki isbat sadedinde iken beynimize Muslihun ve muslimûn tavassut idûb es-sulh-ı

seyyidü'l-hükkam fehvası üzere on beş guruşa inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr onbeş ğuruşu mezbûr İskender'in yedinden bi't-temâm ve'l-kemâl ahz ve kabz idûb zikr olunan bağı ve evini ve ceviz ağaçlarını müttalika olan cem'i da'vadan mezbûr İskender'in zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskat-ı tam ile iskat eyledim. Vechen mine'l-vücûh da'va ve niza'ım kalmadı. Eğer ba'del yevm benden veya vekilimden husus-ı mezkûr içûn da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hukkami'l-kirâm mesmu'a ve makbule olmasın didikte mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm İskender vicâhen ve şifâhen tasdîk ve kabul itmeğın sıhhatı ikrâz ve tasdîk ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' ğıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdulfettah Çelebi bin Habil Beşe
 El-Hâc Ali Çelebi bin Süleyman Bey
 Emir Mehmed Çelebi bin
 Derviş Mehmed bin
 Halil Çelebi bin Süleyman Bey
 Üveys bin Ali
 Kara Ali bin Musa
 Abdulkerim bin El-Hâc Beşe
 Musa Ali bin Kalender

Sayfa 128

Belge 433

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Şatırban Mahallesi sakinelerinden Abide bint-i Hüseyin nâm hâtun mahfil-i kazâda yine mahmiye-i mezbûre muzafaatından Talas nâm karye sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Kutlu Bey nâm zımmînin sülbi-kebir oğlu olup kendi asıl ve mürd-i mezbûrun sülbiye kızı Gülizar tarafından tasdîk-i

âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere vekâlet-i sabite olan Sefer ve mürd-i mezbûrun diğ̈er oğlu Mıgırdıç nâm zımmîler mahzârından tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb karye-i mezbûrede vaki' Çardak Bağı dimekle ma'ruf bir tarafı Demirel mülki ile bir tarafı İsmail mülki ile ve bir tarafı Ali mülki ve bir tarafı Çorbacı mülki ile mahdud olan bir kıt'a bağı babam müteveffa Hasan'ın mülki olub ba'de vefat bana intikâl itmiştir deyu vazı'ü'l-yed olan mezbûrlardan taleb ve da'va eyleduğumde onlar dahi bağ-ı mezkûru mürd-i mezbûr Kutlu Bey senden iştirâ itmiştir deyu cevab virub iştirâ eylediğini isbat sadedinde iken beynimizde muslihûn ve muslimûn tavassut idûb bin iki yüz akçeye inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr bin ikiyüz akçeyi merkûman Sefer ve Mıgırdıç ile müvekkile-i mezbûre Gülizar'ın zimmetlerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tam ile iskât eyledim. Vechen mine'l-vücûh da'va ve niza'ım kalmadı. Eğer benden veya vekilimden ba'del yevm husus-ı mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasun dedikde mukırre-i mezbûrenin vech-i meşruh üzere carî olan ikrârını el-mukırrulehümâ el-merkûmân Sefer ve Mıgırdıç bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve kabul itmeğin sıhhat-ı ikrâr ve tasdik ve hükm ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Şevvali'l-mukerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal

İsmail Bey bin Bayram

Şeyh bin İbrahim

Penbeci Şaban bin İsmail

Ali Beşe bin Şaban

Mehmed Çelebi bin Karahacı

Ve Gayrihim

Sayfa 128**Belge 434**

Mahmiye-i Kayseriyye Develüye tabi' Müslüman Everek nâm karye ahalisinden Abdusselam bin Abdullah ve İbrahim bin İsmail ve Kafir Everek nâm karye ahalisinden Yanus veled-i Meldun ve Gömdüs nâm karye ahalisinden Şaban ve Yağdı nâm karyeden Himmet Fakih vesairleri mahfil-i kazâya mahmiye-i mezbûre muzafaatından Erkilet nâm karye ahalisinden Mustafa bin El-Hâc Gazanfer ve Muharrem bin Hakverdi ve Maksud bin Hakverdi ve Ebutalib ve Recep vesairlerin ihzâr ve muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da'va idûb salifü'z-zikr karye-i Erkilet ahali bir hanesi olan karye-i Müslüman Everek üzerine nisf-ı hane ve iki buçuk hanesi olan Kafir Everek üzerine bir hane ve iki buçuk hanesi İnce ve Kömdü ve Yağdı nâm karyeler üzerlerine buçuk hane ki cem'an üzerlerimize hilâf-ı vaki' inha ile iki hane tahmil itdürüb biz dahi ahvalimizi der-i devlete i'lam eylediğimizde üzerimize tahmil olunan iki hane yine kendulerin üzerlerine tahmil olunub yedimize mühr-i suret-i defter-i cedîd-i hâkânî ve mucibince emr-i âlî verilmiştir. Sual olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb ideriz deyu suret-i defteri cedîd-i hakan-i ve mucibince emr-i âli ibrâz idûb nazar olundukda üzerlerine tahmil olunan iki hane yine karye-i Erkilet'e tahmil olunduğu musarrah bulunub ve emr-i şerîfde suret-i defter mucibince amel oluna deyu buyurulmağın bi'l-muvâcehe salifü'z-zikr karye-i Erkilet ahalisinden istintak olundukda değer-i sebk iden iki haneyi yine kura-i merkûm üzerine hatm olunduğuna bizim dahi yedimizde suret-i defter-i hakânî ve emr-i âli vardır deyû ibrâz idûb nazar olundukda müddeiyûn-i mezbûrûnun ibrâz eyledikleri suret-i defteri hâkânî ve emr-i âlinin tarihi Erkilet ahalisinin yedinde olan suret-i defter ve emr-i şerîf tevarihinden mevâhir olub iki hane Erkilet ahali üzerlerine tahmil olunduğu mukarrer ve muhakkik olmağın zikr olunan iki hane tekalifini Erkilet ahalisini eda idûb müddeiyûn-i mezbûrûna taarruz olunmamak üzere tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-kaâdeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Fahru'l-kuzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Kara Veli bin İskender

Abdullah Çelebi bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 129

Belge 435/ a

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tus Mahallesi sâkinelerinden Esmer Ana bin Hasan Bey nâm hâtun tarafından bey'-i âti'ü'l-beyâna ve kabz-ı semene vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre hâtun ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Ömer Beşe bin Abdullah ve İbrahim bin Bektaş şehâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan babası mezbûr Hasan Bey vekâleten meclis-i şer'de hâfız-ı hâze'l-kitab Mevrad veled-i Yağoş nâm zımmî mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb Nâhiye-i Akyazıda vaki' bir tarafı Karakoç mülki ile ve bir tarafı Sübhanverdi mülki ile ve bir tarafı Çerkes nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub müvekkilem mezbûre hâtunun Yazgül bint-i Sefer nâm zımmîyeden şirâ-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan bağ mezbûr Mevrad'ın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mevrad bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhati bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' min Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İbrahim Çelebi bin Hüseyin

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin Şa'ban

Ömer Beşe bin Abdullah

İbrahim bin Bektaş

Sayfa 129**Belge 435/ b**

Kazâ-i Ürgüp kazâsına tabi' Akgün nâm karyede sakin Nur Ali bin Sübhanverdi nâm kimesne mahfil-i kazâda zevcesi hâfız-ı hâze'l-kitâb Zeyni bint-i Davud nâm hâtun mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mezbûre hâtunun zimmetinde beş yüz akçe mehr-i müaccele olub zimmetimde lâzîmü'l-edâ-i deyn olmağın karye-i mezbûrede vaki' bir tarafı Abdulâlîm mülki ve bir tarafı Abdi Bey mülki ile ve bir tarafı çay ve bir tarafı Habil Beşe oğlu Mustafa mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağçenin nısfını mesfûre Zeyni'ye beş yüz akçeye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idûb teslim-i mübeyyi' eyledikten sonra deyn-i mezbûra takas eyledim. Ba'de'l-yevm zıkr olunan nısf-ı bağçe mezbûre Zeyni'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didikde mukırre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-merkûm Zeyni bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-âşer min Zi'l-kaâde li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc İbrahim bin El-Hâc Sübhanverdi

Salih bin Kasım

Murad bin İskender

Abdulâlîm bin Emrullah

Abdullah Çavuş

Seydi bin Balı Kul

Sayfa 129**Belge 436**

Mahmiye-i Kayseriyye muzâfâtından Çukur Kışla nâm karye sakinlerinden iken bundan akdem vefât iden Receb bin Ali nâm kimesnenin verâset-i zevce-i metrûkesi Selcan bint-i Kasım ve lî-ebeveyn ibn-i âmmi Hüseyin bin Duraliye münhasıra olduğı zâhir ve

mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Selcan meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb merkûm Hüseyin mahzârında tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb zevci müteveffa-i mezbûr zimmetinde olan on iki bin akçe mehr-i muaccelem ve muhallefâtından olub Mahalle-i Kebe İlyas'da vaki' bir tarafı Mahmud mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Himmet mülki ile ve bir tarafı Musa mülki ile Hayri oğlu Ali mülki ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir develik ve bir havlı-yı müştemil olan menzilden ve üç re's toy deve ve iki tay penbe ve dokuz aded sığır ve iki merkeb ve evâni-i nühâs ve tecemmülathane ve zimem-i nâsda olan meblağdan bi-ciheti'l-ırsi's-şer'i bana intikâl iden hisse-i şer'iyye mukabelesinde her adedi yüzer akçeye râic yüz on üç guruş nakd ve menzil-i mezkûrdan bir tarafı merkûm Hasan'a ta'yin olunan sofa ve bir tarafı Musa mülki ile ve iki tarafı Hasa'nın havlusu ile mahdud olan salifü'z-zikr tabhaneyi havludan başka kapu açmak üzere ve bir re's öküz ve iki re's inek ve beynimizde aded ve evsâfı ma'lum tecemmülathaneyi merkûm Hüseyin'in yedinden alâ tarîkü't-tehâric alub kabul ve kabz idûb zikr olunan mehr-i muacceleme ve müteveffa-yı merkûmun cümle muhallefatına ve mirasına müteallık olan cem'i da'vadan mezbûr Hasan'ın zimmetini ibra-i âmm ile ibra iskat-ı tam ile iskat eyledim. Vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ım kalmadı benden ve ya vekilimden sadır olan husus-ı mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkamî'l-kirâm mesmua ve makbule olmasun dedikde mukırrre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırrruleh el-merkûm Hüseyin bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-ı ikrâr ve tasdîk ve ibraya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-kaâdeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed Ağa Serdâr-ı Yeniçeriyân

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

El-Hâc Osman bin Hüseyin

Mustafa bin Hüseyin an Çukur Kışla

Mustafa bin Ali an Mahalle-i Güllük

Abdulkadir bin Ömer karye-i Gesi

Ali bin Hüseyin Çukur Kışla

Sayfa 130

Belge 437

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem Ba'dad seferinde fevt olan Osman Bey bin El-Hâc Ömer'in sülbi oğlu ve cedd-i buluğda olub mukırrı bi'l-buluğ olan Ömer mahfil-i kazaya geldiler Aişe ve Beşezade ibnet-i Ömer nâm hâatunları ihzâr ve muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da'va idûb babam müteveffa-i mezbûr Osman Bey hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken Veli bin Şaban nâm kimesne İncesu nâm karyede vaki' bir tarafı El-Hâc İbrahim mülki ile ve bir tarafı kendi mülki ile ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı mer'a ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağını bin yirmi senesinde yüz elli yedi buçuk mukabele-i guruşa babam mezkûr Osman Bey'e bey'-i bât-ı sâhîh-i şer'-i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz itdikden sonra yedine dahi bin otuz bir cemaziyelûlasının evâil-i tarihiyle mevruh ve mukaddema mahmiye-i mezbûre mahkemesinin nâibi'ş-şer'i olan Mevlana Şaban Efendi imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum hüccet-i şer'iyye virülüb bağ-ı mezkûru mezbûr Osman Bey mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegelüb ba'de vefata bi-ciheti'l-ırsi'ş-şer'i bana intikâl idûb mukaddema ben sağır iken vasîm olan Safiye Hâatun yediyle benim içûn zabt ve tasarruf olunagelmîş iken hâlâ mezbûratan Aişe ve Beşezade bağ-ı mezkûrun bir mikdarına bî-gayri vech-i şer'i taarruzdan hâli değildir, su'al olunub bi-hasbi'ş-şer'i men' ve def olunmak taleb iderim deyü hüccet-i mezbûreyi ibraz idûb nazar ve kıraat olundukda minval-i muharrer üzere musarrah bulunub bi'l-muvâcehe mezbûratan hâatunlardan istitak olundukda bağ-ı mezkûr babam El-Hâc Ömer'in mülki olub ba'de vefata nısfı karındaşımız Ebu Bekir'e ve nısf-ı aheri mezbûr Osman Bey'e intikâl idûb mezbûr Ebu Bekir dahi fevt oldukda zikr olunan nısfı hissesinin salisi müdde-i merkûm Ömer'e ve saliseti bize intikâl itmeğın ol-vecihle tasarruf ideriz deyü mezbûr Osman Bey'in mülki-i müşterası olduğunu ve mezmun hüccet-i mezbûreyi inkâr iderek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda ûdûl-ü müslimînden Süleyman Pir Ali ve Himmet bin Osman nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka müteveffa-yı mezbûr Osman Bey hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken mezbûr Veli zikr olunan bir kıt'a bağ-ı bin yirmi senesinde meblağ-ı

mezkûr yüzeli yedi buçuk mukabele-i guruşa merkûm Osmen Bey'e bizim huzurumuzda bey'-i bât-ı sahîh-i şer'-i ile bey' idüp kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' idüp ol-dahi iştirâ ve kabz iddikten sonra yed'ine dahi vech-i meşrûh üzere Mevlana müşarun ileyh imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve bin otuz cemaziyelûlasının evâil tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyye virülüb bağ-ı mezkûru mezbûr Osman Bey mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegelüp ba'de vefata oğlu mezbûr Ömer'e intikâl idüp ol-dahi mukaddema sağır iken ve vasi olan mesfûre hâtun yediyle mezbûr Ömer içûn zabt ve tasarruf oluna geldi. Husus-ı mezbûre ve mezmun hüccete müşahitleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyye ittiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hini kabulde vakıa olub bağ-ı mezkûr merkûm Ömer'in babası Osman Bey'in mülk-i müşterası olub ba'de kendüye intikâl ittiği mukarrer ve muhakkık olmağın mezbûratân Aişe ve Beşezade muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi

Fahrü'l-kuzzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmed

İmam Mustafa Halife bin Suvacı Hüseyin

El-Hac Abdullah bin Mehmed

Hasan bin Ali

Abdullah Çavuş

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Ve Gayrihim

Sayfa 130

Belge 438

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi sakinlerinden iken vefat iden Hasan bin Abdullah nâm kimesnenin sülbiye-i kebire kızı ve hassen varisi olan Sultan

nâm hâtun mahfil-i kazada validesinin karındaşları hâfız-ı haze'l-kitâb Yusuf ve mukırr-ı bi'l-buluğ olan Sefer ibn-i Ahmed nâm karındaşları mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idüp mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Eskici Ali mülki ile ve bir tarafı Kırkor mülki ile ve bir tarafı Keşiş oğlu mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olup bir sofa ve bir tabhane ve bir örtme ve bir halu-yu müstemil olan menzil babam müteveffa-yı mezbûr Hüseyin ile validem Şah Melik nâm hâtunun mülki olup ba'de vefatüha bi-ciheti'l-ırsi'ş-şer'i bana intikâl etmiştir deyu vazi'ü'l-yed olan mezbûrlardan talep ve da'va eyledüğünde anlar dahi menzil-i mezkûr babamız Ahmed'in mülki olup ba'de vefata bize intikâl etmiştir deyu babamın ve validemin mülki olduğun inkâr edip ben dahi isbat sadedinde iken beynimize muslihûn ve muslimûn tevessüt idüb es-sulh-ı ba'del hukkam fehvası üzere dokuz guruşu nakt ve onbeş guruşu dahi bir kırmızı boğazı sade ve bir kırmızı zıbın ve bir beyaz sade ve dokuz menguş makrame vesair beynimizde evsâf ve adedi malum esbaba inşa-i akd-i sulh ittiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedeli sulh olan meblağı mezkûr dokuz guruşu ve esbab-ı merkûmânı, mezbûrân Yusuf ve Sefer'in yedlerinden ahz ve kabz idüp menzil-i mezkûra mutaalik olan âmme-i da'vadan ve muhasımaddan merkûman Yusuf ve Sefer'in zimmetlerini ibra-i âmm ile ibra ve iskât-ı tam ile iskat eyledim vechen mine'l-vücûh da'vam ve niza'ım kalmadı. Eğer benden veya vekilimden ba'de'l-yevm husus-ı mezkûr için da'va ve niza' sudûr iderse inde'l-hukkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmaya didikte mukırrân-ı mezbûrânın vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-merkûmân Yusuf ve Sefer bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-ı ikrâr ve tasdîk ve ibraya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed bin Abdullah

Şaban Halife El-İmam be-karye-i Gesi

Şeyh Mehmed bin Musa Efendi

Diğer Şaban bin Abdullah

Osman bin İbrahim

Muhzır Besim

Sayfa 131**Belge 439**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Merkepçi Mahallesi sükkanından Sefer Ağa bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer’de hafız-ı hazel kitab Ağya veled-i Avonos nâm zımmî mahzârında bi’t-tavi’s-sâf ikrâr ve i’tirâf idûb nahiyeyi çaldıryanda vaki’ bir tarafı Serkis mülki ile ve bir tarafı Köseci Arzuman mülki ile ve bir tarafı İsa mülki ile ve bir tarafı benim mülkim ile mahdud olub ben şerîfi islamlâ müşerref olmazdan mukaddem bana babamdan intikâl iden hisse-i şer’iyeme isabet idûb mülk-i mevrusum olan bir kıt’a harâbe-i müşrif mülk bağı ba’de isbatü’l-yed cem’i işcarı müsmire ve gayr-ı müsmiresi ve tevabi’ ve levahıkı ve turabiği ile her adedi yüzer akçeye râic otuzdört guruşa merkûm Ağya’ya bey’-i bât-ı sahîh-i şer’i ile bey’ idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi’ eyledim. Ba’del yevm zikr olunan bağ mezbûr Ağya’nın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ’ ve yehtar mutasarrıf olsun didikte mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârımı el-mukırruleh el-merkûm Ağya bi’l-muvâcehe tasdîk ve bi’l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhati bey’ ve şirâ ve kabz ve ikbâzına hüküm birle mâ hûve’l-vaki’ gıbbe’t-taleb ketb olundu. Fî’l-yevmi’s-sâdis min Zi’l-kaâde li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü’l-hâl:

Seyyid Abdullah bin Mehmed

Mahmud bin Abdullah

Bağcı Hürmüz bin Hüseyin

Ramazan bin Abdullah

Mustafa bin Abdullah

El-Hâc Bidak Beşe bin Gazi

Molla Ali El-İmam

Sayfa 131**Belge 440**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Argıncık nâm karye sakinlerinden El-Hâc Bayram ve Ali ibn-i Kasım nâm karındaşlar mahfil-i kazada hafız-ı haze'l-kitab Hudeyk veled-i Hakverdi nâm zımmî mahzârında tav'an her biri ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre taşrasında şehir yerinde baki kavak yeri dimekle maruf bir tarafı Eğerci Ali Bey mülki ile ve bir tarafı Mahmud Kadı Vakfı ile ve bir tarafı Bektaş mülki ile ve bir tarafı Ahmed mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk tarla babam merkûm Kasım'ın mülki olub ba'de vefata bize ve karındaşlarımız Mustafa ve İbrahim'e intikâl idûb merkûmân Mustafa ve İbrahim dahi fevt oldukta anların hisselerini dahi verasesinden bize intikâl idüp cümlesi mülkimüz olduktan sonra zikr olunan bir kıt'a mülk tarlayı yirmi aded esed-i guruşa tarih-i kitâbdan on beş sene mukaddem mezbûr Hudeyk'e her birimiz bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' eyledik zikr olunan tarla mezbûr zımmînin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve yehtar mutasarrıf olsun didiklerinde mukırran-ı mezbûrânın vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûmîn Hudeyk bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhati bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâzına hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât El-Hadi Efendi bin Veli Hoca

Cafer bin Hüseyin

Ahmed bin Hamza

Mehmed bin Müsli

Ahmed bin Müsli

Ali Beşe bin Şaban

Sayfa 131**Belge 441**

Mahmiyey-i Kayseriyede olan Penbeci taifesinden olub merkûm Bayram Paşa'nın Mevlevihane'ye vakfedüb penbeciler isticar eyledüğü dükkanlardan yeni kapı tarafında olan dükkanın müste'cirlerinden El-Hâc Ramazan bin Mahmut ve Abdunnebi bin El-Hâc Bidak ve Ahmed bin Avşar ve Ahmed bin Ali vesairleri meclis-i şeri şerîfe taife-i merkûmenin şeyhleri Ali bin Sefer Dede ve yiğitbaşları İsmail bin Halil ve Ali Dede bin Gazi nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'va idüb bi't-takdîmden bazar penbeciler çarşısı ortasında durub ve dua dahi bazar durduğı mevziinde olunub terazu mevzii mezbûre tutulub ve şeyh ve yiğitbaşımız ortalıkda bazar durulduğı mevziide olan dükkanlarda oturagelmış iken dükkan-ı mezbûrenin iki kapusu olub bir kapusu yeni kapı semtinde ve bir kapısı Mevlevihane semtinde olub merkûmlar Mevlevihane kapısı tarafında olan dükkanlarda oturmakla bey' ve şirâ dahi kendi yanlarında olub bizim dükkanlarımız muatıl olmağın bize külli ğadr vardır. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb iderim didiklerinde ğbbe's-su'al merkûmîn Ali Dede ve İsmail ve Ali Dede cevablarında fî'l-hakîka vech-i meşrûh üzere bazar zikrolunan çarşı ortasında durub ve dua dahi mevzi-i mezbûre olub ve terazu mevzi-i merkûmde tutulub ve kendiler ortalıkta olan dükkanlarda oturageldikleri tav'an her biri ikrâr ve i'tirâf itmeğın ikrârları mu'cibi ile bazar salifü'z-zikr çarşı ortasında durub ve dua dahi mevzi-i merkûmde olub ve terazuyu dahi mevzi-i merkûmde tutulmak üzere bir müstakim terazucu ta'yin idüb ve kendileri ortalıkta olan dükkanlarda oturmak üzere tenbih olunub her biri dahi minval-i meşrûh üzere müteahhid olmağın mâ hûve'l-vaki' ğbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi'min Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Molla Hayrullah Efendi bin Abdulmuti Çelebi

Umdetü'l-müderisîni'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin bin Şeyh Mehmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Yusuf bin Mustafa Kethüda-i Şehir

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Es-seyid Ali Çelebi bin Şaban

Ali Beşe bin Şaban

Sayfa 132

Belge 442

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Pir Dede bin El-Hâc Balı nâm kimesnenin sülbi oğulları Ömer ve Osman nâm sağırlerin emvallerini zabt ve ahvallerini hafza bir vasi ve vasi-yi mezbûr üzerine bir nazır lazım ve mühim olmağın kıbel-i şer'den cedleri Teslime bint-i El-Hâc Salih nâm hâtun vasi ve mezbûrân hâtunun üzerine Aliyar nâm kimesne nazır nasb ve tayin olundukta anla dahi zikr olunan vesayeti ve nezareti kabul ve hizmeti lazımesin her biri edâya taahhüd ve iltizâm itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sânî' aşere min Zi'l-kaâdeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdussettar Halife El-İmam

Pir Veli bin Velid

El-Hâc Berad bin Hızır

El-Hâc İsmail bin Abdullah

El-Hâc Abdunnebi bin Mustafa

Mikail bin Sırru

Sayfa 132

Belge 443

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bozatlu Mahallesi sakinlerinden Veli bin Mirza nâm kimesne mahfil-i kazada hafız-ı haze'l-kitâb İbrahim bin Abdunnebi nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı El-Hâc

Mirza mülki ve bir tarafı Ahmed mülki ve bir tarafı Mustafa mülki ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan menzil yeri babam merkûm Mirza'nın mülki olup ba'de vefata bana intikâl itmiş iken merkûm İbrahim bî-gayri vech-i şer'i vaziyet ider su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikte gıbbe's-su'al mezbûr İbrahim cevabında Fî'l-vaki zikrolunan menzil yeri müdde-i mezbûrun babası merkûm Mirza'nın mülki olup mezbûr Mirza hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sihhatinde zikr-i sebk iden menzil yerini on esed-i guruşa tarih-i kitabdan yirmi beş sene mukaddem bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabzı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz idûb mülk-i müşterâm olup menzil bina eyledim müddeiye-i mezbûr, bey'-i merkûmu inkâr iderek mezbûr İbrahim'den takrîrine muvafık beyine taleb olundukta udûl-i müsliminden Şaban bin Hasan ve İbrahim bin İsmail nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup gıbbe'l-istişadi'ş-şer'i fî'l-hakîka merkûm Mirza hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sihhatinde salifü'z-zikr menzil yerin on esed-i guruşa tarihi kitabtan yirmi sene mukaddem mezbûrahûma bizim huzurumuzda bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz idûb mülk-i müşterâsı olup menzili bina eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vakıa olup mahdud-u mezkûr menzil yeri merkûm İbrahim'in mülk-i müşterâsı olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın müdde-i mezbûr muarızâdan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni min Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdussettar Halife el-İmam

Es-Seyyid Abdulhay Çelebi an Mahalle-i (silik)

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Ve Gayrihim

Sayfa 132**Belge 444**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi ahalisinden Sultan Balı bin Mehmed ve Himmet bin Himmet ve El-Hâc Abdurrahman bin El-Hâc Mustafa vesairleri mahfil-i kazâya mahale-i merkûma yiğidbaşısı hâfız-ı hâze'l-kitâb Mehmed bin İsmail nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine her biri da'va idûb mezbûr Mehmed elimden mahalle-i mezbûr ahalisinden dört kimesnenin hâtunu (...) olub mâ 'adâsının hâtununa zina ittim deyu ırzımıza müteallik nice ifk ve iftira itmiş su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Mehmed husus-ı mezkûru bi'l-küllîye inkâr ile cevap virerek müddeiyûn-i mezbûrûndan takrîrlerine muvafık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden âciz ve kâhir olub istihlaf ettiklerinde müddeiyûn-i mezbûrûna ve hâtunlarına minval-i meşrûh üzere ifk ve iftira itmediğine merkûm Mehmed'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn billahi'l-aliyyi'l-azim itmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişîni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Çelebi bin Şeyh Mehmed Efendi

Ali Çelebi bin Veli Efendi

Habib bin Mehmed

Abdullah Çavuş bin İshak

Sayfa 133**Belge 445**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Yalman Mahallesi sakinlerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Ali bin Ömer nâm kimesne mahfil-i kazâya mahmiye-i merkûme sükkânından Kasım Beşe bin Hasan nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb nâhiye-i mahrumlarda vaki' bir tarafı Mustafa mülki ile ve bir tarafı Eskici Kara Veli mülki ile ve bir tarafı Kara Hasan mülki ile Osman Dede mülki ile mahdud olan bir

kıt'a bağı dedem El-Hâc Abdunnebi'nin mülki olup ba'de vefata zevcesi Salime'ye ve diger zevcesi Hatice'ye ve sülbiye kızı olan validem Zahire'ye intikâl idûb mesfûre Salime dahi fevt olup bağı-1 mezkûrdan hissesi sadri oğlu Ahmed'e intikâl idûb merkûm Ahmed'in nısf-1 hissesi babam merkûm Ömer iştirâ idûb cümlesi mezbûr Ömer ve validem Zahide ve ceddem Hatice'nin mülki olup tarih-i kitabdan yirmi sene mukaddem ben sabi iken Kur'an-ı Azîm hatmedub merkûmun Ömer ve Zahide ve Hatice salifü'z-zikr bir kıt'a bağı muhitimde bana hibe-i sahihe-i şer'iyye eylemeye ve temlik idûb ben dahi sabi' olmağla yine babam merkûm velayeten kabz ve tasarruf idûb mülk-i mevhûbum olup ba'de'l-buluğ ben dahi mülkiyeti üzere zabt ve tasarruf idûb lakin ticarete gidûb küffara esir olmağla merkûm Kasım sene 28 vech-i vazi'yed etmiş hâlâ bi akdi'l-lah halas olup gelüb yedinde buldum. Su'al olunub bi-hasbi's-şer'i kasriyyed ittdirilmek taleb ederim dedikde gibbes-su'al mezbûr Kasım Beşe cevabında bağı-1 mezkûrun nısf-1 müteveffa-i mezbûr El-Hâc Abdunnebi'den Asiye nâm kızından mütevaffa-yı mezbûr Abdunnebinin zevcesi Hatice ile merkûm Asiye'nin lî-ümm kız karındaşı olan zevcem Rabia'nın hissesine isabet idûb ve nısf-1 ahiri dahi hazır-ı bi'l-meclis olan Es-Seyyid Ali Çelebi ile benim mülk-i müşterâmdır. Ol vecihle vazi'yed iderim deyü müdde-i mezbûrun mülk-i mevhubu olduğun inkâr iderek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Receb Dede bin Ahmed ve Yakub bin Veli nâm kimesneler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup gibbe'l-istişhadi's-şer'i fî'l-hakîka degeri zikr-i sebk iden bir kıt'a bağı merkûm Ali'nin babası Ömer ve validesi Zahide ve ceddesi Hatice'nin mülki olup merkûm Ali tarih-i kitâbtan yigirmi sene mukaddem sabi iken Kur'an-ı Azim hatm idûb merkûmün Ömer ve Zahide ve Hatice zikrolunan bir kıt'a bağı (...)5 bizim huzurumuzda mezbûr Ali'ye hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe ve temlik idüp ol-dahi sabi olmağla babası mezbûr Ömer velayeten kabz ve tasarruf idup ba'd-el yevm mezbûr Ali dahi mülkiyet üzere zabt va tasarruf idup merkûm Ali'nin mülk-i mevhûbudur bu hususa şahitleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyye ittiklerinde ba'de't-ta'dîl vet-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vakia olduktan sonra mezbûr Kasım Beşe Ağa'da kelâm idûb merkûm El-Hâc Abdunnebi fevt oldukta veraset-i zevcesi Hatice bint-i Abdullah ve sülbiye kızları Asiye ve Zahide'ye münhasıra olup kibelü'l-kasım merkûm Asiye dahi müteveffiyeye olup veraseti validesi merkûme Hatice'ye ve lî-ebeveyn kız karındaşı Zahide'ye ve lî-ümm kız karındaşı olan zevcem mesfûre Rabia'ya münhasıra oldukda mersume Asiye'den zevcem mesfûre Rabia'ya hissesi intikâl itmeğın mezbûre Zahide

müteveffa-i mezbûr El-Hâc Abdunnebi ve Asiye'nin muhallefatlarından merkûmatân Hatice ve Zahide'ye intikâl iden hissesi içün bağ-ı mezkûrun nısf-ı bin kırk tarihinde alâ tarike's-sulh temlik idûb ben mersume Rabia'nın vekili olub mezbûr Es-Seyyid Ali Çelebi merkûm Hatice'nin vekili olub tescil ve hüccet olunub ve mezbûr Ömer salifü'z-zikr nısf-ı hissesi merkûm Es-Seyyid Ali ile bana altmış esedi ğuruşa bey' idûb her birimiz iştirâ eyledik bağ-ı mezkûr minval-i muharrer üzere müdde-i merkûm Ali'ye hibe olunduğu takrîrce mesfûre Asiye'den zevcem Rabia'ya hisse intikâl itdigi müşâhidin hibesi olmağına yedimde fetva-yı şerîfe vardır deyü bin kırk bir Şevvali'l-mükerremmin ikinci günü tarihiyle mevruh ve Abdurahman nâm naib imzasıyla mümzi iki kıt'a hüccet ibrâz idûb hakikat-i hal merkûm Es-Seyyid Ali Çelebi 'den de su'al olundukda El-Hâc Abdunnebi'nin Asiye nâmında kızı yokdur ve ben mezbûr Hadice'ye vekil olmadım bağ da almadık ve akçe de vermedik merkûm Kasım Beşe hüccetleri kendi peyda itdirmiş dedikde müdde-i merkûm Ali'ye dahi su'al olundukda müteveffa-i mezbûrun Asiye nâm kızı olduğunu ve zikr olunan cihetlerin mezmunlarında inkâr idûb mezbûr Kasım Beşe'den merkûm El-Hâc Abdunnebi'nin Asiye nâm kızı olduğuna ve mezmun hüccet-i beyyine taleb olundukda istimhal itmeğin üç gün mehl-i şer'i virülüb ityân-ı beyyineden aciz olub tekrar istimhal itdikde üç günden iki def'a dahi ihmal olunub mehl-i mezbûr tamamında dahi ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdükde müteveffa-i merkûm Abdunnebi'nin Asiye nâm kızı olduğuna ilm-i lî-ask olmadığına mezbûr Ali'ye yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn billahi'l-aliyyi'l-azim idûb bağ-ı mezkûr vech-i meşrûh üzere merkûm Ali'nin mülk-i mevhubu olduğun mukarrer ve muhakkik olmağın müddeiyye-i mezbûre hükm ve merkûm Kasım Beşe'nin kasriyedine tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzat, Eş-Şerîf Es-Sadat Es-Seyyit Molla Hayrullah Efendi bin Abdulmuti Çelebi

Fahru'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Umdetü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Fahru'l-kuzzât Abdürrezzak Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi

Mehmed Çelebi bin Alaeddin Efendi

Tutuk Mustafa bin Habib

İbrahim bin Yakub

Ali bin Hasan

El-Hâc Hüseyin Bey bin Abdullatif

Mehmed bin İşbir

El-Hâc Ali bin El-Hâc Ömer

Himmet bin El-Hâc Ali

Molla Ali bin Muzaffer

Ve Gayrihim

Sayfa 134

Belge 446

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Taşan nâm karye sakinlerinden Hamza bin Halil nâm kimesne meclis-i şer'iyeye mahmiye-i merkûme sükkânından hâfız-ı hâze'l-kitâb Abbas bin Ömer nâm kimesne mahzârında bi't-tavi's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb ben tarih-i kitâbdan on gün mukaddem Güllük Mahallesi'nde sakin Yeniçeri Serdarı Mehmed Ağa'nın evine giderken yine mahmiye-i merkûmede sakin Kalaycı Derviş Bey oğlu Musa nâm kimesne serhoşla üzerime gelüb sağ dizim üzerine bıçak ile urub mecruh idûb cârihim merkûm Musa olub da'vam dahi onunladır. Ondan gayrı husus-ı merkûma müteallık merkûm Abbas vesairde vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ım yokdur dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Abbas bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâhede tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İbrahim Efendi an Karye-i Yuvalı

Molla Ali bin Muzaffer

El-Hâc Abdunnebi bin Halil an Mahalle-i Hunad

Mustafa Beşe bin Abdullah an Mahalle-i Selman

İbrahim bin El-Hâc Hayreddin

Abbas bin Sefer an Mahalle-i Tepecik

Muhzır Hüseyin

Sayfa 134

Belge 447

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Cırlavuk nâm karye ahalisinden İskender bin Kasım ve Yusuf bin Kalender ve Ali bin Nasuh ve Cuma bin Muzaffer ve Ali bin Abbas ve Abdulkerim bin El-Hâc Mehmed ve Es-Seyyid Fethullah Çelebi bin Mehmed vesairleri mahfil-i kazâda karye-i merkûme imamı İbrahim Halife bin El-Hâc Ömer mahzârında her biri takrîr-i kelâm idûb karye-i mezbûre mescidinin vakf akçesi cem'an yüz altmış iki ak altun olub meblağ-ı mezkûra merkûm İbrahim Halife müteveli nasb ve ta'yin olunmak taleb ideriz dediklerinde salifüz-zikr yüz altmış iki ak altuna kıbel-i şer'iden mezbûr İbrahim Halife (bin) Hüseyin müteveli nasb ve ta'yin olundukda ol-dahi kabul ve hizmet-i lazımesin edâya müteahhid olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşere min Zi'l-kaâdeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdeti'l-kuzzât Abdi Efendi bin Musa Aliheddin Efendi

Emir Hamza bin Ali

Muzaffer Çelebi bin Musa Aliheddin Efendi

Şaban bin Ramazan

Ali Beşe bin İsa

Seydi Gazi bin Ali

Sayfa 134**Belge 448**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Merkebcî Mahallesi sakinelerinden Hatice bint-i Uğurlu nâm hâtun mahfil-i kazâda zevc-i müteveffî Balkar'ın sülbiye kızı Meryem nâm hâtun mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb nahiye-i Kulaklı Kayada vaki' bir tarafı Yusuf mülki ile ve bir tarafı Şaban mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Abdullcebbar tarlası ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağı tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem Abdulkadir nâm kimesneden şîrâ-i şer'i ile on üç guruş kendi malım ile iştirâ idûb mülk-i müşterâm olub mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegelmiş iken hâlâ mezbûre Meryem tasarrufuma mani' olur su'al olunub bi-hasbi'ş-şer'i men' ve def' olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûme Meryem inkâr ile cevap virerek müddeiyye-i mesfûreden takrîrine muvafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden İmam Hasan Halife bin El-Hâc Ahmed ve Oruc bin Himran nâm kimesneler lî-ecl i'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mesfûre Hatice mahdud-u mezkûr bir kıt'a mülk bağı tarih-i kitâbdan üç sene mukaddem mezbûr Abdulkadir'den şîrâ-i şer'i ile on üç guruşa bizim huzurumuzda kendi malı ile iştirâ idûb mülk-i müşterâsı olub mülkiyeti üzere zabt ve tasarruf idegeldi bu hususa şahitleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mahdud-u mezkûr merkûme Hadice'nin mülk-i müşterâsı olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın mesfûre Meryem muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ömer bin Musa

Hüseyin Dede bin Ali Bey

İbrahim bin El-Hâc Mehmed,

Fahrü'l-müderrişîn Hüseyin Çelebi bin Alaeddin Efendi

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Habib

Yusuf Kethüda-i Şehir

Kasım bin Menteş

Sayfa 134

Belge 449

Merhum Bayram Paşa'nın Kayseriyye'de vaki evkafına bi'l-fiil müteveli olan fahrü'l-meşâyih Şeyh Ramazan Efendi meclis-i şer'ide hâfız-ı hâze'l-kitâb Yusuf bin Musa nâm kimesne mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb Mahmiye-i Kayseriyye'de penbe merhum mezbûrun müceddeden ibna olunan dükkanlarından gayrı yerde penbe bey' olunmamak fermân-ı şerîf varid olmuş iken mezbûr Yusuf muahheren emr-i şerîf ibrâz idûb mucebince Boyacı Kapusu taşrasında vaki dükkanında penbe bey' itmekle sairi dahi bu sevdaya düşüb vakf-ı mezbûrun dükkanları harab ve vakfa gadr olmamak içün mezbûr Yusuf Boyacı Kapusu taşrasında olan dükkanında penbe bey' itmemek üzere dükkanla mezbûrdan Mevlevihane kapusu tarafından olan kapu içerisinde vaki' üçüncü dükkanın Hanifi Çelebi'den alınan dükkanı hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Penbeciler şeyhi Ali bin Sefer Dede ve yiğitbaşısı İsmail bin Halil ve penbecilerden Ali Dede bin Gazi ve El-Hâc Abdulkadir bin Pir Bidak ve Es-Seyyid Kasım bin Ahmed vesairleri ma'rifetiyle merkûm Yusuf'a virub teslim eyledik ol-dahi kabul idûb taşradan olan dükkanına ta'yin olunursa mezbûr Yusuf yine varub taşrada olan dükkanında penbe bey' ide dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Yusuf bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itdikden sonra zikr olunan penbeci taifesi dahi vech-i meşrûh üzere razı olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' min Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdeti'l-kuzzât Şaban Efendi

Umdeti'l-kuzzât Mehmet Efendi bin Şaban Efendi

Osman Dede tabii' Şeyh Ramazan Efendi

Mehmed bin Hamza

Sayfa 135**Belge 450**

Mahruse-i Kayseriyye mahallâtından Lala Mahallesi sakinlerinden Mahmiye-i Konstantiniye'de merhum olan Müderris Hamza Efendi bin Ali'nin ammisi El-Hâc Hüseyin'in sülbiye kızı Şakire nâm hâtun meclis'i şer'i şerîf-i ahmedî ve mahfil-i dîn-i münif-i mustafinde menzil-i ati'ü'z-zikr vazî'ü'l-yed olan hâfız-ı hâze'l-kitâb Mustafa bin Seydi Ali mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Müslim Bey mülki ve bir tarafı Şeyh İbrahim Efendi mülki ile ve bir tarafı Yusuf Çelebi mülki ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub üstü açık bir sofa ve bir tabhane ve bir örtme ve bir (...) müştemil olan menzil-i merkûm Hamza Efendi'nin mülki olub hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde bin on dört senesinde bana hibe-i sahihe-i şeri'yye ile hibe ve temlik idûb ben dahi kabz eylemiş iken merkûm Mustafa sagir vech-i vazî'yed ider deyu taleb ve da'va ittiğimde ol-dahi merhum mezbûr Hamza Efendi menzil-i mezbûru hâl-i sıhhatinde bin on beş tarihinde merhum Şeyh İbrahim Efendi'ye hibe-i sahihe ile hibe idûb ol-dahi kabz idûb mukabele-i hibede yirmi guruş îvaz virub ba'de da'va ittiğinde muma-ileyh Hamza Efendi îvaz nâmına virilen yirmi guruşu kabul idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz idûb müşarun-ileyh Şeyh İbrahim Efendi benden otuz guruş dahi olub cem'an altı guruş menzil-i mezkûru müşarun-ileyh Şeyh İbrahim Efendi'ye bey'-i bât-ı sahih ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz idûb ma'lum hüccet-i şer'iyye verildikten sonra fevt oldukda verasesi yetmiş beş guruşa bana bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz eyledim mülk-i müşterâmdır deyü müşarun-ileyh Şeyh İbrahim Efendi yedine verilen bin otuz yedi ramazanı tarihiyle mevruh hücceti ibrâz idûb mazmununa Nasuh bin Abdurrahim nâm kimesne şehâdet idûb bir şâhid dahi ihzâr itmek sadedinde iken beynimize müslihûn ve müslimûn tavassut idûb es-sulh-ı seyyidü'l-hükkam fehvası üzere bin akçeye inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr bin akçeyi merkûm Mustafa'nın yedinden ahz ve kabz idûb menzil-i mezkûra müteâllık olan cem'i da'vadan merkûm Mustafa'nın zimmetine ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât eyledim vechen mine'l-vücûh da'va ve niza'ım kalmadı eğer benden ve ya vekilimden ba'del yevm husus-ı mezkûr içûn da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkamü'l-kirâm mesmua ve makbule olmasın dedikde mukirre-i mezbûrenin vech-i

meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mustafa bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-i ikrâr ve tasdîk ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İmam Mehmed Halife bin Ali Dede

Müezzin Mustafa bin Hamza

Mustafa Dede bin Mehmed Çelebi

Ali Dede bin El-Hâc Süleyman

Abdulkadir bin El-Hâc Şaban

Mustafa Dede El-Müezzin

Mustafa bin Mehmed Çakırzade

Bayram bin Velid

Osman bin Hüseyin

Halil bin Mahmud

Şaban Çelebi bin Abdullah Çelebi

Hüseyin bin Ahmed Çelebi

Sayfa 135

Belge 451

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Gürce Mahallesi sükkânından Mustafa bin Sefer Bey mahfil-i kazâda hâlâ Kayseriyye Sancağı Bey'i -dâme îzzühûnun- sabıkan mütesellimi olan Mustafa Ağa mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb merkûm Mustafa Ağa zimmetinde beynimizde vasıf ve cinsi ma'lum çakşirlik(?) cuka bahasından ve nakidden cem'an yirmi beş guruş hakkım vardır. Hâlâ meblağ-ı mezkûr bi-hasbi'ş-şer'i alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Mustafa Ağa cevabında fî'l-hakikâ müdde-i mezbûra lazımu'l-edâ ve vacibü'l-kazâ yirmi beş guruş deynim vardır

deyu tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğın ikrâr-ı mucibiyle meblağ-ı mezkûru edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt-ı Ramazanü'l-mübârek li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Kara Veli bin İskender

El-Hâc Ali bin El-Hâc Ömer

Kasım bin Menteş

Sayfa 136

Belge 452

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sakinlerinden iken mürd olan Ağzad veled-i Karakuş nâm zımmînın sülb-i sağır oğulları Karakuş ve Asutatır ve Abrah nâm ve sülb-i sağire kızları Altun ve Hâtun emvallerini zabta bir vasî lâzım ve mühim olmağın kibel-i şer'den ammileri Hatır Beşe veled-i Karakuş nâm zımmî dahi nasb ve ta'yin olundukda ol-dahi vesayeti merkûmeyi kabul ve hizmeti lazımesin edâya taahhüd ve iltizâm itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis aşere min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

İshak Çelebi bin Hüseyin

Hüseyin bin Abdullah

Hasan bin Hüseyin

Sefer bin Abdullah

Sayfa 136

Belge 453

Mahmiye-i Kayseriyye Kala'sı mustahfızlarından Sinan bin Receb nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lazimüt-tevkîrde hâfız-ı hâze'l-kitâb Mustafa bin Kasım nâm kimesne bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb kala-i mezbûrede vaki' bir tarafı sur ve bir tarafı Yusuf mülki ve bir tarafı Ömer mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir mülk ahurunu üstat olan fevkâni odası ile her adedi yüzer akçeye raîç kırk beş ğuruşa mezbûr Mustafa'ya tarihi kitâbdan üç sene mukaddem bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim zikri-i sebk iden ahur ve oda merkûm Mustafa'nın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mustafa bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhati bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' ğıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Osman bin Receb

Ahmed bin Şaban

Ömer bin Mahmud

Arslan bin Ahmed

İsmail bin İlyas

Sayfa 136

Belge 454

Mahalle-i Kayseriyye mahallâtından Bekçi Mahallesi sakinlerinden Ahmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münif-i mustafinde hâfız-ı hâzel kitâb Osman Çelebi bin El-Hâc Mehmed mahzârında bittav'i's-saf ikrâr ve i'tirâf

idûb nahiye-i (...) vaki' bir tarafı El-Hâc (bozuk) mülki ile ve bir tarafı Demirci Bidak nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı cebel ve bir tarafı arzuhaliye ile mahdud olub bana validem Emine nâm hârunun hibe-i sahîh-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim idûb ben dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve temlik idûb mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldüğüm mülk-i mevhubum olan bir kıt'a harabe-i müşrif mülk bağımı ba'de isbatü'l-yed içinde olan harabe-i müşrif evi ve cem'i eşcar-ı mesmua ve gayr-ı mesmuası ve tevbiki ve levahiki ve turabiki ile üç bin sekiz yüz nakd-i râic Fî'l-vakt-i fidde akçeye merkûm Osman Çelebi'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan bağ-ı merkûm Osman Çelebi 'nin mülki müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Osman Çelebi bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk idûb sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hükümden sonra tabi'-i mezbûrun karındaşı Mehmed dahi kendi tarafından asâleten ve hemşireleri Fatıma ve Esma ve Hatice taraflarından ikrâratü'z-zikre vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i cahid mahzârında Abdulfettah bin Sefer ve Musa Ali bin Mustafa şehâdetleri ile vekâleti sabite olduktan sonra vekâleten meclis-i şer'i de zikr olunan bağ-ı validem merkûm Emine'nin mülki olub karındaşım merkûm Ahmed'e hibe-i sahihe ile hibe ve temlik idûb ol-dahi kabz ve temlik itmîşdir. Halen zikr olunan bağdan müvekkilat-ı merkûman Fatıma ve Esme ve Hatice'nin ve benim vechen mine'l-vücuha alaka ve medhalim ve da'va ve niza'im yokdur. Eğer da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkam mesmua olmaya deyü bi'l-asâleten ve bi'l-vekaleten ikrâr ve i'tirâf itmekin ba'de't-tasdîk ve'l-kabûl mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Hasan bin El-Hâc Çelebi

El-Hâc Abdurrahim bin Ağca

Diğer El-Hâc Hasan bin (...)

Şaban Çelebi bin El-Hâc Kasım

Kenan bin Mehmed

Ebu Bekir bin Balı

Sayfa 136

Belge 455

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Taşan nâm karye sakinlerinden Hamza bin Halil nâm kimesne mahfil-i kazâda mahmiye-i merkûme mahallâtından Güllük Mahallesi ahalisinden Himmet bin El-Hâc Mehmed ve Sultan Bali bin Mehmed ve El-Hâc Abdurrahman bin Mustafa ve Mehmet bin İsmail vesairleri mahzarlarında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb ben tarihi kitâbdan üç gün mukaddem ba'de'z-zuhur kendi halimde mahalle-i mezbûrda sakin Yeniçeri Serdarı Mehmed Ağa'nın evine giderken Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Kalaycı Derviş Bey oğlu Musa nâm kimesne serhoşla üzerime gelub sağ dizim üzerine bıçak ile urub mecruh idûb cârîhim merkûm Musa olub da'vam dahi onunladır. Husus-ı mezkûra müteallık ahali-i mahalle-i mezbûrede da'va ve niza'ım yokdur. Eğer ol cerahatından bi-emri'l-lah-i teâla fevt olursam dahi varislerim ahali-i mahalle-i mezbûreden dem ve diyet talep ve rencide itmeye dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırrulehuma el-merkûman Himmet ve Sultanbalı ve El-Hâc Abdurrahman ve Mehmed bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l- muşâfehe tahkîk itmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' ve'l-ısrîn min Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İbrahim Efendi Karye-i Yuvalık

Molla Ali bin Muzaffer Halife Bazarbaşı

El-Hâc Abdunnebi bin Halil an Mahalle-i Hunad

Mustafa Beşe bin Abdullah an Mahalle-i Selman

İbrahim bin El-Hac Hayreddin

Abbas bin Sefer an Mahalle-i Tepecik

Sayfa 137**Belge 456**

İş bu Mahmiye-i Kayseriyye Sancağı Beg'i Umdeti'l-ûmerai'l-kiram Merdan Ali Bey – dâme îzzuhu- mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın subaşı Mustafa Subaşı mahfil-i kazâya mahmiye-i merkûme mahallâtından Güllük Mahallesi ahalisinden Sultan Balı bin Mehmed ve Himmet'in ve El-Hâc Abdurrahman bin El-Hâc Mustafa ve Musa Ali vesairlerini ihzâr ve muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idûb mahalle-i mezbûre yiğit başısı hazır-ı bi'l-meclis olan Mehmed nâm kimesne mahalle-i merkûme ahalisinin zevcelerine müteallık na-meşru' kelimât itdiği mesmu'am olmuştur. Sual olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al ahali-i mezbûre cevabında mezbûr Mehmed'in zevcelerimize müteallık hilaf-ı şer'i kelimât itdugin biz dahi istima' idûb da'va itduğumuzda her birimiz isbata kadir olmağın mezbûr Mehmed'e bi-hasbi'ş-şer'i yemin virülüb ve husus-ı mezkûr için ahali-i örf içinde itmege kadir olmadığına yedimizde fetva-yı şerîf vardır. Nazar olunsun deyü ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda Zeyd ve Ömer ve Bekir'den zevcelerimize müteallık nâ-meşru' kelimât itdi deyü da'va idûb isbata kadir olmadıklarında Bekir'e yemin vermiş olsalar şer'an bu makule da'va itmekle mezbûrlar carîyeye müstehâk olurlar mı? el-cevâb: olmazlar deyü buyrulmağın ber-muceb-i fetva-yı mezkûr subaşı muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişîni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Ali Çelebi bin Veliyyü'd-din

Habib bin Mehmed

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 137**Belge 457**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hasbek Mahallesi sakinlerinden Osman bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer'ide hâfız-ı hâze'l-kitâb Yuvan veled-i Karaki nâm zımmî mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb Nahiyeye-i Çaldıryan'da vaki' bir tarafı Emir Ahmed Çelebi mülki ve bir tarafı Evzen oğulları mülki ile ve bir tarafı Ömer mülki ve bir tarafı Receb mülki ile mahdud olub mülk-i müşterâm olan bir kıt'a mülk bağı ba'de ısbatü'l-yed cem'i eşcar müsmire ve gayrı müsmiresi ve tevabi' ve levahik ve turabik ve merafihi ile on bin nakd-i râic fî'l-vakt fidde akçeye merkûm Yuvan bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan bağı mezbûr mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Yuvan bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegın sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' min Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mustafa bin Balı

Kara Veli bin İskender

Yusuf Kethüda-i Şehir

Es-Seyyid Ali Çelebi bin Şaban

Molla Ali bin Veli Efendi

Abdi bin Talat

Mahmud bin Abbas

Musa bin Abdu'n-nebi

Sayfa 137**Belge 458**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bozatlı Mahallesi sakineleriden iken bundan akdem müteveffıyye olan Salime bint-i Mehmed nâm hâtunun lî-ebeveyn âmmitesi kızı ve verasesi Şazıman bint-i Mansur nâm hâtun asâleten lî-ümm kızkarındaşı Hatice bint-i Müstehab nâm hâtun tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında Hüseyin bin Dede bin Ali Bey ve Ömer bin Musa şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan zevci Cüneyid bin Mirza nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde menzil-i âti'ü'l-beyâna vazî'ü'l-yed olan hâfız-ı hâze'l-kitâb Halil bin Mehmed mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Abdal Mehmed mülki ve bir tarafı Diba' Halil bin Halil mülki ile ve bir tarafı diğerk Halil bin Receb Mülki ile ve İbrahim mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olan bir sofa ve bir tabhane ve bir oda ve bir havlu-yu müştemil olan menzil-i mevrusum müteveffıyye-i merkûme Salime'nin mülki olub ba'de vefatıha bize intikâl itmiş iken (...) mezbûr Halil bî-gayri vech-i şer'î vazî'yed ider. Sual olunub şer'le lazım gelini taleb iderim dedikde. Gıbbe's-su'al merkûm Halil cevabında fi'l-vaki' menzil-i mezkûr müteveffıyye-i merkûmenin mülki olub lakin merkûme Salime hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde tarih-i kitâbdan altı sene mukaddem menzil-i mezkûru her adedi yüzer akçeye râic elli beş guruşa bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz idûb mülk-i müşterâm olub zabt ve tasarruf idegeldim dedikde müddeiyân-ı merkûman inkâr iderek merkûm Halil'den takrîrine mütevafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Receb bin Ahmed ve Halil bin Halil nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişadi'ş-şer'i fi'l-hakîka müteveffıyye-i mezbûre Salime hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde tarih-i kitâbdan altı sene mukaddem menzil-i mezkûru meblağ-ı merkûm elli beş guruşa merkûm Halil bizim huzurumuzda bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz idûb mülk-i müşterâsıdır. Mülkiyeti üzere zabt ve tasarruf idegeldi bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub müddeiyân-ı mezbûrân muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ömer bin Musa

Hüseyin bin Ali Bey

İbrahim bin El-Hâc Mehmed

Hüseyin Çelebi bin Alaaddin Efendi

Emrullah Çavuş bin İshak

Kara Veli bin İskender

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

İshak bin Hüseyin

Sayfa 138**Belge 459**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mermerlü Mescid Mahallesi sükkânından Yuvan veled-i İnci nâm zimmî mahfil-i kazâya (...) olub bundan akdem mürd olan Pavlus nâm zimmînin zevcesi Sofya bint-i İlbeki nâm zimmîyeyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb Nahiye-i Eğribucak'da vaki' Ağyan Bağ dimekle ma'ruf bir tarafı (...) mülki ile ve bir tarafı Mahir mülki ile ve bir tarafı Topcu Sefer mülki ile ve bir tarafı Durmuş mülki ile mahdud olan bir kıta bağ karındaşım mürd-i mezbûrun mülki olub veraseti zevcesi mesfûre Sofya'ya ve bana münhasıra olub bana intikâl iden hisse-i şer'iyyemi taleb eylediğimde mesfûre Sofya edada taallül idûb cümlesine (...) vazî' yed ider. Sual olunub bana intikâl iden hissem alıverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al mezbûre Sofya cevabında mukaddema zikr olunan bağ Ağyan nâm zimmînin mülki olub merkûm Ağyan hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde tarih-i kitâbdan kırk sene mukaddem bağ-ı mezkûru otuz ak altuna bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz idûb mülk-i müşterâm olub ila hâze'l-ân zabt ve tasarruf idegeldim dedikde müdde-i mezbûr bağ-ı mezkûr mesfûrenin mülk-i müşterâsı olub tasarruf idegeldiğini inkâr iderek merkûm Sofiya'dan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Ahmed Bey bin Abdullah nâm kimesne ile Yağob veled-i Ağyan nâm zimmî lî-ecli'ş-şehâde meclis-

i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka tarihi kitâbdan kırk sene mukaddem zikr olunan bir kıt'a bağı otuz ak altuna mersume Sofya'ya bizim huzurumuzda bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz idûb mülk-i müştêrâsı olub ila hâze'l-an mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub müdde-i mezbûr muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmed

Fahru'l-kuzzât Veli Efendi bin an Mahalle-i Güllük

Fahru'l-Akrân Mustafa Ağa Emin-i Gühercile

Yusuf Bey bin Hasan Tabi-i Defterdâri

Abdurrahman bin Uğurlu Efendi

Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Yunus Halife bin Abdalbaki

Es-Seyyid Ali Çelebi bin Bayram

Sayfa 138

Belge 460

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mermerlü Mescid Mahallesi sükkânından Yuvan veled-i İnci nâm zımmî meclis-i şer'ide karındaşı olub mürd olan Pavlus nâm zımmînin zevcesi Sofya'nın İlbeki nâm zımmîye mahzârında mezbûreye takrîr-i da'va idûb Nahiye-i Kayadibi'nde vaki' bir tarafı tarîk ve bir tarafı Tatar Mehmed mülki ve bir tarafı Kalaycızade Mehmed Çelebi mülki ve bir tarafı mülk ile mahdud olan bir kıt'a bağı mezbûrun mülki olub ba'de helake veraseti zevcesi mesfûreye ve bana münhasır olmuş iken mersume Sofiya bağı-ı mezkûrun cümlesine bî-vech vazî'yed ider. Sual olunub bağı-ı mezkûrdan ve saîr muhallefatdan bana intikâl iden hisse-i şer'iyem

aliverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al mesfûre Sofya cevabında merkûm Pavlos mürd oldukda beni ve Yonus ve Hatırbalı ve Yoseb ve Mevrad nâm dört oğlunu terk idûb kibelü'l-kasım mezbûr Yonus dahi mürd olub veraseti bana ve karındaşları mezbûrân Hatırbalı ve Yoseb ve Mevrad'a münhasıra olub kibelü'l-kasım merkûm Mevrad dahi mürd olub veraseti bana ve karındaşları mezbûrân Hatırbalı ve Yoseb'e münhasıra olub kibelü'l-kasım mezbûr Hatırbalı dahi mürd oldukda veraseti bana ve karındaşı mezbûr Yoseb'e münhasıra olub mezbûr Yoseb üç yıldan sonra şerîf-i islamları müşerref ve yolluk sipahisi ve ismi Yusuf olub el-an sıhhattedir. Ve mektubu gelub halen sefer-i humayundadır merkûm Yusuf sıhhatde oldukça müdde-i merkûma miras intikâl itmez dedikde mürd-i merkûmun oğulları olub mezbûr Yusuf sıhhatde olduğunu müdde-i mezbûr inkâr iderek mezbûre Sofya'dan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda Nekül veled-i Bayram ve Bayram veled-i İsa nâm zimmîler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e' hâzirân olub gibbe'l-istişhadi's-şer'i f'il-hakîka merkûm Pavlos mürd oldukda zevcesi mesfûreyi ve Yonus ve Hatırbalı ve Yoseb ve Mevrad nâm dört oğlunu terk idûb kibelü'l-kasım mezbûr Yonus dahi mürd oldukda veraseti mesfûre zimmîyeye merkûmün Hatırbalı ve Yoseb ve Mevrad'a münhasıran olub kibelü'l-kasım merkûm Mevrad dahi mürd olub veraseti mersume zimmîyeye ve karındaşları mezbûrân Hatırbalı ve Yosebe münhasıra olub mezbûr Hatırbalı dahi mürd oldukda veraseti mesfûre zimmîyeye ve merkûm Yosebe münhasıra olub mezbûr Yoseb üç yıldan sonra şerîf-i islamları müşerref olub ve yolluk sipahisi olub el-an sıhhattedir ve mektubu geldi bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-ı kabulde vaki' olub mezbûr Yoseb sıhhatin olub şerîf-i islamları müşerref olmağla müdde-i mezbûra miras intikâl itmemeğın müdde'iyye-i mezbûr muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-kaadeti's-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid İbrahim Efendi bin El-Merhum Mustafa Efendi

Umdetü'l-müderrişînü'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Ali Efendi bin Veli Efendi

El-Hâc Dede Bey bin Begendik

Kuyumcu Bidak

Sayfa 139**Belge 461**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından El-Hâc Abdullah Mahallesi sükkânından Pir Veli bin Velid nâm kimesne meclis-i şer'îde Es-Seyyid Sadık Şeyh bin El-Hâc Tâhir mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müteveffa Es-Seyyid İbrahim Çelebi hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde ve gaib-i ani'l-meclis olan Ebu Bekir'e yüz elli altı esed-i guruş ikraz idûb meblağ-ı mezkûr abd-i mu'takım Rıdvan'ın malıdır deyü ikrâr idûb biribirimize kefil-i bi'l-mâl olub ba'de vefatta mezbûr Sadık Şeyh müteveffa-i mezbûrun zevce-i metrukesi olub kendinin hemşiresi olan Aişe Bint-i El-Hâc Tahir ve sülbiye kızları Safiye ve Ümmühan ve hemşiresi Cennet'e intikâl itmistir. Ben vekilleriyim deyü meblağ-ı mezkûru yedimden bî-vech alub merkûm Rıdvan dahi meblağ-ı mezkûr kendinin olduğun müteveffa-i mezbûr ikrâr eyledugune benim muvâcehemde isbat idûb bi-hasbi'ş-şer'i benden tekrar almağın ben dahi şeyh-i mezbûrun benden bî-vech aldığı meblağ-ı mezkûru sabıkan mahmiye-i mezbûrede hükmü'ş-şer'i olan Mevlana Es-Seyyid Seyfullah Efendi huzurunda taleb-i da'va eylediğimde ol-dahi meblağ-ı mezkûr yüz elli altı guruşu mukaddema yedimden ahz ve kabz ittiğimde tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğın bi-hasbi'ş-şer'i bana tenbih olunub ben dahi Mevlana muma-ileyhin imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve bin kırk sekiz rebî'ülevvelinin onuncu günü tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyye verilmiş iken edada taallül ve inad ider meblağ-ı mezkûr alıverilmek babında yedimde emr-i şerîf ve fetva-yı menife vardır bi-hasbi'ş-şer'i alıverilmek taleb iderim deyü meblağ-ı mezkûr Rıdvan'ın olduğun isbat olduğun matuf hüccet-i şer'iyye ve muma-ileyh Seyfullah Efendi'nin imzasıyla mümza olan hüccet ve emr-i âli ve fetva-yı şerifeyi ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda hüccet-i merkûmede minval-i muharrer üzere musarrâh bulunub ve emr-i şerîfde bundan cebren alınan yüz elli altı guruş ba'de's-subut hükm idûb alıviresin deyü buyurulub ve fetvay-ı şerîfede bî-vech aldıkları akçeyi versede almağa kadir olur mu? El-cevab: Olur deyü buyurulub bi'l-muvâcehe mezbûr Sıddık Şeyh'e su'al olundukda fi'l-vaki' meblağ-ı mezkûrdan ben hemşirem mezbûre Aişe ile mesfûre Ümmühan'ın hisseleri olan yetmiş bir buçuk guruş aldım. Ematen aldım vekaleten almadım ve ziyade akçe almadım deyü yetmiş bir buçuk guruş aldığını ikrâr ve ziyade aldığını ve mezmun hüccet-i mezbûreyi inkâr ile cevab virerek müddeiyye-i mezbûreden mezmun hüccete beyyine taleb olundukda u'dûl-ü müslimînden Kasım bin Menteş nâm kimesne

lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhâd fî'l-hakîka merkûm Pir Veli merkûm Sıddık Şeyh'den meblağ-ı mezkûr-u sabıkan mahmiye-i merkûmede hükmü'ş-şer'i olan Mevlana-yı Meşarün-ileyh Seyfullah Efendi huzurunda taleb-i da'va eylediğimde ol-dahi meblağ-ı mezkûr yüz elli altı esed-i guruş vech-i muharrer üzere mezbûr Pir Veli'nin yedinden ahz ve kabz eyleduğuni benim huzurumda tav'an ikrâr idûb Mevlana-yı müşarün-ileyh dahi müdde-i mezbûra edayı tenbih idûb yedine dahi imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum hüccet-i şer'iyye verdi. Mezmun hüccet-i mersumeye şâhidim şehâdet dahi iderim deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye idûb mahmiye-i mezbûre sükkânından meclis-i şer'e hazur-ı mütazzir olan Veli Çelebi bin El-Hâc Hasan lisanından dahi El-Hâc Şeyh bin El-Hâc Himmət ve Muhâmməd bin Hamza nâm kimesneler meclis-i şer'e hâzirân olub merkûm Veli Çelebi mezkûr Pir Veli meblağ-ı merkûm yüz elli altı guruş benden bi-vech aldın deyü merkûm Sıddık satıhda mevlana-yı müşarün-ileyh Seyfullah Efendi huzurunda taleb eyledikde merkûm Sıddık Şeyh dahi meblağ-ı mezkûr yüz elli altı guruşu mukaddema merkûm Pir Veli'nin yedinden ahz ve kabz ittiğın benim huzurumda ikrâr idûb mevlana-yı muma-ileyh dahi meblağ-ı mezbûru müdde-i merkûma edâya tenbih idûb vech-i meşrûh üzere yedinden hüccet-i şer'iyye virdi. Ben dahi mezmun hüccete şâhidim şehâdet dahi iderim deyü eşhad içûn bize emreyledi biz ikimiz dahi mezbûr Veli Çelebi 'nin şehâdeti üzere şehahidleriz şehâdet dahi ideriz dediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub emr-i âli ve fetva-yı münife ve hüccet-i şer'iyye mucebince meblağ-ı mezkûr yüz elli altı esidi guruş müddeiyûn-i merkûma edâya hüküm ve tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Hüseyin Efendi El-Ahiri

Fahru'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Ali bin Sinan Çelebi an Mahalle-i Kubat

Receb bin Seyfullah an Mahalle Seydiyârhacı

Abdullah Çavuş

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Sayfa 140**Belge 462**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinlerinden Abdunnebi bin Hızır nâm kimesne mahfil-i kazâya mukaddema zevcesi olub hâlâ matlukesi olan hâfız-ı hâzel kitâb Gülana bint-i Seydi Ahmed nâm hâtun ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûre hâtun mukaddema zimmetimde olan müeccilinden nafaka iddetinden vesair zevciyete müteallık olan da'vasından fariğa olub benimle mutalağa itmiş iken mukaddema kendimi tezvic ettiğim hinde bana hibe eylediği nahiye-i Obruk'da vaki' Tuğcu İbrahim ve Kübra ve Sağmad ve Eskici İbrahim ve El-Hâc Abdi mülkleri ile mahdud olan bir kıt'a bağa sağır vech-i şer'i vazi'yed itmişdir. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Gülan'a cevabında mukaddema mezbûr Abdunnebi matluk idûb zikr olunan bağı zimmetinde olan dört bin akçe mehr-i müeccele mukabelesinde bana virüb teslim idûb ben dahi kabz etmiş iken kırk dört senesinde mahmiye-i merkûme mahkemesinde katibü'ş-şer'i olan Mevlana Receb Efendi mahzârında bağ-ı mezkûru benden talep ve da'va itdikde bana minval-i muharrer üzere mehr-i müeccele mukabelesinde şuhud-u udülle isbat idûb yedime dahi Mevlana-yı muma-ileyh imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve sene-i mezbûre cemaziye'l-evvelesinin evâsıtı tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyye virülub ila hâze'l-ân mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldim deyü hüccet-i mezbûreyi ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda minval-ı muharrer üzere musarrah bulunub bi'l-muvâcehe müdde-i merkûmdan istitak olundukda mezmun hüccet-i mezbûru tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb bağ-ı mezkûr mesfûre hâtuna mehr-i müeccele mukabelesinde virüldüğü mukarrer ve muhakkik olmağın müdde-i merkûm muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmet

Fahrü'l-kuzzât Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Molla Ömer Subaşı

Ali bin Ebu Bekir

Hudaverdi bin Bidak

Mehmed bin Hamza

El-Hâc Tâhir bin Abdulkadir

Ve Gayrihim...

Sayfa 140

Belge 463

Mahmiye-i Kayseriyye ani'l-beliyye mahallâtından Merkepci Mahallesi sakinlerinden El-Hâc Mehdi bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i din-i münifde hâfız-ı hâze'l-kitâb umdetü'l-kuzzâti'l-İslam, zidet vülati'l-enâm, Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Hasan Efendi mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i merkûmede Boyacı Kapsu taşrasında vaki' bir tarafı Hüseyin Bey'in vakıf dükkanları ile iki tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı Kürd Cemal tekkiyesinin önünde olan köprü ile mahdud olub mülk-i müşteram olan bir kıt'a mülk bağıcı ba'de isbatü'l-yed cem'î hududu ile her adedi yüzer akçeye râic yüz on guruş muma-ileyh Hüseyin Efendi'ye bey'-i bât-ı sahihi-i şer-i' ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim zikr olunan bağıcı müşarun-ileyh Hüseyin Efendi mülk-i müşterâsıdır keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun deedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-muma-ileyh Hüseyin Efendi bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle ma huve'l-vaki gıbbe't-taleb ketb ve terkim ve yedd-i talibe vazi' ve teslim olunduğuna vakt-i hacetde ihticâc idine. Fî yevmi'l-hamis aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Molla Ali bin Muzaffer

Eraslan Ali Beşe bin Hasan

El-Hâc Dede Bekir bin Beğendik

Abdu'l-Settar Halife El-İmam

İbrahim Çelebi bin İshak Çelebi

Kara Veli bin İskender

İshak Çelbi bin Hüseyin

Diğer İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Sayfa 140

Belge 464/a

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mermerlü Mescid Mahallesi sakinlerinden Suva veled-i Koç nâm zımmî meclis-i şer'-i hatır-ı lazımmü't-tevkirde sülbi oğlu hâfız-ı hâze'l-kitâb Kurayıl nâm zımmî mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı Hüdaverdi veled-i Bağdehir nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı Mihail veled-i Semyun mülki ile ve bir tarafı oğlum Sefer mülki ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir örtme ve iki oda ve bir ahur ve bir bi'r-i ma' ve bir şirehane ve bir kenef ve bir havlu-yu muştemil olan mülk menzili ba'de isbatü'l-yed cem'î tevâbi' ve levahiki ile her adedi yüzer akçeye râic beş yüz gurus mezbûr Kurayil bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil-i merkûm Kurayil'in mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Kurayil bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk ile sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderisîni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi
Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Osman Çelebi bin Süleyman Bey

Mehmet Çelebi bin Kara Veli an Karye-i Talas

Nasuh bin Abdürrahim

Ali bin El-Hâc Ebu'l-müslim

Üveys bin El-Hâc Veli

El-Hâc Hızır bin El-Hâc Salim bin Mirza Çavuş

Anasidas veled-i Suva

Sisin veled-i Devlet

Tebhur veled-i Kirkor

Sayfa 140

Belge 464/b

El-emr-ü kemâ der fihî namegâhu el-fakir Yahya bin Ali El-Mevla El-Mahkemetü Mahmud Paşa be-Medine-i Kostatniyye El-Mahruse âfa anhümâ

Vilayet-i Anadolu'da Kayseriyye kazâsına tabi' İslamlu Nahiyesinde Harsenir nâm karye sükkânından (bozuk) Hatır mahfil-i kazâda hâfız-ı hâze'l kitâb Himmet bin Minnet mahzârında ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb karye-i (bozuk) karînde vaki' bir tarafı Hacı Hamza bağı ve bir tarafı Hüseyin bağı ve bir tarafı kendi bağı ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud üç kıt'a bağıcı mezbûr Himmet'e yirmi beş esed-i guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb ol-dahi iştirâ ve kabul itdikten sonra semen olan meblağ-ı mezkûru yirmi beş esed-i guruş üzere mezbûr Himmet benden bi't-tamam ahz ve kabz idûb zikr olunan üç kıt'a bağı mahallinde sarf ve tasarrufa mezbûr Himmet'e tasallut eyledim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ mutasarrıf olunsun dedikde ğıbbe't-tasdîki'ş-şer'i mâ vaki' ğıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışriyn min Şa'banü'l-muazzam li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali Beşe bin El-Hac Şaban

Ahmed Beşe bin Ali

Abdulhalim bin Abdussami

Ahmed Bey bin Abdullah

Ali bin Hasan

Durmuş Ali bin Kasım

Mustafa bin Gülabi

Osman Çelebi bin Osman

Sayfa 141

Belge 465

Mahmiyede hâlâ Hassa Doğancı başısı olan Umdeti'l-imaced ve'l-ekarim hamî'ü'l-mehamid ve'l-emkârım Hasan –dame îzzuhunun- adamı Kablan bin Abdullah mecruhan meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idûb benim refikim Mahmud ile ordu-yu hümâyundan gelüb İstanbul'a gider iken tarih-i kitâbdan iki gün mukaddem ahşam nâmazına girüb Eyalet-i Maraş'da vaki' Palas kazâsına tabi Tekkiyelü nâm karye-i karine gelüb Eyüb Bey'in çiftlik kethüdası olan Kara Ali Bey oğlu iki nefer adam ile karye-i mezbûre-i karinde bir kayadibinde otururlar iken bu gece nüzul etmek içün bize bir konak virün dedimizde her gelene konak mı olur sizi gidi hayırsızlar deyüb biz dahi sizin dediğiniz adam degülüz dedigimizde alet-i harble üzerimize gelüb başıma üç yerden urub mecruh idûb teavil eğri hekimden elli kuruş ve bir kırmuzu atlas kaftanı aldılar hâlâ nazar olunur ise eser-i cerahatim keşf ve tahrir ve tahkik el-hâl-i ol-mahalde hâzır olunan müslimînden istihbar olunuf ihbarları kayd ve terkim olunmak talep iderim didikte gibbe'n-nazar fi'l-vaki' merkûm Kablan'ın başında üç yerde yara olduğu müşahede olunduktan sonra ol-muhitte hazır olan müslümanlardan su'al olundukta zümre-i sipahiyandan sağ ulufecilerden olup Çorum Sancağı'nda vaki' kazâ-i sağırde sakin Hasan Bey bin Muhâmmmed ve Afyonkarahisar sükkânından Cafer Bey bin Muhâmmmed nâm kemenseler lî-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzirân olup fi'l-hakîka tarihi kitâbdan iki gün mukaddem vakt-i mezbûrdan karye-i merkûmeye geldüğümüzde mezbûr Kablan'a karye-i merkûme-i karinde urub yıkılmışlar biz dahi gelüb basup kanı akar görüp kaldurup mezbûr Kara Ali'nin odasına getirdik anda bir yerden getirdiler haber virmekin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sadis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Umdetü'l-kuzzât Abdurranim Efendi bin Uğurlu Efendi

Ahmed Çelebi bin Mahmud Paşa

Osman Çelebi bin Hasan ve Subaşı

Mehmed bin Abdullah

Sayfa 141**Belge 466**

Mahmiye-i Kayseriyede olan Çulha taifesinden Tanrıverdi ve Aslan veled-i Sultan ve Arzuman ve Kesir ve Tekir ve Kayser nâm zimmîler vesairleri mahfil-i kazâda mahmiye-i merkûmede olan penbeciler şeyhi Ali bin Sefer Dede ve yiğit başları İsmail bin Halil ve penbeci taifesinden Ali Dede bin Gazi ve El-Hâc Ramazan bin Mehmed ve Abdulbani bin El-Hâc Bidak ve Ahmed bin vesairleri mahzarlarında üzerine takrîr-i da'va idup mahmiye-i merkmede bey' olunan penbe ipliği kadimü'l-eyyamdan ilâ hâze'l-ân Çulha taifesi iştirâ idegelüb Çulha taifesi alub tamam olduktan sonra baki kalursa Penbeci taifesi alub ve mukaddema biz almadan iştirâ idup bize mani' olduklarında kadimden olageldiği üzere bize iştirâ itmek içün her birine tenbih olunup yedimize hüccet-i şer'iyye virilmiş iken yine kanaat itmeyub olagelişe muhalif vazi' itmekden hali degillerdir. Su'al olunup şer'le lazım geleni taleb iderim dedikte hüccet-i mezbûreyi ibrâz idüp nazar ve kiraât olunub merkûmûn Ali ve İsmail ve Ali Dede ve El-Hâc Ramazan ve Ahmed ve Abdulbani'den su'al olundukta hakikat-i hal vech-i meşrûh üzere olub penbeyi ilk kadimden Çulha tahifesi alagelüb baki kalursa kendileri alageldüğün tav'an her biri ikrâr ve i'tirâf itmegün ikrârları mucibiyle zikrolunan ipliği ibtida Çulha taifesi olup tamam olduktan sonra penbeci taifesi baki iyelik kalırsa baki kalanını iştirâ idüp müddeiyûn-i mezbûrûna ber-vecihle (bozuk) itmemek üzere tenbih olundu mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Molla Hayrullah Efendi

Umdetü'l-müderrişînü'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Umdetü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Yusuf bin Mustafa Kethüda-i Şehir

Osman Dede tabi'i Şeyh Ramazan Efendi

Sayfa 142**Belge 467**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mermerlü Mescid Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Sefer veled-i Suva nâm zimmînin veraseti zevcesi Beşe bint-i Dede Balı'ya ve sülb-i kebir oğlu Mevrad'a ve sülb-i sağır oğulları (bozuk) ve Bayram'a ve sağır kızı Şah Sultan'a ve babası merkûm Suva'ya münhasıra olduğun zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra merkûm Suva mahfil-i şer'ide kendi asıl ve sagirün-u mezbûruna kibel-i şeriden vasi-yi nasb ta'yin olunan mesfûre Beşe ve yine kendi asıl olan Mevrad mahzarlarında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mürd-i mezbûrun muhallefatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı oğlum (bozuk) mülki ile ve bir tarafı Hüdaverdi mülki ile ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olan bir tabhane ve bri örtme ve bir sayegâh ve bir havlu-yu müştemil menzilden ve esas-ı beyt ve tecemmülat haneden bî-hasbi's-şer'i bana intikâl iden sadis hisse-i şer'iyem mukabelesinde elli aded esed-i guruş mezbûr Mevrad ile mesfûre Beşe'nin yedlerinden alâ tariku't-teharic alub kabul ve kabz idûb zevcem tâlika olan hâtun Yula'nın mürd-i merkûm Sefer'de bir altun topu var idi zikr olunan altun topdan dahi bana intikâl iden hisse-i şer'iyem mukabelesinde yirmi guruş dahi yine merkûman Mevrad ve Beşe'nin yedlerinden ahz ve kabz idûb mürd-i mezbûr Sefer'in muhallefatına ve mirasına ve zikr-i sebk iden altun topa müteallık olan cem'i da'vadan mesfûre Beşe ve merkûm Mevrad'ın ve sagirun-u mezbûrünün zimmetlerini ibra-i âmm ile ibra ve iskat-ı tâm ile iskat eyledim vechen mine'l-vücûh da'va ve niza'im kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-merkûman Mevrad ve Beşe bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicahen ve şifahen tasdîk ve kabul itmegin

sihhat-i ikrâr ve tasdîk ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu.
Fî'l-yevmi's-sadis aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdeti'l-müderrişini'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Ahmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Hüseyin Subaşı bin Mehmed

Osman Çelebi bin Süleyman Bey

Mehmed Çelebi bin Karahacı an Talas

Ali bin El-Hâc Ebu'l-Müslim

Üveyis bin Hacıbalı

Nasuh bin Abdurrahim

Hacı Sefer bin Mehmed

El-Hâc Ebu'l-Müslim bin İlyas

Sisin veled-i Devlet

Analidas veled-i Suva

Kayser veled-i Kirkor

Sayfa 142

Nelge 468

Mahmiye-i Kayseriyye mahâlâtından Tus Mahallesi sükkânından iken Bağdat Seferi'nde fevt olan Murad Beşe nâm yeniçerinin lî-ebeveyn ibn-i ümmi ve varisleri Himmet ve lî-ebeveyn bint-i Ümmi Güzel evlâd-ı Himmet nâm sağır ve sağırenin emvallarını zabt ve ahvâllerini hafza bir vasi' lazım ve muhim olmağla müteveffa-i mezbûrun validesi (bozuk) Beşe bint-i Devlet nâm hâtun her vecihle vesayet-i mezbûreye ilayık ve uhdesinden gelmege kadir olmağın kıbel-i şer'îden vasi nasb ve ta'yin olundukda ol-dahi vesayet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lazımesini edâya

taahhüd ve iltizâm itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve terkim olundu. Fî'l-yevmi's-sadis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzzât Veli Efendi bin (bozuk)

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Kasım Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Fahru'l-akran İsmail Ağa

Ali Efendi bin Veli Efendi

El-Hâc İsa Beşe bin Hâfız Sinan

Abbas Halife el-İmam

El-Hâc Abdi Halife bin Molla Sinan

El-Hâc Hüseyin Bey bin Abdullatif

Ahmed Çelebi bin Mahmud Beşe

Sayfa 142

Belge 469

Mahmiye-i Kayseriyye muzafâtındandan Mülk-i Meracık nâm karye sakinelerinden Teslime bint-i Mustafa nâm hâtun mahfil-i kazâda karye-i merkûmede Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mahzârında takrîr-i da'va idûb mezbûr Hüseyin bundan akdem ben karye-i merkûmeye (bozuk) yolum basub sol omzuma kılıç ile urub mecruh idûb ben dahi husus-ı mezkûru da'va eylediğimde seninle başım hoşdur deyü ifk ve iftira itmiştir. Sual olunub takrîr-i tahrir ve keyfiyet halim ahali-i karye-i merkûmeden su'al olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Hüseyin cevabında müddeiyûn-i mesfûrunun yolun basmadım ve mecruh dahi itmedim lakin mersûme hâtun ile başım hoş olub birbirimizi severik deyücek merkûme hatından dahi su'al olundukda bu hususdan asla ilmim ve haberim yokdur deyü makule ifk ve iftirayı kabul itmezim dedikde keyfiyet-i hali ahali-i karye-i merkûmeden su'al olundukda Es-Seyyid Kalender Şeyh bin Tarık Şeyh ve Es-Seyyid Mustafa bin Tarık Şeyh ve İsmail bin Derviş vesairleri lî-ecli'l-ihbar meclis-i şer'e hazirun olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'î fî'l-hakîka

merkûm Teslime'nin bu ana değin hilaf-ı Şer'i Şerif ahval ve ifaline matlu' olmadık kendi halinde saliha hâtundur deyü hüsn-i haline Kayseriyye Subaşısı Mustafa Subaşı muvâcehesinde alâ tariki'Ő-Şehâde haber verilmekin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Zi'l-kaadeti'Ő-Şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid İbrahim Efendi bin Mustafa Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Hayrullah Efendi bin Abdü'l-muti' Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Hidayetullah Çelebi Kethüda-i Kal'a

Molla Saci bin Ali

İŐhak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş

Ve Gayrihûm

Sayfa 143

Belge 470

Mahmiye-i Kayseriyye ani'l-beliyye mahallâtından Kayan Mahallesi sükkânından Ahmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i Şer'-i Şerif-i Ahmedi ve mahfil-i din-i münif-i Mustafinde hâfız-ı hâze'l-kitâb Kaytas Ağa bin Abdullah mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki bir tarafı Sefer Bey bin Sefer Bey mülki ve bir tarafı El-Hâc Hamza bin İbadullah mülki ile ve bir tarafı İsmihan bint-i El-Hâc Abdi Bey mülki ile ve bir tarafı benim ahir mülkim ile ve bir tarafı hassa ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve bir oda ve bir ahur ve bir havlu-yu müştemil olub hin-i kısımetde babamın muhallefatından karındaşım Ali'nin hisse-i Şer'iyyesine isabet idûb ve merkûm Ali'den dahi Şirâ-i Şer'i ile ben iştirâ idûb mülk-i müşterâm olan menzili ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ve levahik ve turâbiki ile her adedi yüzer akçeye râic yüz on iki buçuk guruş mezbûr Kaytas Ağa'ya bey'-i bât-ı sahl-i Şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve

teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil-i mezbûr Kaytas Ağa'nın mülk-i müştêrâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Katyas bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-i bey' ve şîrâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmed

Fahrü'l-kuzzât Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Fahrü'l-kuzzât İbrahim Efendi an Yuvalı

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Es-Seyyid Ahmed Çelebi ve Ali Çelebi ibn-i Piri Çelebi

Sefer Bey bin Sefer Bey

Ali Çelebi bin El-Hâc Hamza

Mahmud Halife El-İmam

Ve Gayrihim El-Hazirîn

Sayfa 143

Belge 471

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Haseki Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Necaşi veled-i Balı nâm zımmînin veraseti zevcesi Kismet bint-i Kirkor'a ve sülb-ü kebir oğulları Balı ve Uğurlu ve Yoseb ve sülb-ü kebir kızları Maruta ve Altun ve Gülağa ve Siya ve Elena'ya münhasıra olub kıbelü'l-kasım mezbûre Elena dahi helake olub veraset-i validesi Kismet'e ve lî-ebeveyn er karındaşları mezbûrûn Balı ve Uğurlu ve Yoseb ve lî-ebeveyn kız karındaşları mezbûratan Maruta ve Altun'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra mezbûre Maruta tarafından ikrâr-ı âtî'ü'l-beyân'a vekil olup nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre Maruta'yı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan mukaddes Sefer veled-i

Balı ve Kayser veled-i Kirkor şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan zevci Yonuz veled-i Aydoğmuş nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatır-ı lazimü't-tevkîrde kendileri asıl olan merkûman Balı ve Uğurlu ve yine kendi asıl ve mersume Altun tarafından tasdik-i âtî'ü'l-beyâna vekil olup nehc-i şer'î üzere vekâleti sabite olan merkûm Yoseb mahzarlarında bi'-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idüp müvekkilem mesfûre Marute babaları mürd-i mezbûr Necaşi'nin muhallefatından olup mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Artun veled-i Mekamir mülki ile ve bir tarafı Sefer veled-i Aslı mülki ile ve bir tarafı İsa veled-i Kiraki mülki ile ve bir tarafı Sultan Balı veled-i Başbüyük mülki ile mahdud olup bir sofa ve tabhane ve bir kiler ve bir sayegâh ve bir örtme ve bir ahur ve bir havlu-yu müştemil olan menzilden ve Nahiye-i Billur'da vaki' iki tarafı Mukades Semyun mülki ile ve bir tarafı Yoribalı mülki ile ve bir tarafı Mihail mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağdan ve nahiye-i mezbûrede vaki' ma'lumatü'l-hudud olan dört kıt'a mülk tarladan ve evani-i nühas ve esas-ı beyt ve tecemmülathaneden ve nükûddan babası mürd-i merkûm Necaşi'den ve karındaşı helake mezbûre Elena'dan bi-ciheti'l-ırsi's-şer'î kenduye intikâl eden hisse-i şer'iyeleri mukabelesinde her adedi yüzer akçeye râic yetmiş gurus merkûmun Balı ve Uğurlu ve Yoseb ile mersume Altun'un yedlerinden alâ tarîki't-tehâric alub kabul ve kabz idûb helake merkûm Necaşi ile mesfûre Altun'un cümle muhallefatlarına ve miraslarına müteallık olan cem'i da'vadan mezbûrûn Balı ve Yoseb ve Uğurlu ve Altun'un zimmetlerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât idüp vechen mine'l-vücüh da'va ve niza'ı kalmadı didikte mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-merkûmun Balı ve Uğurlu ve Yoseb bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicahen tasdik ve tahkik itmegin sıhhat-i ikrâr ve tasdik ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi's-sadis aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Cafer Çelebi bin Müslim Efendi

El-Hâc Ali Çelebi bin Ömer Beşe Erkilet

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Semyun veled-i Hâzer

Yardım veled-i Cihani

Sefer veled-i Yoseb

Lacun veled-i Sefer

Ayvaz veled-i Arzuman

Sayfa 144

Belge 472

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Mülk-i Meracık nâm karye sakinelerinden Teslime bint-i Mustafa nâm hâtun mahfil-i kazâda karye-i merkûme sükkânından Hüseyin bin Mustafa nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Hüseyin bundan akdem ben karye-i merkûmeye giderken alet-i harble yolum basub sol omuzıma kılıç ile urub mecruh itmişdir. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gibbe's-su'al merkûm Hüseyin cevabında müddeiyye-i mesfûrenin yolun basmadım ve mecruh dahi itmedim. Lakin mersume hâtun ile başım hoş olub biribirimiz'i sever idik. Ana binâen vardım deyü tav'an ikrâr ve i'tirâf itdikden sonra merkûme Hâtun Ağa'da kelâm idûb husus-ı mezkûrdan asla ilmim ve haberim yokdur. Mezbûr Hüseyin iftira ider. Bu makule iftirayı kabul itmezim. Benim keyfiyet-i halim ve mezbûr Hüseyin'in keyfiyet-i hali ahali-i karye-i mezbûreden su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Es-Seyyid Kalender Şeyh Tarık Şeyh ve Es-Seyyid Mustafa bin Tarık Şeyh ve İsmail bin Derviş vesairleri fi'l-hakîka merkûm Teslime kendi halinde pak ve aman saliha hâtundur deyü hüsn-i haline şehâdet idûb ve merkûm Hüseyin şaki ve yaramaz ve haramzadedir deyü su-i haline eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde şehâdetleri makbule olmağın mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid İbrahim Efenid bin El-Merhum Mustafa Efendi

Fahrü'l-kuzzât Molla Hayrullah Efendi bin Abdü'l-mu'ti Çelebi

Fahrü'l-Kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Hidayetullah Çelebi Kethüda-i Kal'a

Molla Yahya bin Ali Bey

Abdullah Çavuş bin İshak

Sayfa 144

Belge 473

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi ahalisinden Hasan bin Mehmed ve El-Hâc Dede Bey bin Begendik ve Pirali bin Bidak ve Abdurrahman bin Kalender nâm kimesneler vesairleri mahfil-i kazâya gelüb takrîr-i kelâm idûb mahmiye-i mezbûre mahallesinden Baldökü Mahallesi sükkânından Tutkal oğlu Mehmed Beşe nâm habeci tarih-i kitâb günü Sultan Ağılı Mahallesi'nden mecruh gelub Tepecik Mahallesi'nde Hacı Bıdak hatimesi semtinde Kasab Hamza nâm kimesnenin dıvarı dibinde yıkılıb mecruh yatar. Hâlâ kibel-i şer'iden üzerine varılıb eser-i cerahatı keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde canib-i şer'iden Mevlana Yahya irsal olunub oldahi bi'l-fiil mahmiye-i mezbûre Sancağı Begi Merdan Ali Bey'in mütesellimi olan Mehmed Ağa tarafından Mustafa Subaşı ve zeyl-i kitâbda mesturu'l-esâmi olan müslüman ile üzerine varub nazar itdüklerinde fi'l-vaki' merkûm Mehmed Beşe vech-i meşrûh üzere Tepecik Mahalesi'nde mezbûr Hamza'nın dıvarı dibinde yatar olub eser-i cerahati tecessüs olundukda sol böğründe kılıç yarası ve bir mikdar bağı çıkmış olub ve hayasında dahi kılıç yarası olduğu müşahede olundukdan sonra carîhinden su'al olundukda Ben at ile Sultan Ağılı Mahallesi'nden gelirken Şhreküs Mahallesi sükkânından Öksüz Mehmed nâm kimesne kapusu önünde sol böğrüne kılıç ile dürtüb mecruh idûb ve hayamı dahi kılıç ile urub mecruh itmişdir. Cârîhim merkûm Mehmed'dir dedikde mevlana-yı mezbûr mahallinde tahrir ve ba'de gelüb meclis-i şer'ide merkûmı üzere haber virmekin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Yığıtbaşı Ali bin Mustafa El-Kasab

Ramazan Beşe bin Abdullah

Ebubekir bin Gücük

Hasan Çelebi bin Musa Ali Aga

Es-Seyyid Mustafa

Sayfa 144**Belge 474**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bal Dökü Mahallesi sükkânından Mehmed bin Abdullah nâm habeci mahfil-i kazâda El-Hâc İsa Beşe bin El-Hâc Osman mahzârında takrîr-i kelâm idûb tarih-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'de'l-ahir ben at ile Şehre Küstü Mahallesinden gelirken Tepecik ve Şehre Küstü mahallesi başında menzil-i olub hazır bi'l-meclis olan Öksüz Mehmed nâm kimesne ensemden, sol böğrümünden kılıç ile urub mecruh itmiştir. Husus-ı mezkûr içün merkûm Mehmed vesair ile olan da'vama mezbûr El-Hâc İsa Beşe'yi tarafımdan vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yin itdim dedikde ol-dahi vekâle-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lazimesin edâya taahhüd ve iltizâm itmegin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Pir Veli bin Sevindik

Molla Ali bin Mustafa

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Ve Gayrihim

Sayfa 144**Belge 475**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sakinlerinden Fatıma bint-i Mahmud nâm hâtun mahfil-i kazâya mahalle-i mezbûre sükkânından hâfız-ı hâze'l-Kitâb Abdulaziz bin Ramazan nâm kimesneyi hâlâ Kayseriyye Sancağı Begi Mardan Ali Bey –dame îzzuhû- mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın subaşısı Mustafa Subaşı mubaşeretıyla ve ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb tarih-i kitâbdan iki ay mukaddem evim açılıb kilidi bozulub bir daray-ı kazân ve bir ketan gömlek zayı' olub lakin zevcim Ramazan bahçeliğe gittiği hinde evimi gözet deyü merkûm Abdülaziz'e sipariş itmişdi. Mazınnem dahi mezbûrdur. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Abdulaziz husus-ı mezkûru bi'l-külliyen inkâr ile cevap virerek müddeyye-i mesfûreden takrîrine muvafık beyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlak itdikde müddeyye-i merkûme hâtunun evin açmayub ve kilidi bozmayub vechen mine'l-vücut ilmi ve haberi olmayub ve eşyalarını almaduğuna merkûm Abdulaziz'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfün bi'l-lahi'l-aliyyi'l-azim itdikden sonra keyfiyet-i hali ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Mehmed Çelebi bin Latifullah ve Osman Halife bin Şeyh Ali, Dede bin Güvendik ve Hasan bin Ali vesairleri cem-i gafir ve cem'i fî'l-hakîka mezbûr Abdulaziz kendi halinde salih ve mütedeyyin kimesnedir eyü adamdır deyü hüsn-i haline şahadet itdiklerinde şehâdetleri makbule olmağın mesfûre hâtun muârizadan men' birle mâ hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi's-sani' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Ali Efendi bin Veli Efendi

Yusuf Kethüda-i Şehir

Mehmed El-Müzzin

Ve Gayrihim El-Hazirihim

Sayfa 145**Belge 476**

Mahmiye-i Kayseriyye ani'l-beliyye mahallâtından Harput Mahallesi sükkânından Sefer veled-i Devletkâr nâm zımmî meclis-i şer'-i hatır-ı lazimü't-tevkîrde sülbi oğulları hâfız-ı hâze'l-kitâb Bahadır, Arakil ve Çuhadır ve Meyrik nâm zımmîler mahzarlarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Yoğus veled-i Takiyyeci mülki ile ve bir tarafı Terus mülki ile ve bir tarafı Bahadır mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı hass ile mahdud olan bir sofa ve bir tabhane ve bir ahur ve bir şirehane ve bir örtme ve bir havluyla bir mağaza ve bir sayegah ve bir bi'r-i ma' ve bir havlu-yu müştemil olan mülk menzilimi ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ve levahik ve turabiki ile her adedi yüzer akçeye râic yediyüz guruş oğullarım merkûm Bahadır ve Arakil ve Çuhadır ve Meyrik'e bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb onlar dahi ale'l-iştirâki's-seviye her biri iştirâ ve kabul itdiklerinden sonra kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil oğullarım merkûmunun mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsunlar dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarını el-mukırlehüm el-merkûmun Bahadır ve Arakil ve Çuhadır ve Meyrik bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegin sıhhat-i bey' ve şirâ' ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve terkim ve yedd-i talibe vazi' ve teslim olunduğu vakt-i hazırda eshac idülüb mezkûr (...) ola. Fî'l-yevmi's-sani aşere min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İbrahim Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Kasım bin Menteş

Molla Ali bin İsmail

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

El-Hâc Bidak bin Gazi

Mustafa bin Abdullah

Himmet bin Abdullah

Hızır bin Abdullah

Ahmed bin El-Hâc Ali

Aslan veled-i Çar

Mihail veled-i Semyun

Suna veled-i Suva

Alus veled-i Hatır

Balı veled-i Menis

Çakı veled-i Yuvan

Kirkor veled-i Keşiş

Uğurlu veled-i Metin

Ayne veled-i Anderyas

Müderris Sultan

Sayfa 145

Belge 477

Mahmiyye-i Kayseriyye muzafatından Talas nâm karye sakinlerinden Necaşi veled-i Sefer nâm zımmî meclis-i şer'-i hatır-ı lazimü't-tevkîrde karye-i merkûmede vaki' Cami'-i Şerif Evkafına hâlâ mütevellî olan Mehmed Çelebi bin Ya'kub mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb cami'i mezbûre vakfına her adedi yüzer akçeye râic altmış yedi guruş deynim olub karye-i mezbûrede vaki' bir tarafı benim mülkim ile ve bir tarafı Tursun oğlu Uğurlu mülki ile ve bir tarafı Benli Keşiş mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olub bir fevkane-i tabhane ve ahur müştamil olan mülk menzilimi içinde olan anbarı ve cem'i tevabi'i ile her adedi yüzer akçeye râic doksan guruş tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem mütevellî-yi mezbûr Mehmed Çelebi bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bey' idûb ol-dahi vakf içün iştirâ ve kabul itdikden sonra semeninden yirmi üç guruş yedinde kabz idûb maadası olan altmış yedi guruşunu deyn-i mezbûra takas idûb

teslim-i mübeyyi' eyledim. Menzil-i mezkûru müteveli-yi mezbûr vakf içûn mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun ikrâr-ı meşrûhunu müteveli-yi merkûm bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkik itmegin mâ hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi's-sadis aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İbrahim Efendi an karye-i Yuvalık

Ahmed Beşe bin Ali

Şaban bin Receb an Kal'a

Ramazan Beşe bin Abdullah

Sefer Beşe bin Abdullah

Kaytaş Ağa bin Abdullah

Ahmed bin Abdurahim an Kal'a

Süleyman bin Muharrem

İsmail Bey bin Abdullah

Bayram bin Muharrem an Talas

Kalender an Kal'a

Veli bin Hızır

Ve Gayrihim

Sayfa 146

Belge 478/ a

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tus Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Himmet bin Yusuf nâm kimesnenin sülbi-i sağır oğulları Himmet ve Mehmet sülbiye-i sağire kızı Güzel'in emvallerin zabt ve ahvallerini hâfza bir vasi lazım ve mühim olmağla makam-ı mevki'ü'l-kitâb tubâ leh ve hüsn-i mab sağırın-u merkûmunun valideleri Aydan bint-i Üveyis nâm hâtunu vasi nasb ve ta'yin itdikde ol-

dahi vesayet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lazimesin edâya taahhüd olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-samin aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Abdurrahman Efendi bin Uğurlu Efendi

Fahrü'l-kuzzât Selahaddin Mehmed Çelebi bin Abdi Bey

Abdi bin İsmail

Diğer Mehmed bin Ali

Muhzır Kasım

Sayfa 146

Belge 478/ b

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sakinlerinden Kara Ali Çavuş bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'de mahmiye-i merkûme mahallâtından Merkebcî Mahallesi sükkânından Ömer ve Osman ibn-i İbrahim nâm karındaşlar mahzarlarında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb ben tarih-i kitâbdan on altı gün mukaddem gece ile ba'de'l-mağrib Boyacı Kapsu'ndan çıkub evime giderken mezbûrlar Kalaycı İbrahim nâm kimesne ile birlikte Merkebcî Mahallesi'nde Asılcılar Çarşısı karinde yolum basub başımu dört yerden ve sağ elimin üç parmağımı kılıç ile urub mecruh idûb ve sol kulağımın yarısın kılıc ile urub düşürüb on sekiz Riyal gurus nakdim ve bir sındı ve bir mai mendil bir kırmızı çakşır ve bir kurt kürklü mai fontuş ve bir kuşağum almışlardır deyü taleb ve da'va eyleduğumde beynimizde münazaat-ı kesire vaki' olmuşdu. El-hâlet-ü hâzihî beynimize muslihûn ve muslimûn tavassut idûb her adedi yüzer akçeye râic elli gurus inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr elli gurusu merkûman Ömer ve Osman'ın yedlerinden bi't-temam aldım. Vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ım kalmadı. Eğer benden veya vekilimden ba'de'l-yevm zikrleri sebk iden hususlar içûn da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasun didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-

merkûman Ömer ve Osman bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Molla Hayrullah Efendi bin Abdulmuti Çelebi

Fahrü'l-kuzzât Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Umdetü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Umdetü'l-A'yan Mehmed Ağa

Mustafa Ağa bin Abdullah

Kasım Çelebi bin Şaban Efendi

Kıyas Ali Bey bin Abdullah

Hüseyin Ahmed Beşe bin Ali

Es-Seyyid Osman Çelebi bin El-Hâc Mustafa

Ramazan Beşe bin Er-racül

Sayfa 146

Belge 479

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Cami-i Kebir Mahallesi sakinlerinden Osman bin El-Hâc Abdürrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i hâtır-ı lazimü't-tevkîrde hâfız-ı hâze'l-kitâb İmam El-Hâc Ramazan Halife bin El-Hâc Musa mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i merkûme tevabikinden Meşhed İni nâm karye-i karinde şehir yerinde vaki' Kara yer dimekle ma'ruf araziden eben an ced mülkiyet üzere tasarruf olunagelen Altuncu oğlu yerleri dimekle ma'ruf olub bir tarafı Nehr-i Sarmısaklı ile ve bir tarafı Veli Bey mülki ile ve bir tarafı Seydi Çevuş mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Musa mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk tarlanın ve yine bir tarafı Çardak Mescidi Vakfı ile ve bir tarafı Himmet nâm kimesnenin salifü'z-zıkr Karye-i Meşhed İni hane-i avarızına vakf eylediği tarla ve bir tarafı El-Hâc Hasan nâm kimsenin Cami-i Şerif'e

vakf eylediği tarla ile ve bir tarafı tarık ile mahdud olan bir kıt'a mülk tarla ve yine bir tarafı Kurugöl ve bir tarafı Çukuryer dimekle meşhur bir tarafı tarık ve bir tarafı El-Hâc Musa mülki ile ve bir tarafı Divan oğlu Hamza mülki ve bir tarafı Çardak Mescidi Vakfı ile mahdud olan bir kıt'a mülk tarlaga bu zıkr olunan dört kıt'a mülk tarlanın her birinden dört sehinden benim mülk-i mevrusum olan üç sehim hisse-i şer'ıyyem ba'de isbatü'l-yed safka-i vahide ile her adedi yüzer akçeye râic altmış guruş merkûm El-Hâc Ramazan Halife'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim ba'de'l-yevm zıkrleri sebk iden dört kıt'a tarlanın her birinden dört sehinden üç sehim hisse merkûm El-Hâc Ramazan Halife'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Ramazan Halife bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegin sıhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Yedd-i talibe vazi' ve def' olunmağın vakt-i hacette ishac iderim. Fî'l-yevmi's-samin aşere min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Osman Çelebi bin Hüsrev Subaşı

İbrahim bin El-Hâc Pir Veli

Balı bin Ca'fer

Molla Yahya bin Ali Bey

Ali bin Bidak

Kara Veli bin İskender

El-Hâc Mehmed bin El-Hâc Ali

Hüseyn bin Yusuf

Ve Muhzır

Sayfa 147**Belge 480**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Musa Gazi Mahallesi sakinelerinden Fatıma bint-i Bevlad nâm hâtun mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb El-Hâc Kılıç Mahallesi sükkânından Mustafa nâm kimesne tarih-i kitâbdan beş gün mukaddem evime girüb firar itdikde ehl-i örf taifesi merkûm Mustafa'nın seninle alakası vardır deyü beni rencide ve remide itmekden hâlî değildir. Keyfiyet-i halim sakın olduğum salifü'z-zikr Musa Gazi Mahallesi ahalisinden su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde hâzirân-ı bi'l-meclis olan imam Hızır Halife bin İbrahim ve Müezzîn İlyas Dede bin Hüseyin ve Ali bin El-Hâc Şükrullah bin Hasan vesairleri fî'l-hakîka mezbûre hâtun kendi halinde salihâ hâtundur. Her vecihle inandıruruz deyü hüsn-i haline şehâdet itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Habeci El-Hâc İsa Beşe bin El-Hâc Osman

Kasım Çelebi bin Şa'ban Efendi

El-Hâc Abdullah Halife bin El-İmam

Kara Veli bin İskender

Hüseyin bin Abdullah

Muhzır Kasım

Sayfa 147**Belge 481**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Eslem Paşa Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Ali Kaya bin Mehmed Bey'in veraseti validesi Sultan bint-i Mustafa Bey'e ve lî-ümm er karındaşları Hüseyin ve Süleyman ibn-i Musa Bey'e ve lî-ümm kız karındaşı Fatıma'ya ve lî-ebu kız karındaşı Huand'a münhasıra olduğu zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûre Huand tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub

nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında mesfûre Huand'ı ma'rifet- i şer'iyye ile ârifân olan Derviş Bey bin Mustafa ve Yusuf Çelebi bin Yonus Ağa şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan zevci Abdu'l-mü'min bin El-Hâc Hasan nâm kimesne vekâle mahfil-i kazâda kendi asıl ve validesi mersume sultan tarafından tasdîk-i âti'ü'l-beyâna vekil olub hasm-ı şer'-i câhid mahzârında şâhidan-ı mezbûrân şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan merkûm Hüseyin mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb müvekkilem mezbûre Huand müteveffa-i mezbûrun muhalledatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' iki tarafı Süleyman Çelebi bin Sefer Bey mülki ile ve bir tarafı Kaya nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm il mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir havlu-yu müştamil olan menzilden ve esas-ı beyt ve tecemmülathaneden bi-ciheti'l-ırsi'ş-şer'i kendüye intikâl iden hisse-i şer'iyyesi mukabelesinde her adedi yüzer akçeye râic yüz on guruş mezbûr Hüseyin ile validesi merkûme Sultan yedinden âlâ tarikü't-tehâric ahz ve kabz idûb müteveffa-i mezbûr Ali Kaya'nın cümle muhalledâtına ve mirasına müteallık olan cem'i da'vadan merkûman Hüseyin ve zimmetleri ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tamm ile iskât eyledi ve vechen mine'l-vücuha da'va ve nizâm kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarını el-mukırruleh el-merkûm Hüseyin bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicahen ve şifahen tasdîk ve tahkîk itmegin sıhhat-ı ikrâr ve tasdîk ve ibrâyâ hüküm birle mâ hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-samin aşere min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Derviş Bey bin Mustafa

Ali Kaya bin Musa Ali Et-Tarac

Yusuf Çelebi bin Yunus Ağa

Süleyman Çelebi bin Sefer Bey

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Emir Şaban Çelebi

Sayfa 147

Belge 482

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Ömer bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de Kasım Beşe bin Hasan nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr

Kasım Beşe bundan akdem bî-vech ve bî-lâ sebep cebren ve kahren yirmi guruşum almışdır. Hâlâ meblağ-ı mezkûr bî-hasbi'ş-şer'i alıverilmek talebi derim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Kasım Beşe cevabında fi'l-vaki' müddeiye-i merkûmdan yirmi guruş aldım. Lakin müdde-i mezbûrun zevcesi Zahide bint-i El-Hâc Andunnebi'nin Asiye nâmında bir karındaşı olub mezbûre Asiye'nin zevcem Rabia lî-ümm kız karındaş olmağla mezbûr El-Hâc Abdunnebi'nin muhalefatından mesfûre Asiye'ye hisse intikâl itmek üzere meblağ-ı mezkûrun on guruşu mersume Asiye'den zevcem Rabia'ya ve on guruşu dahi validem Hatice'ye intikâl ider deyü aldım. Lakin Asiye nâmında kız olduğun bilmeyüb Asya derdim deyü meblağ-ı mezkûr guruşu aldığımı tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğin ikrârı mucebiyle meblağ-ı merkûmu müddeiye-i mezbûra edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hamis aşere min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Şaban Efendi bin Mahmud

Abdulkadir Çavuş bin Sinan

Habeci Yusuf bin Mustafa

İsmail Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 147

Belge 483

Mahmiye-i Kayseriyye sükkânından Ali bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer'ide Kasım Beşe bin Hasan nâm kimesne mahzârında takrîr-i kelâm idûb Nahiye-i Muharremler'de vaki' ma'lumetü'l-hudud olan bir kıt'a mülk bağı babam Ömer ile validem Zahide bint-i El-Hâc Abdulbani ve hâlâm Hadice'nin mülki olub tarih-i kitâbdan yirmi sene mukaddem bana takrîr-i hibe ve temlik idûb ben dahi kabz ve temlik eyleyüb mülk-i mevhubum olduğunu şuhud Abdullah isbat idûb bi-hasbi'ş-şer'i bana hükm olmuş iken mezbûr Kasım Beşe bi-vech taarruz ider. Su'al olunub takrîri tahrir olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Kasım Beşe cevabında fi'l-vaki' merkûm Ali bağı mezkûr mülk-i mevhubu olduğunu isbat itmişti. Lakin validesinin babası merkûm El-

Hâc Abdunnebi'nin Asiye nâm kızı olup mezbûr El-Hâc Abdunnebi'den mesfûre Asiye'ye bağ-ı mezkûrdan hisse intikâl ider. Mersume Asiye'nin hissesi lî-ümm kızkarındaşı olan zevcim Rabia'ya intikâl itmekde ol-vecihle taarruz iderim dedikde, Asiye nâmında kız olduğunu merkûm Ali inkâr iderek mezbûr Kasım Beşe'den beyyine talep olundukda Konuklar Mahallesi sükkânından Abdurrahman bin Ammar Hacı ve Tutak Mahallesi sakinlerinden Mustafa bin Yakub nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup gıbbe'l-istişhâd merkûm El-Hâc Abdulbani'nin Asiye nâmında bir kızı vardır deyü şahadet idûb bi'l-muvâcehe müdde-i merkûmdan istitak olundukda mezbûrân Abdurrahman ve Mustafa yalan şâhidi olup daima müslimanlar hakkında yalan şahadet idegelmişlerdir dedikde gıbbe'l-inkâr ve akibeti'l-istişhadi'ş-şer'i udûl-i müslimînden El-Hâc Mustafa Halife bin El-Hâc Himmət ve Hüseyin bin El-Hâc Hasan nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup fî'l-hakîka mezbûrân Abdurrahman ve Mustafa yalan şâhidi olup daima müsümanların hakkında yalan şehâdeti idegelmişdir deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' oldukdan sonra mezbûr Mustafa kerce şehâdet itdim. Lakin mezbûr Abdurrahman husus-ı mezkûrda ben şehâdet iderim sen dahi ardimca gel benim gibi şehâdet eyle deyü ilka idûb bana üç gurus ücret virüb götürdü. Lakin benim husus-ı mezkûrda ilmim ve haberim yokdur şehâdetimde kâzibim deyücek mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil şehr-i Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Molla Mahmud El-İmam

Kara Veli bin İskender

Ömer bin Osman an karye-i Neriye

Habib

El-Hâc Ahmed Et-Tevvab an Karye-i Ayum Ağac

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ve Gayrihim

Sayfa 148**Belge 484**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Salman Mahallesi sükkânından Murad bin Aynahan nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb mahalle-i mezbûreden İvedik veled-i Selman nâm zımmî tarihi kitâb gecesi ba'de'l-mağrib büyük çeşme yanında Şaban bin Abdullah nâm cebeci ve Ali Çavuş nâm alay çavuşu ve Abraham nâm zımmî ile yolum basub her biri alnım ve böğrüm üzerini mecruh ve gözlerimin kapaklarını ve yüzlerimi kara bere ve sağ elimin serçe parmağını yanında olan parmağını bıçak ile urub mecruh idûb belimden aşağı varıncaya değin karabere itmişlerdir. Merkûm İvedik ihzâr-ı şer'i olunmak taleb iderim dedikde kibel-i şer'iden mezbûr zımmîye ihzâr-ı şer'i içûn muhzır irsal olundukda gıybet itmekin mezbûr Murad merkûm zımmînin keyfiyet-i hali ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Turmuş Beşe bin Yusuf ve Mustafa Beşe bin Abdullah ve Mehmed Beşe bin Abdullah ve Ömer bin İbrahim Çelebi Uğurlu veled-i Sahik ve Kaya veled-i Ağca ve Mukaddes veled-i Tatur nâm zımmîler vesairleri fî'l-hakîka mezbûr İvedik kendi halinde olmayub şâkidir ve yaramazdır eyü adam değildir deyü su-i haline alâ tarîki'ş-şehâde haber virmegin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşere min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişini'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Hızır Subaşı bin Abdullah

Ali Efendi bin Veli Efendi

Kara Veli bin İskender

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Mehmed Beşe bin Abdullah

Ramazan Beşe bin Abdullah

Sayfa 148**Belge 485**

Mahmiye-i Kayseriyede vaki' merhum ve mefkur İbrahim Paşa vazi' eylediği ecza-i şerîfeden yevmi iki akçe ve taife ile bir ceza-i şerîf tilavet iden Himmet Halife bin Yusuf nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i din-i münifde cehd-i mezbûreyi hüsn-i ihtiyariyle hâfız-ı hâze'l-kitâb Ahmed bin Mahmud nâm kimesneye fariğa olub ol-dahi her vecihle mahall ve müstehak olmağın cehd-i mezbûre ve taife-i merkûme ile mezkûr Ahmed'e kibel-i şer'iden tevcih olmağın iş bu huruf-u âli mâ huve'l-musarrah ketb ve terkim olunub yedine vazi' ve def' olunduğu mezbûr Ahmed varub hizmet-i mezbûrede mecd ve sâi olub vakfın ruhu ve devam-ı devlet-i şehinşâhi edâiyesine müdavemet ve iştikal üzere olub aherden kimesne mani' olmaya. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Molla Yahya bin Ali

Ali Çelebi bin El-Hâc Şaban

Dilaver bin Abdullah

Sayfa 148**Belge 486**

Mahmiye-i Kayseriyye mahâlâtından Nefi Kara Hisar sakineleriden Nahile bint-i Derviş Çelebi nâm hâtun mahfil-i kazâda Es-Seyyid İbrahim Çelebi bin Hanifi mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb Kara Hisarda vaki' bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı sur ve bir tarafı El-Hâc Yusuf mülki ve bir tarafı Mustafa halife mülki ile mahdud olan bir kıt'a bağı babam Derviş Çelebi'nin mülki olub ba'de vefatüha bana ve er karındaşım Kasım ve kız karındaşım (bozuk) intikâl idûb hemşirem mezbûre dahi müteveffiyeye oldukda hissesi bana ve mezbûr Kasım'a intikâl itmiş iken mezbûr Kasım mefkûd

olmağla bağ-1 mezkûru mezbûr İbrahim Çelebi zabt itmiştir deyü taleb ve da'va eylediğimde ol-dahi bağı mezkûr babamın mülki olduğun ikrâr idûb lakin mukaddema harebe iken Ali Beşe ve Ahmed ibn-i Ataullah nâm karındaşlar bizim mülkimüzdür deyü on guruşa bana bey' idûb ben dahi iştirâ eyledim deyü bağ-1 mezkûr babamın mülki olduğun ikrâr itdikden sonra beynimize muslihûn ve muslimu tavassut idûb es-sulh-1 inde'l-hükkam fehvası üzere bağ-1 mezkûrun üç sehimde bir sehimini ben ve iki sehimini merkûm İbrahim Çelebi zabt idûb merkûmân Ahmed ve Ali'ye verdiği akçeyi taleb itmemek üzere sulh itdiklerinde ben dahi sulh-1 mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan salifü'z-zikr bir sehim hisse-i mezbûr İbrahim Çelebi 'nin yedinden ahz ve kabz idûb husus-1 mezkûra müteallık olan cem'i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik ve vechen mine'l-vücuha birbirimizde da'va ve niza'ım kalmadı eger ba'de'l-yevm aher tarafından husus-1 mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkamü'l-kirâm mesmua ve makbule olmasın didikde mukırre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm İbrahim Çelebi bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-muşâfehe tahkîk itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdurrahim Çelebi bin Hasan Ali Efendi

Osman Çelebi bin Hüsrev

Ali bin Abdi

El-Hac Mehmed bin Mustafa

Es-Seyyid Zeyni Çelebi bin Abdurrahim Çelebi

Es-Seyyid Abdu'l-hay Çelebi birader

Ahmed bin El-Hâc Ataullah

Sayfa 149

Belge 487

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bektaş Mahallesi sakinelerinden Nezir veled-i Mevrad nâm zımmî mahfil-i kazâya Semyun veled-i Nekul nâm zımmîyi ihzâr ve

muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Semyun mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Söylemez mülki ile ve bir tarafı Kutlu Bey mülki ile ve bir tarafı Nekul mülki ile bir tarîk ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir arsa ve bir havlu-yu müştamil olan menzili mülkimdür deyü bundan akdem mürd olan babam merkûm Mevrad'a her adedi yüzer akçeye râic elli bir guruşa bey'-i bât ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb ba'de helakihi bana vesair veresesini idmişdi lakin Oduncuoğlu Mevrad getirdiği çeşme vakfı olduğun şuhud-ı udulla isbat idûb yedimde almağla ben dahi merkûm Semyun'a müracaat idûb semen-i mezbûr bî-hasbi'ş-şer'i alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Semyun menzil-i mezkûru elli bir guruşa müdde-i mezbûrun babası merkûm Mevrad'a bey' ve kabz-ı semen eyleduğuni mezbûr Osman'ın vakfı olmak üzere isbat idûb alduğun tav'an ikrâr ve i'tirâf itmegin ikrâr-ı mücibiyle meblağ-ı mezkûru müdde-i merkûm edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşere min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Abdi Efendi bin Muslihe'd-din Efendi

Es-Seyyid Hamza bin Ali

Mehmed bin Hamza

Abdubaki bin Hamza

İbrahim Halife El- İmam karye-i Cırlavuk

Sayfa 149

Belge 488

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Salman Mahallesi sükkânından Murad bin İntihan nâm kul oğlu mahfil-i kazâyâ mahalle-i mezbûr sakinlerinden Şaban bin Abdullah nâm habeciyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Şaban tarih-i kitâb gecesini ba'de'l-mağrib ben mahmiye-i merkûmda büyük çeşme başında evime giderken Akar Ali Çavuş ve İvedik ve İbrahim ile yolum basub beni yere urub yumruk ve değnek ile harb-i şedid ile muhkem darb idûb alnımı ve yüzüm üzerini

mecruh ve gözlerimin kapaklarını ve yüzlerimi şiş ve kara bere idûb ve sağ elimin serçe parmak yanında olan parmağını bıçak ile urub ve belimden aşağı yanlarımı ayaklarıma varıncaya değin kara bere idûb sarıgımı ve kavugumu ve makrememi ve papuçları ve abamı alub ve vesayelerin orta akçesinden bir bez içinde mühürlü kutumda kırk guruş var idü. Meblağ-ı mezkûru alıb beni Yusuf Çavuş önüne götürüb ellerimi bağlayub boğazıma urgan takub beni asmağa kasd idûb ba'de her biri elimi ve yüzümün kanı yuyub deger olunan akçeden maada esbabları bana teslim idûb ve beni evime değin göturdüler. Hâlâ nazar olunub eser-i cerehatım keşf ve tahrir ve mezbûre su'al olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe'n-nazar fî'l-hakîka mezbûr Murad'ın elini ve yüzü üzerini mecruh ve gözlerinin kapakları ve yüzleri şiş ve kara bere olub ve sağ elinin zikr olunan parmağı mecruh ve belinden aşağı ayaklarına varıncaya kara bere olduğu müşahede olundukdan sonra bi'l-muvâcehe merkûm Şaban su'al olundukda inkâr ile cevap virerek mezbûr Murad merkûm Şaban'ın keyfiyet-i hali ahali-i mezbûreden su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak talep iderim dedikde gıbbe's-su'al hâzirûn-ı bi'l-meclis olan İmam Ali Halife bin İsmail ve Turmuş Beşe bin Yusuf ve Mustafa Beşe bin Abdullah ve diger Mustafa bin Abdullah ve Mehmed bin Abdullah ve Yusuf bin Saif Bey ve diger Mehmed Beşe bin Abdullah ve Ömer bin İbrahim Çelebi ve İsa bin Şa'ban ve Hüseyin bin Abdullah ve sâirihim gafir ve cem'i kesir fî'l-hakîka merkûm Şaban Şerîf-i İslam'la müşerref olmazdan mukaddem Himmet sabikan ile mühim bir şaki olub müslüman oldukdan sonra dahi yaramazdır daima şirret ve şika ile mukayyid bir şaki ve haramzadedir diyerek teaddi ve tecavüzünden ahşam nâmazından sonra taşra çıkmaz olduk mezbûrun şerrinden Büyük Çeşme Çarşusu derbend oldu sai bi'l-fesaddir deyü müvacehesinde eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde şehâdetleri makbule olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşere min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid İbrahim Efendi bin El-Merhum Mustafa Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Molla Şeyh bin Ali

El-Hâc Mehmed tabi-i Serdar Ağa

Hüseyin Subaşı Abdullah
 El-Hâc İsa Beşe Sabit hibe Sinan
 Yusuf Kethüda-i Şehir
 Kara Veli bin İskender
 Mikayil bin Şerîf

Sayfa 150

Belge 489

Bi'l-fiîl Mahmiye-i Kayseriyye Sancağı Begi Umdetü'l-Umerâi'l-Kirâm Merdan Ali Bey -dame îzzuhunun- mütesellimi olan Mehmed Ağa'nın subaşısı olan Mustafa Subaşı mahfil-i kazâda mahmiye-i merkûme mahallâtından Kürtler Mahallesi sakinlerinden Aişe nâm hâtunun vekil-i şer'iyesi olan babası Himmet bin Ali nâm kimesne ile Fatıma bint-i El-Hâc Mehmed nâm hâtunun vekil-i şer'isi olan zevci Minnet bin Himmet nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idûb merkûm Aişe'nin hamamda saç bağısını kesüb merkûme Fatıma mazınnesi olduğu mesmuam olmuştur. Sual olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikte bi'l-muvâcehe vekil-i mezbûr Himmet'e su'al olundukda fi'l-vaki' hamamda kızım mesfûre Aişe'nin saç bağısı zayi' olmuş idi. Lakin mazınnesi olmayub ve husus-ı mezkûra müteallık merkûme Fatıma'dan vesairden vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ı yokdur deyü bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf itmegin mezkûr subaşı muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-samin min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Veli Efedî bin El-Hâc Yahya an Mahalle-i Güllük
 Fahru'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi
 Mehmed Çelebi bin Şaban
 El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal

Sayfa 150**Belge 490**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sükkânından Veli bin Murad nâm kimesne meclis-i şer'ide hâfız-ı hâze'l-kitâb Ümmühan bint-i El-Hâc Yusuf nâm hâtun mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb Kürtler Mahallesi'nde vaki' Musa Halife ve Minnet ve Mahmud mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan bir oda babam merkûm Murad'ın mülki olub ba'de vefatihâ bana intikâl itmiş iken on beş yıldır ben aher-i diyara gitmekle üvey validem Zeliha nâm hâtun birkaç sene zabt idûb iki senedir merkûm Ümmühan bî-vech-i vazi'yed itmiştir. Su'al olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Ümmühan cevabında mesfûre Zeliha lî-ebeveyn emmim kızı olub zikr olunan oda dahi mezbûre Zeliha'nın mülki olub ba'de müteveffiyeye oldukda veraseti bana münhasıra olub salifü'z-zikr oda dahi bana intikâl itmiştir, deyü müdde-i mezbûrun babası mülki olduğun inkâr iderek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyine talep olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde zikr olunan oda müdde-i mezbûrun olduğuna ilmi lî-ask olmadığına mezbûre Ümmühan yemin teklif olundukda ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfün billahi'l aliyyi'l-azim itmegin müdde-i merkûm muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali bin Ömer Beşe an Mahalle-i Selman

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Ali Dede bin Sevindik

Abdullah Çavuş

Sayfa 150**Belge 491**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi'nde vaki' Oduncuoğlu Murad getirdiği çeşme evkafına bi'l-fiil müteveli olan El-Hâc Ali bin Karaman nâm kimesnenin vekil-i şer'isi olan oğlu Osman nâm kimesne mahfil-i kazâyâ menzil-i

ati'ü'z-zikre vazii'l-yed olan Nazar veled-i Mevrad nâm zımmîyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb Bektaş Mahallesi'nde vaki' bir tarafı Söylemez mülki ile ve bir tarafı Kutlu Bey mülki ile ve bir tarafı Begül mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir sofa ve bir tabhane ve bir örtme ve bir havlu müştemil olan menzil bundan akdem mürd olan Şahika nâm zımmînin mülku olub mezbûr Şahika hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde mezil-i mezkûru zikr olunan çeşmeye vakıf ve habs idûb vakfiyyet üzere tasarruf oluna gelmiş iken hazır-ı bi'l-meclis olan Semyun veled-i Nekül nâm zımmîye işçar olmağla hâlâ merkûm Nazır mülk-i müşterâmdır deyü bî-vech-i vazi'yed ider. Sual olunub bi-hasbi'ş-şer'i kasriyyed itdirilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Nazır cevabında menzil-i mezkûru hazır-ı bi'l-meclis olan mezbûr Semyun kendi mülkimdür babam mezbûr Mevrad'dan elli guruşa bey' idûb ol-dahi iştirâ eyleyüb ba'de helake bana intikâl itmişdir deyü minval-i meşrûh üzere vakf olduğun inkâr iderek vekil-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda üdül-ü müslimînden El-Hâc Abdi Halife bin Molla Sinan ve Abdulselam bin Abdulkani ve Ahmed Çelebi bin İsa Çelebi nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka zikr olunan menzil mukkaddema mürd-i mezbûr Şahikan'in mülki olub mezbûr Şahika hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde menzil-i mezkûru zikr olunan çeşmeye vakf idûb vukufiyyet üzere zabt ve tasarruf olunageldi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabûlde vaki' olub menzil-i mezkûr minval-i meşrûh üzere vakf olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın vukufiyyetine hüküm olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sani' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Abdü'l-Hadi Efendi bin El-Hâc Hevace

Ali Efendi bin Veli Efendi

Abdi Efendi bin Muslihiddin Efendi

Es-Seyyid Hamza bin Ali

Mehmed bin Hamza

Sayfa 151**Belge 492**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Endürlük nâm karye ahalisinden Kostedil veled-i Düğüncü ve Harmancı veled-i Karlı ve Kroki veled-i Karlı ve Kurayil veled-i (...) vesairleri mahfil-i kazâda karye-i mezbûre tımarına mutasarrıf olan Sevindik Ağa bin Yusuf ve Seydi Çavuş'un vekili Abdunnebi mahzârında üzerlerine takrîr-i da'va idûb karye-i mezbûrede beş nefer kimsenin tımarı olub mezbûrların cümlesi hizmet zamanında üzerimize çıkub mezbûrlara ve hizmetkarlarına ve duvarlarına makûlat vesair cerh içûn bizi rencide ve remide itdiklerinden maada her biri odun tekalif idûb rencide ve remide iderler. Her sene biri çıkub öşürümüzü alub sairî çıkmamak içûn yedimizde emr-i şerîf-i alişan olub mucibince amel ve hizmet olunmuş iken vech-i meşrûh üzere yine rencide ve remide itmekden hali degillerdir. Sual olunub teaddileri men' ve def' olunmak taleb iderim deyü fermân-ı şerîf cihan muta' ve mukaddema mahmiye-i mezbûre mahkemesinde naibi'ş-şeri olan Mevlana Abdurrahman Efendi imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve bin kırk iki Şabanının yirmi birinci günü tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyye ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda minval-i muharrer üzere mahruh bulunub bi'l-muvâcehe merkûman Sevindik Ağa ve Abdulbaniye su'al olundukda fermân-ı şerîfe itaat ve inkıbad ideriz deyüb fermân-ı şerîfe muhalif vazî' itmeyüb karye-i mezbûreye her biri çıkmayub cümlesi taraflarından bir şahne tayin idûb (...) (...) odun vesair makulat taleb ve rencide itmemek üzere tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hadi ve'l-işrîn min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderris Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Hidayetullah Çelebi Kethüda-i Kal'a

Es-Seyyid İbrahim Çelebi an Karye-i Hisar

Sayfa 151**Belge 493**

Mahmiye-i Kayseriyye Kala'sı sakinelerinden Esmâ bint-i Mehmed Bey n m hâtun tarafından husus-ı  ti' 'l-beyâna vekil olup nehc-i Şer'i üzere hasm-ı Şer'-i câhid mahzârında Süleyman bin Muharrem, Sevindik bin Musa Şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan karındaşı Şah Hüseyin nâm kimesne vekâleten meclis-i Şer' de müvekkile-i mezbûrenin mukaddema zevci olup kal'a-i mezbûre kethüdası olan Hidayet llah  elebi mahzârında takrîr-i kelâm id b merkûm Hidayetullah  elebi tarih-i kitâbdan altı ay mukaddem esnay-ı kel mdan zevcesi müvekkile-i mezbûreyi talak-ı bain ile tâlika eylemiş. Sual olunub takrîr-i tahrir ve müvekkile-i mezbûrenin keyfiyet-i hali kal'a-i merkûme dizdarı ve nefer tından tefahhus olunmak taleb iderim dedikde bi'l-muvâcehe mezbûr Hidayetullah  elebi'ye su'al olundukda müvekkile-i mezbûreyi vech-i meşrûh üzere talakı b in ile tâlika eylediğini tav'an ikrâr ve i'tirâf itdikten sonra mesfûre hâtun keyfiyet-i hali kal'a-i mezbûre dizdar ve nefer tından su'al olundukda hazır-ı bi'l-meclis olan dizdar El-Hâc Malkoç Ağa bin Turabi ve  mam Seydi  elebi bin Mehmed ve Sinan bin Receb ve Süleyman bin Muharrem ve Sevindik bin Musa ve Hasan bin Balı ve Ahmed bin El-Hâc Musa ve Ca'fer bin Habil ve diğer Hasan bin  sa vesairleri fi'l-hakîka mezbûre hâtunun bu ana değin hilaf-ı Şer'-i Şerîf ahval ve ef'aline matlu' olmadık kendi halinde afife hâtundur dey  hüsn-i haline al  tarîki'Ő-Şehâde haber verdiklerinden m  hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-işrîn min Zi'l-kaadeti'Ő-Şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah  avuŐ in  shak

 shak  elebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Abdi El-Muhzır

Sayfa 151**Belge 494**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Musa Gazi Mahallesi sakinelerinden iken vefat iden Mehmet nâm kimesnenin sülb-i sağır oğlu Ahmed'e kıbel-i şer'îden vasi nasb olunan İsmail bin El-Hac Ali mahfil-i kazâya menzil-i âti'ü'z-zikre vazi'ü'l-yed olan diğer Ahmed bin Hamza nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Mehmed mülki ve bir tarafı Demircioğlu Sinan mülki ve bir tarafı İbrahim mülki ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olan bir sofa ve bir tabhane ve bir ahur ve bir örtme ve bir zirzemin ve bir pir-i ma'i ve bir havluy-u müştemil olan menzilin nısfı sağır-i mezbûrun babası mezbûr Mehmed'in nısf-ı hissesi oğlu sağır-i mezbûra intikâl itmiş iken mezbûr Ahmed cümlesini merkûm El-Hâc Ali'den iştirâ eyledim deyü bî-vech vazi'yed eylemiştir. Sual olunub sağır-i mezbûrun hissesinden kasriyyed ittirmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr diğer Ahmed cevabında fi'l-vaki' menzil-i mezkûrun nısfı sağır- i mezbûrun mülkidür deyü sağır-i mezbûrun mülki olduğun tav'an ikrâr idûb, lakin El-Hâc Ali kendinin nısf-ı hissesini ve mezbûr Ahmed'in nısf-ı hissesini her adedi yüzer akçeye râic elli guruş tarih-i kitâbdan bir sene mukkadem bana bey' idûb ben dahi iştirâ ve kabz itdüğümden sonra mezbûr El-Hâc Ali semen-i mezbûrdan kendi hissesini kabz idûb sağır-i mezbûrun hissesi olan yetmişbeş guruşa kendi malımdan beş guruş daha katub cem'an seksen guruş olmak üzere üzerimde durub, ba'de mezbûr Ahmed dahi menzil-i mezkûru iştirâ eylediğim esnada salifü'z-zikr nısf-ı hissesini vech-i meşrûh üzere bana kendi dahi bey' idûb meblağ-ı mezkûr seksen guruşun on guruşunu kendi yedine virub teslim eyledim dedikde mezbûr El-Hâc Ali sağır-i mezbûrun hissesini vesayetimi mübbeyyi' eyledi ve bu cümle bey' eyledi deyü vesayet hüccet taleb olundukda ibrâza kadir olmadığından gayrı mezbûr Ahmed meclis-i şer'ide hazır olub senetin buluğa sehimli olmayub ve mera hakkı dahi olmadığı mukarrer ve muhakkik olub mezbûr Ahmed kendi bey' itdüğü takdirce dahi bu mukavele bey'-i sahih olmayub ve âmme-i mezbûr El-Hâc Ali sağır-i merkûmun hissesinden fuzulen bey' itdiği muteayyin olmağın mezbûr diğer Ahmed'in kasriyyedine tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed Çelebi bin Süleyman an Mahalle-i Köse Danişmendli

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdi bin Mehmed

Ali Beşe bin Mustafa bin El-Hâc Şaban

Sayfa 152**Belge 495**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi'nde vaki' Oduncuoğlu Mevrad getirdiği çeşme evkafına bi'l-fîl müteveli olan El-Hâc Ali'nin vekil-i şer'isi oğlu Osman mahfil-i kazâda El-Hâc İsa bin Allahverdi nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb eshab Hayreddin merhum El-Hâc Hayreddin hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde zikr olunan çeşmeye kırk esed-i gurus vakf idûb müteveli-yi mezbûra teslim olunub müteveli-yi mezbûr yediyle gaib-i ani'l-meclis olan Arzuman nâm zımmîye mürabahaya vermiş iken mezbûr El-Hâc İsa tarih-i kitâbdan on sene mukaddem meblağ-ı mezbûru merkûm Arzuman'dan almış hâlâ bî-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr El-Hâc İsa cevabında fî'l-hakîka merhum mezbûr El-Hâc Hayreddin salifü'z-zikr Oduncuoğlu Çeşmesi'ne kırk esed-i gurus vakf idûb meblağ-ı mezkûr bana teslim olunmuşdu. Lakin zikr olunan çeşme tamire muhtaç olub tamir-i mübaşeret iden İskender nâm zımmî ta'mir itdüğü hinde zikr olunan çeşme ta'mir oluncaya değin vakf malından sarf olunmasın ta'mirine cümle kendi malımdan sarf ideyüm deyüb bi an müslümanlardan mezkûr çeşme ta'mir oluncaya değin meblağ-ı mezkûrun ribhi yine ta'mire muhtac olunan Bey çeşmeye sarf olunmak enfa'dır deyü makul görüb ben dahi meblağ-ı mezkûru hazır-ı bi'l-meclis olan İsa veled-i Kirkor nâm zımmîye mürabahaya virub mezbûr İsa yedinden tutub İnci Begi çeşmeye verilegeldi deyü meblağ-ı mezkûr Oduncuoğlu Çeşmesi Vakfı olduğun tav'an ikrâr ve i'tirâf itdikden sonra bi'l-muvâcehe mezbûr İsa'ya dahi su'al olundukda meblağ-ı mezkûr Oduncu Çeşmesi Vakfı olub bana mezbûr El-Hâc İsa virub ben dahi İnci Bey çeşme ve kazâna viregelüb asl-ı mal olan meblağ-ı mezkûr kırk esed-i gurusun yirmi gurusunu mürabahaya hazır-ı bi'l-meclis olan Hubyare virüb yirmi gurus dahi benim zimmetimdedir deyü kırk esed-i gurus Oduncuoğlu Çeşmesi Vakfı olub yirmi

guruş kendi zimmetide ve yirmi guruş dahi merkûm Hubyare kendi yedinden virüldüğün tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb meblağ-ı mezkûr kırk esed-i guruş Oduncu Çeşmesi Vakfı olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın vekil-i mezbûra teslime hüküm ve tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Es-Seyyid Osman Çelebi bin El-Hâc Bayram Çelebi

Osman Çelebi bin Ömer Bey

Mehmed Çelebi bin El-Hâc Yahya

Muhzır Kasım

Sayfa 152

Belge 496

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Sisliyan Taşra Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem mürd olan Tatur veled-i Pedros nâm zımmînin veraseti sülbi oğlu Yağob'a ve diğer sülbi oğlu ve sinîn-i buluğda olub mukırr-ı bi'l-buluğ olan Serkis'e ve sülbiye-i kepire kızı Şah Hâtun ve zevcesi Hâtuncuk'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Serkis asâleten ve merkûm Yağob dahi kendi tarafından asâleten ve mezbûratan Şah Hâtun ve Hâtuncuk tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında mersumatan Şah Hâtun ve Hâtuncuğu ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Hüdaverdi veled-i İsa ve Mevrad veled-i Yalıkbaşı şehâdetleri ile vekâlet-i sabite oldukdan sonra vekâleten meclis-i şer'ide hâfız-ı hâze'l-kitâb Lacun veled-i Anderbek nâm zımmî mahzârında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mürd-i mezbûrun otuz Hayyamcızade El-Hâc Mustafa Beşe'ye ve on guruş Es-Seyyid Hüseyin Çelebi bin Emir Süleyman ve on beş guruş dahi Vartan nâm zımmîye ve on beş guruş dahi kasablara duyun müsbitesi olub Nahiye-i Merkeb Meydanında vaki' bir tarafı devlet mülki ile ve bir tarafı Hüdaverdi mülki ile ve bir tarafı Süleyman Bey mülki ile ve bir tarafı arsa-i haliyen ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağı duyun müsbitesi içün mübeyyi' olunmak lazım

geldikde li-ecli'l-müzâyede dellâle virülüb, sûk-i sultânide beyne'l-tâlibîn ve'r-râğıbîn bey'-i mezîd tarikiyle nice eyyâm müzâyede olunub rağabât-ı nâs munkatı'a olduktan sonra hak kararı ile her adedi yüzer akçeye râic altmış guruşa mezbûr Lacun üzerinde karar idûb ziyade ile aher-i talib ve rağib zuhûr itmemeğın bağ-ı mezkûr mürd-i mezbûrun duyun müsbitesi içûn cem'i işcar-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve tevabi' ve levahıkı ve turabiki ile meblağ-ı mezkûr altmış gurus merkûm Lacun'a müvekkiletan-ı mezbûratan Şah Hâtun ve Hâtuncuk ile her birimize bey' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan bağ-ı merkûm Lacun'un mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde mukırrân-ı mezbûrânın bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarını el-mukırruleh el-merkûm Lacun bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegın sıhhat-i bey' ve şîrâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Abdulbaki Çelebi ve Kasım Çelebi ibn-i Abdusselam Efendi

Ali Çelebi bin İsmail

Süleyman Bey bin Abdullah

İbrahim Çelebi bin Süleyman Bey

Mustafa Çelebi bin Behram Bey

Bağçeci Hasan

Şeyh Ali Çelebi bin Cafer Halife

Mustafa Bey bin Cennâmcı

Murad veled-i Aslan veled-i Yalıkbaş Avanos

Sayfa 153

Belge 497

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hisayünlü Mahallesi sakinlerinden Habil bin Ca'fer nâm kimesne meclis-i şer'de hâfız-ı hâze'l-kitâb Mehmed bin Ayna Hevace

mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Mehmed zimmetinde yedi sekiz senedir her adedi yüzer akçeye râic üç yüz guruş hakkım olub sene-i sabıkada taleb eyledüğümde benden ikiyüz yirmi guruş aldığını ikrâr idûb ikrârı sicil olunmuşdu. Hâlâ meblağ-ı mezkûr bî-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb iderim didikde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed cevabında müdde-i mezbûrdan tarihi kitâbdan on bir sene mukaddem altmış guruş bir defa ve altmış guruş dahi bir defa ve yüz guruş dahi bir defa ki; ceman iki yüz yirmi guruş almış idim yüz guruşunu mezbûr Habil'in kendi yedine virub teslim idûb ve altmış guruşunu dahi carîyem Mehir yediyle kendi evinde kendiye teslim idûb ve altmış guruşunu dahi Cuma nâm kimesne kapusu önünde yine kendi yedine ki; ceman ikiyüz yirmi guruş bi't-tamam virub eda itdim didikde mezbûr Habil bir akçe ve bir habbe almadum deyü inkâr iderek merkûm Mehmed müdde-i mezbûr minval-i meşrûh üzere akçeleri almaduğuna yemin eylesün diyüb mezbûr Habil'e yemin teklif olundukda meblağ-ı mezkûrun yüz guruşu içün yeminden nekül idûb ba'de salifü'z-zikr yüz guruş mezbûr Mehmed yedinden ben kendim alub ve altmış guruş dahi ceriyesi mersume Mehir yedinden bana teslim olunub ceman yüz altmış guruş ahz ve kabz eyledim. Bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-vevmi's-samin aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abbas Çelebi bin Şeyh İbrahim Efendi

Es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Abdullah Çelbi

Es-Seyyid Osman Çelebi bin El-Hâc Bayram

Kara Veli bin İskender

Mehmed bin Hazma

Sayfa 153

Belge 498

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bozatlu Mahallesi sakinelerinden Gülana nâm hâtun tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Mahmud Halife bin Yusuf ve Yusuf bin Şeyh Hasan şehâdetleri ile vekâlet-

i sabite olan Abdulkadir Çavuş bin Himmet mahfil-i kazâda müvekkile-i mezbûrenin oğlu Hasan Bey'in zevcesi Fatıma bint-i Ahmed tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Mehmed Çelebi bin Ali ve Ali bin Mustafa şehâdetleri ile vekâleti sabite olan Mehmed mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müvekkile-i mezbûre Gülana ile oğlu Hasan Bey'e mezbûr Hasan Bey'in babası Musa Bey'den intikâl idûb her birinin zabt ve tasarrufunda olan Rusiyetü'l-asl Canfeda bint-i Abdullah nâm mülk carîyeye mezbûre Fatıma bî-vech vazî'yed itmişdir. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al vekil-i mezbûr cevabında carîye-i mesfûre merkûm Hasan Bey'in kendi mülki olub lakin bin kırk sekiz cemaziyel ahirinin evayilinde mezbûr Hasan Bey müvekkilem mesfûre Fatıma'yı tatlıka gaib-i ani'l-meclis Musa Ali nâm kimesne tarafından vekil-i nasb idûb mezbûr Musa Ali dahi vekâleti hasebiyle mesfûre Fatıma'yı talak-ı bâin ile tatlık idûb merkûm Hasan Bey carîye-i mersumeyi merkûm Fatıma'ya kendi zimmetinde olan yedi bin akçe mehr-i müeccele ve nafaka iddeti mukabelesinde virüb ol-dahi kabul ve kabz eyledim dedikde vekil-i mezbûr Abdulkadir Çavuş inkâr iderek vekil-i mezbûr Mehmed'in takrîrine muvafık beyine talep olundukda udûl-i müslimînden Hüseyin Dede bin Ali Bey ve Yusuf bin Şeyh Hasan ve Ali bin Veli nâm kimesneler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi's-şer'i fî'l-hakîka mezbûr Hasan Bey bin kırk sekiz cemaziyel ahiresinin evayilinde müvekkile-i mesfûr Fatıma'yı tatlıka merkûm Musa Ali'yi tarafından bizim huzurumuzda vekil-i nasb idûb merkûm Musa Ali dahi vekâleti hasebiyle mersume Fatıma'yı talak-ı bain ile tatlık idûb mezbûr Hasan Bey salifü'z-zikr carîyeyi merkûm Fatıma'yı kendi zimmetinde olan yedi bin akçe mehr-i müeccel ve nafaka iddeti mukabelesinde virüb teslim idûb ol-dahi ahz ve kabz eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi iderüz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub merkûm Hasan Bey merkûme Fatıma'yı talak-ı bain ile tatlık idûb carîye-i merkûmeyî mehr-i müecceli ve nafaka idde-i mukabelesinde virdiği mukarrer ve muhakkik olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-samin aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Abdurrahim Efedî bin Uğurlu Efendi

Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyân

El-Hâc Mahmud ve Ahmed ibn-i El-Hâc Ömer

El-Hâc Seydi bin Codar

Ömer Beşe bin Ahmed

Sayfa 154

Belge 499

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Şehre Küstü Mahallesi sakinelerinden Herdem bint-i Tevrus nâm zımmîye meclis-i şer'îde zevci Asar veled-i Manik nâm zımmî mahzârında tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb zevc-i evvelim olub (...) nâm karyede sakine iken mürd olan (bozuk) nâm zımmînün muhallefâtından olub karye-i mezbûrede vaki' ma'lûme'l-hudud olan bağdan bana intikâl iden hisse-i şer'iyymi ba'de zevcem olub mürd olan Avanos nâm zımmînün kızları Atiye ve Şeküre nâm zımmîyelerden da'va ve taleb ve ahz ve kabz ve bana iysal ve inde'l-hükkam mürafia ve muhasemeye hâlâ zevcim olan mezbûre Asarı tarafımdan vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yin eyledim dedikde ol-dahi vekâlet-i merkûmeyi kabul ve hizmeti lazımesin edâya taahhüd olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali Çelebi bin Ömer Beşe

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

Sayfa 154

Belge 500

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kiçi Kapu dahilinde vaki' Emirim Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem mürd olan Sefer veled-i Kaya nâm zımmînün veraseti

zevcesi Şah Yula bint-i Karacaya ve sülb-i kebir oğulları Yuvan ve Bayram ve Hızır'a ve sülb-iye kızları Gülağa ve Kaya'ya münhasıra olub kıbeli'l-kasım mesfûre Şah Yul'a dahi helake olub veraseti oğulları mezbûrun Yuvan ve Bayram ve Hızır'a ve sadri'ye kızları mesfûratan Gülağa ve Kaya'ya münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve mütehakkik olduktan sonra mezbûr Yuvan meclis-i şer'-i hatır-ı lazımü't-tevkîrde hâfız-ı heze'l-kitâb merkûman Bayram ve Hızır mahzarlarından tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb babamız mürd-i merkûm Sefer'in muhallelfatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı Kayabalı mülki ve bir tarafı Arzuman mülki ile ve bir tarafı Avanos mülki ile mahdud olub bir sofa ve iki tabhane ve iki kiler ve iki oda ve bir kemer örtme ve bir sayegah ve bir şirehane ve bir harman ve bir havlu-yu müştemil olan menzilden Nahiye-i Billur'da vaki' bir tarafı Es-Seyyid Molla Hayrullah Efendi mülki ve bir tarafı Senbil oğlu İbrahim Çelebi mülki ile bir tarafı Süleyman Beşe mülki ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağdan Nahiye-i Merkeb Meydanı'nda vaki' bir tarafı yer yer Ahmed mülki ile ve bir tarafı Kataluzade İbrahim Çelebi mülki ile ve bir tarafı Yağob mülki ve bir tarafı diğeri Yağob mülki ile mahdud bir kıta bağ ve bir kıta mülk tarladan ve yine Nahiye-i Billur'da vaki' bir tarafı Süleyman Beşe mülki ile ve iki tarafı tarîk ve bir tarafı El-Hâc Gazi oğlu Abdusselam mülki ile mahdud olan bir kıta mülk bağ ve içinde vaki' bir kıt'a mülk tarladan ve esas-ı beyt ve tecemmülathane ve nükuddan babam mürd-i mezbûr Sefer'den ve validem mesfûre Beşe Yula'dan ve merkûme Beşe Yula'nın mahalle-i mezbûrede vaki' Mukaddes Yuvan ve Sefer ve Avanos mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan bir sofa ve bir tabhane ve bir oda ve bir harman ve bir sayegah ve bir ahur ve bir havlu-yu müştemil olan menzilden dahi bana intikâl iden hisse-i şeriyem mukabelesinde her adedi yüzer akçeye râic otuz guruş nakd ve validem Beşe Yula'nın mahalle-i mezbûrede vaki' salifü'z-zikr menzili ve Nahiye-i Billur'da valid bir tarafı Süleyman Beşe ve iki tarafı tarîk ve bir tarafı merkûm Abdusselam mülki ile mahdud olan salifu'z-zikr bir kıt'a bağ ve içinde olan tarlayı karındaşlarım merkûmân Bayram ve Hızır'ın yedlerinden alâ tarîkü't-tehâric alub kabul ve kabz idûb babamız mürd-i merkûm Sefer'in ve validemiz helake-i mesfûre Şah Yula'nın cümle muhallelfatlarına ve miraslarına müteallık olan âmme-i da'va ve münazaatdan merkûman Bayram ve Hızır'ın zimmetlerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât eyledim vechen mine'l-vücûh da'va ve niza'im kalmadı dedikte mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh hüma el-merkûmân Bayram ve Hızır bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfêhe tahkîk itmegin

sihhat-i ikrâr ve tasdîk ve ibrâ ve hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu.
Fî'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali bin Salim

Abdulkadir ve Abdulalim Çelebi ibn-i El-Hâc Himmet

Yusuf bin Süleyman

Mahmud bin İvmeci

Ömer bin Abdullah

Ramazan Beşe bin Şaban

Üstad Mahmud bin Davud

Hüseyin bin Abdulkadir

Osman bin Veli Yusuf

İbrahim bin El-Hâc Musa

Ebu Bekir Dede bin Selman

Ahmed bin El-Hâc Hamid

Evrail veled-i Nekul

Nekul veled-i Hatır Beşe

Secaş veled-i Balı

Ve Gayrihim mine'l-Hazirûn

Sayfa 155

Belge 501/ a

Li-emri'l-âli muma-ileyh İbrahim Efendi ve hâlâ Kayseriyye Sancağı Beği Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmed Ağa huzurunda akd-i meclis-i şer'i olundukda muma-ileyh Ali mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb bi-emri âli kazâ-i mezbûrun sefer-i hümâyuna ihrac olunan nüzul ve zahiresi içûn kira akçesini kime teslim itmişlerdir ve kim akl-u

balıĝ itmişdir. Ahali-i vilayetten su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde ĝibbe's-su'al hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Huand Mahallesi ahalisinden Osman bin El-Hâc Kaya ve Musa Ali bin Ali ve Kalenderhane Mahallesi'nden Abdulkerim bin El-Hâc Gücük ve Eski Bezzazistan Mahallesi'nden El-Hâc Hasan bin El-Hâc Çelebi ve Osman bin El-Hâc Mehmed ve Emir Sultan Mahallesinden Samed bin Üveyis ve Hacı Bekir Mahallesinden Kara Veli bin İskender ve Molla Ali bin Muzaffer ve Lala Mahallesi'nden İsmail bin Hüseyin ve Kürtler Mahallesinden Ali Dede bin Güvendik ve Hasan bin Mehmed ve Merkebcî Mahallesinden Ali Dede ve Gesi Mahallesi'nden Üstad Mehmed bin Abdi ve Hacı Kılıc Mahallesinden Halil bin Abdulgaffar ve Tepecik Mahallesinden El-Hâc Dede bin Begendik ve Hasan bin Mehmed vesairihum gafir ve cem'i kesir zikr olunan nüzul kirasının akçesini hir iki hane yetmiş esed-i guruş olmak üzere hazır-ı bi'l-meclis olan mezbûrân Yusuf kethüda ve Veli Çelebi ile gaib-i ani'l-meclis nâib İsmail Efendi'ye virdük deyü cevap virdüklerinden sonra hakikat-i hâl mezbûr Yusuf kethüdadan dahi su'al olundukda fi'l-vaki' zikr olunan nüzul akçesini her iki haneye yetmiş esed-i guruş ahali-i vilayetin kethüdaları olduğum cihetden mezbûrân Veli Çelebi ve İsmail Efendi ile cem' ve tahsil ve ahz ve kabz idûb bi-fermân-ı âli reaya devesini kiralayub deveçilere akçe virmek sadedinde iken mezbûr Veli Çelebi hilaf-ı emr-i şerîf askeriye devesin kiralayub kiracılara teslim içün akçe vir deyüb benden akçe taleb idûb ben dahi virmezüm dedüğümde kadı-yı sâbık, ben nüzul kirası hususunu Veli Çelebi'ye sefariş eyledim. Akçeyi Veli Çelebi'ye virüb ben dahi vech-i meşruh üzere tahsil eylediğim nüzul akçesin mezbûr Veli Çelebi'ye virüb teslim eyledim. Ol-dahi her bir deveye elli beş muamele guruş virüb her iki haneden on beş guruş fazlası kalmışdır dedikde. Bi'l-muvâcehe merkûm Veli Çelebi 'ye su'al olundukda inkâr ile cevap virerek mezbûr Yusuf'dan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i ricâlden Eğrice nâm karyeden Allahverdi bin İbrahim ve Abdulgaffar bin Mehmed ve Ala Haculu nâm karyeden Hevace Hamza ve Hisardiye nâm karyeden El-Hâc Osman bin Mustafa ve Hasan bin Veli ve Ali bin Abbas nâm kimesneler lî-eşli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub ĝibbe'l-istişhâdi'ş-şer'i fi'l-hakîka mezbûr Yusuf Kethüda bi-fermân-ı ali reaya devesini kiralayub deveçilere akçe virilmek sadedinde iken mezbûr Veli Çelebi hilaf-ı emr-i şerîf askeriye devesin kiralamıştır. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinden sonra yine udûl-i ricâlden Mehmed bin Ali ve Seydi Ahmed nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub ĝibbe'l-istişhâdi'ş-şer'i fi'l-hakikâ mezbûr Veli Çelebi merkûm Yusuf kethüdaya kiracılara

teslim içün akçe vir deyüb ol-dahi virmezüm didikde kadı-yı sâbık, ben nüzul kirası hususunu Veli Çelebi'ye sipariş eyledim. Akçe-yi merkûmu Veli Çelebi'ye vir deyüb ol-dahi vech-i meşrûh üzere tahsil eylediği her iki haneye yetmiş esed-i guruş nüzul akçesini merkûm Veli Çelebi'ye virüb teslim idüb ol-dahi ahz ve kabz idüb her deveye elli beş muamele guruş virüb her iki haneden on beş guruş fazla kalmıştır. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi iderüz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabûlde vaki' olub her iki haneden on beş guruş fazla kaldığı mukarrer olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-sâbikûn

Sah Sah

Sayfa 156

Belge 501/ b

Husus-ı âti'ü'z-zikrin teftiş ve tefahhusi içün bu canibe ve sabıkan Karahisar Kadısı Mevlana El-Merhûm Es-Seyyid İbrahim Efendi'ye ve Kayseriyye Sancağı Begi'ne hatta bi-emr-i şerîf-i cihan muta' varid olmağın ber-mûceb-i emr-i ali akd-i meclis-i şer'i olundukda, iş bu sene-i mübârekede sefer-i humâyuna ihrac olunan nüzul nebisi Ali Efendi bin Veli meclis-i şer'de takrîr-i melam idüb zikr olunan nüzül zahiresinin (...) akçesi Mahmiye-i Kayseriyye kurrâsından ve tevahibinden bi mikdar akçe alınmıştır. Sual olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde hâzirân-ı bi'l-meclis olan mahmiye-i mezbûre kurâsından Talas nâm karye ahalisinden Hüseyin bin Ramazan ve Kıraç veled-i Bidak ve Eymir veled-i Artun ve Mancusun nâm karye ahalisinden Vartenis veled-i Torus ve Kavri Kethüda ve Muncısun nâm karyede Babek Kethüda ve Erkilet nâm karye ahalisinden El-Hâc Muzafer bin El-Hâc Gazanfer Germir nâm karye ahalisinden Mukaddes Çaki veled-i Anasdas ve Efkere nâm karyeden Hanis Kethüda Mevlevi nâm karyeden Nebiş ve Gücük ve Kara Hisardiyeden Abdullah vesairleri ve Kara Hisar nahiyesine tabi' Başköy nâm karyeden Patrik veled-i Andun ve Ortaköy nâm karyeden Manus veled-i Sefer ve Çakallu nâm karyeden Hüseyin bin El-Hac İsmail

Yağlu Bayat nâm karyeden Mehmet bin İsa ve İsa Hacılı nâm karye ahalisinden El-Hâc Ahmed bin Pir Veli ve Kırık nâm karyeden Elvan bin Abdurahman ve Nıfs-ı Develü'den Mehmed bin Cumua ve Diğer Mehmed bin Ahmed vesairleri ve Yahyalı Nahiyesi'ne tabi' Dertliler nâm karyeden El-Hâc Abdunnebi ve Mehmed bin El-Hac Hasan ve Hevace Hacılıdan Yahya Dede ve İlyasludan Ya'kub ve Mehmed vesairleri cem'i gafir ve cem'i kesir Kayseriyye kurasından kimi haneden otuzbeş ve kimi haneden otuz yedişer ve otuz sekiz gurusu Karahisar nahiyesinden her haneden ellişer gurusu ve Develû Nahiyesi'nden kırk ikişer gurusu ve Yahyalı Nahiyesi'nden dahi kırk ikişer gurusu verdik ve verdiğimiz akçelerden her deveye virilan kiradan maada on beş ve yirmişer gurusu fazla kalmışdır deyü cevap virdiklerinde mâ vaki' bi't-taleb ketb ve terkim olundu. Fî evâil Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-sâbikûn

Sayfa 156

Belge 502

Secaüddin Kazâsına tabi' Mirahor nâm karye sakinelerinden El-Hâc Abdüsselam bin El-Hâc Ali ve El-Hâc Nasuh bin Abdî nâm deveçiler mahfil-i kazâda hâlâ Kayseriyye'de mühtesib olan Ahmed Çelebi bin Mahmud Beşe mahzârında takrîr-i kelâm idûb aher vilayetten Kayseriyyeye gelen her deve yükünden bâc-ı bâzâr ikişer akçe alagelmış iken hâlâ mezbûr Ahmed Çelebi dörder akçe talep ve rencide eder. Sual olunub takrîri tahrir olunmak talep iderim dediklerinde gıbbe's-su'al mezbûr Ahmed Çelebi cevabından kadîmden Kayseriyye'ye gelen ve Kayseriyye'den taşra çıkub aher vilayete giden her deve yükünden bâc-ı bâzâr dörder akçe ve bir katır yükünden üçer akçe ve bir merkeb yükünden ikişer akçe alına gelmişdir dedikde gıbbe'l-inkâr ve akibü'l-istişadi's-şer'i udûl-i müslimînden El-Hâc Ramazan bin Mehmed ve Yiğitbaşı Ali bin Sefer Dede ve Bazarbaşı Molla Ali bin Muzaffer Halife nâm kimesneler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub fî'l-hakîka yirmi seneden berü Kayseriyye'ye gelüb ve Kayseriyye'den taşra çıkub aher vilayete giden her deve yükünden bâc-ı bâzâr dörder akçe alınagelmışdir deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-

tezkiyye şehâdetleri makbule olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Molla Şaban an Merkeb

Hasan bin Abdalbaki

Kara Veli bin İskender

Safta 156

Belge 503

Mahmiye-i Kayseriyye mahâlâtından Baldökü Mahallesi sükkânından Mehmed Beşe bin Abdullah nâm cebeci tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil-i şer'i olan El-Hâc İsa Beşe bin Abdullah mahfil-i kazâya hâfız-ı hâze'l-kitâb Öksüz Mehmed bin Abdullah nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb müvekkilem merkûm Mehmed Bey kırk sekiz Zi'l-kaadesinin on üçüncü günü at ile Sultan Ağılı Mahallesinden gelirken mezbûr Öksüz Mehmet müvekkil-i mezbûrun sol böğrünü kendi kaptu önünde kılıç ile dürtüb mecruh idûb ve depesine dahi kılıç ile urub mecruh itmiştir. Hâlâ su'al olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Öksüz Mehmed inkâr ile cevap virerek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyyine taleb olunduktan ityân-ı beyyineden âciz ve kâhir olub istihlaf itdikde minval-i meşrûh üzere müvekkil-i mezbûru kılıç ile dürtmeyüb ve depesine urub mecruh eylemediğüne merkûm Öksüz Mehmed'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mesül halfun billahi'l-aliiyi'l-azîm itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis aşer min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Arab İsmail an Mahalle-i Musa Gazi

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

İshak Çelebi bin Hüseyin

Cebeci Ömer Beşe bin Revanlı

Kasım El-Muhzır

Sayfa 157

Belge 504

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kebe İlyas Mahallesi sakinelerinden Şakire bint-i El-Hâc Osman nâm hâatun meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm idûb sadrı oğlum olub çehremde ve taht-ı terbiyemde Yusuf bin Kalender nâm sağıre babasından bir nesne intikâl itmemegin nafaka ve kisveye külli zaruret ve ihtiyac vardır. Hâlâ kıbel-i şer'iden nafaka ve kisve takdir olunmak taleb iderim dedikde tarih-i kitâbdan sağıre-i mezbûre nafaka ve kisvesi vesair muhimmât-i lazimesi içün kıbel-i şer'iden yevmi beş akçe takdir olunub istidane ve sarfa izin virülüb mâ huve'l-vaki gibbe't-taleb ketb ve terkim ve yedd-i talibe def' ve teslim olunduğu vakt-i hacetde ihticâc idine. Fî'l-yevmi's-salis ve'l-işrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed Çelebi bin Süleyman an Mahalle-i Köse Danişmendli

Bayezid Beşe bin El-Hâc Bayram

Ali bin El-Hâc Bayram

Molla Ali bin Muzaffer Bazarbaşı

Hüseyin bin Yusuf an Mahalle-i Cami-i Kebir

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Sayfa 157**Belge 505**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Musa Gazi Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Mehmed nâm kimesnenin sülbi oğlu Ahmed nâm sağırin emvalini zabt ve ahvalini hafza bir vasi lazım ve mühim olmağın cânib-i şer'iden hâfız-ı hâze'l-kitâb İsmail bin El-Hâc Ali nâm kimesne vasi nasb ve ta'yin olundukda ol-dahi vesayet-i merkûmeyi kabul ve hizmet-i lazimesin edâya müteahhid olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Es-Seyyid Abdi Çelebi bin Bayram an Mahalle-i Taceddin

Abdullah Çavuş

Muhzır Abdi

Sayfa 157**Belge 506**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Musa Gazi Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem vefat iden Mehmed nâm kimesnenin sülb-i sağır oğlu Ahmed'e kıbel-i şer'den vasi nasb olunan İsmail bin El-Hâc Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb mahalle-i mezbûrede vaki' Mehmed ve Sinan ve İbrahim mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan menzilin nısfı sağır-i mezbûra babasından intikâl idûb nısf-ı aheri dahi emmi El-Hâc Ali'nin mülki olub mezbûr El-Hâc Ali sağır-i mezbûrun vasiy-yi vekili iken sağır-i mezbûrun hissesi dahi kendi hissesi ile diğer Ahmed nâm kimesneye yüz elli altı aded guruşa bey' eylemiş. Lakin sağır-i mezbûrun nısf-ı hissesi bî-hasbi'ş-şer'i kendüye hükm olunub sicil ve hüccet olunmağla hüküm olunduğu saât-i vesayetim hasebiyle mezbûr El-Hâc Ali hissesine dahi şefika tutub hazır olan müslümanları eşhad

eyledim. Takrîrim tahrir olunmak taleb iderim dedikde mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Diger İbrahim bin El-Hâc Hüseyin

Şaban bin Mehmed

İbrahim Çelebi ve Osman Çelebi ibn-i Mustafa Efendi

Sayfa 157

Belge 507

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Şeyh Taceddin Mahallesi sakinlerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Es-Seyyid Abdi bin Bayram nâm kimesne mahfil-i kazâya Medine-i Çorum sükkânından Satılmış bin El-Hâc Mehmed nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Satılmış üç yük penbe virüb zikr olunan penbenin elli altı batmanına hazır-ı bi'l-meclis olan Ru'sü'l-asl Yusuf bin Abdullah nâm gulamını sağ ve salim olmak üzere iştirâ eylemiş idim. Lakin gulam-ı mezbûrun sağ dizinde marazı var iylemiş (...) olunmak taleb iderim dedikde. Gıbbe's-su'al mezbûr Satılmış cevabında fi'l-vaki' müdde-i mezbûra elli altı batman penbeye gulam-ı mezbûru bey' eylemiş idim. Lakin cümle ayni ile bey eyledim dedikde, gıbbe'l-inkâr mezbûr Satılmış'dan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde gulam-ı mezbûru ayni ile iştirâ eylemediğine merkûm Es-Seyyid Abdi'ye yemin teklif olundukda ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfun billahi'l-aliyyi'l-azim itdikden sonra cerrah getirdilüb gulam-ı mezbûrun a'zasına nazar itdikde sağ dizi bir yerde delinmiş olub ve bir yerden dahi delinmek üzeredir deyü haber virüb abd-i mezbûrun aybı kadimden olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın merkûm Satılmış reddine tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ümdetü'l-müderrişnü'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Mustafa Çelebi bin Hüseyin Efendi El-Hatib

Ali bin Yakub

El-Hâc Dede Bekir bin Beğendik

Kasım El-Muhzır

Abdi El-Muhzır

Not: Orijinal metnin numaralandırması yapılırken 507'den sonra gelmesi gereken 508 belge numarası atlanmış aşağıdaki belgeye 509 belge numarası verilmiş, bu belgeden sonraki belgeye ise tekrardan 508 belge numarası verilmiştir. Daha sonraki belgeye ise 509 belge numarası tekrardan verilmiştir. Biz numaralandırmayı orijinalinde olduğu gibi bırakıp düzeltme yapmadık.

Sayfa 158**Belge 509**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Cami-i Kebir Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffiyeye olan Hayrunnisa bint-i Mehmed nâm hâtunun veraseti sadr-ı kebir oğlu Mustafa Beşe bin Mehmed'e ve sadriye-i kebire kızı Asiye'ye münhasıra olduğu şer'an tahir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûr Mustafa Beşe kendi tarafından asâleten ve hemşiresi mesfûre Asiye tarafından bey'-i ati'ü'l-beyâna ve kabz-ı semene vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre Asiye'yi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Ali bin El-Hâc Bayram ve Hüseyin bin Yusuf şehâdetleri ile vekâleti sabite oldukdan sonra vekâleten meclis-i şer'-i hatırı lazîmü't-tevkîrde validelerinin kız karındaşı Emine nâm hâtun tarafından tasdik-i âti'ü'l-beyâna vekil olub şâhidan-ı mezbûrân şehâdetleri ile vakalet-i sabite olan zevci Mehmet Çelebi bin Süleyman mahzârında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb müteveffiyeye-i mezbûrenin muhalefatından olub Talas nâm karyede vaki' bir tarafı El-Hâc Kasım Vakfı ile ve iki tarafı mesfûre Emine mülki ile ve bir tarafı Keşişoğulları

Yoseb ve Kayabalı tarlası ile mahdud olub validemiz müteveffiyeye-i merkûmeden bi-ciheti'l-irsi's-şer'i bana ve müvekkile-i merkûme Asiye'ye intikâl idûb mülki mevrusum olan harabe-i müşrif bir kıt'a mülk bağı ba'de eşyâü'l-yed içinde olan harabe-i müşrif evimi ve nısf-ı ceviz ağacı vesair eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmiresi ve tevabi' ve levahiki ve turabiki ve merafiki ile on beş esed-i guruş müvekkile-i mezbûre Emine'ye asâleten ve vekâleten bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan bağı mezbûre Emine'nin mülki müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mehmed Çelebi bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmegin sıhhat-i bey' ve şirâya ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Ömer bin El-Hâc Hızır

Sefer bin Bektaş

Habil bin (...)

Ali bin Aga Süleyman

Ürkübi İbrahim El-Bazzâr

Hamdi Bey bin İsa Balı

Mahmud bin İsa

Sayfa 158

Belge 508

Mahmiyye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi sükkânından Hasan bin Mehmed ve El-Hâc Dede Bekir bin Begendik Pir Ali bin Bidak ve Abdürrahim bin Kalender nâm kimesneler vesairleri mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb yine mahmiyye-i mezbûre mahallâtından Baldökdü Mahallesi sakinlerinden Tutkal oğlu Mehmed Beşe nâm cebeci tarih-i kitâb günü Sultan Ağılı Mahallesi'nden mecruh gelub Tepecik

Mahallesinde El-Hâc Bidak Çeşmesi semtinde Kasab Hamza nâm kimesnenin duvarı dibinde yıkılıb zikr olunan dıvar dibinde mecruh yatar. Hâlâ kıbel-i şer'iden üzerine varılıb eser-i cerahatını keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde, canib-i şer'iden Mevlana Yahya irsal olunub ol-dahi bi'l-fiil Kayseriyye Sancağı Beyi Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmed Ağa tarafından Mustafa Subaşı ve zeyli hitabda mesturetü'l-esâmi olan müslimiyn ile üzerine varub nazar itdiklerinde fi'l-vaki' merkûm Mehmed Beşe vech-i meşrûh üzere mezbûr Hamza'nın duvarı dibinde yatar olub eser-i cerahatı tecessüs oldukda sol böğründe kılıç yarası ve bir mikdar bağı çıkmış olub ve depesinde dahi kılıç yarası olduğun müşahede itiklerinden sonra carîhinden su'al olundukda ben at ile Sultan Ağılı Mahallesi'nden gelirken Öksüz Mehmet nâm kimesne kendi kapusu önünde sol böğrüne kılıç ile dürtüb ve depeme dahi kılıç ile urub mecruh itmiştir. Carîhim mezbûr Mehmet olub da'vam dahi onunladır. Ondan gayrı Tepecik Mahallesi ahalisinden ve gayriden da'va ve niza'ım yoktur, didiğinde mevlana-yı mezbûr mahallinde tahrir ve ba'de gelub meclis-i şer'ide vuku'u üzere haber virdiğinden gayrı husus-ı mezkûra mütesellim müşarun-ileyhin adamı mübaşiriyle salifü'z-zikr Tepecik ve civarında vaki' Şehre Küstü ve Bektaş ve Oduncu mahallelerinden teftiş ve tefahhus olundukda merkûm Mehmed Beşe'yi kim mecruh eylediğini görmüş kimesne olmayub ve şer'ân üzerine bir nesne tevcih itmemekin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Yiğit başı Ali bin Mustafa

Ramazan Beşe bin Abdullah Er-Racül

Hasan Çelebi bin Musa Ali Ağa

Es-Seyyid Musa Ali bin Mustafa

İsmail bin El-Hâc İbrahim

İbrahim Çelebi bin (...)

Kara Veli bin İskender

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

İshak Çelebi bin Hüseyin

Muhzır Kasım

Sayfa 159

Belge 509

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesi'nde vaki' Oduncuoğlu Mevrad'ın getirdiği çeşme vakfına bi'l-fil müteveli olan El-Hac Ali'nin vekil-i şer'iyesi olan oğlu Osman mahfil-i kazâda hâfız-ı hâze'l-kitâb Arzuman veled-i Sabık nâm zımmî mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb vakf-ı mezbûrdan Mukaddes zımmî vakf itduğı yetmiş iki guruş merkûm Arzuman zimmetindedir. Hâlâ alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Arzuman cevabında vakf-ı mezbûrdan zimmetimde altmış guruş var idi. Meblağ-ı mezkûr altmış guruşu hazır-ı bi'l-meclis olan İskender nâm zımmîye teslim eyledim. Ol-dahi mezkûr çeşmenin harabe olan bağçesinin rakabesine harc ve sarf eyledi didikde bi'l-muvâcehe merkûm İskendere dahi su'al olundukda sekiz senedir meblağ-ı mezkûr altmış guruşu Arzuman yedinden ahz ve kabz idûb müteveliye-i merkûm mukatibiyle mezkûr bağçenin rakabesine sarf eyledim didikde meblağ-ı mezkûrdan merkûm Arzuman'ın zimmeti beri olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahru'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğulu Efendi

Veli Çelebi bin El-Hâc Hasan

Mehmed Çelebi Kaim-i Makam Kethüda Yeri

Kara Veli bin İskender

Sayfa 159

Belge 510

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hacı Bekir Mahallesi sakinelerinden Sakine bint-i El-Hâc Nasuh nâm hâtun tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere

hasm-ı şer'i câhid mahzârında mesfûre hâtunu ma'rifet-i şeriyye ile ârifân olan İshak Çelebi bin Hüseyin ve Kara Veli bin İskender şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan sadri oğlu Kasım bin El-Hâc Bayram nâm kimesne meclis-i şer'-i hatır-ı lazimü't-tevkirde mahmiye-i mezbûre muzafaatından Cırlavuk nâm karye sakinelerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Sefer bin El-Hâc Hüseyin nâm kimesne mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb karye-i mezbûrede vaki' üç tarafı İskender mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Hüseyin mülki ile mahdud olan bir kıt'a bağ müvekkilenin validesi müteveffiye olan Gülağa nâm hâtunun mülki olub ba'de vefatiha babası El-Hâc Nasuh ve kendüye intikâl itmişdir, deyü kendüye intikâl iden hisse-i şer'isin vazi'ü'l-yed olan merkûm Yusuf'dan talep ve da'va eyledüğümüzde ol-dahi bağ-ı mezkûr müvekkile-i mezbûrenin babası El-Hâc Nasuh'un mülki olub hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde bağ-ı mezkûru mukaddema harabe-i müşrif iken bin akçeye bana bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' idûb bin yirmi dört tarihiyle mevruh yed'ime hüccet-i şer'iyye virüb hin-i mutalebede müvekkile-i mersumenin validesi müteveffiyye-i merkûme Gülağa hazıra ve sakine olmuşdur deyüb isbat sadedinde iken beynimize muslihûn ve muslimûn tavassut idûb her adedi yüzer akçeye râic yirmi guruş inşa-i akd-i sulh itdiklerinde müvekkile-i mezbûre Sakine dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr yirmi guruşu merkûm Yusuf yedinden bi't-temam ve'l-kemal ahz ve kabz idûb salifü'z-zikr bağ hususa müteallık olan cem'i da'vadan merkûm Yusuf'un zimmetini ibrâ' ve iskât eyledi. Vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ı kalmadı. Eğer ba'de'l-yevm müvekkile-i mesfûreden husus-ı mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkam mesmua ve makbule olmasın dedikde, mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Yusuf bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegün sıhhat-i ikrâr ve tasdîk ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Üstad Ahmed bin Mehmed

Molla Ali bin Muzaffer

Mehmed bin Hızır

Abbas bin Ahmed

Ahmed bin Abdullah

El-Hâc Abdurrahman bin İbrahim Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 159

Belge 511

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bektaş Mahallesi sükkânından Semyun veled-i Nekul nâm zımmî meclis-i şer' de mahalle-i merkûmede sakine iken mürd olan Şehri veled-i Meyrik nâm zımmînin oğlunun oğlu ve varisi Mevrad veled-i Yağob nâm zımmî mahzârında üzerine takrîr-i da' va idûb mürd-i mezbûr Şehri hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Söylemez mülki ile ve bir tarafı Katluş mülki ve bir tarafı Nekul mülki ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir örtme ve bir havlu-yu müştamil olan menzili kırk esed-i guruşa kendi mülkimdür deyü bin otuz tarihinde bana bey'-i bât ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi idûb ve yed'ime hüccet virub ben dahi iştirâ ve kabz eylediğimden sonra elli bir guruşa diğer Mevrad nâm kimesneye bey' idûb ol-dahi iştirâ idûb ba' de helake oğlu Nezir nâm zımmîye intikâl itmişdi. Lakin Oduncuoğlu Çeşmesi vakfına müteveli olan El-Hâc Ali nâm kimesnenin oğlu ve vekili olan Osman nâm kimesne menzil-i mezkûr salifü'z-zikr çeşmenin vakfı olduğun şuhud-u udülle isbat idûb bî-hasbi'ş-şer'i merkûm Nezird'en almağla merkûm Nezir dahi bana müracaat idûb meblağ-ı mezkûr elli bir guruş benden alub ben dahi mürd-i mezbûrun varisi olan merkûm Mevrad'a müracaat idûb meblağ-ı mezkûr kırk esed-i guruş bi-hasbi'ş-şer'i alıverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al merkûm Mevrad cevabında müteveli-yi mezbûrun vekili merkûm Osman menzil-i mezbûru vech-i meşrûh üzere vakf olduğun isbat idûb mezbûr Nezir'den alub mezbûr Nezir dahi semen-i mezbûr elli bir guruşu mezbûr Semyundan aldığını ve menzil-i mezkûru Semyun'a mürd-i mezbûr bey' eylediğini inkâr iderek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda Abraham veled-i Asvetatur ve Devlet velid-i Yoseb nâm zımmîler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gibbe'l-istişhad fî'l-hakîka mürd-i mezbûr Şehri hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde menzil-i mezkûru kırk esed-i guruşa mesfûr Semyun'a bizim huzurumuzda kendi mülkimdür deyü bey'-i bât ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' idûb ol-dahi iştirâ ve kabz eyledi. Bu

husussa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub menzil-i mezkûr vech-i meşrûh üzere vakf olub ve vakfa zabt olunub ve mukaddema mezbûr Semyun'a mürd-i merkûm bey' eyleduği mukarrer ve muhakkik olmağın semen-i mezkûr kırk esed-i guruşu mürd-i mezbûrun muhallefatından edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdi Efendi bin Müslimü'd-dîn Efendi

Emir Hamza bin Ali

Molla Yahya bin Kapucu

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

KaraVeli bin İskender

Hüseyin Subaşı

Kalaycı İsmail

Sayfa 160

Belge 512

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Salkoma nâm karye sakinelerinden Fatıma bint-i Ebubekir nâm bîkr-i buluğanın kıbel-i şer'isi olan babası Ebubekir nâm kimesne meclis-i şer'ide karye-i mezbûre ahalisinden Ca'fer bin El-Hâc Mustafa ve Sevindik bin Şahende ve Tavlu bin Yusuf ve Osman bin Yusuf ve Hasan bin Ramazan nâm kimesneler mahzarlarında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb kızım müvekkile-i mezbûre karye-i merkûme önünde sonnârında orak ile otluk biçerken karye-i merkûme sükkânından hazır-ı bi'l-meclis olan Fethullah ve karındaşı Pir Budak ve mezbûr Pir Budak'ın oğlu Hasan at ile her biri kızım mezbûre Fatıma'nın üzerine gelüb elinden orağını alıb orak ile sol elinin serçe parmağını ve yanında olan parmağını ve orta parmağını urub mecruh itmişlerdir. Da'vamız merkûmun Fethullah ve Pir Budak

ve Hasan ile onlardan gayri hususa mezkûra müteallık ahali-i karye-i mezbûrede vaki' vechen mine'l-vücut da'va ve niza' yokdur dedikde, mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekale vech-i meşruh üzere câri olan ikrarını el-mukırruleh el-merkûmun ahali-i karye bil'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-muşâfehe tahkik itmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mustafa Beşe bin Abdullah an Mahalle-i Selman

Abdullah Çavuş bin İshak

Ali Şah bin El-Hâc Şaban

Mehmed Çelebi bin Kara Hacı

Abdulkerim bin İshak an Hunad

Sayfa 160

Belge 513

İş bu sahibü'l-kitâb kasru'l-kame, açık kaşlu, ela gözlü, eğri boyunlu Gürce el-asl Yusuf bin Abdullah mahfil-i kazâda karye-i Ulubürüngüz sakinelerinden iken vefat iden Aşçıbaşı Ahmed Ağa bin Abdullah'ın sülbi oğlu ve sinîn-i buluğda olub mukırrı bi'l-buluğ olan Mehmed mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb ben mukaddema müteveffa-i mezbûrun Abdi memluku olub müteveffa-i mezbûr hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde beni cem'i malından azad idûb ben dahi sair ahrar-ı asılîn gibi hür olmuş iken hâlâ mezbûr Mehmed bana mülk olmak üzere vazî'yed ider. Sual olunub yeddi üzerimden ref' olunmak taleb iderim dedikde, gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed ve Hidayet Çelebi bin Mustafa nâm kimesneler lî-eclî'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişadi'ş-şer'i fî'l-hakîka müteveffa-i mezbûr Ahmed Ağa hâl-i hayatında ve kemali akl sıhhatinde mezbûr Yusuf bizim huzurumuzda cem'i malından azad idûb ol-dahi sair ahrar-ı asılîn gibi hür olmuşdur. Bu hususa şâhidleriz şahadet dahi ideriz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve 't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mezbûr Yusuf'un atikine hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb

ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Abdi Efendi bin Müslimiddin Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdulhadi Efendi bin Veli Havace

Sinan bin Receb

Mustafa bin (...)

Yusuf Kethüda-i Şehir

Ca'fer bin Hüseyin

Ali bin Ahmed an Karye-i Hisar

Hüseyin Subaşı bin Himmet

Sayfa 161

Belge 514

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Gürci Mahallesi sükkânından hâfız-ı hâze'l-kitâb Sefer veled-i Nekul nâm zımmî meclis-i şer'ide Yusuf veled-i Gazi nâm zımmî mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb tarih-i kitâbdan iki sene mukaddem mezbûr Yoseb'e faide ve ziyân benimle alıyyü'l-iştirâki's-şer'i olmak üzere bi-tarîki'l-mudârebe her adedi yüzer akçeye râic yüz yirmi guruş vermiş idim. Ol-dahi meblağ-ı mezkûru altı ay tamamına değin bana teslim müteahhid olmuş iken i'mal idûb faide itmedi deyü asıl malı bana iki seneden sonra teslim idûb lakin meblağ-ı mezkûr mukaddema ben aherden mirascı ile almağla meblağ-ı mezkûrun bir buçuk senenin ribh ziyânı olan otuz altı guruşdan mezbûr Yusuf'un hissesine isabet iden on sekiz guruş bi-hasbi's-şer'i alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Yoseb cevabında fi'l-vaki' müdde-i mezbûr meblağ-ı mezkûr yüz yirmi guruş aherden mirascı ile alub vech-i meşrûh üzere faide ve ziyânı müşterek olmak üzere bana virub ben dahi altı ay tamamına değin kendüye teslim itmek üzere almış idim. Lakin faide itmemegin altı ay mürurundan sonra meblağ-ı mezkûru götürüb kendüye teslim itmek murad itdugumde

almamışdır dedikde, müdde-i mezbûr inkâr iderek merkûm Yoseb'den takrîrine muvafık beyyine talep olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde meblağ-ı mezkûru minval-i meşrûh üzere merkûm Yoseb kenduye altı aydan sonra kenduye teslim içün götürmediğine mesfûr Sefer'e yenim teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mesul halfun billahi'l-lezi enzele'l-incil alâ İsa aleyhisselam itmeğin meblağ-ı mezkûrun bir buçuk yıllık ziyarı olan otuz altı ğuruşdan merkûm Yusuf'un hissesine isabet iden on sekiz guruş müdde-i mezbûra edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Şevvali'l-mükerrem li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

Kara Veli bin İskender

Abdubaki bin Hamza

Yusuf bin Abdullah

Sayfa 161

Belge 515

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Nefis Karahisar sakinelerinden Hacı Şah Zeman bint-i Köse Mehmed nâm hâtun kendi tarafından asâleten ve hemşiresi Hani tarafından husus-ı ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında mesfûre Hani'yi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan El-Hâc Mehmed bin Mustafa ve Ali bin Menaf şahadetleri ile vekâleti sabite oldukdan sonra vekâleten ve diğêr hemşiresi Hani nâm hâtun dahi asâleten ve diğêr hemşireleri Zeman tarafından dahi husus-ı ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında mezbûre Zeman'yi dahi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan şâhidan-ı mezbûrân şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan sadrı oğlu Ömer bin Nefes nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb Ali bin El-Hâc Bayram mahzârında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle her biri tav'an ikrâr ve takri-i kelâm idüb Gürcü Mahallesi'nde vaki' bir tarafı Ferhad Bey mülki ile ve bir tarafı sur ile mahdud olan üstü açık bir sofa ve bir tabhane ve nısf-ı havlu-yu müştemil olan menzili müteveffi Köseci Mehmed'in mülki olub ba'de vefatiha

kızları mezbûratan Hacı Şah Zeman ve Hani ile müvekkiletan-ı mezbûratan Hani ve Zemane intikâl idûb celali esnasında her bir Kara Hisar'a gitmekle mezbûr Ali vazi'yed itmişdir, deyü hisse-i şerriyyelerini merkûm Ali'den talep ve da'va eyledüğümüzde ol-dahi menzil-i mezkûru karındaşları Hasan nâm kimesne ile yetmiş guruşa Ferhad Bey nâm kimesneye bey' idûb ve yedine hüccet dahi virub ol-dahi fevt oldukda verasesinden şirâ-i şer'i ile ben iştirâ eyledim deyü mezbûr Hasan'ın merkûm Ferhad Bey'e bey' eylediğine hüccet ibrâz idûb lakin ibrâz eyledüğü hüccetde bizim ismimiz mahrur bulunmayub hissemiz baki kaldığın mutabık oldukdan sonra beynimize muslihûn ve muslimûn tavassüt idûb her adedi yüzer akçeye râic yirmi dört guruş inşa-i akd-i sulh itdiklerinde biz dahi asalaten ve vekâletimiz hasebiyle sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûru merkûm Ali'nin yedinden bi't-temam ahz ve kabz idûb menzil-i mezkûrdan zikr-i sebk iden hisselerimize müteallık olan cem'i da'vadan mezbûr Ali'nin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik. Vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ımız kalmadı. Eger bizden ve müvekkilelerimizden ba'de'l-yevm husus-ı mezkûr için da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasın didiklerinde mukırrun-u mezbûrunun bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vech-i meşnuh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Ali bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Hüseyin Bey bin Abdullatif

Fahrü'l-akrân İsmail Ağa

Ali Çelebi bin Veli Efendi

Mehmed Çelebi Kethüda Yeri

Mustafa Çelebi tabi'-i Çalık Zade

El-Hâc Ali bin El-Hâc Hamza

Mehmed Çelebi bin Süleyman

Hüseyin bin Abdullah

Sayfa 162**Belge 516**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Şeyh Taceddin Mahallesi sakinlerinden Ömer Beşe bin (silik) nâm cebeci tarafından husus-ı ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Abdulkerim bin Yusuf ve Es-Seyyid Himmet Çelebi bin Ahmed şehâdetleri ile vekâleti sabite olan El-Hâc İsa Beşe bin (silik) bi'l-vekâle meclis-i şer'-i şerîfe mahmiye-i mezbûre sükkanından hâfız-ı hâze'l-kitâb Hüseyin bin Hasan nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb bundan akdem mezbûr Hüzeyin müvekkilim mezbûr Ömer Beşe'nin sülbi oğlu Ali nâm sabiye fiil-i şani' kasd idûb husus-ı mezkûr için müvekkil-i mezbûr emr-i şerîf dahi ihrac itmişdir. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb iderim deyü fermân-ı şerîf cihan muta'ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda husus-ı mezkûr şer'le görüle deyü buyurulub (...) li'l-emr-i âli merkûm Hüseyin'e su'al olundukda inkâr ile cevap virmekün vekil-i mezbûrun oğlu mezkûr Ali'ye fiil-i şani' kasd eylemediğine merkûm Hüseyin'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfün billahi'l-aliyyi'l-azim itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeh li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed Çelebi bin Alaeddin

Mehmed Şah bin Abdullah

Hüseyin bin Musa

Abdulkerim bin Yusuf

Es-Seyyid Ömer bin Mustafa

Ali bin Ahmed

Sayfa 162**Belge 517**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sakinelerinden Murad bin Aynihan nâm kul oğlu tarafından husus-ı ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şeri üzere

hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Arslan Ali Beşe bin Hasan Bey ve Mustafa Beşe bin Abdullah şahadetleri ile vekâleti sabite olan Durmuş Beşe bin Yusuf nâm bekciyi vekâleten mahfil-i kazâda hâfız-ı hâze'l-kitâb İvedik veled-i Selman nâm zımmî mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr İvedik tarih-i kitâbdan dokuz gün mukaddem gece ile ba'de'l-mağrib büyük çeşme yanında Şaban nâm cebeci ve Alay Çavuşu Ali nâm kimesneler ve Abraham nâm zımmî ile müvekkil-i mezbûrun yolun basub her biri alnını ve burunü mecruh ve gözlerinin kapaklarını ve yüzlerini kara bere ve sag elinin serçe parmak yanında olan parmağını bıçak ile mecruh idûb belinden aşağıya ayaklarına varıncaya değin kara bere idûb ve yedinden kırk gurus almışdır. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm İvedik husus-ı mezkûru bi'l-külliyeye inkâr ile cevap virerek vekil-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine talep olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde minval-i meşrûh üzere müvekkil-i mezbûr Murad'ın yolun basmayub darb ve mecruh ve kara bere itmeyüb ve akçesin dahi almadığına mezbûr İvedik'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mesu'l halfün billahi'l-lezi enzele'l-incil alâ İsa Aleyhisselam itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin Çelebi bin Alaeddin Efendi

Ramazan Beşe bin Abdullah

Arslan Ali Beşe bin Hüseyin Bey

Mustafa bin Er-Racul

Mehmed bin Ali Bey

Mustafa Çelebi bin Şeyh İbrahim

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

İlyas bin Hüseyin

Ahmed bin Abdurrahim an Kal'a

Sayfa 162**Belge 518**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Lala Mahallesi sakinelerinden Rabia bint-i Kapucu El-Hâc Hüseyin nâm hâtun tarafından ikrâr-ı ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şeri cahid mahzârında mesfûre hâtun ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Ali bin El-Hâc Sefer ve İsmail Çelebi bin İshak Çelebi şehâdetleri ile vekâleti sabite olan zevci Kasım Bey bin Hasan meclis-i şer'ide hâfız-ı hâzel kitâb Ümeyye bint-i Osman nâm hâtun tarafından tasdîk-i ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere vekâleti sabite olan zevci Yusuf bin Mustafa mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb müvekkilem mezbûre Rabia mahmiye-i mezbûrede zafafklar çarşusunda vaki' bir tarafı merhum İbrahim Efendi mülki ve bir tarafı Mahmud Kadı mülki ile ve bir tarafı Müftizade diger İbrahim Efendi mülki ile ve Eyüb Bey mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olub birbirine muttasıl olan iki bab dükkandan her dükkandan on ikişer vukiyye kendiye babası merkûm El-Hâc Hasan'dan intikâl idûb mülk-i mevrusu olub mülkiyeti üzere zabta ve tasarrufunda olan üçer vukiyye ki iki bab dükkandan ceman altı vukiyye mülk hissesini ba'de isbatü'l-yed her adedi yüzer akçeye râic on beş guruşa mezbûre Ümeyye'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledi. Ba'de'l-yevm zikr olunan altı vukiyye hissesi müvekkile-i mezbûre Ümeyye'nin mülki müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Yusuf bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkîk itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve terkim ve yedd-i talibe vazi' ve teslim olunduğu vakt-i hacetde ihticâc idine. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min zilkaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-ümerâi'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

El-Hâc İsa Beşe bin Osman Sabit Cebeciyan

Ali bin El-Hâc Sefer

İsmail bin İshak Çelebi

Şaban Çelebi bin Hasan Şeyh

El-Hâc Davud Dede bin Hamza

Abdulkadir bin Hamdullah

Sefer bin El-Hâc Bayram

El-Hâc Mahmud bin El-Hâc Ömer

Es-Seyyid Ali Çelebi bin Şaban

Sayfa 163

Belge 519

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından İncesu nâm karye sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Ramazan bin Ahmed nâm kimesnenin lî-ebeveyn ibn-i Ammi ve varisi Ali bin Murad Balı nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffa-i mezbûrun zevce-i metrukesi olub ba'de müteveffiye olan Bahar nâm hâtunun hâlâ zevci ve varisi Halil bin Gazi nâm kimesne mahzârında tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb mevrusum müteveffayı mezbûr Ramazan'ın muhalefatından olub karye-i mezbûrede vaki' iki tarafı Abdulcelil mülki ile ve bir tarafı Yusuf mülki ve bir tarafı Kulak Ramazan mülki ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağın ve altmış guruş nakdini müteveffiye-i mezbûre zabt idûb bana hisse vermeyüb ba'de vefatiha hissem baki kamışdır deyü hissemi muhallefatına vazi'ü'l-yed olan merkûm Halil'den taleb ve da'va eylediğimde ol-dahi bağ-ı mezkûr cümle verase rızasıyla zevcem müteveffiye-i mezbûreye merkûm Ramazan zimmetinde olan on bin akçe mehr-i müeccele mukabelesinde virub ba'de vefatiha bi-ciheti'l-irsi's-şer'i bana intikâl idûb ve bi'l-cümle otuz seneden berü zabt ve tasarrufumdadır ve altmış guruşdan vesair muhallefatından hissesi alub cümle verasenin zimmetini ibrâ ve iskât eyledik deyü ibrâmı isbat sadedinde iken beynimize muslihûn ve muslimûn tavassut idûb es-sulh-ı seyyidü'l-hükkâm fehvası üzere bağ-ı mezkûrdan on karık bağ-ı mezbûr Halil'in yedinden ahz ve kabz idûb müteveffa-yı mezbûrun cümle muhallefatına ve mirasına mahdud mezkûr bağa müteallık olan cem'i da'vadan mezbûr Halil'in zimmetini ibrâ ve iskât eyledim vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ım sudur iderse inde'l-hükkâmî'l-kirâm mesmua ve makbule olmasun didikde, mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Halil bi'l

muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegin sıhhat-i ikrâr ve tasdîk ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdulcelil bin El-Hâc Himmet

Osman bin El-Hâc Selman

Yusuf Kethüda-i Şehir

Hüseyin Subaşı

Kasım bin Himmet

Sayfa 163

Belge 520

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Venik nâm karye perakendesinden olub mahmiye-i mezbûrede sakin olan Yağob veled-i Asvetatur ve Arzuman veled-i Karakus nâm zımmîler vesairleri mahfil-i kazaya mahmiye-i merkûme sükkanından Selman Mahallesi sakinlerinden hafız-ı hâze'l-kitab Gücük veled-i Sefer nâm zımmî mahzârında üzerine her biri takrîr-i da'va idûb tarih-i kitâbdan on üç sene mukaddem perakende-i mezbûre üzerine buçuk avarızhanesi kayd olunub lakin mezbûr Gücük dahi karye-i mezbûreden olub beş senedir Kayseriyye'ye gelib sakin olmağla zikrolunan buçuk hane içün salyane talep ederim dediklerinde gibbes'su'al merkûm Gücük cevabında ben fi'l-vaki' karye-i mezbûreden olub beş senedir Kayseriyye'ye gelüb mahalle-i mezbûrede menzil iştirâ idûb tekalifi ve cizyemi karye-i mezbûre ahali ile maan eda idegelüb menzil-i mezbûrun takalifi dahi ahali-i mahalle ile eda idegelüb hem ahali-i karyeye ve hem ahali-i mahalleye iki yere salyane vermeğe dahi iktidarım olmadığından maada ben Kayseriyye'ye müddeiyûn-i mezbûrünün üzerlerine buçuk hane tahrir olundukdan sekiz sene sonra geldim dedikde müddeiyûn-i mezbûrun dahi mezbûr Gücük Kayseriyye'ye kendülerinin üzerlerine buçuk hane kayd olundukdan sekiz sene sonra geldikde her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mezbûr zımmîler minval-i muharrer üzere sonra geldiği mukarrer ve muhakkik olmağın mezbûr Gücük karye-i

mezbûrede olan emlakının salyanesi ve cizyesi ahali-i karye ile ve Kayseriyye'de olan menzilin salyanesinin mahallesi ahalisi ile edâya tenbih olunub müddeiyûn-i mezbûrun muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbet-t-taleb ketb olundu. Fî 27 Zi'l-kaadeh li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Yusuf Kethüda-i Şehir

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Kalaycı İsmail bin İlyas

Hüseyin Subaşı

Hasan bin Abdullah

Sayfa 164

Belge 521

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hunad Mahallesi sükkânından Mehmed bin Abbas nâm kimesne meclis-i şer'ide Talas nâm karyede sakin hâfız-ı hâze'l-kitâb Kıraki veled-i Hamail nâm zımmîyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb karye-i mezbûrede vaki' Karyağdı ve Şahbalı ve Sinan mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan kayadan kesme iki bab ev validem Fatıma bint-i Abdullah nâm hârunun mülki olub ba'de vefatiha bana intikâl itmiş iken mezbûr zımmî bi-vech vazî'yed ider. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr zımmî cevabında salifü'z-zikr evler babam merkûm Hamail'in mülki olub mülkiyet üzere babam on beş sene tasarruf idûb ve ba'de helake bi-hasbi'ş-şer'i bana intikâl idûb on yedi sene dahi ben tasarruf idegeldim dedikde minval-i meşrûh üzere tasarrufu müdde-i mezbûr inkâr iderek mezbûr zımmînin takrîrine muvafık beyyine talep olundukda udûl-i müslimînden Yusuf, Receb ve Ali Çelebi bin Abdunnebi nâm kimesneler lî ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka zikr-i sebk iden evler mezbûr zımmînin babası evi olub onbeş sene mülkiyet üzere babası Hamail tasarruf idûb ve ba'de helake bi-ciheti'l-ırsi'ş-şer'i merkûm Kıraki'ye intikâl idûb on yedi sene dahi mezbûr Kıraki tasarruf idûb ve bi'l-cümle otuz iki seneden berü mülkiyet üzere babası

ve kendisü zabt ve tasarruf idegelmişlerdir. Bu hususa şâhidleriz şahadet dahi iderüz deyü eda-i şahadet-i şeriyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve 't-tezkiyye şehâdetleri hân-i kabulde vaki' olub zikr olunan evler mezbûr zımmînin yedine ibka olunub mezbûr muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Yusuf Kethüda-i Şehir

Abdullah Çavuş bin İshak

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Şah bin El-Hâc Şabân

Sayfa 164

Belge 522

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kebe İlyas Mahallesi sakinlerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb El-Hac Ali bin El-Hâc Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm idûb tarih-i kitab gecesi havlum kapusu açarak bi't-târ itmişler lakin mazınnem yokdur deyüb mahalle-i merkûmede haramzade nâmında kimesnegiz varmıdır deyü Kayseriyye Subaşısı Mustafa Subaşı mübaşeretiyile ahali-i mahalle-i mezbûreden teftiş ve tefahhus olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Abdusselam Halife bin Ahmed ve Ahmed bin Hanifi ve Ebussalim bin Abdurrezzak ve İbrahim bin Ahmed ve Cafer bin Murad ve Abdulcelil bin El-Hâc Himmet ve Musa Ali fî'l-hakîka mahalle-i mezbûreden su'al olundukda salifu'z-zikr mahalle ahalisi ile civarlarında vaki' Güllük Mahallesi ahalisinden yine hazirûn-u bi'l-meclis olan İmam Osman Fakih bin Mehmed ve Hamdi Çelebi bin Mustafa ve El-Hâc Ahmed bin Mehmed ve Mustafa bin El-Hâc İbrahim vesairihim gafir ve cem'i kesir fî'l-hakîka merkûm El-Hâc Ali salih ve mütedeyyin kimesnedir kendi halindedir ve zevcesi Safiye ve kızı Ayda ve kendi ile bir yerde sakin olan oğlu zevcesi Zahide dahi pak ve amandır kendi halindedür deyü hüsn-i hallerine şehâdet itdiklerinde şahadetleri makbule olub mâ hûve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 20 Zilkadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ümdetü'l-kuzzât Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Abdurrauf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi

Mustafa Çelebi bin Osman Halife

Mehmed Bey bin Ali Bey tabi'i Çalıkzade

Hasan Çelebi Eş-Şehri Bazarbaşı

Mehmed Çelebi Kaim-i Makam Kethüda yeri

Muhzır Kasım

Sayfa 164**Belge 523**

Mahmiye-i Kayseriyye sakinelerinden iken bundan akdem vefat iden Çalıkzade Süleyman Bey'in varisesi Sülbiye kızı Rahime nâm bîkr-i baliğa ile hemşiresi Şehzade asâleten ve diğeri Sülbiye kızı Belkıs tarafından husus-ı ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şeri üzere vekâleti sabite olan validesi Sâliye nâm hâtun vekâleten meclis-i şer'ide El-Hâc Hanifi bin Abdurrahman nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müteveffa-i mezbûrun merkûm El-Hâc Hanif'i üç re's ervane ve iki re's makre devesi vardır. Sual olunub bi-hasbi'ş-şer'i alıverilmek taleb iderim didiklerinde gibbe's-su'al mezbûr El-Hâc Hanifi cevabında fi'l-vaki' müteveffa-i mezbûrun mukaddema bende üç re's ervane ve iki re's makre devesi var idi lakin dört re's sakat ve amil manda ve bir re's sağ olub mezbûr Süleyman Bey hâl-i hayatında iken maktul oldu deyü Ömer Ağa emval ve erzakın tahririne geldugu esnada mezbûr Süleyman Bey'in zevcesi Esmehan nâm hâtun zikr olunan beş re's deveyi yüz altmış esed-i guruşa bana bey' idûb ben dahi meblağ-ı mezkûr yüz altmış guruşu mesfûre Esmehana virub teslim eyledim. Ol-dahi merkûm Süleyman Bey'e virüb teslim itmişdir dedikde, mezbûrun Rahime ve Şehzade ve Sâliye iade-i kelâm idûb mezbûr El-Hâc Hanifi değerleri sebk iden develeri iştirâ idûb akçe virdiği müteveffa-i mezbûr fevt oldukdan sonradır dediklerinde mezbûr El-Hâc Hanifi deve akçesin mezbûre Esmehan'a virdiğim hinde mezkûr Süleyman fevt oldu dediler lakin fevt olduğun olmaduğun bilmezim dedikde vakı'i hâl müddeiyât-ı

mezbûrat talebiyle hafaza lî'l-emkal tahrir olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeti's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderri'ni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

El-Hâc Abdurrahman

Abdi El-Muhzır

Sayfa 165

Belge 524

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tus mahallesi sükkânından Himmet ve Mehmet ve Güzel evlad-ı Himmet nâm sağır ve sağırelere kıbel-i şer'iden vasi-yi nasb olunan valideleri Ayda bint-i El-Hâc Ivaz nâm hâtun meclis-i şer'ide mahalle-i mezbûrede sakine iken vefat iden Murad Beşe'nin muhallefatına vazi'ü'l-yed olan validesi Aişe bint-i El-Hâc Davud nâm hâtun müteveffa-i mezbûrun lî-ümm karındaşı ve verasesi Sunullah bin Receb nâm kimesne mahzarlarında üzerine takrîr-i da'va idûb sağıran-ı mezbûrân Himmet ve Mehmet ve Himmetoğlu, mezbûre Güzel dahi Himmet kızı olup, Himmet Yusuf oğlu ve Yusuf diğeri Himmet oğlu olup müteveffa-i mezbûr Murad Beşe'nin babası Ramazan ile lî-eb ve ümm karındaşlar olup babalarının ismi Himmet ve validelerinin ismi Döndü olup sağıran-ı mezbûrân Himmet ve Mehmet müteveffa-i mezbûrun li-ebeveyn ibn-i ümmî ve mersume Güzel dahi bint-i Ümmi tecidü'l-asubeti'n-nesebiyye varisleri olup muhallefat-ı mezbûrdan sağırun-u mezbûrûna intikâl iden hisse-i şer'iyeleri vesayetim hasebiyle bi-ciheti'l-ırsi's-şer'i aliverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al mezbûrân Aişe vazi'ül-yed veraseti mezbûreyi inkâr ile cevap virerek vasiy-yi mesfûreden takrîrine muvafık beyyine taleb olunduktan udûl-i müslimînden Osman Çelebi bin Hüsrev ve Bayezid bin Veli nâm kimesneler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olup gibbe'l-istişhadi's-şer'i fi'l-hakîka sağıran-ı mezbûrân Himmet ve Mehmet yine Himmet oğlu ve mersume Güzel dahi Himmet kızı olup Himmet Yusuf oğlu Yusuf diğeri Himmet oğlu olup müteveffa-i mezbûr Murad

Beşe Ramazan oğlu ve Ramazan mezbûr diğeri Himmet oğludur. Sağiran-ı merkûmanın dedeleri mezkûr Yusuf müteveffa-i mezbûrun babası Ramazan ile lî-eb ve ümm karındaşlarıdır. Babaları ismi Himmet ve valideleri ismi Döndü'dür. Sağiran-ı mezbûrân Himmet ve Mehmet müteveffa-i mezbûrun lî-ebeveyn ibn-i ümmi ve mesfûre Güzel dahi lî-ebeveyn bint-i ümmi ve bi-ciheti'l-asabeti'n-nesebiyye varisleridir. Bu hususua şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub müteveffa-i merkûmun muhallelfatından sağiran-ı mezbûrânın hisseleri edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu.

Şuhudü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi bin Uğurlu Efendi

Hallac Efendi

Mehmed Çelebi bin Abdi Bey

Diğeri Mehmet bin Ali

Muhzır Kasım

Sayfa 165

Belge 525

Talas nâm karye sükkânından Mehmed Beşe bin Hasan mahfil-i kazâda Kapan Mahallesi sakinelerinden iken vefat iden El-Hâc Bayram nâm kimesnenin validesi ve varisesi Canfeda nâm Hâtun mahzârında takrîr-i da'va idûb mezbûr El-Hâc Bayram fevt olduğu hinde mezbûre Canfeda zevcem Raziye Hâtun yedinden on dört guruş istikraz idûb müteveffa-i mezbûrun techiz ve tekfinine sarf etmiştir. Hala meblağ-ı mezkûr alıverilmek talebi derim dedikde gıbbe's-su'al mezbûre Canfeda vech-i meşruh üzere on dört guruş istikrâz idûb müteveffa-i mezbûrun techiz ve tekfinine sarf eylediğın tav'an ikrâr itmegin ikrârı mucebiyle meblağ-ı mezkûru edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâyil Zi'l-hicce li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Sefer Bey bin Sefer Bey

Mehmed bin Kâdir Kulu

El-Hâc Osman bin Mustafa

Mustafa ve Mehmed ibn-i Ali

Murad Beşe bin Abdullah

El-Hâc Veli an İkirce

İsmail bin İlyas

Ve Gayrihum

Sayfa 166**Belge 526**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Emir Sultan Mahallesi sakinelerinden iken müteveffiyeye olan Rabia bint-i Molla Beşir nâm hâtunun sadri oğulları Mustafa ve Abdurrahim ve Ali ve sadriyye kızları Mü'mine ve Havva ibnet-i İsmail nâm sağır ve sağırelerinin emvallerini zabt ve ahvallerini hafza bir vasi lazım ve mühim olmağın kibel-i şer'iden babaları mezbûr İsmail vasi nasb ve tayin olundukda ol-dahi vesayeti merkûmeyi kabul ve hizmeti lazımesin edâya müteahhid ve iltizâm itmeğın mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdullah Çavuş bin İshak

İsmail Çelebi bin Hüseyin

Yusuf bin Abdullah

Molla Yahya bin Ali

Ali Şah bin El-Hâc Şaban

Sayfa 166**Belge 527**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sükkanından Merderus veled-i Sahik nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb Avanos veled-i Hatır Beşe nâm zımmî mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Kirkor mülki ile ve bir tarafı Gücük mülki ile ve bir tarafı Muhzır Hüseyin mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub bir tabhane ve bir zirzemin ve bir örtme ve bir havlu-yu müştamil olan mülk-i müşterâm menzili ba'de isbatü'l-yed cem'-i tevabi' ve levahiki ve turabiki ile her adedi yüzer akçeye râic yüz yirmi beş guruşa mezbûr Avanos'a bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil merkûm Avanos'un mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan el-mukırruleh el-merkûm Avanos bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-muşâfehe tahkîk itmeğın mâ huve'l-vaki gibbe't-taleb ketb olundu. Fî ğurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin bin Abdullah

Mustafa bin Abdullah

Murad bin Aynihan Bey

İbrahim Çelebi bin Aynihan

Durmuş Beşe bin Yunus

Ali Kaya bin Durmuş Beşe

Hacı Yakub bin Abdullah

Toros veled-i Karakos

Yağob veled-i Yağob

Sayfa 166**Belge 528**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Çukur Kışla nâm karye sakinelerinden Himmet bin Mustafa nâm kimesne asâleten ve Ümmi Mustafa bin Osman tarafından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer-i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Mehmed bin El-Hâc Musa ve Mustafa bin El-Hâc Veli şahadetleri ile vekâleti sabite olan Rıdvan bin Abdullah nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı heze'l-kitâb Mihail veled-i Doğan nâm zimmî mahzârında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb Nahiye-i Belbaşında vaki' bir tarafı Ölüçay ve bir tarafı Andelikus ve bir tarafı Mendik mülki ile ve bir tarafı Kazâz Musa mülki ile mahdud olub müvekkil-i mezbûr Mustafa ile merkûm Himmet'in aliyyü'l-iştirâki's-sevi mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegelüb mülk-i müşterâları olan bir kıt'a' harabe-i müşrif mülk bağı ba'de isbatü'l-yed harabe-i müşrif evi ve cem'i eşcar-ı müsmire gayr-ı müsmiresi ve tevabiki ve levahiki ile ve turabiki ile her adedi yüzer akçeye râic yirmi beş guruşa mezbûr Mihail asâleten ve vekâleten bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan bağ mezbûr zimmînin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dediklerinde mukırrân-ı mezbûrânın bi'l-asâle ve bi'l- vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarını el-mukırruleh el-merkûm Mihail bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-muşafehe tahkîk itmegin sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî gurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf

Şuhudü'l-hâl:

Veli bin Abdulfettah

Molla Mahmud bin İlyas an Karye-i Boyacu

Kara Veli bin İskender

Ali Şah bin El-Hâc Şaban

Sayfa 166**Belge 529**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Zincidere nâm karye sakinelerinden Emine bin Sefer Nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîfde karye-i merkûme sükkânından hâfız-ı hâze'l kitâb Gökçe veled-i Konstandil nâm zimmî mahzârından tav'an ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb karye-i mezbûrede vaki' bir tarafı Arzuman mülki ile ve bir tarafı Sultan mülki ile ve bir tarafı Koca mülki ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir kıt'a bağı ve bayır bağı demekle ma'ruf ve tarîk ile mahdud olan menzil ve aşağı bağı demekle ma'ruf Balı ve Hatır ve İskender mülkleriyle mahdud bir kıt'a bağı ve bayır bağı demekle ma'ruf Rıdvan ve Bağçeci ve Ali Bey mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan bir kıt'a bağı ve Kayagöz demekle meşhur Gücük ve Hoca Bey ve Ali Bey mülkleriyle ve tarîk ile mahdud bir kıt'a bağı ve Kara Suluk demekle ma'ruf Bayram ve Baliyan ve Necaşi mülkleriyle mahdud olan bir kıt'a bağı ve Ulukonya demekle ma'ruf Koca ve Semyun ve Bayram ve Yaradmış mülkleriyle olan bağçe ve Gökce ve Arzuman mülkleriyle mahdud olan şirehane ve yine karye-i mezbûrede vaki' ma'lûme'tü'l hudud harman yeri babam mezbûr Sefer'in ve karındaşım Hasan'ın mülki olup ba'de vefatihima bana intikâl idûp lakin yirmi sene mukaddem kaht ve ğala olup zevcem Ramazan ile ben Kırşehir kazâsına gitmekle emlak-ı mezbûreyi merkûm zimmî zabt itmiş ben dahi on senedir gelüb yeniden bulup hâlâ merkûm zimmîden taleb ve da'va eylediğimde ol-dahi emlak-ı mezbûrat-ı mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldim deyüb kırk sene babam ve yirmi sene dahi ben ki ceman altmış seneden berü mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldim deyüb Kırşehir'ine gittiğim taktirce Kayseriyyeye mesafe-i baide olmayub hâlâ da'vaya kadire olmadığımı fetva-yı şerîfe ibrâz idûb minval-ı meşruh üzere tasarruf idegeldiğini isbat sedesinde iken beynimize muslihûn ve muslimûn tavassüt idûb her adedi yüzer akçeye raic on guruşa inşa-i ahdi sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm on guruşu mezbûr zimmînin yedinden bi't-temam ve'l-kemal ahz ve kabz idûb zikr-i sebk iden menzil ve bağlar ve bağçeler ve şirehane ve harman yerine müteallık olan âmm-i daâva ve muhasemat ve münazaatdan merkûm Gökçe'nin zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât eyledim vechen mine'l-vücuha da'va ile niza'ım kalmadı. Eger ba'de'l-yevm benden veya vekilimden salifu'z-zikr hususlar içün da'va ve niza' sudur ve zuhur iderse inde'l-hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasun didikde mukirre-i mezbûrenin vech-i

meşruh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm zımmî bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmegin sıhhat-i ikrâr ve tasdik ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî ğurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf

Şuhudü'l-hâl:

Osman Çelebi bin Süleyman Bey

Ali Çelebi bin Süleyman Bey

Abdi Çelebi bin Osman

Kara Veli bin İskender

Mahmud bin Abbas

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Sayfa 167

Belge 530

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Talas nâm karye sakinelerinden Dergah-ı Ali yeniçerilerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Mehmed Beşe bin Hasan nâm Racül meclis-i şer'-i şerîfe mahmiye-i merkûme mahallâtından Kapan mahallesinde sakin iken vefat iden El-Hâc Bayram bin Ali Bey nâm kimesnenin validesi ve varisesi Canfeda bint-i Abdullah nâm hâtunu ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb müteveffa-i mezbûr hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde mezbûr El-Hâc Bayram'a her adedi yüzer akçeye râic altmış altı buçuk guruş ikraz itmiş idim. Ol-dahi istikraz idûb kıbelü'l-eda fevt oldukda zimmetinde baki kalmağın muhallefatından alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûre hâtun inkâr ile cevap virerek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Mustafa bin Ali ve Mehmed bin Ali nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şeri fî'l-hakîka müteveffa-i mezbûr El-Hâc Bayram hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde mezbûr Mehmed Beşe merkûm Bayram'a bizim huzurumuzda altmış altı buçuk guruş ikraz idûb ol-dahi istikraz eyledi. Bu hususa şâhidleriz şahadet dahi ederiz deyü eda-i

şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde ba'det-ta'dil ve't-tezkiyye şahadetleri h'in-i kabulde vaki' olduktan sonra meblağ-ı mezkûru müteveffa-yı mezbûrdan ve ya vekilinden kala ve ba'zen ahz ve hibe ve kimesneye havale itmeyüb taraf-ı şer'iden bir tarikle zimmetini ibrâ eylemediğine merkûm Mehmed Beşe'ye yemin teklif olundukda ol-dahi âlâ vefki'l-mesul halfun billahi'l-aliyyi'l-azim itmeğin meblağ-ı mezkûr altmış altı buçuk guruş müteveffayı mezbûrun muhallefâtından edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve terkim olundu. Fî ğurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed bin Kadir Kulu

Murad Şah bin Abdullah

El-Hâc Mehmed Bey bin Mahmud

Sefer Bey bin Sefer Bey

El-Hâc Osman bin Mustafa

El-Hâc Veli an İkirce

Mustafa bin Mehmed

Külahcı İsmail

Sayfa 168

Belge 531

Mahmiye-i Kayseriyye muzaffâtından Talas nâm karye sakinlerinden Dergah-ı Ali yeniçerilerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Mehmed Beşe bin Hasan nâm Racul mahfil-i kazâya mahmiye-i mezbûre mahallâtından Kapan mahallesi sakinlerinden iken vefat iden El-Hâc Bayram bin Ali Bey nâm kimesnenin validesi ve varisesi Canfeda bint-i Abdullah nâm hâtunun ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb müteveffayı mezbûr El-Hâc Bayram hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken her adedi yüzer akçeye râic yetmiş üç guruş ikraz eylemiş idi. Ol-dahi istikraz idûb kibelü'l-eda fevt olub zimmetinde baki kalmağın muhallefâtından bi-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb

iderim dedikde gıbbe's-su'al mesfûre hâtun inkâr ile cevab virerek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda ûdül-ü mûsliminden Sefer Bey bin Sefer Bey ve El-Hâc Mehmed Bey bin Mahmud nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka müteveffay-ı mezbûr El-Hâc Bayram hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken mezbûr Mehmed Beşe merkûm El-Hâc Bayram'a bizim huzurumuzda her adedi yüzer akçeye râic yetmiş üç gurus ikraz idûb ol-dahi istikraz eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde be'det-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' oldukdan sonra meblağ-ı mezkûru müteveffa-i mezbûrdan veya vekilinden kala ve ba'zen ahz ve hibe ve kimesneye havale itmeyûb taraf-ı şer'iden bir tarikle zimmetine ibrâ eylemediğine mezbûr Mehmed Beşe'ye yemin teklif olunub ol-dahi âlâ vefki'l-mesul halfun billahi'l-aliyyi'l-azim itmeğin meblağ-ı mezkûru müteveffa-yı mezbûrun muhallefatından edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî ğurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mustafa ve Mehmed ibn-î Ali

Murad Şah bin Abdullah

El-Hâc Osman bin Mustafa

El-Hâc Veli an İkirce

Külahcı İsmail

Sayfa 168

Belge 532

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Fahrü'l-kuzzât El-Hâc Abdülkerim Efendi bin Emir Zahir Halife mahfil-i kazâda dergah-ı ali -dame mahfufa- bi'l-meali yeniçerilerinden hâfız-ı hâze'l-kitab Ali Beşe bin Abdullah nâm Racûl mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre muzafaatından Mancusun nâm karyede vaki' tarafeyni tarîk ve bir tarafı Ali Beşe mülki ile ve bir tarafı Hacer mülki ile mahdud bir sofa ve bir ayin evi ve bir çardak ve bir kiler ve bir ahur ve bir havlu-yu mûştemil

olan mülk menzil ve bir güğercinlik Yağob nâm zımmî zimmetinde olan akçem mukabelesinde rehin-i makbuzum olub lakin mezbûr Ali Beşe validemin karındaşı Mehmed Bey hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde bana hibe-i sahihe-i şer'iyeye ile hibe ve temlik teslim idûb ben dahi temlik idûb mülk-û mevhubumdur deyû da'va ve niza' idûb minval-i meşrûh üzere mülk-i mevhubu olduğun mezbûr Yağob'un zevcesi hazır-ı bi'l-meclis olan Gülistan bint-i Esen Bey ikrâr idûb beynimize muslimûn ve tavassüt itmegin el-haletü hazihi zikr olunan menzili ve güğercinliki fekk-i rehin idûb merkûm Ali Beşe'ye virûb teslim eyledim. Ol-dahi ahz ve kabz eyledi. Ba'del-yevm zikr olunan menzil güğercinlikde vechen mine'l-vücuha alaka ve medhalim kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'i vicâhen mâ hûve'l-vaki' bi't-taleb ketb ve olundu. Fî 23 min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Veli Efendi

Umdetü'l-Müderrisîni'l-Kirâm Ali Efendi

Üveyis Halife El-Hatib

Es-Seyyid Abbas Çelebi

Mehmed bin İbrahim

Osman bin Mustafa an Karye-i Mancusun

Solak Musa Ali Bey an Konstantiniyye

Sefer bin İbrahim Halife

Sayfa 168

Belge 533

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Talas nâm karye sakinlerinden dergah-ı âli yeniçerilerinden hâfız-ı haze'l-kitâb Mehmet Beşe bin Hasan nâm Racül mahfil-i kazâda mahmiye-i mezbûre mahallâtından Kapan Mahallesi'nde sakin iken vefat iden El-Hâc Bayram bin Ali Bey nâm kimesnenin validesi varisesi Canfeda bint-i Abdullah nâm hâtun mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müteveffa-i mezbûr El-Hâc Bayram

hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken her adedi yüzer akçeye râic yirmi beş guruş bir defa ve otuz guruş bir defa ki cem'an ellibeş guruş ikraz eylemiş idim. Ol-dahi istikraz idûb kibelü'l-eda fevt olub zimmetinde baki kalmağın muhallefatından bi-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb iderim dedikde, gıbbe's-su'al mezbûre hâtun inkâr ile cevab virerek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda ûdül-ü müslimînden Mehmed bin Kadirkulu ve Murad Beşe bin Abdullah nâm kimesneler lâ-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fi'l-hakîka mezbûr Mehmed Beşe müteveffa-i mezbûr El-Hâc Bayram'a hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken bizim huzurumuzda her adedi yüzer akçeye râic yirmi beş guruş bir defa ve otuz guruş dahi bir defa ki cem'an elli beş guruş ikraz idüp mezbûr El-Hâc Bayram dahi istikraz eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'iyeye itdiklerinde ba'det-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' oldukdan sonra meblağ-ı mezkûr müteveffa-yı mezbûrdan veya vekilinden kala ve ba'zen ahz ve hibe ve kimesneye havale itmeyüb taraf-ı şer'iyeyden bir tarîkla zimmetine ibrâ eylemediğine mezbûr Mehmed Beşe'ye yemin teklif olunub ol-dahi âla vefki'l-mesul halfun billahi'l-aliyyi'l-azim itmeğın meblağ-ı mezbûr elli beş guruşu müteveffa-yı merkûmun muhallefatından edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî ğurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mustafa ve Mehmed ibn-î Ali

El-Hâc Mehmed Bey bin Mahmud

Sefer Bey bin Sefer Bey

El-Hâc Osman bin Mustafa

El-Hâc Veli an Karye-i İkirce

Sayfa 169

Belge 534

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Sayacı Mahallesi sakinlerinden Yoseb veled-i Farac nâm zımmî meclis-i şer'ide hemşiresinin zevci Ağzar veled-i Yağob nâm zımmî

mahzârında takrîr-i da'va idûb mezbûr Ağzar tarih-i kitâbdan dört sene mukaddem benimle ve validem Egatis nâm zımmîye ile bir menzilde sakin iken validem mesfûrenin sepedinin kapağın söküb on sikke hasne altun ve bin otuz bir tarihiyle mevruh bir ev hücceti ve bir gömlek ve bir gömlek içi ve bir makramasını alub bu cümleden salifü'z-zikr hücceti hâlâ yedinde buldum. Sual olunub şer'le lazım geleni talep iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Ağzar cevabında halika-i mesfûrenin altın ve esbabından haberim yoktur. Lakin mersume Egatis hâl-i hayatında benden beş gurusu istikraz idûb hüccet-i mezbûreyi meblağ-ı mezkûr mukabelesinde rehin vazi' itmişdir, dedikde müdde-i mezbûr rehin vazi' olduğun inkâr iderek mezbûr Ağzar'dan takrîrine muvafık beyine talep olundukda Bedir veled-i Serkis ve Karagöz veled-i Yağob nâm zımmîler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka halka-i mesfûre Egatis hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde mezbûr Ağzar'dan beş gurusu istikraz idûb zikr olunan hücceti meblağ-ı mezkûr mukabelesinde merkûm Ağzar'ın zimmetine bizim huzurumuzda rehin vazi' eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'det-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi't-tasi' ve'l-ısrîn min Zi'l-kaadeh li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin Çelebi bin Alâaddin

İsmail bin İlyas

İshak Çelebi bin Hüseyin

Es-Seyyid Ali Abdürrahim bin Hüseyin Ali Efendi

Sayfa 169

Belge 535

Mahmiye-i Kayseriyyede merkûm Bayram Paşa'nın Kayseriyyede Cami-i Kebir'de tilavet olunmak üzere vazi' eylediği ecza-i şerîfenin yevmi bir akçe ve halife ile nakte-i hibesi olan Derviş Mehmed bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde zikr olunan nakt Halife Hasan ihtiyariyle hâfız-ı heze'l-kitâb Ömer Halife bin İsmail

halifeye fariğa olub ol-dahi her vecihle layık ve müstehak olmağın cihet-i mezbûr ve taife-i merkûme ile mezkûr Ömer Halife'ye kıbel-i şer'iden tevcih olunub iş bu huruf-u âli mahve'l-ma'ruf ketb ve terkim olunub yedd-i talibe vazi' ve defi' olunduğu hizmet-i mezbûrede mecd ve saî olub vakfın ruhu ve devam-ı devlet-i şehinşâhi edâiyesine müdavemet ve iştikal üzere ola. Fî'l-yemi's-sani min zi'hiccei'ş şerîfe lî sene semân ve erbaîn ve elf

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişîn Hüseyin Çelebi bin Şeyh Mehmed Efendi

Mehmed bin Abdi Bey an Mahalle-i Cami-i Kebir

Diğer Mehmed bin Ali Bey

Kasım El-Muhzır

Sayfa 169

Belge 536

Mahmiye-i Kayseriyye muzaafatıdan Kerkeme nâm karye sükkânından Suva Keşiş nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîfe mahmiye-i mezbûre muzafaatından Sarımsaklı nâm karye sükkânından Şeyh-i Şami Hulefası evladından hâfız-ı heze'l hitab Ebussuud Çelebi bin Hanifi Şeyh nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb bundan akdem Karye-i Kerkeme'de vaki' keşişi olduğum kinisadan beynimizde alay ta'bir olunan bir kırmızı sofum vesair bazı esbabım zayi' olub mezbûrun yedinde tahminen üç çelebi mikdarı dört pare kırmızı köhne sof paresi buldum benim zayi olan alay sofum paresidir. Kimden aldığı su'al olunub takrîr-i tahrir ve bi-hasbi'ş-şer'i lazım geleni taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Ebussuud Çelebi cevabında zikr olunan dört pare kırmızı köhne sof parelerini tarih-i kitabdan sekiz ay mukaddem seferlulardan Rumeli askeri ahşama girib salifu'z-zikr Karye-i Sarımsaklı'ya nuzül itdiklerinde zikr olunan askerden birinden beş ölçek arpaya iştirâ eyledim dedikde minval-i meşruh üzere iştirâ eyledüğünü müdde-i mezbûr inkâr iderek merkûm Ebussuud'dan takrikine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Hasan bin Yusuf Pirkadim bin Hasan nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadiş-şer'i fi'l-

hakîka tarihi kitabdan sekiz ay mukaddem seferlulardan Rumeli askeri ahşama girib salifu'z-zikr Karye-i Sarmısaklıya nüzul itdiklerinde merkûm Ebussuud Çelebi salifu'z zikr dört pare köhne kırmızı sof parelerini zikr olunan askerden birinden beş ölçek arpaya bizim huzurumuzda iştirâ eyledi. Bu husussa şâhidiz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' min Zi'l-hicci'ş-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Emrullah Efendi bin Enbiya

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Mehmed Efendi bin Süleyman Efendi

Üstad Ahmed bin Mehmed

Mahmud bin Murad

Hasan Beşe bin Kurd

Ömer Çelebi bin Ahmed Beşe

Molla Mehmed bin İbrahim

Yusuf Halife bin İbrahim

Abbas bin Ahmed

Süleyman bin Cuma

El-Hâc Hasan bin Mehmed

Hüseyin bin Sırac

Sayfa 170

Belge 537

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Kerkeme nâm karye sükkânında Suva keşiş nâm zimmî meclis-i şer'ide mahmiye-i mezbûre muzafaatından Sarımsaklı nâm karye

sükkânında Şeyh Şami Hulefası evladından hâfız-ı hâze'l-kitâb Ebussuud Çelebi bin Hanifi Şeyh nâm kimesne mahzârında üzerine tahrir-i da'va idûb bundan akdem Karye-i Kerkeme'de vaki' keşişi olduğum kinisadan beynimizde alay ta'bir olunan bir kırmızı sofum vesair esbabım zayi olub mezbûrun yedinde tahminen üç çelebi mikdarı dört pare kırmızı köhne sof paresi buldum. Benim zayi olan alay sofum paresidir. Kimden aldığım su'al olunub takrîr-i tahrir ve bi-hasbi'ş-şer'i lazım geleni taleb ederim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Ebussuud Çelebi cevabında zikr olunan dört pare kırmızı köhne sof parelerini tarih-i kitâbından sekiz ay mukaddem seferlilerden Rumeli askeri ahşam girub salifü'z-zikr Karye-i Sarımsaklıya nüzul itdiklerinde zikr olunan askerden birinden beş ölçek arpaya iştirâ eyledim. Müdde-i mezbûrun zayi olan sof paresi olduğunu inkâr iderek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde, zikr olunan sof pareleri müdde-i mezbûrun zayi olan sofunun paresi olmayub ve ber-vecihle îlmi li-ask olmadığuna mezbûr Ebussuud Çelebi'ye yemin teklif olundukda ol-dahi âla vefki'l-mesul halfun billahi'l-aliyyi'l-azim mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb ve olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Sabikun

Sayfa 170

Belge 538

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Nefis Kara Hisar sakinelerinden Nahide bint-i Derviş Çelebi nâm hâtun mahfil-i kazâda yine Nefis Kara Hisar sükkânından Es-Seyyid İbrahim Çelebi bin Hanifi ve Veli bin El-Hâc Abdülazız mahzarlarında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb Kara Hisar'da vaki' bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı El-Hâc Yusuf mülki ile bir tarafı Mustafa Halife mülki ile mahdud olan bir kıt'a bağ babam Derviş Çelebi'nin mülki olup ba'de vefatiha bana ve karındaşım Kasım ve kız karındaşım (silik) intikâl idûb hemşirem mezbûre dahi müteveffiye oldukda hisse-i şer'iyyesi bana ve mezbûr Kasım'a intikâl itmiş iken mezbûr Kasım mefkûd olmağla bağ-ı mezkûru mezbûrân İbrahim ve Veli bi-vech zabt itmişdir, deyü taleb ve da'va

eylediğimde mezbûr İbrahim Çelebi babamın mülki olduğun ikrâr idûb lakin mukaddema harabe iken Ali Beşe ve Ahmed Çelebi ibn-i Ataullah nâm karındaşlar bizim mülkimizdir deyü on guruşa bana bey' idûb ben dahi iştirâ idûb hissesini merkûm Veli'ye bey' eyledim deyü bağ-1 mezkûr babamın mülki olduğun ikrâr ve i'tirâf itdikden sonra mezbûr Veli bağ-1 mezkûrun nisf-1 hissesini mülk-i müşterâmdır deyü cevab virüb beynimize muslihûn ve muslimûn tavassüt idib es-sulh-1 seyyidü'l-hükkam fehvası üzere bağ-1 mezkûrun üç sehimde bir sehimi ben ve iki merkûmân İbrahim Çelebi ve Veli aliyü'l-iştirâki's-sevi zabt idûb merkûmân Ahmed ve Ali'ye mezbûr İbrahim Çelebi'nin virdiği ahçayı taleb itmek üzere inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dali sulh-1 mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan salifüz-zikr bir sehim hissemi merkûman İbrahim Çelebi ve Veli'nin yedlerinden ahz ve kabz idib husus-1 mazkura müteallık olan cem'i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim. Vechen mine'l-vücut bir birimizde da'va ve niza'ımız kalmadı. Eger ba'de'l-yevm aher taraftan husus-1 mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasın dedikde el-mukirrulehümâ el-merkûman İbrahim Çelebi ve Veli bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-muşâfehe tahkik itmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Abdürrahim Çelebi bin Hasan Ali Efendi

Osman Çelebi bin Hüsrev

Ali bin Abdi

El-Hâc Mehmed bin Mustafa

Es-Seyyid Zeyni Çelebi bin Abdurrahim Çelebi

Es-Seyyid Abdülhayy Çelebi biraderi (silik)

Ahmed bin El-Hâc Ataullah

Abdülhalim bin Sami

Mustafa bin Mehmed El-Kasab

Sayfa 171**Belge 539**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kebe İlyas Mahallesi sükkânından Abdurrahman bin Hamza nâm kimene meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm idûb bazı kimesneler benim içün mahalle-i mezbûrede bir ev basıldı deyü ehl-i örfe gammaz itmiş deyü ifk ve iftira itmişlerdir. Keyfiyet-i halim ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim didikde mezbûrun keyfiyet-i hali bi'l-fiil Mahmiye-i Kayseriyye Subaşı huzurunda ahali-i mahalle-i mezbûrede tefahhus olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan El-Hâc Murad bin Hızır ve Hüseyin bin İshak ve İmam Mehmed Halife bin Mustafa ve El-Hâc Himmet bin Mustafa vesairleri fî'l-hakîka mezbûr Abdurrahman'ın bu ana değin hilaf-ı şer'-i şerîf ahvaline matlu' olmaduk. Kendi halindedir, deyü hüsn-i haline alâ tarîki'ş-şehâde haber virdiklerinde mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-hicce li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Süleyman bin El-Hâc Salman

Musa bin Hasan

İsa bin Hasan

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Halil bir Erhan

Ali bin Mehmed

Sayfa 171**Belge 540**

Mahmiye-i Kayseriyye Mallatından El-Hâc İvaz Mahallesi sükkânından Abdi bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idûb tarih-i kitâbdan birgün mukaddan babam mezbûr Mahmud Mehmed Beşe bin Codar Veli ve Hasan Çelebi bin Musa Ali Bey ve Mehmed Çelebi bin Yahya Hacı Ali ve Süleyman Çelebi bin Halil Bey ve Fethullah Çelebi bin El-Hâc Yusuf nâm kimesneler ile Kayadibinde vaki' bağım

gidûb ahşam girüb bağdan gelirken mezbûr Fethullah Çelebi haber yerinde merkûm Mahmud'un sağ kulağı ardını cerid ile urub mecruh itmişdir. Hâlâ kibel-i şer'iden üzerine varılıb eser-i cerahatini keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde, kibel-i şer'iden Fahrü'l-kuzzât Mevlana Abdurrahim Efendi irsal olunub ol-dahi zeyli kitâbdan mesturu'l-esâmi olan Müslüman ile üzerine varub nazar itdikden sonra fî'l-hakîka mezbûr Mahmud'un sağ kulağı üzerine cerid yarası olduğun müşahede itdiklerinde bağdan gelirken merkûm Fethullah Çelebi akşamdan cerid ile sağ kulağım ardından urub mecruh itmişdir. Carîhim Fethullah Çelebi olub da'vam dahi merkûm Fethullah ve mezbûr Mehmed Beşe ve Hasan Çelebi ve Mehmed Çelebi ve Süleyman Çelebi ile dir. Eğer bu cerahatdan fevt olursam zikr olunan beş nefer kemisneden gayri kimesneden ve mahalle-i mezbûre ahalisinden da'va ve niza'im yokdur dedikde, Mevlanay-ı Muma-ileyh mahallinde tahrir ve ba'de gelüb meclis-i şer'ide vuku'ü üzere haber virmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hamis min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mustafa bin El-Hâc Ali an Mahalle-i Hacet

Es-Seyyid Zeyni Çelebi bin Mumazade

Derzi El-Hâc İsa bin Mehmed

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 171

Belge 541

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hacet Mahallesi sakinelerinden Emine bint-i Mustafa nâm hâtun mahfil-i şer'ide husus-ı ati'û'l-beyâna istişhadi'ş-şer'i sudurundan sonra udûl-i mûsliminden yine mahalle-i merkûme sûkkanından El-Hâc Mustafa bin Ali ve İbrahim bin İvaz nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub mezbûr Emine'nin sadri oğlu olub ticaretle İstanbul'a gidüb hâlâ İstanbul'da sakin olan Halil bin El-Hac İvaz nâm kimesne mahalle-i mezbûrede vaki' El-Hâc Seydi bin El-Hâc Veli mülkileriyle ve tarîk ile mahdud bir sofa ve tabhane ve bir oda ve bir ahur-u müştemil

olan mülk menziline bey' ve kabz-ı semene ve El-Hâc nâm kimesneye olan zimmetini edâya validem mesfûre Emine vekilim olsun deyû vekaleti havale eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyu eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde şehâdetleri makbule olduktan sonra mezbûre hâtun dahi vekâlet-i mezbûreyi kabul ve hizmeti lazimesin edâya mûteahhid olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî 26 Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdûrrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Derviş Ali

Diger Mustafa bin El-Hâc Hasan an Mahelle-i Hacet

Ali bin İsmail

Kara Veli bin İskender

Sayfa 172

Belge 542

Mahmiye-i Kayseriyye muzaffatından Kerkeme nâm karye ahalisinden Ali bin Abdullah ve Gülabi veled-i Yağonid ve Anasdas veled-i Balı ve Same veled-i Sultan ve Yoseb veled-i Bahadır ve Pare veled-i Bigalar ve Mihail veled-i Keşiş ve Mevrad veled-i Keşiş vesairleri bi-cem'ihim meclis-i şer'e karye-i mezbûreden iki bin akçe tımara mutasarrıf olan Hüseyin Bey'in babası mezbûr Ahmed Çavuş tımarı mezbûr mukaddema kendi üzerinde iken bin kırk beş tarihinde Revan seferine gitdiği esnada bizi haps idûb sefer imdadı nâmıyla bizden cebren yirmi dört guruş kıymetlü bir re's at ve yirmi beş guruş dahi nakdimizi alub tımarı mezbûru oğlu mezbûr Hüseyin Bey'e fariğa olduktan sonra dahi resm-i çift ve bennak ve cebe ve resm-i arusane vesair hukuk ve resm-i muharreri kanun ve defter mucibince edâya her birimiz razı iken ziyade atlu ile karyemize gelüb mart mahsulünden resm-i çifti altmış akçe ve resm-i bennakı on sekiz akçe ve resm-i cabayı dokuz akçe ve resm-i asiyabı elli beş hesabı üzere alub ve bir evde kaç adam var ise ikişer akçe reşid akçesi nâmına alıb ve resm-i arusaneyi dahi kanun üzere almağa razı olmayub her biri başka başka beşer rabi' guruş alub ve yine

mezbûr Ahmet Çavuş altı araba odun ve bir samanlık saman cem' idûb ba'de bize sürdürüb bi-kayd ahere bey' idûb ve iki müd buğdayımız dahi alub ve harman zamanında irsal itdugi şahneleri dahi müfit-i meccanen yem ve yiyecek ve yemlik alub ve karyemiz toprağına muttasıl yerde hazır eylediğimiz terekemizi kendi harmanlarımızda döğer iken harmançalık nâmıyla dahi mahsul taleb ve rencide idûb bize ziyade zulm ve hayf idûb takatimiz tak olmuştur. Hâlâ su'al olunub icray-ı hakk olunmak taleb iderüz didiklerinde gibbe's-su'al mezbûr Ahmed Çavuş cevabında fî'l-vaki' mukkadema karye-i mezbûra varub sefer imdadu nâmına yirmi dört guruş kıymetlü bir re's at ve onaltı guruş dahi nakid cem'an kırk guruşların ba'de mahsulden hesab itmek üzere aldım vesair hukuk ve rüsûmların dahi kanun üzere aldım kanundan ziyade almadım deyûb kırk guruş aldığın ikrar ve i'tirâf idûb ikrâr-ı mucibiyle meblağ-ı mezbûr kırk guruş müddeiyûn-i mezbûruna edâya tenbih olundukdan sonra ahali-i karye-i mezbûre mezbûr Ahmet Çavuş'dan meblağ-ı mezkûr kırk guruşu almazız. Ba'de'l-yevm kendi ve adamları kanundan ziyade taleb ve rencide itmeyûb ve şahneleri dahi minval-i muharrer üzere teaddi ve tecavüz itdirmesünler dedikleri mezbûr Ahmed Çavuş ahali-i karyeden kanun-u padişahi üzere resm-i çift otuz altışar akçe ve resm-i bennakı on ikişer akçe ve cabayı üçer akçe hesabı üzere ve resm-i asiyabı dahi kanun üzere ve resm-i arusanı dahi altmış akçe hesabı üzere hissemizi kabz idûb mukaddema meccanen yem ve yiyecek ve arpa ve saman vesair me'kulat almayub ve şahneleri dahi müfit-i meccanen yem ve yiyecek ve yemlik ve harmançalık dahi taleb ve rencide itdirmemeği müteahhid oldum. Ba'de'l-yevm benden ve müvekkilimden hilaf-ı şer'i ve kanun-u vazî' sadır olub ve reaya ve beraaya rencide itdirülürse şer'an ve kanunen lazım gelen icra oluna didiklerinde mâ vak'a karye-i mezbûre ahali-i talebiyle ketb ve terkim olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-hicce li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Süleyman Efendi an Develü

Umdetü'l-kuzzât Abdi Efendi bin Müslihiddin Efendi

El-Hâc Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyan

Mehmed Çelebi Kaim-i Makam Kethûda Yeri

Fahrü'l-akran İsmail Ağa

Cafer Çelebi bin Müslihiddin

Kara Musa Alı Bey bin Halil Ağa

Ramazan Beşe bin Abdullah

Mehmed Bey bin Ali Bey tabi'i Çalık

Sayfa 172

Belge 543

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Erkilet nâm karye sakinlerinden iken bundan akdem mûrd olan Pir Civan veled-i Esin nâm zımmînin sülb-i sağır kızları Şehri ve Server ve Sabe hâtuna kıbel-i şer'iden vasi nasb olan validesi Sultan bint-i Senil nâm zımmîye tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olunub nehc-i şer'i üzere şer'-i câhid mahzârında Osman Çelebi bin Ömer Bey ve Ramazan bin Receb şehâdetleri ile vekâleti sabite olan mezbûrenin babası Senbil veled-î Yulad nâm zımmî vekâleten meclis-i şer'-i hatır-ı lazimüt-tevkîrde hâfız-ı hâze'l-kitâb El-Hâc Ali Çelebi bin Ömer Beşe mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mezbûr Pir Civan Medine-î Adana'da mûrd olub yanında mevcut olan muhalledfatından sekiz yüz aded acem boğçası ve dokuz aded yük perdesi mezbûr El-Hâc Ali Çelebi verasesine irsal içûn kabz idûb hâlâ bana teslim itdikde ben dahi vekâletim hasebiyle salifük-zıkr sekiz yüz aded boğçası ve dokuz aded pirdemi merkûm El-Hâc Ali Çelebi'nin yedinden bi't-temam ve'l-ikmal ahz ve kabz eyledim. Mezbûr El-Hâc Ali'de vechen mine'l-vücuuh alaka ve medhalim kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm El-Hâc Ali bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-mûşafehe tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis aşer min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene 1048

Şuhudü'l-hâl:

Molla Ali bin El-Hâc Şaban

İbrahim bin El-Hâc Hüseyin

Osman Çelebi bin Ömer Bey

Üveyis Çelebi bin Dizdar

Habib bin Veli

El-Hâc Muzaffer bin El-Hâc Gazanfer

Ebu Talib bin Mehmed

Sayfa 173

Belge 544

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Mancusun nâm karye sakinelerinden Gülistan bint-i Esen Bey nâm zımmîye hâtun mesclis-i şer'-i şerîfde mahmiye-i merkûme sükkânından hâfız-ı hâze'l-kitâb El-Hâc Abdülkerim Efendi bin Emir Zahir Halife'yi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr efendi-i zevcin Yağob zimmetinde akçem vardır. Mukabelesinde rehin-i makbuzumdur deyü merkûm Yağob aher-i diyar olmağla karye-i mezbûrede vaki' Kösük ve Bayındır mülkleriyle ve cebel ve tarîk ile mahdud olan mülk menziline ve Ali ve El-Hâc Emrullah ve Kösük mülkleriyle ve tarîk ile mahdud mülk menziline ve kızılıkaya nâm muhitde vaki' Eminoğlu ve Ali mülkleriyle ve cebel ve tarîk-ı amm ile mahdud bir kıt'a mülk bağını ve Gesi deresi nâm mühitde vaki' tarîk-ı amm ve tarîk ve Veli Bey oğlu Davud mülkleriyle mahdud bir kıt'a mülk bağını ve karye-i mezbûrede vaki' Ramazan oğlu Cafer ve sahiq mülkleriyle ve tarîk ile mahdud bir kıt'a mülk bağçesini ve ma'lumetü'l-hudud iki güğercinlik ve bir şirehanesini bi-lâ isbat zabt itmiştir. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb ederim deikde, gibbe's-su'al Abdülkerim Efendi cevabında müdekiye-i mezbûrenin zevci olup hâlâ aher-i diyarda olan mezbûr Yağob'a bundan akdem dörtyüz aded riyal guruş ikraz ver her batmanı ikişer riyal guruşa olmak üzere elli batman sade yağı yüz aded riyal guruşa bey' itddiğimde ol-dahi meblağı mezbûr dörtyüz guruşu istikraz ve elli batman yağı iştirâ eyleyüb bana cem'an beşyüz aded riyal guruş deyn idûb mukabelesinde hudud-u mezkûr ile mahdud olub derğerleri sebk iden menzilleri ve bağı ve bahçe ve güğercinlik ve şirâhanesini katımda rehin ve vazi' ve teslim idûb ben dahi ahz ve kabz eylediğimden sonra meblağ-ı mezkûr beş yüz aded riyal guruşa mesfûre Gülistan emir ve kabul-u haviye kefaletle kefil-i bi'l-mâl olup emlak-ı mezbûre rehin-i makbuzum iken mersume Gülistan vazi'yed itdikde ben dahi mezbûr Yağob minval-i muharrer üzere deyn idinüb ve rehin-i makbuzum olub mesfûre

zımmîye kefil bi'l-mal olduğunu bin kırk altı senesinde mahmiye-i mezbûre mahkemesinde naibi'ş-şer'i olan Mevlana Musa Efendi huzurunda mezbûre Gülistan'ın muvâcehesinde şuhud-u udülle isbat idûb yedime dahi mevlana Müşarun-ileyh imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve sene-i mezbûre saferinin on dördüncü günü tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyye virilmiştir, deyû ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda minval-i muharrer üzere musarrâh bulunan müddeiye-i mesfûreden istitâk olundukda mezmun hüccet-i mezbûreyi inkâr ile cevap virerek Muma-ileyh Abdulkerim Efendi'den mezmun hüccet-i mezbûreye yine taleb olundukda udül-i müslimînden Osman bin Mustafa ve Ali bin Emrullah nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka muma-ileyh Abdulkerim Efendi mukaddema mezbûr Yağob'a dört yüz aded riyal guruş bey' idûb ol-dahi dört yüz aded riyal guruşu istikraz ve her batmanı ikişer riyal guruşa olmak üzere elli batman sade yağı yüz riyal guruşa bey' idûb ol-dahi dört yüz aded riyal guruşu istikraz ve yağı iştirâ idûb kendûye cem'an beş yüz aded riyal deyn idûb mukabelesinde hudud-u mezkûre ile mahdud olub zikirleri sebk iden menzillerinin bağ ve bağçe ve gügercinlik ve şirehanesini minval-i meşrûh üzere katında rehin vazî' idûb ve meblağ-ı mezkûr beş yüz aded riyal guruşa mesfûre Gülistan emr ve kabul-û hevaya kefaletle kefil-i bi'l-mal olub emlek-ı mezbûre rehin-i makbuzun olduğunu bin kırk altı senesinde mahmiye-i mezbûre mahkemesinde naibi'ş-şer'i olan mevlanay-ı müşarun-ileyh Musa Efendi huzurunda ve mersume Gülistan'ın muvâcehesinde şuhûd-ü udülle isbat idûb yedine dahi mevlanay-ı muma-ileyh imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve tarih-i merkûme ile mevruh hüccet-i şer'iyye virildi. Hüccet-i mezbûrede olan imza ve hatm-i merkûm Musa Efendi'nin imza ve hatmidir. Mezmun hüccet-i mezbûreye şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mezbûr Abdulkerim Efendi'nin merkûm Yağob zimmetinde beş yüz aded-i riyal guruşu olub ve emlak-ı mezbûre rehn-i makbuz ve zımmîyye-i mersumenin kefil-i bi'l-mâl olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın, kefaleti ve emlaki mezbûrenin rehini hasebiyle meblağ-ı mezkûru eda idinceye değin emlak-ı mezbûreye müddeiye-i mesfûre müdahale ve muârizadan men' olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî ğurre Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Amireddin Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Umdetü'l-kuzzât Abdürrezzak Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi

Abbas Çelebi bin İbrahim Efendi

Mustafa Çelebi bin Osman Halife

Üveys Halife bin Kalender

Ahmet Çavuş bin Derviş Çavuş

Abdülkadir Çavuş bin Şaban

Mehmet bin Ali Bey tabi'i Çalıkzade

Sayfa 174**Belge 545**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sakinlerinden Mevrad veled-i Mihail nâm zımmî meclis-i şer'-i şerîfe Bektaş Mahallesi sükkânından hâfız-ı hâze'l-kitâb Anasdas veled-i Asturti nâm keşişi ihzâr ve muhavecesinde üzerine takrîr-i da'va idûb tarih-i katıbdan birgûn mukaddem mezbûr Anasdas ba'de'l-mağrib (silik) bana köpek diyûb yumruk ile beni darb ve başımı mecruh itmiştir. Sual olunub şer'le lazım geleni taleb iderim dedikde gibbe's-su'al mezbûr Anasdas husus-ı mezkûru inkâr ile cevap virerek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda isbât-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde müdde-i mezbûru minval-i meşrûh üzere darb ve mecruh itmeyüb ve köpek dimedüğüne ve Kayseriyye subaşısı Mustafa Subaşı huzurunda merkûm Anasdas'a yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mesul halfün bi'llahi'l-lezi enzele'l-incil alâ İsa Aleyhisselam itmegin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

El-Hâc Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyan

Hüseyin bin Abdullah

Ramazan Beşe bin Abdullah

Habib

Sayfa 174

Belge 546

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından El-Hâc İvaz Mahallesi sakinlerinden iken mecruhan maktul olan Mahmud bin Abdi nâm kimesnenin varisi zevcesi Saliha bint-i Hüseyin nâm hâtun ve sülb-i kebir oğlu Abdi'ye münhasıra olduğu zâhir ve mütehakkik olduğdan sonra mezbûre Saliha ile merkûm Abdi meclis-i şer'-i hatırı lazimü't-tevkirde hâfız-ı heze'l-kitâb Fethullah bin El-Hâc Yusuf ve Mehmed Şah ibn-i El-Hâc Veli ve diğer Mehmed bin El-Hâc Ali ve Selman bin Halil Bey ve Hasan bin El-Hâc Mûslim Bey mahzarlarında bi't-tav'i's-sâf her biri ikrâr ve i'tirâf idûb mezbûrlar tarih-i kitâbdan üç gün mukaddem mevrusumuz merkûm Mahmud ile Nahiye-i Kayadibi'nde vaki' bağdan gelürken içlerinden (bozuk) merkûm Mahmud'u sağ kulağı ardından cerid ile urub mecruh idûb mezbûr Mahmud dahi ol-cerahatden fevt olmağın husus-ı mezkûru mezbûrünün her birinden taleb ve da'va eylediğimizde onlar dahi inkâr idûb biz dahi isbat sadedinde iken beynimize muslihûn ve muslimûn tavassût idûb es-sulh-ı seyyidü'l-hükkam fehvası üzere mâ-beynimizi her adedi yüzer akçeye râic yüz elli guruşa inkârdan inşa-i akd-i sulh itdiklerinde biz dahi sulh-ı mezbûru her birimiz kabul ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr yüz elli guruşu merkûmünün yedlerinden bi't-tamam ve'l-kemal ahz ve kabz idûb mezbûr Mahmud'un dem ve diyetine müteallık olan âmme-i da'va ve muhâsamât ve mûnazaatdan merkûm Fethullah ve Mehmed Beşe ve diğer Mehmed ve Süleyman ve Hasan'ın zimmelerini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâmm ile iskât eyledik. Vechen mine'l-vücut da'va ve niza'ımız kalmadı. Eğer ba'de'l-yevm asâleten ve ya vekilimizden husus-ı mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hukkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasun dediklerinde mukırrân-ı mezbûrânın vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârlarını el-mekırrulehum el-merkûmûn Fethullah ve Mehmed Şah ve diğer Mehmed ve Süleyman ve Hasan bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-mişafede tahkîk itmegin sıhhat-ı ikrâr ve tasdîk ve sulh ve ibrâya hüküm

birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişini'l-kirâm Şerîf Salih Mehmed Efendi

Fahrü's-sâdat Abdurrahim Çelebi bin Piri Çelebi

Mehmed Bey Sübhanverdi Kaim-i Makam Kethûda Yeri

Musa Çelebi bin Mehmed

Hamza Beşe bin Kara

Ahmet bin El-Hâc Ali

Abdulalim bin Kaya

Es-Seyyid Zeyni Çelebi bin Mumcu Tali

Mustafa bin Sarı İmam

Osman bin Musa

İsmail Çelebi bin Hüseyin

El-Hâc Sefer bin İlyas

El-Hâc Derviş Beşe bin Ebu Bekir

Sayfa 174

Belge 547

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mükremin Mahallesi sakinlerinden olup bundan akdem vefat iden El-Hâc Kenan nâm kimesne sülbiye kızı Şakire nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i din-i münifde mahmiye-i mezbûre sakinlerinden iken vefat iden El-Hâc Musa Bey'in sülbi oğlu hâfız-ı hâze'l-kitâb Mustafa Çelebi mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb babam mezbûr El-Hâc Kenan fevt olduğu esnada mütevaffa-i merhum Musa Bey vekilim olup mezbûr El-Hâc Kenan'ın muhalledatından nükûdan benim hisseme isabet iden yirmi yedi bin üç yüz akçe ve menkuladdan validem Şakire

hâtun ile bana ta'yin olan on altı bin akçeden benim hisse-i şer'iyeme isabet iden on bin akçe kıymetlû ve bir gulam ve sekiz bin akçe dahi nakid ve bir re's camus inek dahi iki akçeye cem'an altmış bir bin üçyüz akçelik muhallefatı bana irsal içün kabz idûb bana teslim itmeyüb fevt oldukda zimmetinde baki kalmağın muhallefatından bi-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb iderim dedikde ğibbe's-su'al mezbûr Mustafa Çelebi cevabında fî'l-vaki' babam mezbûr Musa Bey hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde minval-i muharrer üzere merhum Şakire'nin vekili olub hissesine isabet iden meblağ ve eşyayı vekilan kabz eylemiş lakin mesfûre Şakire'nin zevci Mehmed Bey fevt olduğu esnada merkûm El-Hâc Musa Bey merkûman El-Hâc Kenan ve Nasrallahdan mersume Şakire'ye intikâl idûb kendi makbuzu olan beynlerinde ve saf ve cismi ma'lum-u emval ve eşyayı ve zevci Mehmed Bey'den intikâl iden hissesini mezbûre Şakire'ye virüb teslim idûb ol-dahi ahz ve kabz idûb babası El-Hâc Kenan'ın ve karındaşı Nasrallah'ın muhallefatlarından kenduye intikâl idûb mezbûr Musa Bey'in makbuzu olan nûkud ve cümle eşyaya ve merkûm Mehmed Bey'in muhallefatına ve mirasına mûteallık olan cem'i da'vadan merkûm Musa Bey'in zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-i tam ile iskât eyledi didikde ğibbe'l-inkâr merkûm Mustafa Çelebi'den takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Umdeti'l-kuzzât Abdi Efendi bin Müslimeddin Efendi ve El-Hâc Şükrullah bin Hasan ve İmam Hızır Halife bin El-Hâc İbrahim ve İlyas Dede bin Hüseyin nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub ğibbe'l-istişadi'ş-şer'i fî'l-hakîka mersume Şakire'nin zevci merkûm Mehmed Bey fevt olduğu esnada merkûm Musa Bey mezbûrân El-Hâc Kenan ve Nasrallah'dan mersume Şakire'ye intikâl idûb vekaleten kendinin makbuzu olan beynlerinde ve saf ve cismi ma'lum-u emval ve eşyayı ve zevci Mehmed Bey'den intikâl iden hissesini bizim huzurumuzda mesfûre Şekureye virüb teslim idûb ol-dahi ahz ve kabz idûb mezbûr Musa Bey'in makbuzu olan nûkud ve eşyaya ve mezbûr Mehmed Bey'in zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-i tâmm ile iskât eyledi. Bu hususa şâhidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyû eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'det-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub müddeiyye-i mesfûre muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' ğibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil ramazanü'l-mübarek li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Abdulhamid Efendi bin Abdalbaki Ağa

Fahrü'l-kuzzât Abdür-rauf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi

Dehri'l-kuzzât Selahaddin

Cafer Çelebi bin Müslimeddin Efendi

El-Hâc Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyan

Es-Seyyid Ömer Çelebi bin Mustafa

Mahmud bin Ahmed

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Osman Çelebi

Hüseyin bin Mahmud

El-Hâc Ali bin El-Hâc Hasan

Hüseyin bin El-Hâc Hasan

Es-Seyyid Balı

Sayfa 175**Belge 548**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Mükremin Mahallesi sakinlerinden iken mukaddema vefat iden El-Hâc Kenan'ın zevce-i metrukesi Sakine bint-i Ahmed nâm hâtun meclis-i şer'-i şerîf-i samiü'l-îmâd ve mahfil-i dîn-i münîf-i râsihü'l-evtâdda yine mahmiye-i mezbûr sakinlerinden iken vefat iden El-Hâc Musa Bey bin Abdullah nâm kimesnenin sülbi oğlu hâfız-ı hâze'l-kitâb Mustafa Çelebi mahzârında ikrâr ve i'tirâf idüp zevcim mezbûr El-Hâc Kenan fevt olduğu hinde müteveffa-i mezbûr Musa Bey benim vekilim olub müteveffa-i mezbûr El-Hâc Kenan'ın muhallelatından olub nükuddan benim hisseme isabet iden yirmi iki bin akçe ve menkuladdan dahi kızım Şakire ile bana ta'yin olunan onaltı bin akçeden benim hisseme isabet iden iki bin akçe ki cem'an yirmi iki bin akçemi kabz idüp bana teslim itmeden fevt olup zimmetinde baki kalmıştır deyû oğlu mezbûr Mustafa Çelebi'den talep ve da'va eylediğimde ol-dahi babam mezbûr Musa Bey hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde zikr olunan yirmi iki bin

akçesi bana bi't-temam teslim itmişdir deyûb teslim etdugini isbat sadedinde iken beynimize muslihûn ve muslimûn tavassût idûb es-sulh-ı seyyidü'l-hükkam fehvas-ı üzere bir kelâm-ı şerîf hediyesi ve dört bin açe nükud ve bir gümüş kemerli kılıç ve bir ma-i zerda'va kürklü feraceye inşa-i akdi sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan salifû'z-zikr kelâm-ı şerîf hediyesi ve dört bin akçe ve kemerli kılıç ve feraceyi mezbûr Mustafa Çelebi'nin yedinden ahz ve kabz idüp salifû'z-zikr yirmi iki bin akçeye ve mezbûr El-Hâc Kenan'ın muhallefatından bana ait olan merkûm Musa Bey'in makbuzu olan sair emval ve eşyaya müteallık olan âmme-i da'va ve muhâsamât ve münazaatdan mezbûr Mustafa Çelebi'nin zimmetini bi'l-külliyen ibra-i âmm ile ibrâ ve iskat-ı tâmm ile iskât eyledim. Vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'ım kalmadı. Eger ba'de'l-yevm benden bi'l-asâle ve ya vekilimden husus-ı mezkûr için da'va ve niza' sudur iderse inde'l-hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasın dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Mustafa Çelebi bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-i ikrâr ve tasdik ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-aşer Zi'l-kaadetî's-şerife li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât, Eş-Şerîf, Es-Sâdât, Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Umdetü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Fahrû'l-kuzzât Abdi Efendi bin Müslimeddin Efendi

Cafer Çelebi bin Müslimeddin Efendi

Es-Seyyid Ömer Çelebi bin Mustafa

Es-Seyyid Balı bin Ramazan

Molla Mahmud El-Müezzin

Es-Seyyid Mustafa Çelebi bin Ali Efendi

Hüseyn bin El-Hâc Hasan

Süleyman Çelebi El-Müezzin

Mahmud bin Ahmed

Hüseyin bin Mahmud

Müslim bin Abdullah

El-Hâc İbrahim

El-Hâc Ali bin Hasan

Ebubekir bin Yusuf

Receb bin Musa

Üstad Ali bin El-Hâc Hasan

Ahmed bin Musa

Emir Abdi bin Ramazan

Sayfa 176

Belge 549

Mahmiye-i Kayseriyye Mahallâtında Tepecik Mahallesi sükkânında hâfız-ı haze'l-kitâb Mustafa Halife bin El-Hâc Alim Bey nâm kimesne mahfil-i kazâda Güllük Mahallesi'nde sakin iken vefat iden Hüseyin Bey'in sülbiye kızları Halime, Miyase nâm sağırelerine kibel-i şer'iden vasi nasb olunub müteveffa-i mezbûrun muhallefatına vazî'ü'l-yed olan Mehmed nâm Mustafa mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb ben, El-Hâc Alim Bey oğlu ve El-Hâc Alim Bey, Minnet oğlu olub müteveffa-i mezbûr Hüseyin Bey, Hasan Bey oğlu ve Hasan Bey, El-Hâc Abdünnebi oğlu ve El-Hâc Abdünnebi İshak oğlu ve İshak, Minnet oğlu olub mezbûr İshak ile babam mezbûr El-Hâc Alim Bey lî-ebb ve ümm karındaşlar olub babaları ismi Minnet ve valideleri ismi Yozigatlu olub ben müteveffa-i mezbûrun lî-ebeveyn ibn-i âmmi ve tecidü'l-asubetu'n-nesebiyye varisiyim muhallefatından bi-ciheti'l-ırsi's-şer'i bana intikâl iden hisse-i şer'iyyem aliverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Mehmed veraseti mezbûre-yi inkâr ile cavab virerek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Abdülhayy Çelebi bin Molla Nasuh ve Süleyman bin Pir Ali nâm kimesneler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-istişhadi's-şer'i fî'l-hakîka müddei merkûm El-Hâc Alim Bey oğlu ve El-Hâc Alim Bey El-Hâc Abdünnebi oğlu ve El-Hâc Abdülbani İshak oğlu ve İshak Minnet oğlu olub merkûm

İshak ile mezkûr El-Hâc Alim Bey lî-ebb ve ümm karındaşlardır. Babaları ismi minnet ve valideleri ismi Yozigatlu olub müdde-i merkûm Mustafa Halife müteveffa-i mezbûr Hüseyin Bey'in lî-ebeveyn ibni âmmi ve tecidü'l-usûbetü'n-nesebiyye varisidir. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'det-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hin-i kabulde vaki' olub müteveffa-i mezbûrun muhallefatından mezbûr Mustafa Halife'ye intikâl iden hisse-i şer'iyyesin edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

İshak Çelebi bin Hüseyin

Ali Şah bin El-Hâc Şaban

Kasım bin Tutuş

İbrahim bin Ali Bey

Kara Veli bin İskender

Musa bin Sevindik an Mahalle-i Musa Gazi

Es-Seyyid Balı bin Ramazan

Ramazan Beşe bin Abdullah

Sayfa 176

Belge 550

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tavukçu Mahallesi sakinlerinden Mevrad veled-i Yağob nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfde lî-emm hemşiresi Şah Sultan bint-i Aziz nâm zimmîyye tarafından tasdîk-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Toros veled-i Sülbiş ve Kirkor veled-i Bali şehâdetleri ile vekâleti sabite olan babası merkûm Aziz mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrda vaki' bir tarafı Ağabeg mülki ve bir tarafı benim mülkim ile be bir tarafı Taboğlu mülki ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud, iki oda ve bir sayegah ve bir şirehane ve bir havlu-yu mûştemil olub mülk-i mevrusum olan menzili ba'de isbatü'l-

yed cem'-i tevabi' ve levahiki ile her adedi yüzer akçeye râic yüz guruşa müvekkile-yi mezbûre Şah Sultan'a bey'-i bât-1 sahih-i şer'i ile bey' idûb kabz-1 semen ve teslimi mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil müvekkile-yi mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-1 mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Aziz bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkîk itmeğın sıhhat-1 bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hasan bin Hüseyin

Mustafa bin Behram

Ali Efendi bin Veli Efendi

Diğer Ali bin Ramazan

Haçedar veled-i Mikdad

Avanos veled-i Haçedar

Mevrad veled-i Arzuman

Diger Avanos veled-i Kaya

Sayfa 177

Belge 551

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Talas nâm karye sakinlerinden Yoseb veled-i Bayram nâm zımmî mahfil-i kazâya karye-i merkûme sükkânından Yusuf bin Dede Balı nâm kimesneyi ihzâr ve mevacehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Yusuf karye-i mezbûrede vaki' bir tarafı Hızır Bey mülki ve üç tarafı tarîk-1 âmm ile mahdud olub Gücük bağı dimekle ma'ruf bir kıt'a mülk bağı her adedi yüzer akçeye râic kırk dört guruşa bin kırk beş senesinde bana bey'-i bât ile bey' idûb kabz-1 semen ve teslimi mübeyyi' eyledim. Ben dahi iştirâ ve kabz idûb yedime dahi sahra-i nahiyesinde naib olan Musa Efendi imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve sene-i mezbûre Şabanı

tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyeye virildikten sonra karye-i mezbûreden müteveffa Gücük nâm kimesnenin zevcesi ve eytâmının vasisi olan Meryem nâm hâton bağ-ı mezkûr müteveffa-i mezbûrun mülk-i olup ba'de vefatiha kendülere intikâl itdiğin isbat idûb benden alub yetmiş dört guruşa bana tekrar bey-i bât ile asâleten ben ve vesayeten bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mûbeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz idûb el-halet-ü hazihi mezbûr Yusuf'un mukaddema benden ahz ve kabz itdiği semen-i mezbûr kırk dört guruş bi-hasbi'ş-şeri alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Yusuf cevabında bağ-ı mezkûru müdde-i mezbûre mukaddema kırk dört guruşa kendi bey' idûb kabz-ı semen itdiğini ve ba'de mesfûre hâton vech-i meşrûh üzere alub tekrar bey' eylediğini tav'an ikrâr ve i'tirâf itmegin ikrârları mucibiyle semen-i mezbûr kırk dört guruşu müdde-i merkûma edâya tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Abdülkadir Çavuş bin Şaban

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Kasım El-Muhzır

Sayfa 177

Belge 552

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından İslam Pasa Mahallesi sakinelerinden Akgül bint-i Balı nâm zımmîyye meclis-i şer'-i şerîfde er karındaşı oğlu hâfız-ı heze'l-kitâb Şehriyar veled-i Şehri nâm zımmî mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb tecemmülathaneden dört aded yorgan ile dörd yasdık ve beş minder ve iki legen ve bir el legeni ve bir sini ve dörd aded sahn ve üç tencere ve bir tabe ve üç kilim ve bir köhne (...) ve bir destimi bu cümleyi mezbûr Şehriyar'a hibe-i sahihe-i şer'iyeye ile hibe ve temlik ve teslim eyledi. Ol-dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve temellük itdikten sonra mukabil hibede fevt oluncaya değin beni infaka müteahhid oldu. Ba'de'l-yevm eşya-i mezbûre merkûm Şehriyar'ın mülk-i mevhubudur. Sair mülki gibi mutasarrıf olsun ve mukaddema bir

altun topu elli guruşa mezbûr Şehriyar'a bey' idûb semen-i mezbûru kabz etmiş idim. Zikr olunan altun topa müteallik dahi mezbûr Şehriyar'da alaka ve medhalim ve da'va ve niza'im yokdur, dedikde mukırre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırreleh el-merkûm Şehriyar bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-muşafehe tahkîk itmeğin mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Bidak bin Abdülkadir

Haci Veli bin Minnet

Hamza bin Hüseyin

Yunus Ağa bin Abdullah

Sayfa 177

Belge 553

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Fahrü'l-akran Süleyman Ağa tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâleti sabite olan Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Molla Hayrullah Efendi mahfil-i kazâda iş bu sene-i mübarekede Kazâ-i Kayseriyye'nin sefer-i hümâyuna ihrac olunan nüzul naibi olan Ali Çelebi bin Veli mahzârında takrîr-i da'va idûb mezbûr Ali Çelebi sefer-i hümâyuna nüzul ihrac eylediği hinde Ba'dad'da müvekkilim mezbûr Süleyman Ağa'dan ikiyüz aded Riyal guruş istikraz itmişti. El-hâletü hâzihî vekaletim hasebiyle meblağ-ı mezkûr aliverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al mezbûr Ali Çelebi cevabında fî'l-hakîka müvekkil-i mezbûr Süleyman Ağa'dan vech-i meşrûh üzere ikiyüz aded riyal guruş istikraz eyledim. Lazimü'l-eda deynimdir deyü el-an ikrâr ve i'tirâf idûb lakin meblağ-ı mezkûru mezbûr Süleyman Ağa'ya ben kendim iderim dedikde vaki'i hâl Muma-ileyh Efendi talebiyle ketb ve terkim olundu. Fî'l-yevmi'l-işrîn min Zi'l-kaadeh li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişîn, Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Molla Mahmud bin Seydi El-Müezzîn

Fahrü'l-müderrişîn İbrahim Çelebi bin Abdünnebi Efendi

Katibü'l-huruf Mehmed

Sayfa 178**Belge 554**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Akça Kaya nâm karye sakinlerinden Sefer bin Gülâbi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde takrîr-i kelâm idûb tarih-i kitâb gûnû ki abd-i şerîfin ibtida günüdür ba'de salâtü'l-ît zevcem Aişe nâm hâtun karye-i mezbûre camiinde taam alub gitdükde sülbiye-i sağıre kızım R,ahime kendi mülk evimde tennura düşüb ahrak-ı bi'n-nâr olub fevt olmuştur. Hâlâ kıbel-i şer'iden üzerine varılıb keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde canib-i şer'-i kavimden Umdetü'l-kuzzât Mevlana Abdürrahim Efendi irsal olunub ol-dahi bi'l-fiil mahmiye-i mezbûre sancağı beyi Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmed Ağa tarafından diğere Mehmed ve zeyl-i kitâbda mesturetü'l-esamî olan müslüman ile üzerine varub nazar itdiklerinde fî'l-hakîka sağıre-i mezbûre vech-i meşrûh üzere tennura düşüb cem'i a'zası ahrak-ı bi'n-nâr olduğu mukarrer ve muhakkik olub müşahade olunduktan sonra babası mezbûr Sefer ve validesi mesfûre Aişe kızım sağıre-i mezbûre minval-i muharrer üzere kendi mülk evimde tennura düşüb ahrak-ı binnar olmuştur. Sağıre-i mezbûrenin dem ve diyetine mûteallık ahali-i karye-i mezbûrenin sigar ü kibarından bir ferdden ve gayrıdan da'va ve niza'im yokdur dediklerinde Mevlana-i müşarün-iheyh mahallinde tahrir ve ba'dehu gelûb meclis-i şer'ide vuku'u üzere haber virmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ömer Halife bin Hassami El-İmam

Osman bin Ali

Mustafa bin Kara Mehmed

Nasuh bin Pir Mehmed

Sayfa 178

Belge 555

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Sasık Mahallesi ahalisinden Ali bin İsmail ve Mustafa bin Ali ve İmam Mustafa Halife vesairleri mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb mahalle-i mezbûre mescidinde sakin şami derviş Ebu Bekir nâm fakir tarih-i kitâb günü ba'de salati'l-cuma' mahalle-i merkûmede vaki' Kasım Efendi evleri dimekle ma'ruf vakıf evi bağçesinin içinde tarîk-ı âmm tarafından olan dıvar dibinde otururken üzerine dıvar yıkılıb altında kalub fevt olmuştur. Hâlâ kıbel-i şer'iden üzerine varılıb keşf ve tahrir olunmak talep ideriz dediklerinde canib-i şer'-i kavimden Mevlana Memed Çelebi irsal olunub ol-dahi bi'l-fiil mahmiye-i mezbûre Sancağı Beyi Umdetü'l-Umerâi'l-Kirâm Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmed Ağa tarafından Mustafa Subaşı zeyl-i kitâbda mestüretü'l-esâmi olan müslimîn ile üzerine varub nazar itdiklerinde fi'l-vaki' merkûm Ebu Bekir vech-i meşrûh üzere üzerine dıvar yıkılıb fevt olduğu mukerrer olub ba'de'l-ihrac eser-i cerehati tecessüs olundukda ağzından ve burnundan dem cereyan idûb ve başı ezilmiş ve cem'i a'zası göğermiş ve kara bere olduğu müşahede olunduktan sanra mevlana-yı mezbûr mahallinde tahrir ve ba'de gelüb meclis-i şer'de vukuğu üzere haber virmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe. 11-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Ali Beşe bin Abdullah an Mahalle-i Gürçi

Mahmud Bey bin Ca'fer Bey an Mahalle-i Cami-i Kebir

Es-Seyyid Süleyman Çelebi bin Abdi an Mahalle-i Gürçi

Mustafa bin Abdullah an Mahalle-i Cami-i Kebir

Kasım bin El-Hâc Mustafa an Mahalle-i Hunad

Ali bin Abdurrahman Çelebi an Mahalle-i Kapan

Mustafa Çelebi bin Süleyman Bey

Ali Beşe bin Muma

Sayfa 178

Belge 556/ a

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem mürd olan Natil nâm zımmînin sülbi oğulları ve sinîn-i buluğda olub mukırrân-ı bi'l-buluğ olan Mevrad ve Abraham ve mürd-i mezbûrun zevce-i metrukesi Kadim bint-i Sefer nâm zımmîyye meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb Kıymet bint-i Asvatatır nâm zımmîyye mahzârında bi't-tav'i's-sâf her biri ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Toros veled-i Tevdik mülki ile bir tarafı Lamin veled-i Dalik nâm zımmî mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı Kaplan mülki ile mahdud bir tabhane ve bir fevkane ve tahtane iki kiler ve bir bir-i ma ve bir örtme ve bir ahur ve bir havlu-yu müştemil olub her birimize mevrusumuz mürd-i mezbûrdan intikâl idûb mülk-i mevrusumuz olan menzil-i bey' murad eylediğimizde li-ecli'l-müzâyede dellâle virülüb, sük-i sultânide beyne'l-tâlibîn ve'r-râğibîn bey'-i mezîd tarikiyle nice eyyâm müzâyede olunub rağabât-ı nâs munkatı'a olduktan sonra hak kararı ile altı bin akçede mesfûre Kıymet üzerinde karar idûb ziyade ile aher-i talib ve rağib zuhur itmemegin menzil-i mezkûru ba'de isbatü'l-yed cem'i tevabi' ve levahıkı ile meblağ-ı mezkûr altı bin akçeye mezbûre Kıymet'e her birimiz bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûre Kıymet'in mülki müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dediklerinde mukırrûn-u mezbûrûnun vech-i meşrûh üzere cari olan ikrârlarını el-mulurlehûma el-merkûme Kıymet bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkik itmeğin sıhhat-ı bey' şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Sefer bin İlyas

Durmuş Beşe bin Yusuf

Ali Dede bin Ahi

Şa'ban bin Abdullah

Hüseyin bin Abdullah

İsrail Kethüda

Uğurlu veled-i Sahik

Kara Keçi veled-i Agob

Hatır Beşe veled-i Karakoç

Sayfa 179

Belge 556/ b

Defter Oldur ki;

Sasık Mahallesi'nde vaki' mescidde sakin iken üzerine dıvar yıkılıb fevt olan Derviş Ebu Bekir'in yanında mevcut olan eşyasıdır ki zikr olunur. Fî 11 Zi'l-hicce sene 1048.

Sikke-i hasene	1	yalnız bir altındır
Köhne hırka	1	
Boğazı köhne gömlek	1	
Köhne şal	1	

Zikr olunan meblağ ve eşyadan gayrı bir nesnesi olmamağın meblağ ve eşya-yı merkûme El-Hâc Ali Beşe yedinden techiz ve tekfinine sarf olunmuşdur. Fî't-tarihi'l-mezbûr.

Sayfa 179

Belge 557

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tavukçu Mahallesi sakinlerinden Mevrad veled-i Yağob nâm zımmî mahfil-i kazada âmmitesi olub kendi asıl ve diğêr âmmitesi Ba'dad tarafından husus-ı âti'û'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere vekâleti sabite olan

Merdin bint-i Sahuk nâm zımmîye mahzârında üzerine tahrir-i da'va idûb mezbûre Merdin ile müvekkile-i mesfûre ceddem hâlîka olan Tevriiz nâm zımmîyyenin bir altunlu ve incilu peçe ve bir altun (...) zabt itmişlerdir. Bana intihal iden hisse-i şerriyem aliverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûre Merdin cevabında halike-i mezbûre Tevriiz hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde iken zikr olunan peçe bana ve (...) müvekkile-i mezbûre Bağdad'a hibe-i sahihe-i şerr'îye ile hibe ve temlik ve teslim idûb biz dahi meclis-i hibede kabz ve temellük idûb mukabele-i hibede fevt oluncaya deĝin mesfûre Tevriiz'i infaka müteahhid olub vech-i meşrûh üzere kendi malımız ile infak eyledik. Zikrleri sebk iden peçe ve (...) mûlk-i mevhubumuzdur dedikde gıbbe'l-inkâr ve akibü'l-istişadi's-şer'î Haçader veled-i Hacik ve Mihail veled-i Kirkor nâm zımmîler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub fî'l-hakîka halike-i mersume Tevriiz hâl-i hayatında ve kemâl-i sıhhatinde salifu'z-zikr peçeyi bizim huzurumuzda mesfûre Merdin'e ve (...) merkûme Bağdad'a hibe-i sahihe-i şerr'îye ile hibe ve temlik ve teslim idûb onlar dahi meclis-i hibede kabz ve temellük idûb mukabele-i hibede mezkûre Tevriiz'i halika oluncaya deĝin infaka müteahhid olub minval-i meşrûh üzere kendi malları ile infak eylediler. Zikrleri sebk iden peçe ve (...) merkûmatan Merdin ve Ba'dad'ın mûlk-i mevhubudur. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde ba'de't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub müddeiyye-i mezbûr muâriızadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî ĝurre zi'l-hiceci's-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hidayetullah Çelebi Kethûda-i Kal'a

Sinan bin Receb an Kal'a

Abdullah Çavuş bin İshak

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Yağob

İsrail Kethûda

Sayfa 179**Belge 558**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi sakinlerinden iken bundan (akdem) müteveffıyye olan Safiye bint-i İshak nâm hâtunun veraseti sadriye kızı Saliha'ya ve li-ebeveyn karındaşı Abdulkerim'e münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve mütahakkik olduktan sonra mezbûr Abdulkerim meclis-i şer'ide müteveffıyye-i mezbûrenin muhallefatına vazı'u'l-yed olan hâfız-ı haze'l-kitab merkûme Saliha mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idup müteveffıyye-i mezbûrenin muhallefatından olup Nahiye-i Merkeb meydanında vaki' bir tarafı El-Hâc Kasım mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Ali mülki ile ve bir tarafı Mehmed bin El-Hâc Veli mülki ile ve bir tarafı Pehlivanoğlu mülki ile mahdud olan bir kıt'a bağdan ve esas-ı beyt ve tecemmülathaneden bana intikâl iden hisse-i şer'iyye mukabelesinde otuz guruş nakid ve bir ma-i ferace ve bir kazân ve bir bakracı mukaddema mezbûre Saliha'nın yedinden ahz ve kabz itmiş idim. Lakin müteveffıyye-i mezbûrenin beş döşek ve dört minder ve yirmi dört kalice ve kilim ve bir (...) kaftan ve bir donluk tarayı(?) ve bir (...) kaftan ve iki kumaş zıibun ve iki beyaz sade ve bir kemer kuşak ve iki sırmalı (...) ve iki arakiye ve bir çift mengil ve bir çift inci bilezik ve bir çift altun küpe ve iki altun zincir ve altı inci sedem ve bir inci gerdan dört altun küpe ve bir çift altun yüzük ve bir altun saçlık(?) ve dört kazâk vesair ziyade evâni-i nühâs ve tecemmülathanesin ve maraz-ı mevtinde dahi bana hibe itdi deyü üç yorgan ve üç döşek ve üç yastık ve bir altun küre vesair eşyasın merkûme Saliha zapt itmiştir. Bana verdiği şey galidir deyü bu cümleden dahi bana intikâl iden hisse-i şer'iyyemi talep ve da'va eylediğimde beynimizde münazaat-ı kesire ve muhasamat-ı şedide vaki' olmuş idi. El-halet-ü hazihi beynimize muslihûn ve muslimûn tavassut idûb es-sulh-ı seyidi'l-hükkam fehvası üzere mabeynimizi zikr olunan bağ ile on beş guruş nakde inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabul ve bedel-i sulh olan salifüz-zikr bağı ve on beş guruşu dahi merkûme Saliha'nın yedinde ahz ve kabz idüp zikirleri sebk iden eşyaya ve müteveffıyye-i mezbûrenin sair cümle muhallefatına ve mirasına ve üç bin akçe mehr-i müecceline ve maraz-ı mevtimde kabz eyledüğü eşyaya müteallik olan âmme-i da'va ve muhasamat ve münazaatdan mersume Saliha'nın zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-i tâmm ile iskât eyledim. Vechen mine'l-vücuha da'va ve niza'im kalmadı. Eger ba'de'l-yevm benden veya vekilimden husus-ı mezkûr içün da'va ve niza' sudur iderse inde'l-

hükkami'l-kirâm mesmua ve makbule olmasın dedikte mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-merkûme Saliha bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itdikten sonra ben dahi bedel-i sulh virdiğim bağ ve meblağa müteallık cam'i da'vadan merkûm Abdülkerimin zimmetini ibrâ ve iskât eyledim deyü tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğin tarafeynden sadır olan ibrânın sıhhatına hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid İbrahim Efendi bin Hasan Efendi

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi

Es-Seyyid Halil bin Seydi Ali Şeyh

El-Hâc Osman bin Mustafa

El-Hâc Veli bin Üveys

Osman Halife bin Şeyh Ali El-İmam

Bağceci Mustafa

Sayfa 180

Belge 559

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinlerinden Emine bint-i Hanifi Şeyh nâm hâtun meclis-i şer'ide zevci hâfız-ı haze'l-kitâb İbrahim bin Rasul nâm kimesne mahzârında tav'an ikrâr ve i'tirâf idüp zevcim mezbûr İbrahim zimmetinde olan dört bin akçe mehr-i müeccelemden ve nafaka-i iddetimden vesair zevciyete müteallık olan da'vadan fariğa olub merkûm İbrahim ile tâlika eyleyüb zevciyede müteallık olan cem'i da'vadan her birimiz aherin zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve iskât-ı tâm ile iskât eyledik. Vechen mine'l-vûcuh birbirimizde da'va ve niza'ımız kalmadı ve merkûm İbrâhimde olan kızım Fatıma nâm sağireyi dahi kendi malım ile infaka müteahdid oldum dedikte mukırrre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere carî olan ikrarını el-mukırruleh el-merkûm İbrahim bil-muvâcehe tasdik ve bil-

muşâfehe tahkîk ve hal'i mezbûru kabul itmegin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Veli bin Yusuf

İmam Hasan Halife bin Hüdaverdi

Ali Çelebi bin El-Hac Ömer Beşe

Osman bin El-Hâc Ali

El-Hâc Hızır bin Veli

El-Hâc Ali bin Hızır

Sayfa 180

Belge 560

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Emir Sultan Mahallesi sakinlerinden İsmail bin Abdurrahim nâm kimesne kendi tarafından asâleten sülbî oğulları Mustafa ve Abdurrahim ve Ali ve sülbiye kızları Emine ve Havva nâm sağır ve sağirelere kıbel-i şer'îden vasi nasb olduğu cihetde vesayeten ve merkûm İsmail'in zevcesi müteveffiye olan Rabia'nın validesi ve carîyesi Ümmühan bint-i Hüseyin nâm hâtun tarafından ikrâr-ı atî'û'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'î üzere hasm-ı şer'-i câhid mazharında mesfûre Ümmühan'ı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Es-Seyyid Abdulkerim Çelebi bin Abdurrahman ve Hamza bin Mecid Gazi şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan Es-Seyyid İbrahim Çelebi bin El-Hâc Bayram vekâleten meclis-i şerîf-i ahmedi ve mahfil-i din-i münif-i mustavfide umdetü'l-kuzzât eş-Şerîf, es-Sadat , Es-Seyyid Abdulkadir Efendi bin el-merkûm Şah Mehmed Efendi mazharında bi'l-asele ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesaye her biri ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre mahallâtından Şatırbân mahallesinde vaki' iki tarafı müşteri muma-ileyh mulki ile ve bir tarafı El-Hâc Osman mülki ile ve bir tarafı sur ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir oda ve bir havlu-yu müştemil olan menzilin üç sehimde bir sehemini merkûm İsmail'in ve bir sehimi dahi müteffiiye-i merkûme Rabia'nın ve bir sehimi dahi müvekkile-i

mezbûrenin Molla Beşir'den iştirâ olunma mülki olub müteveffiyeye-i mezbûrenin sehim-i hissesi oğulları ve kızları sağırûn-u mezbûruna ve zevci merkûm İsmail'e ve validesi müvekkile-i mezbûre hâtuna intikâl itmişti. Lakin müteveffiyeye-i mezbûrenin (...) otuz oruç deyin-i müsabeti ve sağırûn-u mezbûrun nafaka ve kisveye külli zaruret ve ihtiyaçları olup müteveffiyeye-i merkûmeden intikâl iden salifü'z-zikr bir sehim hisse zaruret-i deyn ve nafaka içün bey' olunmak lazım geldikde menzil-i mezkûr li-ecli'l-müzâyede dellâle virülüb, sûk-i sultânide beyne'l-tâlibîn ve'r-râğibîn bey'-i mezîd tarikiyle nice eyyâm müzâyede olunub rağabât-ı nâs munkatı'a olduktan sonra hak kararı ile menzil-i mezkûr yirmi sekiz bin akçede Müma-ileyh Abdülkadir Efendi üzerinde karar idûb ziyade ile aher-i talib ve rağib zuhur itmeyüb semen-i mezbûr dahi vakt-i akitte semen misilli olmağın menzil-i mezkûru cem'i tevabi' ve levahiki ile meblağ-ı mezkûr yirmi sekiz bin akçeye müşarûn-ileyh Abdülkadir Efendi'ye zaruret-i deyn ve nafaka içün asâleten ve vekâleten ve vesayet-i bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil müşarûn-ileyh Abdülkadir Efendi'nin mülk-i müşterasıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dediklerinde mukırrân-ı mezbûrânın bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesaye vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârlarını el-mukırruleh el-müşarûn-ileyh Abdülkadir Efendi bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-muşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-ı bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-ulemai'l-muhakkikîn zide el-Fuzelai'l-mûdakkikîn Es-Seyyid Ataullah Efendi

El-Müfti

Umdetü'l-Arifîn Zide El-Vasılîn Şeyh Mehmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Eş-Şerîf Es-Sadat Es-Seyyid Ahmet Efendi

Umdetü'l-müderrişînü'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi ve Kasım Efendi İbn-i Şeyh Mehmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Veli Efendi

Es-Seyyid Abdülkerim Çelebi bin Şeyh

Hamza bin Mecid Gazi

Ali Çelebi bin İlyas

Hüseyin Çavuş bin El-Hâc Yusuf

Sayfa 181

Belge 561

Mahmiye-i Kayseriyye ani'l-beliyye sükkânından Umdetü'l-kuzzât Eş-Şerîf Es-Sadat Es-Seyyid Abdülkadir Efendi bin el-merhûm Es-Seyyid Şah Mehmed Efendi meclis-i şer'-i şerif-i sâmi'ü'l-îmâd ve mahfil-i dîn-i münif-i rasihü'l-evtaâdda hâfız-ı hâze'l-kitab El-Hâc Ali bin Şaban mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrar ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre mahallâtından Şatırbân mahallesinde vaki' iki tarafı benim mülkim ile ve bir tarafı El-Hâc Osman mülki ile ve bir tarafı sur ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve bir ahur ve bir oda ve bir havlu-yu mûştemil olub mülk-i mûşteram olan menzili ba'de isbatu'l-yed her adedi yüzer akçeye raîc üçyüz elli guruşa merkûm El-Hâc Ali'ye bey'î bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb semen-i mezbûrun üçyüz guruşunu yedinden ahz ve kabz idûb maadası elli guruşu merkûm El-Hâc Ali'ye olan beş bin akçe deynime takas eyleyib teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil merkûm El-Hâc Ali'nin mülk-i mûşterasıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun didikde mukırr-ı Muma-ileyhin vech-i meşrûh üzere carî olan ikrarını el-muhırruleh el-merkûm El-Hâc Ali bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-mûşafehe tahkîk itmeğın sıhhatı bey' ve şıra ve kabz ve ihbaza hûküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-Kuzât, El-İmam Es-Seyyid İnaletullah Efendi El-Müfti

Umdetü'l-Meşâyih Es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi

Fahrü'l-müderrişni'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi

Umdetü'l-kuzzât Es-Seyyid Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi

Hüseyin Çavuş bin El-Hâc Yusuf

Umdetü'l-kuzzât Kasım Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Veli Efendi

Es-Seyyid Abdulkerim Çelebi bin Abdurrahman

Hamza bin Mehmed Gazi

Ali Çelebi bin İlyas

Sayfa 181

Belge 562

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Talas nâm karye sâkinlerinden Yoseb veled-i Bayram nâm zımmî mahfil-i kazada hâfız-ı haze'l-kitab Yusuf bin Dedebalı nâm kimesne mahzârında tav'an ikrar ve i'tirâf idûb mezbûr Yusuf karye-i mezbûrede vaki' bir tarafı Hızır Bey mülki ile ve üç tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olub Gücük Bağlı dimekle ma'ruf bir kıt'a mülk bağı her adedi yüzer akçeye râic kırk dört guruşa bana bey' ve kabz-ı semen idûb ben dahi iştirâ ve kabz itdikden sonra karye-i mezbûrede müteveffa Gücük'ün zevcesi ve eşyasının vasisi olan Meryem nâm hâtun bağı-ı mezkûr müteveffa-i mezbûrun mülki olub ba'de vefatiha kendülere intikâl itdiğin isbat idûb yedimden alub yetmiş dört guruşa bana tekrar asâleten ve vesayeten bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübbeyyi' idûb ben dahi iştirâ ve kabz itmiş idim. El-halet-ü hâzihi mezbûr Yusuf'un mukaddema benden ahz ve kabz ittiği semen-i mezbûr kırk dört guruşu taleb ve da'va idûb yedinden bi't-temam ve'l-kemâl ahz ve kabz itdim. Vechen mine'l-vücuha alaka ve medhalim kalmadı didikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Yusuf bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşafehe tahkîk itmeğin mâ hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Ahmed Şah bin Ali

Ali Çelebi bin El-Hâc Mehmed

Süleyman Çelebi bin Abdünnebi

İsa Beşe bin Malkoç

Sayfa 182

Belge 563

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Selman Mahallesi sükkânından Uğurlu veled-i Sahik nâm zımmî gece ile mecruhan meclis-i şer'e gelüb takrîr-i kelâm idûb mahalle-i mezbûreden Şabân nâm cebeci tarih-i kitâb gecesi kıbelü'l-mağrib mahalle-i mezbûrede kapum önünde serhoşla kılıç ve varsak bıçağı ile beni darb idûb alnım üzerinde bir yerde kılıç ve bir yerde bıçak düğdüsü ile mecruh idûb sol yüzümü kara bere itmiştir. Hâlâ nazar olunub eser-i cerahatim keşf ve tahrir olunmak taleb iderim dedikde gıbbe'n-nazar fî'l-hakîka mezbûr Uğurlu'nun alnı üzerinde bir yerde kılıç ve bir yerde bıçak düğdüsü yarası olub ve sol yüzü kara bere olduğu müşahede olundukdan sonra mezbûr Şaban'ın keyfiyet-i hali ahali-i mahalle-i mezbûreden su'al olundukda hâzirûn-ı bi'l-meclis olan Durmuş Beşe bin Yusuf ve Mehmed bin Abdullah ve Mustafa bin Abdullah vesairleri fî'l-hakîka mezbûr Şaban daima fısk ve fücür ile mukidir. Şaki ve yaramazdır ve saî bi'l-fesâd mekulesindedir deyü muvâcehecesinde edâ-i şehâdet-i şer'îye itdiklerinden sonra mahalle-i mezbûrede sakin olan kefer taifesinden Haçeder veled-i Evhan ve Sefer veled-i Ayrıbeg ve Haçer veled-i Serkis ve Tanrıverdi veled-i Serkis ve Yağob veled-i Asvatatur ve Serkis veled-i Karabik ve Merik veled-i Yağob ve Mukaddes ve Haced ve Toros ve Yoseb vesairleri dahi meclis-i şer'ide merkûm Şaban daima bize zulm ve teâddi ider. Mezbûrun teaddisinden mahallemizde duramaz olduk. Şöylele ki; bu makûle zulm ve teaddisi def' olunmazsa cümlemiz memalikimizi bırağub terk-i vatan itmek mukarrerdir deyü cümle evlerinin kilitleri mahkemeye götürüb tazallüm itdiklerinde mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' aşer min Zi'l-hicei' ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

El-Hâc Ahmed Çavuş bin Derviş Çavuş

Fahrü'l-Akran İsmail Ağa

Kara Veli bin İskender

Mehmed bin Abdullah

Sayfa 182

Belge 564

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Tepecik Mahallesinde vaki' Oduncuoğlu Mevrad getirdiği çeşme vakfına bi'l-fiil müteveli olan El-Hâc Ali'nin vekil-i şer'isi oğlu Osman mahfil-i kazâya mahmiye-i mezbûre sükkânından Arzuman veled-i Hacik ve İskender velid-i Serkis nâm zimmîleri ihzâr ve muvâcehelerinde üzerine takrîr-i da'va idûb mezkûr çeşme vakfından mezbûr Arzuman zimmetinde Mukaddes zimmî vakf eylediği yetmiş iki guruş ve merkûm İskender zimmetinde Ahmed Ağa vakf eylediği otuz altı guruş ki ceman yüz sekiz guruş vardır. Hâlâ bi-hasbi'ş-şer'i aliverilmek taleb iderim dedikde, gıbbe's-su'al merkûm Arzuman cavabında vakf-ı mezbûrdan zimmetimde altmış guruş var idi. Meblağ-ı mezkûr altmış guruşu müteveli-i merkûm mukabelesinde merkûm İskandar'e virüb teslim eyledim. Ol-dahi yine müteveli-i mezbûr mukabelesinde mezkûr çeşmenin harabe-i müşrif olan bağçesinin rakabesine harc ve sarf eyledi dedikde, bi'l-muvâcehe mezbûr İskender'e dahi su'al olundukda meblağ-ı mezkûr altmış guruşu mezbûr Arzuman yedinden ahz ve kabz idûb müteveli-i mezbûr ma'rifetiyle mezkûr bağçenin rakabesine harc ve sarf eyledim. Ve Ahmed Ağa vakf eylediği meblağ-ı mezkûr otuz altı guruş dahi babam Serkis yine müteveli-i mezbûr ma'rifetiyle çeşmenin rakabesine sarf etmiştir, dedikde zikr olunan akçeler vech-i meşrûh üzere müteveli-i mezbûr ma'rifetiyle salifüz-zikr bağçenin ve çeşmenin rakabelerine sarf olunduğun merkûm Osman tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğin muârizadan men' birle. mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Zi'l-kaâdeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Veli Çelebi bin El-Hâc Hasan

Mehmed Çelebi Kaim-i Makam Kethüda Yeri

Mustafa ve Mehmed ibn-i Ali Bey Çalıkzade

Hüseyin Dede bin Ali Bey

Abdülbaki bin Mustafa an Mahalle-i Yunak

Kara Veli bin İskender

Ve Gayrihim

Sayfa 182

Belge 565

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Merkepçi Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Ahmed bin İsa nâm kimesnenin veraseti sülb-i sağır oğulları İsa, Musa ve Mustafa'ya ve sülbiye-i kebire kızı (...) ve zevci Hatice bint-i El-Hâc Ali'ye münhasıra olup kıbelü'l-kasım mezbûr İsa dahi fevt oldukda veraseti lî-ebeveyn er karındaşları merkûmân Musa ve Mustafa'ya ve lî-ebeveyn kızkarındaşı mesfûre (...) ve validesi mersume Hatice'ye münahasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik olduktan sonra mezbûratan (...) ve Hatice taraflarından ikrâr-ı âti'ü'l-beyâna vekil olup nehc-i şer'i üzere hasım-ı şer'-i câhid mahzârında mesfûratân (...) ve Hatice'yi ma'rifet-i şer'ie ile arifân olan El-Hac Ali bin El-Hâc Hüseyin ve İbrahim bin Ahmed şehâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan El-Hâc Ali bin Ramazan vekâleten meclis-i şer'ide sağırân-ı mezbûrân Musa ve Mustafa'ya kıbel-i şer'iden vasî nasb olunan Ali Beşe bin Mümin mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idüb müteveffa-yı mezbûr Ahmed'in muhallefâfindan olup a'kâr ve tecemmûlathaneden maada iki re's kısarak ve iki re's camus ineği ve bir camus neticesi ve bir öküz arabası ve Kenan nâm gulam bahası olan yüz guruşdan müteveffa-yı mezbûr Anmed ve İsa'dan müvekkiletân-ı mezbûrtâna intikâl iden hisse-i şer'iyelerine isabet iden her aded-i yûzer akçeye râic yetmiş beş buçuk guruşun elli buçuk guruşu mesfûre Hatice ve yirmi beş guruşu mersume (...) vasi-i mezbûr yedinden bi't-temam ahz ve kabz idüb müteveffa-yı mezbûranın a'kar ve tecemmûlâthaneden maada olan kısarak ve hayvânât ve çift aletine ve gulâm bahasına müteâllik olan da'vadan sağırân-ı mezbûrânın zimmetlerini ibrâ ve iskât eyledi. Vechen

mine'l-vücu akâr ve tecemmûlathânededen maada da alaka ve medhalleri ve da'va ve niza'ları kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekale vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Ali Beşe bi'l-vesâye ve bi'l-muvâcehe tasdîk ve tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sabi' min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mustafa Çelebi bin Musa Bey

Mehmed bin Karatay

Kürkçü Ahmed Dede

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Kasım bin Menteş

Sayfa 183

Belge 566

Mahmiye-i Kayseriyye kal'ası sakinelerinden Ümmügülsüm bint-i Abdurrahim nâm hatûn meclis-i şer'i de takrîr-i kelâm idûb zevcim Abdulâlîm bin Abdülkerim Halife nâm kimesne dört senedir beni bi-la nafaka ve la-kisve bıragub aher-i diyâra gidûp nafaka ve kisveye külli zaruret ve ihtiyacım vardır. Hâlâ mezbûr Abdulâlîm üzerine kıbel-i şer'iden nafaka ve kisve takdir olunmak taleb iderim dedikde, mezbûre hâtunun nafaka ve kisveye külli zaruret ve ihtiyacı olduğunu hazır-ı bi'l-meclis olan imam Sa'di Çelebi bin Mehmed ve Hasan Ağa bin Abdülvahid ve Ali Çelebi bin Mahmud Halife ihbâr idûb mukarrer ve mütehakkik olduktan sonra tarih-i kitâbdan mezbûre hâtuna nafaka ve kisvesi vesair mühimmât-ı lâzimesi içûn zevci merkûm Abdulâlîm üzerine kıbel-i şer'iden yevmi yedişer akçe takdir olunub isdidata ve sarfa izin verilip mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Dizdar El-Hâc Malkoç

Abdusselam Halife El-İmam Kebe İlyas

Ramazan Halife El-Müezzîn El-Hâc Kılıç

Ömer bin Rüstem Himmet

Ali Beşe (bin) El-Hâc Şaban

Katibe'l-Huruf

Sayfa 183**Belge 567**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Yalmân Mahallesi sakinelerinden Âsiye bint-i Hamza Beşe nâm hatûn tarafından ikrâr-ı âtî'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında mesfûre hatûnu ma`rifet-i şer'iyye ile arifan olan Mehmed bin İsmail ve El-Hâc Hasan bin Mehmed şehâdetleri ile vekâlet-i sâbite olan zevci Hüseyin bin Hasan vekâleten meclis-i şer'ide hâfız-ı hâze'l-kitâb Es-Seyyid Hüseyin bin Abdurrahman mahzârında bi't-tav'i`s-saf ikrâr ve i'tiraf idib müvekkile-i mezbûre Asiye'ye mahalle-i mezbûrede vaki` bir tarafı Mehmed mülki ile ve bir tarafı El-Hâc Ali ve bir tarafı tarîk-ı âmm ve bir tarafı El-Hâc Hasan mülki ile mahdud bir sofa ve bir tabhane ve bir oda ve bir havlu-yu müştemil olub kendüye babasından intikâl idûb mülk-i mevrûsu olan menzil-i her adedi yüzer akçeye râic elli altı guruş nakid ve bir al taray kaftana mezbûr Es-Seyyid Hasan`a bey`i bât-ı sahih ile bey` idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi` eyledi. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezkûr Es-Seyyid Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Es-Seyyid Hasan bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfêhe tahkîk itmeğın sıhhat-ı bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hamis aşer min zi'l-hiceci ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed bin İsmail

El-Hâc Hasan bin Mehmed

El-Hâc Hüseyin bin El-Hâc Ali an Mahalle-i Kürtler

Emir Hasan an Mahalle-i Hacıbey

Ali bin Cennet

Osman bin Yusuf

Es-Seyyid Kasım bin Es-Seyyid Ahmed

Es-Seyyid Yusuf bin Süleyman an Mahalle-i Sarıkürklü

Not: Buraya kadar olan belge numaraları sistematik olarak 567'ye gelmiş ve bundan sonraki belgelerde 568 ve devamı şeklinde olması gerekirken; 262, 464, 467 şeklinde sistematik olmayan bir şekilde tasnif edilmiştir. Biz orijinal tasnifi bozmamak için metnin aslındaki numaraları transkripsiyona olduğu gibi verdik.

Sayfa 184**Belge 262**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Mancusun nâm karye sakinlerinden Ayvaz veled-i Yağoş nâm zimmî meclis-i şer'ide Sülbi oğlu Fermân tarafından tasdik-i ati'ü'l-beyâna vekil olup nehc-i şer'i üzere vekâlet-i sabite olan Sayacı veled-i Kavzi nâm zimmî mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb karye-i mezbûrede vaki bir tarafı Dede veled-i Tatuk ve bir tarafı Mustafa bin Abdullah mülki ve iki tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olup bir sofa ve bir tabhane ve bir ahur ve bir şirehane ve bir çardak ve bir güğercinlik ve bir havlu-yu müstemil olan mülk menzilimi ve karye-i mezbûrede vaki bir tarafı Musa Ali mülki ile ve bir tarafı Seydi mülki ile ve bir tarafı çay ve bir tarafı tarîk ile mahdud ve iki onbul olan bir kıta mülk bağımlı ve bir legen ve dört yorgan ve beş çul ve on sahan ve bir sini bu cümlemiş vesair beynimizde vasıf ve cinsi ve adedi malum tecemmülathaneyi safka-i vahide ile her adedi yüzer akçeye râic yüz elli guruşa mezbûr Fermân'a bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i

mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikrleri sebk iden menzil ve bağ vesair eşya-yı merkûme mezkûr Ferma'nın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ' ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Sayacı bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkik itmeğin sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-râbi' aşer min zi'l-hiceci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Üveyis Halife bin Kalender

Abdülvahid El-Müezzin

Ali bin Abdullah

Arslan bin Abdullah

Hamza Çelebi bin Boyacı Süleyman

Ali Çelebi bin Hasan Bey

Havace Balı veled-i Artun

Karagöz veled-i Gülabi

Dede veled-i Kirekos

Sayfa 184

Belge 464

Mahmiye-i Kayseriyye Mahallâtından Selman Mahallesi sakinelerinden Kadim bint-i Kirkor nâm zımmîyye meclis-i şer'de kendi asâleten olan Arzuman veled-i İsa nâm zımmî mezbûr Arzuman'ın zevcesi Nazlı bint-i Yoseb tarafından tasdîk-i ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Karabid veled-i Avil ve Hûdâverdi veled-i İsa şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan zevci (silik) veled-i Yoseb mahzarlarında tav'an ikrar ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı İskender mülki ile ve bir tarafı Yoseb mülki ile ve bir tarafı bağcı mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı

âmm ile mahdud bir sofa ve bir örtme ve bir kenif ve bir havlu-yu müstemil olub mülk-i müşterâm olan menzili ba'de isbatü'l-yed her adedi yüzer akçeye râic seksen guruşa merkûm Arzuman ile zevci müvekkile-i mezbûre Nazlı'ya bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb anlar dahi her biri aliyyû'l-iştirâki'sevi iştirâ ve kabul itdiklerinden sonra kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil merkûman Arzuman ve Nazlı'nın mülk-i müşterâsıdır. Keyfe ma yeşâ' ve yehtar mutasarrıf olsunlar dedikte mukirre-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukirrulehüma el-merkûmân Arzuman ve (silik) bi'l-asâle ve bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkik itmeğin sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hûkûm birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Zeyni bin Ebu'l-Müslim el-Bakkal

Yusuf bin Cafer Bey

Ömer bin Ali

Ali bin Ramazan

Mehmed Beşe bin Abdullah

Ali bin Cafer Bey

Sayfa 184

Belge 470

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından ve Gesi nâm karye sakinelerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Nefise bint-i Beşe Bey nâm zimmîyye mahfil-i kazâya hemşiresi Elina nâm zimmîyyeyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i davâ idûb karye-i mezbûrede vaki' Kapucu ve Karyağdı ve Receb mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olub mülk-i müşterâm ve hüccet-i şer'iyye mucebince mülkiyet üzere zabt ve tasarrufumda olan mülk menzilime ve karye-i mezbûrda vaki' olub yine mülkiyet üzere zabt ve tasarrufumda bağçeme bağ-ı mezkûrun içinde tarîkım vardır deyû bi-vech ve bila-sebeb taarruzdan hâli değildir.

Sual olunub bi-hasbi'ş-şer'i men' ve def' olunmak taleb iderim dedikde, gibbe's-su'al mezbûre Elena mûddeiyye-i mesfûrenin zikr olunan bağında ve menzilinde vechen mine'l-vücut alaka ve medhalim ve da'va ve niza'im yokdur deyû tav'an ikrâr ve i'tirâf etmeğin ikrârı mucebiyle muârizadan men' birle. mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

İshak Çelebi bin Hüseyin

Arslan Ali Beşe bin Hasan Bey

Bağçeci veled-i İstefan

Sayfa 185

Belge 471

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinlerinden Es-Seyyid Hanifi bin Osman nâm kimesne meclis-i şer'ide Arakil veled-i Avanos nâm zımmî mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb dedem Hanifi fevt oldukda Beğendiklû nâm karyede vaki' bir tarafı Mirza tarlası ve bir tarafı Fariz tarlası ve bir tarafı Kayalar ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olan bir kıt'a tarlası müstehak tapu oldukda sahib-i arz Hüseyin Çavuş bin kırk senesinde babam merkûm Osman'a tapu ile virub yedine dahi mûmza ve mahtum tezkere virub ol-dahi tasarruf idûb Abdulkadir nâm kimesneye icâr idûb fevt oldukda hakk-ı tasarrufu bana intikâl itmiş iken mezbûr zımmî bi-vech vazî'yed ider su'al olunub kasr-ı yed itdirilmek taleb iderim deyû zikr olunan tezkereyi ibrâz idûb bi'l-muvâcehe mezbûr zımmîye su'al olundukda zikr-i sebk iden tarlanın hakk-ı tasarrufunu sahib-i arz ma'rifetiyle bana merkûm Abdulkadir tefviz idûb ben dahi tefevvüz eyledim dedikde tefevvüz eylediğine sahib-i arzdan izin tezkeresi taleb olunub ibrâza kadir olmadığından maada mezbûr Abdülkadir dahi ihzâr ve su'al olundukda bana dahi tapu ile verilmiştir, deyû tezkere ibrâz idûb ibrâz eylediği tezkere ma'mulün bih olmayub mûddeiyye-i mezbûrun yedinde olan tezkereyi fesh idecek temessük olmayub hakîkat-i hal merkûm Hüseyin Çavuş'dan dahi su'al olundukda salifü'z-zikr tarlayı ben

müddeyye-i mezbûrun babasına verdim. Mezbûr Abdülkadir'e vermedim deyû haber verib zikr olunan tarla müddeyye-i mezbûrun babası tarlası olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın müdde-i merkûma teslim tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyan

Sefer Beşe an Karye-i Talas

Dede Balı bin Ahmed

Yusuf Kethüda-i Şehir

Sayfa 185

Belge 472

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kebe İlyas Mahallesi sakinelerinden Göher bint-i Abdullah nâm hâtun mahfil-i kazâya zevci müteveffa Ramazan bin Mükremin nâm kimesnenin kız karındaşı ve varisi olan hâtun Beşe nâm hâtun mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb zevcim mezbûr Ramazan fevt oldukda veraseti bana ve karındaşı oğlu mezbûr Müstecab'a münhasıra olub zevcim müteveffa-i mezbûrun zimmetinde olan altıyüz akçe mehr-i müeccelem ve muhallefatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Salman mülkü ile ve bir tarafı El-Hâc Mahmud mülki ile ve bir tarafı tarîk ile ve bir tarafı Hacı Mirdali mülki ile mahdud olub iki tabhane ve bir develik ve bir havluyu müştemil olan menzilden ve karye-i İncesuda vaki' Salman ve El-Hâc İsa ve Behram mülkleriyle ve tarîk ile mahdud olan bir kıt'a mülk bağdan bi-ciheti'l-irsi'ş-şer'i bana intikâl eden hisse-i şer'iyyem mukabelesinde menzil-i mezkûrun havlusunda bir tabhane bina idûb ve bağ-ı mezkûrdan dahi on sırik bağı ve mezkûr tabhaneyi müteveffa-i mezbûr Müstecab bana ta'yin idûb vermişdi. Lakin muhallefat-ı mezbûre kismet-i adalet ile taksim olunmamağla canib-i şer'den tekrar üzerine varılıb bî-arz mûslimîn huzurunda kismet-i adalet ile taksim olundukda zikr olunan mehr-i müeccelem müteveffa-i mezbûr Ramazan'ın muhallefatından rabi' hissem mukabelesinde mezkûr

tabhaneye havludan bir miktar yer katub tekrar bina itmek üzere bana ta'yin ve teslim olunub ve bağ-1 mezkûr dahi seksen sırik olunmağla yirmi sıriğı bana ta'yin olunub hüccet olundukdan sonra hisseme isabet eden yirmi sırikın on beş sırikını mezbûr Müstecab yedinden ahz ve kabz eyledim. Maadası olan beş sırikı dahi alıverilmek taleb iderim deyû hüccet-i mezbûreyi ibrâz idûb nazar olundukda bağ-1 mezkûrdan yirmi sırik deyû musarrah olunmayub ancak dört sehimde bir sehim ta'yin olunmuştur deyû musarrah bulunub bi'l-muvâcehe merkûm hâton Beşe'ye su'al olundukda cevabında merkûm Göher muhallefat-1 mezbûreyi taksime canib-i şer'iden adam götürüb tekrar taksim olunduktan sonra müteveffa-i mezbûr Ramazan'ın zimmetinde olan altıyüz akçe mehri müeccele ve muhallefatından rabi' hissesi mukabelesinde mekum Müstecab bina eylediği salifü'z-zikr tabhaneyi ve bağ-1 mezkûrdan on beş sırik bağ-1 mezbûr Müstecab'ın yedinden ahz ve kabz idûb zikr olunan mehr-i müecceline ve merhum Ramazan'ın cümle muhallefatına ve mirasına müteallık olan cem'i da'vadan zimmetini ibrâ ve iskat eyledi, didikde gibbe'l-inkâr ve akibe'l-istişhâdi'ş-şer'i udûl-i müsliminden Mustafa bin Abdulcelil bin Kaya nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hazirân olub fi'l-hakîka mezbûre Göher muhallefat-1 mezbûreyi taksime canib-i şer'iden adam götürüb tekrar taksim olundukdan sonra mezbûr Ramazan'ın zimmetinde olan altıyüz akçe mehr-i müecceli ve muhallefatından rabi' hissesi mukabelesinde zikr olunan bir tabhaneyi ve bağ-1 mezbûrdan onbeş sırik bağı bizim huzurumuzda Müstecab'ın yedinden ahz ve kabz idûb zikr-i sebk iden mehr-i müecceline ve Ramazan'ın cümle muhallefatına ve mirasına müteallık olan cem'i da'vadan mezbûr Müstecab'ın zimmetini ibrâ ve iskat eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'det-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hin-î kabulde vaki' olub müddeiyye-i mesfûre muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-hicce li-sene 1048.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Kasım Çelebi bin Abdusselam Efendi

Abdullah Çavuş bin İshak

Ali Beşe bin Şaban

El-Hâc Ali

Sayfa 186**Belge 473**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Hacet Mahallesi sükkânından Halil bin El-Hâc Üveyis tarafından bey'-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Mustafa Ali bin İbrahim bin El-Hâc Üveyis şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan validesi Emine bint-î Mustafa vekâleten meclis-i şer'i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb Ali bin İsmail nâm kimesne mahzârında bi'l-vekâle tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb müvekkilim mezbûr Halil'in mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı El-Hâc Seydi bin El-Hâc Veli mülki ile bir tarafı Hamdi Bey mülki ile ve bir tarafı Ahmed Efendi mülki ile ve bir tarafı tarîk ile mahdud olub bir sofa ve bir tabhane ve bir oda ve bir ahur-u müştemil olan mülk menzilini cem'i tevabi' ve levahiki ile yüz seksen beş aded esed-i guruşa mezbûr Ali'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile vekâleten bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil merkûm Ali'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Ali bi'l-muvvacehe tasdik ve bi'l-muşafehe tahkîk itmeğin sıhhat-i bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Es-Seyyid Seydi Çelebi bin Kasım

Hamdi Bey bin İsa

Hüseyin bin Abdullah

Osman Çelebi bin El-Hâc Mehmed

Mustafa bin Derviş

Sefer bin Cafer

Diğer Mustafa bin El-Hâc Hasan

Ve Gayrihim

Sayfa 186**Belge 474**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Bozatlı Mahallesi sakinlerinden Salman bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'ide Karye-i İncesu sakinlerinden Ali bin Hamdi Balı nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb yine karye-i mezbûre sakinlerinden iken mefkud olan diğer Ali nâm kimesnenin lî-ebeveyn karındaşı Sadullah nâm kimesnenin oğlu Süleymân'ın sülbi oğlu olub ve mezbûr Ali mefkud-u mezbûrun ibn-i ammi olub mefkud-u mezbûrun muhallefatından bir re's at ve bir yeşil dolama ve bir kıt'a bağ ve bir siyah kadife kaftan ve bir kavuk ve bir çakşır ve bir tas ve bir acem keçesi ve iki dülbend bu cümleye mezbûr Ali vazî'yed itmekle yedimde olan fetvay-ı şerîfe mucibince aliverilmek taleb iderum deyû fetvay-ı şerîfe ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda zeyd-i mefkudun muhallefatı ölse biraderinin oğlunun oğlu Bekir ile ammisi oğlunun oğlu Beşir olub mefkud müteveffa olduğu takdirce varisi kankası olub; el-cevab Bekir varis olur Beşir'e nesne intikâl itmez deyû buyurulub bi'l-muvâcehe mezbûr Ali'ye su'al olundukda zikr-i sebk iden at ve bağ vesair eşyaya vazî'ü'l-yed olduğunu ikrâr idûb lakin müddeiye-i mezbûr mefkudun karındaşı oğlunun oğlu olduğunu inkâr iderek müdde-i mezbûrdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Hamza bin Kaya ve Ramazan bin Ağa ve Kara Mustafa bin El-Hâc İbrahim nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub gıbbe'l-iştîşhadi'ş-şer'i fî'l-hakîka müdde-i mezbûr Salman mefkud-u mezbûr diğer Ali'nin lî-ebeveyn karındaşı Sadullah nâm kimesnenin oğlu Süleyman'ın oğludur. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub ber-muceb-i fetvay-ı şerîfe zikri sebk iden at ve bağ vesair eşya-i merkûmeyi müddeiyye-i mezbûra teslime tenbih birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâil Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzât Selâhaddin Efendi bin İsmail Halife

Es-Seyyid Abdurrahim Çelebi bin Hasan Ali Efendi

Sefer an Karye-i Cırlavuk

Cafer bin Emir Koç

Sayfa 186**Belge 475**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Köse Danişmendli Mahallesi sükkanından hâfiz-ı hâze'l-kitâb El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal meclis-i şer'-i şerîfde mahmiye-i mezbûrede vaki' Pervane Bey Medresesi'nin hâlâ müderrisi olan Umdetü'l-müderrisîni'l-Kirâm Ali Efendi bin Mehmed mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb Kurdini ve Okcuoğlu nâm mirzalar malikanesinin nısfı ve Kapucuk nâm mezra'a malikanesinin rabi'i elli seneden mütecaviz mülkiyet-i üzere ve Yağdı Mezrası malikanesini dahi aşkın tarîkiyle ol-mikdar seneden mütecaviz Halil Efendi ve ben alâ hîn olan zabt ve tasarruf idegeldiğimden maada mukaddema mahmiye-i mezbûrede hâkimû's-şer'i olan Seyfullah Efendi huzurunda muma-ileyh Ali Efendi ile medrese-i mezbûre mütevellisi Halil Çelebi müdahale ve muârizâ itmekle müşarun-ileyh Seyfullah Efendi'ye arz-ı mûsliminden cem'i ğafir ve cem'i kesir ile üzerine varub tefahhus eyledikde minval-i muharrer üzere zabt ve tasarruf idegeldiğim mukarrer ve muhakkik oldukdan sonra müzra-yı mezbûre malikânesi yedimde ibka olsun yedime dahi muma-ileyh Seyfullah Efendi imzasıyla mûmza ve hatmiyle mahtum ve bin kırk sekiz senesinin recebinin beşinci günü tarihiyle mevruh hûcjet-i şer'iyye verilmiş iken merkûm Ali Efendi yine bi-vech müdahale ve muârizadan hâlî değildir. Sual olunub şer-i âli lazım geleni taleb iderim deyû hûcjet-i mezbûreyi ibrâz idûb nazar ve kıraat olundukda minval-i muharrer üzere musarrâh bulunub bi'l-muvâcehe merkûm Ali Efendi'ye su'al olundukda müzera-i mezbûre medrese-i merkûme vakıfındır. Ol-vecihle takriz iderim dadikde vakıf olduğunu müddeiye-ı mezbûr inkâr iderek merkûm Ali Efendi'den takrîrine muvafık beyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde müzara-i mezbûre medrese-i merkûme vakfı olmayub vechen mine'l-vücuha ilm-i lî-ask olmadığına merkûm El-Hâc Mustafa bin Dede'ye yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfun billahi'l-aliyyi'l-azim itmegin müzera-i merkûme malikanesi tasarruf idegeldiği üzere merkûm El-Hâc Mustafa Dede'nin yedinde ibka olunub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-salis aşer min Zi'l-hiccei's-şerîfe. li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyan

Dizdar Malkoç

Cafer Çelebi bin Musliheddin Efendi

Molla Mahmud El-Müezzin

El-Hâc Mehmed Çelebi bin El-Hâc Sübhanverdi

Muhzır Kasım

Sayfa 187

Belge 476

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Emin veled-i Avanos nâm zımmî meclis-i şer' de takrîr-i kelâm idûb mahmiye-i merkûme sükkânından gâib-i ani'l-meclis olan Veli Çelebi bin El-Hâc Hasan nâm kimesneye altmışar gurus deynim var iken beynimizde vasıf ve habis ve kıymet ve aded-i ma'lum esbab ve eşyamı merkûm Veli Çelebi yedinde rehin-i vazi' idûb teslim itmiş idim. Mezbûr Veli Çelebi rehin-i vazi' ve teslim itdiğim eşyanın bir miktarın ikrâr idûb iki tayy satub ve bir tayy (...) ve iki tayy dahi Trabzon ve Giresun keteni ki ceman beş tayy keten bezi otuz altı çeleb kırmızı paris çuka ve bir nebati atlas kaftan ve bir çişgili kaftan ve bir mercan tesbih ve bir sırma ve bir mendil ve yetmiş beş zıibun ve bir vesek kürkü bahası inkâr itmiş idi. Ba'de eşya-i merkûmeyi huzur-u mûsliminde ikrâr itmiştir. Hâlâ merkûm Veli Çelebi ikrâr itmekin hakikat-i hal ol-mahalde hazır olan bi-arz-ı mûsliminden istihbar olunub haberleri ketb ve terkim olunmak taleb iderim dedikde gıbbe'l-istihbari'ş-şer'-i hâzirân-ı bi'l-meclis olan Şeyh Ali Çelebi bin Hızır Halife ve Abdi bin El-Hâc Yakub nâm kimesneler fi'l-hakika mezbûr Veli Çelebi müdde-i merkûmun rehin olmak üzere benden beş tayy keten bezi ve otuz altı çeleb kırmızı paris çuka ve bir nebati atlas kaftan ve bir çişgili kaftan ve bir mercan tesbih ve bir sırma ve bir mendil ve bir vesek kürkü bahası vardır. Lakin vesek kürkünü hesaplaşarak maadası mevcut olub rehin-i makbuzumdur deyü bizim huzurumuzda ikrâr eyledi deyû alâ tarîki'ş-şehâde haber virmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâdis aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe. li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrû'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

El-Hâc Ahmed Çavuş bin Derviş Çavuş

Mehmed Çelebi Kaim-i Makam Kethûda Yeri

El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal

Mustafa Çelebi ve Mehmed ibn-î Ali Bey

Mehmed Çelebi bin El-Hâc Süleyman

Sayfa 187

Belge 477

Hâlâ Karahisar-ı Şarkî Sancağı'na mutasarrıf olan Emirû'l-umerâi'l-kirâm, kebirû'l-kûberâi'l-fehâm Dilaver Paşa hazretleri tarafından husus-ı âti'ü'l-beyân vekil olub nehc-i mu'teber-i seri' üzere vekâlet-i sabite olan Fahrü'l-Akran İsmail Ağa vekâleten meclis-i şer'de Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Gömeci nâm karye sakinlerinden iken vefat iden Abdülgaffar Çelebi bin Zeynelabidin nâm kimesnenin validesi ve verasesi Emine bint-i Musa Ali Çelebi nâm hâtun mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müvekkilem muma-ileyh Paşa hazretlerinin mütevaffa-i mezbûr zimmetinde olan altı yüz riyal gurusunu mütevaffa-i mezbûrun muhallelfatından olub hazır-ı bi'l-meclis olan orta boylu açık kaşlı ela gözlü gürcü el-asl İvaz bin Abdullah nâm abdi memlûki ve iki re's at vesair muhallelfatı olmağın muhallelfat-ı mezbûreden aliverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûme Emine cevabında müteveffa-i mezbûr Abdülgaffar Çelebi hâl-i hayatında ve kemal ve akl sıhhatinde fevt olmazdan gulam-ı mezbûr İvaz bana hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim idûb ben dahi meclis-i hibede ittihab ve kabz ve temellûk eyledim. Mülk-i mevhubumdur dedikde gıbbe'l-inkâr ve akıbe'l-iştîşadi's-şer'i ûdûl-û mûslmînden Es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Es-Seyyid Ali Çelebi ve Ali Beşe bin El-Hâc Mustafa nâm kimesneler lî-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hazirân olub fi'l-hakîka müteveffa-yı mezbûr Abdülgaffar Çelebi hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde fevt olmazdan üç ay mukaddem gulam-ı mezbûr İvaz'ı validesi mesfûre Emine'ye bizim huzurumuzda hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim idûb ol-dahi meclis-i hibede ittihab ve kabz ve temellûk eyledi. Mülk-i mevhubudur. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-tâdil ve't-tezkiyye şehâdetleri hin-i kabulde vaki' olub mezbûr İvaz mesfûre hâtunun mülk-i mechubu olduğu mukarrer ve muhakkik olmağın mâ hûve'l-

vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişîni'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

El-Hâc Ahmed Çavuş bin Derviş Çavuş

El-Hâc Abdi Bey bin Üveyis

Osman bin Mehmed

Hüseyin bin Abdullah

El-Muhzır Kasım

Sayfa 188

Belge 478

Bi'l-fîl Karahisar-ı Şarkî Sancağı'na ber vech-i arpalık mutasarrıf olan Emîrû'l-Umerâi'l-Kirâm, Kebîrû'l-Kûberâi'l-Fehâm Dilaver Paşa hazretleri tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekîl olub nehc-î şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında Hasan Bey bin Lütfullah ve Süleyman Bey bin İskender şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan Fahrü'l-Akrân İsmail Ağa meclis-i şer'de mahmiye-i mezbûre mazafaâtından Gömece nâm karye sakinlerinden iken vefât iden Abdulgaffar Çelebi'nin validesi ve varisesi olan Emine bint-î Musa Ali Çelebi nâm hatûn mahzârında bi'l-vekâle tavan ikrâr ve i'tirâf idûb müvekkilim muma-ileyh paşa hazretlerinin ber vech-i arpalık mutasarrıf olduğu adâ-i mezbûre tabi' Şirân nâm nahiyeden iş bu sene-i mübarekede vaki' olub kendüye ait ve merhum Abdûlgaffar Çelebi'ye ber vech-i maktu' verdiği arpalık akçesinden merkûm Abdûlgaffar zimmetinde olan altıyüz aded riyal gurusunu muhallefatından taleb ve da'va eylediğimde beynimize muslihûn ve muslimûn tevessût idûb on beş bin akçe kıymetlü bir re's toru ve bir re's ala ata inşa-i akd-i sulh itdiklerinde ben dahi vekâletim hasebiyle sulh-ı mezbûru kabul ve bedel sulh olan iki re's atı merhum Emine'nin yedinden ahz ve kabz idûb meblağ-ı mezkûr altıyüz riyal guruşa mûteallık olan cem'i da'vadan merkûme Emine'nin zimmetini ibrâ ve iskât

eyledim vechen mine'l-vucuh âlâkâ ve medhâlim ve da'va ve nizamı kalmadı dedikde mukırrı mezbûrun bi'l-vekâle vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırrulehüma el-mesfûre hâtun bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın sıhhat-ı ikrâr ve tasdîk ve sulh ve ibrâya hüküm birle mâ hüve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

El-Hâc Ahmet Çavuş bin Derviş Çavuş

El-Hâc Abdi Bey bin Üveyis

Es-Seyyid Ahmet Çelebi bin Ali Çelebi

Ali Beşe bin Mustafa

Hüseyin bin Abdullah

Mehmed Çelebi bin El-Hâc Ali

Sayfa 188

Belge 479/ a

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Güllük nâm karye sakinlerinden Hüseyin bin El-Hâc Şazuman nâm kimesne meclis-i şer'ide takrîr-i kelâm idûb ben tarihi kitâbdan iki sene mukaddem değirmenden gelirken Kifayed nâm karye-i karinde Türkmenler yolum basub beni soyub bir re's (...) (...) ile bir re's kısrak devemi gasb idûb alub gidûb ba'de kısrak devemi yine Türkmen taifesinden gaib-i ani'l-meclis olan Hamza nâm kimesnenin yedinde bulub bî-hasebi'ş-şer'i isbat idûb aldığımın sonra benim (...) devemi taleb itmek sadedinde iken merkûm Hamza firar itmişidi. Hâlâ Kayseriyye'de bulup ya basub da'va-yı şer'î eylediğiminde hazır-ı bi'l-meclis bir re's made ve kırmızı devesini birağub yine firar itmişdir. Birağub gitdugi devesini meclis-i şer'e ihzâr eyledim. Sahib-i zuhur idinceye değin emanet vazî' olunmak taleb iderim dedikde zikr olunan devenin kırk sekiz Şabanü'l-muazzamanın yirmi dördüncü günü canib-i şer'den yevmi sekiz akçe nafaka takdir olunub Murad nâm kimesneye emanet vazî' olunub

ba'de dört ay mürur idûb sahib-i merkûm Hamza zuhur itmekinin zikr olunan deve sahibi zuhur idinceye değin tarih-i kitâbdan yevm-i otuz akçe nafaka takdir olunub Kayseriyye Sancağı Beyi Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mehmed Ağa'ya teslim olunub istidane ve sarfa izin virmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi ve'l-işrîn min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi

Kara Veli bin İskender

Abdullah Çavuş

İshak Çelebi bin Hüseyin

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Mehmed Çelebi bin Alaaddin

Sayfa 189

Belge 479/ b

Misafirlerden Mustafa bin Abdullah nâm kimesne meclisi şer'de hâfız-ı heze'l-kitâb Yusuf bin Mehmed mahzârında üzerine takrîri da'va idûb mezbûr Yusuf mukaddema hizmetkârım mezbûrda bir sini ve bir tabak ve bir papucum vardır. Sual olunub şer'le alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merkûm Yusuf inkâr ile cevap virerek müdde-i merkûmdan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olub istihlaf itdikde müdde-i mezbûrun vech-i meşrûh üzere kendinde sini ve tabak ve pabucusu olmadığına mezbûr Yusuf 'a yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mesul halfûn bi'l-lahi'l-aliyyi'l-azim itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'r-rabi' min Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Eş-Şerîf, Es-Sâdât, Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

İshak Çelebi bin Hüseyin

Abdullah Çavuş bin İshak

Sayfa 189

Belge 480

Medine-i Mardin sükkânından Yusuf bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde bi'l-fîl Mahruse-yi Kayseriyye Sancağı Beyi kıdvetü'l-umerâi'l-kirâm, umdetü'l küberâi'l-feham Merdan Ali Bey –dâme îzzuhûnun- mütesellimi olan fahrü'l-akran Mehmed Ağa mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mütesellim müşarun-ileyh Mehmed Ağa'da eğer at ve eğer esbabdan vesair emval ve eşyadan asla bir nesnem olmayub vechen mine'l-vücuha bir akçe ve bir habbe alaka ve medhalim yokdur dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-muma-ileyh Mehmed Ağa bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmil-ısrîn min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Ali Efendi bin Veli Efendi

Yusuf bin Mustafa Kethüda-i Şehir

Ali Beşe bin El-Hâc Şa'ban

Sayfa 189

Belge 481

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından İncesu nâm karye imamı Abdulfettah Halife bin Fahreddin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfde karye-i mezbûre sükkanından hâfız-ı hâze'l-kitâb El-Hâc Mehmed bin El-Hâc Sultan nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde

üzerine takrîr-i da'va idûb karye-i mezbûreden mukaddema merhum El-Hâc Taştemur nâm kimesne karye-i merkûmede kendi üç gün üç cüz-i şerîf tilavet olunmak üzere yüz dinar vakf idûb vakf eylediği esnada sikke-i haseneye dinar takdir olunub vakfiyesinde dahi musarrah iken meblağ-ı mezkûr mukaddema merkûm El-Hâc Mehmed'in babası ve ba'de vefatiha kendisi mütevellî olub bin otuz iki tarihinden beri zikr olunan cüz-i şerîfi ben tilavet itmegin sikke-i hasene hesabı üzere ve zuyufem için meblağ-ı merkûmun raici aliverilmek taleb iderim deyü salifû'z-zikr vakfiyemi ibrâz idûb gıbbe'n-nazar ancak dinar musarrah olub sikke-i hasene musarrah bulunmayub bi'l-muvâcehe merkûm El-Hâc Mehmed'e su'al olundukda cevabında fi'l-vaki' merhum-u mezbûr El-Hâc Taştemur cüz-i şerîf tilavetine yüz dinar vakf idûb meblağ-ı mezbûr mukaddema babam mütevellî olub lakin vakf olduğu esnada altmış akçeye dinar ta'bir olunub ve asl-ı mal olan meblağ-ı mezbûr mukaddema zemimden zâyi olduktan ben kendim cedd-i vesi'a idûb on yedi altın zuhur itdirib onu dahi iştirâ bac idegelüb beşbin dört yüz akçe olub ve bi'l-cümle doksan seneden mütevaciz zikr olunan cüz-i şerîfi tilavet itdiler. Babam yedinden ve benim yedimden raic her dinar altmışar akçe hesabı üzere alagelib meblağ-ı mezkûr beş bin dört yüz akçeye altı yüz akçe dahi ba'de kendi malımdan katub cem'an altı bin akçeyi müdde-i mezbûra eda ve teslim etdiğimde ol-dahi ahz ve kabz eylediğundan maa'da müdde-i mezbûr sene-i sabıkada husus-ı mezkûru benden talep ve da'va eyledikde vakfiyesinin mezmunun isbata kadir olmayub ve bana yemin verilub yedime sadaka ve ihsan buyurulan fermân-ı şerîf-i cihan muta' ve fetavay-ı münife mucebince muârizadan men' olunub yedime dahi hüccet-i şer'iyye verilmişdir deyü sabıkan mahmiye-i mezbûr mahkemesinde naibi'ş-şer'i olan Mevlana İsmail Efendi imzasıyla mümza ve hatmiyle mahtum ve bin kırk yedi cemaziyel evveliyesinin evâli tarihiyle mevruh hüccet-i şer'iyye ve emr-i âli ve fetvay-ı şerîfe ibrâz idûb bi'l-muvâcehe müdde-i merkûmdan istintak olundukda kendi zikri sebk iden cüz-i şerîf tilavetine mübaşeret etdiği bin otuz iki tarihinden bu ana değin ve zaifesi için meblağ-ı mezkûrun raic ve meblağ-ı mezbûr altı bin akçeyi mezbûr El-Hâc Mehmed'in yedinden ahz ve kabz eylediğini ve mazmun hüccet-i mezbûreyi bi't-tavi's-sâf ikrâr ve i'tirâf ettiğinden gayrı vakfiye-i mezbûrenin mazmununa isbata kadir olmayub istihlaf itdikde asl-ı mal olan meblağ-ı mezbûr sikke-i hasene olmayub vechen mine'l-vücuhi ilmi lî-ask olmadığına merkûm El-Hâc Mehmed'e yemin teklif olunub ol-dahi alâ vefki'l-mes'ul halfûn bi'l-lahi'l-aliiyi'l-azim itdikden sonra meblağ-ı mezbûr altmış akçe hesabı üzere istirbah olunagelüb asl-ı mal ve raici müdde-i mezbûra teslim olunduğu mukarrer ve

muhakkik olmağın mezbûr El-Hâc Mehmed'in berat-ı zimmetine hûkm olunub emr-i âli ve fatvay-ı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye mucebince müdde-i mezbûr muârızadan men' ve def' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olunub yedd-i talibe vazî' ve def' olunduğu vakt-i hacetde ihticâc idine. Fî evâhir Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Veli Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Ömer Efendi

Umdetü'l-Mûderrisini'l-Kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Abdülcelil bin El-Hâc Minnet

Kara Mustafa bin El-Hâc İbrahim

Abdülkerim bin El-Hâc Mehmed

Siyavuş bin Abdullah

Fethullah an Cırlavik

Yusuf bin Kalender

Abdullah Çavuş bin İshak

Abdurrahman Dede

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 190

Belge 482

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Kebe İlyas Mahallesi sakinelerinden Şihzade bint-i Himmet nâm hâtun kendi tarafından asalaten ve lî-ebeveyn kız karındaşı Fatıma nâm sağireye canib-i şer'den vasiyy-i nasb olunduğu cihetden vesayeten meclis-i şer'de El-Hâc Yusuf bin Balı nâm kimesne mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb lî-ebeveyn er karındaşım Mustafa asker ile çıkub aher-i diyara gidûb lakin babamızın muhallefatından bana ve sağire-i mezbûreye ve merkûm Mustafa'ya intikâl iden yedi aded kilim ve iki çuval ve bir çul ve bir köhne kilim ve iki (...) ve bir yorgan yüzü ve

bir çift bilezik ve iki adet altun küpe ve bir heykel ve bir kumaş atlas kaftan ve bir mukaddem kuşak ve bir dülbent kuşak ve bir legen ve bir bakraç ve bir su tası ve bir tencere ve bir küçük sehen ve on beş guruş bu cümle mezbûr Yusuf'a emanet vazi' olunmuşdu el-halet-û hâzihî bu cümleden benim hissemi asâleten ve sağıre-i mezbûrenin hissesini vesayeten mezbûr Mustafa'nın hissesini emaneten bana teslim olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr El-Hâc Yusuf eşya-i mezbûre ve meblağ-ı merkûme vech-i meşrûh üzere kendûye emanet vazi' olunduğun tav'an ikrâr idûb ikrâr-ı mucebiyle eşya-i mezbûreyi mesfûre Şihzade'ye teslim tenbih olunduktan sonra mezbûr El-Hâc Yusuf meblağ-ı mezbûru vesair eşya-i merkûmeyi meclis-i şer'de müddeiye-i mesfûreye teslim idûb ol-dahi asâleten ve vesayeten ve emaneten ahz ve kabz itmeğin mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hüseyin Çavuş bin El-Hâc Yusuf

El-Hâc Dede bin Kemal

Yusuf Kethûda-i Şehir

İshak Çelebi bin Hüseyin

Sayfa 190

Belge 483

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Sarımsaklı nâm karye sakinelerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Cennet bint-i Mehmed nâm hâton mahfil-i kazâyâ Mehmed bin Abdullah nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'va idûb babam mezbûr Mehmed fevt oldukda evladı zekuri kalmayıb tasarrufunda olub karye-i mezbûrede vaki' inde'l-ahali ma'lumeti'l-hudud olan tarlaları müstehak tapu oldukda il verdiği tapu ile almağa kadir olduğuma yedimde fetvay-ı şerîfe olub ber muceb-i fetvay-ı şerîfe sahibi arz kanun üzere bana tapu ile virûb yedime mahtum tezkere verilmiş iken mezbûr Mehmed zikirleri sebk iden tarlaların bir kıt'asını kazub ziraat itdirmiş. Sual olunub kasriyed itdirilmek taleb iderim deyû fetvay-ı şerîfe ve zikr olunan tezkereyi ibrâz idûb

nazar ve kıraat olundukda fetvay-ı şerîfede Zeyd vefat idûb evlad-ı zekuri kalmayub birileri tapuya müstehak oldukda Amr'a tapuya virilmiş olsa Zeyd'in kızı Hint verdiği tapuyu virûb babası yerlerin almağa kadir olur mu? El-cevab: olur deyû buyurulub ve tezkereye dahi nazar olundukda mezkûr tarlalar ile verdiği tapu ile kanun üzere müddeiye-i mesfûreye verildiği mukarrer ve muhakkık olub bi'l-muvâcehe mezbûr Mehmed'e su'al olundukda zikr olunan tarla müstehak tapu oldukda Kayseriyye sakinlerinden Mustafa Ağa tapu ile alıb zikr olunan bir kıt'a tarlayı zer' itdirmege beni irsâl idûb ben dahi varub zer' itdim. Lakin zikr olunan tarlada ber-vecihle alaka ve medhalim yokdur deyû tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğin zikr-i sebk iden bir kıt'a tarla vesair babası tarlası kanun üzere il verdiği tapu ile mersume hâtun tasarruf itmek üzere tenbih olunub merkûm Mehmed müdahaleden men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâmin aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Abdürrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

Yusuf Kethüda-i Şehir

Molla Mehmed bin İbrahim Halife

Kara Veli bin İskender

Himmat bin Ramazan

Ve Gayrihum

Sayfa 191

Belge 484

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden Fahrü'l-Akran İsmail Ağa mahfil-i kazâda mahmiye-i mezbûre muzafaatından Gömecî nâm karyede sakin iken vefat iden Abdülgaffar nâm kimesnenin validesi ve varisesi Emine bint-î Musa Ali Çelebi nâm hâtun mahzârında takrîr-i kelâm idûb bi'l-fiil Karahisar-ı Şarki sancağına ber vech-i arpalık mutasarrıf olan Emiri'l-ümerai'l-kirâm Dilaver Paşa hazretlerinin liva-i mezbûra

tabi' Şiran nahiyeden iş bu sene-i mübarekede kendüye aid olan mahsülü bin iki yüz guruşa merkûm Abdülgaffar Çelebi 'ye ber vech-i maktu' virub ol-dahi varub meblağ-ı mezkûru cem' ve tahsil idûb altı yüz riyali gurusunu muma-ileyh Paşa hazretlerine virûb teslim idûb maadası olan altıyüz riyali gurusunu eda itmeden Kayseriyye'ye gelüb fevt oldukda zimmetinde baki kalmağın muma-ileyh paşa hazretleri müteveffa-yı mezbûrun zimmetinde baki kalan meblağ-ı mezkûru da'va ve taleb ve ahz ve kabz ve kendüye tarafından beni vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yin idûb ben dahi vekâlet-i mersumeyi kabul ve hizmeti lazimesin edâya mûteahhid olmuş idim. Meblağ-ı mezbûr altıyüz riyal-i gurusu müteveffa-i mezbûrun muhalledatından alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mesfûre hâtun vekâlet-i mezbûreyi inkâr iderek gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i udûl-i müslîminden Hasan Bey bin Lütfullah ve Süleyman bin İskender ve Süleyman Çelebi bin İskender nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hazirân olub fî'l-hakîka muma-ileyh paşa hazretleri zikr olunan arpa akçesinden müteveffa-i mezbûr zimmetinde bâkî kalan meblağ-ı mezkûr altıyüz riyali gurusu da'va ve taleb ve ahz ve kabz ve kendüye îsâle mezbûr İsmail Ağa'yı bizim huzurumuzda tarafından vekil ve naib-i menab nasb ve ta'yin eyledikde ol-dahi vekâlet-i merkûmeyi kabul ve hizmeti lazimesin edâya mûteahhid oldu. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû eda-i şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde bade't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-müderrişîni'l-kirâm Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

El-Hâc Ahmet Çavuş bin Derviş Çavuş

El-Hâc Abdi Bey bin Üveyis

Es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Ali Çelebi

Hüseyin bin Abdullah

Sayfa 191**Belge 485**

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal mahfil-i kazâda takrîr-i kelâm idûb Kurdini ve Okcuagılı nâm mezraalar malikanesinde nısfı ve kapucuk nâm mezraa malikanesinde rabi’i mülkiyet üzere ve Yağdı Mezraası malikanesi dahi aşkın tarihiyle elli seneden müteceviz zabt ve tasarrufumda iken bi’l-fiil Pervane Bey medresesinin müderrisi Ali Efendi ben aher-i diyarda iken mezra-yı mezbûre, medrese-i merkûme vakfidır deyû hâzirûn-ı bi’l-meclis olan Mustafa Halife bin Ali Halife ve Abdi bin Ali ve Şaban bin Hüseyin ve Muharrem bin El-Hâc Çalabverdi ve Mustafa bin Hüseyin ve Receb bin Mahmud ve Ahmed bin Hüseyin ve Himmet bin Burhan ve Mustafa bin Ali alâ tarîkü’ş-şehâde haber vermişlerdir deyû tahrir itdûrûb ihbar-ı hüccet almış. Hâlâ hakikat-i hal mezbûrlardan su’al olunub takrîrleri tahrir olunmak taleb iderim dedikde gıbbe’s-su’al merkûmun kimesneler fi’l-vaki’ merkûm Ali Efendi bizim içün minval-i muharrer üzere ihbar itmişlerdir deyû isimimizi tahrir itdirûb ihbar-ı hüccet almış. Lakin biz minval-i meşrûh üzere ihbar itmedik. Bizi ğâibânemize yazdırmış. Bizim bu ihbardan haberimiz yokdur dediklerinde mâ hûve’l-vaki’ gıbbe’t-taleb ketb olundu. Fî’l-yevmi’s-sabi’ aşer min Zi’l-hicce li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü’l-hâl:

Umdetül’l-Kuzât Es-Seyyid Abdülkadir Efendi bin Şah Mehmed Efendi

Fahrü’l-kuzât Ömer Efendi bin Abdi Bey

Yunus Halife El-İmam

Umdetü’l-kuzât Abdülmecid Efendi bin Abdûlbaki Ağa

Ali Efendi bin Veliyüddin Efendi

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Yusuf Kethüda-i Şehir

Sayfa 191**Belge 486/ a**

Bi'l-fiil Karahisar-ı Şarkî Sancağı'na ber vech-i arpalık mutasarrıf olan emiri'l-umerai'l-kirâm, Kebirü'l-Küberâi'l-Feham Dilaver Paşa hazretleri tarafından husus-ı âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber'i şer'i üzere vekâleti sabite olan Fahrü'l-Akran İsmail Ağa mahfil-i kazâda Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Gömeci nâm karye sakinlerinden iken vefat iden Abdülgaffar Çelebi bin Zeynelabidin nâm kimesnenin vâlidesi ve varisesi Emine bint-î Musa Ali Çelebi nâm hâtun mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müteveffa-yı mezbûr Abdülgaffar Çelebi hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken muma-ileyh paşa hazretleri iş bu sene-i mübarekede Karahisar-ı Şarki Sancağı'na tabi' Şirân nahiyede vaki' olub kendüye aid olan arpa akçesini bin ikiyüz riyali guruşa merkûm Abdülgaffar Çelebi'ye ber vech-i maktu' virub ol-dahi varub cem' ve tahsil ve kabz idûb altı yüz guruşu muma-ileyh paşa hazretlerine virub teslim idûb maadası olan altıyüz riyali guruşunu Kayseriyye'ye geldikten sonra vekaletim hasebiyle merkûm Abdülgaffar Çelebi'den taleb ve da'va eylediğimde ol-dahi minval-i muharrer üzere arpa akçesinden zimmetinde muma-ileyh paşa hazretlerinin altı yüz riyali guruşu kalub lazimü'l-eda deyni olduğunu huzur-u müslimînden dahi ikrâr ve i'tirâf idûb kîbelü'l-eda fevt oldukda zimmetinde baki kalmağın muhallefatından bî-hasbi'ş-şer'i alıverilmek taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mesfûre Emine husus-ı mezkûru bi'l-külliyen inkâr ile cevap virerek vekil-i merkûmdan takrîrine muvaffık beyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Hasan Bey bin Lütfullah ve Süleyman Bey bin İskender nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hazirân olub gıbbe'l-istişhadi'ş-şer'i fi'l-hakîka müteveffa-yı mezbûr Abdülgaffar Çelebi hâl-i hayatında ve kemâl-i akl sıhhatinde iken müvekkilim müşarun-ileyh paşa hazretleri iş bu sene-i mübarekede liva-i mezbûra tabi' salifü'z-zikr Şirân Nahiyesi'nde vaki' olub kendüye aid olan arpa akçesini bin ikiyüz riyali guruşa merkûm Abdülgaffar Çelebi'ye bizim huzurumuzda ber vech-i maktu' virûb ol-dahi varub cem' ve tahsil ve kabz idûb altı yüz guruşunu muma-ileyh paşa hazretlerine virub teslim idûb maadası olan altı yüz riyal guruşunu Kayseriyye'ye geldikten sonra vekil-i mezbûr vekâlet-i hasebiyle merkûm Abdülgaffar Çelebi'den taleb eyledikde ol-dahi minval-i meşrûh üzere arpa akçesinden zimmetinde muma-ileyh paşa hazretlerinin altı yüz riyali guruşu zimmetinde baki kalmıştır. Bu hususa şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-

i şer'iyye itdikerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vaki' olub meblağ-ı mezkûr altıyüz riyali gurusunu mütevaffa-yı mezbûrun muhallelfatından edâya tenbih olunub mâ hûve'l-vaki' ğıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-müderrişîn Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Şeyh Mehmed Efendi

Ahmed Çavuş bin Derviş Çavuş

El-Hâc Abdi Bey bin Üveyis

Es-Seyyid Ahmed Çelebi bin Ali Çelebi

Ali Beşe an Gömeçi

Sayfa 192

Belge 4867 b

Mahmiye-i Kayseriyye sükkânından Umdetü'l-kuzât –zidetü'l-vülât- Es-Seyyid Hüseyin Efendi bin Hasan Efendi meclisi şer'-i şerîf-i samî'ü'l-imâd ve mahfil-i dîn-i münif-i rasîhü'l-evtâdda hâfız-ı hâze'l-kitâb Umdetü'l-müderrişîni'l-kirâm Ali Efendi bin Mehmed mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre muzafaatından Köstere Nahiyesi'ne tabi Şahmelik nâm karye ve mezarında Karakaya ve Sebatlu nâm mezraalar malikanelerinde şirâ-ı şer'i ile (...) Ali Bey nâm kimesneden iştirâ idûb mülk-i müşterâm olan nısf mâlikaneyi ba'de isbatü'l-yed rub' eşkini ile yüz beş aded esed-i guruşa muma-ileyh Ali Efendi'ye bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm salifü'z-zikr nısf malikâne müşarun-ileyh Ali Efendi Bey'in mülk-i müşterâsıdır. Sair mülki gibi mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı muma-ileyh'in vech-i meşrûh üzere câri olan ikrârını el-mukırruleh, el-merkûm Ali Efendi bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğın mâ hûve'l-vaki' ğıbbe't-taleb ketb olundu. Fî evâsıt Zi'l-kaadeti'ş-şerîfe li-sene semân ve erbâin ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-kuzzât Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ahmed

Fahrü'l-kuzzât İbrahim Efendi bin Hasan Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Nuh Efendi bin Hasan Efendi

Mehmed Bey Kaim-i Makam Kethûda yeri

Es-Seyyid Kasım Çelebi bin Es-Seyyid Ahmed

İbrahim Çelebi bin El-Hâc Hüseyin

Es-Seyyid Ömer Çelebi bin Mustafa

Sayfa 192**Belge 487**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Şerîfe Ümmü Seleme bint-î Emrullah Efendi nâm hârunun varisi zevci Şeyh İbrahim Efendi bin El-Hâc Himmet'e ve lî-ebeveyn karındaşı oğlu Umdetü'l-kuzzât, Eş-Şerîf, Es-Sedat, Es-Seyyid Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi'ye münhasıra olduğu şer'ân zâhir ve mütehakkik olduktan sonra muma-ileyh Ahmed Efendi meclis-i şer'-i şerîfde hâfız-ı hâze'l-kitâb merkûm Şeyh İbrahim Efendi mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mevrusem müteveffiye-i mezbûrenin muhalefatından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı Es-Seyyid Kasım Çelebi 'nin mülki ile ve bir tarafı İbrahim Koca mülki ile ve bir tarafı Ali mülki ile ve bir tarafı Uncu İbrahim mülki ile mahdud olub iki ahur ve bir oda ve bir samanlık ve bir havlu-yu mûştemil olan mülk menzilden mevrusem müteveffiye-i mezbûreden intikâl idûb mülk-i mevrusem olan nısf-ı hisseyi ba'de isbatü'l-yed her adedi yüzer akçeye râic kırk guruş nakid ve bir asım seccadesi ve bir kelâm-ı şerîf hediyesine merkûm Şeyh İbrahim Efendi'ye bey'-i bât-ı sahih-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslimi mübeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan nısf-ı hisse merkûm Şeyh İbrahim Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'i vicâhen mâ hüve'l-vaki' bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni' ve'l-ışrîn min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene 1048.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-Kuzât Es-Seyyid Abdülkadir Efendi bin Şah Mehmed Efendi

Es-Seyyid Ali Çelebi bin Şah Mehmed Efendi

Es-Seyyid Kasım Çelebi bin Ahmet Şeyh

El-Hâc Ali bin Şaban Efendi

Seydi Yusuf bin Hasan

Es-Seyyid Kasım (bin) Emir Mehmed Çelebi

Halil bin Ramazan

Ömer bin Abdurrahman

Sayfa 193**Belge 488**

Mahmiye-i Kayseriyye ani'l-beliyye mahallâtından Hasbek Mahallesi sakinlerinden Rum Sinanoğlu dimekle ma'ruf Ali Dede bin Mehmed Bey nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i sâmi'ü'l-imâd ve mahfil-i dîn-i münif-i rasîhü'l-evtâdda Emirü'l-Ümerâi'l-Kirâm, Kebirü'l-Küberâi'l-Feham Dilaver Paşa Hazretleri cânibinde tasdîk-i âti'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i şer'i üzere hasm-ı şer'-i câhid mahzârında El-Hâc Hüseyin Bey ibn-i Abdullatif ve Mehmed Çelebi bin El-Hâc Ali şehâdetleri ile vekâleti sabite olan Fahrü'l-Akran İsmail Ağa mahzârında bi't-tavi's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı muma-ileyh paşa hazretleri mülki ile ve bir tarafı Kenan mülki ile ve bir tarafı Ramazan mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı amm ile mahdud olub bir sofa ve mezkûr sofanın taraf-ı şarkisinde iki oda ve tarafı garbisinde dahi iki oda ve bir sayegah ve bir hamam ve bir şâzürrevan(?) ve bir havuz ve içinde mai carî ve bir matbah ve bir kenef ve bir havlu ve havlu dahilinde bir bağçe-yi müstemil olan menzil babam merhum Mehmed Bey'in mülki olub bundan akdem mezbûr Mehmed Bey menzili mezkûr cem'i tevabi' ve levahiki ile bana hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve ba'de't-tehalibi's-şer'iyye teslim idûb ben dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve temelük idûb mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldiğim mülk-i mevhubum olub el-hâlet-ü hâzihî menzil-i mezkûru ba'de isbatû'l-yed şâzürrevan ve havuzu ve mai çari ve hamam ve

bağçesi ve bağçenin cümle eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresi ve cem'i tevabi' ve levahik ve turâbik ve merâfihi ile bin aded riyali gurus nakd ve her adedi üçer yüz akçe kıymetlü iki yüz yirmi beş aded zeylu kanun ve bir mor çuka ferace müvekkil-i muma-ileyh paşa hazretlerine bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen teslim-i mûbeyyi' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan cem'i tevabiki ile müşarun-ileyh paşa hazretlerinin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm İsmail Ağa bi'l-vekâle vicâhen tasdîk ve tahkîk itmeğın sıhhat-ı bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ hûve'l-vaki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi ve'l-işrîn min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-ulemâi'l-hakîkîn Es-Seyyid İnayetullah Efendi

Fahrü'l-kuzzât Es-Seyyid Ömer Efendi bin El-Merhum El-Hâc Abdi Bey

Umdetü'l-kuzzâti'ş-Şerîf Abdülkadir Efendi bin El-Merhum Şah Mehmed Efendi

Fahrü'l-kuzzât Abdurrauf Efendi bin Şeyh İbrahim Efendi

Umdetü'l-Müderrişîni'l-Kirâm Hüseyin Efendi bin El-Hâc Ömer

Fahrü'l-akrân Halil Ağa bin el-Merhum Abdi Bey

Mehmed Beşe bin Abdullah

El-Hâc Abdülbaki Çelebi bin El-Hâc Himmet

El-Hâc Ahmet Çavuş bin Derviş Çavuş

Kurd Bey an Karye-i Ulubürüngüz

Sayfa 193

Belge 489

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından Çukur Kışla nâm karye sakinlerinden Mustafa bin Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda Yuğalu nâm karye sükkânından Musa bin Balı nâm kimesne mahzârından üzerine takrîr-i da'va idûb Kuyucuk nâm mezrada vaki'

indel-ahali ma'lume'l-hudud olan bir kıt'a tarla yirmi beş seneden berü zabt ve tasarrufumda iken hâlâ merkûm Musa tasarrufuma mani' olur. Sual olunub bâ-hasibi'ş-şer'i men' ve def' olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al merhum Musa cevabında fî'l-vaki' zıkr olunan tarla ol-mikdar seneden berü müdde-i merkûmun tasarrufundadır. Lakin dedem ve babam tarlası olub hak tasarrufu bana intikâl itmeğın müdde-i mezbûra icareye vermiş idim. Ol-dahi icare ile tasarruf ve ziraat idegeldi dedikde merhum Mustafa inkâr iderek mezbûr Musa'dan takrîrine muvafık beyine taleb olundukda emhâl itmeğın üç gün mehil-i şer'i virilüb ber tamamü'l-mehil ityan-ı beyyineden aciz ve kahir olmağın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni aşer min Zi'l-hicci'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mustafa bin Ali

Kara Veli bin İskender

Osman bin Hüseyin

İbrahim bin Efendi an Yuvalı

Mustafa Çelebi bin Musa Bey

Sayfa 193

Belge 490

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden hâfız-ı hâze'l-kitâb Eymen veled-i Avanos nâm zımmî meclis-i şer'ide yine mahmiye-i merkûme sükkânından Veli Çelebi bin El-Hâc Hasan mahzârında üzerine takrîr-i da'va idüb mezbûr Veli Çelebi'ye dört yüz riyali guruş nakidden ve ikiyüz guruş dahi beynimizde ma'lum darâmı bahasından ki cem'an altıyüz guruş deynim olub meblağ-ı mezkûr mukabelesinde beynimizde kıymeti ma'lum iki tayy Sinob ve bir tayy Keşan ve iki tayy Trabzon ve Giresun keteni ki cem'an beş tayy keten bezi ve iki tayy cilbab (...) ve otuz altu çeleb kırmızı paris çuka ve dört buçuk çeleb dahi (...) çuka ve yetmiş bir adet hibe tavlı boğazı (...) kupası ve (...) yüz sekiz adet boğazlı zıibun ve yirmi dahi yine zıibun ve altmış aded seçilmiş beyaz entari ve yüz onbir aded dahi beyaz zıibun ve on beş aded demir cânik sacı ve altı buçuk (...)

kehribar ve on aded sof ve bir siyah kadife kaftan nebatı uzun benli atlas kaftan ve bir sim kuşak ve bir çiskili (...) kaftan ve bir sarı taraf-ı rize tuzluğu ve bir halvet kaftanı ve bir sim rehit başlığı ile ve iki zire ve bir kolcak ve bir mercan tesbih ve bir şak kürkü peçe ve yedi göbek misk ve atkı ve kaba bayır vazo toprağı ve yine yirmi altı habe donu kaftan ve yine on beş zibun ve yetmiş iki dahi yine zebun ve bir Musul çeşkiri matla dülbend ve bir mai atlas ve yirmi altı zira' üzere keteni ve bir göğ mısır çarşafı ve yine dört boğazı zebun ve yirmi beş zira' yine üzere keteni ve bir acem boğazası bu cümlemi merkûm Veli Çelebi katında rehin vazi' idûb teslim itmiş idim. Ol-dahi ahz ve kabz idûb inkâr itmek ihtimali vardır. Sual olunub takrîr-i tahrir olunmak taleb iderim dedikde gıbbe's-su'al mezbûr Veli Çelebi cevabında müdde-i mezbûrun rehin olmak üzere bende bir bütün tayy ve bir dahi eksik tay celeb çuval ve dört buçuk zira' darısını cuka ve yetmiş bir habe donu kapma ve zibunlar dahi müdde-i mezbûrun takrîr eylediğinden maada ziyade dahi vardır. Lakin adedi nâ-mağlumdur. Ve altmış aded seçilmiş beyaz entari ve otuz altı aded dahi yine zebun ve on beş aded demir canik sacı ve altı buçuk ve vukiyye osmâni kehribar ve on aded (...) ve bir siyah kadife kaftan ve bir sim kuşak ve bir sarı taraf-ı rize tuzluğu ve iki zire ve bir kolcak ve iki göbek misk ve iki kaba bayır vazo toprağı vardır. Rehin-i makbuzumdur deyü tav'an ikrâr ve i'tirâf itmeğın mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâlis aşer min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Amirüddin Hüseyin Efendi

Fahrü'l-Ülemâ Ali Efendi bin Mehmed

El-Hâc Mustafa Dede bin Kemâl

Fahrü'l-kuzzât Nuh Efendi

El-Hâc Yakub bin Abdi

Molla Ali bin Muzaffer Halife

Ve Ğayrihim

Sayfa 194**Belge 491**

Mahmiye-i Kayseriyye muzafaatından Venik nâm karye ahalisinden Balı veled-i Anderik ve Hatır veled-i Kirkor ve Semaven veled-i Ağca vesairleri bî-cem'ihim mahfil-i kazâda karye-i mezbûreden bin akçe tımara mutasarrıf olan Hüseyin Çelebi'nin vekil-i şer'isi olan babası Ahmed Çavuş mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb müvekkil-i mezbûrun karye-i mezbûrede bin akçe hissesi olub kanun üzere mart mahsulünden kendüye aid olan cem'an üç yüz akçe iken merkûm Ahmed Çavuş kanun üzere almayub cebren ve kahren yirmi yedi guruşumuz ve seksen aded ırğadımız alub ve bağı işlemeğe ve ekin yolmağa dahi otuz ırğadımız alub ücretlerin virmeyüb ve başına birer yük ve ikişer yük mezile yüklendürüb Karye-i Hisarcık'da olan bağına nakl itdirüb ve merkebi olmayanların avradına tahmil itdirdim deyü tazik idûb ve her sene evine odun götürdüğümüzden gayrı bizden altı guruş dahi odun akçesi nâmına alub ve her sene iki batman penye virüb ilik idûb ve biz dokuyub ve ağzuk deyü pessik idûb ve bu sene dahi vech-i meşrûh üzere iki batman penye virüb ve her sene iki batman basdırma ve turşu içün iki batman sirke ve her sene karyeniz mahsulü on beş guruş baha idûb üç atlı irsal iderim deyü cebren otuz guruşumuz alub daima minval-i muharrer üzere rencide ve remide itmekden hali olmayub takatimiz tâk olmuşdur. Su'al olunub bi-hasbi'ş-şer'i eday-ı hak olunmak taleb iderim dediklerinde gibbe's-su'al mezbûr Ahmed Çavuş cevabında ben müvekkilime aid olan mart mahsulünü cem'e turasun nâm karyeye vardığımda müddeiyûn-i mezbûrun bana gelüb karyelerinin müvekkilime aid mart mahsulü mukabelesinde rızaları ile bana yirmi guruş verdiler. Ve oğlum müvekkil-i mezbûr Sefer-i Hümâyun'a gittiği esnada iki batman penyeyi ilik idûb çadira bez dokutmak içün müddeiyûn-i mezbûruna vermiş idi. Kanundan ziyade bir akçe ve bir habbelerin almadık deyü yirmi guruş aldığını ve ehl-i karyeye penye virdüklerini tav'an ikrâr idûb ikrâr-ı mucibiyle müddeiyûn-i mezbûruna virdikleri penye kir ve mezbûr Ahmed Çavuş'a teslimi tenbih olunub anlar dahi meblağı mezkûr yirmi guruşu almazız. Ba'de'l-yevm Ahmed Çavuş ve oğlu müvekkil-i mezbûr Hüseyin Çavuş çıkub ve rusumu bizden kanun üzere alub kanundan tecavüz itmeyüb ve ziyade şahne göndermeyüb ve minval-i muharrer üzere hilaf-ı şer'i ve kanun bizden ziyade rüsûm ve ırğad vesair (...) tekalif itmeyüb rencide ve remide itmesunler didiklerinde mezbûr Ahmed Çavuş dahi vech-i meşrûh üzere ben ve oğlum müvekkil-i mezbûr Hüseyin

Çelebi müddeiyûn-i mezbûrundan çıkub ve rusum-ü kanun-u padişahi üzere alub kanundan tecavüz ve (...) meccananım demek ve ırgad vesair nesne taleb itmeyüb reayamı rencide itmeyub ve adamlara dahi rencide itdürmemeye müteahhid oldum. Ba'de'l-yevm benden veya oğlumdan hilaf-ı şer'i ve kanun-u vazî' sadır olursa şer'an ve kanunen lazım gelen eda oluna dedikde ma vak'a Karye-i Venik ahalisi talebiyle ketb ve terkîm olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmis min Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hal:

Fahrü'l-kuzzât Süleyman Efendi an Develü

Umdetü'l-kuzzât Abdi Efendi bin Müslimeddin Efendi

Malkoc Mehmed Bey an Karye-i Mancusun

Cafer Çelebi bin Müslimeddin Efendi

Kara Musa Ali bin Halil Ağa

Mehmed Ağa Serdarı Yeniçeriyan

Ramazan Beşe bin Abdullah

Sayfa 195

Belge 492

Mahmiye-i Kayseriyye muzafatından İslamlu Nahiyesi'ne tabî' Karacalar nâm karye sükkânından El-Hâc Durak bin İbrahim nâm kimesne mahfil-i kazâda hâfız-ı hâze'l-kitâb Mahmud Halife ibn-i İbrahim mahzârında üzerine takrîr-i da'va idûb mezbûr Mahmud Halife mevrusem müteveffiyeye Töre bint-i Hâzer nâm hârunun muhallefatından olub Tapan oğlu Süleyman nâm kimesne zimmetinde olan iki buçuk ve Ali bin Osman zimmetinde beş guruş ve El-Hâc Mehmed nâm kimesne zimmetinde olan yedi buçuk guruş ki her adedi yüzer akçeye râic cem'an on beş guruş bî-vech ahz ve kabz itmişdir. Hâlâ verasetim hasebiyle alıverilmek taleb iderim dedikde gibbe's-su'al merkûm Mahmud Halife cevabında müteveffiyeye-i mezbûre hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde mezbûr Süleyman zimmetinde olan yedi buçuk guruş ki

cem'an her adedi yüzer akçeye râic salifü'z-zikr on beş guruşu bana hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim idûb ben dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve tesellüm idûb mukabele-i hibede bir hatm-i şerîf tilavet itmeğe müteahhid olub tilavet eyledim dedikde gıbbe'l-inkâr ve akibü'l-istişadi'ş-şer'i udûl-i müslimînden Veli bin Ayna Hevace ve Şükruallah bin Abdulvehhab ve Süleyman bin Mahmud nâm kimesneler lî-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzirân olub fî'l-hakîka müteveffiye-i mezbûre hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde merkûm Süleyman zimmetinde olan iki buçuk guruş ve mezbûr Ali zimmetinde olan beş guruş ve mezkûr El-Hâc Mehmed zimmetinde olan yedi buçuk guruş ki cem'an meblağ-ı mezkûr on beş guruş mezkûr Mahmud Halife'ye bizim huzurumuzda hibe-i sahihe-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim idûb ol-dahi meclis-i hibede ittihad ve kabz ve tesellüm idûb mukabele-i hibede bir hatm-i şerîf tilavet itmeğe müteahhid olub, müteahhid olduğu üzere kıraat eyledi. Bu hususa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü eda-i şehâdet-i şer'iyye ettiklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiyye şehâdetleri hîn-i kabulde vakıa olub müdde-i mezbûr muârizadan men' birle mâ hûve'l-vaki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdi ve'l-ısrîn min Zilhiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Fahrü'l-kuzzât Abdurrahim Efendi bin Uğurlu Efendi

El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal

Osman bin Sırrı Subaşı

Ali Beşe bin El-Hâc Şaban

Sayfa 195

Belge 493

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Musa Gazi Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden Süleyman bin Davud nâm kimesnenin zevcesi Hâtun Ağa bint-i Pir Hüseyine ve sülb-ü kebir oğulları Hamza ve Mehmed ve Ali ve Hasan ve diğer sülb-ü oğlu ve sinîn-i buluğda olub mukırr-ı bi'l-buluğ olan Hüseyin'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra mezbûre Hamza ve Mehmed ve Ali ve

Hasan ve Hüseyin ve mesfûre Hâtun Ağa mahfil-i kazâda hâfız-ı hâze'l-kitâb Ahmed bin İbrahim mahzârında her biri tav'an ikrâr ve i'tirâf idûb mevrusem müteveffa-yı mezbûrun muhallefâtından olub mahalle-i mezbûrede vaki' bir tarafı mahalle-i mezbûre mescidi vakfı ile ve bir tarafı Şah Hüseyin bin Mehmed Bey mülki ile ve bir tarafı tarîk ve bir tarafı müşteri-yi mezbûr mülki ile mahdud olub bir sofa ve iki tabhane ve bir örtme ve bir kiler ve bir oda ve bir havlu ve havluda bir mikdar bağçe-i üzüm çubuklarını müştemil olub her birimize müteveffa-yı mezbûrdan intikâl idûb mülk-i mevrusumuz olan menzili bey' murâd eylediğimizde li-eclî'l-müzâyede dellâle virülüb, sûk-i sultânide beyne'l-tâlibîn ve'r-râğıbîn bey'-i mezîd tarikiyle nice eyyâm müzâyede olunub rağabât-ı nâs munkatı'a oldukdan sonra hak kararı ile on bir bin akçeye mezbûr Ahmed üzerinde karar idûb ziyade ile aher-i taleb ve rağib-i zuhur itmeğin hâlâ menzil-i mezkûru cem'i tevabi' ve levahiki ve turabiki ve merahiki ile ba'de' isbatü'l-yed on bir bin akçeye merkûm Ahmed'e her birimiz bey'-i bât-ı sahîh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûr Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dediklerinde mikırrûn-u mezbûrûn'un vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Ahmed bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğin sıhhati bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ huve'l-vâki' gibbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min Zi'l-hicci's-şerîfe li-sene semân ve erba'în ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Hızır Halife El-İmam

El-Hâc Şükrullah bin Hasan

Abdurrahim

Ali bin El-Hâc Hasan

Hasan bin Ali

Diğer Ali bin Osman

Recep bin Seyfullah

Sayfa 196**Belge 494**

Mahmiye-i Kayseriyye mahallâtından Güllük Mahallesi sükkânından Şeyh İbrahim Efendi bin El-Hâc Himmet meclis-i şer'-i şerîfi sâmiü'l-imâd ve mahfil-i dîn-i münif-i rasîhu'l-evtâdda hâfız-ı hâze'l-kitâb Umdetü's-Sâdâti'l-Kirâm, Es-Seyyid Abdusselam Çelebi bin Abdusselam mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb mahmiye-i mezbûre taşrasında şehir yerinde yoğun ıvez dimekle ma'ruf bir tarafı Dede Bey oğlu Mustafa mülki ile ve bir tarafı subayır dimekle meşhur tarla ile ve bir tarafı Süleyman Bey bin Abdullah mülki ile ve bir tarafı Çorak ve bir tarafı mezbûr Dede Bey oğlu Mustafa mülki ile mahdud olub yine mülkiyet üzere zabt ve tasarruf idegeldiğim mülk-i müşterâm olan bir kıt'a mülk tarlamı ba'de isbatü'l-yed cem'i hududu ile hakîkaten ve uhde(?) ile her adedi yüzer akçeye râic yirmi altı guruşa merkûm Abdusselam Çelebi'ye bey'-i bât-ı sahlh-i şer'i ile bey' idûb kabz-ı semen ve teslim-i mübeyyi'i mahdud eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan tarlalar merkûm Abdusselam Çelebi 'nin mülk-i müşterâsıdır. Keyfe mâ yeşâ ve yehtar mutasarrıf olsun dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Abdusselam Çelebi bi'l-muvâcehe tasdik ve bi'l-müşâfehe tahkîk itmeğin sıhhati bey' ve şirâ ve kabz ve ikbâza hüküm birle mâ huve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min Zilhiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erba'în ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

El-Hâc Mustafa Dede bin Kemal

Ramazan Beşe bin Abdullah

Molla Ali bin Muzaffer

Kara Veli bin İskender

El-Hâc Ahmed Çavuş bin Derviş Çavuş

Dellal Ömer Beşe

El-Hâc Bidak Beşe bin Gazi

Molla Ali El-İmam Mescid-i Büyük Çeşme

Hüseyin Beşe bin Mustafa an Mahalle-i Hacı Mansur

El-Hâc Abdi Beşe bin Ali an Mahalle-i Büyük Çeşme

İmam Halife bin El-Hâc Ahmed an Karye-i Yenice

Es-Seyyid El-Hâc Ruhullah bin Fethullah

Sayfa 196

Belge 495

Mahmiye-i Kaysreiyye sakinlerinden Fahrü'l-Akrân Kasım Ağa bin Hüsam meclis-i şer'ide Ahmed Bey bin Hüseyin Çavuş tarafından tasdîk-i ati'ü'l-beyâna vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere vekâleti sabite olan babası merkûm Hüseyin Çavuş mahzârında bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf idûb müvekkil-i mezbûr Ahmed Bey Konuklar Mahallesi'nde vaki' bir tarafı Seydi Çavuş mülki ve bir tarafı Halil mülki ile ve bir tarafı tarîk-ı âmm ile mahdud olub dahilisi bir sofa ve iki tabhane ve bir kiler ve bir oda ve bir havlu ve hariciyesi bir ahur ve bir samanlık ve bir fevkani oda ve bir havlu-yu müştemil olan mülk menziline bin kırk yedi Şevvali'l-mükerreminin yirmi birinci gününde otuz üç bin fidde akçeye bana bey'-i bat ile bey' idûb teslim-i mübeyyi' itdikden sonra semeni tarih-i mezkûrdan bir sene tamamına değin eda itmek üzere taaccil olunub lakin yedime virduği hüccetinde kabz-ı semen itdim deyü tahrir itdirmişti. El-halet-ü hâzihî ecel-i merkûm tamam olub meblağ-ı mezkûru edâya iktidarım olmamağın menzil-i mezkûru her birimiz rızasıyla ekâle-i şer'iyye idûb vekil-i mezbûra teslim eyledim. Ol-dahi vekâleti hasebiyle ahz ve kabz eyledi. Menzil-i mezkûrda asâleten alaka ve medhalim kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere carî olan ikrârını el-mukırruleh el-merkûm Hüseyin Çavuş bi'l-vekâle vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkîk itmeğın mâ huve'l-vâki' gıbbe't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-sâbi' aşer min Zilhiccei'ş-şerîfe li-sene semân ve erba'în ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Mehmed Ağa Serdar-ı Yeniçeriyan

Diğer Mehmed Bey Zabıt-i Sipahiyan

Ali Dede bin Rum Sinan

Ramazan Beşe bin Abdullah

Sayfa 197

Belge 496

Umdetü'l-emâcidi ve'l-akran Mehmed Çavuş el-mükerrem

Ba'de't-tahiyye ve'd-duâ inha olunur ki Anadolu vilayetine tarafımızdan atlı kassamı ta'yin olunmuşuzdur. Gerekirse ba'de'l-yevm uğradığınız kazâ ve liva ve eyaletlerde vaki'olan muavin bi'z-zat kendiniz üzerine varub müstakim kimesnelere muharrir(?) itdürüb rusum-ı mu'tadeyi ahz idesiz ve vilayet-i merkûmede kassamlarımız bu ana değin gördükleri mevadı tefahhus idûb yedlerinde olan mahsulünü müfredât nefer ve at defterleri ile ahz ve kabz idûb yedlerine memhur temessük viresiz. İnad ve muhalefet idenleri azl idûb yerine müstakim ve mu'temid kimesnelere nasb ve ta'yin idesiz. Bu husus size kemal (...) olduğu asâleten sipariş olunmuşdur. İhmal itmeyüb mahsulümüzü tahsil babında ikdam idesiz. Fî evâhir min cemaziyelevvel li-sene semân ve erba'în ve elf.

El-fakir el-kadı İsa be-asakir-i Anadolu el-ma'mure

sah

sah

sah

sah

Sayfa 197

Belge 497

Nişân-ı şerîf-i âlî-şân hükmü oldur ki;

Kayseriyye'de vaki' Talas nâm karyede olan cami-i şerîfde yevmi bir akçe ile hatib olan ve imam olan Mehmed nâm kimesne hizmete kadir olmayıb nâ-ehil olmağın ref' olunub yerine iş bu rafi-i tevkî-i refî-i hâkânî Mevlana Abdulkadir –zide fazlûhu- her vecihle layık-ı mahal olmağın tevcih olunub berat-ı hümâyun verilmek recasına kadısı Mevlana Abdulkerim arz itmeğın sadaka idûb bu beratı hümâyunu verdim ve buyurdum ki varub zikr olunan cami'-i şerîfde mezbûr Abdulkadir hatib ve imam olub hizmet-i lazimesin muaddi kılındıktan sonra yevmi bir akçe ile mutasarrıf olub vâkıfın ruhu içün ve

devamı devletim içün duaya müdavemet göstere ol-bâbda hiç ahad mani' olmayub kimesne dahl ve taarruz kılmayub şöyle bilüb alameti şerîfe i'timad kılasız. Tahriren Fî ısrîn şehr-i Şevvali'l-mükerrem li-sene hamse ve erba'în ve elf

Kayd fî 10 Şevvali'l-mükerrem sene 1048

Be-makam-i Kostantiniyye

Sayfa 197

Belge 498

Mefahirü'l-kuzâti ve'l-hükkâm, maâdinü'l-fezâyili ve'l-keîâm, Yeni il reayası sakın olan yerlerin kadıları –zîde fazlühum- tevkî-i refî-i hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki: bi'l-fiîl Yeni il hâsları Türkmânı olan kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-âyân Akçazâde Mustafa -zîde meciduhu- hâlen Ordu-yu hümayun'uma arz-u hâl sunub havas-ı mezbûrenin defterde mukayyed reayasından ba'zıları perakende ve perişan olmağla yave(?) kefere cizyesi cem'ine me'mur olan hilaf-ı defter cizye taleb idûb rencide eylemekle havas-ı mezbûre mahsulüne kadr ve zarar iderler. (...) men' ve def' olunmaları babında emri-i şerîf rica ederim deyü bildirmeğin defterlü reayasına min ba'd kimesne müdâhale eylemiye deyü emr idûb buyurdum ki: Hükm-ü şerîfim vardıkda bu bâbda sadır olan emrim üzere amel idûb dahi havas-ı mezbûrenin defterde mukayyid reayası her kande bulunur ise deftere muhalif yave cizyesi cem'ine me'mur olan dahl ve ta'arruz itdirmeyüb rencide ve rem'ide itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alamet-i şerîfe i'timal kılasız. Tahriren Fî'l-yevmi's-sâbi' şehr-i Saferü'l-muzaffer sene seb'a ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 10 Şevvali'l-mükerrem sene 1048

Be-yurd-i Sahra-i Kayseriyye

Sayfa 197

Belge 499/a

Bâ-nişân-ı Mehmed Paşa ed-Defteri

Vech-i tezkere budur ki Kayseriyye'de olan hisar önünde iki bab dükkan ve bazaristan kapusunda olan dükkanları ve develilü bağçeyi bin kırk sekiz senesi ve bin kırk dokuz senesi hamil-i tezkere Ebu Talib Beşe'ye maktu'an virmişizdir kimesne mani' olmaya ve husus-ı mezbûra vekil itmişizdir. Her kim ziyade iderse mezbûr Ebu Talib Beşe virüb ala zabt eyleye (...)

Kayd fî 13 Muharremu'l-haram sene 1049

Sunullah mir liva-i bozok halen

Sayfa 198

Belge 499/b

Bundan yukarı Abdülhayy Efendi Hazretleri zamanında olan maruzdur.

Emr-i Şerîf olan Mustafa ve Mehmed

Mefahirü'l-kuzâti ve'l-hükkam, Güzelhisardan Diyarbekir'e varınca yol üzerinde vaki' olan kadılar -zide fazluhum- tezkere varıcak malum ola ki: Hizmet-i padişahî ile ordu-yu hümâyuna varmağ içün isticâl üzre iki nefer kapucu göndermek iktizâ itmekle dergâh-ı âlî be-vâblarından kıdvetü'l-emacid ve'l-akran ve Mustafa Bey ve Mehmed Bey gönderilmiştir. Gerektir ki her birinizin taht-ı kazâlarına vardıklarında kılavuz vesair mühimmelerin alel acele ihzâr itdirdüb bi-vech tevakkuf ve aram itdirmeyesiz.

Fî 24 rebiyülahir sene 1048.

Kayd fî 7 cemaziyelevvel 1048

Sayfa 198

Belge 500

Bâ-nişân-ı Hasan Efendi ed-Defteri

An ber-muhassıl-ı mâl defterdarı Hasan Efendi

Mefahirü'l-kuzâti ve'l-hükkâm, maâdinü'l-fezâyili ve'l-keâm, Vilayet-i Anadolu ve Karaman ve Rum ve Maraş eyaletlerinde ve bi'l-cümle ordu-yu hümâyunuma gelince yol üzerinde vaki' olan kadılar -zide fazluhum- ve mefahirü'l-email ve'l-akran zikr olunan kazâlarda vaki' olan mir-i mirân ve mir liva mütesellimleri ve kal'a dizdarları ve neferât ağaları vesâir iş erleri -zide kadruhum- tevkî-i refî-i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: halen şıkkı sâni defterdarı olan iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir (...) el-meâli ve'l-mefâhir Hasan -dâme mecdühû- Anadolu câniblerinde vaki' olan malımın cem' ve tahsiline tayin olunmağla tahsil eylediği hazinesinin yanlarına müstevfi neferât ve yarar kul oğulları koşub ve neferât bulunmayan mahallerde siz ki: kadırsız bizzat yanlarına

düşüb emin ve sâlim bir yerinize irsal ve i'sal idûb gice ve gündüzde yarar bekçiler koşub (...) billahi teâla gaflet ve zarar ile mala terettüb itmekten ziyâde ihtizâr üzre olmanız bâbında fermân-ı âlî şânım sadır olmuştur. Buyurdum ki: (boşluk) vusul buldukda sadır olan fermân-ı saâdetim mucibince amel idûb dahi müşarun-ileyhe hazine-i hümayunum ile her kangınızın taht-ı hükümetine dahil olur ise işe yarar bekçiler ve kul oğullar ve neferât koşub ve neferât bulunmayan mahallerde siz ki: kadılsız bizzat yanlarına düşüb emin ve sâlim bir yerinize irsâl idûb ihmal ve müsahaleden ziyâde ihtirâz ve ihtiyât üzre olasız ve bi'l-cümle müşarun ileyhimin hakkınızda olan şükr ve şikayeti müsmîr ve müessirdir. Şöyle ki birinizin âdem-i tekayyidi zâhir olduğu arz ve i'lâm eyleye özr ve cevabınız mesmu' olmayıb azl ve îtâba mahzar olmanuzu mukarrer mülâhaza idûb ol-bâbda dakika fevt itmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe îtimâd kılasız. Tahriren fî evâsıt-ı Saferü'l-hayr li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 13 Cemaziye'l-ülâ sene 1048

Be-yurd-i Sahrâ-i Ereğli

Sayfa 198

Belge 501

(...)(...) Eyiğ içün

(bozuk)

Mefahirü'l-kuzâti ve'l-hükkâm, maâdinü'l-fezâyili ve'l-keâm (boşluk) kadıları –zîde fazlühüm- tevkî-i refî-i hümayün vasıl olacak ma'lum ola ki: Sâbık Karaman Beylerbeyisi olub bi'l-fîl Karaman canib-i defterdârı emirü'l ümerâi'l-kirâm Yakub –dâme ikbâlühû- halen ordu-yu hümayunuma (...) gönderüb eyalet-i Karaman'da vaki' barut-u siyah kârhanesi mühimmâtı içün ikişer pâre kereste lazım olmağın sene-i sâbıkta kereste ve tahta ve eyiğ kat' idenler ki ve ücretleri cânib-i mîr-i bedel virilmek üzre kat' ve kârhanelere nakl eyleyenler geri usulü sâbık üzre nakl eylemeleri bâbında emr-i şerîf i'lâm itmeğın sene-i sâbıkda kesdikleri üzre kat' ve tedârik ve kârhanelerine nakl eyleyüb ücretlerin alalar deyü emrim olmuştur. Buyurdum ki: Hükm-i şerîfim ile (boşluk) vardıkda bu bâbda sâdır olan emrim üzre amel edüb dahi kârhane-i mezbûre mühimmâtı içün lazım olan tahta ve eyiğ ve kereste ücretleri şartıyla kat' eylemeleri kat' ve kârhaneye nakl eyleyenlere nakl itdirdüb itmâm-ı hizmet itdiresiz. El-hasıl

kârhaneye lazım olan mühimmatın tedâriki umûr-u mühimmedendir. Sâire kıyas eylemeyüb avk ve te'hirden ve özr ve bahaneden be-gâyet ihtirâz eylesiniz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe îtimâd kılasız. Tahriren Fî'l-yevmi's-sâdis ve'l-îşrîn şehr-i Saferü'l-hayr li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 10 Cemaziye'l-âhir sene 1048.

Be-meştâ-i Sahra-i (...)

Sayfa 199

Belge 502

Tezkere-i Divân-ı Karaman Defterdârı

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmâîn, el-muhtassu bi-mezâidi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ El-Hakim Bî-Kazâ-i Kayseriyye –zîdet fezâilühû- tezkere vüsûlünde ma'lum ola ki: Kazâ-i mezbûrede vakî barut-ı siyah kârhanesi mühimmatı içün Yazıçambaşı mevziinde kat' olunan on kıta eyiğin (...) destaları içün vakt ve zamanı ile (bozuk) mezbûre nakl olması ehem ve elzem olmağın istihdâm kullarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân (boşluk) –zîde kadrühû- mübaşir ta'yin olunub gönderilmiştir. Lede'l-vüsûl sene-i sâbıkda bâ-fermân-ı âlî taht-ı kazâlarınızdan her kime nakl ve tahvil itmiş ise yine ol-kimesne ile vefâ-yı ücret muâyyeneleri ile Yakub (...) mevziî merkûmede kat' olunan on kıta eyiğin mübaşir-i mezkûr ma'rifeti ile (bozuk) barut-ı siyah kârhanesine nakl ve tahvil itdirdüb kimesneye taallül ve inad itdirmiyesiz. Avk ve te'hirde ihtirâz göstermeyüb şiddet ve şitâ erişmeden mahalli mezbûra irsal itdirilmesine sai ve dikkat oluna ve bu bahane ile reâya ve beraâdan (bozuk) tarîkiyle akçe alunub rencide ve rem'ide olunmaya. Hilâf-ı şer' ve kanun bir ferde teâddi itdirilmeyüb buna göre (...) olası. Tahriren Fî evâhir-i C.A. (cemaziyelevvel) li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 10 cemaziyelahir li-sene 1048

Be-meşta-i Gürcü Hisar

Sayfa 199

Belge 503

Nişan-ı şerîf-i âli şân oldur ki

Çün

Çün cenab-ı (...) Karaman Eyaleti nisâb-ı menâsıb (...) sahib-i âyat, el-îzze ve'l-iclâl, el-müeyyid (...) Alaüddeve Beg'i -dâmet meâlihi- ile bu cânib arasında esbâb-ı (...) yevmen fe-yevmen müteekkid (...) Maraş Sancağı'nda Hınzır Nâhiyesi'nde Karye-i Balasın Divaniyesi'ni anlarıyla bu canib arasında müşterek mutasarrıf oluna gelib bu canibe ait olan haslar divanı ber mucceb-i defteri sultanî on bir bin sekiz yüz kırk dört akçe yazub kendülere kayd olmağın (...) üzere eylemek içün mülkiyet târiki ile benden taleb kılıb ben dahi karye-i mezkûre hududları ve sınırları ile mülkiyet vechi üzere müşarun-ileyh Alaüddeve Bey'i layık-ı evlâ ve sezâdâr icra görüb tefviz ve taklid kılıb virdüm ve buyurdum ki: Bade'l-yevm muma-ileyh Alaüddeve Bey'in mülk-i muhıkkı ve hakkı sarfı olub bu canibe müteallık olan mahsulat-ı divaniyem ile enva-i vücûh üzere mutasarrıf ola, dilerse sata, dilerse bağışlaya ve dilerse vakf ede benim evlâdımdan ve ensâbımdan ve ahlâfımdan ve i'kâbımdan ve vüzerâdan ve ümerâdan ve mutasarrıfın-i muslihûn ve mübâşirîn ve umurdan ve gayriden fi'l-cümle asla hiç ferd-i efrâd-ı âferîden ke-enne min kâne vechi'l-vücûh ve sebeb-i mine'l-esbâb mani' ve münazi' olmaya ve dahl ve taarruz kılmaya ve tebdil ve tagayyur itmeye. Fe-men bedelehû ba'de mâ-sem'îhû fe-innemâ ismihû alellezîne yubeddilûnehû innallahe semi'ûn alîm.- alâmet-i şerîf-i alem-i ârâ-yı cihân muta' mutalaa kılalar. Mezmuna meymununu muhakkak bilüb îtimad kılalar. Hurrire bî-avnillah ve men tevfiğe. Fî evâil-i şehri Zi'l-kaâde li-sene isna ve tısîn ve semâne mie.

Eşhed-ü aleyhi'l-fakir Mehmed bin (...) be-kazâ-i el-asâkiri'l-mansur

Şuhud (...): Ali bin Abdulhayy El-Vezir El-Hakir

Şuhud (...): İbrahim bin Halil El-Vezir El-Hakir

Şuhud (...): Halil bin Abdulhayy Mir-i Miran-ı Rumeli El-Fakir

Mın men eşhed-ü âliyyü'l-aleyhi'l-fakir: Ali bin Yusuf El-Gaffari El-Kadı El-askeri'l-Mansur

Mine'ş-şâhidîn: Mehmed bin Şemseddin El-fakirü'l-Mübaşir (...) Sultani

Eşhed-i aleyh: Hazma bin Ali

Şuhud (...): Hazma El-Me'mur

Suret-i menkuleh âni'l-suret-i nemakahü'l-fakir Ebu'l-Fazl Mahmud El-Kadı Be-Askeri
Anadolu afa anh Be-makam-ı Kostantiniyye

Sayfa 199

Belge 504

Maliye

Nişan-ı şerîf-i âli-şân-ı sami ilâ ahiri

Mehmed ve Mahmud ve Ali ve Hamza nâm karındaşlar mukaddema ordu-yu hümâyunuma gelüb Maraş Sancağı'nda Zamantu Nahiyesi'nde vaki' Palas nâm karye ile Gökin nâm mezra'ının onbirbinsekizyüzkırkdört akçe divanisi sekiz yüz doksan iki tarihinde merhum ve ma'furleh cedd-i a'lam Sultan Bayezid Han -tabe serahû- müluk-i salifeden Alaüddevle Bey'e temlik idûb mülk nâmına virüb mülkiyet üzere mutasarrıf ola dilerse sata ve dilerse bağışlaya ve dilerse vakf eyleye deyü mülknâme suretinde meşrûh olmağın vüzeradan ve umeradan ve mutasarrıfın-i münasibden ve mübaşirin-i umûrdan ve gayriden fî'l-cümle mani' ve dafi' olmayub müşarun-ileyhe mülkiyeti ile virilüb ol-dahi Aslıhan ve Şahinşahan nâm sülbiye kızlarına ve kızlarının evladına ba'del-inkıraz Medine-i Münevvere'ye vakf idûb vakfiyeti defter-i hâkâniye kayd olunub Alaüddevlenin kızları hayatda oldukca çiftlik tarikiyle mutasarrıfe olalar deyü mülk nâmına bunda musarrah olmağla mezbûrlar dahi vâkfı müşarun-ileyhin kızının kızı Neslihan hâtun'un oğlu Ahmed'in oğulları olduklarına sicil ve hüccet olunub şart-ı vâkif mucebince meşrutları iken gah Haleb Divanı tarafından defterdarlar tezkeresiyle dahl olunub gah aherden taarruz olunduğunu bildirüb kendülere zabt itdürülmek babında istid'âyı inayet eyledikleri paye-i seriri a'lama arz olundukda cedd-i emceddim ki verdiği mülknâme makbul ve mukarrer tutub karye-i mezbûre ile mezra-ı mezkûrenin divanisi şart-ı vâkif mucebince mezkûrelere sadaka ve inayet idûb zikr olunan Palas nâm karye ile Gökin nâm mezra'sın divanisini merhum ve ma'furleh Sultan Bayezid Han -tabe serâhûnun- vâkfı müşarun-ileyh Alaüddevle Bey'e temlik eylediği mülknâme mucebince iş bu râfi'ûn-u tevki'-i ref'i şân şehriyârî mezbûrûn Mehmed ve Mahmud ve Ali ve Hamza nâm karındaşlar ke-mekân istiklal üzere mutasarrıf olalar min ba'd hilaf-ı şart-ı vâkif Haleb defterdarları tarafından divan tezkeresiyle ve aher vechle vechen mine'l-vücuha dahl ve taarruz olunmaya karye-i mezbûre ile mezra-ı mezkûrenin

mülkiyet ve vakfiyeti mukbul-ü hümâyunum olmağla tebdil ve tağayyür olunmaya deyü bin kırk beş recebü'l-müreccebin evâli tarihiyle ordu-yu hümâyunumdan divân-ı âli şânım tarafından ellerine berat-ı şerîf virülüb mezbûrlar hâlâ ol-berâtı sudde-i saadetime getürüb mucebince maliyeden dahi berat-ı şerîf verilmek babında inayet-i ricâ eylemeğın sene-i mezbûre Zilhiccesinin on sekizinci gününde bu berat-ı saadet-i âyâtı virdüm ve buyurdum ki: Mezbûrlar varub ke-mekân karye-i mezbûre ile mezra'-i mezbûreye malikane mutasarrıflar olub (...) taraf-ı aherden bir fert mani' ve dafi' olmayub ve dahl ve taarruz kılmayalar. Şöyle bileler alamet-i şerîfe i'timad kılalar. Tahriren fi'l-yevmi'l-hâdi ve'l-işrîn min şehr-i Zi'l-hiccei'ş-şerîfe li-sene hamse ve erbaîn ve elf.

Be-Makam-ı Kostantiniyye El-Mahruse

Sayfa 199

Belge 506

Ba-nişân-ı Murad Paşa Ed-Defteri

Ba-nişân-ı Ahmed Efendi Ed-Defteri

Emîri'l-ümerâi'l-kirâm, kebîrü'l-küberâi'l-fehâm, zü'l-kadri ve'l-ihtirâm, sahibü'l-ızzı ve'l-ihtişam, el-muhtassu bi-mezîdi inâyet-i melikü'l-allam, Maraş Beylerbeyisi –dâme ikbalühû- ve akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevâna Kayseriyye kadısı –zîdet fezâilühû- kıdvetü'l-kuzâti ve'l-hükkam mâdinü'l-fâzli ve'l-keâm Mevlânâ Palas kadısı –zîde fazlühû- tevkî-i refîü'l-hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Mehmed, Mahmud ve Ali ve Hamza nâm kimesneler halen ordu-yu hümâyunuma gelüb biz Alaüddevle'nin evladından olub Nefs-i Palas defter-i cedîd-i hâkânîde malikâne üzre yine vakf olmağla vaki' olan mahsûlât ve rûsûm ve cürm-ü cinayet ve sâîr ba'd-ı hevâsı bize meşruta iken mukataat eminleri zabt ve tasarrufumuza mani' olmağla meclis-i şer'-i şerîfe varub ümenâ ile mürafa' olub temessükâtımıza nazar olundukda temessükâtımız mucebince şer' (...) olunub elimize hüccet-i şer'iyye verilmişdir. Hüccet-i şer'iyye ve sâîr temessükât ve defter-i cedîd-i hâkânî mucebince amel olunub mukatâ eminleri ve taraf-ı aherden kimesne dahl ve taarruz eylememek bâbında emr-i şerîf rica iderüz deyü i'lam itmeğın buyurdum ki: Hükm-ü şerîfim (...) vardukda bu bâbda kadîmden ihrâc olunmuş mühürlü sahih ve cedîd-i hâkânî sûreti taleb edüb göresin. Bunlar Alaüddevle Bey'in evladından olub ve zikr olunan Nefs-i Palas defter-i cedîd-i hâkânîde kendülere vakf

olunduğu vaki' olan âşar-ı şer'iyye ve hukuk ve rûsûm ve ba'd-ı hâvâs-ı mâlikanelik üzere kendülere hasıl kayd olunmuş ise ve bu âna değin minval-i meşrûh üzere zabt ve tasarruf olunub ûmenânın alakası yok ise ve ellerinde olan hüccet-i şer'iyyenin mazmun-u muvafık-ı şer'-i şerîf olub vech (...) sabit ve zahir olur ise ol-taktirce defter-i cedîd-i hâkânî sureti ve vakfiye-i ma'mulumbiha ve hüccet-i şer'iyye mucebince tekarrur itdirüb hilaf-ı defter ve kanun-u ûmenâyı dahl ve taarruz etdirmeyeler. Şöyle bileler: Alâmet-i şerîfe i'timad kılalar. Tahriren fî'l-yevmi's-sabi' aşer min Rebi'ü'l-evvel li-sene semân ve erbaîn ve elf. Be-yurd-ı Sahra-i Haleb

Sayfa 200

Belge 507

Nişân-ı Mehmed Ed-Defteri

Emîri'l-ümerâi'l-kirâm, kebîrû'l-küberâi'l-fehâm, zü'l-kadri ve'l-ihtirâm, sahibü'l-ızzı ve'l-ihtişam, el-muhtassu bi-mezîdi inâyet-i melikü'l-allam, Maraş Beylerbey'isi –dâme ikbalühû- ve akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlâna Maraş Kadısı –zîdet fezâilühû-kıdvetu'l-kuzâti ve'l-hükkam mâdinü'l-fâzli ve'l-keîâm Mevlânâ Palas kadısı –zîde fazlühû- tevkî-i refîü'l-hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Darende-i fermân-ı hümâyun Mahmud ordu-yu hümâyunuma arz-u hâl idûb ber müteveffâ Alaüddeve Bey'in kızının evladından olub (...) kazâsına tabi' Palas nâm karye defterde Alaüddeve'nin kızları evladına ve evladı evladına vakf ve meşruta' olub bu ana değin vakfiyet ve meşrutiyet üzere mutasarrıf iken ve bu bâbda selâtîn-i maziyyeden ellerine mülk-nâme virülüb ba'dehû evlâd-ı vakf olduğuna ma'mulumbih vakfiyye olub ve suret-i defter-i cedîd-i hâkânî olub şart-ı vakf mucebince zabt ve tasarruf olunurken vakf-ı mezbûr olmağın Haleb defterdârı tarafından dahl ve taarruz olunub defaatla murafaa-i şer' olunub vakfiye ve temessükâtına nazar olundukda sahîh-i vakf olub ve bunlar evlad-ı vakıfdan olub hakk-ı meşruta' olmağın vakfiyyet üzere hüküm olunub kıbel-i şer'de hüccet-i şer'iyye verilüb fasl olunub kat'ı niza' olundukdan sonra yine kanaat olunmayub şer'-i şerîfe ve vakfiyyeye ve defter-i cedîd-i hâkânîye ve kıbel-i şer'de verilen hüccet-i şer'iyyeye muhalif tekrar dahl ve niza' olunub rencide itmekten hâli olmadıklarını bildirüb şer'le bir def'a görölüb fasl olunan da'vanın tekrar görölmesi

memnu' olmağla men' olunmak babında emr-i şerîfim taleb etmeğın buyurdum ki: Hükm-i şerîfimle vardıkda buna ol-vechle dahil olunursa hak üzre mukayyed olub ve elinde olan hüccet-i şer'ıyyeye nazar edüb göresin. Ba'demâ bir def'a şer'le görülmüş ise imdi bu me'kule fasl olunan mevâdın tekrar istima'ı memnudur. Min ba'd da'valarını istima' itmeyüb madem ki paye-i serîr-i a'lama arz ve telhis olunub (...) nazar-ı hümâyun-i saadet makfunumla emr-i şerîfim virilmedikce asla istima' olunmayub hali üzerine ibka edüb şer' ve kanun ve hüccet-i şer'ıyyeye vakfiyye-i ma'mulumbihaya ve şart-ı vakfa ve suret-i defter-i hâkânîye ve iş bu emr-i şerîfime muhalif kimesneye bunu rencide ve remide itdirmeyesin. Men' ve def' eyleyesin bundan sonra eslemeyub bir dahi niza' itdirirlerse isim ve resimleri ile yazub arz eyleyesiz ki: bu me'kule birkaç def'a görölüb fasl olunmuş da'va içün memnu' oldukları (...) haklarında emr-i şerîfim ne vechle sadır olursa mucebiyle amel oluna şöyle bileler: Alamet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahriren fî evâsıt-ı şehri-i Zi'l-hicce li-sene erba' ve erbaîn ve elf.

Vurude ve kayd fî 27 Cemaziyelûlâ sene 1048

Be-yurd-i Sahra-i Maraş

Sayfa 200

Belge 508

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezâdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye kadısı -zîdet fezâilühû- (...) vasıl olacak ma'lum ola ki: Mâdinü'l-ümerâi'l-kirâm Kayseriyye Sancağı Begi olan Merdan Ali -dâme izzühû- halen ordu-yu hümâyunuma arz gönderüb (...) Kayseriyye'de vaki' kefere tâifesinin cizyeleri tahsil olundukda cem'ine me'mur olanlar bir sarraf istihdam eyleyüb sarraf eliyle cem' olunmağla kefere taifesine teaddî ve tecâvüz olunmaz iken birkaç seneden berü muayyen sarraf olmamağla reâyaya teaddî ve tecâvüz olunur. Yine Kayseriyye sakinlerinden Faraş nâm zimmî, hizmet-i mezbûrenin uhdesinden gelmeğe kadir olmağla hazinem cem'ine memur olanlar tarafına hizmetde istihdam eylemeleri bâbında emr-i şerîfim ricâsına i'lam eylemeğın reâyaya enfâ olmağın vech-i meşrûh üzre sarraf olmak emr edüb buyurdum ki: Hükm-i şerîfim vusul buldukda bu bâbda sadır olan emrim üzre amel edüb ve imdi mezbûr zimmîyi reâyaya enfâ olmağla cizye cem'ine memur olmağın sarrafiye hizmetinden istihdam itdirdüb mâl-ı mîrîye kadr ve

zarar ve reâyaya teaddî ve tecâvüz itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz: Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fî'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min şehri Rebiü'l-ahir li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 10 Cemaziye'l-âhir sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i (...)

Sayfa 200

Belge 509/ a

Ba-Nişân-ı Mehmed Paşa Ed-Defterî

Kadı Hamamını Handan'a icar tezkeresidir.

(...) tezkeredir ki (...) yevmi otuz beş akçe ile müsteciri olan Handan'ın Osman nâm kimesne bazen hadd-i mezadından ziyade isti'car ve edâ eylediğinde olan hizmeti (...) ise kırk birer akçe içün (...) olmamağla tebeddül itmeğin icare-i mezbûreyi mezbûrun (...) tezkeresidir ki: kimesne mani' olmaya. Fî 16 Cemaziye'l-âhir sene 1048.

(...)

(...)

(...)

Sayfa 201

Belge 509/ b

Mezbûrân Handan ve Ali mahfil-i kazâda merkûm Osman muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm idûb merkûm Osman'ın harc-ı ma'kul içün binbeşyüz akçesi sarf olunmağın huzur-ı müsliminde meblağ-ı mezkûru edâya kendümüz müteahhid olmağın teslim eyledik didiklerinde gıbbe't-tasdîk mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî evâhir Cemaziye'l-ülâ li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Umdetü'l-ulemâi'l-fehâm, Es-Seyyid Abdullah Efendi

Es-Seyyid Abdullah Efendi

Fahru'l-müderrişin Veli Çelebi bin Ahmed Çelebi

El-Hâc Zâim Çavuş

Çukadar Osman Beşe

Sayfa 201

Belge 510

Sabıkan Akdağ kadısı olan Kıdvetü'l-kuzzât, Es-Seyyid Mahmud Efendi bin el-Merhum Salih Efendi mahfil-i kazâda ve karındaşları ebna-i sipahiyandan Es-Seyyid, El-Hâc Ali Çelebi ve Es-Seyyid Ahmed Çelebi asalaten Es-Seyyid Abdalbaki Çelebi ve Es-Seyyid Abdurrahman Çelebi bin Merhum Es-Seyyid Fahri Çelebi câniblerinden husus-ı âtî'ü'z-zikre vekil olub nehc-i mu'teber-i şer'i üzere Mehmed Beşe bin Andullah ve Abdulhadi Çelebi bin Mehmed şehâdetleri ile sabit olan mezkûr Es-Seyyid Ali Çelebi vekâleten meclis-i nehc-i mu'teber-i şer'i Es-Seyyid Pir Mehmed Çelebi bin Abdulkерim Çelebi ve El-Hâc Ahmed bin El-Hâc Sadullah şehâdetleri ile vekâlet-i sabite olan El-Hâc Abdi'nin El-Hâc Hamza mahzârında ikrâr ve i'tirâf idûb müteveffa dedemiz El-Hâc Osman mezbûr El-Hâc Sadullah Bey'in babası El-Hâc Hamza ile ber vech-i iştirâk mutasarrıf idegeldükleri tarlaların, Yenice Köy tarafında vaki' kara yer dimekle ma'ruf olan tarlalar ki bir tarafı Sarıyer ile ve bir tarafı El-Hâc Bektaş Veli vakfı ile ve bir tarafı (...) Begleri ile ve bir tarafı Meşhedini bir yer ile mahdud olan tarla ki nısfı Yenice köyünden tarafımıza ta'yin olunub ve Meşhedini tarafı mezbûr El-Hâc Abdi Bey ile ve El-Hâc Hamza ve El-Hâc Ahmed'e ta'yin olunub ve bundan maâda yine dedemiz El-Hâc Osman ile El-Hâc Hamza müşa' tasarruf idegeldikleri ma'lûme'l-hudud olan salma nâm mevzi' içinde olan ceviz ve kiras ağaçları ile cümle tarlalarından bize ta'yin olunub ve mezbûr salma mukabelesinde mezbûr El-Hâc Abdi Bey'e ve Hamza ve El-Hâc Ahmed'e Begendikli önünde vaki' olan tarlalar ki bizim taht-ı tasarrufumuzda olandan maada ta'yin olunub ve şehir-i karînde Toruntar yönünde (ma'lumetü'l-hudud iken iki kıt'a tarlalarımızdan olan tarlalar dahi salma mukabelesinde mezbûrûn El-Hâc Abdi Bey'e ve El-Hâc Hamza ve El-Hâc Ahmed'e ta'yin olunub ve bundan maada karye-i Salur'da vaki') vaki' olan tarla ki bize ta'yin olunub mukabelesinde karye-i harabede vaki' olan tarlalar mezbûrlara ta'yin olunub minval-i meşrûh üzere ta'yin ve tevzi' ve taksime her birimiz asâleten ve vekâleten dahil olub kat' alaka ve fasl ve husumet itdik. Eğer husus-ı mezkûra müteallık tarafeynden da'va ve niza' sadır olur ise înde'l-hükkami'l-kirâm mesmuâ ve makbule

olunmaya dediklerinde mukırr-ı mezbûrunun ikrâr-ı meşrûhların vicâhen mezbûr El-Hâc Abdi Bey nıfsa asâlaten ve El-Hac Hamza tarafından vekâleten ve mezbûr El-Hâc Ahmed asâleten tasdîk ve kabul itdiklerinde cümlemin rızası ile iş bu vesika ketb olunub yedd-i talibe vazî' olunduğu mezkûr mâcerâ (...) cerâ zâlik. Hurre fî evâil şehri Zilhiccei'ş-şerîfe li-sene seb'a ve erba'ın ve elf.

Şuhudü'l-hâl:

Ebu Bekir Efendi bin El-Mefâhir Müslümanlı Sabıkan

Fahrü'l-müderrişîn Mevlana Es-Seyyid İbrahim Çelebi bin El-Merhum Müfti Mustafa Efendi

Şaban Çelebi bin El-Hâc Himmet

Ahmed Çavuş bin Sadullah

Koca Çavuş Hüseyin

El-Hâc Abdülaziz

Rıdvan bin Abdullah

Fahrü'l-akran Müslim Süleyman Bey

Ahmed an Yenice

Sayfa 201

Belge 511

Mâ fîhî mine'l-ikrâr ve't-tasdîk-i cerâ -îndî zübdehû- el-fakîr Mustafa el-mevlâ Kayseriyye el-Mahmiyye hâlen fîhî üfyen.

Timar-ı âlî Baş Pusak

Suret-i Mevlana-i şeriat mâab

Kıdveti'l-kuzât-i ve'l-hükkâm (boşluk) Mevlâna Kayseriyye Kadısı –zide fazluhuba'de's-selâm inhâ olunur ki: Darende-i fermân Ali gelüb tezkeresin ibrâz idûb mefhumunda Kayseriyye Sancağı'nda Karataş Nahiyesi'nde Baş Pusak nâm karyeden ikibin akçe timara bundan akdem mutasarrıf olan Sinan fevt olub timarı mahlûl oldukda

İbrahim nâm kimesneye verülüb lakin mezbûr İbrâhim'in ismi ve cismi nâ-ma'lum olduğundan maada umum yoklamasında yoklamayub ve derdest itmeyüb sepet tımarı olub mahlûl oldugun Alay Beg'isi i'lam ile mukaddema tevcihe mukarrer olmuş iken gerü kanaat itmeyüb müdâhil ve niza'dan hâli olmadığın bildirüb merkûm Ali halen sefer-i hümayunda mevcut hizmetlerde hâli olmayub bî-vech niza' iden İbrahim'in ismi ve cismi nâ-ma'lum olduğundan maada hizmetlerde ve seferlerde İbrahim nâmında kimesne olmayub merkûm Ali'nin elinde olan tezkeresi mücebince hakkı olmağla tezkeresi mucebince tekrar ibka ve mukarrer kılınıb ke-mekan zabt ve tasarrufu içün mukarrer mektubu verildi. Vüsûlühâ gerektir ki, tımar-ı mezbûru merkûm Ali'ye ke-mekân zabt ve tasarruf itdirüb ol-vecihle niza' üzere olan İbrahim'i ve aherden bir ferdi min ba'd a'sâr ve mahsulüne (...) ve rüsûmuna dahl ve taarruz itdirmeyesiz. Eğer dahl idûb almış nesnesi var ise ba'de subut hükm edüb alı veresiz. Bundan sonra niza' ve taaddi itdirmeyesiz. Tahriren evâil-i cemaziye ahir li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Kayd 27 Cemaziye'l-ahir sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Musul

Sayfa 202

Belge 512

Bu emr-i şerîf (...) tekrar kayd olmuştur.

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye kadısı -zîdet fezâilühû- tevkî-i ref'i hümayun vasıl olacak ma'lum ola ki: Haliyen hâkân-i sureti üzerine dahi mahalli mebûra binası fermânım olan cami-i şerîf ve hamam içün gelen taşçı ve kârhaneci vesair üstad lazım olmağla mahmiye-i mezbûreden ne-mikdar taşçı ve kârhaneci vesair üstad varsa ücretleriyle zikr olunan cami'-i şerîf ve hamamda işlenmek içün gönderilmek babında fermân-ı âli-şânım sadır olmuştur buyurdum ki: Vüsûl buldukda bu babda sadır olan fermânım üzere amel idûb dahi mahalle-i mezbûrede binası fermânım olan cami'-i şerîf ve hamamı ta'mir itmek içün mahmiye-i mezbûrede ne-mikdar taşçı ve kârhaneci var ise kaldırub mahalle-i mezbûreye gönderesin ki gelüb ücretleriyle işlenüb fermân-ı şerifim üzere ta'mir ve ihyâ ideler. Ammâ mukayyed olasın ki bu bahane ile kimesneden bir akçe ve bir habbe almayub ve ücretlerinden bir ferd ki hakkı ketm

olmak ihtimali olmaya. Şöyle bilesin. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahriren fî evâhir şehr-i Safer sene seman ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 8 Recep sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Mısır

Sayfa 202

Belge 513

(...) üzerine binası fermân olunan cami' ve hamama üstad içün gelen emr-i şerîfdir.

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye kadısı –zîdet fezâilühû- tevkî-i ref'i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Haliyan (...) üzerine binası fermânım olan cami'-i şerîf ve hamam içün gelen taşçı ve kârhaneci vesair üstad lazım olmağla mahmiye-i mezbûrede tekrar taşçı ve kârhaneci vesair üstad var ise tekrar ücretleriyle zikr olunan cami'-i şerîf ve hamamda işlenmek içün göndermek babında fermân-ı âlî-şânım sadır olmuşdur buyurdum ki: (boşluk) vusul buldukda bu babda sadır olan fermân-ı şerîfim üzere amel idûb dahi mahalle-i mezbûrede binası fermânım olan cami'-i şerîf ve hamamı ta'mir itmek içün mahmiye-i mezbûrede ne mikdâr taşçı ve kârhaneci var ise kaldırub mahalle-i mezbûra gönderesin ki gelüb ücretleriyle işlenüb fermân-ı şerîfim üzere ta'mir ve ihya ideler. Ammâ mukayyed olasın ki bu bahane ile kimesneden bir akçe ve bir habbe almayub ve ücretlerinden bir ferd ki hakkı ketm olmak ihtimali olmaya. Şöyle bilesin. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahriren Fî evâhir şehr-i Saferü'l-hayr sene seman ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 8 Receb sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Mısır(?)

Sayfa 202

Belge 514

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, vârisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ El-hakimü'l-kazâ-i Kayseriyye –zîdet fezâilühû- tezkere vasıl olacak ma'lum ola ki: Haliyan taht-ı kazânızda vaki' tabh

olunan mermi-i güherçileyi Bursa kârhanesine götürüb edâ ve teslim itdirmek lâzım ve umur-ı mühimmeden olmağın biraz güçlü ve kuvvetlü neferler tahmil idûb kirasın kârhane eminden alı virülüb muaccelen Bursa kârhanesine teslim itdirilmek ehem ve mühimmâtdan olmağın tezkere tahrir olunub irsâl olunub vusul buldukda gerekdir ki: Bir an ve bir sa'at tehir ve tevkif itmeyüb tabh olunan güherçileyi kâl itdirdikden sonra yarar ve güçlü ve kuvvetlü neferler tahmil eyleyüb burada kârhane emiri olan Süleyman Bey'e eda ve teslim itdirüb avk-ı tehirden ve ihmal-i sahileden ihtirâz idûb hizmet-i padişâhînin ihtimamı babında bezl-i makdûr ve sa'i mahzur eyleyesin tekrar divan tezkeresi varmaâ muhtaç eylemeyüb mûceb-i tezkere ile âmil olasın. Tahriren fî evâhir şehr-i Cemaziye'l-âhir li-sene semân ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 10 Receb sene 1048

Be-medine-i Yoncagül(?)

Ve kârhane-i mezbûrede tabh olunan güherçileyi kâl olmazdan mukaddem basıb götürüb ne mikdar güherçile olduğun zabt idûb sicil idûb bir suretin cânibe gönderüb ba'de kale mübaşeret itdirüb ihtimamını sa'i idesin. Yakub

Sayfa 203

Belge 515

(bozuk) Cizyesine Üveyis Efendi ve Hasan Ağa (bozuk) olmuştur.

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezâidi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Medine-i Kayseriyye Kadıları –zîdet fezâilühâ- ve kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm ma'dinü'l-fezâil ve'l-keâm Mevlâna Adana kadısı –zide fazliha- tekiî ref'i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Vilayet-i Rumeli ve Anadolu'da vaki' Perakende-i Ermeni ve Ortaıl Rumu maktu'an cem'ine ma'mur olan Kıvetü'l-emâsil-i ve'l-akrân Üveyis ve Hasan –zîde kadrûhuma- hane-i saadetime arz gönderüb zikr olunan nahiyelikle ticaret içün mermer işleyen perakende Ermenilerin ve Ortayaka Rumları'nın yerlü andan(?) maadasından tarih-i mezkûra mahsub olmak üzere cem'i tarafımdan Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran (boşluk) -zide kadruhu- deruhde eylediklerin bildirub emr-i şerîfim verilmek ricâsına i'lam eylemeğın imdi vech-i meşrûh ve kadîmden olageldiği üzre cem' ve tahsil itdirmegiz emr idûb bildirdim ki: Hükm-i şerîfim mezbûr -zide kadruhu- vardıkda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim

üzere amel idûb dahi zikr olunan nahiyelikle ticaret içûn mermer ve (...) idenlerden ve medine-i mezbûre reayasından tarih-i merkûm mahsub olmak üzere her birinden üç yüz altmış akçe maktu'aların ve müdde-i mezbûre reâyasının maktu'alarıyla ve beytü'l-mâl ve cürm ve cinayetlerin mirî cem' ve tahsil ve kabz ve hürmet itdürdüb hilaf-ı şer'i ve kânun ve mugâyir-i emr-i hümâyun ziyade bir akçelerin ve bi'l-cümle kadimden yerlü olub cizye veren reâya müdahil olmayub maada Vanlı ve Tiflisli ve Arhatlı ve Çulhalı da hesab-ı mezkûr maktu'aların aldırub bir ferde inad ve muhalefat itdirmeyüb vech-i meşrûh üzere olan emrimi yerine getiresiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmi't-tasi' şehr-i Cemaziye'l-ûla li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Be-mekâm-ı Kostantiniyye el-Mahruse

Sayfa 203

Belge 516

Tıpkı aslıhâ el-âli ketebe el-fakîr el-Hâc (...)Kasım el-kadı be-medine-i Kostantiniyye el-Mahmiyye an ekbelüha(?)

Ba Nişanı Ömer Ağa Ed-Defterî

Yave cizyesi içûn Üveyis ve Hasan Ağa adamı yediyle varid olmuşdur.

Ba nişanı emr-i şerîfi âli ilâ ahir

Çün avâtıf-ı vafire-i şahane (...) şer'an padişâhânem kemal istikâmet ve cedd-i ihtimam (...) ihtiramdan olanlar babında mezul-ü bir diriğdir bundan akdem vilayet-i Rumeli ve Anadolu vesair memalik-i mahrusede sakin ve etrak ve ektaddan kalan perakende ve yerlü Ermeni ve Orta yaka Rum'u ve Kayseriyye'li ve Van'lı ve Çulha'lı ve Tiflis'li ve Konya'lı ve Vilayet-i Leh ve Macar ve Nemçe ve Bo'dan ve Eflak taraflarından ticaret içûn gelen Ermeni taifesinin bin kırk sekiz senesi içûn üzerâne lazım gelen üçeryüz altmışakçe hesabı üzerimize bir senede kırkbeşyük akçeye dergâh-ı âli yeniçerilerinden Zaim nâm kimesne uhdesinde iken halen divan-ı hümâyûn katiblerinden Kıdvet-i erbabi't-tahrir ve'l-kalem, umdetü'l-eshabi't-takrîr ve'l-iktam Üveyis –dâme meciduhû-ve Kıdvetü'l-emâsîl ve'l-akrân Hassa kethüdası olan Hasan –zîde fazlühû- dîvân-ı âliye gelüb arzu hâl sorub maktu'-ı mezbûrun bin kırk dokuz senesine beşyük akçe ziyade ki cem'an senesi elli yük akçeye alub ve halen ber vech-i iştirâk on yük akçe teslim oluna ve her mevâcibde onaryük akçe teslim eylemek üzere ber vech-i iştirâk kul ideriz. Şol şartla ki mukaddema perakende ve yerlü Ermenilerin ve Medine-i Münevvere reâyası ve

Ortayaka Rum'u ve Karaman'lı ve Arhat'lı ve Kayseriyye'de on altı nefer Ermeni ve bâlâda kayd olunan yerlerden ticaret içün gelen tavattun iden iden taife-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere ta'yin olunan üçeryüzaltmış akçe miri maktu'aları cem' ve tahsil olunur. Bir vecihle inad ve muhalefet olunmaya ve bi'l-cümle Ermeni ve Medine-i Münevvere reâyası ve Ortayaka Rum'u vesair etrak ve eknaddan gelen ve bir diyardan gelüb aher-i diyara nakl iden taife-i mezbûrenin vech-i meşrûh üzere maktu'aların ve perakende olub kimesnenin defterlü reayası olmamağın bundan akdem hatt-ı hümayun saadet mekrûn ile ma'ruz (...) ve maktu'ü'l-kadem kaydı ile bir vahidden cem' ve tahsil olunmak babında fermân-ı hümayun varid olmağın cürm ve cinayet ve bâd-ı hevâdan ve beytü'l-maldan maan zabt olunub min ba'd eğer erkan-ı selâtın vesair erbab-ı zeamet ve tımar vesair emlak sahipleri tarafımızdan sakinlerdir deyü bir vecihle müdahale ve taarruzları görmeden (...) vesair vilayetlerden ticaret içün geldik yine diyarımıza avdet ideriz deyü Kayseriyye'dekinden Ayvaz ve yahud Yakub Çelebi vakfına kayd olub ve havas-ı hümayun ve evkâf-ı selâtın defterlisiyüz ve sakin olduğumuz (...) cizyelerimizi edâ eyledik deyü cevaba salık olurlar ise (...) amel olunmayub vech-i meşrûh üzere maktu'aları cem' ve tahsil olunub haricden bir ferde dahl ve taarruz itdirilmeye ve ba'zı Ermeni ve Ortayaka Rum'u ber tarih-i merkûm mahsub olunmak üzere lazım gelen maktu'umuz muhâssilü'l-emvâl ve mübaşirîn-i evvelinde edâ eylemişdir deyü niza' iderler ise hüda suretine amel olunmağın vech-i meşrûh ve yed ve aherden cem' ve tahsil olunmak fermân olunmağın inad ve muhalefet itdirilmeye mutalebe-i mezbûrdan ba'zıları mutasarrıfa ve çavuş ve reâya ve erbab-ı tımar ve altı yük halkı ve dergâh-ı âli yeniçerileri vesair askeriye taifesinden rağabât-ı vilayetden ba'zı zî-kudret kimesneler evveline (...) ve bağ ve bağçelerinde sakin olmağla ve üzerlerine edası lazım gelen üçeryüz altmış akçe maktu'aların virmeye taallül ve inad ve muhalefet olunmaya. Şöyle ki: Taallül ve niza' iderlerse ol-makûleleri men' ve def' olunub minval-i mahzu' olmayanların isimleri ve resimleri ile ve dirlikleri ile ve sakin oldukları kasabat ve kurâları ile yazub südde-i saadetime arz ve i'lam eylesin ki; malımın izâetine sebep ve maktu'u mezbûrun kesrine bais ve bâdi olub iş bu berat-ı hümayunun hilafına vazi' olanların haklarından gelinir ve kadimden olageldiği üzere maktu'u mezbûrûn cem' ve tahsili içün (boşluk) (...) emin ve katib olub tahsil idtikleri maldan müstehak oldukları ulufelerin virülüb muhasebesine mahsub olagelmeğın uslub-u sâbık üzere amel olunub ve bâlâda mübaşir ta'yin olunan Üveyis ebna-i sipahiyandan birinci bölükde mutasarrıfa olduğu elli beş akçe ulûfesinin ve hassa beyler kethüdâsı olub yevmi yirmidokuz akçe

ulûfeye mutasarrıfa olan iştirâk-ı merkûm Hasan ile mahsul-ü mezbûrdan alub muhâsebelerine mahsub ola ve her sene hizmet-i şerîfîn içûn ta'yin olunan üçyükkırk bin akçesinin sâbık-ı makbuzum yedinizden dârü's-saâdeye teslim olunub temessük-ü makbuzum muhasebeye mahsub oluna ve Galata reayasından olub Yeni Cami'-i Şerîf'e ta'yin olunan bin nefer-i emin ve her bir neferden dörderyüzyirmibeş akçe hesabı üzere senden dörtyük yirmibin akçe Galata ve yave resmi olunan tahsil idûb muhasebemize mahsub oluna vesair şart ve kaydınız ke-mekân mukarrer olunub icra oluna ve maktu'-ı mezbûr kadimden bu ana değin nev cemil cem' ve tahsil olunagelmiş ise ol-minval üzere cem' olunub aherden bir ferd müdahale eylemeye ve Mahruse-i İstanbul'da vaki' Ermeni kinisaların her birinden otuzar kırkar nefer papas nâmına cem' olub ilzâm-ı külli özr olmağla ve kadimden olan papaslardan gayrı senden kanun üzre maktu'aları alub papas olmayanla inad ve muhalefet itdirilmeye deyü berat-ı şerîf virilmek babında înayet ricâ eyledikleri acilen bin kırk yedi Cemaziye'l-âhiresinin on dokuzuncu günü arz olundukda vech-i meşrûh üzere berât-ı âli şânım virilmeğın fermânım olmağın iş bu darendegan-ı fermân-ı hümâyun meserret makrun-ı hâkânî nakil-i mürtefi-i belîğ-i mekremet ünvân-i sultâni Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân muma-ileyh Üveyis ve merkûm Hasan -zîde kadruhumâ- haklarında mezid-i inayet-i mâlikânem zuhura getirib tarih-i mezbûrda vaki' taife-i mezbûrenin ta'yin olunan maktu'alarının (...) almalarının cem' ve tahsiline ber vech-i iştirâk emin nasb ve ta'yin idûb zabt ve tasarrufu içûn berat-ı hümâyun virdüm ve buyurdum ki; muma-ileyhüma varub tarih-i merkûmda bâlâda mestur ve mukayyid olan şart ve kuyud üzere ber vech-i iştirâk emin olub minval-i meşrûh üzere sene-i mezbûre mahsub olmak üzere taife-i mezbûrenin ta'yin olunan maktu'aların olageldiği üzere zabt ve tasarruf ve ahz ve kabz idûb seneleri tamam oluncaya değin zabt eyler ise seneleri ahiresinde şart-ı ikramları(?) olan meblağ-ı mezbûr edasına mahsuba arz(?) olalar müstehak oldukları ulufeleri maktu'u mezbûrdan alub zimmetlerine mahsub oluna ol-babda kimesne mani' olmayalar ve iş bu mezbûrda hala bin kırk yedi Cemaziye'l-âhiresinin yirmi altıncı günü tefavütüyle mezbûr Üveyis - dâme meciduhû- yedimizde ber vech-i nukud bir defa dörtyük kırkçünbeşyüz akçe zaman-ı mezbûrun kırk sekizinci günü dörtyük yetmişdörtbindörtyüzdoksan akçe ve tarihi mezbûrda bir defa daha kırkdokuzbinbeşyüz akçe ki cem'an tefavütüyle dokuzyük altmışyedibindörtyüzdoksanakçeyi istân-ı saadetim cizyesine teslim itmişlerdir. Seneleri ahirinde muhasebelerine mahsub olasız. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahiren fî'l-yevmi'l-hâdi aşer şehr-i Şabanü'l-muazzama li-sene seb'a ve erbaîn ve elf.

Sayfa 204**Belge 517**

(bozuk)

Hasan'ın Kızılcaın nâm karye tımarı ibkası içün suret-i emr-i şerîfdir.

Emîri'l-ümerâi'l-kirâm, kebîrû'l-küberâi'l-fehâm, zü'l-kadri ve'l-ihirâm, sahibü'l-ızzı ve'l-ihtişam, el-muhtassu bi-mezîdi inâyet-i melikü'l-allam, Karaman Beylerbey'isi – dâme ikbalühû- ve kıdvetü'l-kuzâti ve'l-hükkam mâdinü'l-fâzli ve'l-keâm Mevlânâ Hasinli (Kadısı) –zîde fazlühû- tevkî-i refîü'l-hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Darende-i fermân-ı hümâyun ordu-yu hümâyunuma gelüb Kayseriyye Sancağında Kenarırmak Nahiyesinde Kızılcaın nâm karye ve gayriden binbeşyüz akçe tımar bundan akdem müteveffa babası kürtlerden kanunları üzere kendüye tevcibe olunub berat itdirüb üzerine ve zabt ve tasarrufuna almış olan Abdi nâm kimesne tımar-ı mezbûr sepet tımarı mülahazasıyla alub müdahale itmekle Düstûr-i Ekrem, Müşir-i Efham, Nizâmü'l-Âlem, Vezir-i Azam ve Serdar-ı Ekrem Mehmed Paşa –edâme'llahu teâla ve iclâlehû- huzurunda murafiâ olduklarında sepet tımarı olduğunun aslı olmayub babası tımarı olduğun zahir olmağla mezkûr Abdi'nin ol-vecihle alub müdahale eylediği (...) olub tımar-ı mezbûr her-vecihle bunun hakkı olmağla mukarrer olmak babında inâyet-i ricâ eylemeğin tımar-ı mezbûr babası tımarı olub hakkı olmağla elinde olan berat mucebince mukarrer ve ke-mekân zabt ve tasarruf itdirilmek emrim olmuştur. Buyurdum ki: Emrim üzere tımar-ı mezbûru mezkûr Hasan'a elinde olan berat mucebince mukarrer ve ke-mekân zabt ve tasarruf itdirüb min ba'd ol-vecihle sepet tımarıdır deyü alıb dahil iden mezkûr Abdi'yi ve aherden bir ferdi asla bir vechle dahl ve taarruz itdirmeyesiz ve dahl idüb şimdiye değin tahvil ve terkinine düşen mahsulünden cüz'-i ve külli nesnesin dahi almışlar ise ba'de's-subut hüküm idüb bî-kusur gerü aldırub min ba'd taallül ve hıyanet itdirmeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fî evâil şehri Cemaziye'l-âhir li-sene semân ve erbaîn ve elf .

Kayd fî 13 Receb sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Musul

Sah

Sah

Sah

Sah

Sah

Sayfa 205**Belge 518**

Defter oldur ki

Saadetlü Sadrıazam ve Serdar-ı Ekrem Hazretleri ordu-yu hümâyun ile gelüb Amasya'ya kışlağına giderken İncesu ve Köprübaşı nâm menzillerin levâzımına ahali-i vilayet ma'rifetiyle şehir kethüdâsı Yusuf kethüda ve zımmîyan kethüdası İsrâfil yedinden sarf olunan meblağdır ki zikr olunur. Fî evâhir-i Cemaziye'l-âhir li-sene seb'i ve erbaîn ve elf.

Kurban için koyun, Aded 20 Fî 150, Meblağ 3000

Tavuk, Meblağ 1600

Çam çırası, Aded 3 Fî 200, Meblağ 600

Defâ çıra içün çam, meblağ 600

Kuzu, aded 5, meblağ 500

Ekmek, meblağ 600

Köprü başına arpa nakli içün makari devesi 120, meblağ 3000

Devecilere urgan 12, meblağ 300

Nüzul Eminine hizmet, meblağ 5000

Defterdar Paşa Hazretlerine, meblağ 5500

Sarbanlara nafakalarının aylık ta'yin olunduğuna emr-i şerîfin harcı, meblağ 1200

Sarbanlara bir gecelik harcı, meblağ 780

Sarbanlara ahura girdiklerinde kurban koyunu 2, meblağ 380

Deve ahırının serhadına ırgad ve nacar ve mi'mar, 45 Fî 25, meblağ 1250

Def'a mi'mar ve nacara, meblağ 400

Muma-ileyh Vezir-i Azam Hazretleri Dilaver Paşa evine giden mahsul ve yağı vesair mesarifat, meblağ 4000

Yeniçeri Ağası (...), meblağ 150

Arpayı nakle gelen Çavuş'a, meblağ 1000

Yekün 29970

Ahali-i vilayetin sair levazımına sarf olunanlar ki zıkr olunur.

Gühercile Emını teftişine gelen Davud Ağa'ya evvelki günde sarf olunan, meblağ 3540

Menzile isti'mal Emiri Götüren Mehmed Bey'e, Meblağ 2000

Ağac Mehmed nâm sa'ıye ordu-yu hümâyuna gidib ücret, meblağ 1000

Deve Kışlağında Han üzerinde duran Musa Ali Bey'e, meblağ 3000

Katib Ahmed Çelebi'ye , meblağ 4000

Kantarcıya, meblağ 1500

Kalaycıya, meblağ 550

Defterdar Yakub Paşa Hazretlerine dokuz günde 198, külli meblağ 14850

Cenge gönderilen Nacarlara on beş günde (...), meblağ 6000

Camus mübaşiri Ali Ağa'ya (...) 50, (...) rebi' 6000

Camus kondugu çayıra ve Yörük Begi'nin adamına teslim, meblağ 1000

Saadetli Padişah Hazretleri Konya'ya geldiğinde irsal olunan sa'ıye, meblağ 1000

Ba'de husus-ı mezkûr içün gönderilen sa'ıye, meblağ 800

Lağımcı teftişine gelen Yusuf Ağa'ya evde günlük nafaka vesair zevâtın ve uhdesine sarf olunan, meblağ 1590

Sarı Babazade'nin emvalını yazmağa gelen Osman Ağa'ya ev kirası, meblağ 900

Merdan Ali Bey'in mütesellimi Mustafa Ağa'ya 6, külli meblağ 450

Mirimiz Yusuf'un geldiğinde üç kuzu ve bir batman şeker verildi, meblağ 900

Süleyman Efendi'nin evine kira, meblağ 900

Def'a meblağıdır Mustafa Ağa'ya koyun, meblağ 170

Mezbûr Davud Ağa Ba'dad'a lağımcı ve iştirâya akçe götürdüğu hinde dokuz günde sarf olunan meblağ 7375

Yekün 58130

Sayfa 205**Belge 519**

Saadetlü ve şevketlü Padişah-ı Âli menah hazretleri saadet ve iclal ve devlet ve ikballe sefer-i hümayuna tevcih ve azîmet buyurduklarında Çiftehan ve Tekirbeli nâm menzillerde iştirâ ve sürsat zahiresi ihraç olundukda zikr olunan menzillerde sarf olunandır ki zikr olunur. Fî evâsıt Saferü'l-hayr li-sene semân ve erba'în ve elf

Tavuk, Adedi 20 Fî 15, meblağ 2800

Soğan vukiyye-i osmâni 400, meblağ 800

Tavuk için kira katırı 5 Fî 150, meblağ 750

Sa'i El-Hâc Mehmed'e ücret, meblağ 150

Def'a sa'i'ye, meblağ 600

Odun, meblağ 550

Arakiliye giden sa'i'ye, meblağ 100

Güllecimaya, meblağ 150

Koyun ve kuzu, aded 5 meblağ 775

Tuz içün Abdülfettah'a teslim, meblağ 300

Def'a kuzu 5, meblağ 500

Karahisardan alınan koyun 3, meblağ 450

Def'a milh, meblağ 1000

Süd, meblağ 100

Def'a kuzu Sultan içün 5, meblağ 575

Def'a odun ve götürene, meblağ 5

Yumurta aded 342, meblağ 185

İttikamcıya, meblağ 100

Çıra içün gelen kapucuya, meblağ 300

Def'a tavuk, meblağ 250

- Yoğurt ve süt, meblağ 100
- Def'a Sultan içün kuzu 5, meblağ 570
- Def'a soğan aded 80, meblağ 250
- Def'a tavuk 30, meblağ 775
- Def'a kuzu aded 5, meblağ 600
- Def'a yoğurt ve süd, meblağ 50
- Def'a tavuk ve piliç, meblağ 950
- Matbah içün süd ve yoğurt, meblağ 450
- Def'a tavuk, meblağ 500
- Babacık yedinden tavuk ve soğan, meblağ 2000
- Katıra kira, meblağ 450
- Def'a yumurta, meblağ 200
- Def'a tavuk aded 10, meblağ 400
- Sa'i'ye, meblağ 100
- Def'a kapucuya, meblağ 150
- Mehmed Ağa'nın Kethüdâsına, meblağ 200
- Def'a kal'aden tavuk 50, meblağ 500
- Def'a Çavuş'a altun 2, (...) 15 meblağ 14, muhsab-u meblağ 894
- Def'a koyun 7, meblağ 1100
- Def'a kapucuya, meblağ 100
- Arpa katmaya, meblağ 240
- Def'a Gülleciye, meblağ 150
- Çam götürme ve yarma, meblağ 400
- Tekire giden etmekcilere, meblağ 6300
- Artub kalan arpayı Güllük Kal'asına bî-fermân-ı âlî nakle kira, meblağ 16000
- Harcırah içün, meblağ 6

Kayseriyye'den Tekirbeli'ne tuz ve çay ve kurban ve tekine vesair levazım götüren develere, meblağ 2000

Karcıya, meblağ 50

Def'a ıraya gelen kapucuya, meblağ 500

Karahisarlılara odun in, meblağ 450

Tavukuya, meblağ 180

Def'a koyun 6, meblağ 600

Def'a sd, meblağ 150

Yekn meblağ 47279

Sayfa 206

Belge 520

Asker ihracı in emr-i Şerif ile gelen kapucu baŐılarından Umdet'l-imaced ve'l-ekarim Şahbaz Ağa -dame mecidh'ya- drt gnde sarf olunandır ki zikr olunur.

Lahm vukiyye-i osmn 120, meblağ 960

Pirinç aded 80, meblağ 800

Yağ vukiyye-i osmn ve 24, meblağ 625

Asıl vukiyye-i osmn 24, meblağ 625

Badem def'a 4, meblağ125

Etmek, meblağ 350

Nohud, meblağ 48

Soğan, kabak ve biber meblağ 140

Emrud, meblağ 48

(...) Kiyie 50 F 120, meblağ 6000

Mum, meblağ120

Ev kirası, meblağ 300

Ve sair hırda'vat, meblağ 600

Dekik, meblağ 40

Nişasta, meblağ 40

Yekün meblağ 10824

Sayfa 206

Belge 521

Mezbûr Şahbaz Ağa geldiği gün asker ihracına gelen dergah-ı âli kapucu başlarından

Ali Ağa'ya dört günde sarf olunan meblağdır ki zikr olunur.

Pirinç vukiyye-i osmâni 40, meblağ 400

Yağ vukiyye-i osmâni 14, meblağ 416

Bal vukiyye-i osmâni 16, meblağ 416

Etmek, meblağ 150

Mum vukiyye-i osmâni 60, meblağ 460

Siyah üzüm, meblağ 128

Mum, meblağ 60

Emrud, meblağ 48

Sabun, meblağ 20

Zeytun yağı, meblağ 120

Şalğan, meblağ 28

Sirke, meblağ 12

Sızırık, meblağ 12

(...) kile 60, meblağ 2800

Biber, meblağ 40

Kabak, meblağ 50

Patlıcan, meblağ 20

Nohud, meblağ 48

Genirme(?), meblağ 60

Yekün meblağ 5292

Sayfa 206

Belge 522

Mezbûrân kapucu başlarından mukaddem asker ihracına yeniçeriler ve kapucular ile gelen sabuncu başıya on günde sarf olunandır ki zikr olunur

Pirinç vukiyye-i osmâni 105, meblağ 1050

Yağ vukiyye-i osmâni 36, meblağ 900

Bal vukiyye-i osmâni 30, meblağ 870

(...), meblağ 6300

Etmek, meblağ 600

Koyun 14, meblağ 2200

Hırda' vat hacı, meblağ 500

Yekün 12420

Sayfa 206

Belge 523

Tokat'dan gelüb sefere giden helvacılara iki günde sarf olunan meblağ 620

Kasabalardan Birecik'e nakl olunan barut-ı siyah tahmil içün Kayseriyye'den emr-i şerîf ile tedârik olunan deve ve ka'nulara ahali-i vilayet yediyle istihrac olunan meblağ 59510

Meblağ-ı mezbûrun vesair akçelerin üç aylık (...), meblağ 7000

Rumeli Beylerbeyi geldiği hinde gönderilen hedaye, meblağ 3000

Emr-i Şerîf ile doğan ve vesika teftişi içün gelen Hasan Ağa'ya hizmet ve bir günlük zad ve zevada, meblağ 2500

Kapucu başı Hattat Mehmet Ağa'ya üç günde sarf olunan, meblağ 3110

Yekün meblağ 75740

Cem'an meblağ 239655

Lakin iki yük otuz dokuz bin altı yüz elli beş akçedir.

Sayfa 206

Belge 524

Ba'de saâdetlü vezir-i ruşen-i zamir Hüseyin Paşa Hazretleri geldiğinde iki günde sarf olunan eşyadır ki zikr olunur. Fî evâsıt Cemaziye'l-âhir li-sene semân ve erba'în ve elf.

Lahm vukiyye-i osmâni 133, meblağ 1724

Etmek, meblağ 1050

Pirinç vukiyye-i osmâni 85, meblağ 850

Sade yağ def'a 23, meblağ 600

Asl def'a 10, meblağ 610

Tavuk 15, meblağ 185

Soğan, meblağ 24

Nohud, meblağ 22

Tuz, meblağ 9

Sızvat(?), meblağ 50

Biber, meblağ 20

Sirke def'a 8, meblağ 50

Mum, meblağ 30

(...) kile 211, meblağ 10550

Yekün meblağ 15436

Sayfa 206**Belge 525**

Emr-i şerîf ile şıkk-ı sâni defterdarı tarafından idenden hazineye tahsil idûb hazine ile Kayseriyye'ye gelen Mehmed Ağa'ya iki günde sarf olunandır ki zikr olunur. Fî'l-tarihi'l-mezbûr.

Pirinç vukiyye-i osmâni 40, meblağ 400

Etmek, meblağ 200

Sade yağı ve aded 10, meblağ 260

Asl vukiyye-i osmâni 10, meblağ 260

Tavuk 6, meblağ 25

Mum, meblağ 30

Nohud, meblağ 16

Saman, meblağ 12

Sızvat(?), meblağ 30

Meş'aleye çam, meblağ 50

Tuz, meblağ 6

Lahım vukiyye-i osmâni 6, meblağ 485

(...) 50, meblağ 2500

Biber, meblağ 20

Bazara gidene, meblağ 200

Yekün meblağ 4484

Cem'an meblağ 20000

Yirmi bin akçe ider

Sayfa 207**Belge 526**

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, el-muhtassu bi-mezâdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye kadısı-zîdet fezâilühû- tevkî-i refî-i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki; nefsi Kayseriyye'de vaki' Hocavatan zâviyesinin şeyhi ve mütevellisi olan darendegân-ı fermân ve acibü'l-iz'ân Seyyid Ali ordu-yu hümâyunuma arz-u hâl idûb zâviye-i mezbûrenin tevliyyet ve müşenciri bi'l-fîl üzerinde ve her vecihle hakk-ı sârihi olmağla aherden dahil olunmayub elinde olan berat mucebince ibka ve mukarrer ve zabt ve tasarruf itdirilmek babında inayet-i rica itmeğın mukarrer ve zabt itdirilmek emrim idûb buyurdum ki: Emrim üzere zikr olunan tevliyyet ve müşencire müşarun-ileyhin elinde olan beratı mucebince ke-mekân mukarrer ve zabt ve tasarruf idûb min ba'd aherden bir ferdi asla dahl ve taarruz itdirmiyessin. Ve dahl olunub müşarun-ileyhe aid olunandan senessin dahi almışdılar ise ba'de's-subûtü'l-hükm idûb bi-küsürâtı viresin bundan sonra muahhar tarihli berat ve emr ibrâz idûb niza' iderler ise zaviye-i mezbûre ke-mekân buna zabt itdirüb defter iden mezbûrları temessükâtı ile ordu-yu hümâyunuma gönderessin. Şöyle bilesin: Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahriren fî evâhir şehri Saferü'l-hayr li-sene semân ve erba'în ve elf.

Be-yurd-ı Sahra-i Mısır(?)

Sah

Sah

Sah

Sah

Sah

Sayfa 207**Belge 527**

Ba'de'l-yevm Saadetlü Abdü'n-Nebi Efendi Hazretleri zamanında olan mevaddır.

Defter oldur ki;

Mahmiye-i Kayseriyye sakinlerinden El-Hâc Mustafa Dede nâm kimesnenin mahmiye-i mezbûreden Kadir Çavuş Mahallesi'nde vaki' bir bab dükkanın müstaciri olan Avanos nâm zımmî firar itmekle mezbûr El-Hâc Mustafa Dede dükkan-ı mezbûru ahere icâr itmek murad eylemeğın ve ba'de'l-hükkam Mustafa Dede talebiyle kıbel-i şer'den

üzerine varılıb firar iden mezbûr zımmînin dükkan-ı mezbûrda mevcud bulub tahrir olunan eşyasıdır ki zikr olunur. Fî 5 Şaban li-sene 1048

(...) kayuş 6

Şal minder 1

Çul 1

Mum boyasu(?)

Tabla 1

Köçker kutu içinde (...)

Çakmak taşlı terazi(?)

Kilim 6

Bu zikr olunan esbab Molla Ali ile El-Hâc Mustafazade'ye emanet-i vasi' olundu.

Sah

Sah

Şuhudü'l-hâl:

Uncu Ahmed bin Ramazan

Molla İbrahim bin Garabit

Ahmed bin Hasan

Abdurrahman bin Ahmed

Abdi bin Musa Ali

Sayfa 207

Belge 528

Vech-i tahrir-i tezkere budur ki Hasinli Mahallesi'nde Sefer nâm zımmînin resm-i tapusu alınub, alan ve yerleri. Fî Muharremü'l-haram li-sene 1044.

Ali Ağa

Berat-ı Rıdvân berây-ı tevliyyet evkaf-ı Seyyid İbrahim

Ba-nişân-ı şerîf-i âlî hükm oldur ki;

Kayseriyye'de vaki' merhum Seyyid İbrahim su yoluna vakf itdiği akçe vesair evkafın tevliyyet îfâsına şart idûb şurûtu üzere yevmi bir akçe ile azadan olan iş bu darende-i fermân-ı hümâyun Rıdvan nâm kimesne ber muceb-i şart vakfa mütevellî olub emanet ve istikametiyle edâ-i hizmet idûb (...) ve azlin icab ider hâli yoğ iken ecnebi ve vakfın veresesinden ba'zı kimesneler hakk-ı şart-ı vakf alub gadr itmekle yine şart-ı vakf mucebince mezbûr Rızvan'a tevcih olunub berat-ı hümâyun virilmek ricasına kadı naib-i Mevlana Ebu Bekir arz eylemekle vaki' ise sadır itdirüb berat-ı hümâyun meserret makrunu virdim ve buyurdum ki: Varub imdi vakf-ı mezbûre şurûtiyeti üzere ber muceb-i şart-ı vakf ifâdan mezkûr Rızvan ke-mekân mütevellî kimesnelerin hizmet-i lazimesin tevdi kıldıkdan sonra yevmi bir akçe ile mutasarrıf olub vakfın ifası içün ve devam-ı ömr ve devletim içün duaya müdavemet göstere ol-babda hiç ahz-ı mani' olmayub kimesne dahl ve taarruz eylemeye. Şöyle bilüb alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahriren fî ısrîn şehr-i Zi'l-kâdeti'l-haram li-sene tasi' ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 13 Şaban sene 1048

Be-mekam-ı Kostantiniyye

Sayfa 207

Belge 529

Hacı Hanıfioğlu içün gelmiştir.

An Tahvil

Hüseyin Bey an ebna-i sipahiyan ber vech-i iltizâm emini mukataa-i Bidaklu an Kazâ-i Nigde an Tust mukata-i mezbûr an dahil-i sene 47 an Salyane-i Hazret-i Arslan Paşa Mir-i Miran Vilayet-i Karaman an akçe-i bedel-i cizye-i keferi Liva-i Kayseriyye an gurre Receb sene 1048 ali ait şehr-i mezbûr sene 1048 tekere-i Mihail Ağa Kethüda-i müşarun-ileyhe irad ve muharrefdir.

(...)

Yalnız on üç bin altıyüz otuz üç akçedir.

Be-hazine-i Amire-i Vilayet-i Karaman fî 26 Recebü'l-mürecceb sene (10)48

Kayd fî 12 Şaban sene 1048

Yakub

Sayfa 208**Belge 530**

Atuvvetlü ve faziletlü Efendi Hazretleri'nin huzur-u şerîflerine dürer-i dua ve gayrısına (...) kılındıktan sonra inha-i muhibbane olunan oldur ki: Niğde Sancağı'nda Karaman aklâmından Bidaklu hassa emini olan Hüseyin tahvilinden Karaman defterdarı Yakub Paşa Hazretleri tarafından ruznâmçe tezkeresi virilüb Saadetlü Efendimiz Hazretleri'nin salyanesi içün bir aylık akçe ki; altıbinaltıyüzotuzüç akçe olub ruznâmçe tezkeresi mucebince mezkûr emin Hüseyin nâm kimesneden tahsil eylemek içün ağalarımızdan Fahrü'l-akran Mehmed Ağa –zide kadruhu- ta'yin olunub irsâl olmuştur. Vusulünde me'muldürki: Defterdar Paşa Hazretleri'nin nişanlı ruznâmçe tezkeresi mucebince zikr olunan akçe Ağa-i mezbûra Emîn-i mezkûr Hüseyin zimmetinden tahsil itdirmek babında (...)

Ali Kaim-i Makam Mir-i miran Karaman

Sayfa 208**Belge 531**

Benim îzzetlü Efendim: Emîn-i mezbûru götürdüb ziyade dikkat itdirdüb zikr olunan akçeyi tahsil itdirmeğe dikkat suretiyle eğer bir azdır bir civan var ise mübaşir-i mezbûra koşub (...) götürsüz ki Defterdar Paşa huzuruna gelüb cevab virüb halâs-ı evladan akçe virmeyince halas emrimiz şöyle ma'lum fert ola

Îzzet-i karyede Bidakluca Emîni olan Hüseyin Bey şöyle ma'lum ola ki: Üzerinde olan Karaman emlakı mukataası malından saadetlü Efendimiz Hazretleri'nin salyane akçesi içün bir aylık akçe ki; onüçbinüçyüzotuzüçakçe olub îzzetlü Karaman defterdarı cânibinden nişanlı ruznâmçe tezkere virüb göndermişizdir. Gerektir ki zikr olunan akçeyi Mehmed Ağa'ya teslim idesin ihmal ve taallül itmeyüb viresin ve yahud göndererek çabuk cevab viresin. Ve hatm(?)

Kayd fi 12 Şaban sene 1048

Sayfa 208**Belge 532**

Lağımcı hususunda varid olan emr-i şerîfdir.

Kıdvetü'l-imâced ve'l-a'yân sefer-i hümâyuna gidecek beldarlara ağa olan (boşluk) - dâme meciduhû- tevkî-i ref'i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki; Ba'dad'a gidecek (...) için bir mikdar kürekçiye müzayaka olmağla haliyan mevcut olan beldardan bin nefer beldar Birecik'de (...) üzerine ma'mur olan Emîrü'l-ûmerâi'l-kirâm Osman - dâme ikbâluhûya- irsal ve teslim eylemek emrim olmuştur. Buyurdum ki: Hükm-i şerîfim ile (boşluk) vardukda bu babda sadır olan fermân-ı celilü'l-kadrim üzere amel idûb dahi vech-i meşrûh üzere Ba'dad'a gidecek (...) kürekçi lazım olmağla bin nefer beldarı Mîr-i Mîrân muma-ileyh Osman -dâme ikbâluhûya- irsal ve tamamen teslim eylesin ki ol-dahi (...) koyub Ba'dad'a irsâl eyleye ve İnşa'l-lahu teala Ba'dad'a vusul bulduklarında yine beldarlık hizmetinde olalar. Ve ol-mikdar beldarı teslim eyledik ki Mîr-i Miran müşarun-ileyhden mühürlü temessük alasız. Şöyle bilesiz: Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fî'l-yevmi's-sadis şehr-i Rebi'ü'l-evvel li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 5 Şaban sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Haleb

Ba-Nişanı Mehmed Paşa Ed-Defteri

Sayfa 208**Belge 533**

Vech-i tezkere budur ki: Zeametimiz olan Ulubiringöz'den bize aid olan mahsul (...) olursa bizim hanemizden vekil olan Hasan Çelebi ve El-Hâc Murad'a teslim idesin inad ve muhalefet itmeyesin. Fî (...) mah rebiülevvel sene 1048.

Ali Ağa

Sayfa 208**Belge 534**

Vech-i tahrir-i tezkere oldur ki: tımar-ı mezbûr aklâmından (...) bin kırk dokuz senesinin mart mahsulünü harman mahsulünü ve her ne bize aid olub otuzbeşaded

guruşa vermişizdir. Kimesne rencide itmeye ve emîne vermişizdir vekilimizdir. Kimesne muhalefet itmeye.

Balı Beg

Kayd fî 29 Zilkade sene 1048

Sayfa 209

Belge 535

Berat-ı Derviş Çelebi

Ba-nişanı şerîfi ali hükm oldur ki;

İş bu râfi'î tevki'î ref'î âli şân-i hâkânî Derviş ordu-yu hümâyuna arz-u hal idûb yeniçerilik iktidarı olmağla onbirakçe ulufesin hanesine (...) idûb ulufesi mukabelesinde Kayseriyye Kazâsı'na tabi' (...) nâm karyede vaki' El-Hâc Ferhad nâm yeniçeri (...) mescid (...) imamet-in ricâ idûb berat-ı şerîf-i âli şanım virilmek babında inâyet-i ricâ eylemekle imamet-i mezbûre tevcih idûb bu berat-ı saadet mekrunum virdüm ve buyurdum ki: Mezbûr Derviş ba'de'l-yevm varub mescid-i mezbûrda yevmi bir akçe vazife ile imam olub hizmet-i lazimesin müvedda kıldıktan sonra (...) ve benim devam-ı ömr ve devletim (...) vusûl göstere ol-bâbda hasm-ı ahz-ı mani' ve dağ-i rafi' olmaya. Şöyle bileler. Alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahriren fî evâil Cemaziye'l-âhir li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 17 Şaban sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Musul

Sayfa 209

Belge 536

Defter oldur ki;

İş bu sene-i mübarekede Kayseriyye'den bi-fermân-ı âli sefer-i hümâyun mühimmat-ı içün ihrâc olunan lağımcılardan Birecik'de gemilere bi-kayd olunub firar iden lağımcılar kafilesinden taleb ve irsâl oluna deyu kimi lağımcıları üzerine me'mur olan Emirü'l-ümerai'l-kirâm Osman Paşa Hazretleri tarafından Süleyman Ağa yediyle mektub-u şerîf varid olub lakin Kayseriyye'den (...) ta'yin olunan ne-mikdar ola ve

temine defter gelmemekle mezbûr Süleyman Ağa lağımıcılardan Mevrad veled-i Tatur vesairleri Birecik'de (...) cem'an yirmi dört nefer lağımıcı ta'yin olundu deyü haber virmeğin mevcudu mevcut ve bulunmayanın kefil irsal olunmağın irsâl olunan lağımıcılar ve kefilleridir ki zikr olunur. Fî 18 Şaban sene 1048

Mevrad veled-i Tatur an Mahalle-i Selman

Hasan bin Ahmed an karye-i Sarmısaklı

Ali bin Abdullah an Mahalle-i Mumcu Halil

Mustafa bin Mehmed an karye-i İsbudun

Sefer veled-i Turik an Mahalle-i Selman

Kirkor veled-i Vartan an Mahalle-i Selman

Asuhtâtır veled-i Markar an Mahalle-i Selman

Murad bin Abdullah an Mahalle-i Bozatlı

Darıcı veled-i Bederus an karye-i Venik

Bahadır veled-i Semaven an Mahalle-i Selman

Kaya veled-i Kilaymir an Mahalle-i Harput

Terus veled-i Sündüs an Mahalle-i Selman

Sefer bin Abdulgaffar an karye-i Kemer

Kirkor veled-i Kablan an karye-i Neziye

Mezbûr Kirkor'a karye-i mezbûre ahalisi kefil olub mezbûr Kirkor (...) girmeyub sahib-i faraş olub Maraş'da kaldı. Mezbûr (...) zikr olunan lağımıcılar haber virmekle vekâletleri karye-i mezbûreden Kıraç veled-i Marun nâm zımmî gönderilmiştir.

İbrahim bin Ali an Mahalle-i Kalenderhane

Mezbûr İbrahim firar itmekle kefil olub mahalle-i mezbûrede sakin olan Mehmed bin Veli nâm kimesne irsâl olmuştur.

Ali bin Turan an karye-i Germir

Mezbûr Ali firar itmekle kefil olub karye-i mezbûrede sakin olan El-Hâc Himmet bin Hasan irsal olunmuştur.

Karabacak veled-i Tavgur an Mahalle-i Selman

Vartan veled-i Nevrus an Mahalle-i Selman

Mezbûrân Karabacak ve Vartan sahib-i faraş olub Maraş'da kalmağla mezbûrâna kefil olub Kayseriyye'de Taşan Sisliyan Mahallesi'nde sakin olan Artun veled-i Sayac nâm zımmî irsal olmuştur.

Avas veled-i Hacik an Mahalle-i Selman

Mezbûr zımmî sahib-i faraşdır deyü lağımclar haber virmekle kefil olub mahalle-i mezbûrede sakin olan Bahadır ve Kırhacik gönderilmiştir.

Ahmed bin Habib an karye-i Argıncık

Mezbûr Ahmed firar itmekle kefil olub Gömeci nâm karyede sakin olan Osman'ın babası Mustafa bin Pir Nebi nâm kimesne irsal olunmuştur.

Mevrad veled-i Manas an karye-i Endürlük

Mezbûr Mevrad firar itmekle Umumen kefil olan karye-i mezbûre ahalisinden Karyağdı ve Ahrancı nâm zımmî irsal olmuştur.

Merkûm Karyağdı dahi gelmeğe iktidarı olmayub ahalilerinden Suyah veled-i Yonus ve Mihail veled-i Kaya ve (...) veled-i (...) vesairleri vekâletleri (...) Hasan bin Süleyman nâm kimesne irsal olmuşlardır.

Bâlâda zıkr olunan lağımcların cümlesi biri birine kefil-i bi'n-nefs ve kefil-i bi'l-mâl olmuştur.

Sah

Sayfa 209

Belge 537

Defter oldur ki;

Kendi vekili bulunmayan üç neferdir ki zıkr olunur. Fî't-tarihi'l-mezbûr.

Sefer veled-i Umur an karye-i Talas

Mezbûr Sefer Birecik'de mürd olmuştur deyü cümle lağımclar haber vermişlerdir. Ve aherden dahi (...) gafir haber vermiştir.

Hüseyin bin Musa an karye-i Musalu(?)

Mezbûr Hüseyin firar idûb kefil olan Musa bin Mehmed dahi firar idûb ber-vecihle(...) gimemiştir.

Sefer veled-i Tavtır an Mahalle-i Selman

Mezbûr Sefer sahib-i faraşdır deyü cümle lağımclar haber virüb kefil Evek dahi lağımca olmağla mezbûr Evek bulunmayub mezbûr Evek'in kefil ahz olunub mevcud defterine kayd olundukdan sonra mezbûrların yerine kefil bulunmamıştır.

Zikrleri sebk iden üç neferden mürd olan mezbûr Sefer veled-i Umurdan maada zikr olunan iki nefer lağımca dahi taleb üzerine kefilim deyü Tatur oğlu Mevrad nâm lağımca zımmî kefil olmuştur . Sah

Sayfa 209

Belge 538

Defter oldur ki;

Rumilinde Tatarbazarcığı nâm kasabadan olub Kayseriyye'de Sultan Hamamı Mahallesi'nde sahib-i faraş olan Yusuf bin Rıdvan nâm kimesnenin kendi takrîri üzere bulunan eşyadır ki zikr olunur. Tahriren fî Ramazanü'l-mübarek sene 1048.

Kürdan 1

Topuz 1

Köhne yarta 1

Köhne siyah kepçe1

Alaca köhne aba 1

Köhne kırmızı ab-ı çakşır 1

Mezbûr Yusuf bunlardan gayrı gerek akçe ve gerek esbab ve gerek hayvanat bir şeyim yoktur dediği kaydır.

Sayfa 210**Belge 540**

İzzetlü ve faziletlü Sultanım (boşluk) Efendi hazretlerinin meclis-i şerîf-i îzzet-i rediflerinde savbına mezid-i i'zâz ve'l-ikram ile enva-i (...) arz ve ittihâf kılındıktan sonra inha-i mecid-i kadimleri budur ki; benim izzetlu Efendim Yeniil haslarından Zamantu ve Kayseriyye'de vaki' olan perakendenin bin kırk senesinde vaki'olan resm-i çift ve resm-i bennakın cem'î içûn Tunuslu sipahizadelerden Ali Bey kulları ta'yin ve irsâl olmuşdur. Şeref ve su-i izzet me'furlarından eltâf olanlarından me'mur ve mes'uldür ki: Havas-ı mezbûre reayalarından Zamantu ve Kayseriyye'de vaki' olan perakendelerinin tarih-i merkûme mahsub olmak üzere resm-i çift ve resm-i bennakların evvelindekiler mikdar üzere mezbûr sipahizade Ali Bey'e ahz ve kabz itdirilmek mesaa hamiyetleri mezbûl ve bî-diriğ buyurula. Baki hemişe ve devlet daim ve kaim bad

Ahmed Kaim-i makam Yeniil

Sayfa 210**Belge 541**

İzzetlü ve saadetlü (boşluk) Efendi Hazretlerinin hakpaye-i şerîfelerine yüzler sürdükden sonra inha olunan budur ki; Kayseriyye'de perakende olan evleri vaki' olan bin kırk sekiz senesinde vaki' olan perakende cizyeleri cem'i içûn İbrahim Bey, Sipahizade Ali Bey kullarına ta'yin ve irsal olmuşdur. Mezbûr zimmîler Kayseriyye'de vaki' olan perakendelerinin tarih-i merkûm mahsub üzerine benim îzzetlü ve saadetlü Efendi Hazretleri latifenizden rica ve temenni-i mezbûrdur ki; üzerinden nazar-ı şerîfiniz diriğ buyrulmasın daima itdigügüz ihsandır. Baki lütuf ve ihsan Efendinin.

İbrahim

Kayd fî 12 Ramazanü'l-mübarek sene 1048

Sayfa 210**Belge 542**

Kaim-i makam hazretlerinin tarafından Gesi'de sakin müteveffa Mehmed Beşe'nin eşyası İstanbul'a irsal olunmak babında varid olan mektub-u şerîfdir.

Fazilet-i Meâb Kayseriyye Kadısı Mevlana-yı Kâm-yâb

Dürer-i da'vât safiyat aziz-i teslimat ve afiyat iblağdan sonra inha ve i'lam budur ki: Kuyucubaşılarımızdan olan ba'is-u mektub-u mahlas Ahmed Ağa –zîde mecîduhû-nun taht-ı kazânızda vaki' Gesi nâm karyede sakin Mehmed nâm karındaşı vefat idûb üç evladı yetim ve bî-kesb kalmağla yer ve canibe kendü yanına götürmesin murad idûb hamil-i mektub Mehmed Beşe nâm yeniçeriye vekil ta'yin idûb göndermiş vusulünde layık olan budur ki: Elitam-ı mezbûrun emlak ve davar her neleri varsa talib olanlara bey' itdirüb mezbûrları vekil olan Mehmed Beşe ile irsal ve i'sal itdirmeğe nüzul-ü akdam-ı tam ve hüsn-i ihtimam (...) eyleyesin mani' ve mezahim olur kimesne var ise men' ve def' eyleyesin. Ziyade (...) lazımdır. Baki hemîşe şeriat ber mezid-i bâd.

Musa Paşa

Kayd fî 9 Şevval sene 1048

Sayfa 210

Belge 543

Taife-i Lağımcıyan-ı Kayseriyye

Ramazan sakin (...) Mahalle-i Hunad

Yalnız bir neferdir

Mezbûr Ba'dad'ın Kal'ası muhasara oldukda mevcut bulmağın ba'de's-salah gelub Kal'a ta'miri hizmetinde mevcut bulunan altmış dokuz neferden Hunad Mahallesi'nde sakin Ramazan nâm beldara hazineden verilen akçeden otuz beş guruş miri içün teslim eyledikten sonra maadası ücretine mahsub olmuşdur. Aherden dahil olunmaya deyü tezkere virilmek fermân olunmağla (...) tezkere verildi. Fî 29 Şevval sene 1048.

Ba-Nişan-ı Mehmed Paşa Ed-Defterî.

Sayfa 210

Belge 544

Taife-i Lağımcıyan-ı Kayseriyye

Ali (bin) Mehmed (an) Mahalle-i Hunad

Yalnız bir neferdir.

Mezbûr Ba'dad Kal'ası fethinde hizmet-i mevcut olub eda-yı hizmet eylemeğin defter-i kayd olunub fermân-ı şerîf üzere tezkere virildi. Fî 26 (Şevval) sene 1048

Ba-Nişan-ı Mehmed Paşa Ed-Defterî.

Sayfa 211

Belge 545

Mefahirü'l-kuzâti ve'l-hükkâm, maâdinü'l-fezâyili ve'l-keîâm Ankara'dan Diyarbakır'a varınca yol üzerinde vaki' olan kadılar –zide fezailühûm- ve mefâhîrû'l-emâsil-i ve'l-akran Mir-i Liva mütesellimleri ve Kethüdayerleri ve yeniçeriler ve erleri ve kal'a dizdarları ve neferât ağaları vesair iş erleri -zide kadruhum- tevkî-i refî-i hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki: Halen ordu-yu hümayunuma irsale fermân olunan ikiyüz elli re's bargir kilesi ve dört yem olmak üzere yevmi altmış beş bin İstanbul'a nakl ve kifayet-i mikdar arpa hemen her kangınızın taht-ı kazâsına vasıl olur ise zikr olunan bargirleri mahalle-i ma'mure irsal ve ta'yin olan çavuşlar ve seyislerin lazım gelen zerzevatın ve odunlarımız tedarik ve ihzâr eyleyüb mahuf muhatara olan mahallerde yarar feda-u gözleri koşub itmam-ı hizmet eylemegiz babında fermân-ı âli şanınm sadır olmuştur. Buyurdum ki: Hükm-i şerîfimle her kangınızın taht-ı hükümetlerine varub vasıl olur ise zikr olunan bargirlerin kilesi ve dört yem olmak üzere yevmi altmış bir kile İstanbul'a nakl ve kifayet-i mikdar ve ta'yin olunan çavuş ve seyislerin lazım gelen zerzevat ve odunların tedarik ve ihzâr eyleyüb mahuf ve muhatara olan mahallerde yarar feda-u gözleri koşub emin ve salim bir yernize ulaştırıp itmâm-ı hizmet eyleyesiz. Şöyle ki: Miri bargirlerin her menzilden nakl olunan arpa ve samanları virmekle zaif mezbûr ola sonra övrünüz makbul olmayub su'al olmanızı mukarrer bilesiz. Şöyle bilesiz: Alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız. Tahriren fî evâsıt Recebü'l-mürecceb sene seman ve erbaîn ve elf. Tarihi'l-musarrah kayd Şabanü'l-muazzam li-sene 1048

Be-mekam-ı Kostantiniyye El-Mahruse

Sayfa 211**Belge 546**

Mefahirü'l-kuzâti ve'l-hükkâm, maâdinü'l-fezâyili ve'l-keîâm Ankara'dan Diyarbakır'a varınca yol üzerinde vaki' olan kadılar –zide fezailühûm- tevkî-i refî-i hümayûn vasıl olacak ma'lum ola ki: Halen âsitane-i saadetinden Diyarbakır'a irsal-i fermânım olan bargirler ile nakl olunan iki nefer meşaleciler kifayet-i mikdar arpa, çıra tedarik idûb virdirmek emrim olmuşdur, buyurdum ki: Hükm-i şerîfimle (...) nere vardukda (...) sadır olan emrim üzere amel idûbde sarf-ı zikr olunan bargirler her kangınızın taht-ı kazâsına vasıl olur ise zikr olunan iki nefer meşalecilere kifayet mikdarı çıra tedarik idûb virdiresiz. Husus-ı mezbûrda ihmal eylemeyesiz. Şöyle bilesiz. Alâmet-i şerîfe i'timâd idesiz. Tahriren fî'l-yevmi't-tasi' aşer şehr-i Recebü'l-müreccebi'l-ferd sene seman ve erbaîn ve elf.

Kostantıniyye el-Mahruse

Sayfa 211**Belge547**

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye Kadısı Seyfullah –zîdet fezâilühû- tevkî-i refî-i hümayun vasıl olacak ma'lum ola ki: ordu-yu hümayunuma mektup gönderüb Kayseriyye sakinlerinden darende-i fermân Yusuf nâm kimesnenin mahmiye-i mezbûrede vaki' Boyacı Kapısı taşrasında bir penbe dükkanı olub cihet-i maaşa içün olageldiği üzere penbe bey' itmek istedikde ba'zı kimesneler mani' olduğun bildirüb haricden dahl olunmamak babında emr-i şerîfim virilmek ricasına arz eyledugun aclden buyurdum ki; Ahz-ı işden olmayub mezbûrun kendi dükkanı ise olageldiği üzere penbe bey' itdirüb haricden kimesne dahl itdirmeyesin hilaf-ı şer'-i şerîf ve olagelmiş muhalif kimesneye iş itdirmeyesin şöyle bilesin: Ve ba'de'n-nazar hükm-ü hümayunum mezbûrun elinde, ibka idûb alâmet-i şerîfe i'timâd kılâsın. Tahriren fî evâhir şehr-i Saferü'l-muzaffer li-sene seman ve erbaîn ve elf.

Be-yurd-ı Sahra-i Çiftehan

Sayfa 211**Belge 548**

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, el-muhtassu bi-mezâdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye kadısı –zîdet fezâilühû- tevkî-i ref'i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Darende-i fermân-ı hümâyun Nefs-i Kayseriyye'de olan Etmekci taifesi ordu-yu hümâyunuma arz-u hal idûb nefsi Kayseriyye'de olan Peksimadcılar bunların yamağı olub ve kadimden berü vaki' olan salyaneleri maan viregelmiş iken halen ordu fermân olundukda virmekde taallül ve inad eyledüklerinde bildirüb kadimden olageldiği üzere edâ itmek babında emr-i şerîfim ricâ eyledüklerin aelden buyurdum ki; hükm-ü şerîfimle varduklarında hak üzere tefahhüs idüd göresin arz olunduğu üzre olub Peksimadcı olanlar kadimden bunların yamağı olub vaki' olan salyaneleri maan viregelmiş iken hala ordu fermân olundukda kadimden olagelir muhalefat-ı tallül ve inad idegeldikleri vaki' ise kadimden olageldiği üzere vaki' olan salyaneleri maan eda itdirdüb taallül ve inad itdirmeyesin. Şer'-i şerîfe ve emr-i hümâyuna muhalif kimesneye iş itdirmeyüb eslemeyanı yazub arz eyleyesin. Husus-ı mezkûr içün emr-i aher varmalu eylemeyesin. Şöyle bilesin: alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahriren fî evâhir şehr-i Muharremü'l-haram li-sene seb'i ve erba'în ve elf.

Kayd fî 11 Ramazanü'l-mübarek sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Kayseriyye

Sayfa 212**Belge 549**

Kayseriyye Ahalisi Kara Ahalisi ile odun çekmek içün emr-i şerîfidir.

Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, el-muhtassu bi-mezâdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Mevlânâ Kayseriyye kadısı –zîdet fezâilühû- tevkî-i ref'i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Kayseriyye'de vaki' Güherçile kârhanesinde emin olan Mustafa –zîde kadruhu- halen ordu-yu hümâyunuma arz-u hâl gönderüb kârhane-i mezbûrenin mühimmat-ı lazımesinden olan odun çektirmegin her bir kantarına miri tarafından dörder akçe virilmek üzere Nefs-i Kayseriyye ahalisi ve Kara ahalileri ile

maan çeke gelmişler iken halen Nefs-i Kayseriyye ahalisi yetmiş ve seksen hane iken fermân olan odun ve toprağı çekmemek ile kara ahalisi dahi çekmeyüb taallül eylemeleri ile odun ve toprağı müzayaka çekilüb kârhane batal olmak lazım gelür. Şehr-i odun sair Kara ahalisi ile maan hükümleri babında emr-i şerîf virilmek ricâsına i'lam itmegin kadimden olunageldiği üzere virüb taallül eylemeyeler deyü emr idüb buyurdum ki: hüküm-ü şerîfimle (boşluk) vardıkda bu babda sadır olan emrim üzere amel idüb dahi göresin. Kârhane-i mezbûreye lazım gelen odun ve toprağı her kantarına dörder akçe virilmek üzere Nefs-i Kayseriyye ahalisi Kara ahalisi ile maan çekegelmişler iken hala taallül eyledikleri vaki' ise men' ve def' idüb kârhane-i mezbûreye lazım olan odun ve toprağı kadimden olageldiği üzere Kara ahalisi ile maan çektürüb olagelmiş muhalif ve fermân-ı şerîfe maan bir taallül ve inad itdirmeyesin. Elhasıl Güherçile husus-ı umur-u mühimmenin ehemindendir. Ve odun ve toprak akçe ile olub tekalifden değildir. Ana göre mukayyed olub avk ve tehirden ve ihmal ve müsaheleden bi-kayd ve ba'zı özr ve cevaba sâkıt olmakdan bi-kayd ihtiraz eyleyesin. Şöyle bilesin: alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın. Tahriren fî'l-yevmi's-salis şehr-i Rebû'l-evvel li-sene seb'i ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 12 Ramazanü'l-mübarek sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Sivas

Sayfa 212

Belge 550

Nahiye-i Kösteredir. Liva-i Kayseriyye

Nişan-ı Mustafa (boşluk) an Köstere İvaz sefer (...)

Karye-i Sekban tabi' Köstere 3000

Kayseriyye Sancağı'nda Köstere Nahiyesi'nde Sekban nâm karye ve gayriden sade akçe tımara mutasarrıf olan İvaz bu def'a vaki' olan sefer-i hümâyuna gelmeyüb alay ve kara-i evvel hizmetinde ve gülle naklinde ve toplar hizmetinde mevcud bulunmayub tımar-ı mahlül olduğun eda-i mezbûr Alay Bekçisi i'lam idüb ibtidadan sade akçe tımara emr-i şerîf virülüb orta boylu kara kaşlu kara gözlü Mustafa'ya sene semân ve erbaîn ve elf Recebinin yirmi dördüncü gününden tahvil nâm ile tevcih olmağın tımar-ı mezbûr sefere gelmeyen mezbûr İvaz'a tahvilinden merkûm Mustafa'ya müstehak

olduğu ibtidaya bidayet itmek ve sancakta sakin olmak üzere tevcih olunub berat-ı âli şan ricasına tezkere-i mübarek verildi. Fermân der adilindir(?).

Bende-i Arslan Mir-i Miran Karaman Halen

Mensuh-u âli minval asâletü'l-mahtum dürre el-fakir sen el-me'mur bi-istima' el-emvari's-şer'iyye (...).

Tahiren fî 24 Recebü'l-mürecceb sene seman ve erbaîn ve elf.

Sayfa 213

Belge 551

(...)

(Muhallefat-ı) el-merhum Süleyman Bey bin Beytullah es-sevab, es-sakin Karye-i Mancusun min Muzafâat-ı Medine-i (Kayseriyye) erbabından Hacı ve Enbiya ve Hamza ve Ömer ve Mehmed ve Ali ve Ahmed ve (...) Abide ve Hüsne (bozuk) ve Beşezade ve el-verasetü, münhasıratün fihim. Tahiren fî evâil Ramazanü'l-mübarek sene seman (ve erbaîn ve elf.)

Hane-i karye-i mezbûr, 1 sofa, 3 tabhane, 2 ahur, kiler, samanlık, oda, çardak, kıymet-i meblağ 50000.

Menzil an Karye-i (...) evi, tabhane, çardak, kıymet-i meblağ 5000.

Menzil-i diğer an Mahalle-i Emir Sultan, 2 sofa, 2 tabhane, 2 oda, örtme, ahur, bir bab havlu, kıymet-i meblağ 60000

Malikane an Karye-i Bilagesi Derini, kıymet-i meblağ 7000

Boğaz Keser değirmeninden on iki sehinden 25 hisse-i sehim, kıymet-i meblağ 60000

Çetdir değirmeninden sekiz sehimde 2 hisse-i sehim, kıymet-i meblağ 20000

Bağ el-ma'ruf İsmail Bağ 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 3500

Mehmed Bağ dimekle ma'ruf bağ 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 10000

Hâtun Bağ dimekle ma'ruf bağ 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 2000

Kum Bağ dimekle ma'ruf bağ 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 1000

Eski Bağ dimekle ma'ruf bağ 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 1000

Enderlük ve Curali Bağı dimekle ma'ruf bağ 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 1000

Hüseyin Bağı dimekle ma'ruf bağ 2 kıt'a, kıymet-i meblağ 1000

Güğercinlik 3 aded, kıymet-i meblağ 3000

Anbar an karye-i Mancasun 1 aded, kıymet-i meblağ 1000

Zerhane sekiz sehimde 1 hisse-i sehim, kıymet-i meblağ 10000

Şirehane 1, kıymet-i meblağ 1000

Bağçe Karye-i Mancusun 1 kıt'a, kıymet-i meblağ 5000

Kendim 240 keyl, kıymet-i meblağ 32000

Sağır 160 keyl, kıymet-i meblağ 6500

Darı 10 keyl, kıymet-i meblağ 400

Bezir 50 batman, kıymet-i meblağ 5000

Demir 25 batman, kıymet-i meblağ 1200

(...) 20 keyl, kıymet-i meblağ 1400

Boya 5 keyl, kıymet-i meblağ 252

1 re's kısrak, 1 re's aygur, 10 iğdiş yarkır(?), kıymet-i meblağ 4500

(...) 2 aded, kıymet-i meblağ 2000

Çamus öküzü 4 aded, kıymet-i meblağ 4000

Çamus ineği 4 aded, kıymet-i meblağ 4000

Kara sığır öküzü 6 aded, kıymet-i meblağ 2000

Tosun 1 aded, kıymet-i meblağ 500

Buzağı 3 aded; kıymet-i meblağ 500

Çamus dügesi 1 aded, kıymet-i meblağ 500

Merkeb 3 aded, 1500

Yorgan 5 aded, kıymet-i meblağ 2500

Demir döşek 5 aded, kıymet-i meblağ 1500

Kalice 2 aded, kıymet-i meblağ 800

Beyaz valis 2 aded, kıymet-i meblağ 400

Sarı Kebe 1 aded, kıymet-i meblağ 200

Atkılı soht 9 aded, kıymet-i meblağ 1200

Sini 5 aded, kıymet-i meblağ 300

Desti 3 aded, kıymet-i meblağ 500

Tencere 2 aded, kıymet-i meblağ 300

Bakraç 1 aded, kıymet-i meblağ 300

Kılıç 2 aded, kıymet-i meblağ 400

Tufenek 4 aded, kıymet-i meblağ 500

Leğen 1 aded, kıymet-i meblağ 500

Köhne kurgan 2 aded, kıymet-i meblağ 300

Yekün meblağ _____ 276252

Zimmetde olan meblağdır ki zikr olunur.

Der zimmet (...) ve karındaşı an karye-i Talas, meblağ 2400

Der zimmet Begler veled-i Kayser an karye-i Talas, meblağ 4800

Der zimmet Beşe Mevrad an karye-i Germir, meblağ 2000

Der zimmet Validesi Ağca an karye-i Germir, meblağ 1000

Der zimmet Çürük Süleyman an karye-i Tuvasun, meblağ 2000

Yekun meblağ _____ 12200

Cemi'ü'l-cami' meblağ _____ 288452

Yalnız iki yük seksen sekiz bin dört yüz elli iki akçedir.

Sehim

El-aher-i ahad(?)

Mehr-i müeccel zevc-i Gülizar, meblağ 1000

Mehr-i muaccel zevci'l-mezbûr, meblağ 6500

Sah. Yekün meblağ _____271952

Yalnız iki yük yetmiş bir bin dokuz yüz elli iki akçedir.

Hisse-i Zevc-i Gülizar, meblağ 33994

Hisse-i ibn-i Hamza, meblağ 33994

Hisse-i Damat Ömer, meblağ 33994

Hisse-i ibn-i Mehmed, meblağ 33994

Hisse-i ibn-i Ali, meblağ 33994

Hisse-i ibn-i Ahmed, meblağ 33994

Hisse-i ibnet-i Abide, meblağ 16997

Hisse-i ibnet-i Hemşire, meblağ 16997

Hisse-i ibnet-i Beşezade, meblağ 16997

Sayfa 214

Belge 552

Irak seferine katılan bir kişinin vefat etmesiyle, geride bıraktığı terekenin eşi ve çocuklarına teslimi için bir vasi'nin ta'yin edildiğine dair Arapça yazılmış belgedir. H. 17 Receb 1048.

Sayfa 214

Belge 553

Berat-ı Mehmed Çelebi

Ba-nişân-ı şerîf-i âli şân hüküm oldur ki;

Erbâb-ı kalemden râfî-i tevkî-i refî'i'ş-şân-i hâkâni Mehmed ordu-yu hümâyunuma gelüb Nefs-i Kayseriyye'de ta'mir olunan Mevlevihaneye vakf olunan Hân'ın kitâbeti kendüye verilmek bâbında inâyet-i ricâ itmeğin tevcih idûb bu berât-ı hümâyûn-u saâdet-i mekrûni verdim ve buyurdum ki; ba'de'l-yevm varub hân-ı mezbûru evkâfına kâtib olub şöyle ki: Ve tâife-i hizmât-ı kitâbetdir. Bi-kusur mer'î ve müvedda kılub hâne

âvarızından ise edâ idûb ol-bâbda hiç ferd mâni' ve dâfi' kimesne dahl ve taâruz kılmaya. Şöyle bileler. Âlâmet-i şerîfe i'timâd kılalar. Tahriren fî evâsıt-ı şehri Safer sene seb'i ve erbaîn ve elf.

Kayd fî 21 Zilkaâdeti'ş-şerîfe sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i (...)

Sayfa 215

Belge 554

(...) *asâletü'l-muta' ketebe el-fakir İsa el-kadı Liva-i Anadolu el-Mahruse (...)*

Kayseriyye Cizyesi Kuyut Şaban Ağa yediyle

Sûret-i berât-ı şerîf-i sultânî oldur ki aslından nakl olunmuşdur.

Olur ve yüz on beş hanesinin her bir hanesinden ikişer kâmil-i guruş cizye âdet-i âlamiyeleri içün nısf-ı guruş ki. Sah

Ba-nişân-ı şerîf-i âlî-şân-i sâmi-mekân-i cihân-sitân hükmü oldur ki:

Vilâyet-i Kayseriyye defterine tabi' zımmî reâyanın bin kırk dokuz senesine mahsub olmak üzere ber-vec-i maktû' üzerlerine edâsı vâcib olan cizyelerinin cem' ve tahsili bundan akdem Karaman Vilâyet'inde vaki' barût kârhanesinde Birecik'e nakli fermân olan barût-ı siyâhın mekârı yerine virmek üzere sâbıkan Karaman Beylerbey'isi olub bi'l-fi'l Karaman defterdârı olan Yakub -dâme ikbâlühû-ya der-ûhde olunub eline mühürlü, nişânlu defter sûreti ve emri şerîfim virilmiştir. Lakin peşini olmayub ve zikr olunan mekârı içün lâzım gelen akçe Karaman cizyesinden verilmek fermânım olmağla mûmâ-ileyh Yakub hizmet-i merkûmeden ref' olunub cizye-i mezbûrenin cem' ve tahsili bi'l-fi'l ordu-yu hümâyûnumda kuyût emini olan Kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-a'yân Şaban -zîde mecîdühû-ya sipariş ve der-ûhde olunub eline mühürlü ve nişânlu defter sûreti verilmeğın, defter-i mezbûra tabi' kefere tâifesinin üç bin altmış iki hânelerinin her bir hanesinden ikişer kâmil-i guruş cizye ve âdet-i âlamiyeleri içün nısf-ı guruş ki her bir neferinden üç kamil guruş ki; her bir neferinden ikişer buçuk guruş olur, eline virilen defter sureti mucebince bin kırk dokuz receb hulûl eyledikde hesab-ı mezbûr üzere cem' ve tahsil itdirilmek emrim olmuştur. Buyurdum ki: Hükm-ü şerîfim vardukda bu bâbda sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim üzere amel idûb dahi sen ki kadısın; defter-i mezbûra tabi' ol-mikdar er-kefere tâifesinin tarih-i mezbûra mahsûb

olmak üzere ber-vech-i maktû' üzerlerine edâsı vacib olan cizyeleri içün üç bin altmış iki hanelerinin her bir hanesinden âdet-i âlâmiyyeleri ile üç kâmil-i guruş ve yüz on beş hanelerinin her bir hanesinden âded-i âlâmiyyeleriyle ikişer buçuk kâmil-i guruş hesabı üzere sene-i mezbûre recebi hulûl eyledikde muma-ileyh Şaban –zîde mecîduhû-ya cem' ve tahsil ve ahz ve kabz itdürüb bir ferde taâllül ve niza' ve muhalefet itdirmeyesin. Kesir-ü defterden(?) ve ba'zı haneden ve hilâf-ı emr-i mühr-ü defter reâyâyâ teâddi ve tecavüzden kifayetsiz eyleyesin ve bi'l-cümle defterdâr müşârun-ileyhin cizye-i mezbûre içün peşini olmayub ve barût-u siyah nakl içün lazım gelen mekârı, akçeleri Karaman cizyesinden virilmek fermânım olmağla defterdâr mûma-ileyh ref' olmuşdur. Ol-bahane ile cizye-i mezbûre tahsili Karaman Defterdâr'ı ve taraf-ı aherden bir ferdi dahl ve taârruz itdirmeyüb defter mucebince müşârun-ileyh Şaban –zîde mecîduhû-ya temâmen taleb ve tahsil ve sahib olan akçeyi ordu-yu hümâyûnuma irsâl ve î'sâl ve teslim idûb ve temâm-ı hizmet idesin. Ve cizye-i mezbûre içün bin kırk sekiz cemaziyelahiresinin sekizinci gününde iki yüz kırk üç kâmil-i guruş ve iki yüz yetmiş esed-i guruş ve iki yüz bin nakid akçe ve bir def'a dahi mâh-ı mezbûrun onuncu gününde üç yüz yetmiş beş kâmil-i guruş ve beş yüz yirmi esed-i guruş ve on iki bin elli akçe ki; yüzer akçe hesabı üzere altıyüz on sekiz kâmil-i guruş ve doksan akçe hesabı üzere yediyüz doksan esed-i guruş ve on iki bin iki yüz elli akçe ki; bu cümle nekavetinden maâda hesab-ı mezbûr üzere bin dört yüz bir kâmil-i guruş ber-vech-i müşîr ordu-yu hümâyûnum cizyesine teslim eylemişdir. Şöyle bilesin: Âlâmet-i şerîfe î'timâd kılâsın. Tahriren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn şehr-i Cemaziye'l-âhir sene semân ve erbaîn ve elf.

Ba-Nişân-ı Mehmed Paşa Ed-Defterî

Kayd fi 14 Ramazânü'l-mübârek sene 1048

Be-yurd-ı Sahra-i Taşköprü

Mukaddemâ Merdân Ali Bey'in mütesellimi olan Mehmed Ağa tarafından mektub irsâl olunub yerine diğeri Mehmed Ağa'ya teslim-i ta'yin olunduğuna mektub gönderüb sicil-i mahfûza kaydet. Tahriren Fî gurre-i Muharremü'l-haram sene 1049

Sayfa 216**Belge 555**

Düstur-i mükerrem, müşîr-i müfahhâm, nizâmü'l-âlem, müdebbiru ümûri'l-cumhûri bi'l-fikri's-sâkib, mehâmm-ü fermâni'l-enâmi bi'r-ra'yi's-sâib, müessisü cenâbi'd-devlet-i ve'l-ikbâl, (...) ve'l-iclâl, el-mahfuf-u âvatîfi'l-meliki'l-âlâ (...) Anadolu Beylerbey'isi olan Hüseyin Paşa -edâme'llahu teâlâ ve iclâlehû- ve Emîri'l-ümerâi'l-kirâm, kebîrü'l-küberâi'l-fehâm, zü'l-kadri ve'l-ihtirâm, sahibü'l-izzî ve'l-ihtîşam, el-muhtassu bi-mezîdi inâyet-i melikü'l-allam, Karaman Beylerbey'isi ve sâbıkan Maraş Beylerbey'isi olup bi'l-fîl Kastamonu Sancağı'na mutasarrıf olan İbrahim -dâme ikbalühûmâ- Akdâ kuzâti'l-müslimîn, evlâ vülâti'l-muvahhidîn, mâdinü'l-fazli ve'l-yakîn, varisi ulûmü'l-enbiyâ-i ve'l-mürselîn, hüccetü'l-hâk ale'l-halkı'l-ecmaîn, el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mûin, Konya ve Kayseriyye ve Kütahya ve Sivas Kadıları -zîdet fezâilühûmâ- ve mefahirü'l-ümerâi'l-kirâm, merafiü'l-küberâi'l-fehâm, zü'l-kadri ve'l-ihtirâm, el-muhtassu bi-mezîdi inâyet-i Melikü'l-allam Hamidiye ve Niğde ve Ankara ve Bolu Sancakbeyleri -dâme îzzûhum- ve mefâhirü'l-kuzât-ı ve'l-hükkâm ve me'denü'l-fazl-ı ve'l-ikelâm el-liva-i mezbûrede vaki' olan nahiyeler -zîde fezâilühum- tevkî-i ref'i hümâyun vasıl olacak ma'lum ola ki: Haliyan İstanbul ve tevâbi' keferesi Patriği olan Kirilus nâm rahib der-saâdetime adam ve arz-u hal gönderüb bi'l-fîl patrikaneye müteallık zikr olunan kazâlarda sakin metropolit ve papas ve keşişlerin vesair zımmîlerin zimmetlerine lazım gelen (...) miri rusum ve tasadduk akçelerin ve panayırları ve (...) resimleri ve mühürlü defterim ve mektubum mucebince olanlardan bi't-temam taleb ve tahsil ve ahz ve kabz itdirilmek içün halen kendi ve ailemden Mahal nâm rahib kefil ta'yin olunub gönderilmesi bâbında emr-i şerîf rica iderim deyü i'lam eylemeğin vech-i meşrûh üzere amel idûb buyurdum ki: hükm-ü şerîfimle vekil-i mezbûr rahib vardukda bu babda sadır olan fermân-ı saâdetim mucebince amel idûb dahi rahib-i mezbûrun patrikliğine müteallık taht-ı hükümetlerde vaki' metropolit ve papas ve keşişlerin vesair zımmîlerin patrike aid zimmetlerine lazım gelen (...) miri rusum ve tasdîk akçelerin ve panayırları ve (...) resimler ve defter mucebince icâb eyleyan bi-kaydın vesair düş patriklik mahsulüne müteveccih olanlardan kadimden olagelenden gayrı ve kanun olan ve patrik tarafından yedine verilen mektub mucebince vekil-i mezbûra bi't-temam taleb ve tahsil ve patrik içün ahz ve kabz itdirdüb şer'e ve kanuna muhalif ve kadimden olagelmiş patriğin mektubuna

tavk-ı aherden dahl ve taârruz ve taâllul ve niza' ve inad ve muhalefet itdirmeyüb şer'e ve kanuna muhalefet itdirmeyüb ve rusum-u mezbûrdan kimesne zimmetinde bir akçe ve bir habbesin baki kodurmayasız. Vekil-i mezbûr mîri rusum cem' iderken ba'zı kefere varub seninde yükün ve oğlanımız ayırdık ve ya sana karz akçe virdik ve yahud akçe virdiğimiz rahibe sen kefilsin deyü bi-vech dahl ve taârruz eylediklerinden gayrı ba'zı mahuf olan yerlerde ahsen vecihle geçmek içün adam ta'yin idüb def'-i mahruf içün ala at (...) götürdüb (...) mir liva ve subaşıları ve ze'ame ve iş erleri ve sipahi ve ala at (...) götürsün deyü cedîd ve inad ve kanun muhalif akçe virdik ve ya akçe vidüğümüz rahibin sen kefilsin deyü vesair zikr olunan hususlar içün vekil-i mezbûr rahib ve yanında olan adamları hilaf-ı şer' ve kanun-u taife-i merkûmeden ve aherden bir ferde ol-vecihle dahl ve rencide ve remide itdirmeyesiz. Ve ba'zı rahiplerin mir-i rusum içün (...) virecek akçelerin olmayub mir-i rusum akçesine bedel vekil-i mezbûra kumaş ve esbab virdiklerinde menâzil ve merâhilde ol me'kule aldığın kumaş ve esbâblardan baki (...) akçe talebi ile vekil-i mezbûra imtiyaza ve aherden bir ferde rencide itdirmeyüb ve mir-i rusum akçesiyle gelirken ba'zı mahuf olan yerlerde ve darendelerde yanında adamlar koşub emin ve salim götürdesiz ki; miri rusum zarar görmek ihtimali olmaya ve nüzl ve nahiye müstehak olan papas ve keşşileri ve vekil-i mezbûrânları nüzl ve nahiye ileddüğünde haricden kimesneye müdahil itdirmeyüb ve rahib-i mezbûrun ma'rifet-i yoğ iken karabaşlarına i'tâda muhalefet banada caiz olmayan kefereye kifah itdirmeyesiz. Miri rusum cem' iderken tasarrufunda olan bargirleride ve taşidlarıda ulağa vesair kapum kullarına aldurmayub ve altı ay bir yerde olmalarıda kanuna muhalefet babında olan adamlarından yavecilere itlabe ile kimesneye dahl ve rencide itdirmeyesiz. Ve bi'l-cümle kadimden olageldiği üzere amel idüb husus-ı mezbûr içün emr-i aher irsâline muhtâc eylemeyesiz. Şöyle bilesiz: Alâmet-i şerife i'timâd kılasız. Tahriren fi'l-yevmi's-sâlis şehr-i Rebi'ü'l-ahir sene semân ve erba'în ve elf.

Ba-Nişan-ı Ömer

Kayd fi 16 Ramazan sene 1048

Be-mekâm-ı Kostantiniyye el-Mahruse

III. BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

A. OSMANLI DEVLETİ'NDE İDARİ TAKSİMAT

Osmanlı Devleti'nde taşra idaresi, aşağıdan yukarıya köy (karye), nahiye, kazâ, sancak (liva) ve eyâlet şeklinde teşkilatlanmıştır. Kendisine bağlı köylerle birlikte, nahiyelerin birleşmesiyle kazalar meydana gelmiştir. Kazaların birleşmesinden sancaklar, sancakların birleşmesinden ise eyaletler ortaya çıkmıştır.⁴⁰

Osmanlı idari teşkilatında kaza birimi, önemli bir yere sahipti. Kazaların yönetici sınıfını kadı, alaybeyi, naip ve subaşılar oluşturuyordu. Bunlardan kadılar askeri olmayan şer'i ve hukuki işlerden sorumluydular. Bunlar ayrıca kazanın iâşesinin temini, belediye, adliye işleri, hükümet tarafından merkezden istenilen şeylerin yürütmesinden de sorumluydular. Subaşılar ise kazanın asayişini sağlamakla yükümlüydüler. Askeri işlerden sorumlu olanlar ise alaybeyleriydi.⁴¹

Bizim çalışmamızın içerdiği yıllar olan 1638-1639'lu yıllara ait 41/2 numaralı Kayseri Şer'iyye sicilinde Osmanlı Devleti yönetiminde; geçmişte ve şimdiki tarihte; bulunduğu tespit edilen kişiler ve unvanları şöyledir.

- H. 892/ M. 1487 tarihli bir belgede Sultan II. Bâyezid Han'ın isminin geçtiğini görmekteyiz.⁴²
- Vezir-i Azam, Serdar-ı Ekrem Mehmet Paşa. Mehmet Paşa'yı sicilimizde, ordu ile Amasya'ya kışlağa giderken görüyoruz. Buradan ordunun kışlaklarından birinin de Amasya olduğunu anlıyoruz. Ayrıca tarih itibariyle bu seferin Bağdad seferi olduğu da malumumuz oluyor.⁴³

---

⁴⁰ Halaçoğlu; a.g.m., s. 366.

⁴¹ Halaçoğlu; a.g.m., s. 366.

⁴² B. No: 504.

⁴³ B. No: 517- 518.

- Vezir-i Azam Dilaver Paşa'yı aynı zamanda Şarki Karahisar sancağının mutasarrıfı olarak görüyoruz.⁴⁴
- Sultan II. Bâyezid Han döneminde Maraş'ın belirli bir kısmı mülk olarak verilen Alaüddevle Bey. Alaüddevle Bey'e verilen M. 1487 tarihli belgenin çıkan ihtilaf sonucu sicile tekrar kaydedildiğini görmekteyiz. Bu durum ise Osmanlı Devletinde ki kayıt sisteminin ne derece sağlıklı ve devamlılık arz eder tarzda olduğu hususunda bize bilgi vermektedir.⁴⁵
- Defterdar Mehmet Paşa.⁴⁶
- Defterdar Murat Paşa.⁴⁷
- Defterdar Ahmet Paşa.⁴⁸
- Şikk-1 Sâni Defterdarı Hasan Efendi.⁴⁹
- Anadolu Beyler Beyi Hüseyin Paşa.⁵⁰
- Bozok Sancak Beyi Sunullah.⁵¹
- Yenil Hasları Türkmeni Akçazade Mustafa.⁵²
- Kapucu Baş Şahbaz Ağa.⁵³
- Dergah-ı Âli Kapıcı Baş'ı Ali Ağa.⁵⁴
- Bursa Kârhanesi Emîni Süleyman Bey.⁵⁵

---

⁴⁴ B. No: 478- 486/ a- 518.

⁴⁵ B. No: 503- 504.

⁴⁶ B. No: 499/ a- 509/ a.

⁴⁷ B. No: 506.

⁴⁸ B. No: 506.

⁴⁹ B. No: 500.

⁵⁰ B. No: 555.

⁵¹ B. No: 499/ a.

⁵² B. No: 498.

⁵³ B. No: 520.

⁵⁴ B. No: 521.

⁵⁵ B. No: 514.

B. KAYSERİ'NİN İDARİ DURUMU

a. İdare ve İdari Görevliler

Bizim çalışmamız olan 41/2 numaralı sicilin içerdiği dönem olan M. 1630'lu yıllarda Kayseri, Karaman Eyaleti'ne bağlı bir sancaktır.⁵⁶

Sicilde Karaman Eyaleti Beylerbeyi olarak farklı kişilerin ismi geçmektedir. Biz bu yüzden isimlerin geçtiği belgelerde ki tarihleri de zikredeceğiz. Yakup Paşa'nın Karaman Defterdarı olduğu ve önceki Karaman Beylerbeyi olduğu M. 8 Temmuz 1638 tarihli belgeden anlaşılmaktadır.⁵⁷ M. 5 Eylül 1638 tarihli belgede ise önceki Maraş Beylerbeyi ve Kastamonu Sancağının mutasarrıfı olan İbrahim Bey şimdiki Karaman Beylerbeyi olarak geçmektedir.⁵⁸ M. 1 Aralık 1638 tarihinde ise Karaman Beylerbey'i olarak Arslan Paşa gözükmektedir.⁵⁹ Buradan da anlaşılacağı üzere Karaman Eyaleti'nin beylerbeyliği makamında altı ay gibi kısa bir dönemde üç kişi görev yapmıştır. Bu da bize beylerbeyliğinin muayyen bir süresinin olmadığını olsa bile bunun istisnalarının olduğunu göstermektedir.

- Kayseri Sancak Beyi ise Merdan Ali Bey'dir.⁶⁰
- Sancak Beyleri görevlendirilince görevi devralmaları için bir mütesellim göndermektedir. Mütesellimlerin görevi Sancak Beyi gelince bitmektedir. Ancak Merdan Ali Bey'in öyle yapmadığını görmekteyiz. Önceki mütesellim Mustafa Ağa'nın Merdan Ali Bey'le birlikte göreve devam ettiği görülmektedir. Mustafa Ağa'dan sonraki mütesellim ise Mehmed Ağa'dır.⁶¹
- Kayseri kadısı ise önceki kadı Mevlana Seyfullah Efendinin yerine göreve başlayan Abdünnebi Efendidir.⁶²

---

⁵⁶ B. No: 529.

⁵⁷ B. No: 501.

⁵⁸ B. No: 555.

⁵⁹ B. No: 550.

⁶⁰ B. No: 508.

⁶¹ B. No: 396- 451- 456.

⁶² B. No: 461.

Değınmek istediğımız hususlardan biride merkezden gönderilen emirlerde kadılara durumu soruşturup ona göre karar vermeleri hususunda muhayyerlik tanınmasıdır. Kayseri’de ki Ekmekçi taifesinin, Peksimetçi taifesinden şikayeti üzerine gönderilen emr-i şerifde kadıya hitaben “*hüküm-ü şerîfimle varduklarında hak üzere tefahhus idüü göresin arz olunduğı üzere olub peksimadçı olanlar kadimden bunların yamağı olub vaki’ olan salyaneleri maan viregelmiş iken hala ordu fermân olundukda kadimden olagelir muhalefatı vermede tallül ve inad idegeldikleri vaki’ ise kadimden olageldiğı üzere vaki’ olan salyaneleri maan eda itirdiüb taallül ve inad itirmeyesin*” buyrulurak, durumun gerçekten anlatıldığı gibi olup olmadığının araştırılması istenmektedir.⁶³

Yine o dönemin Kayseri’nde yönetim sahasında görev yapmış diğerk kişiler ise şunlardır:

- Önceki Akdağ Kadısı Mahmut Efendi.⁶⁴
- Kayseri Subaşı Mustafa Subaşı.⁶⁵
- Şehir Kethüdası Yusuf Bin Mustafa.⁶⁶
- Yeniçeri Serdarı Mehmet Ağa.⁶⁷
- Müftü Seyyid İnyetullah Efendi.⁶⁸
- M. 1621- 1622 yıllarında naib Mevlana Şaban Efendi.⁶⁹
- Güherçile Kârhanesi Emmini Mustafa.⁷⁰
- Kayseri Kal’ası kethüdası Hidayetullah Çelebi.⁷¹
- Mancusun Karye Kethüdası Babek Kethüda.⁷² Buradan kethüdaların sadece kaza merkezlerinde değil aynı zamanda köylerde de olabildiğini görüyoruz. Ayrıca görevlilerin sadece Müslümanlardan değil gayrimüslimlerde de olabildiğini görmekteyiz.

---

⁶³ B. No: 548.

⁶⁴ B. No: 510.

⁶⁵ B. No: 391- 456- 555.

⁶⁶ B. No: 399- 480.

⁶⁷ B. No: 406- 446.

⁶⁸ B. No: 421.

⁶⁹ B. No: 437.

⁷⁰ B. No: 549.

⁷¹ B. No: 493.

⁷² B. No: 388.

- Kal'a Dizdarı Hacı Malkoç.⁷³
- Hassa Doğancı Başı Hasan.⁷⁴
- Güllük Mahallesi Yiğitbaşısı Mehmet bin İsmail.⁷⁵
- Mevlevihane Katibi Mehmet Çelebi.⁷⁶
- Cırlavuk Mescidi İmamı İbrahim Halife bin Hacı Ömer.⁷⁷
- Pervane Bey Medresesi Müderrisi Ali Efendi bin Mehmet.⁷⁸
- Bayram Paşa Vakfı mütevellisi Şeyh Ramazan Efendi.⁷⁹
- Oduncuoğlu Çesmesi mütevellisi Hacı Ali.⁸⁰ Bu vakfa ait da'valara Hacı Ali'nin oğlu ve vekili Osman'ın baktığı sicilden anlaşılıyor. Yine Osman'ın vakfın paralarını ve arazilerini toplamak için pek çok da'va açtığı görülmekte.

Sicilde bir başka dikkat çeken husus ise Hocavatan zaviyesine tevliyyet için Seyyid Ali'nin berat aldığı görülmektedir.⁸¹

---

⁷³ B. No: 424.

⁷⁴ B. No: 464.

⁷⁵ B. No: 444.

⁷⁶ B. No: 552.

⁷⁷ B. No: 447.

⁷⁸ B. No: 475- 485

⁷⁹ B. No: 449.

⁸⁰ B. No: 487- 491- 495- 509- 511.

⁸¹ B. No: 526.

b. Sicilde Yer Alan İdari Birimler

1. Eyalet Sancak İsimleri

Sivas (Eyalet) (549)	Karaman (Eyalet) (503)	Maraş (Eyalet) (sancak) (503) (465)
Kostantiniyye(İstanbul) (532)	Adana (Medine) (543)	Ba'dad (557) (532)
Trabzon (476)	Giresun (476)	Şarki Karahisar (486)
Sinop (490)	Keşan (490)	Güzelhisar (499/b)
Çorum (sancak) (465) (507)	Afyonkarahisar (465)	Gürcühisar(502)
Halep(504)	Bursa(514)	Van(515)
Tiflis (515)	Konya (516)	Leh (516)
Macar (516)	Bo'dan (516)	Eflak (516)
Amasya (518)	Tokat (521)	Niğde (sancak) (530), (555)
Ankara (545), (555)	Diyarbakır (545)	Kütahya (555)
Hamidiye (555)	Kankara(?) (555)	Bolu (sancak) (555)
Birecik (523), (536)	Nemçe (516)	

2. Kaza, Kasaba, Nahiye İsimleri

Belbaşı (Nahiye) (528)	Kırşehir (kaza) (529)	Kayadibi (nahiye) (546)
Şiran (Nahiye) (486)	İslamlu (Nahiye) (492) (464)	Hınzır (Nahiye) (503)
Zamantu (Nahiye) (504) (540) (401)	Karataş (Nahiye) (511)	Niğde (Kaza) (529)
Tatarpazarcık (Kasaba) (538)	Köstere (Nahiye) (550)	Çaldıryan (Nahiye) (384) (457)
Merkepmeydanı (Nahiye) (500)	Billur (Nahiye) (500)	Yahyalı (Nahiye) (501)
Karahisar (Nahiye) (501)	Develû (Nahiye) (501)	Kulaklıkaya (Nahiye) (448)
Eğribucak (Nahiye) (459)	Kayadibi (Nahiye) (460)	Palas (Nahiye) (465)
Karahisar (Nahiye) (486)	Akdağ (Kaza) (510)	Hasinli (Kaza) (517)

3. Kayseriye Bağlı Köyler (Karyeler)

Akçakaya	Erkilet	Kemer	Salur
Akgün	Germir	Kırık	Saraycık
Ala Haculu	Gesi	Kerkeme	Sarımsaklı
Argıncık	Gömeci	Kızılcaın	Sekban
Balasin	Hacılar	Kumcu	Şah Melik
Başköy	Hacılı	Mancusun	Talas
Başpusak	Harsenir	Meşhed	Taşan
Bayat	Hisar	Mevlevi	Dadasın
Beğendikli	Hisarcık	Mirahor	Tekkiyelü
Boyacu	Hisardiye	Molu	Ulubürüngüz
Cırlavuk	Efkere	Musalı	Venik
Civril	İkirce	Mülk-i Meracık	Yağdı
Çukurkışla	İncesu	Müslüman Everek	Yenice
Eğrice	İsa Hacılı	Neriye	Yuvalı
Endürlük	İspile	Ortaköy	Zincidere
Karacalar	Kafir Everek	Palas	Salkoma

4. Kayseri Mahalleleri

Taceddin	Hacı İvaz	Köse Danişmendli	Seydiyar Hacı
Baldöktü	Hacı Kılıç	Kubat	Sisliyan Taşra
Bekçi	Hacı Mansur	Kürtler	Sultanağılı
Bektaş	Hacıbekir	Lala	Sultanhamamı
Bozatlı	Hacıbey	Merkepçi	Sultanoğlu
Buruc	Harput	Mermerli Mescit	Şatırban
Büyükçeşme	Hasbek	Mumcu Halil	Şehreküstü
Cami-i Kebir	Haseki	Musa Bin Hızır	Şeyh Taceddin
Emirim	Hasinli	Musa Gazi	Taceddin
Emirsultan	Hisayünlü	Mükremin	Taşan Sisliyan
Eski Bezzazistan	Hunad	Oduncu	Tatur
Germir	Eslem Paşa	Rumiyan	Tavukçu
Güllük	Kapan	Sarıkürklü	Tepecik
Gürce	Kadirçavuş	Sasık	Tutak
Hacet	Kalenderhane	Sayacı	Venik
Hacı Abdullah	Kebe İlyas	Selman	Yalman
Hacı Gücük	Kılıç	Seydiyar Gazi	Yunak

C. SOSYAL YAPI

1630' lu yıllar Kayseri'sinde Müslümanlarla gayrimüslimlerin birlikte barış içinde yaşadıkları görülmektedir. Hakim unsurun Müslümanlar olduğu ancak gayrimüslimlerinde sosyal hayatta etkin bir biçimde yer aldıkları anlaşılmaktadır.

Müslümanlarla ilgili belgelerin, defterin %70'ine, gayrimüslimlerin %13,52'ye, Müslümanlarla- gayrimüslimler arasında ki da'valarında %15,57'ye tekabül etmesi bu durumun en açık göstergesidir.

a. Kayseride Sosyal Durum

41/2 numaralı kayseri şer'iyye sicilinin Kayseri'nin sosyal durumuna ilişkin bize verdiği ipuçlarına baktığımızda halkın mahkemeye müracaatının çok kolay olduğunu görmekteyiz. Fatıma isimli bir bayanın hamamda saç bağının kesilmesinin dahi çok rahat bir şekilde kadıya gelip bildirildiğini görmekteyiz.⁸² Hatta çocuğuna fiil-i şeni' yapıldığını iddia eden bir babanın emr-i şerif almak için müracaat edebildiğini görmekteyiz.⁸³

Yine kızı tandıra düşen bir kişinin durumu mahkemeye bildirmesi ve bu konudan mahalle ahalisinin sorumlu olmadığını ibraz etmesi, insanların sosyal sorumluluklarını yerine getirmede çok hassas olduklarını bize göstermektedir.⁸⁴ Ayrıca çocuğu tandıra düşen kadının camiye yemek almaya gitmesi ise o dönemde camilerin aynı zamanda sosyal işlevinin de olduğunu bize göstermektedir.

Kayseri'nin sosyal durumuna ilişkin üzerinde durulması gereken mevzulardan biride bir yaralama vakasında yaralanan kişi hayatını idame ettirecek durumda olmadığından yaralayan kişiye nafaka takdir edildiğini görmekteyiz.⁸⁵

IV. Murat döneminde içki yasağı olmasına rağmen sicilimizde içki içildiğine dair da'va kayıtlarına da rastlanmaktadır. Bu durum emirlerin taşrada uygulanışı hususunda merkezdeki titizliğin gösterilmediğini bize bildirmektedir.⁸⁶

Sicilimizde dikkatimizi çeken hususlardan biride o dönem Kayserisi'nde kölelik sisteminin devam ettiğini bildiren da'vaların olmasıdır. Bu kölelerin hepsinin gayrimüslim olmayışı ise dikkati çeken bir başka husustur.⁸⁷

---

⁸² B. No: 489.

⁸³ B. No: 516.

⁸⁴ B. No: 554.

⁸⁵ B. No: 392.

⁸⁶ B. No: 397- 403- 406- 411.

⁸⁷ B. No: 423- 498- 507- 513.

1630' lu yıllar Kayseri toplumunda Kur'an hatminin ve Kur'an tilavetinin de sosyal açıdan önemli bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Kuran hatmi yapan çocuğuna babasının bir bağ bağışladığına sicilimizde şahit olmaktadır.⁸⁸

Mahalle ahalsinin isteğiyle İbrahim Halife bin Hüseyin'in vakfa müteveli olduğunun dahi kayıt altına alındığını görmekteyiz.⁸⁹ Yine sicilimizde Talas cami'-i şerif vakfı için vakıf mütevellisinin mülk satın aldığını da görmekteyiz.⁹⁰

Sicilimizde ilgimizi çeken olaylardan biride Mustafa isimli bir şahsın ücret karşılığı yalan yere şahitlik ettiğini i'tirâf etmesidir. Bu durum o dönemde yalancı sahitlik olayının var olduğunu bize göstermektedir. Sicilde dikkati çeken bir başka husus önceden gayrimüslim olup sonradan Müslüman olan Şaban isimli bir şahsın mahalle ahalsine sürekli sıkıntı çıkardığı ve Şaban yüzünden mahalle halkının bütün mülklerini satın mahalleyi terk etmek istediğini kadıya bildirmeleridir.⁹¹

Camilere atanan imanların berat ile atanması imamlık makamına verilen önemin göstergesidir. Ayrıca atanan imamların yevmiyelerinin düşük olması dikkati çeken bir başka husustur. Zira nafaka tayininde günlük yevmiyenin 4-5 akçe olmasına rağmen imamların yevmiyelerinin 1 akçe olması bunun kanıtıdır. İmamların imamlık vazifesinin dışında başka işler yapmakta olduklarını da sicilimizde görmekteyiz.⁹²

b. Müslim- Gayrimüslim İlişkileri

Aynı toplumda iç içe yaşayan Müslümanlarla gayrimüslimlerin birbirlerine karşı gayet hoşgörülü oldukları ve birbirlerinin haklarına riayet ettikleri görülmektedir. Akçesi Müslümanlarca gasb edilen bir zimmînin haklarını Mustafa Subaşı'nın savunduğunu görmekteyiz.⁹³

Gayrimüslimlerin Bayram, Emir gibi Müslümanların isimlerini kullandıklarına rastlamaktayız.⁹⁴

⁸⁸ B. No: 445- 485- 535- 492.

⁸⁹ B. No: 526- 447.

⁹⁰ B. No: 477.

⁹¹ B. No: 563.

⁹² B. No: 497.

⁹³ B. No: 409.

⁹⁴ B. No: 397.

Yine bu dönemde gönderilen bir fermânla gayrimüslimlere ait vergileri İstanbul patriği Krikos'un görevlendirdiği Mahal isimli bir rahibin topluyor olması, gayrimüslimlere nedenli geniş haklar tanındığının en açık göstergesidir.⁹⁵

Gayrimüslimlerin sıklıkla şer'i mahkemelere müracaat ettikleri ve kendi dinlerince yemin ettikleri sicilimizdeki pek çok belgeden anlaşılmaktadır.⁹⁶

Gayrimüslimlerin Müslüman olup yeni isimler aldıklarını da sicilimizden anlamaktayız. Şaban gibi Yoseb'in Yusuf olması gibi.⁹⁷

c. Kadınların ve Çocukların Sosyal Hayattaki Yeri

1630'lu yıllar Kayseri toplumunda kadınların sosyal hayata aktif bir şekilde katıldıklarını mahkemeye çok rahat başvurabiliyor olmalarından anlıyoruz. Kadınlar mahkemeye bazen vekilleri aracılığı ile bazen de kendileri direk olarak başvurabilmişlerdir.⁹⁸ İftiraya karşı kendilerini rahatlıkla savunabilmişler,⁹⁹ hatta Fatıma isimli bir kadının kendisine atılan iftiranın temizlenebilmesi için mahkemeden hüccet aldığına şahit olmaktayız.¹⁰⁰

1. Mehir, Nafaka, Boşanma Da'valarının Analizi

Eşi Şam'a sefere giden bir kadının eşinin arkadaşından üç aylık nafakasını talep ettiğini görmekteyiz. Eşinin arkadaşı Mustafa ise üç aylık nafakayı verdiğini ama kadının kocasının dört aydır gelmediğini belirterek nafaka takdirinin üç ayla sınırlı olduğu noktasında bize bilgi vermektedir.¹⁰¹

Fatıma isimli bir kadının bütün haklarından vazgeçerek eşinden boşandığını görmekteyiz. Bu da kadınlarında boşanma hususunda haklarının olduğunu bize göstermektedir.¹⁰²

---

⁹⁵ B. No: 555.

⁹⁶ B. No: 460.

⁹⁷ B. No: 460- 458.

⁹⁸ B. No: 389- 448- 459.

⁹⁹ B. No: 469- 472.

¹⁰⁰ B. No: 480.

¹⁰¹ B. No: 381.

¹⁰² B. No: 559.

Evlenirken hem kadınların hem erkeklerin vekilleri aracılığıyla evlendiklerine de şahit olmaktadır.¹⁰³ Ayrıca evlenirken başlık parası verildiğinden de bir da'vada şahit olmaktadır. Ancak yine bu davavadan başlık parasının o dönemde de pek fazla iyi karşılanan bir şey olmadığını anlamaktayız.¹⁰⁴

Yine sicilimizde kadınların mehir hakları konusunda çok titiz olduklarını hatta kocaları vefat etse bile, kocalarının yakınlarından mehirlerini aldıklarını görmekteyiz.¹⁰⁵ Bir belgede ise kadının kocasında olan mehri karşılığında bir bahçenin yarısını aldığını görmekteyiz.¹⁰⁶

Bir başka belgede ise yakını olmayan bir kadının kibel-i şer'den nafaka talebinde bulunduğunu ve yevmi 5 akçe olarak nafaka bağlandığını görmekteyiz.¹⁰⁷ Bu durum Osmanlı devletinde sosyal devlet anlayışının geliştiğinin ve kadınların çağın ilerisinde bir sosyal anlayışla haklarından faydalandığını bize göstermektedir.

2. Çocukların Sosyal Hayattaki Yeri

1630'lu yıllar kayseri toplumunda yönetim tarafından muhtaç çocukların haklarının sıkı bir şekilde korunduğunu sicilimizden anlamaktayız. Annesi veya babası vefat eden çocukların en yakından başlanmak üzere vasi tayini ile koruma altına alındıklarını görmekteyiz. Bazen anneleri,¹⁰⁸ kardeşleri,¹⁰⁹ cedleri,¹¹⁰ amcaları,¹¹¹ babaanneleri,¹¹² gibi birinci dereceden yakınlarının, bazen de hiç akraba olmayan mahalle sakinlerinin vasi tayin edildiği sicilimizden anlaşılmaktadır.¹¹³

d. Halkın Kullandığı Eşyalar

Sicilimizde halkın kullandığı eşyalara dair bilgilere de rastlamaktayız. Bu eşyalardan bazıları şunlardır:

---

¹⁰³ B. No: 412.

¹⁰⁴ B. No: 419.

¹⁰⁵ B. No: 393- 436.

¹⁰⁶ B. No: 435/ b.

¹⁰⁷ B. No: 566- 504.

¹⁰⁸ B. No: 424- 478/ a.

¹⁰⁹ B. No: 430.

¹¹⁰ B. No: 442.

¹¹¹ B. No: 452.

¹¹² B. No: 468.

¹¹³ B. No: 505.

Çakal Kürklü Çuka, Cebken, Dülbent, Zıra Tozluğu, ¹¹⁴ Atlas Kaftan, ¹¹⁵ Ferace, Bakraç, ¹¹⁶ Kazan, ¹¹⁷ Kılıç, ¹¹⁸ Papuç, ¹¹⁹ Sındı, Mendil, Çakşır, Kaşağı, ¹²⁰ Yorgan, Yastık, Minder, Leğen, El Leğeni, Sini, Sahn, Tencere, Tabak, Kilim, ¹²¹ Altınlı İncili Peçe, ¹²² Tas, Acem Keçesi¹²³

Yukarıda sayılan eşyalar bizim tespit edebildiğimiz eşyalar olup bu eşyaların pek çoğunun isimlerinin bugün bile kullanılıyor olması tarih araştırmalarını kolaylaştırması açısından sevindirici bir hadisedir.

Sicilimizde menzil diye ifade edilen evin bölümlerinin de belirtildiğini görmekteyiz. Bu bölümler sicilde şu şekilde geçmektedir. Develik, zirzemin ve harman evin hariciyesi olarak, ¹²⁴ dahiliyesi ise sofa, tabhane, örtme, oda, ahır, şirehane, kenef, kiler, sayegah, ve havlu şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

e. Önemli Yapılar

Sicilimizde gecen 1630'lu yıllar Kayseri'sine ait önemli yapılar şunlardır;

- Mevlevihane vakfi¹²⁵
- Bayram Paşa Vakfı¹²⁶
- Kürt Cemal Tekkesi¹²⁷
- Talas Cami'-i Şerif Vakfı¹²⁸
- Çardak Mescidi Vakfı¹²⁹
- Oduncuoğlu Çeşmesi Vakfı¹³⁰

¹¹⁴ B. No: 417.

¹¹⁵ B. No: 465- 474.

¹¹⁶ B. No: 558.

¹¹⁷ B. No: 475.

¹¹⁸ B. No: 563.

¹¹⁹ B. No: 479/ b.

¹²⁰ B. No: 478/ b.

¹²¹ B. No: 552.

¹²² B. No: 557.

¹²³ B. No: 474.

¹²⁴ B. No: 494.

¹²⁵ B. No: 441- 553.

¹²⁶ B. No: 449.

¹²⁷ B. No: 463.

¹²⁸ B. No: 477.

¹²⁹ B. No: 479.

- Pervane Bey Medresesi¹³¹
- Hocavatan Zaviyesi¹³²

f. Çarşı Sokak Meydan İsimleri

- Aselciler Çarşısı¹³³
- Merkeb Meydanı¹³⁴

g. Taife ve Cemaat İsimleri

- Cemaat-i Ermeniyan¹³⁵
- Orta Yaka Rumu¹³⁶
- Etrak taifesi¹³⁷

g. Meslek Çeşitleri

Sicilimizde ticaret hayatının önemli bir unsuru olan meslek gruplarına yani teşkilatlara rastlamaktayız. Bu grupların organizeli bir şekilde iş yaptığına inanıyoruz. Penbeciler taifesinin şeyhinin Ali bin Seferdede ve yiğit başlarının ise İsmail bin Halil olduğunu görmekteyiz. Penbe satışlarının serbest olmadığını ya fermân, beratlarla yahut meslek erbabının izin vermesiyle satışların yapılabildiğini görmekteyiz. Bu da bize meslek gruplarının organizeli bir sosyal hareket olduğunu göstermektedir.¹³⁸ Ayrıca yine meslek grupları arasında usta-çırak ilişkisinin olduğu da sicilimizdeki peksimetçi taifesi ile ekmekçi taifesi arasında geçen hususu konu alan belgeden anlaşılmaktadır.¹³⁹

¹³⁰ B. No: 487- 491.

¹³¹ B. No: 475- 485.

¹³² B. No: 526.

¹³³ B. No: 478/ b.

¹³⁴ B. No: 496.

¹³⁵ B. No: 382.

¹³⁶ B. No: 516.

¹³⁷ B. No: 516.

¹³⁸ B. No: 441- 446- 547.

¹³⁹ B. No: 548.

Sicilimizde geçen diğer meslek grupları şunlardır.

- Penbeci taifesi¹⁴⁰
- Kalaycı¹⁴¹
- Çulha taifesi¹⁴²
- Demirci¹⁴³
- Sarban (Deveci), Kantarcı¹⁴⁴
- Beldar¹⁴⁵
- Ekmekçi, Peksimatçı¹⁴⁶

D. EKONOMİK DURUM

a. Parasal Durum

Sicilimizde o dönemde kullanılan para çeşitleri ve raîçleri hakkında da bilgi sahibi oluyoruz. O dönemde bir kuruş yüz akçeye raîçken bir dinarın altmış akçeye raîç olduğu karşımıza çıkmaktadır.¹⁴⁷ Yine alım satımlarda genellikle paranın kullanıldığı zaman zaman ise takas yolu ile veya hizmet karşılığında satışların da yapıldığını görmekteyiz.¹⁴⁸

O dönemde kullanılan para birimleride şunlardır.

Kuruş, Akçe,¹⁴⁹ Esed-i Kuruş,¹⁵⁰ Riyal-i Kuruş,¹⁵¹ Dinar, Akaltun,¹⁵² Sikke-i Hasene¹⁵³

---

¹⁴⁰ B. No: 441.

¹⁴¹ B. No: 446- 478/ b- 518.

¹⁴² B. No: 466.

¹⁴³ B. No: 494.

¹⁴⁴ B. No: 518.

¹⁴⁵ B. No: 532.

¹⁴⁶ B. No: 548.

¹⁴⁷ B. No: 453- 481.

¹⁴⁸ B. No: 445- 435/ b.

¹⁴⁹ B. No: 453.

¹⁵⁰ B. No: 461- 473- 486/ b.

¹⁵¹ B. No: 478/ b- 486/ a.

¹⁵² B. No: 395.

¹⁵³ B. No: 481.

b. Ekonomik Faaliyetler

Sicilimiz dönemine ait ekonomik faaliyetler hakkında bizlere aydınlatıcı bilgiler sunmaktadır. Kayserinin doğuya yapılan seferlerde yol güzergahında olması ve Bağdat seferinin de bizim çalışmamızın kaynağı olan 41/2 nolu şer'iyye sicilinin kayıtlarının yazıldığı yıl olan miladi M. 1638 tarihine rastlaması bu alanda yapılan harcamaları vermesi bakımından verilerimizi güçlendirmektedir. Bu harcamaları şu şekilde sıralayabiliriz.

Sadrazaman hazretleri ordu ile Amasya'ya kışlağa giderken Kayseri'den levazım için harcanan toplama para yirmi dokuz bin dokuz yüz yetmiş akçedir. Buradan Amasya'nın o dönemde ordu için kullanılan kışlaklardan biri olduğunu ve Kayseri'nin de orduya levazım temini hususunda önemli bir merkez olduğunu görmekteyiz.¹⁵⁴

Sicilimizde Bağdat seferi için Kayseri'den harcanan diğer miktarlar ise şöyledir.

- Vilayet ahalisinin sair levazımına harcanan para elli sekiz bin yüz otuz akçe¹⁵⁵
- İştira ve sürsat nakli için kırk yedi bin iki yüz yetmiş dokuz bin akçe¹⁵⁶
- Asker ihracı için Şahbaz Ağa'ya on bin sekiz yüz yirmi dört akçe¹⁵⁷
- Asker ihracı için dergâh-ı Ali Kapıcı Başısı Ali Ağa'ya beş bin iki yüz doksan iki akçe¹⁵⁸
- Asker ihracı için gelen sabuncu başıya on iki bin dört yüz yirmi akçe¹⁵⁹
- Sair levazım için iki yüz otuz dokuz bin altı yüz elli beş akçe¹⁶⁰
- Vezir Hüseyin Paşa hazretleri için on beş bin dört yüz otuz altı akçe¹⁶¹
- Hazine tahsildarı Mehmet Ağa'ya yirmi bin akçe¹⁶² olmak üzere toplam dört yüz otuz dokuz bin altı akçe sarf edilmiştir.

¹⁵⁴ B. No: 519.

¹⁵⁵ B. No: 519.

¹⁵⁶ B. No: 519.

¹⁵⁷ B. No: 520.

¹⁵⁸ B. No: 521.

¹⁵⁹ B. No: 522.

¹⁶⁰ B. No: 523.

¹⁶¹ B. No: 524.

¹⁶² B. No: 525.

Sicilimizde özel mülkiyet sahibi kişilerin olduğuda görülmektedir. Klasik Osmanlı düzeninde toprakların büyük bir çoğunluğunun devlete ait olduğu düşünüldüğünde özel mülkiyet hadisesinin sicilimizde yer alıyor olması kayda değer bir veri olarak değerlendirilmiştir.¹⁶³

Sicilimizde tımar arazileriyle ilgili bilgilerde bulunmaktadır. Tımar arazilerini işlemeyen kimselerin arazileri atıl pozisyona getirmeleri gerekçesiyle tımarlarının ellerinden alındığı, ayrıca tımar sahibi kişilerin ahaliye kötü davranmasının da tımarlarının ellerinden alınmasına bir sebep olduğu görülmektedir.¹⁶⁴

Malikane hisselerinin başkalarına para karşılı satıldığı sicilde karşılaştığımız bir başka önemli hadisedir.¹⁶⁵

Kanun dışında vergi almanında fermân ile yasaklandığı sicilde kayıtlı belgeler ışığında malumumuz olmaktadır.¹⁶⁶

Ayrıca günümüzde de kullanılan bazı tüketim ürünlerinin o günde kullanıldığı ve bunların fiyatlarının ne kadar olduğunun bildirilmesi paranın değerini hesaplamamız doğrultusunda bize yardımcı olacak bilgiler sunmaktadır. Bunlardan bazılarına göz atacak olursak;

- 1 adet kurbanlık koyun 150 akçe¹⁶⁷
- 1 adet kuzu 100 akçe¹⁶⁸
- bir başka yerde 1 adet kurbanlık koyun 180 akçe¹⁶⁹
- 1 yumurta buçuk akçe¹⁷⁰
- Sade yağın batmanı ise her adeti 60 akçeye raiç olmak üzere 2 riyali kuruştur.¹⁷¹

Bu dönemde Karaman'da barut-ı siyah kârhanesi bulunduğunu da görüyoruz. Kârhane için yapılacak kereste, tahta ve eyiğ kesilmesi gibi işlemlerin ücret karşılığı yapıldığını tekaliften olmadığını görüyoruz.¹⁷²

¹⁶³ B. No: 471- 489.

¹⁶⁴ B. No: 491- 492- 383- 550.

¹⁶⁵ B. No: 413.

¹⁶⁶ B. No: 498.

¹⁶⁷ B. No: 518.

¹⁶⁸ B. No: 518.

¹⁶⁹ B. No: 519.

¹⁷⁰ B. No: 519.

¹⁷¹ B. No: 544.

Ayrıca bu dönemde Kayseri’de de barutun hammaddesi olan güherçile kârhanesinin olduğu ve devlet için önem arzettiği, oraya yapılacak hizmetlerin de tekaliften olmayıp ücret karşılığı olduğu anlaşılmaktadır.¹⁷³

Sicilimizde tımarla ilgili bilgilerin de bulunduğunu görmekteyiz. Bazı tımarlardan hasılatın az olması sebebiyle kimseye verilmeyip elde edilen gelirlerin yerinde harcandığı tımara, sepet tımarı denmektedir. Kızılcaın tımarının sepet tımarı olduğunu iddia eden Abdi isminde ki bir şahsın, buranın sepet tımarı olmayıp babası tımarı olduğunun anlaşılması üzerine, tımarın Abdi’den alınıp Hasan isimli şahsa verildiğini görmekteyiz.¹⁷⁴

Yine sicilimizde Baş Pusak karyesinin iki bin akçe olan tımarına sahip Sinan’ın ölmesiyle tımarın, İbrahim isimli bir şahsa verildiğine ancak İbrahim’in umum yoklamasında bulunmaması sebebi ile tımarın elinden alınarak Ali isimli bir şahsa verildiğine şahit olmaktadır.¹⁷⁵

Maraş Sancağı’nda, Hınzır Nahiyesi’nde bulunan Balasun Divaniyesi’nin Sultan II. Bayezid tarafından Alaüddeve Bey’e mülk olarak verildiği oradan vergi alınmayacağı M. 1487 tarihli belgede mevcuttur. Sonradan buraya Halep defterdarlığı tarafından vergi tahsildarlarının müdahil olması üzerine Sultan Bayezid’in verdiği bu belge tekrardan sicile kaydedilmiş ve bu hususda defaatla merkezle Kayseri kadılığı arasında yazışma yaşanmıştır. Bu belgeleri incelediğimizde mülk olarak verilen bu toprakların Zamantu nahiyesinin Palas kariyesi, Gökin mezrası olarak isim değişikliğine uğradığını görüyoruz.¹⁷⁶

Yine sicilimizde Kayseri Sancak Bey’i Merdan Ali Bey’in arzı üzerine kefere taifesinin cizyesinin cem’i için muayyen sarraf görevlendirilmesinin taifeyi rencideden kurtaracağına dair emirlerin de var olduğunu görmekteyiz.¹⁷⁷

Cizyenin toplanmasının emanet usulüyle olduğunu görmekteyiz. Ayrıca iltizam usulü ile vergi toplandığını da görmekteyiz. Karaman Defterdarı Yakup Paşa’nın peşini

---

¹⁷² B. No: 501- 502.

¹⁷³ B. No: 549.

¹⁷⁴ B. No: 517.

¹⁷⁵ B. No: 511.

¹⁷⁶ B. No: 503- 504.

¹⁷⁷ B. No: 508.

olmadığı için iltizâmdan azledildiği, yerine Şaban Ağa isimli şahsa verildiğini görmekteyiz.¹⁷⁸

Emanet usulü ile vergi toplamanın işlendiği bir başka belgede ise önceden Zaim isimli bir şahısta olan Orta Yaka Rumu ve ticaret taifesi Ermenileri'nin vergilerinin Hasan ve Üveys isimli şahıslara verildiğini görmekteyiz. Vergilerin kimlerden ne miktar toplanacağı belirtilip vergi tahsildarlarına yardımcı olunması hususunda berat-ı hümayün verilmiştir. Emanet usulünün açık bir şekilde belirtildiği bu belgede memurlar topladıkları vergi nispetinde ulufelerini almışlardır.¹⁷⁹

Yine sicilimizde dikkati çeken hususlardan biri de cami ve hamam tamirinde taşçı ve kârhaneci görevlendirildiği ve bu görevlendirmenin tekaliften olmayıp ücret karşılığı olduğudur.¹⁸⁰

Ayrıca ahalinin önde gelen zengin kişilerinin tereke kayıtlarının da sicilimize kayıt edildiğini görmekteyiz. Bunlardan biri Süleyman Bey'in tereke kayıdır.¹⁸¹

c. Toplanan Vergiler

O dönemde Kayseri' de toplanan vergilerden sicilimizde geçenler şunlardır:

Tekâlif-i Örfiyye¹⁸²

- Sürsat ve İştira Arpası¹⁸³
- Resm-i Çift¹⁸⁴
- Nuzul¹⁸⁵
- Avârız¹⁸⁶
- Nuzul Zahiresi ve Kira Akçesi¹⁸⁷
- Bac-ı Bazar Vergisi¹⁸⁸

¹⁷⁸ B. No: 554.

¹⁷⁹ B. No: 516.

¹⁸⁰ B. No: 512.

¹⁸¹ B. No: 551.

¹⁸² B. No: 405.

¹⁸³ B. No: 399.

¹⁸⁴ B. No: 401- 410- 542- 540.

¹⁸⁵ B. No: 405.

¹⁸⁶ B. No: 405- 520.

¹⁸⁷ B. No: 501/ a.

- Sefer İmdadı, Bennak, Cebe ve Resm-i Arusane¹⁸⁹
- Cürm ü Cinayet¹⁹⁰
- Salyane¹⁹¹
- Ö'şür¹⁹²
- Cizye¹⁹³
- Yave Cizyesi¹⁹⁴

E. ASKERİ DURUM

Sicilimizin yazıldığı yıl olan M. 1638 yılında Bağdat seferinin¹⁹⁵ yapılıyor olması o dönem Osmanlı'sının ve Kayseri'sinin askeri durumu ile ilgili bizlere geniş bilgi sunmaktadır. Sicilimizin incelenmesi sonucu elde ettiğimiz bilgilere göre o dönemde Kayseri'nin ordunun levazım ihtiyacını karşılama hususunda önemli bir merkez olduğunu görmekteyiz.¹⁹⁶

Sefer için askere çağrılan kişilerin yerine adam tutup gönderdiğini, gönderen kişinin ölmesi, yaralanması veya firar etmesi durumunda yerine vekili denilen kişilerin gönderildiğini ve bu durumların sicillere detaylı bir şekilde kayıt edildiğini görmekteyiz.¹⁹⁷

Lağımcı Tahriri, Nüzul İhracı gibi konularda gerek merkezle, gerek da'va konusu olarak pek çok belgenin sicilimizde var olduğu gözükmektedir.¹⁹⁸

Nüzul zahiresi sevki için reâyâ devesi kiralanması gerektiği, asker devesi kiralanmasının yasak olduğu hususunda emr-i şerifin gönderildiği ve bu hususun birkaç defa da'va konusu olduğu sicilimizde gözükmektedir.¹⁹⁹

¹⁸⁸ B. No: 502.

¹⁸⁹ B. No: 542- 540.

¹⁹⁰ B. No: 506.

¹⁹¹ B. No: 548.

¹⁹² B. No: 492.

¹⁹³ B. No: 554.

¹⁹⁴ B. No: 498- 516.

¹⁹⁵ B. No: 553- 518

¹⁹⁶ B. No: 519- 520- 521.

¹⁹⁷ B. No: 388- 422- 536- 537.

¹⁹⁸ B. No: 399- 422- 553.

Yine sicilimizde Revan seferinin M. 1635 yılında yapıldığına dair kayıtlar mevcuttur.²⁰⁰

Bağdat seferinde başarı gösteren Ramazan ve Ali isimli neferlere tezkere ile ücret verildiğine dair kayıtlarda mevcuttur.²⁰¹

---

¹⁹⁹ B. No: 501/ a.

²⁰⁰ B. No: 542.

²⁰¹ B. No: 543- 544.

SONUÇ

“41/2 No’lu Kayseri Şer’iyye Sicili Trankripsiyon ve Değerlendirme” isimli çalışmamızda elde ettiğimiz verileri değerlendirmeye çalıştık. Bu değerlendirmeyi yaparken Osmanlı Devleti’nin klasik dönem işleyişi içinde, çalışmamızın, bütünün bir parçası olduğu gerçeğini gözden kaçırmamaya çalıştık.

İncelediğimiz sicilin yazıldığı yıllarda Kayseri’nin toplum yaşantısı, idari yapısı, ekonomik durumu, askeri ve hukuki yapısı hakkında bilgi sahibi olup, bu bilgileri paylaşmaya çalıştık.

Bu çalışma esnasında tarihte Müslüman toplum ile gayrimüslim toplumun bir arada yaşamayı gayet güzel bir şekilde becerdiğini gördük. Bu gün bile pek çok devletin uzak olduğu bu yaklaşım, 1630’lu yıllar Osmanlı’sında engin bir hoşgörü ve adalet anlayışıyla uygulanmıştır.

Ayrıca Osman’lı toplumun da kadınların evlerine hapsolmadığı gerektiği zaman haklarını sonuna kadar savunabildiği malumumuz olmuştur.

Yetim veya öksüz kalan çocukların vasi tayini ile korunması, çağının ilerisinde bir sosyal devlet anlayışının Osmanlı Devleti’nde var olduğunu bize göstermiştir

Bütün bu bilgiler ışığında Osmanlı Devleti’nin kurumlarının ve müesseselerinin tanınmasında arşiv çalışmalarının önemi bir kez daha anlaşılmıştır.

Ancak çalışmamızın kapsamının elvermemesi sebebiyle bazı hususlara kısaca değinmek mecburiyetinde kaldık. Özellikle emanet usulü, iltizam sistemi ve malikane sistemi üzerinde daha geniş değerlendirmelerin yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Ayrıca isimlerin yanında en çok kullanılan sıfatlardan biri olan Çelebi sıfatının, beyefendi, nazik, terbiyeli manaları için kullanıldığı gibi Mevlevihane’de yetişen kişilere verilen bir sıfat olması sebebiyle, o dönem Kayseri’sinde var olduğunu tespit

ettiğimiz Mevlevihane'nin sosyal yaşama etkisinin araştırılması, bir yaygın eğitim kurumu olarak ne tür bir işlevinin olduğunun değerlendirilmesi ve günümüz yaygın eğitim kurumlarıyla karşılaştırılmasının yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bütün bu bilgiler çerçevesinde bu çalışmamızın, gerek Osmanlı Devleti'nin gerekse Kayseri'nin daha iyi tanınması noktasında, küçükte olsa bir faydasının olmasını umut ediyoruz.

KAYNAKÇA

- Akgündüz, Ahmet; Şer'îye Sicilleri, C. I, TDAV Yayınları, İstanbul 1988.
- Akgündüz, Ahmet; “Osmanlı Kanunnâmelerinin Şer'î Sınırları”, Osmanlı, C. VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999.
- Akgündüz, Ahmet; Öztürk, Said; Bilinmeyen Osmanlı, OSAV Yayınları, İstanbul 1999.
- Aktan, Ali; Osmanlı Paleografyası ve Siyasî Yazışmaları, Osmanlılar İlim ve İrfan Vakfı Yayınları, İstanbul 1995.
- Bardakoğlu, Ali; “Osmanlı Hukukunun Şer'iliği Üzerine”, Osmanlı Ansiklopedisi, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s. 415-416.
- Cin, Halil; Akgündüz, Ahmet; Türk-İslam Hukuk Tarihi, C. 1, Timaş Yayınları, İstanbul.
- Cin, Halil; Akgündüz, Ahmet; Türk Hukuk Tarihi, 3. Baskı, C. 1, OSAV Yayını, İstanbul 1995.
- Develioğlu, Ferit; Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi, Ankara 1995.
- Fendoğlu, Hasan Tahsin; “Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, Osmanlı Ansiklopedisi, C. 6, Yeni Türkiye Yayını, Ankara 1999, s. 455.
- Halaçoğlu, Yusuf; “Osmanlı İmparatorluğunda Taşra Teşkilatı”, Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi, C. XII, s. 431.
- İnalcık, Halil; “Türk Tarihinde Türe ve Yasa Geleneği”, Doğu Batı Dergisi, Sayı 13, F S K Yayınları, Ankara 2000.
- Öztürk, Said; İstanbul Tereke Defterleri, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1995.
- Sami, Şemseddin; Kâmûs-i Türkî, Çağrı Yayınları, İstanbul 2002.
- Uğur, Yunus; “Mahkeme Kayıtları (Şer'iyye Sicilleri)”, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C. I, Bilim ve Sanat Vakfı Yayınları, İstanbul 2003.
- Yücel, Yaşar; Osmanlı Devlet Teşkilatına Dair Kaynaklar, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1988.

Dizin

A

Abdünnebi Efendi, 299
 Adana, 62, 285, 366, 410
 Afyonkarahisar, 410
 Akçakaya, 65, 413
 akçe, 4, 19, 25, 49, 63, 68, 77, 82, 84,
 87, 98, 107, 108, 118, 125, 129, 135,
 160, 161, 173, 190, 192, 219, 233,
 234, 238, 240, 241, 243, 260, 264,
 277, 283, 291, 293, 305, 306, 309,
 314, 320, 327, 328, 330, 331, 340,
 344, 350, 354, 355, 356, 360, 363,
 364, 365, 366, 367, 370, 372, 379,
 382, 383, 385, 389, 395, 396, 400,
 403, 418, 419, 423, 424, 425, 426
 Akdağ, 82, 361, 408, 412
 Akgün, 31, 160, 413
 Ala Haculu, 239, 413
 Amasya, 85, 370, 405, 410, 423
 Ankara, 1, 2, 3, 4, 7, 8, 392, 393, 402,
 410, 432, 433
 Ankara Milli Kütüphane, 7, 8
 Argıncık, 20, 22, 32, 111, 114, 119, 166,
 387, 413
 Arslan Paşa, 382, 407
 Avanos, 57, 87, 95, 232, 235, 236, 267,
 296, 319, 325, 342, 380
 avarız, 22, 95, 117, 121

B

Ba'dad, 66, 162, 299, 303, 372, 384,
 391, 392, 410
 Balasın, 355, 413
 Baldöktü, 41, 415
 Başköy, 240, 413
 Başpusak, 413
 batman, 245, 286, 344, 372, 397
 Bayat, 240, 413
 Beğendiklû, 319
 Beğendiklü, 413
 Bekçi, 36, 181, 415
 Bektaş, 25, 45, 52, 62, 128, 143, 159,
 160, 166, 221, 225, 247, 248, 251,
 288, 361, 415
 Belbaşı, 148, 151, 412
 bennak, 283

beylerbeyi, 6
 Bezzazistan, 26, 238
 Billur, 203, 236, 412
 Birecik, 88, 89, 377, 384, 386, 388, 400,
 410
 Bo'dan, 367, 410
 Bolu, 402, 410
 Boyacu, 269, 413
 Bozatlı, 33, 37, 48, 71, 169, 186, 234,
 322, 386, 415
 Bozok, 7
 buçuk avarızhanesi, 261
 Bursa, 4, 7, 84, 365, 406, 410
 Buruc, 415
 Büyükçeşme, 415

C

Cami-i Kebir, 43, 51, 94, 213, 243, 246,
 277, 301, 415
 cebkan, 137
 Cırlavuk, 30, 34, 155, 175, 222, 249,
 323, 409, 413
 Cırlavuk Köyü, 30, 34
 Civril, 131, 413
 cizye, 54, 79, 120, 127, 351, 360, 366,
 382, 400, 401

Ç

Çaldıryan, 37, 97, 185, 412
 çift resmi, 21
 Çorum, 50, 196, 245, 410
 Çukurkişla, 413

D

Dadasın, 17, 103, 413
 Danişmentli, 71
 Develi, 31, 240, 412
 Diyarbakır, 392, 393, 410
 Dizdar, 146, 286, 314, 324

E

Efkere, 240, 413
 Eflak, 367, 410
 Eğribucak, 187, 412
 Eğrice, 239, 413
 ekmekçi, 92

Emir Sultan, 56, 67, 238, 267, 307, 396
 Emirim, 48, 236, 415
 Emirsultan, 415
 Endürlük, 46, 226, 387, 413
 Erkilet, 31, 131, 158, 204, 240, 285, 413
 Eski Bezzazistan, 19, 107, 415
 Eskici, 164, 171, 192
 Eslem Paşa, 29, 43, 64, 141, 148, 151,
 215, 415
 etmekci, 394

F

Fatih Sultan Mehmet, 7
 ferace, 304, 341
 ferman, 5, 35, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 88,
 90, 92, 102, 115, 121, 144, 177, 226,
 239, 257, 331, 353, 363, 364, 365,
 366, 367, 374, 380, 382, 384, 386,
 391, 392, 393, 394, 395, 403, 408,
 422, 425

G

Gayrimüslim, 12, 13, 31, 418
 Germir, 22, 24, 120, 127, 240, 387, 398,
 413, 415
 Gesi, 70, 162, 165, 238, 286, 318, 391,
 413
 Giresun, 325, 342, 410
 Gömeçi, 72, 75, 326, 327, 334, 337, 338,
 387, 413
 guruş, 98, 101, 102, 103, 115, 125, 131,
 138, 140, 156, 161, 176, 178, 179,
 190, 193, 194, 195, 198, 202, 203,
 208, 210, 211, 213, 215, 216, 217,
 222, 229, 230, 231, 233, 236, 238,
 240, 246, 249, 250, 251, 254, 255,
 257, 260, 266, 271, 272, 275, 276,
 283, 286, 297, 299, 304, 311, 315,
 325, 332, 339, 340, 342, 344, 345,
 391, 400, 401
 güherçile, 84, 425
 Güllük, 63, 66, 70, 72, 76, 78, 94, 97,
 113, 122, 144, 162, 168, 171, 174,
 183, 184, 188, 192, 224, 263, 294,
 306, 319, 328, 339, 348, 374, 409,
 416
 Gürci, 179, 253, 254, 301, 416
 Gürcühisar, 410
 Güzelhisar, 410

H

Hacet, 60, 71, 282, 283, 321, 416
 Hacı Abdullah, 26, 37, 38, 416
 Hacı Gücük, 416
 Hacı İvaz, 60, 62, 415
 Hacı Kılıç, 43, 118, 415
 Hacı Mansur, 349, 415
 Hacıbekir, 415
 Hacıbey, 315, 415
 Hacılar, 132, 413
 Hacılı, 19, 110, 413
 Haleb, 356, 358, 359, 384
 Halep, 410, 426
 Hamidiye, 402, 410
 Harput, 14, 42, 95, 208, 386, 415
 Harsenir, 39, 195, 413
 Hasbek, 23, 27, 37, 76, 99, 125, 140,
 185, 340, 415
 Haseki, 27, 41, 138, 142, 150, 202, 415
 Hasinli, 369, 381, 412, 415
 Hattat, 377
 Hınzır, 80, 355, 412, 426
 Hisar, 220, 227, 240, 254, 255, 279, 355,
 413
 Hisarcık, 344, 413
 Hisardiye, 26, 133, 135, 239, 413
 Hisayünlü, 48, 123, 131, 137, 233, 415
 Hunad, 23, 54, 90, 101, 126, 175, 183,
 253, 262, 301, 391, 392, 415

I

II. Meşrutiyet, 7

İ

İkirce, 266, 272, 273, 275, 413
 İncesu, 54, 74, 85, 98, 162, 260, 322,
 330, 370, 413
 İslam, 3
 İslamlu, 77, 195, 345, 412
 İspile, 14, 95, 413
 İstanbul, 4

K

Kaban, 56, 266, 271, 272, 274, 301
 Kadı, 3, 4, 5, 17, 50, 77, 106, 166, 214,
 229, 242, 243, 244, 259, 295, 346,
 356, 360
 Kadirçavuş, 416

Kafir Everek, 31, 158, 413
 kaftan, 304, 322, 325, 332, 342
 Kalenderhane, 137, 238, 386, 416
 Kankara, 410
 Kapan, 416
 Karacalar, 77, 345, 413
 Karahisar, 45, 53, 59, 239, 255, 326,
 327, 334, 337, 412
 Karaman, 7, 80, 84, 87, 92, 93, 225, 352,
 353, 354, 355, 367, 369, 382, 383,
 396, 400, 402, 407, 410, 425, 426
 Karaman Eyaleti, 7, 407
 Karataş, 363, 412
 karhaneci, 364
 Kayadibi, 188, 289, 412
 Kayseri, 7, 407
 Kebe İlyas, 22, 50, 55, 60, 70, 74, 121,
 161, 242, 263, 281, 314, 320, 332,
 416
 Kemer, 386, 413
 Kerkeme, 59, 60, 277, 279, 283, 413
 Keşan, 342, 410
 Kılıç, 214, 314, 398, 416, 420
 Kırık, 240, 413
 Kırşehir, 57, 270, 412
 Kızılcaın, 85, 369, 370, 413, 425
 Konya, 372, 402, 410
 Kostantiniyye, 356, 366, 382, 393
 Kostantiniyye, 357, 410
 Köprü, 371
 Köse Danişmendli, 230, 243, 323, 415
 Köstere, 75, 92, 338, 395, 396, 412
 Kubat, 126, 191, 415
 Kulaklıkaya, 412
 Kumcu, 29, 149, 413
 kuruş, 15, 17, 27, 35, 57, 58, 60, 62, 64,
 65, 68, 72, 74, 76, 77, 135, 196, 423
 Külahcı, 272, 273
 Kürkçü, 313
 Kürtler, 21, 30, 42, 46, 66, 116, 117,
 155, 207, 223, 224, 238, 304, 315,
 415
 Kütahya, 402, 410

L

Lala, 14, 35, 54, 94, 178, 238, 258, 415
 Leh, 367, 410

M

Macar, 367, 410
 Mancısun, 62, 69, 92, 240, 273, 274,
 286, 316, 345, 396, 397, 409
 Mancusun, 17, 58, 102, 413
 Maraş, 39, 80, 81, 196, 352, 355, 356,
 357, 358, 359, 386, 387, 402, 406,
 407, 410, 426
 Medine-i Münevvere, 356, 367
 Merdan Ali Bey, 20, 23, 81, 111, 119,
 123, 126, 184, 205, 223, 238, 247,
 299, 300, 328, 330, 372, 426
 Merkepçi, 32, 35, 38, 43, 68, 165, 312,
 415
 Merkepmevdanı, 412
 Mermerli Mescit, 19, 37, 38, 39, 40,
 415
 Meşhed, 213, 413
 Meşhed İni, 213
 Mevlevi, 240, 413
 Mirahor, 49, 241, 413
 Molla, 64, 105, 107, 112, 123, 124, 132,
 136, 147, 150, 154, 166, 168, 173,
 174, 175, 183, 185, 193, 198, 200,
 201, 205, 207, 209, 212, 214, 218,
 219, 223, 225, 236, 238, 241, 243,
 250, 252, 267, 269, 278, 286, 294,
 295, 298, 299, 307, 324, 334, 343,
 348, 349, 381
 Molu, 29, 30, 153, 154, 413
 Mumcu Halil, 94, 386, 415
 Musa Bin Hızır, 415
 Musa Gazi, 43, 47, 106, 214, 415
 Musalu, 388, 413
 Musul, 343, 363, 370, 385
 Mükremin, 17, 63, 105, 291, 292, 320,
 415
 Mülk-i Meracık, 200, 204, 413
 Müslüman Everek, 31, 158, 413

N

Nemçe, 367, 410
 Neriye, 218, 413
 Niğde, 383, 402, 410, 412
 nüzul, 64, 95, 117, 119, 121, 196, 238,
 240, 278, 279, 298, 391

O

Oduncu, 51, 52, 68, 230, 248, 415
 Ortaköy, 240, 413
 Osmanlı, 2, 3, 4, 7, 405
 Osmanlı Devleti, 3, 7, 405

Ö

öşür, 226

P

Palas, 39, 81, 196, 356, 357, 358, 412,
 413, 426
 Peksimetçi, 408
 penbe, 35, 50, 91, 177, 197, 245, 393
 Penbeci, 33, 422

R

riyali kuruş, 425
 Rumiyan, 21, 118, 415
 rusum, 345, 350, 402

S

sabuncu, 86, 377, 424
 saliyane, 22
 Salkoma, 413
 Salküme, 52, 252
 Salur, 20, 115, 362, 413
 Saraycık, 17, 25, 102, 124, 129, 413
 Sarban, 422
 Sarıkürklü, 315, 416
 Sarımsaklı, 59, 74, 277, 333, 413
 Sasık, 65, 66, 109, 300, 302, 416
 Sayacı, 59, 69, 144, 155, 276, 316, 416
 Sekban, 92, 396, 413
 Selman, 15, 19, 20, 28, 36, 43, 44, 45,
 53, 54, 57, 62, 65, 67, 69, 99, 107,
 110, 113, 144, 152, 175, 180, 183,
 211, 218, 225, 237, 252, 257, 260,
 261, 267, 288, 289, 301, 310, 317,
 386, 387, 388, 416
 Seydiyar Gazi, 144, 416
 Seydiyar Hacı, 415
 Sinop, 410
 Sisliyan Taşra, 28, 48, 231, 415
 Sivas, 79, 395, 402, 410
 Sultanağılı, 415
 Sultanhamamı, 415
 Sultanoğlu, 415

Ş

Şah Melik, 164, 413
 Şarki Karahisar, 72, 74, 75, 406, 410
 Şatırbani, 30, 67, 157, 307, 308, 415
 Şehreküstü, 48, 415
 Şer'i Hukuk, 2
 şer'i hükümler, 1
 Şiran, 75, 334, 412

T

Taceddin, 50, 53, 138, 146, 244, 245,
 256, 415
 taife, 121, 167, 219, 277, 367, 403
 Talas, 30, 42, 51, 54, 56, 57, 58, 64, 67,
 78, 157, 195, 199, 209, 210, 240, 246,
 262, 266, 271, 272, 274, 297, 309,
 319, 350, 388, 398, 413, 417, 421
 Taşan, 21, 22, 34, 36, 115, 122, 131,
 174, 183, 387, 413, 415
 Tatarpazarcık, 412
 Tatur, 48, 110, 218, 231, 386, 388, 415
 Tavukçu, 64, 66, 109, 296, 303, 415
 tekalif-i örfiye, 22
 Tekkiyelü, 196, 413
Temessük, 6
 Tepecik, 32, 41, 47, 51, 63, 68, 137, 162,
 164, 175, 183, 205, 206, 225, 230,
 238, 247, 248, 294, 311, 416
 tereke, 92, 427
 tezkere, 5, 6, 79, 80, 82, 84, 88, 150,
 319, 333, 351, 352, 354, 365, 381,
 383, 384, 385, 391, 392, 396, 428
 tımar, 6, 60, 96, 363, 367, 370, 385, 396,
 424, 426
 Tiflis, 367, 410
 Tokat, 377, 410
 Trabzon, 325, 342, 410
 Tutak, 217, 416
 Türk, 1, 2, 3, 432, 433
 Türkmen taifesi, 72

U

Uluberingöz, 52, 88, 253, 341
 Ulubürüngüz, 413

V

Van, 367, 410
 Venik, 54, 77, 261, 344, 386, 413, 416

Vezir, 86, 138, 355, 370, 371, 405, 406,
424

Y

Yağdı, 31, 158, 323, 336, 413
Yahyalı, 240, 412
Yalman, 25, 27, 34, 69, 131, 139, 141,
171, 416
Yave Cizyesi, 428
Yenice, 349, 361, 363, 413

Yeniil, 390
Yozgat, 7
Yunak, 312, 416
Yuvalı, 95, 130, 175, 202, 342, 413

Z

Zamantu, 81, 89, 102, 117, 120, 127,
356, 390, 412, 426
Zincidere, 57, 270, 413

EKLER

MİLLÎ KÜTÜPHANE BAŞKANLIĞI

Ş.S.D.:

İLİ : KAYSERİ

Demirbaş No : **41**

Mikrofilm No: **7793**

Poz Sayısı:

Çekildiği Yıl : 1999

مکتوبه... در وقت...

حکایت حسن کچک... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

مکتوبه... در وقت...

Handwritten text in the top left section, consisting of several lines of dense script.

Main body of handwritten text on the left page, organized into several paragraphs.

Bottom section of handwritten text on the left page, including a signature and date.

Top section of handwritten text on the right page, starting with a header.

Middle section of handwritten text on the right page, continuing the main body.

Bottom section of handwritten text on the right page, including a signature and date.

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

البرهان على ان كل عدد زوجي هو مجموع عددين...

موتی و غیره...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

فردی که...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

فردی که...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

فردی که...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

موتی و غیره...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

فردی که...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

فردی که...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

فردی که...
 در این کتاب...
 در این کتاب...
 در این کتاب...

Handwritten text in a South Asian script, likely a historical document or ledger. The text is organized into several columns and rows, with some lines starting with numbers or specific terms. The script is dense and fills most of the page.

Handwritten text in a South Asian script, likely a historical document or ledger. The text is organized into several columns and rows, with some lines starting with numbers or specific terms. The script is dense and fills most of the page.

Handwritten header text in Arabic script, possibly a title or date.

Main body of handwritten text in Arabic script, consisting of several paragraphs.

Section of handwritten text in Arabic script, possibly a signature or a specific note.

Final section of handwritten text in Arabic script at the bottom of the page.

Handwritten header text in Arabic script, possibly a title or date.

Main body of handwritten text in Arabic script, consisting of several paragraphs.

Handwritten text at the top of the right page, including a header and several lines of script.

Handwritten text in the middle of the right page, continuing the script.

Handwritten text in the lower middle of the right page.

Handwritten text in the lower part of the right page.

Handwritten text in the lower part of the right page.

Handwritten text in the lower part of the right page.

Handwritten text at the bottom of the right page, including a signature and date.

Handwritten text at the top of the left page, including a header and several lines of script.

Handwritten text in the middle of the left page, continuing the script.

Handwritten text in the lower middle of the left page.

Handwritten text in the lower part of the left page.

Handwritten text in the lower part of the left page.

Handwritten text in the lower part of the left page.

Handwritten text at the bottom of the left page, including a signature and date.

برودن ستره خفیه در وقت...

تسبیح نورانی... تسبیح نورانی... تسبیح نورانی...

عبدالرحمن بن محمد...

تسبیح نورانی... تسبیح نورانی... تسبیح نورانی... تسبیح نورانی...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

برودن ستره خفیه در وقت...

تسبیح نورانی... تسبیح نورانی... تسبیح نورانی...

عبدالرحمن بن محمد...

تسبیح نورانی... تسبیح نورانی... تسبیح نورانی... تسبیح نورانی...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

عبدالرحمن بن محمد...

فوقه من جهة الشمال والجنوب والشرق والغرب
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض

علاج في مرض
 من مرض
 من مرض

فوقه من جهة الشمال والجنوب والشرق والغرب
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض

علاج في مرض
 من مرض
 من مرض

فوقه من جهة الشمال والجنوب والشرق والغرب
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض

فوقه من جهة الشمال والجنوب والشرق والغرب
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض

علاج في مرض
 من مرض
 من مرض

فوقه من جهة الشمال والجنوب والشرق والغرب
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض
 كذا في قوله تعالى والارض والارض

علاج في مرض
 من مرض
 من مرض

درستی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

درستی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

توسعه حقوق عدالتی که در حق است و آنچه از خود بر او حق است

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

مجلسیہ دینیہ دار فہما فیہ محلہ کراچی مورخہ ۱۰ شوال ۱۲۸۷ھ

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي جعل العلم نوراً...
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً...
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً...

و در حدود ۲۰۰ هزار لایحه
سولما

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...
توضیح در خصوص...

Handwritten text in Arabic script, likely a preface or introductory section of a manuscript.

Main body of handwritten text in Arabic script, consisting of several paragraphs.

204

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, possibly a continuation of the main text or a separate section.

Handwritten text in Arabic script, organized into several sections with horizontal lines. The text includes various numbers and mathematical-like notations, such as 3000, 1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 10000, 11000, 12000, 13000, 14000, 15000, 16000, 17000, 18000, 19000, 20000, 21000, 22000, 23000, 24000, 25000, 26000, 27000, 28000, 29000, 30000, 31000, 32000, 33000, 34000, 35000, 36000, 37000, 38000, 39000, 40000, 41000, 42000, 43000, 44000, 45000, 46000, 47000, 48000, 49000, 50000, 51000, 52000, 53000, 54000, 55000, 56000, 57000, 58000, 59000, 60000, 61000, 62000, 63000, 64000, 65000, 66000, 67000, 68000, 69000, 70000, 71000, 72000, 73000, 74000, 75000, 76000, 77000, 78000, 79000, 80000, 81000, 82000, 83000, 84000, 85000, 86000, 87000, 88000, 89000, 90000, 91000, 92000, 93000, 94000, 95000, 96000, 97000, 98000, 99000, 100000. The text is dense and appears to be a detailed record or account.

Handwritten text in Arabic script, organized into several sections with horizontal lines. The text includes various numbers and mathematical-like notations, such as 1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 10000, 11000, 12000, 13000, 14000, 15000, 16000, 17000, 18000, 19000, 20000, 21000, 22000, 23000, 24000, 25000, 26000, 27000, 28000, 29000, 30000, 31000, 32000, 33000, 34000, 35000, 36000, 37000, 38000, 39000, 40000, 41000, 42000, 43000, 44000, 45000, 46000, 47000, 48000, 49000, 50000, 51000, 52000, 53000, 54000, 55000, 56000, 57000, 58000, 59000, 60000, 61000, 62000, 63000, 64000, 65000, 66000, 67000, 68000, 69000, 70000, 71000, 72000, 73000, 74000, 75000, 76000, 77000, 78000, 79000, 80000, 81000, 82000, 83000, 84000, 85000, 86000, 87000, 88000, 89000, 90000, 91000, 92000, 93000, 94000, 95000, 96000, 97000, 98000, 99000, 100000. The text is dense and appears to be a detailed record or account.

خطه معادل ...

امین احمد صاحب خطه ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

خطه معادل ...

بسم الله الرحمن الرحيم ...

Table with multiple columns and rows of handwritten text, likely a ledger or account book. Includes entries like 'مبلغ', 'تاریخ', and various numerical values.

Table with multiple columns and rows of handwritten text, continuing the ledger or account book. Includes entries like 'مبلغ', 'تاریخ', and various numerical values.

بسم الله الرحمن الرحيم ...

Handwritten text in Persian script, possibly a letter or a detailed account. Includes phrases like 'مبلغ', 'تاریخ', and various numerical values.

Handwritten text in Persian script, possibly a letter or a detailed account. Includes phrases like 'مبلغ', 'تاریخ', and various numerical values.

ÖZGEÇMİŞ

1978 tarihinde Yozgat'ın Sarıkaya İlçesi'nin Kadılı köyünde doğdu. İlköğrenimini Kadılı Köyü İlkokulunda tamamladı. Orta ve Lise öğrenimini Sarıkaya Lisesinde tamamladı. Lisans eğitimini Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümünde tamamladı.

2001 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na öğretmen olarak atandı. Aynı yıl evlendi. 2002 yılında asker öğretmen olarak vatani görevini tamamladı. Dört çocuk babası olup, şu an halen Yozgat'ın Sorgun İlçesinde Anadolu Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi'nde idareci olarak görev yapmaktadır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ:

Adres : Sorgun Endüstri Meslek Lisesi Lojmanları

No: 3 Sorgun/ YOZGAT

Tel : 0 505 260 75 67

e-mail : emirbayram@hotmail.com